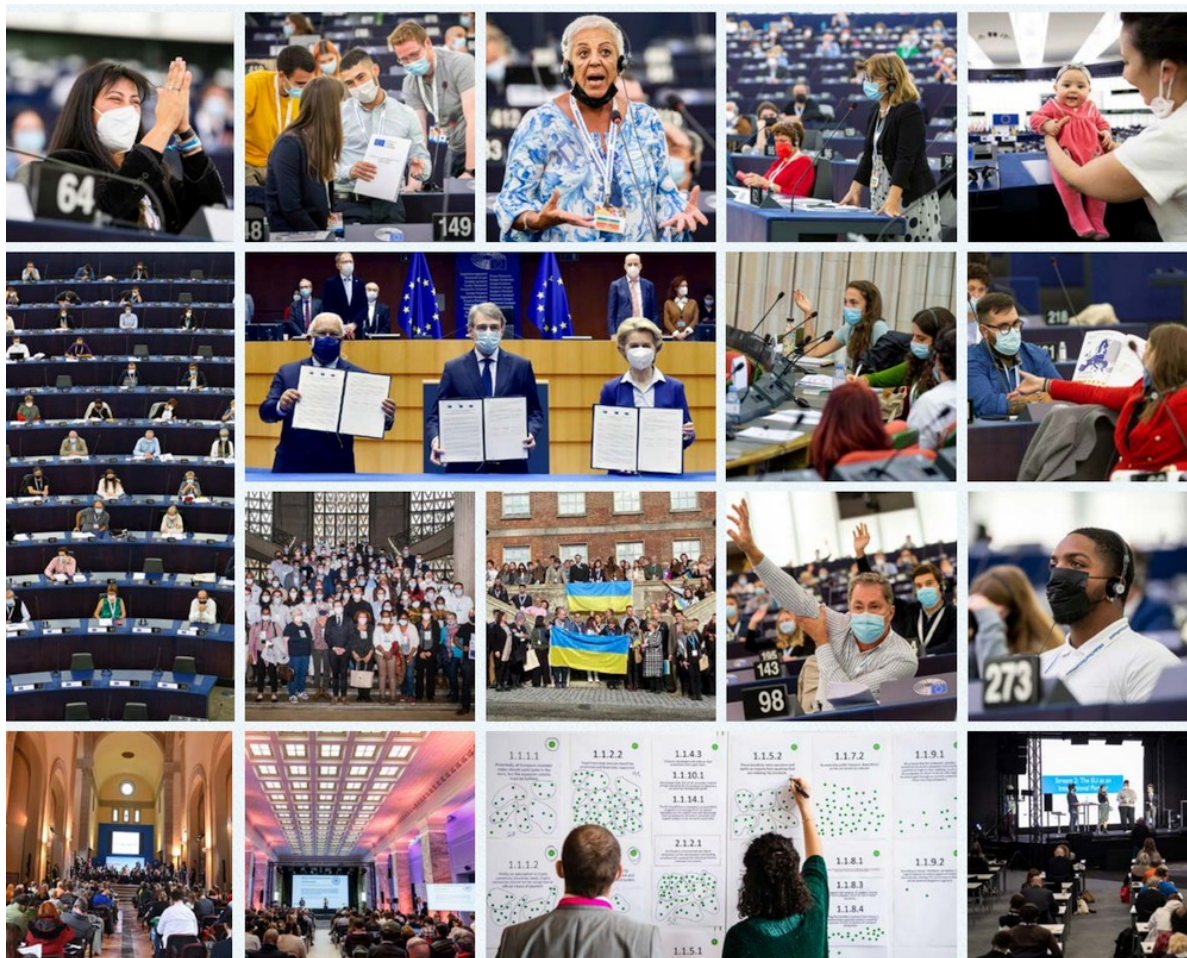

Cnuoroda dēl Europosavēnir

GALUTINIŲ REZULTATŲ ATASKAITA

2022 m. gegužės mėn.

Ateitis- jūsurankose

Cnuoroda dēl
Europosateities

**Dokumentą parengė Pierre Dieumegard
už Europą, demokratiją ir esperanto**

Šio preliminarus dokumento tikslas – sudaryti sąlygas didesniai Europos Sąjungos gyventojų skaičiui suprasti Europos Sąjungai parengtus (ir iš jų įnašų finansuojamus) dokumentus. Originalus [dokumentas prancūzų kalba pdf formatu](#) buvosuformatuotasnaudojant "Libre Office" programinę įrangą (šis dokumentas išnyko iš oficialios svetainės; 2025 m. lapkričio 26 d. [lieka tik dokumentas anglų kalba](#). Oficialiosios [Europos Sąjungos kalbos verčiamos](#) į utesper <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation>.

Šį darbą atlikome todėl, kad Europos Sąjungoje reikia geresnės daugiakalbystės: be vertimo į kitas kalbas didelė gyventojų dalis diskusijoje nedalyvauja. **Pageidautina, kad ES administracija priimtų atsakomybę už svarbių dokumentų vertimą, kad visi europiečiai galėtų suprasti, kas tai yra, ir kartu aptarti savo bendrą ateitį.**

Geram tiesioginiam Europos piliečių bendravimui ir patikimam vertimui tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl savo paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Internete:

„Federation Eŭropo-Demokratio-Esperanto“: <https://e-d-e.org/> (arba www.demokratio.eu)
Association Europe-Démocratie-Esperanto (Prancūzija): <https://e-d-e.fr/>
Europos dokumentai visomis oficialiosiomis kalbomis: <http://www.europokune.eu/>

Palyginti su originaliu dokumentu, yra keletas pakeitimų (pagerinimai?):

Ištaisytos kai kurios rašybos klaidos.

- maketas suderintas, visi puslapiai tinkamai sunumeruoti (pradinis dokumentas buvo atskirai surašytų PDF rinkmenų sugretinimas su nepriklausoma numeracija).
- išnašos buvo paverstos išnašomis (puslapio apačioje).
- dokumentai, iš pradžių pateikti paveikslėlių forma, buvo paversti lentelėmis, kad juos būtų galima lengvai išversti.
- pats dokumentas buvo parengtas remiantis 2022 m. gegužės mėn. pradžioje prancūzų kalba pateikta ataskaita. 2025 m. lapkričio mėn. paskelbta 2022 m. birželio mėn. ataskaita parengta tik anglų kalba ir joje pateikiama atsakingų asmenų lentelė. Ši lentelė pridedama dokumento pabaigoje.

Turinys

Ižanga.....	6
I. Konferencijos architektūra.....	7
1. Bendra deklaracija.....	8
2. Darbo tvarkos taisyklės.....	9
3. Su konferencija susiję renginiai.....	9
4. Daugiakalbės skaitmeninės platformos įgyvendinimas.....	9
5. Europos piliečių forumai.....	10
6. Nacionaliniai piliečių forumai.....	10
II. Piliečių indėlis į konferenciją.....	11
A. Daugiakalbė skaitmeninė platforma.....	12
B. Piliečių forumai.....	16
C. Konferencijos metu organizuojami renginiai.....	27
III. Konferencijos plenarinė sesija.....	36
A. Plenarinės asamblėjos vaidmuo ir veikimas.....	37
B. Darbo grupės.....	37
C. Chronologinė santrauka.....	39
IV. Plenarinės asamblėjos pasiūlymai.....	44
„Klimato kaita ir aplinka“.....	45
„Sveikata“.....	51
Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas.....	55
„ES pasaulyje“.....	64
Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas.....	71
„Skaitmeninė transformacija“.....	76
„Europos demokratija“.....	82
Migracija.....	89
Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas.....	93
Galutiniai Vykdomosios valdybos svarstymai.....	98
I priedas. Keturių Europos piliečių forumų rekomendacijos.....	101
1-asis Europos piliečių forumas. Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas / švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas / skaitmeninė transformacija.....	102
2-asis Europos piliečių forumas. „Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“.....	119
3-iasis Europos piliečių forumas. „Klimato kaita ir aplinka. Sveikata“.....	133
4-asis Europos piliečių forumas. „ES pasaulyje. Migracija“.....	152
II A– Nacionaliniai forumai: Belgija.....	166

II B Nacionaliniai forumai: Prancūzija.....	180
Įžanga.....	182
Pagrindinių rezultatų pristatymas.....	185
Regioninių konferencijų grupių pristatymas.....	187
Įsipareigojimai ir metodinis šališkumas.....	189
1 dalis. Regioninių konferencijų dėl Europos ateities rezultatų pristatymas.....	195
Antroji dalis: Konsultacijų „Žodis jaunimui“ rezultatų pristatymas.....	206
Išvada.....	209
II C Nacionaliniai forumai: Vokietija.....	210
II D Nacionaliniai forumai: Italija.....	216
1. Pagrindiniai grupės organizacinio proceso principai.....	218
2. Dalyvių atranka ir dalyvavimo būdas.....	219
3. Grupės darbo organizavimas.....	222
4. Darbo programa.....	222
5. Pateiktos rekomendacijos.....	224
6. Galutinis dalyvių vertinimas.....	231
II E Nacionaliniai forumai: Lietuva.....	233
II F Nacionaliniai forumai: Nyderlandai.....	240
Nuorodos į nacionalinių renginių rezultatus.....	294
Nuoroda į daugiakalbės skaitmeninės platformos ataskaitą.....	295
V – Konferencijos dėl Europos ateities bendrapirmininkiai ir Jungtinio sekretoriato nariai.....	296

Ižanga

2021 m. kovo 10 d. Europos Parlamento pirmininkas Davidas Sassoli, Portugalijos ministras pirmininkas António Costa ES Tarybos vardu ir Europos Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen pasirašė bendrą deklaraciją dėl Konferencijos dėl Europos ateities. Jų įsipareigojimas buvo paprastas: vykdamas piliečius orientuotą veiklą, grindžiamą principu „iš apačios į viršų“, užtikrinant, kad visi europiečiai galėtų išsakyti savo nuomonę apie tai, ko jie tikisi iš Europos Sąjungos, ir kad jie atliktų svarbesnį vaidmenį formuojant Sąjungos ateitį. Kita vertus, jų užduotis buvo labai sudėtinga: pirmą kartą ji turėjo organizuoti tarpvalstybinį, daugiakalbį ir tarpinstitucinį svarstomosios demokratijos procesą, kuriame dalyvautų tūkstančiai Europos piliečių, taip pat politiniai veikėjai, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės atstovai ir pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, kaip apibrėžta Konferencijos darbo tvarkos taisyklių 16 straipsnyje.

2022 m. gegužės 9 d., po kelis mėnesius trukusių intensyvių svarstymų, Konferencija užbaigė savo darbą ir trims ES institucijoms pateikė savo galutinių rezultatų ataskaitą, į kurią įtraukti 49 pasiūlymai. Šie pasiūlymai atitinka Europos piliečių lūkesčius devyniomis temomis: stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija; Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas; klimato kaita ir aplinka; sveikata; ES pasaulyje; Migracija. Visos šios temos išdėstytos šioje galutinėje ataskaitoje, kuria taip pat siekiama

apžvelgti įvairią veiklą, kurios imtasi vykdamas šį unikalų procesą – Konferenciją dėl Europos ateities.

Vadovaujami trijų pirmininkų (Guy Verhofstadto Europos Parlamento vardu; Ana Paula Zacarias, Gašper Dovžan ir Clément Beaune – paeiliui ES Tarybos vardu; ir Dubravka Šuica Europos Komisijos vardu) ir vadovaujama Vykdomosios valdybos (kuria lygiomis teisėmis sudaro trijų institucijų atstovai ir pagrindinių suinteresuotųjų subjektų stebėtojai), Konferencija buvo precedento neturinti tarpvalstybinės svarstomosios demokratijos patirtis. Ji taip pat įrodė savo istorinę svarbą ir svarbą COVID-19 pandemijos ir Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste. Konferencijoje dėl Europos ateities buvo sukurta daugiakalbė skaitmeninė platforma, skirta Europos piliečiams prisidėti visomis 24 ES kalbomis, ir surengti keturi Europos piliečių forumai, šeši nacionaliniai piliečių forumai, tūkstančiai nacionalinių ir vietos renginių ir septynios Konferencijos plenarinės asamblėjos. Tai precedento neturinčio ES institucijų, valstybių narių ir, svarbiausia, Europos piliečių noro aptarti Europos Sąjungos prioritetus ir iššūkius, su kuriais ji susiduria, ir laikytis naujo požiūrio į Europos projektą rezultatas.

Tačiau tai tik pradžia. Vadovaudamosi Konferencijos steigiamuoju tekstu, dabar visos trys institucijos, kiekviena pagal savo kompetenciją ir laikydamosi Sutarčių, greitai apsvartys, kaip veiksmingai imtis tolesnių veiksmų dėl šios ataskaitos. Visų trijų institucijų nustatymas šiuo klausimu yra labai svarbus.

I. Konferencijos architektūra

Konferencija dėl Europos ateities¹ buvo naujas ir novatoriškas procesas, atvėręs naują diskusijų su piliečiais erdvę, kurioje buvo nagrinėjami Europos prioritetai ir iššūkiai, siekiant paremti Europos projekto demokratinį teisėtumą ir skatinti piliečius laikytis mūsų bendrų vertybių ir tikslų. Konferencija buvo į piliečius orientuota veikla, grindžiama principu „iš apačios į viršų“, kuria siekiama užtikrinti, kad europiečiai galėtų pareikšti savo nuomonę dėl to, ko jie tikisi iš Europos Sąjungos. Tai buvo bendra Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos, veikiančių vienodomis sąlygomis su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, iniciatyva.

¹ <https://futureu.europa.eu/>

1. Bendra deklaracija

2021 m. kovo 10 d. velionis Europos Parlamento Pirmininkas Davidas Sassoli, Portugalijos Ministras Pirmininkas António Costa ES Tarybos vardu ir Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen pasirašė Bendrą deklaraciją dėl Konferencijos dėl Europos ateities (toliau – Bendra deklaracija), kuria sudaromos sąlygos šiai precedento neturinčiai, atvirai ir įtraukiai Europos demokratinei veiklai, kurioje daugiausia dėmesio skiriama piliečiams.

Konferencija buvo patikėta trijų institucijų pirmininkams, veikiantiems kaip bendrapirmininkiai. Bendrai pirmininkaujančiai valstybei narei padėjo Vykdomoji valdyba, kuriai bendrai pirmininkavo po vieną narį iš kiekvienos iš trijų ES institucijų.

Pagal Bendrą deklaraciją buvo sukurtos šios struktūros:

- Vykdomoji valdyba, kuri prižiūrėjo konferencijos organizavimą. Ją sudarė trijų ES institucijų atstovai (atitinkamai trys nariai ir keturi stebėtojai), taip pat Europos Sąjungos nacionalinių parlamentų Bendrijos reikalų organų konferencijos (COSAC) pirmininko trejeto stebėtojai. Regionų komitetas, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir socialinių partnerių atstovai buvo pakviesti dalyvauti stebėtojų teisėmis;
- jungtinis sekretoriatas, užtikrinantis vienodą atstovavimą visoms trimis institucijoms, kurios padėjo Vykdomajai valdybai atlikti savo darbą. Visų pirma grupė, kuriai vadovavo trys bendrapirmininkiai iš trijų institucijų, prižiūrėjo Vykdomosios valdybos, Konferencijos plenarinių asamblėjų ir Europos piliečių forumų posėdžių organizavimą ir pasirengimą jiems. Bendradarbiaujant su paslaugų teikėjais jai buvo pavesta valdyti daugiakalbę skaitmeninę platformą ir teikti ataskaitas apie pagrindinius etapus viso proceso metu. Unikali šios grupės sudėtis sudarė sąlygas nuolatiniam kolegialiam darbui ir užtikrino sinergiją bei didesnę veiksmingumą visose srityse;
- Konferencijos plenarinė sesija (daugiau informacijos pateikiama III skyriuje), kurioje buvo galima aptarti nacionalinių ir Europos piliečių forumų pateiktas rekomendacijas, sugrupuotas pagal temas, visapusiškai laikantis ES vertybių ir Konferencijos chartijos ir^{II} be iš anksto nustatytų diskusijų rezultatų arba neapribojant jų taikymo srities iš anksto apibrėžtomis politikos sritimis. Prireikus taip pat buvo aptarti daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje surinkti atsakymai. Siekiant prisidėti prie plenarinių posėdžių diskusijų ir pasiūlymų rengimo, buvo sudarytos devynios teminės darbo grupės.

II https://futureu.europa.eu/uploads/decidim/attachment/file/4595/Conference_Charter_fr.pdf

2. Darbo tvarkos taisyklės

2021 m. gegužės 9 d. Vykdomoji valdyba patvirtino Konferencijos darbo tvarkos taisykles, parengtas pagal Bendrą deklaraciją dėl Konferencijos dėl Europos ateities, kurioje nustatyti Konferencijos pagrindai ir principai.

Darbo tvarkos taisyklėse nustatyta įvairių Konferencijos struktūrų darbo ir jų sąveikos sistema.

3. Su konferencija susiję renginiai

Remiantis Bendra deklaracija, kiekviena ES valstybė narė ar institucija, atsižvelgdama į savo nacionalinius ar institucinius ypatumus, galėtų organizuoti Konferencijos remiamus renginius ir kitaip prisidėti prie Konferencijos (išsamiau žr. II.C skyrių).

Todėl ES institucijos ir įstaigos, valstybės narės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, organizuota pilietinė visuomenė, socialiniai partneriai ir piliečiai buvo pakviesti organizuoti renginius bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir suinteresuotaisiais subjektais Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis įvairiais formatais visoje Europoje ir paskelbti šių renginių rezultatus skaitmeninėje platformoje. Įvyko keli tūkstančiai tokių renginių, kuriuose dalyvavo apie 650 000 dalyvių.

4. Daugiakalbės skaitmeninės platformos įgyvendinimas

Daugiakalbė skaitmeninė platforma (daugiau informacijos pateikta II.A skyriuje) buvo sukurta tam, kad piliečiai galėtų dalytis savo idėjomis ir siūsti nuomones internetu, kaip numatyta bendroje deklaracijoje. Tai buvo pagrindinis piliečių indėlio ir informacijos apie įvairias konferencijos dalis centras ir interaktyvi priemonė, skirta dalytis daugelio per konferenciją surengtų renginių idėjomis ir indėliu ir juos aptarti. Platforma oficialiai pradėjo veikti 2021 m. balandžio 19 d. Platformoje paskelbta daugiau kaip 17 000 idėjų.

Konferencijos metu buvo parengtos ataskaitos dėl platformoje pateiktų nuomonių.

Europos piliečių forumai atsižvelgė į platformoje surinktą informaciją, kuri buvo aptarta ir aptarta Konferencijos plenarinėje sesijoje.

5. Europos piliečių forumai

Vadovaujantis Bendra deklaracija, Europos piliečių forumai, organizuoti pagal pagrindines Konferencijos temas, buvo pagrindinis ir ypač novatoriškas Konferencijos elementas (išsamiau žr. II.B skyrių).

Iš viso 800 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių, atstovaujančių ES sociologinei ir geografinai įvairovei ir suskirstytų į keturis forumus, kuriuose dalyvavo 200 piliečių, posėdžiavo trijose kiekvieno forumo patariamosiose sesijose. Europos piliečių forumai pateikė rekomendacijų, kuriomis buvo remiamasi bendruose Konferencijos svarstymuose, visų pirma Konferencijos plenarinėse asamblėjose.

Vykdomosios valdybos bendrapirmininkiai kartu nustatė praktinę Europos piliečių forumų organizavimo tvarką pagal bendrą deklaraciją ir darbo tvarkos taisykles ir apie tai iš anksto informavo Vykdomąją valdybą.

Vykdomoji valdyba buvo reguliariai informuojama apie pažangą kuriant ir organizuojant Europos piliečių forumus.

6. Nacionaliniai piliečių forumai

Pagal bendrą deklaraciją valstybės narės galėtų organizuoti nacionalinius forumus. Siekdami padėti valstybėms narėms, planuojančioms organizuoti nacionalinius piliečių forumus, bendrapirmininkiai patvirtino gaires ir 2021 m. gegužės 26 d. perdavė jas Vykdomajai valdybai, kad būtų užtikrinta, jog nacionaliniai forumai būtų organizuojami laikantis tų pačių principų kaip ir Europos piliečių forumai. Tos gairės apėmė gero svarstymo principus, grindžiamus EBPO principais.^{III} Kiekviena valstybė narė galėtų nuspręsti, ar organizuoti

nacionalinį piliečių forumą. Vieną iš jų surengė šešios valstybės narės (Belgija, Italija, Lietuva, Nyderlandai, Prancūzija ir Vokietija).

Vadovaujantis Bendra deklaracija, nacionalinių piliečių forumų rekomendacijos buvo pristatytos ir aptartos Konferencijos plenarinėse asamblėjose kartu su Europos piliečių forumų rekomendacijomis.

III III EBPO, Novatoriškas piliečių dalyvavimas ir naujos demokratinės [institucijos, 2020 m.](https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf), <https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf>.

II. Piliečių indėlis į konferenciją

A. Daugiakalbė skaitmeninė platforma

2021 m. balandžio 19 d. pradėjo veikti daugiakalbė skaitmeninė platforma, kuri buvo pagrindinis Konferencijos kontaktinis punktas. Per ją visi galėjo dalyvauti konferencijoje: visi ES ir kitų šalių piliečiai, pilietinė visuomenė, socialiniai partneriai ir įvairūs kiti suinteresuotieji subjektai.

Platforma buvo sukurta specialiai konferencijai, naudojant Europos nemokamą programinę įrangą „Decidim“, skirtą piliečių dalyvavimui. Esant tokiam interaktyvumui ir daugiakalbystės mastui ir lygiui, šis pasiekimas buvo pirmasis ne tik Europos, bet ir pasaulinis pasiekimas. Visi atsakymai buvo išversti į visas 24 oficialiąsias ES kalbas naudojant mašininį vertimą. Diskusijos buvo suskirstytos į dešimt temų: „Klimato kaita ir aplinka“, „Sveikata“, „Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas“, „ES pasaulyje“, „Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“, „Skaitmeninė transformacija“, „Europos demokratija“, „Migracija“, „Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas“ ir „Kitos idėjos“.

Platformoje buvo galima dalyvauti keliais skirtingais būdais.

Kiekvienas, kuris norėjo pasidalinti savo idėjomis viena iš dešimties temų. Taip pat buvo galima pakomentuoti kitų idėjas. Taigi platforma sudarė sąlygas tikroms visos Europos piliečių diskusijoms.

Dalyviai taip pat galėtų pritarti idėjoms, nurodydami, kad jie pritaria kito naudotojo indėliui.

Kitas svarbus būdas prisidėti prie konferencijos buvo organizuoti renginius (virtualius, tiesioginius ar mišrius), paskelbti juos platformoje, pranešti apie jų rezultatus ir susieti juos su idėjomis. Platformoje [organizatoriams buvo pateikti vadovai](#) ir [informacinė medžiaga](#), siekiant skatinti dalyvaujamąjį ir įtraukų renginių pobūdį.

Platforma atliko esminį vaidmenį užtikrinant viso prieigosprie konferencijos informacijos proceso skaidrumą visiems. Čia visi galėjo rasti informacijos apie Konferencijos darbo metodus ir faktinį organizavimą, pavyzdžiui, apie patį Konferencijos procesą (Konferencijos plenarinę

sesiją ir jos darbo grupes, [Europos piliečių forumus](#), [nacionalinius forumus ir renginius](#) bei [Vykdomąją valdybą](#)). Plenarinės sesijos ir jos darbo grupių diskusijos, taip pat Europos piliečių forumų posėdžiai buvo tiesiogiai transliuojami internetu. Visa ši informacija bus prieinama platformoje.

Viso darbo metu, kai tik buvo įmanoma, platforma buvo patobulinta, pavyzdžiui, įtraukiant funkcijas arba vaizdines laikmenas. Laikui bėgant platforma taip pat tapo prieinamesnė neįgaliesiems.

Visi platformoje pateikti atsakymai buvo vieši: prieigą prie jos, taip pat prie atvirųjų duomenų rinkmenų, susietų su skaitmenine platforma, galėjo gauti visi, o tai užtikrino visišką skaidrumą. Siekdamas palengvinti atsakymų rinkimą ir analizę, Komisijos Jungtinis tyrimų centras sukūrė automatizuotą teksto analizės priemonę ir analizės platformą, kurios sudarė sąlygas daugiakalbiui vertimui žodžiu ir išsamiai platformos turinio analizei. Analizės platforma yra priemonė, kuri pasirodė esanti labai svarbi teikiant reguliarias vienodo kokybės lygio ataskaitas visomis kalbomis. Be to, 2022 m. kovo mėn. Europos Komisijos surengtame duomenų forumo buvo skatinami nauji atvirųjų duomenų rinkinio analizės metodai ir prisidėta prie duomenų analizės proceso skaidrumo.

Siekdamas pateikti platformoje pateiktų atsiliepimų apžvalgą, išorės paslaugų teikėjas parengė ataskaitas, kurios buvo paskelbtos pačioje platformoje.

Rugsėjo mėn. [paskelbta pirmoji tarpinė ataskaita](#): jis buvo susijęs su įnašais

pateikta iki 2021 m. rugpjūčio 2 d. 2021 m. spalio mėn. viduryje buvo paskelbta [antroji tarpinė ataskaita](#), apimanti iki 2021 m. rugsėjo 7 d. pateiktus atsakymus. [Trečioji tarpinė ataskaita](#) buvo paskelbta 2021 m. gruodžio mėn. ir apėmė atsakymus iki 2021 m. lapkričio 3 d. Prasidėjus baigiamajam su Konferencija susijusio darbo etapui, 2022 m. kovo mėn. viduryje buvo paskelbta paskutinė ataskaita, kuria siekiama įkvėpti Konferencijos plenarinių asamblėjų darbą, atsižvelgiant į skaitmeninėje platformoje iki 2022 m. vasario 20 d. pateiktus

pasiūlymus. Šis tvarkaraštis buvo aiškiai paskelbtas platformoje ir kitur, todėl 2022 m. sausio ir vasario mėn. įnašai padidėjo. Iki gegužės 9 d. gauti atsakymai bus nagrinėjami papildomoje ataskaitoje. Kartu su 2021 m. rugsėjo ir gruodžio mėn. ir 2022 m. kovo mėn. ataskaitomis taip pat buvo pateiktos papildomos platformoje pateiktų nuomonių ataskaitos pagal valstybes nares.

Šiose ataskaitose daugiausia dėmesio skirta platformoje paskelbtų nuomonių kokybinei analizei, siekiant bendrai apžvelgti platformoje siūlomų ir renginiuose aptartų idėjų mastą ir įvairovę. Šiuo tikslu mokslinių tyrimų grupė, naudodamasi Komisijos Jungtinio tyrimų centro teikiamomis analitinėmis priemonėmis, rankiniu būdu atliko tekstinę analizę ir sutelkė nuomones. Taip buvo galima nustatyti bendras

pat pateikta dalyvių socialinių ir demografinių duomenų apžvalga. Teikinių autorių buvo paprašyta pateikti informaciją apie savo gyvenamąją šalį, išsilavinimo lygį, amžių, lytį ir užimtumo statusą; tačiau neprivalomas šios informacijos pobūdis riboja įžvalgas, kurias galima įtraukti į dalyvių profilį. Pavyzdžiui, 26,9 proc. visų atsakymų pateikė dalyviai, kurie nenurodė savo gyvenamosios šalies.

temas ir temų pakategorės, kurios buvo išsamiai aprašytos pagal kiekvieną temą ir apibendrintos konceptualiose diagramose, kad jas būtų galima greitai vizualizuoti. Siekiant papildyti šį kokybinį požiūrį kiekybiniais elementais, kiekvienoje ataskaitoje buvo paminėtos temos, potėmės ar idėjos, kurios dažnai buvo pateikiamos arba buvo labai komentuojamos ar palaikomos. Buvo siekiama atspindėti diskusijų padėtį įvairiais konferencijos etapais, įskaitant didelį susidomėjimą ar diskusijas dėl tam tikrų idėjų. Ataskaitose taip

Nuo platformos veiklos pradžios daugiausia teikinių (idėjos, komentarai ir renginiai) pateikta tema „Europos demokratija“. Antroji tema - "Klimato kaita ir aplinka". Skirsnyje „Kitos idėjos“ pateiktos nuomonės užėmė trečią vietą, palyginti su temomis „Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“ ir „Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas“.

Platformoje surinktos informacijos ataskaitos, įskaitant conceptualius planus, labai prisidėjo prie Europos piliečių forumų darbo. Kiekvienos iš trijų forumų sesijų pradžioje forumų dalyviams buvo pateiktos pagrindinės ataskaitos išvados ir conceptualūs metmenys, taip pat nuorodos į išsamias ataskaitas. Pavyzdžiui, daugelį platformoje pateiktų idėjų galima rasti Europos piliečių forumų rekomendacijose.

Ataskaitos taip pat buvo aptartos Konferencijos plenarinėse sesijose, dar 2021 m. spalio 23 d. plenarinėje sesijoje, taip pat ankstesniuose darbo grupių posėdžiuose. Todėl platformos indėlis ir toliau praturtino Konferencijos plenarinėje sesijoje parengtus pasiūlymus.

2022 m. balandžio 20 d. daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje, kurioje aktyviai dalyvavo daugiau kaip 50 000 dalyvių, diskutuota dėl 17 000 idėjų ir užregistruota daugiau kaip 6 000 renginių, apsilankė beveik penki milijonai unikalių lankytojų. Už šių skaičių slypi tūkstančiai aktyvių piliečių, kurie dalijasi daugeliu idėjų ir jas aptaria, taip pat organizuoja daugybę originalių ir novatoriškų renginių

platforma besinaudojantis asmuo turėjo pasirašyti [Konferencijos chartiją](#) ir [dalyvavimo taisykles](#). Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Chartijos ir dalyvavimo taisyklių, buvo sudaryta moderavimo grupė, kuri per visą konferenciją vykdė veiklą prižiūrint Jungtiniam sekretoriatui Vykdomosios valdybos vardu. Jokio išankstinio turinio moderavimo nebuvo. Kai indėlis buvo paslėptas, vartotojas gavo pranešimą iš moderatorių komandos, paaiškinantį, kodėl. Išsami informacija apie moderavimo principus ir procesą pateikta platformos dalyje „[Dažnai užduodami klausimai](#)“.

Nuo 2021 m. balandžio 19 d. iki 2022 m. balandžio 20 d. buvo paslėpta 430 idėjų (2,4 proc.), 312 komentarų (1,4 proc.) ir 396 renginiai (6,0 proc.). Apie 71 proc. idėjų buvo paslėptos, nes jose nebuvo pasiūlymų, šlamšto, vartotojų prašymų, asmeninės informacijos ar netinkamo susijusio vaizdo. Apie 17% paslėptų idėjų buvo publikatai. Tik 11% paslėptų idėjų buvo paslėptos dėl jų įžeidžiančio turinio. Didžioji dauguma renginių (76 proc.) buvo paslėpti dėl to, kad jie buvo publikatai, arba dėl to, kad organizatorių prašymu informacija apie renginį buvo neišsami, arba dėl to, kad jie nebuvo susiję su konferencija.

Galimybė teikti pasiūlymus platformoje išliko iki 2022 m. gegužės 9 d. Po tos datos planuojama parengti papildomą ataskaitą, kurioje būtų pateikta visų konferencijos metu gautų nuomonių santrauka.

Konferencijos metu dalyvavimas platformoje

Kas vyksta Konferencijoje dėl Europos ateities?		
52 346	652 532	17671
Konferencijos dalyviai	Renginio dalyviai	idėjos
21877	6465	72528
komentarai	renginiai	patvirtinimai
Dalyvavimo padėtis 2022 m. balandžio 20 d. (šaltinis – Konferencija dėl Europos ateities (europa.eu))		

įvairiose valstybėse narėse.

Siekiant užtikrinti, kad platforma būtų erdvė, kurioje piliečiai iš visų visuomenės sluoksnių ir visos Europos jaustųsi patogiai ir būtų skatinami prisidėti prie diskusijų, kiekvienas

toliau didėjo, tačiau valstybėse narėse ir toliau buvo nevienodas, o dalyvių socialiniai ir demografiniai profiliai buvo nevienodi. Apskritai platforma suteikė novatorišką patariamąją erdvę, kurioje keli tūkstančiai piliečių ir įvairių

subjektų iš visos Europos ir kitų šalių galėjo dalyvauti internetinėse daugiakalbėse diskusijose Europos klausimais visose

valstybėse narėse. Paaiškėjo, kad tai vertinga patiriamosios demokratijos ES lygmeniu priemonė.

B. Piliečių forumai

1. Europos piliečių forumai

Europos piliečių forumai kartu su nacionaliniais forumais, daugiakalbe skaitmenine platforma ir Konferencijos plenarinė sesija buvo vienas iš pagrindinių Konferencijos ramsčių. Jie yra Konferencijos dėl Europos ateities pagrindas ir subūrė apie 800 piliečių iš visų visuomenės sluoksnių ir visų Europos Sąjungos regionų. Nors forumų ar piliečių asamblėjų koncepcija dešimtmečius buvo naudojama savivaldybių lygmeniu ir vis labiau matoma nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, šioje srityje vis dar iš esmės neišstirtas visos Europos aspektas. Europos piliečių forumai buvo pirmoji tokio masto ir užmojo tarpvalstybinė ir daugiakalbė patirtis. Įspūdinga vertimo žodžių sistema, kuri lydėjo procesą, leido užmegzti įtraukų, pagarbų ir veiksmingą kalbėtojų dialogą, taip užtikrinant pagarbą daugiakalbystei.

Europos piliečių forumus organizavo trys institucijos, remdamosi Bendra deklaracija, Darbo tvarkos taisyklėmis ir bendrapirmininkų nustatyta tvarka, prižiūrint Vykdomajai valdybai. Jiems padėjo išorės paslaugų teikėjų konsorciumas, kurį sudarė įvairūs patariamąsios demokratijos srities ekspertai ir logistikos paramos grupė. Vykdomoji valdyba buvo nuolat informuojama apie forumų darbą, jai buvo pateikta atnaujinta praktinė tvarka ir proceso metu prireikus pritaikytas preliminarus Europos piliečių forumų sesijų kalendorius.

Europos piliečių forumų dalyviai buvo atrinkti 2021 m. vasarą. ES piliečiai buvo atrinkti atsitiktine tvarka (į juos daugiausia telefonu kreipėsi 27 nacionaliniai balsavimo institutai, koordinuojami išorės paslaugų teikėjo), siekiant sukurti ES įvairovę atspindinčias grupes, remiantis penkiais kriterijais: lytis, amžius, geografinė kilmė (pilietybė, taip pat miesto ir (arba) kaimo kilmė), socialinė ir ekonominė padėtis ir išsilavinimo lygis. Kiekvienos valstybės narės piliečių skaičius apskaičiuotas pagal mažėjančio proporcingumo principą, taikomą Europos Parlamento sudėčiai, atsižvelgiant į tai, kad kiekvienoje grupėje turėjo būti bent po vieną pilietį ir po vieną pilietį iš kiekvienos valstybės narės. Kadangi konferencijoje ypatingas dėmesys buvo

skiriamas jaunimui, trečdalis kiekvieną forumą sudarančių piliečių buvo 16–24 metų amžiaus. Kiekvienai 200 žmonių grupei buvo atrinkta 50 papildomų piliečių, kurie sudarys rezervą.

Buvo surengti keturi Europos piliečių forumai. Kiekvienos iš jų diskusijų temos atitiko daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje nustatytas temas ir buvo suskirstytos taip:

1. stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija;
2. Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas;
3. Klimato kaita ir aplinka; sveikata;
4. ES pasaulyje; migracija.

Kiekviena grupė posėdžiavo tris savaitgalius. Pirmoji sesija vyko Strasbūre, antroji – internetu, o trečioji – keturiuose miestuose (Dubline, Florencijoje, Varšuvoje / Natoline ir Mistrichte), valstybinėse aukštojo mokslo institucijose ir padedant vietos valdžios institucijoms.

PIRMOSIOS KELIŲ SESIJOS

Per pirmąją kiekvieno forumo sesiją dalyviai fiziškai susitiko Strasbūre. Sesijos tikslas buvo nustatyti svarstymų darbotvarkę. Forumuose dalyvavę piliečiai pirmiausia apsvarstė ir išplėtojo savo Europos viziją, pradedant tuščiu puslapiu ir nustatant aptartinus klausimus, kurie yra viena iš pagrindinių forumo temų. Tada jie pirmenybę teikė temoms, kurioms norėjo skirti daugiau dėmesio, kad ES institucijoms pateiktų konkrečias rekomendacijas dėl tolesnių veiksmų. Diskusijos ir kolektyvinis darbas vyko dviem formatais:

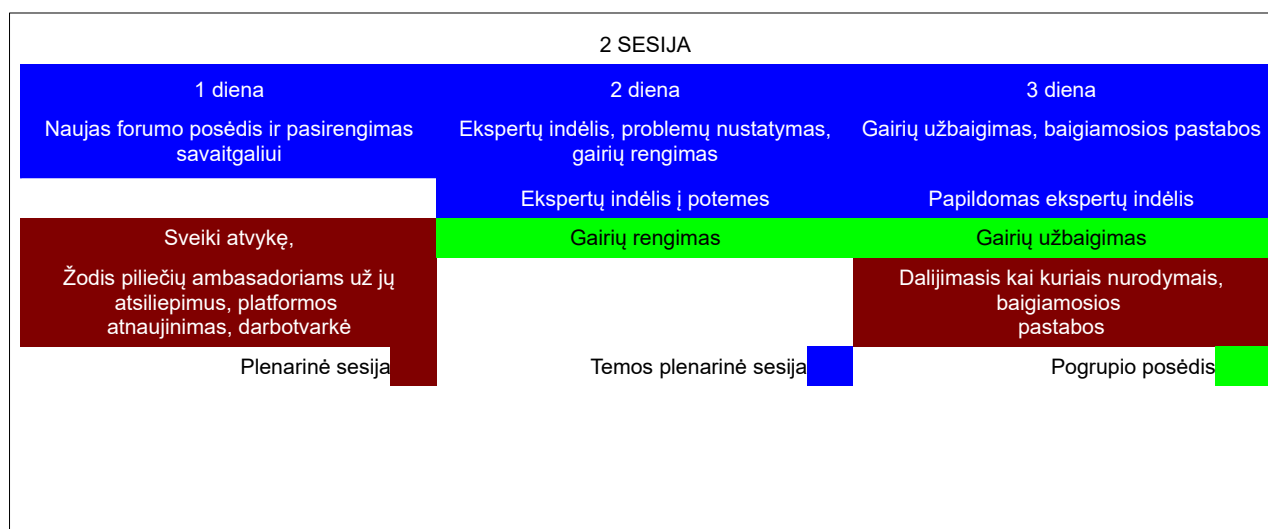
- pogrupiuose, sudarytuose iš 12–14 piliečių. Kiekviename pogrupyje buvo kalbama keturiomis–penkiomis kalbomis, o piliečiai galėjo kalbėti savo gimtąja kalba. Pogrupių darbui vadovavo profesionalūs tarpininkai, kuriuos atrinko išorės paslaugų teikėjų konsorciumas.

- plenarinėje sesijoje, kurioje dalyvauja visi dalyviai. Plenarinėms sesijoms vadovavo du pagrindiniai vedėjai. Diskusijų metu nustatytos prioritetinės temos buvo suskirstytos į „ašys“ (atitinkančias temines grupes) ir „subašys“ ir jomis buvo remiamasi antrajame sesijų etape. Šiuo tikslu dalyviai gavo bendrosios informacijos šiomis temomis, taip pat svarbios informacijos, įskaitant analizes ir conceptualias schemas, iš daugiakalbės skaitmeninės platformos pirmosios tarpinės ataskaitos ir aukšto lygio išorės ekspertų pristatymų.

Per pirmąsias sesijas iš piliečių savanorių buvo atrinkta 20 asmenų, kurių buvo paprašyta

kiekvienas ekspertas savo indėliu išsamiai informuotų piliečius, pateikdamas jiems faktus ir (arba) informaciją apie diskusijų padėtį ir susilaikydamas nuo asmeninių nuomonių pateikimo. Piliečiams taip pat buvo pateiktos daugiakalbės skaitmeninės platformos tarpinės ataskaitos.

Tai leido jiems nustatyti ir aptarti klausimus, susijusius su jiems priskirtomis temomis, remiantis ekspertų pateikta informacija nagrinėjamomis temomis ir jų pačių žiniomis bei patirtimi per svarstymus, surengtus per antrąjį sesijų raundą. Problemos apibrėžiamos kaip problemos, reikalaujančios sprendimų, arba kaip situacijos, reikalaujančios pokyčių.

atstovauti kiekvienam iš forumų plenarinėje asamblėjoje; taip buvo užtikrinta amžiaus ir lyčių įvairovė.

Antrosios sesijų grupės

Europos piliečių forumai tęsė savo darbą ir lapkričio mėn. posėdžiavo internetu. Šiuo tikslu buvo įdiegtas specialus mechanizmas: Studijoje Briuselyje vyko pagrindiniai moderatoriai ir plenarinės sesijos, o dalyvaujantys piliečiai iš visos ES galėjo įsikišti naudodamiesi ryšio ir vertimo žodžiu sistema.

Antrajame sesijų etape, padedant ekspertams ir faktų tikrintojams, piliečiai nustatė ir aptarė įvairius konkrečius klausimus ir parengė gaires kiekvienai teminei krypciai, kurią jie nustatė per pirmąją sesiją. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas lyčių pusiausvyrai ir geografinėi įvairovei ekspertų grupėje ir užtikrinimui, kad

Tada piliečiai sprendė šiuos klausimus parengdami gaires – tai buvo pirmas žingsnis siekiant pateikti rekomendacijas, o tai buvo trečiojo sesijų etapo tikslas. Piliečių taip pat buvo paprašyta pagrįsti šias gaires.

Diskusijos ir kolektyvinis darbas vyko trimis formatais:

- pogrupiuose. Kiekvieną iš penkiolikos pogrupių sudarė nuo dvylikos iki keturiolikos piliečių. Kiekviename pogrupyje buvo vartojamos keturios–penkios kalbos, kad piliečiai galėtų išreikšti save savo kalba arba kalba, kuria jie jaučiasi patogiai. Kiekvienas pogrupis turėjo profesionalų tarpininką iš išorės paslaugų teikėjų konsorciumo.

3 SESIJA		
1 diena	2 diena	3 diena
Susiejimas, prioritetų nustatymas ir darbo pradžia	Gairių pakeitimas galutinėse rekomendacijose	Balsavimas dėl galutinių rekomendacijų
Savaitgalio sveikinimai ir tikslai	Gairių pavertimas rekomendacijomis	Balsavimas dėl galutinių rekomendacijų
Atviras forumas, Gairių skaitymas ir prioritetų nustatymas	Grįžtamoji informacija kitoms grupėms, rekomendacijų užbaigimas	
Gairių pavertimas rekomendacijomis		
Plenarinė sesija	Atviras forumas	Darbas npogrupyje

- plenarinėje sesijoje, skirtoje darbo kryptims. Kiekvienoje darbo krypties skirtoje plenarinėje sesijoje dalyvavo tos pačios teminės krypties pogrupiai. Plenarines sesijas pagal darbo kryptį moderavo profesionalūs tarpininkai; buvo verčiama žodžiu į visas dalyviams reikalingas kalbas.
- plenarinėje sesijoje su visais dalyvaujančiais piliečiais pristatyti ir užbaigti sesiją. Plenarinėms sesijoms vadovavo du pagrindiniai konsorciumo vedėjai, buvo verčiama žodžiu į 24 oficialiąsias ES kalbas.

TREČIOS KELIŲ SESIJOS

Trečiasis ir paskutinis forumo sesijų raundas vyko dalyvaujant fiziškai keturių valstybių narių švietimo įstaigose. Dėl COVID-19 pandemijos ir susijusių priemonių Airijoje ir Nyderlanduose 1-ojo forumo trečioji sesija (Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija) ir 4 (ES pasaulyje; Migracija) turėjo būti nukelta į 2022 m. vasario mėn., konsultuojantis su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir asocijuotaisiais partneriais.

Diskusijos ir kolektyvinis darbas vyko šiais formatais:

- plenarinėje sesijoje, kurioje dalyvauja visi dalyviai, sesijos pradžioje pristatyti programą ir sesijos pabaigoje, kaip paaiškinta toliau. Plenarinėms sesijoms vadovavo du pagrindiniai svarstymų grupės vedėjai, buvo verčiama žodžiu į 24 oficialiąsias ES kalbas.
- Piliečiai visų pirma persvarstė visas per 2-ąją sesiją forumo parengtas gaires atviraime forume. Tada kiekvienas pilietis pirmenybę teikė ne daugiau kaip dešimčiai orientyrų kiekvienai darbo krypčiai. Užbaigus šį prioritetų nustatymo procesą forumo lygmeniu, piliečiai prisijungė prie pogrupio, kuriame jie jau dirbo per 2-ąją sesiją, ir kartu atkreipė dėmesį į savo grupės gaires, kurioms pirmenybę teikė likusi forumo dalis – tai buvo galimybė palyginti šį pasirinkimą su savo vertinimu. Rengiant rekomendacijas kiekvienam pogrupiui buvo pateiktas orientacinis rekomendacijų, kurias reikia parengti, skaičius: nuo vieno iki trijų, bet ne daugiau kaip penkių.
- Kiekvienas iš 15 pogrupių rengė rekomendacijas. Piliečiai aptarė, kurioms kryptims (pagal jų eilės tvarką) buvo pritarta labiausiai, ir pradėjo rekomendacijų rengimo procesą.

Trečiojo sesijų etapo metu ekspertinės žinios ir informacija buvo perduodamos ne tiesiogiai bendraujant su piliečiais, o per specialiai sukurtą sistemą – išteklių ir informacijos centrą. Ši sistema leido centralizuoti visus informacijos prašymus ir faktų tikrinimą vietoje bei siųsti trumpus ir faktinius ekspertų ir faktų tikrintojų atsakymus pogrupiams. Ši sistema sukurta

siekiant užtikrinti, kad ekspertų ir faktų tikrintojų atsakymai būtų rengiami laikantis aukščiausių kokybės standartų ir taip, kad šiame proceso etape būtų išvengta netinkamos įtakos. Piliečiams taip pat buvo pateiktos daugiakalbės skaitmeninės platformos tarpinės ataskaitos.

Darbo pogrupiuose metu buvo surengtos grįžamosios informacijos sesijos, siekiant padėti dalyviams suprasti kituose pogrupiuose atliktą darbą ir sustiprinti jų rekomendacijas.

Dėl kiekvieno pogrupio rekomendacijų komisija balsavo paskutinę sesijos dieną. Prieš balsavimą visi dalyviai gavo dokumentą su visais praėjusią dieną parengtais rekomendacijų projektais, kad galėtų juos perskaityti savo kalba (automatinis vertimas iš anglų kalbos). Visos rekomendacijos plenariniame posėdyje buvo skaitomos anglų kalba, kad piliečiai galėtų vienu metu klausytis vertimo žodžiu. Rekomendacijos buvo viena po kitos pateiktos balsuoti dalyviams užpildžius internetinę formą.

Remiantis galutinio balsavimo rezultatais, rekomendacijos suskirstytos taip:

Užrekomendacijas buvo atiduota 70 proc. ar daugiau balsų ir jas priėmė komisija; grupė laikėsi nuomonės, kad rekomendacijos, kurios nepasiekė šios ribos, nebuvo patvirtintos. Iš viso Europos piliečių forumai priėmė 178 rekomendacijas.

Balsavimo procedūrą prižiūrėjo balsavimo komitetas, kurį sudarė du piliečiai, pasiūlę atlikti šį vaidmenį.

EUROPOS PILIEČIŲ PANEČIŲ ATSTOVAI POLITIKOJE

Po to, 2022 m. sausio 21–22 d. („Pals 2“ ir „Pals 3“) ir 2022 m. kovo 11–12 d. („Pals 1“ ir „Pals 4“) Konferencijos plenarinėje sesijoje ir darbo grupėse 80 Europos piliečių forumų atstovų pristatė ir aptarė keturių Europos piliečių forumų priimtas rekomendacijas. 80 Europos piliečių forumų atstovų (vidutiniškai 70 vietoje ir 10 internetu) toliau propagavo ir aiškino Europos piliečių forumų rekomendacijas trijuose iš eilės plenarinės asamblėjos ir darbo grupių posėdžiuose (kovo 25–26 d., balandžio 8–9 d. ir balandžio 29–30 d.).

Jie taip pat reguliariai keitėsi nuomonėmis „Piliečių komponento“ posėdžiuose (internetiniuose parengiamuosiuose posėdžiuose ir plenariniuose posėdžiuose, vietoje) tarpusavyje ir su 27 nacionalinių renginių ir (arba) forumų atstovais. Balandžio 23 d. Europos piliečių forumų atstovai internetu susitiko su visais kolegomis, kad paaiškintų, kaip rekomendacijos buvo aptartos ir vėliau įtrauktos į plenarinio posėdžio pasiūlymus, ir gautų grįžtamąją informaciją iš kitų forumo dalyvių. Iš jungtinio sekretoriato ir konsorciumo narių sudaryta grupė plenariniame posėdyje pritarė piliečių komponentui.

PROCESŲ PERDAVIMAS

Visas procesas vyko visiškai skaidriai. Europos piliečių forumų plenariniai posėdžiai buvo transliuojami tiesiogiai, o jų diskusijų ir svarstymų dokumentai buvo viešai prieinami daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje. Platformoje pateikiama galutinė kiekvieno forumo posėdžio ataskaita ir rekomendacijos. Šiose ataskaitose taip pat pateikiama informacija apie visus ekspertų grupių darbui padėjusius ekspertus.

Europos piliečių forumai, kaip tikra demokratinė naujovė, sulaukė daug mokslo bendruomenės dėmesio. Tyrėjai galėjo dalyvauti Europos piliečių forumų posėdžiuose ir, laikydamiesi tam tikrų taisyklių, stebėti jų daromą pažangą, susijusią su atliktu darbu ir dalyvių privatumu.

1 forumas

„Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas“; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija

Pirmasis forumo posėdis tema „Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; Skaitmeninė transformacija“ vyko 2021 m. rugsėjo 17–19 d. Strasbūre. Ši grupė aptarė mūsų ekonomikos ir darbo vietų ateitį, ypač po pandemijos, tinkamai atsižvelgdama į susijusius socialinio teisingumo klausimus. Jis taip pat aptarė skaitmeninės transformacijos, kuri yra viena iš svarbiausių diskusijų temų ateityje, galimybes ir iššūkius.

Forume taip pat aptarta Europos ateitis jaunimo, sporto, kultūros ir švietimo srityse. Forume dalyvaujančius piliečius pasveikino vienas iš pirmininkų Guy Verhofstadtas. Pirmosios sesijos darbas baigtas patvirtinus penkias darbo kryptis: „Darbas Europoje“, „Ateities ekonomika“, „Teisinga visuomenė“, „Mokymasis Europoje“ ir „Saugi ir etiška skaitmeninė transformacija“.

2021 m. lapkričio 5–7 d. 1-asis forumas posėdžiavo antrą kartą, šį kartą virtualiu formatu, ir tęsė svarstymus pirmojoje sesijoje. Šioje antrojoje sesijoje kalbėtojai parengė gaires, kad parengtų konkrečias rekomendacijas (trečiojoje sesijoje) kiekvienai iš penkių krypčių, kurias jie nustatė pirmojoje sesijoje. Iš viso 1 forume dalyvavę piliečiai sudarė 142 politikos grupes.

2022 m. vasario 25–27 d. 1-ajame forume

Remdamiesi per 2-ąją sesiją parengtomis gairėmis, kuriomis buvo grindžiamas jų darbas, piliečiai parengė ir patvirtino 48 galutines rekomendacijas.

2-asis forumas „Europos demokratija“; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas

1-oji forumo „Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“ vyko rugsėjo 24–26 d. Strasbūre. Forume daugiausia dėmesio skirta su demokratija susijusioms temoms, pavyzdžiui, rinkimams, dalyvavimui ne rinkimų laikotarpiais, suvokiamam atstumui tarp piliečių ir jų išrinktų atstovų, žiniasklaidos laisvei ir dezinformacijai. Ji taip pat nagrinėjo klausimus, susijusius su pagrindinėmis teisėmis ir vertybėmis, teisine valstybe ir kova su visų formų diskriminacija. Kartu jis daugiausia dėmesio skyrė ES vidaus saugumui, pavyzdžiui, europiečių apsaugai nuo teroro aktų ir kitų nusikaltimų. Kolegijos narius pasveikino vienas iš pirmininkų Gašper Dovžan.

Šios pirmosios sesijos darbas baigtas patvirtinus penkias darbo kryptis: „Pagarbos teisėms ir nediskriminavimo užtikrinimas“, „Demokratijos ir teisinės valstybės apsauga“, „ES reforma“, „Europinės tapatybės kūrimas“ ir „Piliečių dalyvavimo stiprinimas“.

2021 m. lapkričio 12–14 d. 2-asis forumas posėdžiavo antrą kartą virtualiu formatu ir tęsė svarstymus pirmojoje sesijoje. Šioje antrojoje sesijoje forumo nariai parengė gaires, kad parengtų konkrečias rekomendacijas (trečiojoje sesijoje) kiekvienai iš penkių krypčių, kurias jie nustatė pirmojoje sesijoje. Iš viso 2-ajame forume dalyvavę piliečiai sudarė 124 politikos

Nuotrauka: 1-asis Europos piliečių forumas Nuotrauka: 2-asis Europos piliečių forumas

grindžiamas jų darbas, piliečiai parengė ir patvirtino 39 galutines rekomendacijas.

3-iasis forumas „Klimato kaita ir aplinka“; sveikata

Diskusija „Klimato kaita ir aplinka; Pirmoji „Sveikata“ sesija vyko spalio 1–3 d. Strasbūre. Šioje grupėje daugiausia dėmesio skirta klimato kaitos poveikiui, aplinkos klausimams ir naujiems sveikatos iššūkiams Europos Sąjungoje. Jame taip pat aptarti ES tikslai ir strategijos, pavyzdžiui, žemės ūkis, transportas ir judumas, energetika ir perėjimas prie anglies dioksido neišskiriančių visuomenių, moksliniai tyrimai, sveikatos sistemos, reagavimas į sveikatos krizes, prevencija ir sveika gyvensena. Šios pirmosios sesijos darbas baigtas patvirtinus penkias darbo kryptis: „Geresnis gyvenimo būdas“, „Aplinkos ir sveikatos apsauga“, „Ekonomikos ir vartojimo perorientavimas“, „Tvarios visuomenės kūrimas“ ir „Priežiūra visiems“. Galutinė sesijos ataskaita pateikiama daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje.

2021 m. lapkričio 19–21 d. 3-iasis forumas susitiko antrą kartą, šį kartą virtualiu formatu, kad tęstų pirmosios sesijos svarstymus. Šioje antrojoje sesijoje forumo nariai parengė gaires, kad parengtų konkrečias rekomendacijas (trečiojoje sesijoje) kiekvienai iš penkių krypčių, kurias jie nustatė pirmojoje sesijoje. Iš viso 3-iajame forumo dalyvavę piliečiai sudarė 130 politikos grupių.

2022 m. sausio 7–9 d. 3-iojo forumo piliečiai, padedami Varšuvos miesto, susirinko į baigiamąją sesiją, kurią surengė Europos kolegijoje Natoline ir Kultūros ir mokslo rūmuose. Dalyvauti buvo galima internetu. Remdamiesi per 2-ąją sesiją parengtomis gairėmis, kuriomis buvo grindžiamas jų darbas, piliečiai parengė ir patvirtino 51 galutinę rekomendaciją.

4 forumas „ES pasaulyje“; migracija

Nuotrauka: 3-iasis Europos piliečių forumas

Ketvirtoji grupė „ES pasaulyje; Migracija“ dalyviai pirmą kartą susitiko spalio 15–17 d. Strasbūre, kur, be kita ko, aptarė ES vaidmenį tarptautinėje arenoje.

Nuotrauka: 4-asis Europos piliečių forumas

Tai, be kita ko, ES tikslai ir strategijos saugumo, gynybos, prekybos politikos, humanitarinės pagalbos ir vystomojo bendradarbiavimo, užsienio politikos, ES kaimynystės politikos ir plėtros srityse ir tai, kaip ES turėtų spręsti migracijos klausimus. Piliečius pasveikino bendrapirmininkė Dubravka Šuica. Šios pirmosios sesijos darbas baigtas patvirtinus penkias darbo kryptis: „Savarankiškumas ir stabilumas“, „ES kaip tarptautinė partnerė“, „Stipri ES taikiame pasaulyje“, „Migracija iš žmogiškosios perspektyvos“ ir „Atsakomybė ir solidarumas visoje ES“. Galutinė sesijos ataskaita pateikiama daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje.

2021 m. lapkričio 16–28 d. įvyko antroji 4-ojo forumo internetinė sesija, grindžiama per

pirmąją sesiją atliktu darbu. Šioje antrojoje sesijoje forumo nariai parengė gaires, kad parengtų konkrečias rekomendacijas (trečiojoje sesijoje) kiekvienai iš penkių krypčių, kurias jie nustatė pirmojoje sesijoje. Iš viso 4 forume dalyvavę piliečiai sudarė 95 politikos grupes.

2022 m. vasario 11–13 d. 4-ojo forumo piliečiai susirinko į baigiamąją sesiją, kurią Maastrichto parodų ir konferencijų centre (MECC) surengė Maastrichto studija „Studio Europa“, bendradarbiaudama su Maastrichto universitetu ir Europos viešojo administravimo institutu (EIPA). Dalyvauti buvo galima internetu.

Remdamiesi per 2-ąją sesiją parengtomis gairėmis, kuriomis grindžiamas jų darbas, piliečiai parengė ir patvirtino 40 galutinių rekomendacijų.

2. Nacionaliniai piliečių forumai

Vadovaujantis Bendra deklaracija, Konferencijos plenarinėje sesijoje buvo aptartos pagal temas sugrupuotos nacionalinių ir Europos piliečių forumų rekomendacijos. Siekdami padėti valstybėms narėms, planuojančioms organizuoti nacionalinius piliečių forumus, pirmininkai susitarė dėl gairių ir 2021 m. gegužės 26 d. jos buvo perduotos Vykdomajai valdybai. Jie laikėsi tų pačių principų kaip ir Europos piliečių forumai ir apėmė gero svarstymo principus, pagrįstus EBPO ataskaita.^{IV}

Šešios valstybės narės – Belgija, Italija, Lietuva, Nyderlandai, Prancūzija ir Vokietija – surengė nacionalinius piliečių forumus laikydamosi šiose gairėse nustatytų principų. Šių nacionalinių piliečių forumų pateiktos rekomendacijos buvo pristatytos ir aptartos sausio ir kovo mėn. plenarinėse sesijose, taip pat plenarinėse darbo grupėse, kartu su Europos piliečių forumų rekomendacijomis tomis pačiomis temomis.

^{IV} EBPO, Novatoriškas piliečių dalyvavimas ir naujos demokratinės institucijos, 2020 m., <https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf>

1) BELGIJA

Nuotrauka: Belgijos piliečių forumas

2021 m. spalio mėn. piliečių forume tris savaitgalius dalyvavo 50 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių, atstovaujančių plačiajai visuomenei, kad aptartų Europos demokratijos temą ir tai, kaip piliečiai galėtų aktyviau dalyvauti sprendžiant Europos reikalus.

Forumą organizavo Belgijos ministro pirmininko pavaduotoja ir užsienio ir Europos reikalų ministrė Sophie Wilmès.

Piliečiai pateikė rekomendacijas dėl penkių jų pasirinktų temų, t. y.:

- gerinti informavimą apie Europos Sąjungą,
- nustatyti dezinformaciją apie ES ir su ja kovoti;
- piliečių forumai kaip dalyvavimo priemonė;
- referendumas Europos klausimais,
- tobulinti esamas dalyvaujamąsias priemones Europos Sąjungoje.

Belgijos piliečių forumo darbo rezultatas – 115 rekomendacijų, kurias parengė, aptarė ir dėl kurių balsavo 50 atsitiktine tvarka atrinktų Belgijos piliečių.

2) VOKIETIJA

2022 m. sausio mėn. Vokietijos užsienio reikalų ministerija surengė nacionalinį piliečių forumą. Šiame internetiniame forume dalyvavo šimtas atsitiktinai atrinktų piliečių, atstovaujančių gyventojams.

2022 m. sausio 5–8 d. internetu buvo surengti penki įvadiniai praktiniai seminarai, kurių kiekviename dalyvavo 20 dalyvių šiomis temomis:

Europos vaidmuo pasaulyje, klimato ir aplinkos srityse;

teisinė valstybė ir vertybės;

stipresnė ekonomika ir socialinis teisingumas.

Nuotrauka: Vokietijos piliečių forumas

2022 m. sausio 15–16 d. 100 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių susitiko aptarti su šiais klausimais susijusių iššūkių ir galimų sprendimų ir priėmė savo rekomendacijas. Dalyviai parengė po du konkrečius pasiūlymus kiekvienai iš pirmiau nurodytų temų.

Rezultatai buvo pristatyti sausio 16 d. baigiamojoje internetinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo Vokietijos užsienio reikalų ministrė Annalena Baerbock ir už Europą ir klimatą atsakinga ministro pavaduotoja Anna Lührmann.

3) PRANCŪZIJA

Prancūzijos Europos ir užsienio reikalų ministerija, padedama Ryšių su Parlamentu ir piliečių dalyvavimo ministerijos, Prancūzijoje surengė piliečių forumus.

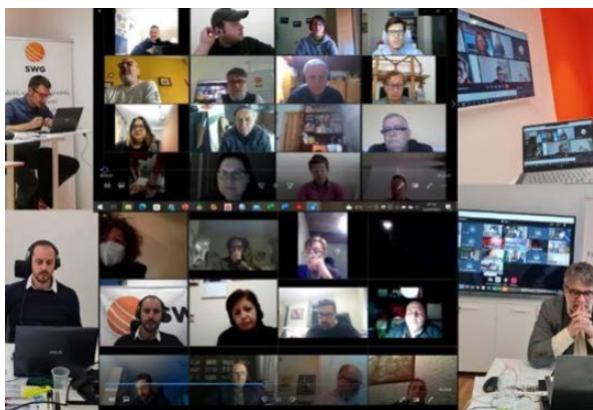
Nuotrauka: Prancūzijos piliečių forumas

2021 m. rugsėjo mėn. ir spalio mėn. pradžioje visuose Prancūzijos, didmiesčių ir užjūrio regionuose buvo surengta aštuoniolika piliečių forumų. Kiekviename forume dalyvavo 30–50 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių, atstovaujančių regionų gyventojų įvairovei. Forumuose iš viso dalyvavo daugiau kaip 700 piliečių. Regioninių forumų darbo rezultatas – 101 siekių sąrašas su 515 pakeitimų ir 1 301 konkrečiu pasiūlymu.

2021 m. spalio 16–17 d. Paryžiuje Nacionalinėje apibendrinamojoje konferencijoje iš viso susitiko 100 piliečių, atstovaujančių forumams, kad parengtų ir priimtų rekomendacijas. Vykdam šį procesą iš viso nustatyta 14 prioritetinių rekomendacijų. Rekomendacijos, apimančios devynias konferencijos temas, buvo pateiktos Prancūzijos vyriausybei, įskaitant valstybės sekretorių Clémentą Beaune'ą, ir buvo Prancūzijos vyriausybės indėlis į konferenciją.

4) ITALIJA

2022 m. kovo mėn. nepriklausoma trečioji šalis, prižiūrima Ministrų Tarybai pirmininkaujančios Italijos Europos politikos departamento, surengė piliečių forumą.

Nuotrauka: Italijos piliečių forumas

Nuotrauka: Lietuvos piliečių forumas

Iš viso dalyvavo 55 atsitiktine tvarka atrinkti piliečiai, atstovaujantys Italijos visuomenei ir jos regionams. Dalyviai buvo atrinkti atsitiktine tvarka, siekiant užtikrinti, kad dalyvautų skirtingų lyčių, amžiaus, socialinės kilmės, gyvenamosios vietos ir užimtumo statuso asmenys.

2022 m. kovo 11–12 d. piliečiai susirinko internetu aptarti dviejų konferencijos temų:

- „Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas“ ir
- „Europa pasaulyje“.

2022 m. kovo 12 d. grupė priėmė iš viso 58 rekomendacijas, įskaitant 33 rekomendacijas dėl stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo ir 25 rekomendacijas dėl Europos vaidmens pasaulyje. Paskutinę dieną dalyviai patikrino ir patvirtino pirmąjį pirmajame darbo etape pateiktų rekomendacijų projektą.

5) LIETUVA

2022 m. sausio mėn. nepriklausoma trečioji šalis Užsienio reikalų ministerijos vardu surengė nacionalinį piliečių forumą.

Joje iš viso dalyvavo 25 atsitiktine tvarka atrinkti 18–65 metų amžiaus piliečiai, atstovaujantys įvairioms Lietuvos socialinėms ir ekonominėms grupėms ir regionams.

2022 m. sausio 4 d. buvo surengta internetinė įžanginė sesija, kurioje piliečiai aptarė dvi temas:

- ES vaidmuo ir kompetencija užsienio politikoje;
- ES ekonominis vaidmuo.

2022 m. sausio 15 d. dalyviai susitiko asmeniškai, kad suformuluotų pagrindines savo diskusijų išvadas. 2022 m. sausio 25 d. jie virtualioje sesijoje priėmė 21 rekomendaciją, iš kurių 10 daugiausia dėmesio skyrė ES vaidmeniui ir kompetencijoms užsienio politikos srityje, o 11 – ES ekonominiam vaidmeniui.

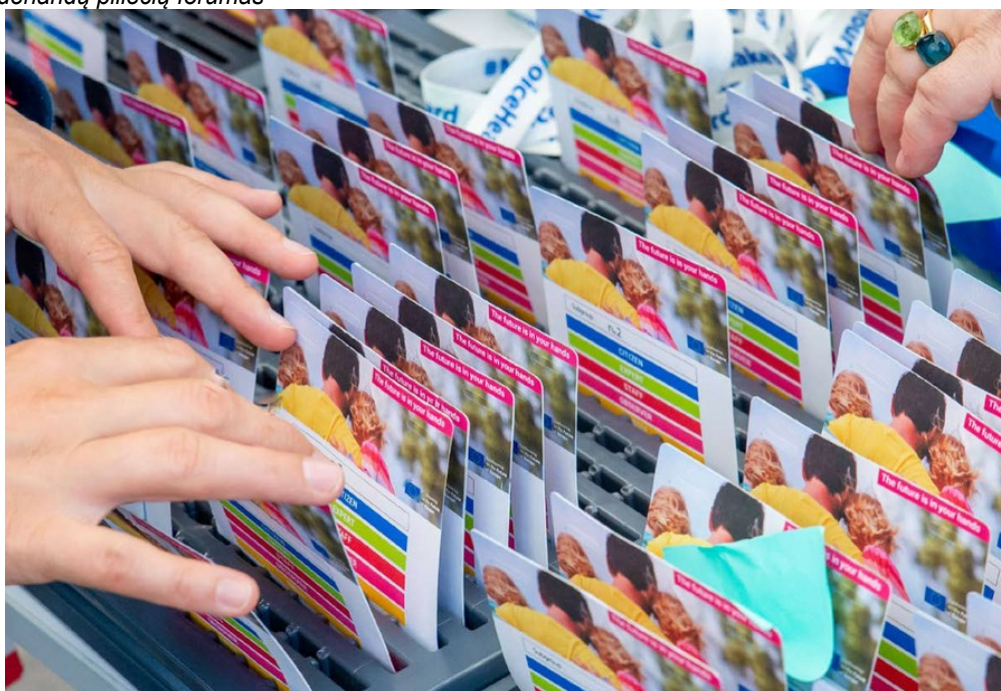
6) NYDERLANDAI

Piliečių forumą organizavo nepriklausoma trečioji šalis, o rugsėjo¹ d. prasidėjo dialogai „Europos vizijos“. Jie buvo suskirstyti į kelias dalis.

2021 m. rugsėjo¹ d. pradėtoje internetinėje dalyje buvo pateiktas klausimynas ir supaprastinta atrankos priemonė, kad piliečiai galėtų pareikšti savo pageidavimus, pageidavimus ir rekomendacijas devyniomis konferencijos temomis. Klausimynas buvo išplatintas atrinktai reprezentatyviai ir įtraukiai 4 000 piliečių grupei.

Nyderlandų piliečių forumas

2021 m. spalio ir lapkričio mėn. internete ir realiame gyvenime buvo surengtos išsamios diskusijos su piliečiais, visų pirma siekiant pasiekti jaunimą ir sunkiai pasiekiamas tikslines grupes.

Paskelbtos dvi ataskaitos „Mūsų Europos vizija. nuomonės, idėjos ir rekomendacijos“ („Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen“) ir 30 rekomendacijų, kurias piliečiai pateikė devyniomis konferencijos temomis.

C. Konferencijos metu organizuojami renginiai

1. Nacionaliniai renginiai

Valstybės narės prisidėjo prie konferencijos rengdamos įvairius renginius ir iniciatyvas. Šiuose renginiuose dalyvavo keli tūkstančiai piliečių iš visos ES. Specialiame [daugiakalbės skaitmeninės platformos skirsnyje](#) apžvelgiama pagrindinė veikla, kurią valstybių narių institucijos organizavo arba rėmė. Renginius 2021 m. spalio 23 d. ir 2022 m. kovo 25 d. Konferencijos plenarinėse sesijose pristatė nacionalinių renginių atstovai ir (arba) nacionaliniai piliečių forumai, tačiau jie taip pat prisidėjo prie Konferencijos rengdami [platformos ataskaitas](#), taip praturtindami diskusijas Europos lygmeniu.

Pagrindinis šių renginių ir iniciatyvų tikslas buvo išklausti piliečius ir įtraukti juos į diskusijas apie Europos Sąjungą. Įtrauktis ir dialogas su piliečiais taip pat buvo prioritetas, stengiantis įtraukti žmones, kurie paprastai nedalyvauja su ES susijusiose diskusijose.

Įvyko įvairių renginių, kuriuose buvo derinami centralizuoti ir decentralizuoti metodai, be kita ko, įvairių formų parama principu „iš apačios į viršų“ grindžiamoms iniciatyvoms. Veiklą ir renginius valstybėse narėse organizavo įvairios institucijos ir subjektai, įskaitant nacionalines, regionines ir vietos valdžios institucijas, pilietinės visuomenės organizacijas, socialinius partnerius, asociacijas ir piliečius. Kai kuriais atvejais nevyriausybinių organizacijų, kultūros institucijų, ekspertų grupės, universitetai ir mokslinių tyrimų institutai taip pat aktyviai dalyvavo organizuojant konferencijos renginius. Daugelyje šių veiklų ir renginių ypatingas dėmesys buvo skiriamas jaunosios kartos dalyvavimui.

Pagrindinių renginių ir iniciatyvų valstybėse narėse apžvalga:

1 Belgija

Kelis renginius organizavo federalinės ir regioninės valdžios institucijos. Įvyko keletas diskusijų su piliečiais, pavyzdžiui, dėl ES pasaulyje ir dėl klimato kaitos bei aplinkos. Taip pat buvo surengtas struktūrinis dialogas su piliečiais tema „Gyvenimas pasienio regione“ ir hakatonas tema „Sveikos gyvensenos ir klimato kaitos poveikis gyvenimo kokybei“ bei „Jaunimo užimtumo kliūtas“.

Be to, buvo surengtas renginys skaitmeninio ir tvarios ekonomikos klausimais, taip pat surengta nemažai jaunimo ir politikos formuotojų diskusijų tema „Europa jūsų klausosi“.

2 Bulgarija

Pratybos Bulgarijoje buvo pradėtos ceremonijoje „Kaip išgirsti piliečių nuomonę Konferencijoje dėl Europos ateities?“, kurioje dalyvavo valdžios institucijos ir piliečių atstovai. Organizuojant renginius buvo pradėtas dialogas demografijos ir demokratijos klausimais.

Padedant „Europe Direct“ centrams, didžiuosiuose universitetiniuose miestuose įvyko keletas vietos renginių.

3 Čekijos Respublika

Čekija surengė pagrindines diskusijas su plačiąja visuomene ir informacinius renginius atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams. Šiuos renginius papildė jaunimo renginiai ir renginiai, kuriuose dalyvavo tarptautinė bendruomenė. Visų pirma buvo surengtas tarptautinis renginys, kuriame dalyvavo Vokietijos ir Čekijos piliečiai. Visoje šalyje vyko regioniniai debatai, taip pat regioniniai seminarai vidurinių mokyklų moksleiviams „Sprendimas dėl Europos“.

4 Danija

Buvo surengtos plačios ir įtraukios nacionalinės diskusijos, kuriose pagrindinis vaidmuo teko pilietinei visuomenei ir kitiems nevyriausybiniais subjektams. Skirtas viešųjų lėšų fondas skirtas įvairioms organizacijoms,

įskaitant NVO, žiniasklaidą, jaunimo organizacijas, kultūros įstaigas, ekspertų grupes ir mokslinių tyrimų institutus, siekiant remti nevyriausybinių organizacijų rengiamas diskusijas ir iniciatyvas. Įvyko daugiau kaip 180 diskusijų, iš kurių maždaug pusė buvo konkrečiai skirta jaunimui. Be to, vyriausybė ir parlamentas surengė keletą oficialių renginių, pavyzdžiui, konsultacijas su piliečiais ir diskusijas.

5 Vokietija

Įvykiai Vokietijoje buvo susiję su federaline vyriausybe, Bundestagu, federalinėmis žemėmis ir pilietine visuomene. Be federalinės vyriausybės organizuotų renginių, daugiau kaip 50 regioninių renginių organizavo 16 Vokietijos federalinių žemių ir apie 300 – pilietinė visuomenė.

Tarpvalstybiniai renginiai ir dialogai su studentais ir jaunimu buvo pagrindinis daugelio iniciatyvų elementas, dėl kurio jaunimas tapo diskusijų, kuriomis siekiama formuoti Europos ateitį, priešakyje.

6 Estija

Valstybės kanceliarija, bendradarbiaudama, be kita ko, su Europos Komisijos atstovybe Estijoje, Užsienio reikalų ministerija ir kitomis ministerijomis, taip pat pilietine visuomene ir jaunimo organizacijomis, organizavo įvairius renginius, seminarus ir diskusijas. Visų pirma buvo surengta diskusija vidurinių mokyklų moksleiviams svarbiausiais klausimais, susijusiais su klimato kaita, energetikos politika ir konferencija apskritai. Taip pat buvo pradėta diskusija „Estijos diplomatija siekiant klimato tikslų“.

7 Airija

Įtrauktis ir dialogas su visais gyventojais, ypač jaunimu, buvo pagrindinė Airijoje organizuojamos veiklos tema.

Bendradarbiaujant su Airijos Europos judėjimu (EMI), 2021 ir 2022 m. pradėta regioninė ir sektorinė bendradarbiavimo programa. Pirmasis regioninių susitikimų etapas vyko birželio ir liepos mėn. kaip virtualios konsultacijos. Antrasis regioninių renginių etapas vyko 2022 m. pradžioje rengiant tiesioginius viešus susitikimus. Nuo liepos mėn.

vykdoma vyriausybės vadovaujamų renginių programa.

8 Graikija

Už nacionalinio dialogo koordinavimą buvo atsakinga Užsienio reikalų ministerija. Centrinės ir vietos valdžios institucijos ir pilietinė visuomenė buvo primygtinai raginamos organizuoti diskusijas ir kitus renginius. Pavyzdžiui, įvyko renginių, susijusių su Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių bendradarbiavimu, Vakarų Balkanais, demografiniais iššūkiais, migracija ir demokratija, kuriuose dalyvavo piliečiai ir įvairūs suinteresuotieji subjektai.

9 Ispanija

Ispanijos programa apėmė šešis nacionalinio lygmens renginius (pvz., konsultacijas su Ispanijos piliečiais dėl Europos ateities) ir apie 20 regioninio lygmens renginių. Taip pat buvo surengtas renginys su Portugalijos ir Ispanijos piliečiais, kuriame buvo aptartos pagrindinės temos, aktualios jų regionų ateičiai ir ES. Regionų ir vietos lygmeniu valdžios institucijos organizavo renginius keliomis temomis, pavyzdžiui, tarpvalstybinio bendradarbiavimo, demografinių pokyčių poveikio, tvaraus transporto ir judumo, klimato kaitos, migracijos ir atokiausių regionų ateities.

10 Prancūzija

2021 m. gegužės–liepos mėn. Prancūzijos vyriausybė surengė išsamias internetines konsultacijas su jaunimu. Penkiasdešimt tūkstančių jaunų prancūzų išreiškė savo nuomonę ir pritarė 16 pagrindinių idėjų dėl Europos ateities. Šios veiklos rezultatai kartu su Prancūzijos piliečių forumo rezultatais buvo pateikti galutinėje ataskaitoje, kuri yra Prancūzijos indėlis į konferenciją. Prancūzijos vyriausybė taip pat paragino visus Prancūzijos suinteresuotuosius subjektus (asociacijas, vietos valdžios institucijas, išrinktus pareigūnus, pilietinės visuomenės atstovus) organizuoti renginius.

11 Kroatija

Buvo sudaryta veiklos koordinavimo darbo grupė, kuri surinko idėjas ir planus, kaip vykdyti veiklą nacionaliniu lygmeniu. Ministerijos,

centrinės valstybės tarnybos, regioninės plėtros agentūros, universitetai, NVO ir institutai organizavo renginius – konferencijas, piliečių dialogus ir diskusijas su piliečiais, viešas diskusijas ir mokomuosius praktinius seminarus, ypatingą dėmesį skirdami jaunimui.

Temos apima migraciją, demografiją, poveikio klimatui neutralumą ir žiedinę ekonomiką. Kai kurie renginiai buvo surengti kartu su kitomis valstybėmis narėmis ir kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis.

12 Italija

Siekiant pasiekti kuo daugiau piliečių, be kita ko, aktyviai remiant vietos valdžios institucijoms, buvo surengti keli renginiai, kuriuose ypatingas dėmesys skiriamas jaunimui. Pradėta žiniasklaidos kampanija, kuria siekiama kuo labiau viešinti šiuos renginius. Ši veikla apima ES ir Balkanų jaunimo forumą, organizuojamą kartu su Vakarų Balkanų jaunimu, Viduržemio jūros regiono dialogų jaunimo forumą, kuriame dalyvauja pietinių kaimyninių šalių jaunimas, taip pat vidurinių mokyklų ir universitetų studentų konkursus „Europa yra jūsų rankose“.

13 Kipras

Buvo surengta keletas jaunimui skirtų renginių, kuriuose dalyvavo daug dalyvių. Įvyko įžanginis renginys, įskaitant diskusiją su jaunąja karta apie jos lūkesčius, susirūpinimą keliančius klausimus ir Europos bei Kipro viziją ES. Taip pat buvo surengtas atviras dialogas apie jaunimo vaidmenį diskusijose apie Europą ir problemas, su kuriomis jis susiduria nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Taip pat buvo surengtas renginys Europos saugumo ir gynybos ateičiai aptarti.

14 Latvija

Buvo surengti keli renginiai, įskaitant nacionalinę internetinę diskusiją su moksleiviais tema „Ateitis yra jūsų rankose“ ekonominiais, socialiniais ir saugumo klausimais. Siekiant surinkti viešosios nuomonės duomenis apie piliečių nuomonę apie būsimus Europos Sąjungos prioritetus visomis konferencijos temomis, buvo surengta nacionalinė apklausa ir tikslinės grupės diskusijos. Siekiant didinti 55 metų ir vyresnių asmenų informuotumą apie konferenciją, buvo surengtos regioninės

tiesioginės diskusijos ir tiesioginės diskusijos su vidurinių mokyklų moksleiviais.

15 Lietuva

Renginiai daugiausia buvo organizuojami decentralizuotai, daugiausia dėmesio skiriant įvairiems Lietuvos regionams ir jaunimui (pvz., jaunimo diskusijų Baltijos šalyse kontekste). Įvyko nemažai piliečių dialogų (demokratijos, skaitmeninio, klimato kaitos ir kt. klausimais), tarpvalstybinių dialogų (pvz., su Prancūzija, Airija ir Italija) ir pilietinės visuomenės renginių. Be to, mokyklos buvo paragintos spręsti Europos ateities klausimus.

16 Liuksemburgas

Laikantis atviro, įtraukaus ir skaidraus požiūrio, nacionaliniu lygmeniu buvo surengta keletas renginių. Pavyzdžiui, Parlamentas organizavo keletą naujų formatų renginių, pavyzdžiui, bistro derybas. Taip pat buvo surengtas hakatonas studentams ir jauniems verslininkams, skirtas skaitmeninės politikos kelrodžiui ir ES pramonės strategijai aptarti.

Be to, įvyko trišaliai Vokietijos, Prancūzijos ir Liuksemburgo vidurinių mokyklų moksleivių mainai.

17 Vengrija

Visoje visuomenėje buvo surengta daug įvairių renginių (daugiau kaip 800). Instituciniai renginiai apima kelių ministerijų rengiamas aukšto lygio tarptautines konferencijas (pvz., plėtros ir ES skaitmeninės darbotvarkės klausimais) ir apskritojo stalo diskusijas su studentais ir jaunimo organizacijomis (pvz., Europos integracijos klausimais). Kelios organizacijos surengė forumus šioms temoms aptarti: ES institucijos; stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas, skaitmeninė transformacija, švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas; NVO; migracija; taip pat demografija, šeima, sveikata, klimato kaita ir aplinka.

18 Malta

Po įvadinio renginio buvo įsteigtas nacionalinis koordinavimo komitetas, kurio tikslas – propaguoti iniciatyvą įvairiais komunikacijos

kanalais ir vadovauti diskusijoms per nacionalinius ir vietos renginius.

Fiziniu ar mišriu formatu vyko teminiai vieši dialogai (pvz., sveikatos, Europos vertybių ir darbovietėsi siekiant teisingos visuomenės klausimais), spaudos konferencijos, konsultacijos su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir interaktyvios sesijos su vaikais ir studentais.

19 Nyderlandai

Nyderlanduose daugiausia dėmesio buvo skiriama nacionalinio piliečių forumo „Europos vizijos – Kijk op Europa“, kuris vyko tiek internetu, tiek asmeniškai, organizavimui. Tai buvo grindžiama dviejų etapų metodu: pirmasis buvo surinkti piliečių mintis ir nuomones apie tai, „ką“, t. y. ko jie tikėjosi ir norėjo; Antruoju etapu buvo siekiama per grupių dialogus suprasti pagrindines jų nuomones („kodėl“ ir „kaip“).

20 Austrija

Diskusijos vyko įvairiais formatais federaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. „Ateities laboratorijos“ ir „dialogai dėl ateities“ suteikė galimybę išsamiai pasikeisti nuomonėmis su aukšto lygio ekspertais įvairiomis temomis ir ieškoti visapusiškesnių sprendimų atečiai. Be to, keletą renginių organizavo už Europos reikalus atsakingi Austrijos savivaldybių tarybų nariai ir jie buvo jiems skirti. Keletas renginių buvo tiesiogiai skirti jaunimui ir studentams.

21 Lenkija

Renginiai daugiausia buvo organizuojami decentralizuotai. Regioniniu lygmeniu regioniniai tarptautinių diskusijų centrai 16 Lenkijos regionų organizavo fizinius ir virtualius viešus renginius. Diskusijų temos apėmė konferencijos temines sritis, pavyzdžiui, solidarumą krizės metu, žemės ūkį ir naujas technologijas.

Taip pat buvo surengti nacionaliniai debatai klimato, skaitmeninio, vidaus rinkos, sveikatos, ES pasaulyje ir migracijos klausimais.

22 Portugalija

Po pirmojo piliečių renginio Lisabonoje, kuris paskatino piliečius dalyvauti konferencijoje, bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis, universitetais, mokyklomis, socialiniais partneriais, jaunimo organizacijomis ir vietos pilietinės visuomenės organizacijomis buvo surengta daug renginių. Pavyzdžiui, kartu su Ispanija buvo surengtas tarptautinis renginys, kuriame buvo aptartos pagrindinės temos, aktualios abiejų šalių ir ES regionų atečiai. Be to, vyko decentralizuoti nacionaliniai renginiai įvairiomis temomis, pavyzdžiui, migracijos ir tarptautinių partnerysčių, Europos demokratijos ateities ir skaitmeninės transformacijos.

23 Rumunija

Renginius daugiausia organizavo arba bendrai organizavo administracija ir visų pirma institutai, aktyviai dalyvaujant pilietinei visuomenei ir jaunimo organizacijoms.

Diskusijos apėmė įvairias temas, pavyzdžiui, skaitmeninę pertvarką, švietimą, sveikatą, aplinką, darnų vystymąsi, ekonomiką, žemės ūkį ir ES strategines partnerystes. Renginiai vyko sostinėje ir vietos lygmeniu, juose dalyvavo visų amžiaus grupių atstovai.

24 Slovėnija

Buvo siekiama paskatinti plačias diskusijas, kuriose pagrindinis vaidmuo tenka pilietinei visuomenei, visų pirma jaunimo dalyvavimui.

Vyriausybė surengė įvadinį renginį, po kurio buvo įgyvendintos kelios iniciatyvos, pavyzdžiui, Bledo strateginis forumas, kurio pagrindinė tema buvo Europos ateitis, ypatingą dėmesį skiriant ES plėtrai ir Vakarų Balkanams. Kiti renginiai apėmė tokias temas kaip pinigų politika, poveikio klimatui neutralumas, jaunimas ir ES vaidmuo daugiapolėje tarptautinėje aplinkoje.

25 Slovakija

Organizuoti renginiai buvo suskirstyti pagal du pagrindinius ramsčius. Pirmasis ramstis buvo projektas „WeAreEU“, skirtas plačiajai visuomenei, įskaitant diskusijas su studentais ir viešas konsultacijas, taip pat įvairius regioninius renginius, surengtus kaip „WeAreEU Road Show“ dalis. Antrasis ramstis buvo Nacionalinis konventas dėl ES, kuriame daugiausia dėmesio skirta ekspertų indėliui ir analizei tokiomis

temomis kaip bendroji rinka, dezinformacija ir populizmas, taip pat skaitmeninė ir žalioji pertvarka.

26 Suomija

Vyriausybė surengė keletą regioninių konsultacijų, įskaitant ES šiauriosios konferencijos renginį, įvairiomis temomis, pavyzdžiui, tvaraus augimo, švietimo ir teisinės valstybės klausimais. Apklausas taip pat buvo parengta siekiant prisidėti prie diskusijos.

Renginius organizavo vyriausybė, bendradarbiaudama su Suomijos miestais, vietos valdžios institucijomis, universitetais, NVO ir jaunimo organizacijomis, taip pat su Suomijos parlamentu, Europos Parlamentu ir Europos Komisijos informacijos biurais Suomijoje.

27 Švedija

Renginiai daugiausia buvo organizuojami decentralizuotai, kartu dalyvaujant vyriausybei, nacionaliniam parlamentui, politinėms partijoms, socialiniams partneriams, vietos ir regionų atstovams, pilietinės visuomenės organizacijoms ir kitiems atitinkamiems visuomenės veikėjams.

Pavyzdžiui, Švedijos Europos reikalų ministras su įvairių mokyklų moksleiviais aptarė Europos ateitį ir dalyvavo savivaldybių lygmens susitikimuose, kuriuose su piliečiais aptarė Europos ateitį ir demokratiją. Skaitmeninė žiniasklaida taip pat buvo naudojama dialogui su piliečiais, pavyzdžiui, per klausimų ir atsakymų sesijas.

Pirmiau pateikti aprašymai nėra išsamūs. Daugiau informacijos apie nacionalinius renginius galima rasti specialiame daugiakalbės skaitmeninės platformos skirsnyje.

2. Jaunųjų europiečių susitikimas

2021 m. spalio 8–9 d. įvyko Europos jaunimo renginys (EYE 2021), į kurį internetu ir Europos Parlamente Strasbūre susirinko 10 000 jaunuolių, kad formuotų idėjas apie Europos ateitį ir jomis keistųsi. EYE buvo unikali galimybė 16–30 metų jaunuoliams bendrauti asmeniškai ir internetu, įkvėpti vienas kitą ir keisti nuomonėmis su ekspertais, aktyvistais, nuomonės formuotojais ir sprendimus priimančiais asmenimis, kurie yra Europos demokratijos pagrindas.

Nuo 2021 m. gegužės mėn., bendradarbiaujant su visos Europos jaunimo organizacijomis, internete surinkta daugiau kaip 2 000 jaunų piliečių iš visos Europos Sąjungos pasiūlymų. Be to, keliose sesijose, tiek internetu prieš renginį, tiek per EYE Strasbūre, daugiausia dėmesio skirta Konferencijai dėl Europos ateities. Po renginio 20 pagrindinių dalyvių iškeltų idėjų, t. y. po dvi idėjas kiekvienai konferencijos temai, buvo įtrauktos į 23 kalbomis paskelbtą ataskaitą „Jaunimo idėjos Konferencijai dėl Europos ateities“.

Jaunimo idėjų ataskaitą spalio 23 d. Konferencijos plenarinėje sesijoje pristatė jauni

Europos piliečių forumų dalyviai, kurie taip pat dalyvavo 2021 m. EYE. Visas surinktas idėjas galima rasti: search.youthideas.eu.

3. Kiti renginiai

Be pirmiau minėtų renginių, daug kitų institucijų ir suinteresuotųjų subjektų subūrė piliečius diskutuoti apie Europos ateitį.^v

Per visą Konferenciją dėl Europos ateities Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) ją propagavo ir padėjo plačiam valstybių narių pilietinės visuomenės organizacijų tinklui organizuoti nacionalines konsultacijas. Iš viso ji rėmė 75 renginių dislokavimą, įskaitant 33 renginius nacionaliniu lygmeniu ir 42 renginius centriniu lygmeniu. Iš šių renginių 60 proc. paskelbė ataskaitas konferencijos platformoje, o vien tik šie 45 renginiai pritraukė daugiau kaip 7 300 dalyvių. Visų pirma, 2021 m. birželio mėn. EESRK pradėjo savo veiklą surengdamas didelę konferenciją „Europos projekto gražinimas piliečiams“, 2021 m. lapkričio mėn. Lisabonoje surengė seminarą „Susiekime ES“ ir 2022 m. vasario mėn. Briuselyje – aukšto lygio renginį „Europos formavimas kartu“. Komitetas

taip pat skatino naudotis interneto platforma, kurioje jis įkėlė 60 naujų idėjų, ir pradėjo plataus masto komunikacijos socialinėje žiniasklaidoje kampaniją, kurios potenciali auditorija vien tinkle „Twitter“ siekia 32 mln. žmonių, kad būtų populiarinami nacionaliniai renginiai anglų ir vietos kalbomis ir teikiama informacija prieš kiekvieną plenarinį ir su konferencija susijusį posėdį ir po jo.

Europos regionų komitetas (RK) savo komisijose ir plenarinėse sesijose surengė temines diskusijas, taip pat 140 renginių vietos, tarpvalstybinių ir tarpregioninių lygmenimis, kuriuose dalyvavo 10 000 piliečių ir 200 vietos politikų. Be to, 2021 m. [spalio mėn. paskelbta pirmoji 1,2 mln. ES 27 vietos politikų apklausa](#) dėl jų nuomonės apie Europos ateitį. Be to, generalinis direktorius daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje pasiūlė [44 idėjas](#). 2022 m. pradžioje [nepriklausoma aukšto lygio grupė Europos demokratijos klausimais](#) pateikė idėjų, kaip pagerinti demokratiją ES. RK priėmė rezoliuciją, kurioje pateikiami pasiūlymai dėl galutinės konferencijos ataskaitos, o 2022 m. kovo mėn. [Europos regionų ir miestų aukščiausiojo lygio susitikime buvo patvirtintas 12 punktų manifestas, parengtas milijono ES vietos ir regionų politikų vardu](#). Ataskaitoje „Piliečiai, vietos politikai ir Europos ateitis“ (2022 m. kovo mėn.) apibendrinama visa RK veikla Konferencijos kontekste.

Visos trys su ES socialine partneryste susijusios darbdavių organizacijos – [„BusinessEurope“](#), [„SGI Europe“](#) ir [UEAPME](#) – skaitmeninėje platformoje paskelbė savo prioritetus ir pasiūlymus ir pristatė juos atitinkamoms darbo grupėms ir plenarinei asamblėjai. Be to, visi skatino konferenciją tiek viduje, tiek su išorės subjektais, taip pat organizavo renginius ir bendradarbiavo su suinteresuotaisiais subjektais įvairiuose forumuose. Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) sutelkė jėgas, kad prisidėtų prie konferencijos, ir dalyvavo plenariniuose ir darbo grupių posėdžiuose. ETUC apibrėžė profesinių sąjungų pasiūlymus dėl teisingesnės Europos ateities ir paskelbė juos interneto platformoje (šie pasiūlymai buvo vieni iš labiausiai remiamų). ETUC ir jos filialai

organizavo renginius ir komunikacijos veiklą, kad pristatytų ir aptartų profesinių sąjungų pasiūlymus.

Pilietinės visuomenės atstovai – [Pilietinės visuomenės konventas Konferencijai dėl Europos ateities](#) ir [Tarptautinis Europos judėjimas](#) – visoje Europoje surengė [daug renginių](#) ir [aktyviai dalyvavo plenarinėse sesijose](#). Pilietinė visuomenė įtraukė šimtus pilietinės visuomenės organizacijų į metodą „iš apačios į viršų“, pasitelkdama [temines grupes](#), kad parengtų bendrus ir išsamius pasiūlymus [įvairiose politikos srityse, kurias apima Konferencija](#). Idėjos buvo įtrauktos į konferenciją per platformą, darbo grupes, plenarinius posėdžius ir tiesiogiai bendraujant su Vykdomąja valdyba, bendrapirmininkiais ir Jungtinių sekretoriatu.

Europos Komisijos atstovybės valstybėse narėse, „Europe Direct“ centrai, Europos dokumentacijos centrai ir Europos Parlamento ryšių biurai aktyviai informavo piliečius apie Konferenciją dėl Europos ateities. Europos Komisijos atstovybės pranešė apie 1 400 veiksmų, kurie padėjo informuoti apie Konferenciją ir ją įgyvendinti visoje Europoje. Jie surengė arba aktyviai dalyvavo daugiau kaip 850 renginių, iš kurių apie 65 proc. buvo skirti jaunimui ir moterims, kad paskatintų juos apskritai dalyvauti konferencijoje. EP ryšių biurai surengė daugiau kaip 1 300 reklaminių renginių visose valstybėse narėse.

Taip pat buvo surengti teminiai praktiniai seminarai pagrindinėmis konferencijos temomis, kuriuose dalyvavo EP nariai, piliečiai, suinteresuotieji subjektai, nacionalinės ir regioninės valdžios institucijos bei žiniasklaida.

vietos lygmeniu, siekiant padidinti konferencijos aprėptį. Europos dokumentacijos centrai pranešė apie daugiau kaip 120 veiksmų, susijusių su informavimu apie konferenciją.

„Europe Direct“ centrai pranešė apie daugiau kaip 1 000 teminių konferencijos renginių ir daugiau kaip 600 reklaminių renginių, įskaitant įvairias jaunimo grupes ir organizacijas. Europos dokumentacijos centrai pranešė apie daugiau kaip 120 veiksmų, susijusių su informavimu apie konferenciją.

III. Konferencijos plenarinė sesija

A. Plenarinės asamblėjos vaidmuo ir veikimas

Konferencijos plenarinė sesija buvo įsteigta siekiant aptarti nacionalinių ir Europos piliečių forumų pateiktas rekomendacijas, sugrupuotas pagal temas, iš anksto nenustatant diskusijų rezultatų ir neapribojant jų taikymo srities iš anksto nustatytais politikos sritimis.

Prireikus taip pat buvo aptarti daugiakalbėje platformoje surinkti atsakymai. Plenarinė asamblėja buvo vienos sudėties: pirmą kartą jame dalyvavo piliečiai, atstovaujantys Europos ir nacionaliniams piliečių renginiams ir forumams, ES institucijų ir jų patariamųjų organų atstovai, išrinkti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens atstovai, taip pat pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių atstovai.

Piliečiai pateikė rekomendacijas ir aptarė jas su piliečiais; tada plenarinė sesija bendru sutarimu turėjo pateikti savo pasiūlymus Vykdomajai^{VI} valdybai. Nuo 2021 m. birželio mėn. iki 2022 m. balandžio mėn. Konferencijos plenarinė sesija posėdžiavo septynis kartus.

Konferencijos plenarinę sesiją sudarė 108 Europos Parlamento, 54 Tarybos ir trys Europos Komisijos atstovai,^{VII} taip pat 108 visų nacionalinių parlamentų atstovai vienodomis sąlygomis ir piliečiai.

VI Europos Parlamento, Tarybos, Europos Komisijos ir nacionalinių parlamentų atstovai turėjo pasiekti bent jau bendrą sutarimą vienodomis sąlygomis. Jei nacionalinių renginių ir (arba) Europos ar nacionalinių piliečių forumų piliečių atstovų pozicija aiškiai skyrėsi, ši pozicija turėtų būti įtraukta į šią ataskaitą.

VII Kiti Europos Komisijos nariai buvo pakviesti į plenarinę sesiją, ypač kai buvo aptariami jų atsakomybės sritys priklausantys klausimai.

Taip pat dalyvavo aštuoniasdešimt Europos piliečių forumų atstovų, iš kurių bent trečdalis buvo jaunesni nei 25 metų, Europos jaunimo forumo pirmininkas ir 27^{VIII} nacionalinių renginių ir (arba) nacionalinių piliečių forumų atstovai.

Taip pat dalyvavo aštuoniolika Regionų komiteto atstovų ir aštuoniolika Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto atstovų, šeši išrinkti regionų valdžios institucijų atstovai ir šeši išrinkti vietos valdžios institucijų atstovai, dvylika socialinių partnerių atstovų ir aštuoni pilietinės visuomenės atstovai. Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai buvo paprašyta aptarti tarptautinį ES vaidmenį.

Taip pat buvo pakviesti pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, Vakarų Balkanų partnerių, Ukrainos, religinių, filosofinių ir nereliginių grupių atstovai.

Plenariniams posėdžiams bendrai pirmininkavo Konferencijos pirmininkai. Konferencijos plenarinės sesijos vyko Europos Parlamento pastatuose Strasbūre. Atsižvelgiant į taikomas sveikatos ir saugos taisykles, pirmieji penki Konferencijos plenarinės sesijos posėdžiai vyko mišriu formatu, o paskutiniai du – asmeniškai. Konferencijos plenariniai posėdžiai buvo tiesiogiai transliuojami ir visi posėdžių dokumentai buvo viešai paskelbti daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje.

VIII po vieną iš kiekvienos valstybės narės.

B. Darbo grupės

Laikydami Konferencijos darbo tvarkos taisyklių, pirmininkai pasiūlė Konferencijos plenarinei sesijai, remiantis daugiakalbės skaitmeninės platformos temomis, sudaryti devynias temines darbo grupes, kurios prisidėtų rengiant Konferencijos plenarinės sesijos diskusijas ir pasiūlymus, laikantis Bendros deklaracijos parametru. 2021 m. spalio mėn. bendrapirmininkiai susitarė dėl darbo grupių

įgaliojimų. Įvairios darbo grupės nagrinėjo šiuos klausimus: klimato kaita ir aplinka; sveikata; stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas; ES pasaulyje; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas; skaitmeninė transformacija; Europos demokratija; migracija; ir švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas.

Darbo grupės pristatė savo indėlį Konferencijos plenarinėje sesijoje išnagrinėdamos atitinkamų nacionalinių ir Europos piliečių forumų rekomendacijas, taip pat daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje paskelbtus pasiūlymus devyniomis Konferencijos metu surinktomis temomis. Konferencijos plenarinės sesijos nariai buvo suskirstyti į devynias darbo grupes: dvylika Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų darbo grupės narių, šeši – Tarybai, trys – nacionalinių piliečių forumų ar nacionalinių renginių atstovams, du – Regionų komitetui ir du – Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, vienas ar du – socialiniams partneriams, vienas – pilietinei visuomenei ir vienas – išrinktiems vietos ir regionų valdžios institucijų nariams, taip pat Europos piliečių forumų atstovams. Europos piliečių forumų atstovai dalyvavo atitinkamos jų forumo darbo grupės darbe. Be to, buvo imtasi konkrečių priemonių, kad Komisijos narių kolegijos nariai galėtų dalyvauti darbo grupėse pagal savo atsakomybės sritį.

Darbo grupės surengė gyvas diskusijas ir dirbo prie pasiūlymų projektų, parengtų vadovaujant

pirmininkui ir atstovui spaudai, atrinktiems iš Europos piliečių forumų atstovų darbo grupėje, padedant Jungtiniam sekretariatui. Darbo grupės turėjo dirbti remdamosi bendru sutarimu, nustatytu Konferencijos darbo tvarkos taisyklių 17 straipsnyje. Po to pirmininkas ir atstovas spaudai pristatė darbo grupės darbo rezultatus plenarinei sesijai. Darbo grupės pirmininkui padėjo Jungtinis sekretoriatas. Jungtinis Konferencijos sekretoriatas, vadovaujant pirmininkui ir konsultuodamasis su darbo grupės nariais, parengė kiekvieno darbo grupės posėdžio apibendrinamąsias ataskaitas.

Darbo grupės posėdžiavo 2021 m. spalio mėn. – 2022 m. balandžio 8 d. Konferencijos plenarinių posėdžių metu, o 2021 m. gruodžio mėn. – internetu. Kai kurios darbo grupės surengė papildomus posėdžius. Nuo 2022 m. sausio 20 d. darbo grupių posėdžiai buvo transliuojami internetu. Jų apibendrinamosios ataskaitos buvo tinkamai paskelbtos Konferencijos plenarinėje sesijoje daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje.

C. Chronologinė santrauka

KONFERENCIJOS INAUGŪRINĖ PLENARINĖ ASOCIACIJA, 2021 m. birželio 19 d.

2021 m. birželio 19 d. mišria forma buvo surengta steigiamoji Konferencijos plenarinė sesija.^{IX} Plenarinės asamblėjos nariai galėjo išklausti pranešimą ir surengti bendrą diskusiją apie konferencijos tikslą ir lūkesčius. Pirmininkai pabrėžė precedento neturintį šios patariamąsios demokratijos ES lygmeniu pobūdį, dėl kurio sustiprėjo atstovaujamoji demokratija, o piliečiai tapo svarbiausiu Europos Sąjungos politikos formavimo veiksnium. Pirmininkai taip pat apžvelgė, kaip veikia trys Konferencijos ramsčiai: daugiakalbė skaitmeninė platforma, Europos ir nacionaliniai piliečių forumai ir plenarinė asamblėja.

Be to, plenarinės sesijos nariai buvo informuoti apie ketinimą sudaryti devynias temines darbo grupes ir apie konferencijos tvarkaraštį. Po to vykusioje diskusijoje, kurioje kalbėjo daugiau kaip 150 dalyvių, buvo aptartos įvairios temos. Kadangi Europos piliečių forumų dalyvių atranka dar nebaigta, piliečių komponentui atstovauti dalyvavo Europos jaunimo forumo pirmininkas ir 27 nacionalinių renginių ir (arba) nacionalinių piliečių forumų atstovai.

Antroji plenarinė konferencija, 2021 m. spalio 22–23 d.

2021 m. spalio 22–23 d. įvyko antrasis mišrus Konferencijos plenarinis posėdis, kuriame pirmą kartą dalyvavo Europos piliečių forumų atstovai. Plenarinės sesijos nariai turėjo galimybę išklausti pranešimą apie keturių Europos piliečių forumų darbo padėtį ir surengti diskusiją. Be to, nacionalinių renginių ir forumų atstovai galėjo pristatyti nacionaliniu lygmeniu organizuojamus renginius. Konferencijos plenarinėje sesijoje buvo pristatyta Europos jaunimo renginio (EYE) ataskaita; Joje apžvelgta 20 konkrečių idėjų, kurias atrinko šiame susitikime dalyvavę jauni piliečiai.

Po to vykusioje diskusijoje daugiausia dėmesio skirta naujoviškam daugiakalbės skaitmeninės

platformos, kuri suteikė piliečiams galimybę pareikšti savo nuomonę ir diskutuoti visomis oficialiosiomis ES kalbomis, pobūdžiui. Šios diskusijos buvo grindžiamos antrąja tarpine ataskaita dėl platformos. Vakarų Balkanų partneriai buvo pakviesti dalyvauti šiame plenariniame posėdyje kaip pagrindiniai suinteresuotieji subjektai.

KONFERENCIJOS TREČIOJI PLENARINĖ ASMENIJA, 2022 m. SAUSIO 21–22 d.

2022 m. sausio 21–22 d. surengta trečioji Konferencijos plenarinė sesija buvo pirmoji, skirta oficialiam Europos piliečių forumų ir susijusių nacionalinių piliečių forumų rekomendacijų pristatymui. Ši plenarinė sesija buvo pirmoji, įvykusi po to, kai buvo baigtos rengti tam tikrų Europos piliečių forumų rekomendacijos, t. y.: 2 forumas (Europos demokratija; Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas) ir 3 (Klimato kaita ir aplinka; sveikatos). Plenarinė sesija vyko mišriu formatu, joje vietoje arba nuotoliniu būdu dalyvavo daugiau kaip 400 Konferencijos plenarinės sesijos narių.

Šioje plenarinėje asamblėjoje netrukus mirė Europos Parlamento Pirmininkas David Maria Sassoli. Posėdžio pradžioje bendrapirmininkiai pagerbė jo atminimą. Šioje plenarinėje sesijoje diskusijos buvo surengtos pagal temas 2-ojo ir 3-iojo Europos piliečių forumų temomis.

Diskusijos vyko naujovišku interaktyviu formatu, įskaitant akimirkas, skirtas piliečių atsiliepimams, taip pat specialią mėlynosios kortelės klausimų sistemą, kuri sudarė sąlygas spontaniškai ir gyvai keistis nuomonėmis apie piliečių rekomendacijas.

KONFERENCIJOS KETVIRTA PLENARINĖ ASEMBA, 2022 m. kovo 11–12 d.

Ketvirtoji plenarinė konferencijos sesija taip pat buvo skirta Europos piliečių forumų ir susijusių nacionalinių piliečių forumų rekomendacijoms pristatyti. Šis plenarinis posėdis įvyko po to, kai buvo baigtos rengti dviejų likusių Europos piliečių forumų rekomendacijos, t. y.: 1 grupė (Tvirtesnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas; švietimas,

IX Pirmasis mišrus renginys, skirtas Europos piliečiams, įvyko 2021 m. birželio 17 d. Lisabonoje prieš birželio 19 d. steigiamąją plenarinę sesiją, siekiant paskatinti piliečius dalyvauti konferencijoje.

kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija) ir 4 (ES pasaulyje; migracija).

Kaip ir sausio mėn. plenarinėje sesijoje, diskusijos šioje plenarinėje sesijoje vyko pagal temas. Šį kartą nagrinėtos 1-ojo ir 4-ojo Europos piliečių forumų temos. Diskusijos dėl piliečių rekomendacijų vėl paskatino aktyvius ir išsamius mainus, grindžiamus naujovišku interaktyviu formatu.

KONFERENCIJOS penktoji plenarinė asamblėja, 2022 m. kovo 25–26 d.

Penktojoje plenarinėje asamblėjoje prasidėjo kitas Konferencijos etapas – pradėtas procesas, kurio metu, remiantis piliečių pateiktomis rekomendacijomis, apibrėžiami plenarinės asamblėjos pasiūlymai. Todėl plenarinės sesijos nariai, pasirengę siauresnei darbo grupių teminei sistemai, pirmą kartą surengė diskusijas devyniomis konferencijos temomis: stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; skaitmeninė transformacija; Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas; klimato kaita ir aplinka; sveikata; ES pasaulyje; migracija. Plenarinė sesija taip pat suteikė galimybę 27 ES valstybių narių nacionalinių renginių atstovams pristatyti savo iniciatyvų rezultatus.

KONFERENCIJOS šeštoji plenarinė asamblėja, 2022 m. balandžio 8–9 d.

Šeštojoje Konferencijos plenarinėje sesijoje buvo galutinai patvirtinti plenarinės sesijos pasiūlymų projektai.

Pasibaigus paskutiniams teminių darbo grupių posėdžiams, visi plenarinės sesijos nariai per

devynias esmines diskusijas paskutinį kartą pareiškė savo nuomonę ir pastabas dėl pasiūlymų projektų, kuriuos jie parengė pastaraisiais mėnesiais. Keitimasis nuomonėmis taip pat suteikė jiems galimybę apsvarstyti unikalų plenarinių posėdžių pasiūlymų rengimo procesą, grindžiamą piliečių rekomendacijomis, ir darbą, atliktą nuo jų parengimo. Visų pirma piliečiai pabrėžė unikalią žmogiškąją patirtį ir šio svarstymo proceso, kuris juos sujungė į šį bendrą projektą, pridėtinę vertę. Į šias diskusijas buvo atsižvelgta rengiant galutinius pasiūlymų projektus, kurie bus pateikti paskutinei Konferencijos plenarinei sesijai.

PIRMOJI KONFERENCIJOS PLENARINĖ ASMENIJA, 2022 m. BALANDŽIO 29–30 d.

Septintoji ir paskutinė Konferencijos dėl Europos ateities plenarinė asamblėja buvo svarbus etapas, užbaigęs keletą mėnesių trukusį intensyvių svarstymų procesą, kai buvo suformuluoti 49 pasiūlymai. 49 pasiūlymus plenarinė asamblėja bendru sutarimu pateikė ir suformulavo Vykdomajai valdybai. Šį bendrą sutarimą pasiekė Europos Parlamento, Tarybos, Europos Komisijos ir nacionalinių parlamentų atstovai.

Regionų komiteto ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto atstovai, regionų ir vietos lygmeniu išrinkti atstovai, taip pat socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės atstovai taip pat pareiškė pritariantys procesui ir pasiūlymams.

Piliečių komponentas pateikė savo galutinę poziciją dėl pasiūlymų (žr. toliau pateiktas pagrindines gaires).

Baigiamojoje plenarinėje sesijoje (2022 m. balandžio 29–30 d.) 108 piliečių komponento nariai pristatė savo galutinę poziciją dėl plenarinių posėdžių pasiūlymų. Jų pristatymas buvo sumanytas bendrai, o 17 iš jų pristatė per baigiamąsias diskusijas pasakojimo kalba. Toliau pateikiama jų pasisakymų pagrindinių idėjų santrauka.

**

Pirmiausia dėkojame Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai už suteiktą galimybę padėti formuoti Europos ateitį. Susitikome su Europos kolegomis iš visos ES, iš įvairių forumų ir renginių, su politiniais atstovais ir socialiniais subjektais ir išplėtėme savo akiratį. Mes užaugome kaip europiečiai. Dėl to visi pasiaukojome: buvome pašalinti iš savo kasdienio gyvenimo, atlaisvinti nuo darbo dienų ir devynis savaitgalius praleidome toli nuo savo šeimų Europos piliečių forumų nariams. Turėjome neįtikėtiną ir unikalą patirtį. Mums tai nebuvo laiko švaistymas.

Pakeliui buvo pakilimų ir nuosmukių. Ne visada gaudavome atsakymą į savo klausimus. Žinome, kad pasiūlymams įgyvendinti prireiks laiko. Tačiau esame įsitikinę, kad padarysite viską, ko reikia, kad tai pasiektumėte, gerbdami mūsų bendrą darbą. Jei mes, piliečiai, sugebėjome įveikti savo skirtumus, kalbos barjerus, dirbti kartu ir pakilti į jūsų lygį, jūs taip pat galite.

**

Visi nuėjome ilgą kelią ir dabar, kai mūsų darbas plenariniame posėdyje baigėsi, galime juo didžiuotis. Matome 8 kompleksines temas, kurios suteikia aiškius ir tvirtus įgaliojimus Europos ateičiai.

Pirma, solidarumu, socialiniu teisingumu ir lygybe grindžiama Europos Sąjunga. Iš tiesų, pagrindinis piliečių rūpestis yra rasti vienodas sąlygas ir teises įvairiose srityse: sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, švietimo ir mokymosi visą gyvenimą, lygių galimybių žmonėms, gyvenantiems kaimo ir miesto vietovėse, atsižvelgiant į demografinius aspektus. Ateityje europiečiai visose valstybėse narėse ir regionuose nebeturėtų būti diskriminuojami dėl amžiaus, gyvenamosios vietos, pilietybės, lyties, religijos ar politinių prioritetų. Jiems turėtų būti pasiūlytas deramas gyvenimo lygis, darbo užmokestis ir darbo sąlygos. ES turi būti daugiau nei ekonominė sąjunga. Valstybės narės turi būti solidaresnės viena su kita. Esame šeima ir turime taip elgtis krizinėse situacijose.

Antra, ES turi išdrįsti ir veikti greitai, kad taptų aplinkos ir klimato srities lydere, paspartindama perėjimą prie žaliosios energijos, tobulindama savo geležinkelio tinklą, skatindama tvarų transportą ir tikrai žiedinę ekonomiką. Nėra laiko švaistyti. ES turi skatinti pokyčius daugelyje politikos sričių: žemės ūkio, biologinės įvairovės, ekonomikos, energetikos, transporto, švietimo, sveikatos, skaitmeninės transformacijos ir klimato diplomatijos. Tam turime mokslinių tyrimų pajėgumų, ekonominės galios ir geopolitinių svertų. Jei laikysime klimatą prioritetu, galime tikėtis klestinčios ateities.

Trečia, Europai reikia demokratiškesnės Sąjungos. Europos piliečiai myli ES, tačiau būkime atviri: tai ne visada lengva. Jūs paraginate mus padėti jums ir paklausėte mūsų: kaip ateityje turėtų atrodyti Europos demokratija? Ir mes atsakėme: mes, piliečiai, norime Europos, kurioje sprendimai būtų priimami skaidriai ir laiku, kurioje būtų persvarstytas vienbalsiškumo principas ir kurioje mes, piliečiai, nuolat ir rimtai dalyvaujame.

Ketvirta, ES reikia labiau suderinti kai kurias sritis ir priartėti prie Sąjungos. Karas beldžiasi į mūsų duris Rytuose, ragindamas mus būti vieningesnius nei bet kada anksčiau ir suteikti ES daugiau kompetencijos užsienio reikalų srityje. Ši konferencija gali būti vieningesnės ir politiškai nuoseklesnės Europos kūrimo pagrindas. Viskas priklauso nuo šio žodžio: Sąjunga. Negalime savęs taip apibūdinti, jei mums nepavyks bendradarbiauti, kaip parodė ši konferencija.

Penkta, ES turi tapti savarankiškesnė ir užtikrinti savo konkurencingumą pasaulyje. Šio proceso metu kalbėjome apie šio tikslo pasiekimą pagrindiniuose strateginiuose sektoriuose: žemės ūkio, energetikos, pramonės, sveikatos. Turime vengti priklausomybės nuo trečiųjų šalių daugelio jautrių produktų atžvilgiu. Turime remtis savo darbo jėgos talentais, užkirsti kelią protų nutekėjimui ir rengti tinkamus įgūdžių mokymus piliečiams visais jų gyvenimo etapais, neatsižvelgiant į tai, kur jie gyvena ES. Negalime turėti didelių skirtumų ES viduje ir jaunų žmonių be perspektyvos vienoje šalyje, priversti vykti į kitą.

Šešta, ES ateitis grindžiama jos vertybėmis. Jie vadovavo mūsų darbui. Kai mes pradėjome, niekas negalėjo įsivaizduoti, kad mūsų žemyne kils karas. Ši kova už laisvę leidžia mums suvokti, kad turime galimybę gyventi taikioje sąjungoje. Už visų mūsų pasiūlymų slypi šios vertybės: humaniškas ir orus migrantų priėmimas, vienodos galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, kova su korupcija, raginimas apsaugoti gamtą ir biologinę įvairovę ir demokratiškesnę Sąjungą.

Septinta, ateityje piliečiai turėtų jaustis europietiškesni ir geriau pažinti ES. Tai kompleksinis klausimas, kuriuo grindžiamas visų forumų darbas. Skaitmeninė transformacija, švietimas, judumas ir mainai gali suteikti pagrindą šiai europinei tapatybei, kuri papildo mūsų nacionalinę tapatybę, tačiau dėl jos nekyla abejonių. Daugelis iš mūsų prieš šią konferenciją nesijautėme europiečiais: ji atsirado čia, lėtai, keičiantis tarpusavyje. Mums pasisekė, kad turėjome tokią galimybę, tačiau daugelis to nepadarė. Štai kodėl informacija, komunikacija ir informuotumo didinimas yra tokie svarbūs.

Galiausiai **aštuntoji kompleksinė** tema, kuri mums yra labai svarbi, yra piliečių švietimas ir įgalėjimas apskritai. Į šią konferenciją nusprendėte pakviesti piliečius nuo 16 metų amžiaus. Esame dėkingi už tai, nes labiau nei bet kada būtina įgalinti jaunimą. Didelis jaunimo susilaikymo lygis rodo, kad reikia atkurti jaunimo ir politikos ryšį. Jie taip pat turi būti ekonomiškai ir socialiai atsakingi: vis dar pernelyg sunku patekti į darbo

rinką, ginti savo socialines teises. COVID-19 pandemijos metu jie jautėsi apleisti ir daugelis jų vis dar kenčia nuo pasekmių savo psichikos sveikatai. Tačiau reikia įgalinti visus europiečius, ne tik jaunimą: judumo programomis ir mokymusi visą gyvenimą turime išplėsti visų europiečių akiratį. Taip pat turime mokyti piliečius demokratijos, piliečių dalyvavimo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis. Mums reikia tikrai holistinio požiūrio.

**

Niekas nežinojo, koks bus rezultatas. 27 šalys, 24 kalbos, įvairaus amžiaus. Ir vis dėlto, dirbdami kartu, jautėmės susiję: mūsų smegenys, mūsų mintys, mūsų patirtys. Mes nesame ES ar kurios nors konferencijos temos ekspertai, tačiau esame realaus gyvenimo ekspertai ir turime savo istorijas. Mes einame į darbą, gyvename kaime ir priemiesčiuose, dirbame naktį, studijuojame, turime vaikų, važiuojame viešuoju transportu. Galime remtis savo įvairove. Buvo pasiektas bendras sutarimas dėl pasiūlymų, susijusių su keturiais skirtingais komponentais ir piliečių komponentu. Pritariame ir remiame visus pasiūlymus, kurie dabar yra jūsų rankose. Mes pareiškiame skirtingą poziciją dėl 38.4 priemonės trečio punkto, nes ji nėra parengta Europos ar nacionalinių forumų ir nebuvo pakankamai aptarta visos grupės darbo grupėje. Dėl šios priežasties nekomentuojame šios priemonės esmės ar svarbos. Atsižvelgdami į tai, raginame apsvarstyti šiuos pasiūlymus kaip visumą, juos įgyvendinti, o ne tik tuos, kurie jums labiausiai tinka ir yra lengvai pritaikomi. Darykite tai skaidriai. Mes dirbome su šiais pasiūlymais su atsidavimu ir aistra, didžiuojamės savo darbu: gerbkite jį.

Konferencija dėl Europos ateities išgyveno pandemiją ir karą Europoje, parodydama visišką solidarumą su Ukrainos žmonėmis. Šie metai buvo įdomūs dalyviams ir visiems europiečiams. Tačiau konferencija tęsė savo darbą prieš vėjus ir potvynius. Konferencijos piliečių vardu baigkime pateikdami jums paprastą žinią: jaučiamės europiečiai, esame įsitraukę į demokratizacijos procesą ir į jį įsiklausę, tikime ES ir norime ją toliau tikėti. Taigi, iš visos širdies gerai perskaitykite pasiūlymus ir juos įgyvendinkite dėl Europos ateities.

Plenarinio posėdžio Tarybos komponento atstovai nekommentavo pasiūlymų esmės, tačiau pritarė piliečių veiklai ir ją skatino, taip pat susipažino su jų rekomendacijomis. Po 2022 m. gegužės 9 d. Taryba savo kompetencijos srityje ir laikydamasi Sutarčių nustatys, kaip vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su Konferencijos rezultatais.

Konferencijos dėl Europos ateities vykdomoji valdyba atkreipia dėmesį į plenarinės asamblėjos pateiktus pasiūlymus ir pristato juos kaip galutinius Konferencijos rezultatus. Šie pasiūlymai, kuriuose pateikiamos gairės dėl Europos ateities, buvo gauti po beveik metus trukusių svarstymų, laikantis Bendroje deklaracijoje ir Konferencijos darbo tvarkos taisyklėse nustatytos sistemos.

IV. Plenarinēs asamblējos pasiūlymai

„Klimato kaita ir aplinka“

1. Pasiūlymas: Žemės ūkis, maisto gamyba, biologinė įvairovė ir ekosistemos, tarša

Tikslas: Saugi, tvari, sąžininga, klimato kaitos atžvilgiu atsakinga ir įperkama maisto gamyba, kurią vykdant laikomasi tvarumo principų ir tausojama aplinka, saugoma biologinė įvairovė ir ekosistemos, kartu užtikrinant apsirūpinimo maistu saugumą.

Priemonės:

1. Pirmenybė žaliosios ir mėlynosios ekonomikos sąvokoms, skatinant veiksmingą ir aplinkai bei klimatui nekenkiantį žemės ūkį ir žuvininkystę ES ir visame pasaulyje, įskaitant ekologinį ūkininkavimą, taip pat kitas novatoriškas ir tvarias žemės ūkio formas, pavyzdžiui, vertikalųjį ūkininkavimą, kurios leidžia gaminti daugiau naudojant mažiau žaliavų, kartu mažinant išmetamųjų teršalų kiekį ir poveikį aplinkai, tačiau toliau užtikrinant našumą ir apsirūpinimo maistu saugumą (3 grupė – 1, 2 ir 10 rekomendacijos; 2 grupė – 4 rekomendacija).
2. Perorientuoti subsidijas ir stiprinti paskatas ekologiniam ir tvariam žemės ūkiui, kuris atitinka konkrečius aplinkos standartus ir padeda siekti pasaulinių klimato tikslų (3 grupė – 1 ir 12 rekomendacijos).
3. taikyti žiedinės ekonomikos principus žemės ūkiui ir skatinti kovos su maisto švaistymu priemones (diskusijos darbo grupėje, daugiakalbė skaitmeninė platforma – MNP).
4. Gerokai sumažinti pesticidų ir cheminių trąšų naudojimą, atsižvelgiant į esamus tikslus, kartu toliau užtikrinant apsirūpinimo maistu saugumą, ir remti mokslinius tyrimus, kuriais siekiama kurti tvaresnes ir gamtines alternatyvas (3 grupė – 10 rekomendacija, darbo grupės diskusijos).
5. Nustatyti anglies dioksido absorbavimo sertifikavimą, grindžiamą patikima, patikima ir skaidria anglies dioksido apskaita (plenarinės diskusijos).
6. Skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, be kita ko, technologinių sprendimų, susijusių su tvaria gamyba, atsparumu kenkėjams ir tiksliuoju ūkininkavimu, srityje, taip pat ūkininkų ir ūkininkų komunikaciją, konsultavimo sistemas ir mokymą (3 grupė – 10 rekomendacija, darbo grupės diskusijos, plenarinio posėdžio diskusijos).
7. Panaikinti socialinį dempingą ir skatinti teisingą žaliąją pertvarką siekiant geresnių darbo vietų žemės ūkio sektoriuje, užtikrinant aukštos kokybės saugą, sveikatą ir darbo sąlygas (diskusijos darbo grupėje).
8. Aptarti tokius aspektus kaip plastiko naudojimas žemės ūkio plėvelėse ir būdai, kaip sumažinti vandens suvartojimą žemės ūkyje (PNM).
9. Pagrįstas mėsos auginimas ir gamyba buvo orientuoti į gyvūnų gerovę ir tvarumą taikant tokias priemones kaip aiškus ženklavimas, aukšta kokybė ir bendri gyvulininkystės ir vežimo standartai, gyvulininkystės ir maisto ryšio stiprinimas (3 grupė – 16 ir 30 rekomendacijos).

2. Pasiūlymas: Žemės ūkis, maisto gamyba, biologinė įvairovė ir ekosistemos, tarša

Tikslas: Apsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, kraštovaizdį ir vandenynus ir panaikinti taršą.

Priemonės:

1. Sukurti, atkurti, geriau valdyti ir plėsti saugomas teritorijas siekiant išsaugoti biologinę įvairovę (FR rekomendacija, 3 grupė, 11 rekomendacija).
2. Sukurti kovos su tarša prievartos ir atlygio sistemą, kurioje būtų taikomas principas „teršėjas moka“, kuri taip pat turėtų būti integruota į mokesčių priemones ir papildyta geresniu informuotumo didinimu ir paskatomis (3 grupė – 32 rekomendacija, FR rekomendacija, diskusijos plenariniame posėdyje).
3. Savivaldybių vaidmens išplėtimas planuojant miestus ir statant naujus pastatus, palankius mėlynajai ir žaliajai infrastruktūrai, vengiant tolesnio žemės sandarinimo ir jį nutraukiant, privalomos žaliosios erdvės naujiems statiniams, siekiant skatinti biologinę įvairovę ir miestų miškus (3 grupė – 5 rekomendacija, 1 grupė – 18 rekomendacija, FR rekomendacija).
4. Vabzdžių, visų pirma vietinių ir apdulkinančių rūšių, apsauga, be kita ko, apsaugant nuo invazinių rūšių ir geriau užtikrinant galiojančių taisyklių vykdymą (1 grupė, 18 rekomendacija).
5. Remti miško įveisimą ir atkūrimą, įskaitant gaisrų sunaikintus miškus, taikyti atsakingą miškotvarką ir skatinti geriau naudoti medieną kitoms medžiagoms pakeisti. Nustatyti visose ES valstybėse narėse privalomus nacionalinius tikslus, susijusius su miškų atkūrimu naudojant vietinius medžius ir vietos florą, atsižvelgiant į skirtingą nacionalinę padėtį ir ypatumus (3 grupė – 14 rekomendacija, 1 grupė – 18 rekomendacija).
6. Užtikrinti vienkartinį plastikinių gaminių draudimo vykdymą ir jį išplėsti.
7. Vandens šaltinių apsauga ir kova su upių ir vandenynų tarša, be kita ko, vykdant mokslinius tyrimus ir kovojant su tarša mikroplastiku, taip pat aplinką tausojančio transporto skatinimas naudojant geriausias turimas technologijas ir ES alternatyvių jūrinių degalų ir technologijų mokslinių tyrimų ir finansavimo plėtojimas (NMP, darbo grupės diskusijos).
8. Šviesos taršos ribojimas (diskusijos darbo grupėje).

3. Pasiūlymas: Klimato kaita, energetika, transportas

Tikslas: Europos energetinio saugumo didinimas ir Sąjungos energetinės nepriklausomybės užtikrinimas, kartu užtikrinant teisingą pertvarką ir suteikiant europiečiams pakankamai tvarios ir įperkamos energijos. Kovoti su klimato kaita suteikiant ES pasaulinę lyderystę tvarios energetikos politikos srityje ir laikantis pasaulinių klimato apsaugos tikslų.

Priemonės:

1. Pasiekti ir, kai įmanoma, paspartinti žaliąją pertvarką, be kita ko, daugiau investuojant į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, siekiant sumažinti išorės energetinę priklausomybę, taip pat pripažįstant vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį vykdamas žaliąją pertvarką (diskusijos darbo grupėje).
2. Energetikos politikos srityje išnagrinėti visų energijos tiekėjų iš trečiųjų šalių geopolitinius ir saugumo aspektus, visų pirma susijusius su žmogaus teisėmis, ekologija, geru valdymu ir teisine valstybe (diskusijos darbo grupėje).
3. Priklausomybės nuo naftos ir dujų importo mažinimas įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo projektus, remiant įperkama viešąjį transportą, greitųjų krovinių vežimo geležinkeliais tinklą ir plečiant švarios ir atsinaujinančiosios energijos tiekimą (4 grupė – 2 rekomendacija, 1 grupė – 10 rekomendacija, FR ir DE rekomendacijos).
4. Gerinti kokybę ir sujungiamumą, prižiūrėti ir pertvarkyti elektros energijos infrastruktūrą ir tinklus, kad būtų padidintas saugumas ir sudarytos sąlygos pereiti prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių (1 grupė – 10 rekomendacija, darbo grupės diskusijos).
5. Investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas, pavyzdžiui, veiksmingą žaliojo vandenilio gamybą, ypač sektoriuose, kuriuos sunku elektrifikuoti (3 grupė – 31 rekomendacija, darbo grupės diskusijos).
6. Investuoti į naujų energijos šaltinių ir aplinką tausojančių saugojimo metodų žvalgymą ir, kol bus rastas apčiuopiamas sprendimas, papildomai investuoti į esamus optimalius energijos gamybos ir saugojimo sprendimus (3 grupė – 9 ir 31 rekomendacijos).
7. Nustatyti, kad CO2 filtrai būtų privalomi iškastinio kuro elektrinėse, ir teikti finansinę paramą valstybėms narėms, kurios neturi finansinių išteklių CO2 filtrams įdiegti (3 grupė, 29 rekomendacija).
8. Teisingos pertvarkos užtikrinimas, darbuotojų ir darbo vietų apsauga skiriant pakankamą finansavimą pertvarkai ir tolesniems moksliniams tyrimams, mokesčių sistemos reforma taikant teisingesnį apmokestinimą ir kovos su mokesčiniu sukčiavimu priemonės ir užtikrinant įtraukų požiūrį į valdymą formuojant politiką visais lygmenimis (pvz., plataus užmojo perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo priemonės, tvirta socialinė apsauga, viešųjų paslaugų teikimas valstybės rankose, sveikatos ir saugos taisyklių išlaikymas darbe) (plenarinės diskusijos, darbo grupės diskusijos, nacionalinė darbo programa).
9. Nustatyti investicijų į klimatui nekenkiančias technologijas ir inovacijas paketą, kuris turėtų būti finansuojamas iš su klimatu susijusių importo muitų ir su klimatu susijusių anglies dioksido koregavimo mokesčių (DE rekomendacija).
10. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui iškastinis kuras nebeturėtų būti subsidijuojamas ir neturėtų būti finansuojama tradicinė dujų infrastruktūra (diskusijos darbo grupėje).
11. Didinti ES lyderystę ir vaidmenį bei atsakomybę skatinant plataus užmojo klimato politikos veiksmus ir teisingą pertvarką ir prisidėti sprendžiant nuostolių ir žalos problemą tarptautinėje arenoje, kurioje JT turi būti veiksmų pagrindas (Nyderlandų rekomendacija, darbo grupės diskusijos).

4. Pasiūlymas: Klimato kaita, energetika, transportas

Tikslas: Sukurti modernią, saugią, žaliąją ir kokybišką infrastruktūrą, kuri užtikrintų susisiekimą, be kita ko, kaimo ir salų vietovėse, be kita ko, naudojantis įperkamu viešuoju transportu.

Priemonės:

1. Remti viešąjį transportą ir plėtoti veiksmingą, patikimą ir įperkamą Europos viešojo transporto tinklą, visų pirma kaimo ir salų vietovėse, teikiant papildomas paskatas naudotis viešuoju transportu (3 grupė – 36 rekomendacija, 4 grupė – 2 rekomendacija).
2. Investavimas į greituosius naktinius traukinius ir bendro aplinką tausojančių geležinkelių technologijų standarto Europoje nustatymas siekiant užtikrinti patikimą alternatyvą ir palengvinti galimybę pakeisti trumpojo nuotolio skrydžius ir atgrasyti nuo jų (diskusijos darbo grupėje, NMP).
3. Skatinti pirkti, atsižvelgiant į jų įperkamumą namų ūkiams, ir (bendrai) naudoti elektra varomas transporto priemones, kurių baterijų naudojimo trukmė yra gera, taip pat investuoti į būtiną įkrovimo infrastruktūrą ir investicijas į kitų netaršių technologijų, skirtų transporto priemonėms, kurias sunku elektrifikuoti, kūrimą (3 forumas, 38 rekomendacija).
4. Plėtoti spartųjį internetą ir judrųjį ryšį kaimo ir salų vietovėse (3 forumas, 36 rekomendacija).
5. Ekologiniu požiūriu gerinti esamą transporto infrastruktūrą (3 grupė – 37 rekomendacija).
6. Reikalauti, kad miestų plėtros programos būtų skirtos ekologiškesniems miestams, kuriuose išmetama mažiau teršalų, numatant konkrečias teritorijas be automobilių miestuose, nepakenkiant komercinėms zonoms (3 grupė – 6 rekomendacija).
7. Gerinti dviračių infrastruktūrą ir suteikti daugiau teisių bei geresnę teisinę apsaugą dviratininkams ir pėstiesiems, visų pirma įvykus motorinės transporto priemonės avarijai, užtikrinant kelių eismo saugumą ir rengiant kelių kodekso mokymus (3 skydelis – 4 rekomendacija).
8. Reguluoti kriptovaliutų, kurios naudoja daug energijos (PNM), kasybą.

5. Pasiūlymas: Tvarus vartojimas, pakavimas ir gamyba

Tikslas: Gerinti medžiagų naudojimą ir valdymą ES, siekiant skatinti žiedinę ekonomiką, tapti savarankiškesniais ir mažiau priklausomais. Žiedinės ekonomikos kūrimas skatinant tvarią gamybą ir produktus ES. Užtikrinti, kad visi ES rinkai pateikiami produktai atitiktų bendrus ES aplinkos apsaugos standartus.

Priemonės:

1. Griežtesni ir suderinti gamybos standartai Sąjungoje ir skaidri visų Sąjungos rinkoje parduodamų gaminių ženklavimo sistema, atsižvelgiant į jų patvarumą ir (arba) aplinkosauginį pėdsaką ir ilgaamžiškumą, naudojant QR kodą ir ekologinį arba skaitmeninį gaminių pasą (3 skydelis – 8, 13, 20 ir 21 rekomendacijos, 1 skydelis – 16 rekomendacija, 4 skydelis – 13 rekomendacija).
2. peržiūrėti pasaulines tiekimo grandines, be kita ko, žemės ūkio gamybos srityje, siekiant sumažinti ES priklausomybę ir sutrumpinti grandines.
3. Toliau užkirsti kelią atliekų susidarymui nustatant prevencijos ir pakartotinio naudojimo tikslus ir atliekų rūšiavimo sistemų kokybės standartus (diskusijos darbo grupėje, FR rekomendacija).
4. Laipsniškas netvarių pakuočių formų panaikinimas, aplinką tausojančių pakuočių reguliavimas ir medžiagų švaistymo pakuočiose vengimas finansinėmis paskatomis ir sankcijomis, taip pat investicijomis į alternatyvų paiešką (3 grupė – 15 ir 25 rekomendacijos, 1 grupė – 12 rekomendacija, 4 grupė – 16 rekomendacija).
5. Įdiegti Europos pakuočių užstato sistemą ir pažangius taros standartus (3 forumas. 22 ir 23 rekomendacijos, PNM).
6. Sukurti ES žinių platformą apie tai, kaip užtikrinti tvarų ir ilgalaikį produktų naudojimą ir kaip juos „remontuoti“, įskaitant vartotojų asociacijų pateiktą informaciją (3 grupė – 20 rekomendacija).
7. Nustatyti priemones, kuriomis būtų kovojama su ankstyvu ar priešlaikiniu nusidėvėjimu, įskaitant suplanuotą nusidėvėjimą, užtikrinamos ilgesnės garantijos, skatinama teisė į remontą ir užtikrinamas suderinamų atsarginių dalių prieinamumas ir pasiekiamumas (3 grupė – 20 rekomendacija, FR rekomendacija, DE rekomendacija, 1 grupė – 14 rekomendacija).
8. Sukurti antrinių žaliavų rinką, atsižvelgiant į privalomą perdirbtųjų medžiagų dalį, skatinant naudoti mažiau žaliavų (diskusijos darbo grupėje).
9. Greitas plataus užmojo tekstilės strategijos įgyvendinimas ir mechanizmo, kuriuo naudodamiesi vartotojai žinotų, kad gaminytis atitinka tvarumo kriterijus, nustatymas (3 grupė – 28 rekomendacija, darbo grupės diskusijos).
10. ES priemonės, kuriomis vartotojams sudaromos sąlygos ir jie skatinami ilgiau naudoti produktus (3 grupė – 20 rekomendacija).
11. Griežtinti aplinkosaugos standartus ir užtikrinti atliekų eksporto į ES ir trečiąsias šalis taisyklių vykdymą (4 forumas – 15 rekomendacija, MNP).
12. Nustatyti priemones, kuriomis būtų ribojama aplinkai kenksmingų produktų reklama, įvedant privalomą atsakomybės ribojimo pareiškimą dėl aplinkai ypač kenksmingų produktų (3 skydelis – 22 rekomendacija).
13. Įgyvendinti griežtesnius gamybos standartus ir sąžiningas darbo sąlygas visoje gamybos ir vertės grandinėje (3 forumas, 21 rekomendacija).

6. Pasiūlymas: Informavimas, sąmoningumas, dialogas ir gyvenimo būdas

Tikslas: Žinių, informuotumo didinimo, švietimo ir dialogo aplinkos, klimato kaitos, energijos naudojimo ir tvarumo klausimais skatinimas.

Priemonės:

1. Sukurti patikrintų faktų interaktyvią platformą, kurioje būtų teikiama įvairi ir reguliariai atnaujinama mokslinė informacija aplinkos srityje (3 grupė, 33 rekomendacija).
2. Remti informuotumo apie ekologiją didinimo kampanijas, įskaitant ilgalaikę Europos tvaraus vartojimo ir gyvenimo būdo kampaniją (DE, NL ir FR rekomendacijos, 3 forumas, 7 rekomendacija).
3. Skatinti ir lengvinti dialogą ir konsultacijas visais sprendimų priėmimo lygmenimis, visų pirma su jaunimu ir vietos lygmeniu (DE, NL ir FR rekomendacijos, 3 forumas – 27 ir 35 rekomendacijos, diskusijos plenariniame posėdyje).
4. ES, padedant valstybėms narėms, apibrėžia bendrą Europos chartiją, skirtą aplinkosaugos klausimams ir visų piliečių sąmoningumo aplinkosaugos klausimais skatinimui (3 forumas – 7 rekomendacija).
5. Siūlyti mokymo kursus ir mokomąją medžiagą visiems, kad būtų pagerintos žinios apie klimatą ir tvarumą ir sudarytos sąlygos mokytis visą gyvenimą aplinkosaugos klausimais (1 grupė – 15 ir 35 rekomendacijos, 3 grupė – 24 rekomendacija, darbo grupės diskusijos).
6. Integruoti maisto gamybą ir biologinės įvairovės apsaugą į švietimo sistemą, įskaitant neperdirbto maisto naudą, palyginti su perdirbtu maistu, ir skatinti kurti mokyklinius sodus ir skirti dotacijas miesto sodininkystės projektams ir vertikaliam žemės ūkiui (3 grupė – 5 rekomendacija, 1 grupė – 18 rekomendacija). Apsvarstyti galimybę nustatyti, kad biologinė įvairovė mokyklose būtų privaloma tema, ir didinti visuomenės informuotumą apie biologinę įvairovę rengiant žiniasklaidos kampanijas ir visoje ES skatinamus konkursus (vietos valdžios institucijų konkursus) (3 grupė – 5 rekomendacija, 1 grupė – 18 rekomendacija).
7. Stiprinti Sąjungos vaidmenį ir veiksmus aplinkos ir švietimo srityje išplečiant Sąjungos kompetenciją klimato kaitos ir švietimo aplinkos klausimais srityse ir išplečiant sprendimų priėmimo kvalifikuota balsų dauguma procesą, kad jis apimtų ir Europai svarbias temas, pavyzdžiui, aplinką (NL ir FR rekomendacijos).
8. Skatinti augalinę mitybą siekiant apsaugoti klimatą ir aplinką (PNM).

„Sveikata“

7.Pasiūlymas: Sveika mityba ir sveika gyvensena

Tikslas: Užtikrinti, kad visi europiečiai turėtų galimybę mokytis sveikos mitybos ir gauti sveiko ir įperkamo maisto, kuris būtų sveikos gyvensenos pagrindas, be kita ko, taikant šias priemones:

Priemonės:¹

1. Nustatyti būtiniausius maisto kokybės ir atsekamumo standartus, visų pirma apribojant antibiotikų ir kitų veterinarinių vaistų naudojimą iki to, kas tikrai būtina gyvūnų sveikatai ir gerovei apsaugoti, užuot juos naudojusi prevenciniais tikslais, ir užtikrinti, kad būtų sustiprinta kontrolė šioje srityje. [#23, #17]
2. Šviesti piliečius apie sveikus įpročius, kurių jie turi laikytis nuo ankstyvo amžiaus, ir skatinti juos priimti saugius ir sveikus sprendimus apmokestinant perdirbtus maisto produktus, kurie nėra perdirbti, ir užtikrinant, kad informacija apie maisto produktų sveikatą būtų lengvai prieinama; Šiuo tikslu sukurti ES maisto perdirbtų maisto produktų vertinimo sistemą, grindžiamą moksline ir nepriklausoma patirtimi, taip pat hormoninių medžiagų ir endokrininę sistemą ardančių medžiagų naudojimo maisto gamyboje etiketę. Šiuo atžvilgiu stiprinti galiojančių
- taisyklių stebėseną ir vykdymo užtikrinimą ir apsvarstyti galimybę jas stiprinti. [#18, #19, GT]
3. Skatinti dialogą su maisto grandinės dalyviais nuo gamybos iki pardavimo, atsižvelgiant į įmonių socialinę atsakomybę už sveiką maistą. [#19, GT]
4. Sąjungos lygmeniu remti sveiko, įvairaus ir įperkamo maisto tiekimą viešųjų paslaugų įstaigose, pavyzdžiui, mokyklų valgyklose, ligoninėse ar priežiūros įstaigose, be kita ko, skiriant specialų finansavimą. [#3, plenarinė sesija, darbo grupė]
5. Investuoti į antibiotikų vartojimo padarinių ir hormoninių medžiagų bei endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikio žmonių sveikatai mokslinius tyrimus. [#17, #18]²

1 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: #3, #17, #18, #19

2 # = Europos piliečių forumų rekomendacija.

8. Pasiūlymas: Sveikatos priežiūros sistemos stiprinimas

Tikslas: Mūsų sveikatos sistemų atsparumo ir kokybės didinimas, be kita ko:

Priemonės:³

1. sukurti Europos sveikatos duomenų erdvę, kuri palengvintų keitimąsi sveikatos duomenimis; Individualūs sveikatos įrašai galėtų būti savanoriškai prieinami naudojant individualų ES elektroninį sveikatos pasą, laikantis duomenų apsaugos taisyklių. [#41, GT]
2. tinkamos darbo sąlygos, visų pirma palaikant tvirtą socialinį dialogą, be kita ko, dėl darbo užmokesčio ir darbo tvarkos, ir sveikatos priežiūros specialistų mokymo ir sertifikavimo standartų suderinimas; Turėtų būti plėtojami tinklų kūrimo ir mainų programos, pavyzdžiui, „Erasmus“ medicinos mokykloms, kurios labai prisidėtų prie įgūdžių ugdymo. Siekiant išlaikyti talentus Europoje ir sudaryti sąlygas jauniems specialistams plėsti savo žinias ir įgyti profesinės patirties, turėtų būti parengtos ES mainų programos, kuriomis būtų užtikrinta, kad į trečiąsias šalis nebūtų pritraukiami mūsų geriausi gyvybės mokslų protai. [#39, GT]
3. užtikrinti strateginį savarankiškumą Sąjungos lygmeniu, kad būtų išvengta priklausomybės nuo trečiųjų šalių [NL2]⁴ vaistų (visų pirma veikliųjų medžiagų) ir medicinos priemonių (įskaitant žaliavas) atveju; visų pirma, remiantis esamomis ES agentūromis ir HERA, ES lygmeniu turėtų būti sudarytas ne tik būtiniausių ir prioritetinių vaistų ir gydymo būdų, bet ir naujoviškų vaistų ir gydymo būdų (pvz., biotechnologinių sprendimų) sąrašas, kad būtų užtikrintas jų prieinamumas piliečiams. Apsvarstyti galimybę organizuoti koordinuotą strateginį saugojimą visoje ES. Siekiant būtinų koordinuotų ir ilgalaikių veiksmų Sąjungos lygmeniu, sveikatą ir sveikatos priežiūrą įtraukti į pasidalijamąją Sąjungos ir jos valstybių narių kompetenciją, iš dalies pakeičiant SESV 4 straipsnį. [#40, #49, plenarinė sesija, darbo grupė]
4. Toliau plėtoti, koordinuoti ir finansuoti esamas sveikatos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programas nepakenkiant kitoms su sveikata susijusioms programoms, visų pirma skirtoms Europos referencijos centrų tinklams, nes jos yra labai specializuoto ir sudėtingo gydymo medicininės priežiūros tinklų kūrimo pagrindas. [#42, #43, GT]
5. Investuoti į sveikatos sistemas, visų pirma viešojoje ir ne pelno srityje, infrastruktūrą ir skaitmeninę sveikatą ir užtikrinti, kad sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai laikytųsi visiško paslaugų prieinamumo, įperkamumo ir kokybės principų, taip užtikrinant, kad sveikatos priežiūros specialistai neiekvotų išteklių mažai atsižvelgdami į viešąjį interesą arba visai jo neatsižvelgdami. [#51, GT]
6. Pateikti tvirtas rekomendacijas valstybėms narėms investuoti į veiksmingas, prieinamas, įperkamas, aukštos kokybės ir atsparias sveikatos priežiūros sistemas, be kita ko, įgyvendinant Europos semestrą. Karo Ukrainoje poveikis visuomenės sveikatai rodo, kad reikia toliau plėtoti atsparias sveikatos sistemas ir solidarumo mechanizmus. [#51, GT]

3 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: #39, #40, #41, #42, #43, NL1, NL2, #51

4 Nacionalinio piliečių forumo rekomendacija

9. Pasiūlymas: Platesnė sveikatos vizija

Tikslas: laikytis holistinio požiūrio į sveikatą sprendžiant ne tik ligų ir gydymo, bet ir sveikatos kultūros bei prevencijos klausimus ir skatinant bendrą problemų, su kuriomis susiduria sergantys ir neįgalūs asmenys, supratimą, laikantis bendros sveikatos koncepcijos, kuri turėtų būti pabrėžiama kaip kompleksinis ir pagrindinis principas, apimantis visas Sąjungos politikos sritis;

Priemonės:⁵

1. Gerinti supratimą apie psichikos sveikatos problemas ir jų sprendimo būdus, be kita ko, nuo ankstyvos vaikystės ir taikant ankstyvąją diagnostiką, remiantis visoje Sąjungoje sukaupta geriausia patirtimi, kuri turėtų būti lengvai prieinama per Geriausios visuomenės sveikatos praktikos portalą. Siekdamas didinti visuomenės informuotumą, ES institucijos ir atitinkami suinteresuotieji subjektai turėtų organizuoti renginius, skirtus keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, ir padėti savo nariams juos skleisti savo rinkimų apygardose. Turėtų būti parengtas ES psichikos sveikatos veiksmų planas, kuriame būtų pateikta ilgalaikė psichikos sveikatos strategija, įskaitant mokslinius tyrimus, ir kuris taip pat apimtų specialistų, įskaitant nepilnamečius, prieinamumą ir Europos psichikos sveikatos metų paskelbimą artimiausioje ateityje.
2. ES lygmeniu parengti standartinę švietimo apie sveiką gyvenseną programą, kuri taip pat apimtų lytinį švietimą. Į šią programą taip pat turėtų būti įtraukti veiksmai, kuriais siekiama tiek sveikos gyvensenos, tiek aplinkos apsaugos, ir nurodyta, kaip jie gali padėti užkirsti kelią daugeliui ligų, pavyzdžiui, važiavimui dviračiu kaip sveikai kasdienei kelionei. Ji būtų nemokamai prieinama valstybėms narėms ir mokykloms, kurios prireikus galėtų ją naudotis savo mokymo programose. Tokia programa padėtų kovoti su stereotipais apie sergančius ar neįgalius žmones. [#46, GT]
3. Plėtoti pirmosios pagalbos mokymus su praktiniu komponentu, kurie būtų siūlomi nemokamai visiems piliečiams, ir apsvarstyti galimybę rengti reguliarius kursus kaip bendrą praktiką studentams ir darbo vietoje. Be to, visose valstybėse narėse viešosiose vietose turėtų būti prieinamas minimalus defibriliatorių skaičius. [#50] (anglų k.)
4. Išplėsti Sveikatos savaitės iniciatyvą, kuri visoje ES vyktų tą pačią savaitę ir kurios metu turėtų būti sprendžiami ir aptariami visi sveikatos klausimai. Taip pat apsvarstykite sveikatos metų iniciatyvas, pradedant psichikos sveikatos metais. [#44, GT]
5. Pripažinti reguliariu medicininiu gydymu apmokestinimo tikslais hormoninius kontracepcijos produktus, naudojamus dėl medicininių priežasčių, pavyzdžiui, fibromialgijos ir endometriozių atvejais, taip pat moteriškus higienos produktus. Užtikrinti reprodukcinio gydymo prieinamumą visiems vaisingumo problemų turintiems žmonėms. [#45, GT]

5 Piliiečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: #44, #45, #46, #47, #50

10. Pasiūlymas: Vienodos galimybės visiems naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis

Tikslas: Užtikrinti teisę į sveikatą visiems europiečiams užtikrinant vienodas ir visuotines galimybes naudotis įperkamosiomis, prevencinėmis, gydomosiomis ir kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Priemonės:⁶

1. Sąjungos lygmeniu nustatyti bendrus būtiniausius sveikatos standartus, kurie taip pat apimtų prevenciją ir priežiūros prieinamumą, taip pat priežiūros artumą, ir remti tokių standartų nustatymą. [#39, GT]
 2. Pripažįsta, kad reikia visapusiškai atsižvelgti į subsidiarumo principą ir pagrindinį vietos, regioninių ir nacionalinių sveikatos priežiūros subjektų vaidmenį [NL3], užtikrinti, kad veiksmų būtų galima imtis Sąjungos lygmeniu, kai geriau atsižvelgiama į teisę į sveikatą. Sudaryti sąlygas greičiau ir ryžtingiau priimti sprendimus svarbiausiais klausimais ir didinti Europos valdymo veiksmingumą kuriant Europos sveikatos sąjungą (pvz., pandemijos arba retųjų ligų atveju). [#49, FRsoudhait11, skaitmeninė platforma]
 3. Stiprinti Europos sveikatos sąjungą išnaudojant visą dabartinės sistemos potencialą ir įtraukti sveikatą ir sveikatos priežiūrą į Sąjungos ir jos valstybių narių pasidalijamosios kompetencijos sritį iš dalies pakeičiant SESV 4 straipsnį. [#49, FRsoudhait11, skaitmeninė platforma, GT]⁷.
 4. užtikrinti, kad visi galėtų naudotis esamomis gydymo paslaugomis pirmojoje ES šalyje, kurioje jos teikiamos; šiuo tikslu gerinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, visų pirma retųjų ligų, vėžio, širdies ir kraujagyslių ligų ir labai specializuoto gydymo, pavyzdžiui, organų transplantacijos ir sunkių nudegimų gydymo, srityse. Turėtų būti sukurtas Europos transplantacijos ir organų donorystės tinklas, skirtas visiems Europos pacientams, kuriems reikia transplantacijos. [Plenarinė sesija ir darbo grupė]
 5. Užtikrinti priežiūros įperkumą didinant investicijas į sveikatos priežiūrą, visų pirma dantų priežiūrą, įskaitant profilaktiką, ir užtikrinti, kad per 15–20 metų visiems būtų prieinamos įperkamos dantų priežiūros paslaugos. [#48, GT]
 6. Užtikrinti, kad gydymas ir vaistai visoje ES būtų vienodos kokybės ir sąžiningos vietos sąnaudos, be kita ko, sprendžiant dabartinio vidaus rinkos susiskaidymo problemą. [#40, NL3, darbo grupė, plenarinė sesija]
 7. Spręsti sveikatos nesaugumo problemą skatinant nemokamą vaikų, mažas pajamas gaunančių grupių ir kitų pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, neįgaliųjų, dantų priežiūrą. Taip pat apsvarstykite prastos kokybės būsto poveikį sveikatai. [#48, GT]
 8. atsižvelgti į tarptautinį sveikatos aspektą ir pripažinti, kad vaistai turėtų būti visuotinai prieinami, be kita ko, skurdžiausiose šalyse; [NL2]
-
6. Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: #39, #40, #45, #48, #50, FRchangement8, FRsoudhait11, #51
 7. Nyderlandų piliečių forumo rekomendacijos skiriasi nuo Europos piliečių forumo rekomendacijų: joje teigiama, kad už sveikatą ir sveikatos priežiūrą visų pirma turėtų būti atsakingos valstybės narės [NL3].

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas

Ižanga

Gyvename išskirtinėmis aplinkybėmis ir Europos Sąjunga bus vertinama pagal jos pastangas po dabartinių krizių tapti stipresne, taikant tvaresnę, įtraukesnę, konkurencingesnę ir atsparesnę augimo modelį. Rusijos invazija į Ukrainą ir COVID-19 pandemija pakeitė ES veidą. Konferencijoje taip pat reikės aptarti socialines ir ekonomines šio karo pasekmes jau ir taip labai sudėtingomis popandeminėmis aplinkybėmis. Be to, klimato kaita tebekelia grėsmę žmonijai ir turės dramatišką poveikį ekonomikai ir mūsų visuomenei. Iš gautų rekomendacijų aišku, kad piliečiai ragina ES imtis aktyvesnių veiksmų. Neišspręsti tarpvalstybiniai uždaviniai, pavyzdžiui, nelygybė, konkurencingumas, sveikata, klimato kaita, migracija, skaitmeninimas ar sąžiningas apmokestinimas, reikalauja tinkamų Europos sprendimų. Iš rekomendacijų ir diskusijų taip pat aišku, kad mums reikia išsamios strategijos, kuria būtų užtikrinta didesnė Europos piliečių gerovė įvairiais jų gyvenimo aspektais. Kai kurie šios strategijos elementai yra įtraukti į esamą politiką ir gali būti pasiekti visapusiškai pasinaudojant esama institucine struktūra Europos ir nacionaliniu lygmenimis; kitoms reikės naujos politikos ir, kai kuriais atvejais, Sutarties pakeitimų. Tačiau nauja politika ir Sutarties pakeitimai turėtų būti laikomi gerovės didinimo priemonėmis, o ne savaiminiais tikslais. Pagal atnaujintą socialinę sutartį įmanoma ir būtina iš naujo apibrėžti Sąjungą taip, kad būtų užtikrintas jos strateginis savarankiškumas, tvarus augimas, geresnės gyvenimo ir darbo sąlygos bei žmogaus pažanga, neišeikvojant ir nesunaikinant mūsų planetos išteklių. Šiomis rekomendacijomis siekiama šių tikslų. Toliau pateiktus pasiūlymus reikėtų vertinti atsižvelgiant į tai, kad visos Europos piliečiai pateikė įvairių nuomonių ir rekomendacijų. Būtent ši nuomonių įvairovė yra viena iš neprilygstamų Europos stiprybių.

11. Pasiūlymas: Tvarus augimas ir inovacijos

Tikslas: Siūlome, kad ES remtų perėjimą prie tvaraus ir atsparaus augimo modelio, atsižvelgdama į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, turinčią stiprų socialinį aspektą Europos semestre, ir įgalindama piliečius, profesines sąjungas ir įmones. Įprastus makroekonominčius rodiklius ir BVP galėtų papildyti nauji rodikliai, kuriais būtų atsižvelgiama į naujus Europos prioritetus, pavyzdžiui, Europos žaliąjį kursą arba Europos socialinių teisių ramstį, ir kurie geriau atspindėtų žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat žmonių gerovę. Tai būtų galima pasiekti šiomis priemonėmis:

Priemonės:⁸

1. Skatinti ekologiškesnius įmonių gamybos procesus, padėti įmonėms rasti geriausius sprendimus ir teikti teigiamas ir neigiamas paskatas. (11 ir 12 Europos piliečių forumai) ir didinti vietos gamybą ir vartojimą (diskusijos).
2. siekti tvaresnės žiedinės ekonomikos sprendžiant suplanuoto nusidėvėjimo problemą ir užtikrinant teisę į remontą (14-asis Europos piliečių forumas).
3. Išnagrinėti ES ekonomikos valdymą ir Europos semestrą siekiant užtikrinti, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka, socialinis teisingumas ir socialinė pažanga būtų neatsiejami nuo ekonomikos konkurencingumo, nepamirštant ekonominio ir fiskalinio Europos semestro pobūdžio. Be to, reikia labiau įtraukti socialinius partnerius ir vietas bei regionų valdžios institucijas į Europos semestro įgyvendinimą, kad būtų pagerintas jo taikymas ir atskaitomybė (interneto platforma, diskusijos).
4. Kovoti su vienkartinį plastikinių pakuočių ir (arba) konteinerių naudojimu (PCE 12).
5. Plėsti Europos technologijų naudojimą ir paversti jas perspektyvia alternatyva užsienio technologijoms (diskusijos).
6. Skatinti naujų medžiagų ir technologijų mokslinius tyrimus, taip pat novatorišką esamų medžiagų naudojimą, kartu vengiant mokslinių tyrimų pastangų dubliavimo (9-asis Europos piliečių forumas, NL 1).
7. Spręsti energijos tvarumo, įperkamumo ir prieinamumo klausimą, atsižvelgiant į energijos nepriteklių ir priklausomybę nuo trečiųjų šalių, didinant tvariai pagamintos energijos dalį (EPK 10, LT 3, IT 1.1).
8. Didinti įmonių ir piliečių informuotumą, kad jie elgtųsi tvariau ir užtikrintų teisingą pertvarką, grindžiamą socialiniu dialogu ir kokybiškomis darbo vietomis (12-asis Europos piliečių forumas ir interneto platforma).
9. Į naujus ES prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo socialinius, darbo ir sveikatos standartus, įskaitant darbuotojų sveikatos ir saugos standartus. (LT8)
8. Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 9, 10, 11, 12, 14 parajoniai; Nyderlandai: 1; Italijoje: 1.1. Lietuvoje: 3, 8.

12. Pasiūlymas: ES konkurencingumo stiprinimas ir tolesnis bendrosios rinkos stiprinimas

Tikslas: Siūlome stiprinti ES ekonomikos, bendrosios rinkos ir pramonės konkurencingumą bei atsparumą ir spręsti strateginės priklausomybės klausimus. Turime skatinti verslumo kultūrą ES, kurioje skatinamos ir gali klestėti visų dydžių novatoriškos įmonės, visų pirma labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės bei startuoliai, siekiant prisidėti prie atsparesnės ir darnesnės visuomenės. Norint sukurti socialiai atsakingesnę Europą, reikia stiprios ir veikiančios rinkos ekonomikos. Tai būtų galima pasiekti šiomis priemonėmis:

Priemonės:⁹

1. Parengti aiškią Europos ekonomikos viziją ir pasinaudoti Europos pranašumais, kokybe ir įvairove, kartu atsižvelgiant į ekonominius ir kitus valstybių narių skirtumus, ir skatinti įmonių bendradarbiavimą ir konkurenciją. (NL 1 & 2)
2. Konsoliduoti tai, kas buvo padaryta bendros valiutos ir mokėjimo sistemų bei telekomunikacijų sujungimo srityje. (IT 4.a.2)
3. Sumažinti produktų standartizavimą ir pripažinti vietos ir regionų ypatumus kultūros ir gamybos požiūriu (pagarba gamybos tradicijoms). (IT 2.2)
4. Stiprinti aukštykryptę socialinę ir ekonominę konvergenciją bendrojoje rinkoje, užbaigiant esamas iniciatyvas, pavyzdžiui, bankų sąjungą ir kapitalo rinkų sąjungą, ir įgyvendinant į ateitį orientuotą mūsų ekonominės ir pinigų sąjungos reformą (diskusijos).
5. Skatinti tvirtos pramoninės bazės ir inovacijų bazinių didelio poveikio technologijų srityje politiką, taip pat į ateitį orientuotą klimato politiką, kartu su pramonės konkurencingumu, turinčiu stiprų socialinį aspektą, grindžiamą socialiniu dialogu ir gerai veikiančiais darbo santykiais (diskusijos).
6. Visose naujose iniciatyvose ypatingą dėmesį skirti MVĮ, kurios yra mūsų ekonomikos pagrindas. Principo „visų pirma galvokime apie mažuosius“ turi būti laikomasi visuose ES pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, o poveikio MVĮ tyrimas turėtų būti sustiprintas Komisijos poveikio vertinimuose, laikantis aiškių principų, kartu visapusiškai laikantis socialinių ir aplinkos apsaugos standartų ir vartotojų teisių (diskusijos).
7. Užtikrinti MVĮ dalyvavimą finansavimo paraiškose, konkursuose ir tinkluose, ku mažesnėmis administracinėmis pastangomis. MVĮ, vykdančioms didelės rizikos inovacijų projektus, galimybes gauti finansavimą turėtų toliau plėtoti tokie subjektai kaip Europos inovacijų taryba ir Europos investicijų bankas (diskusijos).
8. sukurti geresnę investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą sistemą, kad būtų kuriami tvaresni ir biologine įvairove turtingesni verslo modeliai (10, 11 ir 14 Europos piliečių forumai); daugiausia dėmesio skirti technologijoms ir inovacijoms, kaip ekonomikos augimo varomajai jėgai. (IT 1.3)
9. Skatinti kolektyvinės ekonominės veiklos rezultatus pasitelkiant autonomišką ir konkurencingą pramonę. (FR3)
10. Nustatyti ir plėtoti strateginius sektorius, įskaitant kosmoso, robotikos ir dirbtinio intelekto sektorius. (FR 3 & 9)
11. Investicijos į turizmo ir kultūros ekonomiką, taip pat daugelio mažų lankytinų vietų Europoje vertinimas. (IT 1.2)
12. Užtikrinti tiekimo saugumą įvairinant žaliavų ir (arba) žaliavų šaltinius ir didinant būtiniausių prekių, pavyzdžiui, sveikatos, maisto, energetikos, gynybos ir transporto, gamybą Europoje. (FR 9, LT 1, IT 1.4)
13. Skatinti Europos įmonių skaitmeninimą, pavyzdžiui, parengiant specialią rezultatų suvestinę, kad įmonės galėtų palyginti savo skaitmeninimo lygį, siekdamos bendro tikslo didinti savo konkurencingumą. (DE 2.1)
14. Skaitmeninės sanglaudos skatinimas siekiant prisidėti prie ekonominės,

socialinės ir teritorinės sanglaudos, kaip apibrėžta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (diskusijos).

15. Stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą siekiant stiprinti sanglaudą ir atsparumą regionuose ir už jų ribų, propaguojant Europos tarpvalstybinį mechanizmą ir panašias priemones (diskusijas).
16. Stiprinti ir skatinti tarpvalstybinio mokymo galimybes, kad būtų tobulinami Europos darbo jėgos įgūdžiai ir didinamas konkurencingumas, kartu stiprinant piliečių įgūdžius ekonomikos srityje. (DE 2.2, LT7). skatinti darbuotojų mainus Europoje pasitelkiant Europos užimtumo centrą; (IT 6.1) skatinti jaunimą studijuoti mokslinius dalykus. (IT 1.5)
17. Sumažinti biurokratiją (leidimus, sertifikavimą), kai tai nėra būtina. (IT 2.1)
18. Kova su klastojimu ir nesąžininga konkurencija. (IT 2.4)
19. Užtikrinti aktyvesnį startuolių ir MVĮ dalyvavimą inovacijų projektuose, nes tai stiprina jų inovacijų galią, konkurencingumą ir tinklaveiką (interneto platforma, diskusijos).
20. Bendrosios rinkos konsolidavimas ir apsauga turėtų išlikti prioritetu; priemonės ir iniciatyvos, kurių imamasi nacionaliniu ir

Sąjungos lygmenimis, neturėtų daryti poveikio bendrajai rinkai ir turėtų prisidėti prie laisvo asmenų, prekių, paslaugų ir kapitalo judėjimo (diskusijos).

21. Turėtų būti atliekamas naujų ES politikos iniciatyvų konkurencingumo patikrinimas, siekiant išanalizuoti jų poveikį įmonėms ir jų verslo aplinkai (ekonominės veiklos sąnaudos, inovaciniai pajėgumai, tarptautinis konkurencingumas, vienodos sąlygos ir t. t.). Tokia stebėsena turi atitikti Paryžiaus susitarimą ir darnaus vystymosi tikslus, įskaitant lyčių lygybę, ir neturi daryti poveikio žmogaus, socialinių ir darbo teisių apsaugai bei aplinkos ir vartotojų apsaugos standartams. Šiuo tikslu taip pat siūlome įsteigti Europos konkurencingumo patariamąjį organą, kuris stebėtų, kaip vykdoma konkurencingumo stebėsena, ir visų pirma vertintų bendrą teisės aktų poveikį, taip pat teiktų pasiūlymus, kaip pagerinti tinkamas pagrindines ES įmonių konkurencingumo sąlygas. Ši įstaiga į savo valdymą turėtų įtraukti organizuotą pilietinę visuomenę ir socialinius partnerius; (diskusijos)
-
- 9 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 10, 11 & 14; Vokietija: 2.1, 2.2 punktai; Nyderlandai: 1, 2; Prancūzija: 3, 9 paragrafai; Italijoje: 1,2, 1,3, 1,4, 1,5, 2,1, 2,2, 2,4, 4.a.2, 6,1; Lietuvoje: 1, 7.

13. Pasiūlymas: Įtraukios darbo rinkos

Tikslas: Siūlome gerinti darbo rinkų veikimą, kad būtų užtikrintos teisingesnės darbo sąlygos ir skatinama lyčių lygybė bei užimtumas, ypač jaunimui ir pažeidžiamoms grupėms. ES, valstybės narės ir socialiniai partneriai turi siekti panaikinti dirbančiųjų skurdą, stiprinti platformų darbuotojų teises, uždrausti nemokamas stažuotes ir užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą ES. Turime skatinti socialinį dialogą ir kolektyvines derybas. Turime užtikrinti visapusišką Europos socialinių teisių ramsčio, įskaitant jo atitinkamus pagrindinius tikslus iki 2030 m., įgyvendinimą Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis lygių galimybių ir galimybės patekti į darbo rinką bei tinkamų darbo sąlygų srityse, kartu atsižvelgiant į kompetenciją ir subsidiarumo bei proporcingumo principus, ir į Sutartis įtraukti protokolą dėl socialinės pažangos. Tai darant turėtų būti gerbiamos nacionalinės tradicijos ir socialinių partnerių savarankiškumas, taip pat turėtų būti užtikrintas bendradarbiavimas su pilietine visuomene. Tai būtų galima pasiekti šiomis priemonėmis:

Priemonės:¹⁰

1. Užtikrinti, kad teisės aktais nustatytas minimalusis darbo užmokestis užtikrintų kiekvienam darbuotojui deramą ir panašią gyvenimo kokybę visose valstybėse narėse. Turėtų būti apibrėžti aiškūs kriterijai (pvz., pragyvenimo išlaidos, infliacija, skurdo ribą viršijantis lygis, vidutinis darbo užmokestis ir darbo užmokesčio mediana nacionaliniu lygmeniu), į kuriuos reikėtų atsižvelgti nustatant minimaliojo darbo užmokesčio lygį. Teisės aktais nustatytas minimalusis darbo užmokestis turėtų būti reguliariai peržiūrimas atsižvelgiant į šiuos kriterijus, kad būtų užtikrintas jo adekvatumas. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas veiksmingam šių taisyklių įgyvendinimui ir gyvenimo lygio gerinimo stebėsenai bei tolesnei veiklai. Kartu reikėtų stiprinti ir skatinti kolektyvines derybas visoje ES (1-asis ir 30-asis Europos piliečių forumai; DE 4.2; interneto platforma).
2. Įvertinti ir toliau stiprinti Darbo laiko direktyvos (Direktyva 2003/88/EB) ir kitų atitinkamų teisės aktų, kuriais užtikrinama sveika profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, įgyvendinimą, kartu atsižvelgiant į naują nacionalinę politiką šioje srityje (2-asis Europos piliečių forumas).
3. Priimti arba sugriežtinti galiojančius teisės aktus dėl pažangaus darbo ir skatinti įmones propaguoti šį naują darbo būdą. (7-asis Europos piliečių forumas) ES turėtų užtikrinti teisę atsijungti, dėti daugiau pastangų sprendžiant skaitmeninės atskirties darbo vietoje problemą ir įvertinti nuotolinio darbo poveikį sveikatai, darbo laikui ir rezultatams. Reikia užtikrinti sąžiningą skaitmeninimą, grindžiamą žmogaus teisėmis, geresnėmis darbo sąlygomis ir kolektyvinėmis derybomis (diskusijomis).
4. Integruoti užimtumo politiką ES lygmeniu, kur aktyvi darbo rinkos politika išlieka svarbiausia ir vis labiau koordinuojama (IT 6.2), o valstybės narės daugiausia dėmesio skiria pastangoms vykdyti reformas, kad būtų sukurtos palankios sąlygos kokybiškoms darbo vietoms kurti (diskusijos).
5. Imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad konflikto atveju socialinės teisės būtų visapusiškai apsaugotos ir būtų viršesnės už ekonomines laisves, be kita ko, į Sutartis įtraukiant protokolą dėl socialinės pažangos (internetu platforma, diskusijos).
6. Lyčių lygybės užtikrinimas pagal 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją. ES turėtų toliau vertinti lyčių lygybę taikydama lyčių lygybės indeksą (požiūriai, darbo užmokesčio skirtumas, užimtumas, lyderystė ir t. t.), užtikrinti metinę strategijos stebėseną, skaidriai informuoti apie pasiektus rezultatus, skatinti dalytis ekspertinėmis žiniomis ir geriausia patirtimi ir įdiegti galimą tiesioginį grįžtamosios informacijos iš piliečių (pvz., ombudsmeno) mechanizmą (28-asis Europos piliečių forumas; IT 5.a.1). Reikia spręsti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo problemą ir nustatyti vyresniosios vadovybės pareigybių kvotas. Verslininkės

turėtų gauti didesnę paramą verslo aplinkoje, kaip ir moterys gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse (diskusijos).

7. Skatinti jaunimo užimtumą, inter alia, teikiant finansinę paramą įmonėms, taip pat teikiant papildomą paramą darbdaviams ir darbuotojams (NL 4) ir paramą jauniems verslininkams ir jauniems savarankiškai dirbantiems asmenims, pavyzdžiui, pasitelkiant švietimo priemones ir kursus (diskusijos).
8. Skatinti palankių sąlygų neturinčių grupių, visų pirma neįgaliųjų, užimtumą (NL 4) (interneto platforma).
9. Skatinti užimtumą ir socialinį judumą, kad žmonės turėtų visas galimybes savirealizacijai ir apsisprendimui. (IT 5.a.4 ir

IT 6.1) Galėtų būti parengta ilgalaikė strategija, kuria būtų užtikrinta, kad visi mūsų visuomenės nariai turėtų tinkamų įgūdžių rasti darbą ir ugdyti savo talentą, ypač jaunoji karta (diskusijos). Svarbu investuoti į kintantiems darbo rinkos poreikiams pritaikytus įgūdžius ir skatinti mokymąsi visą gyvenimą, inter alia, vykdant mainų programą visais gyvenimo etapais, taip pat užtikrinti teisę į mokymąsi visą gyvenimą ir teisę į mokymą. (FR 6; DE 4.1) Šiuo tikslu būtina stiprinti įmonių, profesinių sąjungų ir profesinio mokymo paslaugų teikėjų bendradarbiavimą (diskusijos).

-
- 10 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 1, 2, 7, 28, 30; Vokietija: 4.1 ir 4.2 punktai; Nyderlandai: 4; Prancūzija: 6; Italijoje: 5.a.1, 5.a.4, 6.1, 6.2.

14. Pasiūlymas: Griežtesnė socialinė politika

Tikslas: Siūlome mažinti nelygybę, kovoti su socialine atskirtimi ir skurdu. Turime parengti išsamią kovos su skurdu strategiją, kuri galėtų apimti, inter alia, Vaiko garantijų sistemos ir Jaunimo garantijų iniciatyvos stiprinimą, minimalaus darbo užmokesčio nustatymą, bendrą Europos minimalių pajamų sistemų sistemą ir deramą socialinį būstą. Turime užtikrinti visapusišką Europos socialinių teisių ramsčio, įskaitant jo atitinkamus pagrindinius tikslus iki 2030 m., įgyvendinimą Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis socialinės apsaugos ir įtraukties srityse, kartu atsižvelgiant į atitinkamą kompetenciją ir subsidiarumo bei proporcingumo principus, ir į Sutartis įtraukti protokolą dėl socialinės pažangos. Tai būtų galima pasiekti šiomis priemonėmis:

Priemonės:¹¹

1. Stiprinti Sąjungos kompetenciją socialinės politikos srityje ir pasiūlyti suderintus Sąjungos masto teisės aktus, kuriais būtų skatinama socialinė politika ir užtikrinamos lygios teisės, įskaitant sveikatą, atsižvelgiant į visoje teritorijoje priimtus reglamentus ir būtiniausius reikalavimus. (ECP 19 & 21) ES galėtų remti ir papildyti valstybių narių politiką, inter alia, pasiūlydama bendrą sistemą, kuria būtų užtikrintos minimalios pajamos, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Šie veiksmai turėtų būti vykdomi visapusiškai įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir jo veiksmų planą (diskusijos).
2. Nedarykite kompromisų dėl socialinių teisių (visuomenės sveikatos, visuomenės švietimo, darbo politikos). (IT 4.a.1)
3. Skatinti socialinius ir sveikatos srities mokslinius tyrimus ES, vadovaujantis prioritetinėmis kryptimis, kurios laikomos viešojo intereso kryptimis ir dėl kurių susitarė valstybės narės, ir numatyti

tinkamą finansavimą. Tai būtų galima iš dalies pasiekti stiprinant kompetencijos sričių, šalių ir studijų centrų (universitetų ir kt.) bendradarbiavimą (20-asis Europos piliečių forumas).

4. Suteikti galimybę naudotis medicinos paslaugomis visiems jaunesniems nei 16 metų asmenims visoje ES, jei šios paslaugos neteikiamos nacionaliniu lygmeniu (diskusijos).
5. užtikrinti, kad ES kartu su socialiniais partneriais ir nacionalinėmis vyriausybėmis remtų tikslines piliečių galimybes gauti deramą socialinį būstą, atsižvelgiant į konkrečius jų poreikius; finansines pastangas turėtų dalytis privatūs paramos teikėjai, namų savininkai, būsto gavėjai, valstybių narių centrinės ir vietos valdžios institucijos ir Europos Sąjunga (25-asis Europos piliečių forumas).

¹¹ Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 19, 20, 21, 25; Italijoje: 4.a.1.

15. Pasiūlymas: Demografinė pertvarka

Tikslas: siūlome spręsti dėl demografinės pertvarkos, kuri yra labai svarbi bendro Europos atsparumo sudedamoji dalis, kylančius uždavinius, visų pirma susijusius su mažu gimstamumu ir nuolatiniu gyventojų senėjimu, užtikrinant paramą žmonėms visą jų gyvenimą. Tai turėtų būti visapusiški veiksmai, skirti visoms kartoms – nuo vaikų ir jaunimo iki šeimų, darbingo amžiaus gyventojų, vyresnio amžiaus žmonių, kurie vis dar pasirengę dirbti, ir žmonių, kurie išeina į pensiją arba kuriems reikia priežiūros. Tai būtų galima pasiekti šiomis priemonėmis:

Priemonės:¹²

1. Užtikrinti kokybiškas, įperkamas ir prieinamas vaikų priežiūros paslaugas visoje ES, kad motinos ir tėvai galėtų užtikrinti derinti profesinį ir šeiminių gyvenimą. Kai tinkama, tai galėtų apimti vaikų priežiūros galimybes darbo vietoje arba šalia jos. Kai kuriose valstybėse narėse taip pat teikiamos vaikų priežiūros naktį paslaugos, kurios turėtų būti pavyzdys. Be to, šias priemones galėtų papildyti paramos priemonės, pavyzdžiui, lengvatiniai PVM tarifai vaikams reikalingai įrangai. Labai svarbu užkirsti kelią vaikų skurdui ir socialinei atskirčiai. (22-asis ir 26-asis Europos piliečių forumai) Vaiko garantijų sistemos stiprinimas, užtikrinant vaikams, kuriems reikia pagalbos, galimybę naudotis tokiais paslaugomis kaip švietimas ir vaikų priežiūra, sveikatos priežiūra, mityba ir būstas, galėtų būti priemonė šiam tikslui pasiekti (interneto platforma, diskusijos).
2. Nustatyti konkrečią paramą ir darbo apsaugą jaunimui. Priemonės, skirtos darbingo amžiaus gyventojams, turėtų apimti motinų ir tėvų prieigą prie žinių jiems grįžus į darbą (22-asis Europos piliečių forumas). Jaunimo garantijų iniciatyvos stiprinimas galėtų būti priemonė pagerinti jaunesnių nei 30 metų jaunuolių galimybes gauti kokybišką darbo, tęstinio mokymosi, pameistrystės ar stažuotės pasiūlymą. (diskusijos)
3. Skatinti teisę į laisvą švietimo judėjimą Sąjungoje, be kita ko, tarpusavyje pripažįstant diplomus, laipsnius, kompetencijas ir kvalifikacijas. (diskusijos)
4. Tobulinti teisės aktus ir jų įgyvendinimą siekiant teikti paramą šeimoms visose valstybėse narėse, pavyzdžiui, kiek tai susiję su vaiko priežiūros atostogomis ir vaiko gimimo bei vaiko priežiūros išmokomis. (ECP 26 ir IT 5.a.1) Būstas atlieka labai svarbų vaidmenį remiant šeimas ir turėtų būti sprendžiamas (interneto platforma, diskusijos).
5. Imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad visos šeimos naudotųsi tomis pačiomis šeimos teisėmis visose valstybėse narėse. Tai turėtų apimti teisę į santuoką ir įvaikinimą. (27-asis Europos piliečių forumas)
6. Skatinti lankstų pensinį amžių, atsižvelgiant į ypatingą vyresnio amžiaus žmonių padėtį. Nustatant pensinį amžių, būtina diferencijuoti pagal profesiją ir todėl atsižvelgti į ypač sunkų darbą, tiek psichinį, tiek fizinį. (21-asis Europos piliečių forumas ir IT 5.a.1 punktas)
7. Skurdo senatvėje prevencija įvedant minimalias pensijas. Nustatant tuos minimalius lygius turėtų būti atsižvelgiama į gyvenimo lygį, skurdo ribą ir perkamąją galią atitinkamoje valstybėje narėje. (21-asis Europos piliečių forumas)
8. Užtikrinti tinkamą socialinę paramą ir sveikatos priežiūrą vyresnio amžiaus žmonėms. Tai darant svarbu spręsti tiek bendruomeninės globos paslaugų, tiek stacionariosios globos klausimus. Be to, taikant priemones turi būti atsižvelgiama tiek į priežiūros gavėjus, tiek į priežiūros paslaugų teikėjus. (23-iasis Europos piliečių forumas)
9. Užtikrinti atsiliekančių regionų darnų vystymąsi ir demografinį atsparumą, kad jie taptų dinamiškesni ir patrauklesni, be kita ko, įgyvendinant sanglaudos politiką. (interneto platforma ir diskusijos)
10. Imtis koordinuotų veiksmų Europos lygmeniu siekiant rinkti duomenis, suskirstytus pagal tokius veiksnius kaip lytis, ir analizuoti demografinės tendencijas,

dalytis geriausia patirtimi bei žiniomis ir padėti valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti tinkamą politiką, be kita ko, įsteigiant šioje srityje specializuotą ES įstaigą. (internetinė platforma ir diskusijos).

12. Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 21, 22, 23, 26, 27; Italijoje: 5.a.1.

16. Pasiūlymas: Fiskalinė ir fiskalinė politika

Tikslas: siūlome ES skatinti į ateitį orientuotas investicijas, daugiausia dėmesio skiriant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, kuriai būdingas stiprus socialinis ir lyčių aspektas, atsižvelgiant į priemonės „Next Generation EU“ ir Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE) pavyzdžius. ES turi atsižvelgti į socialinį ir ekonominį karo prieš Ukrainą poveikį ir ryšį tarp jos ekonomikos valdymo ir naujų geopolitinių aplinkybių, stiprindama savo biudžetą naujais nuosavais ištekliais. Piliečiai nori, kad apmokestinimas būtų nukreiptas nuo piliečių ir MVĮ ir nukreiptas į mokesčių vengėjus, stambius teršėjus ir skaitmeninius gigantus, kartu nori, kad ES remtų valstybių narių ir vietos valdžios institucijų gebėjimą finansuoti save ir naudoti ES lėšas. Tai turėtų būti pasiekta šiomis priemonėmis:

Priemonės:¹³

1. Suderinti ir koordinuoti mokesčių politiką ES valstybėse narėse, siekiant užkirsti kelią mokesčių slėpimui ir vengimui, išvengti mokesčių rojų ES ir tikslingai perkelti veiklą Europoje, be kita ko, užtikrinant, kad sprendimus dėl mokesčių būtų galima priimti kvalifikuota balsų dauguma ES Taryboje. Kita vertus, piliečių forumai rekomenduoja, kad apmokestinimas priklausotų įvairių šalių, kurios turi savo tikslus ir aplinkybes, kompetencijai. (ECP 13 ir 31, IT 4.b.3, NL 2.3)
2. skatinti ES valstybių narių bendradarbiavimą siekiant užtikrinti, kad visos ES įmonės mokėtų teisingą mokesčių dalį; nustatyti bendrą pelno mokesčio bazę (BKPMB) arba minimalų efektyvųjį tarifą. (NL 3)
3. Užtikrinti, kad įmonės mokėtų mokesčius ten, kur gaunamas pelnas. (13-asis Europos piliečių forumas)
4. Užtikrinti, kad mokesčių politika remtų Europos pramonę ir užkirstų kelią darbo vietų praradimui Europoje. (13 ir 31 Europos piliečių forumai)
5. Išsamiau išnagrinėti galimybę bendrai skolinis ES lygmeniu, siekiant sukurti palankesnes skolinimosi sąlygas, kartu išlaikant atsakingą fiskalinę politiką valstybių narių lygmeniu. (LT 9)
6. Stiprinti Sąjungos lėšų įsisavinimo ir naudojimo stebėseną, be kita ko, vietos ir savivaldybių lygmeniu (LT 10)
13. Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas. 13, 31 paragrafai; Nyderlandai: 2.3; Italijoje: 4.b.3, 4.b.6; Lietuvoje: 9, 10.

„ES pasaulyje“

17. Pasiūlymas: ES priklausomybės nuo užsienio subjektų strateginiuose sektoriuose mažinimas ekonominiu požiūriu

Tikslas: Siūlome, kad ES imtųsi priemonių savo savarankiškumui pagrindiniuose strateginiuose sektoriuose, pavyzdžiui, žemės ūkio produktų, strateginių ekonominių prekių, puslaidininkių, medicinos produktų, novatoriškų skaitmeninių ir aplinkosaugos technologijų ir energetikos, stiprinti šiomis priemonėmis:

Priemonės:

1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų veiklos bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerių bendradarbiavimo šioje srityje skatinimas.
2. išlaikyti plataus užmojo prekybos derybų darbotvarkę, kuri gali padėti stiprinti tiekimo grandinių, visų pirma žaliavų, atsparumą ir įvairinimą, kartu teisingiau dalijantis prekybos nauda su daugiau partnerių, taip apribojant mūsų poveikį ir priklausomybę nuo nedidelio skaičiaus tiekėjų, kurie gali kelti riziką;¹⁴
3. Didesnis ES tiekimo grandinių atsparumas skatinant investicijas į strateginius sektorius ES, saugant ypatingos svarbos produkciją bei prietaisus ir įvairinant svarbiausiųjų žaliavų tiekimo šaltinius.
4. Naujos investicijos į vidaus rinkos sukūrimą ir vienodų sąlygų sukūrimas, kad šių prekių gamyba ir pirkimas Europos Sąjungoje taptų patrauklesni.
5. Parama, kuria užtikrinama, kad šie produktai būtų prieinami ir įperkami Europos vartotojams, ir padedama mažinti išorės priklausomybę, pavyzdžiui, įgyvendinant struktūrinę ir regioninę politiką, mokesčių lengvatas, subsidijas, investicijas į infrastruktūrą ir mokslinius tyrimus, didinant MVĮ konkurencingumą, taip pat švietimo

programas, kuriomis siekiama išlaikyti atitinkamus įgūdžius ir darbo vietas Europoje, kurie yra svarbūs siekiant užtikrinti pagrindinius poreikius.¹⁵

6. Europos programa, skirta remti smulkius vietas gamintojus strateginiuose sektoriuose visose valstybėse narėse, labiau¹⁶ pasinaudojant ES programomis ir finansinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, „InvestEU“.
7. Geresnis valstybių narių bendradarbiavimas valdant tiekimo grandinės riziką.¹⁷

14 Remiantis darbo grupės ir plenarinės sesijos diskusijomis.

15 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 1 rekomendaciją, Vokietijos nacionalinio piliečių forumo 1 grupės „ES pasaulyje“ 2 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2 grupės 1 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

16 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 4 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2 grupės 5 ir 6 rekomendacijas, parengtas darbo grupėje.

17 Žr. skaitmeninės platformos ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2 grupės 2 ir 3 rekomendacijas, parengtas darbo grupėje, <https://futureu.europa.eu/processes/EUInTheWorld/f/16/proposals/197870?local=en>.

18. Pasiūlymas: ES priklausomybės nuo užsienio energetikos subjektų mažinimas

Tikslas: Siūlome ES užtikrinti didesnę savarankiškumą energijos gamybos ir tiekimo srityje, atsižvelgiant į vykstančią žaliąją pertvarką, taikant šias priemones:

Priemonės:

1. Strategijos, kuria siekiama, kad ji taptų savarankiškesnė energijos gamybos srityje, priėmimas. Europos įstaiga turėtų integruoti esamas Europos energetikos agentūras, koordinuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą ir skatinti dalijimąsi žiniomis.¹⁸
2. Aktyvi parama viešojo transporto ir energijos vartojimo efektyvumo projektams, Europos greitųjų geležinkelių tinklui, skirtam kroviniui transportui, švarios ir atsinaujinančios energijos (įskaitant saulės ir vėjo energiją) tiekimo plėtrai, alternatyvioms technologijoms (pvz., vandeniliui arba energijos gavimui iš atliekų), taip pat perėjimui nuo individualių automobilių kultūros prie viešojo transporto kultūros, dalijimosi elektriniais automobiliais ir dviračių transporto.¹⁹
3. Teisingos ir sąžiningos pertvarkos užtikrinimas, visų pirma remiant pažeidžiamus piliečius, kurie susiduria su didžiausiais perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui iššūkiais ir kurie jau kenčia nuo didesnių energijos kainų dėl energetinės priklausomybės ir neseniai patrigubėjusių energijos kainų.
4. Intensyvesnis bendradarbiavimas vertinant branduolinės energijos naudojimą vykstant žaliajai pertvarkai į atsinaujinančiųjų išteklių energiją Europoje, nagrinėjant kolektyvinius klausimus, kuriuos ji galėtų išspręsti arba sukurti, nes ją vis dar naudoja daugelis valstybių narių.²⁰
5. Bendradarbiavimas su tarptautiniais partneriais siekiant juos įpareigoti siekti platesnio užmojo klimato kaitos tikslų įvairiuose tarptautiniuose forumuose, įskaitant G 7 ir G 20.
6. Išorės prekybos susiejimas su kovos su klimato kaita politikos priemonėmis (pvz., parengiant investicijų į klimatui nekenkiančias technologijas ir inovacijas paketą, įskaitant finansavimo programas).²¹
7. Bendras importuojamos energijos pirkimas ir tvarios energetikos partnerystės, siekiant sumažinti Europos priklausomybę nuo energijos importo, visų pirma dujų ir naftos srityje, ir plėtoti ES vidaus energijos šaltinius.

18 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 14 rekomendaciją, kurią parengė darbo grupė.

19 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 2 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2-osios grupės 4 rekomendaciją, kurias parengė darbo grupė.

20 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 17 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2-osios grupės 4 rekomendaciją, kurias parengė darbo grupė.

21 Žr. Vokietijos nacionalinio kontaktinio centro 1-ojo forumo „ES pasaulyje“, kurį parengė darbo grupė, 1 rekomendaciją.

19. Pasiūlymas: Prekybos ir investicijų santykių standartų nustatymas ES ir už jos ribų

Tikslas: Siūlome, kad ES stiprintų savo prekybos ir investicijų santykių etinį aspektą:

Priemonės:

1. Išsaugoti ir reformuoti mūsų taisyklėmis grindžiamą daugiašalę tarptautinės prekybos struktūrą ir bendradarbiauti su panašiai mąstančiomis demokratinėmis šalimis.
2. Veiksmingi ir proporcingi ES teisės aktai, kuriais užtikrinama, kad deramo darbo standartai būtų visapusiškai taikomi visose pasaulinėse vertės grandinėse, įskaitant ES gamybos ir tiekimo procesus, ir kad importuojamos prekės atitiktų etikos kokybės standartus, darnaus vystymosi ir žmogaus teisių standartus, įskaitant darbo ir profesinių sąjungų teises, siūlant sertifikuoti produktus, kurie atitinka šiuos ES teisės aktus,²² ir dalyvaujant ES masto dialogo procese, kuriuo siekiama informuoti ir šviesti apie strateginių pokyčių tarptautinėje prekyboje poveikį aplinkai ir etinius aspektus.
3. Produktų importo ir pardavimo iš šalių, kuriose leidžiamas priverčiamasis ir vaikų darbas, apribojimai, reguliariai atnaujinamas įmonių juodasis sąrašas ir vartotojų informuotumo apie vaikų darbą didinimas naudojantis informacija, skelbiama oficialiais ES kanalais.²³
4. vykdytinų PDV skyrių ES laisvosios prekybos susitarimuose stebėseną ir vykdymo užtikrinimas, įskaitant galimybę kraštutiniu atveju taikyti sankcijomis grindžiamą mechanizmą.
5. ES bendrosios lengvatų sistemos (BLS) reforma, siekiant įtraukti griežtas nuostatas dėl sąlygų ir veiksmingus bei tinkamus stebėsenos, ataskaitų teikimo ir dialogo procesus, kad būtų pagerintas poveikis, kurį BLS gali turėti prekybai, žmogaus teisėms ir vystymuisi šalyse partnerėse, numatant galimybę panaikinti prekybos lengvatas reikalavimų nesilaikymo atveju.

22 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 3 rekomendaciją, kurią parengė darbo grupė.

23 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 11 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

20. Pasiūlymas: Aplinkos politikos standartų nustatymas ES ir už jos ribų

Tikslas: Siūlome, kad ES stiprintų savo prekybos santykių aplinkosaugos aspektą:

Priemonės:

1. Ekologinio ženklavimo suderinimas ir stiprinimas ir privalomas Europos poveikio aplinkai rodiklio (ekologinio rodiklio) rodymas ant visų vartojimo gaminių. Ekologinis balas būtų apskaičiuojamas remiantis gamybos ir vežimo metu išmetamais teršalais ir turinio kenksmingumu, remiantis pavojingų produktų sąrašu. Ekologinį rodiklį turėtų valdyti ir kontroliuoti Europos institucija.²⁴
2. griežtesni atliekų eksporto aplinkos apsaugos standartai, taip pat griežtesnė kontrolė ir sankcijos siekiant sustabdyti neteisėtą eksportą. ES turėtų skatinti valstybes nares perdirbti savo atliekas ir naudoti jas energijai gaminti.²⁵
3. nustatyti tikslą panaikinti taršias pakuotes skatinant mažiau taršias pakuotes arba ekologiškesnes pakuotes²⁶ ir kuriant partnerystes su besivystančiomis šalimis,

remiant jų infrastruktūrą ir apsvarstant abipusiai naudingus prekybos susitarimus, siekiant padėti joms pereiti prie žaliųjų energijos šaltinių;²⁷

4. galimybė atlyginti šalims, taikančioms aukštus tvarumo standartus, suteikiant joms papildomų galimybių patekti į ES rinką savo tvarioms prekėms ir paslaugoms vienašališkai pagal BLS+ bendrąją lengvatų sistemą, dvišaliu pagrindu pagal suderėtus prekybos susitarimus arba daugiašaliu pagrindu pagal Pasaulio prekybos organizacijos iniciatyvas.

24 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 13 rekomendaciją, kurią parengė darbo grupė.

25 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 15 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

26 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 16 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

27 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 12 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

21. Pasiūlymas: Sprendimų priėmimas ir sanglauda ES

Tikslas: Siūlome, kad ES pagerintų savo gebėjimą greitai ir veiksmingai priimti sprendimus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP) laikydamosi vieningos pozicijos ir veikdama kaip tikrai pasaulinio masto veikėja, kad parodytų teigiamą vaidmenį pasaulyje ir pakeistų reagavimą į bet kokią krizę, be kita ko:

Priemonės:

1. Užtikrinti, kad šiuo metu vieningai priimami klausimai, visų pirma susiję su BUSP, paprastai būtų priimami kvalifikuota balsų dauguma.²⁸
2. bendradarbiavimą saugumo ir gynybos politikos srityje grįsdama neseniai patvirtintu Strateginiu kelrodžiu ir naudodamasi Europos taikos priemone.²⁹
3. Vyriausiojo įgaliojimo vaidmens stiprinimas siekiant užtikrinti, kad ES laikytųsi vieningos pozicijos.³⁰

4. Susitarti dėl tvirtos vizijos ir bendros strategijos siekiant sustiprinti ES vienybę ir sprendimų priėmimo gebėjimus, kad Sąjunga būtų pasirengusi tolesnei plėtrai.³¹

5. Paspirtinti neseniai sudarytų prekybos susitarimų ratifikavimą, neatsisakant tinkamo tikrinimo ir diskusijų.

28 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 21 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

29 Žr. darbo grupėje sukurta skaitmeninę platformą.

30 Žr. darbo grupėje sukurta skaitmeninę platformą.

31 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 26 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

22. Pasiūlymas: ES ir jos santykių su piliečiais skaidrumas

Tikslas: Siūlome, kad ES, visų pirma imdamasi veiksmų tarptautiniu lygmeniu, įskaitant derybas dėl prekybos, pagerintų savo prieinamumą piliečiams gerindama informavimą, švietimą, piliečių dalyvavimą ir savo veiksmų skaidrumą, visų pirma:

Priemonės:

1. Stiprinti ryšius su piliečiais ir vietos institucijomis siekiant padidinti skaidrumą, užmegzti ryšius su piliečiais ir geriau bendrauti bei palaikyti ryšius su jais dėl konkrečių ES iniciatyvų tarptautiniu lygmeniu.³²
2. Aktyvesnis piliečių dalyvavimas ES tarptautinėje politikoje ir tiesioginio piliečių dalyvavimo renginiuose, pavyzdžiui, Konferencijoje dėl Europos ateities, organizuojamuose nacionaliniu, vietos ir Europos lygmenimis,³³ aktyviai dalyvaujant organizuotai pilietinei visuomenei.³⁴
3. Visapusiška visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų parama piliečiams, kurie nusprendžia dalyvauti organizuotos pilietinės visuomenės organizacijų veikloje, kaip buvo COVID-19 ir Ukrainos atveju.
4. skirti specialų biudžetą švietimo programoms apie ES veikimą ir jos vertybes rengti, kurias
5. gerinti ES žiniasklaidos strategiją didinant socialinės žiniasklaidos matomumą ir aktyviai propaguojant jos turinį; skatinti inovacijas gerinant ES dalyvavimo socialinėje žiniasklaidoje prieinamumą.³⁵

ji galėtų pasiūlyti to pageidaujančioms valstybėms narėms, kad jos galėtų įtraukti jas į savo (pradinio, vidurinio ir universitetinio) mokymo programas; Be to, pagal programą „Erasmus“ studentams, norintiems studijuoti kitoje Europos šalyje, galėtų būti pasiūlytas specialus kursas apie ES ir jos veikimą. Šį kursą pasirinkusiems studentams būtų teikiama pirmenybė pasinaudoti šiomis „Erasmus“ programomis.

32 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 18 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

33 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 19 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

34 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 19 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

35 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 25 rekomendaciją.

23. Pasiūlymas: ES – pasaulinė lyderė taikos ir saugumo srityje

Tikslas: Siūlome, kad ES toliau skatintų dialogą ir užtikrintų taiką bei taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, stiprintų daugiašališkumą ir remtųsi ilgalaikėmis ES taikos iniciatyvomis, kuriomis prisidėta prie 2012 m. Nobelio premijos skyrimo, kartu stiprindama savo bendrą saugumą šiomis priemonėmis:

Priemonės:^{36 37}

1. Jungtinės ginkluotosios pajėgos, naudojamos savignos tikslais ir skirtos užkirsti kelią bet kokiems agresyviems kariniams veiksams, galinčios teikti pagalbą krizių, įskaitant gaivalines nelaimes, metu. Už Europos sienų jie galėtų būti dislokuoti išimtinėmis aplinkybėmis, pageidautina pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos teisinius įgaliojimus, taigi laikantis tarptautinės teisės,³⁸ nekonkuruojant su NATO ar nedubliuojant jos ir gerbiant įvairius nacionalinius santykius su NATO; šiuo atžvilgiu ES santykiai su NATO turėtų būti vertinami atsižvelgiant į diskusijas dėl ES strateginio savarankiškumo.
2. Vadovaujamas vaidmuo nustatant pasaulinę saugumo tvarką po karo Ukrainoje, remiantis neseniai priimtu ES strateginiu kelrodžiu.
3. apsaugoti savo strateginius mokslinius tyrimus ir pajėgumus tokiuose

prioritetiniuose sektoriuose kaip kosmoso sektorius, kibernetinis saugumas, medicinos sektorius ir aplinka.³⁹

4. Stiprinti veiklos pajėgumus, būtinus siekiant užtikrinti Europos Sąjungos sutarties 42 straipsnio 7 dalyje numatytos savitarpio pagalbos sąlygos, kuria užtikrinama tinkama ES apsauga bet kuriai valstybei narei, užpultai trečiosios šalies, veiksmingumą.
5. Apsvarstymas, kaip objektyviai ir faktiškai kovoti su dezinformacija ir propaganda.

36 Remiantis darbo grupės ir plenarinės sesijos diskusijomis.

37 Žr. Prancūzijos nacionalinio forumo / renginių 2 pakeitimą.

38 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 20 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2 grupės 7 rekomendaciją, kurias parengė darbo grupė.

39 Žr. Prancūzijos nacionalinio piliečių forumo 2 pakeitimą.

24. Pasiūlymas: ES – pasaulinė lyderė kuriant santykius

Tikslas: Siūlome, kad ES santykiuose su trečiosiomis šalimis:

Priemonės:

1. labiau išnaudoti jos bendrą politinę ir ekonominę svarbą, laikytis vieningos pozicijos ir veikti vieningai, kai kurioms valstybėms narėms nedalijant Sąjungos netinkamomis dvišalėmis intervencijomis.⁴⁰
2. Stiprina savo gebėjimus taikyti sankcijas valstybėms, vyriausybėms, subjektams, grupėms ar organizacijoms, taip pat asmenims, kurie nesilaiko jos pagrindinių principų, susitarimų ir įstatymų, ir užtikrina, kad esamos sankcijos būtų greitai įgyvendinamos ir vykdomos. Trečiosioms šalims taikomos sankcijos turėtų būti proporcingos veiksams, dėl kurių jos buvo taikytos, veiksmingos ir taikomos laiku.⁴¹

3. Skatinama tvari ir taisyklėmis grindžiama prekyba, kartu atveriant naujų prekybos ir investicijų galimybių Europos įmonėms. Nors dvišaliai prekybos ir investicijų susitarimai yra labai svarbūs skatinant Europos konkurencingumą, reikia standartų ir taisyklių, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos. ES turi išlikti aktyvi ir patikima partnerė derantis dėl prekybos susitarimų, kuriais taip pat nustatomi aukšti tvarumo standartai, juos sudarant ir įgyvendinant.
4. Sudaro pagrindinius tarptautinio bendradarbiavimo susitarimus atstovaudamas ES, o ne atskiroms šalims.⁴²
5. Reformuoti ES prekybos ir investicijų politiką, kad būtų atnaujintas pasaulinis

daugiašališkumas, siekiant kurti deramas darbo vietas ir apsaugoti pagrindines žmogaus teises, įskaitant darbo ir profesinių sąjungų teises, išsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę, taip pat laikytis Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos, užtikrinti kokybiškas viešąsias paslaugas ir stiprinti Europos pramoninę bazę. ES turėtų prisidėti prie pasaulinio daugiašališkumo atnaujinimo vykdydama esminę reformą, grindžiamą demokratija ir taika, solidarumu ir pagarba žmogaus, socialinėms ir aplinkos teisėms, taip pat stiprindama TDO vaidmenį.

6. Tai apima kovą su prekyba žmonėmis ir neteisėta imigracija, taip pat bendradarbiavimą vykdant galimas grąžinimo operacijas, bendradarbiavimą ir investicijų susitarimus su trečiosiomis šalimis.
7. Užmegzti partnerystes su besivystančiomis šalimis siekiant remti jų infrastruktūrą ir apsvaistyti abipusiai naudingus prekybos susitarimus, kurie padėtų joms pereiti prie žaliųjų energijos šaltinių.⁴³

8. Plėtoja veiksmingesnę ir vieningesnę autokratinių ir hibridinių režimų politiką ir plėtoja partnerystę su šių šalių pilietinės visuomenės organizacijomis.

9. Padidinami ištekliai ES rinkimų stebėjimo misijoms.

10. Siekiant skatinti taiką ir stabilumą Europoje ir užtikrinti gerovę milijonams europiečių, šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms suteikiama patikima stojimo perspektyva.⁴⁴

40 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 24 rekomendaciją ir Italijos nacionalinio piliečių forumo 2 grupės 7 rekomendaciją, kurias parengė darbo grupė.

41 Žr. 4-ojo Europos piliečių forumo 22 rekomendaciją, parengtą darbo grupėje.

42 Žr. Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo 1 rekomendaciją dėl ES pasaulyje, kurią parengė darbo grupė.

43 Žr. darbo grupėje sukurtą skaitmeninę platformą ir plenarinių posėdžių diskusijas.

44 Žr. darbo grupėje sukurtą skaitmeninę platformą.

PASTABA. Keli darbo grupės nariai mano, kad pasiūlymai „ES priklausomybės nuo užsienio energetikos subjektų mažinimas“ ir „ES skaidrumas ir jos santykiai su piliečiais“ visų pirma priklauso kitų darbo grupių kompetencijai. Kai kurie nariai norėjo nurodyti ne tik balsavimą kvalifikuota balsų dauguma, bet ir vieningo balsavimo Taryboje alternatyvas, pavyzdžiui, kintamąją geometriją, galimybę netaikyti nuostatų ir tvirtesnį bendradarbiavimą. Kai kurie darbo grupės nariai pasisakė už tai, kad pasiūlyme „ES vidaus ir išorės prekybos ir investicijų santykių standartų nustatymas“ būtų vartojamas terminas „tvarus“, o ne „etika“. Nuomonės išsiskyrė dėl to, ar naujų valstybių narių įstojimui ir toliau turėtų vieningai pritarti visos dabartinės valstybės narės. Buvo pareikšta įvairių nuomonių dėl pageidaujamo jungtinių ginkluotųjų pajėgų sukūrimo lygio. Du nariai paminėjo Airijos vienybės perspektyvą tuo atveju, jei Šiaurės Airija balsuotų už tai pagal Didžiojo penktadienio susitarimo nuostatas, ir tai, kad ES turi būti pasirengusi tokiam atvejui.

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas

25. Pasiūlymas: Teisinė valstybė, demokratinės vertybės ir europinė tapatybė

Tikslas: Sistemingai laikytis teisinės valstybės principo visose valstybėse narėse, be kita ko:

Priemonės:⁴⁵

1. Užtikrinti, kad ES sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintos vertybės ir principai būtų nediskutuotini ir neatšaukiami ir sudarytų sine qua non narystės ir stojimo į Sąjungą sąlygas. ES vertybių turi būti visapusiškai laikomasi visose valstybėse narėse; jos taip pat turėtų veikti kaip tarptautinis standartas ir patrauklumo polius pasitelkiant diplomaciją ir dialogą. Sąjungos plėtra neturėtų kenkti Sąjungos *acquis*, kiek tai susiję su pagrindinėmis vertybėmis ir piliečių teisėmis.⁴⁶
2. Europos vertybes paverčiant apčiuopiama ES piliečių realybe, visų pirma užtikrinant interaktyvesnį ir tiesioginį dalyvavimą. Šiuo tikslu turėtų būti stiprinama Europos pilietybė, pavyzdžiui, suteikiant Sąjungos piliečio statusą su konkrečiomis piliečių teisėmis ir laisvėmis, taip pat Europos tarpvalstybinių asociacijų ir ne pelno organizacijų statusą. Be to, Europos vertybės turėtų būti propaguojamos pasitelkiant „integracijos priemonių rinkinį“, apimančią piliečiams skirtą mokomąją medžiagą ir informacinę medžiagą. Galiausiai Europos viešojo erdvė, kurioje būtų sutelkta audiovizualinė ir internetinė žiniasklaida, turėtų būti sukurta pasitelkiant naujas ES investicijas, tobulinant esamas žiniasklaidos platformas ir teikiant didesnę paramą daugiau kaip 500 vietos Europos ryšių biurų.⁴⁷
3. Svarbu, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija būtų visuotinai taikoma. Be to, turėtų būti rengiamos metinės konferencijos teisinės valstybės klausimais (remiantis Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaita), kuriose dalyvautų atsitiktine tvarka ir įvairiai atrinktos visų valstybių narių delegacijos, sudarytos iš piliečių, pareigūnų, parlamento narių, vietos valdžios institucijų, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės atstovų. Taip pat reikia daugiau paramos organizacijoms, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, kurios propaguoja teisinę valstybę vietoje.⁴⁸
4. Veiksmingai įgyvendinant Sąlygų reglamentą, vertinant Sąlygų reglamento ir kitų teisinės valstybės priemonių taikymo sritį, taip pat apsvarstant galimybę išplėsti jų taikymo sritį įtraukiant naujas sritis, neatsižvelgiant į jų svarbą ES biudžetui. Turėtų būti apsvarstytos visos būtinos teisinės galimybės, įskaitant Sutarties pakeitimus, taikyti sankcijas už teisinės valstybės principo pažeidimus.⁴⁹
5. Skatinti švietimo ir žiniasklaidos programas, pagal kurias migrantų integracijos procese daugiausia dėmesio skiriama ES vertybėms ir skatinamas ES piliečių ir migrantų bendravimas, siekiant sudaryti jiems sąlygas sėkmingai integruotis į ES visuomenę ir didinti ES piliečių informuotumą su migracija susijusiais klausimais.⁵⁰

45 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 2-asis Europos piliečių forumas (EPK 2) 10, 11, 14, 30; Belgijos nacionalinis piliečių forumas (NCP): 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3 punktai; Vokietijos nacionalinis kontaktinis

centras: 5.1, 5.2 punktai; Nyderlandų nacionalinis kontaktinis centras: 1.2.

- 46 2-ojo Europos piliečių forumo 14 rekomendacija. Belgijos NKC 1.3.1, 1.4.2 ir 1.4.3 rekomendacijos ir Nyderlandų NKC 1.2 rekomendacija.
- 47 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 11. Vokietijos nacionalinio kontaktinio centro 5.1

ir 5.2 rekomendacijos. Diskusija darbo grupėje.

- 48 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 11. Diskusija darbo grupėje. Diskusija plenarinėje sesijoje.
- 49 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 10.
- 50 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 30.

26. Pasiūlymas: Duomenų apsauga

Tikslas: Užtikrinti labiau apsaugančią ir piliečiams palankesnę duomenų tvarkymo politiką, visų pirma:

Priemonės:⁵¹

1. visapusiškai įgyvendinti ir peržiūrėti galiojančius duomenų apsaugos teisės aktus, siekiant įvertinti poreikį stiprinti vykdymo užtikrinimo mechanizmus, taikomus asmens duomenis tvarkantiems subjektams, kurie šiuo metu priklauso nepriklausomų nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kompetencijai, laikantis subsidarumo principo. Tiems subjektams turėtų būti taikomos griežtesnės sankcijos nei pagal dabartinį taisyklių taikymą, atsižvelgiant į jų metinę apyvartą (iki 4 proc.) arba net uždraudžiant jų veiklą, ir jų atžvilgiu turėtų būti atliekamas nepriklausomas metinis auditas.^{52 53}
2. Daugiau dėmesio skiriant pritaikytosios arba standartizuotosios privatumo apsaugos principui, pavyzdžiui, vertinant ir rengiant sutikimo dėl duomenų formas, kurios būtų lengvai suprantamos, glaustos ir intuityvios ir kuriose būtų aiškiai nurodyta, kas būtina, o kas ne. Naudotojai turi turėti galimybę paprastai, greitai ir nuolat duoti arba atšaukti savo sutikimą tvarkyti duomenis.⁵⁴
3. įvertinti ir nustatyti aiškesnes ir labiau apsaugančias su nepilnamečiais susijusių duomenų tvarkymo taisykles, galbūt ES BDAR, be kita ko, sukuriant specialią neskelbtinų nepilnamečių duomenų kategoriją ir suderinant minimalų amžių, nuo kurio galima duoti sutikimą valstybėse

narėse; Nors didžioji dalis privatumo ir informuotumo didinimo taisyklių įgyvendinimo turėtų ir toliau priklausyti valstybių narių kompetencijai, be kita ko, didinant investicijas ir išteklius nacionaliniu lygmeniu, Sąjunga taip pat turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį, pavyzdžiui, kurdama europinius gebėjimus pilietinio ugdymo duomenų apsaugos srityje.⁵⁶

4. Gerinti Europos ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų atitiktį tinkamumo kriterijams kvalifikacijos ir tinkamumo požiūriu, kad būtų užtikrintas kuo didesnis jų narių nepriklausomumas.^{57 58}

51 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 2-asis Europos piliečių forumas: 7, 8, 9 paragrafai; Nyderlandų nacionalinis kontaktinis centras: 1.3, 4.3.

52 2-ojo Europos piliečių forumo 7 rekomendacija. Diskusija darbo grupėje.

53 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

54 2-ojo Europos piliečių forumo 9 rekomendacija.

55 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

56 2-ojo Europos piliečių forumo 8 rekomendacija. Nyderlandų nacionalinio kontaktinio centro 1.3 ir 4.3 rekomendacijos.

57 2-ojo Europos piliečių forumo 7 ir 8 rekomendacijos.

58 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

27. Pasiūlymas: Žiniasklaida, melagingos naujienos, dezinformacija, faktų tikrinimas, kibernetinis saugumas

Tikslas: Kova su dezinformacija labiau skatinant žiniasklaidos nepriklausomumą ir pliuralizmą, taip pat gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, visų pirma:

Priemonės:⁵⁹

1. Priimant teisės aktus, kuriais siekiama šalinti grėsmes žiniasklaidos nepriklausomumui taikant visoje Sąjungoje taikytinus minimaliuosius standartus, be kita ko, peržiūrint žiniasklaidos verslo modelį, kad būtų užtikrintas Europos žiniasklaidos rinkos vientisumas ir nepriklausomumas.⁶⁰
2. Griežtai taikant ES konkurencijos taisykles žiniasklaidos sektoriuje, kad būtų užkirstas kelias didelių žiniasklaidos monopolijų kūrimui ir užtikrintas žiniasklaidos pliuralizmas ir nepriklausomumas nuo nepageidaujamo kišimosi į politinę, verslo ir (arba) užsienio sritis. Taip pat turėtų būti skatinama kokybiška žurnalistika, atitinkanti pripažintus ir aukštus etikos ir savireguliacijos standartus.⁶¹
3. Įsteigti ES įstaigą, kuri kovotų su tiksline dezinformacija ir kišimusi, didintų informuotumą apie padėtį ir stiprintų faktų tikrinimo organizacijas bei nepriklausomą žiniasklaidą. Taip pat reikėtų aktyviau remti ir populiarinti ekstremaliųjų situacijų numerius ir svetaines, pavyzdžiui, „Europe Direct“, kad piliečiai ir nacionalinė žiniasklaida galėtų prašyti ir gauti patikrintą informaciją apie ES strategijas ir politiką.⁶²
4. Skatinti gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir didinti piliečių informuotumą apie dezinformaciją ir netyčinį infox plitimą, be kita ko, pasitelkiant privalomą mokyklinį ugdymą. Valstybės narės taip pat turėtų būti skatinamos šiam tikslui skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių.⁶⁴

5. Remiantis esamomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, Kovos su dezinformacija praktikos kodeksu ir Europos skaitmeninės žiniasklaidos observatorija (EDMO), įpareigoti interneto platformas skelbti aiškia informaciją apie jų naudojamus algoritmus (su naudotojo sutikimu arba be jo) ir apie dezinformacijos riziką, su kuria susiduria naudotojai, kartu apsaugant teisę į žodžio laisvę ir teisę į privatumą.^{65 66}

59 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 2-asis Europos piliečių forumas: 5, 12, 13, 17, 28; Belgijos nacionalinis informacijos centras: 1.5.1, 2.1.1–2.4.3 punktai; Nyderlandų nacionalinis kontaktinis centras: 3.1.

60 2-ojo Europos piliečių forumo 5 rekomendacija. Belgijos nacionalinio kontaktinio punkto 2.1.1 rekomendacija. Nyderlandų nacionalinio kontaktinio centro 3.1 rekomendacija.

61 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 12. Belgijos nacionalinio kontaktinio centro 2.1.4 rekomendacija.

62 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 17 ir 28. Belgijos nacionalinio kontaktinio centro 1.5.1, 2.1.3, 2.2.1 ir 2.2.2 rekomendacijos.

63 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

64 2-ojo Europos piliečių forumo 5 ir 28 rekomendacijos. Belgijos nacionalinio kontaktinio punkto 2.3.2 ir 2.3.3 rekomendacijos.

65 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 28. Belgijos nacionalinio kontaktinio punkto 2.3.1, 2.4.1 ir 2.4.2 rekomendacijos.

66 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

28. Pasiūlymas: Žiniasklaida, melagingos naujienos, dezinformacija, faktų tikrinimas, kibernetinis saugumas (bis)

Tikslas: ES vaidmens kovojant su kibernetinio saugumo grėsmėmis stiprinimas, visų pirma:

Priemonės:

1. Stiprinti Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrą (ENISA), kad asmenys, organizacijos ir institucijos būtų geriau apsaugoti nuo kibernetinio saugumo pažeidimų ir dirbtinio intelekto naudojimo nusikalstamais tikslais. Kartu turėtų būti išsaugotas asmens duomenų konfidencialumas ir apsauga.^{67 68}
2. gerinti nacionalinių kibernetinio saugumo institucijų koordinavimą ir dėti papildomas

pastangas, kad būtų užtikrintas veiksmingas Sąjungos taisyklių įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu.^{69 70}

67 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 13.

68 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

69 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 13.

70 Šį klausimą taip pat aptarė Skaitmeninės transformacijos darbo grupė.

29. Pasiūlymas: Kova su diskriminacija, lygybė ir gyvenimo kokybė

TIKSLAS: Imtis priemonių siekiant suderinti gyvenimo sąlygas visoje Sąjungoje ir pagerinti jos piliečių socialinę ir ekonominę gyvenimo kokybę, visų pirma:

Priemonės:⁷¹

1. Konsultuojantis su ekspertais ir socialiniais partneriais parengti skaidrius gyvenimo kokybės rodiklius, įskaitant ekonominius, socialinius ir teisinės valstybės kriterijus, kad būtų nustatytas aiškus ir realistiškas socialinių standartų kėlimo tvarkaraštis ir bendra socialinė ir ekonominė Sąjungos struktūra, be kita ko, įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį. Šios priemonės turėtų būti integruotos į ekonomikos valdymo sistemą ir Europos semestro procesą.^{72 73}
2. Didinti tiesiogines viešąsias investicijas į sveikatos priežiūrą, švietimą, fizinę infrastruktūrą ir pagyvenusių žmonių bei neįgaliųjų priežiūrą ir sudaryti tam palankesnes sąlygas. Papildomomis investicijomis taip pat turėtų būti siekiama užtikrinti tinkamą piliečių profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Tokios investicijos turėtų būti vykdomos visiškai skaidriai, kad būtų galima stebėti visą procesą.⁷⁴
3. Skatinant didelių įmonių apmokestinimą, kovojant su galimybe naudotis mokesčių rojais ir panaikinant jų egzistavimą ES,

siekiant padidinti viešąsias investicijas į prioritetines sritis, pavyzdžiui, švietimą (stipendijas, programą „Erasmus“) ir mokslinius tyrimus. Kova su mokesčių vengimu ES lygmeniu taip pat turėtų būti priemonė pritraukti lėšų viešosiomis lėšomis finansuojamoms iniciatyvoms.^{75 76}

4. Nustatyti ES masto kovos su diskriminacija darbo rinkoje kriterijus ir skatinti privačias įmones įdarbinti asmenis, kurie paprastai labiausiai nukenčia nuo diskriminacijos (įskaitant jaunimą, vyresnio amžiaus žmones, moteris ir mažumoms priklausančius asmenis), be kita ko, teikiant subsidijas ir, antra, nustatant laikinas kvotas. Socialiniai partneriai turėtų aktyviai dalyvauti dedant šias pastangas. Diskriminacija už darbo rinkos ribų taip pat turėtų būti draudžiama įstatymu ir skatinama lygybė.⁷⁷

5. Užtikrinti įperkamų valstybinių ir privačių vaikų darželių ir nemokamų vaikų priežiūros paslaugų tiems, kuriems jų reikia, kūrimą ir sudaryti tam palankesnes sąlygas.⁷⁸

71 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės

grindžiamas pasiūlymas: 2-asis Europos piliečių forumas: 1, 2, 21, 22, 23; Nyderlandų nacionalinis kontaktinis centras: 1.1.

72 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 22. Diskusija darbo grupėje.

73 Šį klausimą taip pat apsvaustė Stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo darbo grupė.

74 2-ojo Europos piliečių forumo 21 rekomendacija. Nyderlandų nacionalinio kontakto centro 1.1

rekomendacija.

75 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 23.

76 Šį klausimą taip pat apsvaustė Stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo darbo grupė.

77 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 1. Diskusija darbo grupėje.

78 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 2. Diskusija darbo grupėje.

30. Pasiūlymas: Gyvūnų teisės, žemės ūkis

Tikslas: Imtis ryžtingų veiksmų siekiant skatinti ir užtikrinti ekologiškesnį ir klimatui nekenkiantį žemės ūkį, visų pirma:

Priemonės:⁷⁹

1. nustatant išsamius, išmatuojamus ir per nustatytą laiką įvykdytinus būtiniausius ūkinių gyvūnų apsaugos kriterijus, siekiant užtikrinti aukštesnius gyvūnų gerovės standartus, atsižvelgiant į nustatytus tvarumo tikslus ir remiantis integruotu požiūriu į maisto sistemą.^{80 81}

2. nustatant finansines nuobaudas už neigiamą žemės ūkio veiklos poveikį (pvz., išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, pesticidų naudojimą, pernelyg didelį vandens suvartojimą, vežimą dideliais atstumais ir kt.), atsižvelgiant į jų poveikį aplinkai. Tuo remiantis taip pat turėtų būti vertinami į Sąjungą importuojami žemės ūkio produktai, be kita ko, taikant muitus, kad būtų panaikintas bet koks konkurencinis pranašumas, atsirandantis dėl žemesnių aplinkos apsaugos standartų;⁸²

3. Mažinant subsidijas masinei žemės ūkio gamybai, kai ja neprisidedama prie tvarios pertvarkos, ir nukreipiant šiuos išteklius aplinkos atžvilgiu tvariam žemės ūkiui remti, kartu užtikrinant maisto produktų įperkamumą.^{83 84}

79 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 2-asis Europos piliečių forumas: 3, 4, 6.

80 2-ojo Europos piliečių forumo 3 rekomendacija.

81 Šį klausimą taip pat apsvaustė Klimato kaitos ir aplinkos darbo grupė.

82 2-ojo Europos piliečių forumo 4 rekomendacija.

83 2-ojo Europos piliečių forumo 6 rekomendacija.

84 Šį klausimą taip pat apsvaustė Klimato kaitos ir aplinkos darbo grupė.

„Skaitmeninė transformacija“

Europa turi pirmauti pasaulyje ir nustatyti skaitmeninės transformacijos standartus, taip pat nubrėžti Europos kelią į etišką, į žmogų orientuotą, skaidrią ir saugią visuomenę. Europa turi laikytis plataus užmojo požiūrio ir visapusiškai pasinaudoti skaitmeninimo teikiamomis galimybėmis, kartu valdydama jo keliamą riziką ir iššūkius. Skaitmeninimas susijęs su visomis mūsų visuomenės sritimis ir į jį turi būti sistemingai atsižvelgiama. Šiuo atžvilgiu buvo pateikta nuoroda į Europos deklaraciją dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų ir pasiūlyta apsvarstyti galimybę ateityje parengti skaitmeninę teisių chartiją.

Rusijos agresija Ukrainoje tik patvirtina daugelį pasiūlymuose aptartų elementų, pavyzdžiui, skaitmeninio suverenumo poreikį, didesnę dėmesį kibernetinei gynybai ir apsaugą nuo dezinformacijos. Tai taip pat įrodo, kad šiuolaikiniai konfliktai turi pasekmių skaitmeninėje srityje ir kelia naujų klausimų, pavyzdžiui, dėl ilgalaikių netinkamo asmeninės informacijos naudojimo pasekmių ir neteisėto tų duomenų naudojimo ateityje.

31. Pasiūlymas: Prieiga prie skaitmeninės infrastruktūros

Tikslas: Vienoda prieiga prie interneto yra pagrindinė kiekvieno Europos piliečio teisė. Siūlome, kad visi Europoje turėtų veiksmingą prieigą prie interneto ir skaitmeninių paslaugų ir kad būtų sustiprintas ES skaitmeninės infrastruktūros suverenumas taikant šias priemones:

Priemonės:⁸⁵

1. Investicijos į aukštos kokybės ir novatorišką Europos skaitmeninę infrastruktūrą (įskaitant 5G ir 6G ryšio plėtrą Europoje) (Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo 1-ojo ir 1-ojo Europos piliečių forumo 40 ir 47 rekomendacijos).
2. Užtikrinti greitą, įperkamą, saugią ir stabilią interneto prieigą visoje Sąjungoje, įskaitant tarptinklinį ryšį, pirmenybę teikiant interneto ryšio sukūrimui „baltosiose ir (arba) mirusiosiose vietovėse“, kaimo vietovėse ir atokiose bei periferinėse vietovėse, siekiant spręsti skaitmeninės atskirties tarp valstybių narių ir jų viduje problemą ir užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje (Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo 1-ojo ir 1-ojo Europos piliečių forumo 17 ir 47 rekomendacijos).
3. Skatinti skaitmeninės ir elektros infrastruktūros diegimą viešosiose ir privačiosiose erdvėse, kad būtų galima

naudoti elektrines ir autonomines transporto priemones (diskusijos darbo grupėje).⁸⁶

4. imtis priemonių siekiant užtikrinti sąžiningą ir atvirą konkurenciją ir užkirsti kelią monopolijoms, priklausomybei nuo tiekėjų, duomenų koncentracijai ir priklausomybei nuo trečiųjų šalių infrastruktūros ir paslaugų srityje; Rinkų gerinimas vartotojų požiūriu (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 17).
5. Pirmenybę teikti vaikams, šeimoms, vyresnio amžiaus žmonėms ir pažeidžiamoms grupėms, kai kalbama apie prieigą prie interneto ir IT įrangos, įskaitant prieigą prie švietimo, viešųjų paslaugų ir sveikatos priežiūros (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 17 ir darbo grupės diskusijos).
6. Gerinti piliečių ir įmonių skaitmeninę prieigą prie pagrindinių viešųjų ir privačiųjų paslaugų, pvz., administracinių procedūrų, ir užtikrinti prieigą prie visų tokių paslaugų ir

paramą joms, pvz., teikiant paramos paslaugas (diskusijos darbo grupėje, daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).

7. Suderinti aukštos kokybės skaitmeninius standartus ir pagerinti saugų duomenų judumą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam sąveikumui (diskusijos darbo grupėje, daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).
8. Apsvarstyti skaitmeninės infrastruktūros ir skaitmeninimo poveikį aplinkai, kad

skaitmeninė transformacija taptų tvari ir būtų pereita prie žaliosios skaitmeninės visuomenės (diskusijos darbo grupėje, daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).

- 85 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių forumas (1-asis Europos piliečių forumas): 17, 40, 47 paragrafai; Nyderlandų nacionalinis piliečių forumas Nr. 1.
- 86 Žr. nuorodą į 3-iojo Europos piliečių forumo rekomendaciją Nr. 38 dėl elektrinių transporto priemonių infrastruktūros.

32. Pasiūlymas: Skaitmeninės žinios ir įgūdžiai, įgalinantys žmones

Tikslas: Siūlome ES užtikrinti, kad skaitmeninimas būtų naudingas visiems Europos piliečiams, suteikiant jiems galimybę įgyti reikiamų skaitmeninių įgūdžių ir galimybių, įgyvendinant šias priemones:

Priemonės:⁸⁷

1. Užtikrinti galimybes mokytis ir mokytis, be kita ko, mokykloje, formalioju ir neformalioju lygmenimis, įgyti skaitmeninių įgūdžių ir žinių visą gyvenimą, remiantis esamomis Europos lygmens iniciatyvomis, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamoms grupėms priklausančių asmenų ir vyresnio amžiaus žmonių įtraukčiai, taip pat vaikų skaitmeninių įgūdžių stiprinimui tokiu būdu, kuris būtų suderinamas su jų geru vystymusi, ir skaitmeninės nelygybės, įskaitant skaitmeninę lyčių atskirtį, mažinimui (Europos piliečių forumo 8 rekomendacija 1, Italijos nacionalinio piliečių forumo 5.2 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos).
2. Užtikrinti pažangų naudojimąsi internetu skatinant valstybes nares pradėti rengti skaitmeninių įgūdžių mokymus visoms amžiaus grupėms, numatant suderintas programas ir turinį Europos lygmeniu, pavyzdžiui, apie interneto keliamą riziką ir galimybes, naudotojų teises internete ir etiketą (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 47 ir darbo grupės diskusijos).
3. Įmesti visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad visuomenės skaitmeninimas neišstumtų vyresnio amžiaus žmonių ir kad jiems būtų prieinamos technologijos, skatinant programas ir iniciatyvas šioje srityje, pavyzdžiui, jų poreikiams pritaikytus kursus. Kartu turėtų būti užtikrinta, kad esminės paslaugos taip pat būtų prieinamos asmeniškai ir neskaitmeniniu būdu (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 34 ir 47).
4. Įdiegti Europos skaitmeninių įgūdžių sertifikavimą mokyklose, kad jaunimas būtų pasirengęs būsimai darbo rinkai (1-ojo Europos piliečių forumo 8 rekomendacija).
5. Įgyvendinti koordinuotas mokymo iniciatyvas ES lygmeniu, siekiant perkvalifikuoti darbuotojus ir kelti jų kvalifikaciją, kad jie išliktų konkurencingi darbo rinkoje, taip pat visų pirma atsižvelgiant į įgūdžius ir kvalifikacijas, kurių reikia mažosiose ir vidutinėse įmonėse, taip pat siekiant mokyti skaitmeninių technologijų specialistus (1-ojo Europos piliečių forumo 8 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos).
6. Skatinti esamas skaitmenines platformas, kurios sujungia piliečius su darbdaviais ir padeda jiems rasti darbą ES, pavyzdžiui, EURES (1-ojo Europos piliečių forumo 8 rekomendacija).
7. Didinti investicijas ir pastangas skatinti švietimo, įskaitant aukštąjį mokslą, skaitmeninimą (diskusijos darbo grupėje / daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).

87 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-asis Europos piliečių

forumas (1-asis Europos piliečių forumas): 8, 34 ir 47 straipsniai; Italijos nacionalinis piliečių forumas (NCP) 5.2.

33. Pasiūlymas: Saugi ir patikima skaitmeninė visuomenė. Kibernetinis saugumas ir dezinformacija

Tikslas: Siūlome, kad, siekdama sukurti saugią, atsparią ir patikimą skaitmeninę visuomenę, ES turėtų užtikrinti veiksmingą ir greitą galiojančių teisės aktų įgyvendinimą ir turėti daugiau įgaliojimų stiprinti kibernetinį saugumą, kovoti su neteisėtu turiniu ir kibernetiniais nusikaltimais, kovoti su nevalstybinių subjektų ir autoritarinių valstybių keliamomis kibernetinėmis grėsmėmis ir šalinti jų padarinius, taip pat kovoti su dezinformacija, taikydama šias priemones:

Priemonės:⁸⁸

1. Stiprinti Europolo ir (arba) Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro gebėjimus finansinių ir žmogiškųjų išteklių srityje, kad būtų galima aktyviau kovoti su elektroniniais nusikaltimais ir stiprinti bendrus Europos kibernetinės gynybos pajėgumus kovojant su didelio masto išpuoliais, be kita ko, geriau bendradarbiaujant (EPK rekomendacija Nr. 39 1, Lietuvos nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija Nr. 2.6 ir Nyderlandų nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija Nr. 1 ir darbo grupės diskusijos).
2. Imtis būtinų priemonių, kad būtų pasirengta didelio masto išpuoliams ir paslaugų teikimo sutrikimams ir kad būtų galima greitai juos įveikti, pavyzdžiui, užtikrinant atsparią infrastruktūrą ir alternatyvius ryšių kanalus (diskusijos darbo grupėje).
3. Užtikrinti panašias sankcijas ir greitą bei veiksmingą jų vykdymą valstybėse narėse kibernetinių nusikaltimų atveju geriau koordinuojant vietas, regioninius ir nacionalinius kibernetinio saugumo centrus ir valdžios institucijas (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 39).
4. Skaitmeninių žinių ir kritinio mąstymo, kaip kovos su dezinformacija, internetinėmis grėsmėmis ir neapykantą kurstančiomis kalbomis, taip pat suklasotomis sąsajomis

ir lengvatinėmis kainomis priemonės, gerinimas (diskusijos darbo grupėje).

5. Kova su dezinformacija priimant teisės aktus ir gaires, kuriais užtikrinama, kad interneto platformos ir socialinės žiniasklaidos įmonės šalintų savo dezinformacijos pažeidžiamumą ir taikytų skaidrumo priemones, įskaitant, pavyzdžiui, dirbtiniu intelektu grindžiamus algoritmus, kurie gali pabrėžti informacijos socialiniuose tinkluose ir naujose žiniasklaidos priemonėse patikimumą, suteikiant naudotojui patikrintus informacijos šaltinius. Kai naudojami algoritmai, už galutinę sprendimų priėmimo procesų kontrolę turėtų būti atsakingi žmonės (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 46 ir darbo grupės diskusijos).
6. Remti skaitmenines platformas, kurios prisideda prie žiniasklaidos pliuralizmo ir teikia išteklius bei iniciatyvas tradicinės žiniasklaidos (televizijos, spaudos, radijo) ir kitų žiniasklaidos priemonių informacijos patikimumui ir nešališkumui įvertinti, visapusiškai laikantis žiniasklaidos laisvės principo, ir teikti piliečiams informaciją apie informacijos kokybę (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 46).

88 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumo Nr. 1 rekomendacijos Nr. 39 ir 46, Lietuvos nacionalinio piliečių forumo rekomendacijos Nr. 2.6 ir Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo rekomendacijos Nr. 1.

34. Pasiūlymas: Saugi ir patikima skaitmeninė visuomenė. Duomenų apsauga

Tikslas: Remiame žmonių duomenų suverenumą, geresnį informuotumą ir veiksmingesnį esamų duomenų apsaugos taisyklių (BDAR) įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, kad žmonės galėtų geriau kontroliuoti savo duomenis ir apriboti netinkamą duomenų naudojimą, taikydami šias priemones:

Priemonės:⁸⁹

1. Geriau paaiškinti duomenų apsaugos taisykles (BDAR), didinti skaidrumą ir gerinti komunikaciją parengiant pagrindinius informuoto asmens sutikimo tekstų, kuriuose visiems vartojama paprasta, aiški ir suprantama kalba, principus, be kita ko, vizualiau pateikiant sutikimą naudoti duomenis, kartu vykdant informavimo kampaniją, taip pat užtikrinti, kad duomenų valdytojai turėtų reikiamų įgūdžių ir konsultuotų tuos, kuriems reikia pagalbos (Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo 1-ojo ir 2-ojo Europos piliečių forumo 42 ir 45 rekomendacijos).
2. Užtikrinti dabartinio draudimo duoti numatytąjį sutikimą pakartotinai naudoti arba perparduoti duomenis vykdymą (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 42).
3. Užtikrinti, kad naudotojų prašymai galutinai ištrinti duomenis būtų patenkinti per nustatytą laikotarpį (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 42).
4. teikti naudotojams aiškią ir glaustą informaciją apie tai, kaip ir kas naudos duomenis (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 42);
5. Užtikrinti, kad ne ES įmonės laikytųsi ES duomenų apsaugos taisyklių (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 42 ir 43).
6. Skatinimas sukurti Sąjungos lygmens sertifikavimo sistemą, pagal kurią būtų
- prieinamai, aiškiai ir paprastai patvirtinama atitiktis BDAR, kuri būtų matoma interneto svetainėse ir platformose ir kurią turėtų išduoti nepriklausomas Europos lygmens sertifikuotojas. Tai neturėtų būti neproporcinga našta mažosioms ir vidutinėms įmonėms (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 44 ir darbo grupės diskusijos).
7. Užtikrinti veiksmingą ir savalaikę pagalbą piliečiams, kurie susiduria su sunkumais prieštaraudami savo duomenų tvarkymui arba atšaukdami savo sutikimą. Šiuo tikslu Europos lygmeniu reikia geriau apibrėžti įkyrų elgesį ir parengti pagrindinius principus bei mechanizmus, kurie leistų piliečiams prieštarauti jų duomenų tvarkymui ir juos ištrinti, taip pat nustatyti sukčiautojus ir skirti jiems sankcijas (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 43 ir darbo grupės diskusijos).
8. Numatyti sankcijas, įskaitant įmonių apyvartai proporcingą baudą ir jų veiklos apribojimus, pvz., laikinus ar galutinius nepageidaujamo duomenų tvarkymo draudimus, ir padėti Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui ir nacionalinėms agentūroms užtikrinti jų įgyvendinimą (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 42 ir 43 ir darbo grupės diskusijos).

⁸⁹ Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: 1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 42, 43, 44 ir 45 ir Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo rekomendacija Nr. 2.

35. Pasiūlymas: Skaitmeninės inovacijos socialinei ir tvariai ekonomikai stiprinti

Tikslas: Siūlome ES skatinti skaitmeninimo priemones, kuriomis sąžiningai ir tvariai stiprinama ekonomika ir bendroji rinka, didinamas Europos konkurencingumas technologijų ir inovacijų srityje, gerinama bendroji skaitmeninė rinka visų dydžių įmonėms ir Europa tampa pasauline skaitmeninės transformacijos ir į žmogų orientuoto skaitmeninimo lydere, taikant šias priemones:

Priemonės:⁹⁰

1. Priimti arba sugriežtinti galiojančius teisės aktus dėl „mobilaus (į žmogų orientuoto) darbo“, atsižvelgiant į jo poveikį darbuotojų fizinei ir psichikos sveikatai, pavyzdžiui, užtikrinant teisę atsijungti. Į žmogų orientuotas požiūris suponuoja „žmogaus kontrolės“ principą (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 7 ir darbo grupės diskusijos).⁹¹
2. ES lygmeniu priimti teisės aktus, kuriais įmonės būtų skatinamos būti socialiai atsakingos ir išlaikyti aukštos kokybės mobiliąsias darbo vietas Europoje, taip išvengiant šių darbo vietų perkėlimo į mažesnių sąnaudų šalis. Paskatos gali būti finansinio pobūdžio ir (arba) daryti poveikį įmonės įvaizdžiui ir jomis turėtų būti atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus aplinkos, socialinius ir valdymo (ASV) kriterijus. Šiuo tikslu ES turėtų sudaryti iš visų suinteresuotųjų šalių ekspertų sudarytą darbo grupę, kuri peržiūrėtų ir sustiprintų šiuos teisės aktus (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 7).
3. užtikrinti žmogaus vykdomą sprendimų priėmimo procesų, kuriuose naudojamas dirbtinis intelektas, kontrolę darbo vietoje ir naudojamų algoritmų skaidrumą; atsižvelgti į žalingą beribio skaitmeninio stebėjimo darbo vietoje poveikį; darbuotojų informavimas ir konsultavimasis su jais prieš diegiant skaitmenines technologijas, turinčias įtakos darbo sąlygoms; užtikrinti, kad naujos užimtumo formos, pavyzdžiui, darbas skaitmeninėse platformose, atitiktų darbuotojų teises ir sudarytų tinkamas darbo sąlygas (diskusijos darbo grupėje).
4. Imtis iniciatyvų, kuriomis būtų remiamas nuotolinis darbas, pavyzdžiui, kuriant biuro patalpas, kuriose būtų galima naudotis sparčiu ir patikimu interneto ryšiu, organizuojant skaitmeninius mokymus ir teikiant išteklius ergonominei įrangai, skirtai dirbti iš namų (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 17 ir darbo grupės diskusijos).
5. Sukurti viešai prieinamą skaitmeninę rezultatų suvestinę, kurioje būtų sukurta reitingavimo sistema, rodanti ir palyginanti dabartinį ES įmonių skaitmeninimo lygį (Vokietijos nacionalinis informacijos centras).
6. Stiprios ir konkurencingos skaitmeninės ekonomikos kūrimas ir teisingas dalijimasis skaitmeninės transformacijos nauda visoje Europoje, daugiausia dėmesio skiriant technologijoms ir inovacijoms, kurios yra augimo varomoji jėga, skatinant pažangiausius į transformaciją orientuotus mokslinius tyrimus, taip pat sudarant sąlygas inovacijų ekosistemoms visuose regionuose gerinant MVĮ ir startuolių veiklos aplinką ir sąžiningas galimybes gauti finansavimą bei šalinant teisinę ar kitokią naštą, trukdančią tarpvalstybinei veiklai (Italijos nacionalinio piliečių forumo 1.3 rekomendacija, darbo grupės diskusijos ir daugiakalbė skaitmeninė platforma). Europos vertybėmis grindžiamos duomenų infrastruktūros kūrimas; taikyti principą „pirmiausia – skaitmeninis“ ir principą „vienas informacijos perdavimas“ ir sudaryti palankesnes sąlygas inovacijoms ir įmonėms naudotis skaitmenine ir saugia prieiga prie duomenų; skatinti viešųjų paslaugų skaitmeninimą (diskusijos darbo grupėje ir daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje). Visapusiškai išnaudoti patikimo ir atsakingo dirbtinio intelekto naudojimo potencialą ir išnaudoti blokų grandinės technologijos ir debesijos paslaugų potencialą, nustatant apsaugos priemones ir standartus, kuriais užtikrinamas skaidrumas ir sąveikumas, kuriamas pasitikėjimas, palengvinamas naudojimas ir atmetami diskriminaciniai ar šališki algoritmai (diskusijos darbo grupėje ir daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).
9. Skatinti FOSS, jos naudojimą švietimo ir mokymo srityje ir nemokamą prieigą prie viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų ir programinės įrangos (darbo grupės diskusijos ir daugiakalbė skaitmeninė platforma).
10. Nustatyti bendrą Europos skaitmeninę tapatybę, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniais skaitmeniniams sandoriams ir paslaugoms, taikant Europos standartų ir pagrindinių principų sistemą,

kuria suteikiamos būtinos apsaugos priemonės (diskusijos darbo grupėje ir daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje).

produktus ir gamybos grandinę (1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 16).

11. Įvertinti, ar būtų įmanoma suskaitmeninti informaciją apie vartotojų ir maisto produktus naudojant standartizuotą Europos taikomąją programą, kuri suteiktų galimybę patogiau susipažinti su informacija ir suteiktų papildomos informacijos apie

- 90 Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 1 (ECP 1) Nr. 7, 16 ir 17 ir Vokietijos ir Italijos nacionaliniai piliečių forumai Nr. 1.3.
- 91 Bus svarstoma atsižvelgiant į Stipresnės ekonomikos darbo grupės pasiūlymus.

„Europos demokratija“

36. Pasiūlymas: Informacija piliečiams, dalyvavimui ir jaunimui

Tikslas: didinti piliečių ir jaunimo dalyvavimą demokratiname gyvenime ES lygmeniu, kad europiečiai įgytų visapusiškos piliečių patirties; užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į jų nuomonę, įskaitant ne rinkimų laikotarpius, ir kad jų dalyvavimas būtų tikras. Todėl būtina nustatyti, kokia dalyvavimo forma yra tinkamiausia kiekvienai temai, pavyzdžiui:

1. Kuriant naujus piliečių dalyvavimo mechanizmus ir didinant esamų mechanizmų veiksmingumą, laikantis Europos acquis, kartu gerinant informavimą apie visus šiuos mechanizmus. Idealiu atveju visa informacija apie dalyvaujamąsias erdves turėtų būti apibendrinta išsamioje⁹² oficialioje svetainėje su įvairiomis funkcijomis.⁹³ Turėtų būti sukurtas mechanizmas politinėms ir teisėkūros iniciatyvoms, kylančioms iš dalyvaujamąsios demokratijos procesų, stebėti.⁹⁴ Visi dalyvaujantieji mechanizmai turėtų pasiekti visus gyventojus, kad pasiektų įvairią auditoriją. Reikėtų atkreipti dėmesį į moderatorių turinį, temas ir įgūdžius. Tokie mechanizmai turėtų būti grindžiami atitinkamų priemonių poveikio, visų pirma moterims ir pažeidžiamiesiems asmenims, analize.⁹⁵
2. Dažnesnis ES institucijų ir piliečių bendravimas internetu ir ne internetu įvairiomis priemonėmis, siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų dalyvauti ES politikos formavimo procese, pareikšti savo nuomonę ir gauti grįžtamosios informacijos, ir parengti ES pareigūnų piliečių dalyvavimo chartiją.⁹⁶
3. Pasiūlyti patogią naudoti skaitmeninę platformą, kurioje piliečiai, visų pirma jaunimas, galėtų pasidalyti savo idėjomis, užduoti klausimus Europos institucijų atstovams ir pareikšti savo nuomonę svarbiais Europos klausimais, taip pat dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Taip pat reikėtų numatyti
- galimybę toje platformoje rengti internetines apklausas.⁹⁷
4. tobulinti ir derinti esamus mechanizmus Europos, nacionaliniu ir vietos lygmenimis, kad jie būtų saugesni, prieinamesni, labiau matomi ir įtraukesni;⁹⁸
5. Įtraukiant pilietinės visuomenės organizacijas, regionų ir vietos valdžios institucijas ir esamas įstaigas, pavyzdžiui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą (EESRK) ir Regionų komitetą (RK),⁹⁹ į piliečių dalyvavimo procesus.¹⁰⁰
6. Sukuriant už ES reikalus atsakingų vietos tarybų narių sistemą, kad Europos institucijos būtų arčiau Europos piliečių.¹⁰¹
7. periodiškai sušaukiant piliečių susirinkimus, kurie būtų teisiškai privalomi pagal ES teisę. Dalyviai bus traukiami burtais pagal reprezentatyvumo kriterijus, o dalyvavimas bus labai skatinamas. Prireikus specialistai suteikia asamblėjos nariams svarstymams reikalingą informaciją. Jei institucijos neatsižvelgia į šių asamblėjų išvadas, jos turi motyvuoti savo sprendimą.¹⁰² Svarbu, kad išrinkti atstovai, prieš priimdami politinius sprendimus, konsultuotųsi su piliečiais ir pilietine visuomene ir atsižvelgtų į jų indėlį. Europos Sąjunga grindžiama atstovaujama demokratija: Per Europos Parlamento rinkimus piliečiai savo atstovams siunčia aiškią žinią ir netiesiogiai kalba apie ES politiką.¹⁰³
8. teikti didesnę finansinę ar kitokią struktūrinę paramą pilietinei visuomenei, visų pirma jaunimui, ir vietos valdžios institucijoms

vietos jaunimo taryboms steigti;¹⁰⁴ pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių dalyvavimas galėtų būti visavertis Europos demokratijos veiksmų plano ramstis, o pilietinei visuomenei galėtų būti skirta speciali strategija.¹⁰⁵

9. nustatyti jaunimui skirtą teisės aktų tikrinimą, kuris apimtų poveikio vertinimą ir konsultavimosi su jaunimo atstovais mechanizmą tais atvejais, kai teisės aktai gali daryti poveikį jaunimui.¹⁰⁶

10. Stiprinant ES teisės aktų leidėjų ir pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimą, kad būtų galima pasinaudoti jų ryšiais tarp sprendimus priimančių asmenų ir piliečių.¹⁰⁷

11. Punktų dėl piliečių dalyvavimo Europos chartijoje dėl piliečių indėlio į Europos reikalus apibendrinimas.

92 Darbo grupės pakeitimai Nr. 3A ir 3B.

93 2-ojo Europos piliečių forumo (EPK 2) 32 ir 37 rekomendacijos; BE, FR ir NL nacionaliniai forumai.

94 FR nacionalinis forumas.

95 Darbo grupės pakeitimas Nr. 8, glaustesnė formuluotė.

96 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 29 2.

97 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 19 ir 32; BE ir FR nacionaliniai forumai ir DK nacionalinių renginių atstovas.

98 BE nacionalinis forumas.

99 Darbo grupės pakeitimas Nr. 7B.

100BE nacionalinis forumas.

101Kantar galutinė ataskaita, p. 85.

1022-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 39; Belgijos nacionalinio forumo Nr. 3.

103Darbo grupės pakeitimas Nr. 10A, glaustesnė formuluotė.

104DK nacionalinių renginių atstovas.

105Darbo grupės pakeitimas Nr. 54C.

106DK nacionalinių renginių atstovas.

107DK nacionalinių renginių atstovas.

37. Pasiūlymas: Informacija piliečiams, dalyvavimui ir jaunimui (a)

Tikslas: padaryti Europos Sąjungą suprantamesnę ir prieinamesnę; stiprinti bendrą europinę tapatybę, visų pirma:

1. ¹⁰⁸Užtikrinti minimalų mokymo apie Europos Sąjungą, ypač jos demokratinius procesus, lygį, nepamirštant Europos integracijos ir Europos pilietybės istorijos. Visų amžiaus grupių žmonės turėtų turėti galimybę pasinaudoti tokiomis programomis, kurios turėtų būti parengtos patraukliai ir

atsižvelgiant į amžių, pavyzdžiui, parengiant specialias mokymo programas ir mokymo medžiagą vaikams, mokykloms¹⁰⁹ ir pilietinės visuomenės organizacijoms, veikiančioms neformaliojo švietimo srityje.¹¹⁰

2. Įtraukiai užtikrinant, kad visi piliečiai galėtų lengvai gauti patikimą informaciją apie Sąjungą. Europos institucijos turėtų vartoti prieinamesnę kalbą ir vengti naudoti biurokratinį žargoną savo komunikacijai, kartu išlaikydamos teikiamos informacijos kokybę ir techninį lygį, ir pritaikyti informaciją skirtingiems komunikacijos kanalams ir gavėjų profiliams.¹¹¹ Jos turėtų apsvarstyti galimybę, pavyzdžiui, sukurti mobiliąją programėlę, kurioje aiškia kalba būtų pateikiama informacija apie Sąjungos politiką.¹¹² Ypatingos pastangos turėtų būti dedamos siekiant užmegzti ryšius su jaunimu socialiniuose tinkluose, taip pat pasitelkiant jaunimo judėjimus ir įvairius ambasadorius (organizacijas ir pavienius asmenis), paaiškinančius¹¹³ Europos projektą.¹¹⁴

3. Didinti dirbtinio intelekto ir mašininio vertimo technologijų naudojimą siekiant įveikti¹¹⁵ kalbos barjerą,¹¹⁶ užtikrinant, kad visos skaitmeninės priemonės būtų prieinamos neįgaliesiems¹¹⁷ ir jomis būtų lengva naudotis.

4. Ginti ir remti žiniasklaidos laisvę, pliuralizmą ir nepriklausomumą ir skatinti žiniasklaidą, įskaitant visuomeninius transliuotojus, visuomenines naujienų agentūras ir Europos žiniasklaidą, reguliariau nušviesti Europos reikalus, kartu gerbiant jų laisvę ir nepriklausomumą, kad toks nušvietimas būtų reguliarus ir išsamus visose ES valstybėse narėse,¹¹⁸ dėti daugiau pastangų kovojant su dezinformacija ir užsienio kišimusi ir apsaugoti žurnalistus.¹¹⁹

5. Europos priartinimas prie piliečių stiprinant vietos informacijos¹²⁰ centrus ir specializuotus centrus („Europos namai“), kurie piliečiams teiktų išteklius, informaciją ir patarimus Europos klausimais, įsiklausytų į

jįms rūpimus klausimus ir diskutuotų su asociacijomis, kad piliečių nuomonė būtų gražinta į Europos lygmenį.¹²¹

6. Imantis tolesnių veiksmų bendrai europiečių tapatybei stiprinti, pavyzdžiui, pasitelkiant ES fondą, kuris skatintų įvairaus ilgio ES piliečių bendravimą internetu ir ne internetu (pvz., mainų programas, forumus ar susitikimus), organizuojant Europos sporto renginius, kuriant jungtines komandas arba gegužės 9 d. (Europos dieną) paskelbiant papildoma valstybine švente¹²² visiems Europos piliečiams.¹²³

108 Darbo grupės pakeitimas Nr. 15A, kompromisinis tekstas.

109 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 24, 36 ir 38; BE nacionalinis forumas.

110 Darbo grupės pakeitimas Nr. 16C.

111 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 33; BE, FR ir NL nacionaliniai forumai.

112 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 26 2.

113 Darbo grupės pakeitimas Nr. 17.

114 BE nacionalinis forumas.

115 Darbo grupės pakeitimas Nr. 18A.

116 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 25.

117 Darbo grupės pakeitimas Nr. 18B.

118 2-ojo Europos piliečių forumo 31 rekomendacija; BE ir NL nacionaliniai forumai.

119 Darbo grupės pakeitimai Nr. 19A, performuluoti siekiant parengti tinkamesnį tekstą.

120 Darbo grupės 21 pakeitimas, kompromisinis tekstas.

121 BE ir FR nacionaliniai forumai.

122 Darbo grupės pakeitimas Nr. 23B.

123 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 27; BE nacionalinis forumas.

38. Pasiūlymas: Demokratija ir rinkimai

Tikslas: Europos demokratijos stiprinimas stiprinant jos pagrindus, skatinant piliečius dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose, skatinant tarpvalstybines diskusijas Europos klausimais ir užtikrinant tvirtą piliečių ir jų išrinktų atstovų ryšį, visų pirma:

1. Sutartyse įtvirtintų Europos vertybių, įskaitant teisinės valstybės principą ir tvirtą socialinį modelį,¹²⁴ kurie yra Europos demokratijos pagrindas, apsaugos užtikrinimas. Palaikydama santykius su kitomis pasaulio šalimis, ES turėtų teikti pirmenybę bendroms demokratinėms vertybėms pasienio šalyse. Tik pasiekusi šį tikslą ji galės tapti mūsų demokratinio modelio ambasadore šalyse, kurios turi pajėgumų ir valios tai pasiekti pasitelkdamos diplomatiją ir dialogą.¹²⁵

2. Suteikiant galimybę Europos Parlamento iniciatyva išimties tvarka sušaukti referendumą visoje Sąjungoje, jei paaiškėtų, kad tam tikra tema yra ypač svarbi visiems Europos piliečiams.¹²⁶

3. Iš dalies pakeičiant Europos Sąjungos rinkimų įstatymą, kad būtų suderinta Europos Parlamento rinkimų tvarka (rinkėjų daugumos amžius, rinkimų data, reikalavimai rinkimų apygardoms, kandidatams, politinėms partijoms ir jų finansavimui), taip pat pereinant prie visos Europos ar tarpvalstybinių sąrašų,^x į kuriuos būtų įtraukti kandidatai iš įvairių valstybių narių, atsižvelgus į valstybių narių piliečių šiuo klausimu pareikštas¹²⁷ nuomones.¹²⁸

- Kai kurie Europos Parlamento nariai turėtų būti renkami pagal visos Europos sąrašus, o kiti – valstybių narių lygmeniu.¹²⁹

- Reforma taip pat turėtų būti siekiama sudaryti palankesnes sąlygas skaitmeninio balsavimo tvarkai¹³⁰ ir užtikrinti realią neįgaliųjų teisę balsuoti.¹³¹

4. Stiprinant piliečių ir jų išrinktų atstovų ryšius, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus: piliečiai nori jausti, kad Europos Parlamento nariai ir nacionalinių parlamentų nariai yra jiems artimi, ir spręsti jiems rūpimus klausimus konkrečiomis priemonėmis.¹³² Tai visuotinė problema, į kurią turėtų įsitraukti visų amžiaus grupių žmonės.¹³³

- Europos piliečiai turėtų turėti daugiau įtakos renkant Komisijos pirmininką. Tai būtų galima pasiekti tiesiogiai renkant Komisijos

pirmininką¹³⁴ arba taikant pagrindinių kandidatų sistemą.^{x1}

- Europos Parlamentas turėtų turėti teisėkūros iniciatyvos teisę siūlyti¹³⁵ svarstyti temas ir po to priimti tekstus, kurių reikia vykdant tolesnę veiklą, susijusią su po svarstymų pateiktomis rekomendacijomis.¹³⁶
- Europos Parlamentas turėtų priimti sprendimą dėl ES biudžeto, kaip tai daro parlamentai nacionaliniu lygmeniu.^{x1137}
- Politinės partijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir profesinės sąjungos turėtų būti dinamiškesnės ir prieinamesnės, kad piliečiai aktyviau dalyvautų Europos demokratijoje ir daugiau į ją investuotų.¹³⁸ Ji taip pat skatintų įtraukti Europos klausimus į viešas diskusijas, kurias rengia politinės partijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir socialiniai partneriai, tiek rengiantis Europos Parlamento rinkimams, tiek rengiantis

XI Parlamento pozicija: Europos Komisijos pirmininku turėtų būti išrinktas Europos politinės partijos, turinčios daugiausia balsų Europos Parlamento rinkimuose, lyderis, kuriam pritaria dauguma Europos Parlamento narių. Tuo atveju, jei koalicijos pagrindu dauguma neatsiranda, pozicija turėtų grįžti į kitą sąrašo viršūnę. Šiuo tikslu Europos politinės partijos galėtų siūlyti kandidatus į Komisijos pirmininko postą. Paulo Rangel: siekiant sustiprinti pagrindinių kandidatų procesą, turėtų būti panaikinti Europos Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos vaidmenys, o tai reikštų Sutarties pakeitimus: Komisijos pirmininką siūlytų Parlamentas, o patvirtintų Europos Vadovų Taryba. MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „indėlių grupė susijusi su Komisijos pirmininko rinkimais ir Komisijos narių skyrimu, įskaitant pagrindinių kandidatų sistemą.“) EYE, p. 23: Kandidatai į Komisijos pirmininkus neturėtų būti renkami laimėjusių partijų užkulisinėse derybose. Turėtume taikyti pagrindinių kandidatų sistemą, pagal kurią kiekviena partija prieš rinkimų kampaniją paskelbia kandidatą, kuris bus Komisijos pirmininkas, jei ta partija laimės daugumą. Aktyviai dalyvaudamas kampanijoje ir tiesiogiai bendraudamas su Europos piliečiais, būsimasis pirmininkas galėtų būti arčiau jų“; Diskusija darbo grupėje.

XII Taryba mano, kad šis pasiūlymas nėra grindžiamas piliečių rekomendacija. Todėl jis neatitinka sutartos metodikos. Taip pat žr. 42 puslapyje išreikštą piliečių komponento poziciją.

X Europos Komisijos atstovai paaiškino, kad, siekiant išvengti pernelyg staigių pokyčių, reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį.

nacionaliniams, regioniniams ar vietos rinkimams.¹³⁹

5. Demokratija įkūnijama institucijose ir visuomenėje apskritai, be kita ko, darbo vietoje per socialinius partnerius.¹⁴⁰

124 Darbo grupės pakeitimas Nr. 25C.

125 Europos piliečių forumo 14 rekomendacija.

126 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 18. Pastaba. Piliečių atstovai paaiškino, kad šis mechanizmas turėtų būti kuriamas ir naudojamas atsargiai.

127 Darbo grupės pakeitimai Nr. 28E, 28G ir 28H.

128 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 16; NL nacionalinis forumas Nr. 20, padalytas į tarpvalstybinius sąrašus.

129 Remiantis 2-ojo Europos piliečių forumo 16 rekomendacija; Diskusija darbo grupėje.

130 2-ojo Europos piliečių forumo 19 rekomendacija ir daugiakalbė skaitmeninė platforma.

131 EESRK.

132 Darbo grupės pakeitimas Nr. 32B.

133 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 36; BE ir FR nacionaliniai forumai.

134 FR nacionalinis forumas („Europos Komisijos pirmininko rinkimai remiantis visuotine rinkimų teise“); MNP (Kantaro galutinė ataskaita: teikinių grupė susijusi su tiesioginiais piliečių vykdomais Komisijos pirmininko rinkimais).

135 Darbo grupės pakeitimas Nr. 34C.

136 BE nacionalinis forumas (3.2), FR nacionalinis forumas (11) MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „Kalbant apie Europos Parlamentą, teikinių autoriai dažniausiai prašo jam suteikti realią teisėkūros iniciatyvos galią“).

137 MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „Kalbant apie Europos Parlamentą, (...) taip pat prašoma suteikti jam įgaliojimus biudžeto srityje“).

138 MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „Remiantis kitu indėliu, šalys turėtų tapti prieinamesnės žmonėms iš skirtingos kultūrinės ar socialinės ir ekonominės aplinkos“).

139 RK darbo grupėje.

140 Darbo grupės 38 pakeitimas, kompromisinis tekstas.

39. Pasiūlymas: ES sprendimų priėmimo procesas

Tikslas: Tobulinti Sąjungos sprendimų priėmimo procesą siekiant užtikrinti jos gebėjimą veikti, kartu atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės interesus ir užtikrinant skaidrų ir suprantamą procesą piliečiams, visų pirma:

1. Sprendimų priėmimo ir balsavimo Europos institucijose taisyklių peržiūra. Vieningo balsavimo klausimui reikia skirti ypatingą dėmesį, nes dėl jo labai sunku pasiekti susitarimą. Turėtų būti užtikrintas teisingas balsų paskirstymas, kad būtų apsaugoti mažų šalių interesai.¹⁴¹
- Visi šiuo metu vieningai priimami sprendimai ateityje turėtų būti priimami kvalifikuota balsų dauguma. Vienintelės išimtys turėtų būti naujų valstybių narių priėmimas į Europos Sąjungą ir pagrindinių Sąjungos principų, įtvirtintų Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pakeitimas.¹⁴²
2. Užtikrinant sprendimų priėmimo proceso skaidrumą, leidžiant nepriklausomiems piliečiams stebėtojams atidžiai stebėti šį procesą, taikant platesnę teisę susipažinti su dokumentais¹⁴³ ir šiuo pagrindu

užmezgant glaudesnius piliečių ir Europos institucijų ryšius ir intensyvesnį dialogą.¹⁴⁴

- ES turi didinti savo sprendimų priėmimo proceso ir institucijų skaidrumą. Pavyzdžiui, Tarybos ir Europos Parlamento posėdžiai, įskaitant balsavimo sesijas, turėtų būti taip pat platinami internete. Tai leistų suinteresuotiems piliečiams stebėti ES politikos formavimą ir priversti politikos formuotojus atsiskaityti.¹⁴⁵ Taip pat turėtų būti sustiprinta Europos Parlamento tyrimo teisė.¹⁴⁶ Darbo grupės pakeitimas Nr. 44A.
- ES sprendimų priėmimo procesas turėtų būti toliau plėtojamas siekiant įtraukti daugiau nacionalinių, regioninių ir vietos atstovų, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės organizacijų.¹⁴⁷ Turėtų būti stiprinamas tarpparlamentinis bendradarbiavimas ir dialogas. Europos Parlamentas taip pat turėtų labiau įtraukti nacionalinius

parlamentus į Europos teisėkūros procedūrą, pavyzdžiui, kviesdamas juos į klausymus.¹⁴⁸

Be to, būtų naudinga aktyviau įtraukti subnacionalines valdžios institucijas ir RK, kad būtų geriau atsižvelgta į jų patirtį įgyvendinant ES teisės aktus.¹⁴⁹

3. Apsvarstant galimybę pakeisti Europos institucijų pavadinimus, kad piliečių akyse būtų aiškiau apibrėžta kiekvienos iš jų funkcija ir vaidmuo ES sprendimų priėmimo procese.¹⁵⁰

- Sąjungos sprendimų priėmimo procesas turėtų būti grindžiamas aiškesne ir suprantamesne struktūra, panašia į nacionalines sistemas¹⁵¹ ir aiškiai nurodančia kompetencijos pasidalijimą tarp Europos institucijų ir valstybių narių.¹⁵²
- Pavyzdžiui, Europos Sąjungos Taryba galėtų būti pervadinta į Sąjungos Senatą, o Europos Komisija – į Sąjungos vykdomąją komisiją.¹⁵³

4. Stiprinant Sąjungos gebėjimą pasiekti rezultatų pagrindinėse srityse.¹⁵⁴

5. Užtikrinti, kad būtų sukurti socialinio dialogo ir konsultavimosi su piliečiais mechanizmai visais ES sprendimų priėmimo proceso etapais – nuo poveikio vertinimo iki priemonių rengimo ir įgyvendinimo.¹⁵⁵

6. reformuoti Europos Sąjungos veikimą, be kita ko, aktyviau įtraukiant socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas. Reikia stiprinti esamas struktūras, kad sprendimų priėmimo procesas geriau atspindėtų Europos piliečių, kurie yra Europos demokratijos pagrindas, poreikius ir lūkesčius. Atsižvelgiant į tai, EESRK turi būti suteiktos priemonės atlikti svarbesnį institucinį vaidmenį užtikrinant ir palengvinant dalyvaujamąsios demokratijos veiklą, pavyzdžiui, struktūrinį dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis ir piliečių forumais. Gyvybinga pilietinė visuomenė yra labai svarbi demokratiniam Sąjungos gyvenimui.¹⁵⁶

7. Prireikus iš naujo pradėti diskusijas dėl konstitucijos, kad būtų aiškiai apibrėžtos mūsų vertybės. Konstitucija galėtų suteikti daugiau aiškumo, sutelkti piliečius ir susitarti dėl sprendimų priėmimo proceso taisyklių.¹⁵⁷

141 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 20 2.

142 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 21 4.

143 Darbo grupės pakeitimas Nr. 43.

144 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 34; NL nacionalinis forumas.

145 darbo grupės diskusija, grindžiama 2-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 34; NL nacionalinis forumas; MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „Taip pat remiamas didesnis

skaidrumas ir piliečių dalyvavimas ES sprendimų priėmimo procese“.

146 Darbo grupės pakeitimas Nr. 44A.

147 Darbo grupės diskusija (nacionalinių parlamentų ir RK pranešimas).

148 Darbo grupės pakeitimas Nr. 45C.

149 Darbo grupės pakeitimas Nr. 46B.

1502-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 15.

151 Darbo grupės diskusijos, grindžiamos 2-ojo Europos piliečių forumo 15 rekomendacijoje išreikštu poreikiu „paaiškinti Europos institucijų

funkcijas“; MNP (Kantaro galutinė ataskaita: „Taip pat yra [...] pasiūlymų stiprinti dviejų rūmų teisėkūros galią ES.“)

152 Darbo grupės pakeitimas Nr. 48B.

1532-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 15.

154 Diskusijos darbo grupėje.

155 Darbo grupės pakeitimas Nr. 52A.

156 EESRK, kompromisinis tekstas.

157 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 35, Prancūzijos nacionalinis forumas ir darbo grupė kartu su 51C ir 51D pakeitimais.

40. Pasiūlymas: Subsidiarumas

1. Aktyvus subsidiarumas ir daugiapakopis valdymas yra esminiai principai, kad Europos Sąjunga veiktų demokratiškai ir atsakingai,¹⁵⁸

2. ES turi peržiūrėti mechanizmą, pagal kurį nacionaliniai parlamentai nagrinėja, ar Europos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų nepažeidžia nacionalinės kompetencijos; nacionaliniai parlamentai turėtų turėti galimybę siūlyti teisėkūros iniciatyvas Europos institucijoms. Šie mechanizmai turėtų būti taikomi visiems teisėkūros įgaliojimus turintiems regioniniams parlamentams.¹⁵⁹

3. RK turėtų būti reformuotas, kad būtų atverti tinkami dialogo su regionais, miestais ir savivaldybėmis kanalai. Jis turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį institucinėje¹⁶⁰ struktūroje, kai kalbama apie teritorinių pasekmių turinčias temas.¹⁶¹

4. Sistemingai naudojant bendrą subsidiarumo apibrėžtį, kuriai pritartų visos Europos institucijos, būtų galima aiškiau apibrėžti, koku lygmeniu (Europos, nacionaliniu ar

regioniniu) turėtų būti priimami sprendimai.¹⁶²

5. Socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos, kurios yra labai svarbios Europos demokratijai, turėtų aktyviau dalyvauti sprendimų priėmimo procese. Gyvybinga visuomenė yra būtina demokratiniam Sąjungos gyvenimui.¹⁶³

6. Raginame ES institucijas įgyvendinti šios darbo grupės išvadas ir užtikrinti jų veiksmingumą. Tai būtų galima padaryti remiantis galiojančiomis Lisabonos sutarties nuostatomis ir prireikus raginant pradėti Europos konventą.¹⁶⁴

158 Darbo grupės pakeitimas Nr. 53D.

159 Diskusija darbo grupėje; nacionaliniai parlamentai.

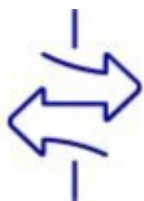
160 Diskusija darbo grupėje; RK ir EESRK; Kantar galutinė ataskaita, p. 85.

161 Darbo grupės pakeitimas Nr. 58B.

162 Darbo grupės pakeitimas Nr. 59B.

163 Diskusija darbo grupėje; socialiniai partneriai ir kiti nariai.

164 Darbo grupės pakeitimas Nr. 63A, kompromisinis tekstas.

Migracija

41. Pasiūlymas: Teisėta migracija

Tikslas: ES vaidmens teisėtos migracijos srityje stiprinimas

Priemonės:¹⁶⁵

1. Pradėti Europos lygmens komunikacijos kampaniją, kad EURES (Europos užimtumo tarnybų tinklas), ES imigracijos portalas ir trečiųjų šalių piliečiams skirta Europos įgūdžių profiliavimo priemonė būtų geriau žinomi Europos piliečiams ir juos įdarbindamos dažniau naudotų ES įmonės (6 rekomendacija).
2. Sukurti Europos subjektą, kuris padėtų migrantams patekti į ES darbo rinką, arba, jei tai neįmanoma, išplėsti Europos užimtumo tarnybų tinklo (EURES) kompetenciją, pvz., tobulinti projektus pagal specialistų pritraukimo partnerystę (7 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos), suteikiant galimybę internetu patenkinti įgūdžių pasiūlą ir paklausą išvykimo šalyje, remiantis vertinimo kriterijais (9 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos). ES turėtų skatinti valstybes nares supaprastinti teisėtų migrantų priėmimo ir integracijos procesą ir jų patekimą į ES darbo rinką gerinant įvairių susijusių administracijų sąveikumą (diskusijos darbo grupėje).
3. Gerinti Mėlynosios kortelės direktyvos veikimą ir įgyvendinimą siekiant pritraukti įgūdžių, kurių reikia ES ekonomikai (7 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje), tinkamai atsižvelgiant į protų nutekėjimo riziką (pagal 42 pasiūlymo 1 priemonę).
4. Darniai skatinti aukštynkryptę darbo sąlygų konvergenciją visoje Sąjungoje, siekiant kovoti su nelygybe darbo sąlygų srityje, užtikrinti veiksmingą Europos darbo jėgos migracijos politiką ir ginti darbuotojų teises. Atsižvelgiant į tai, stiprinti profesinių sąjungų vaidmenį nacionaliniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis (28 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos), bendradarbiaujant su darbdavių organizacijomis (plenarinės diskusijos).
5. Dėti daugiau pastangų siekiant informuoti ir šviesti valstybių narių piliečius migracijos ir integracijos klausimais (LT forumo 30 rekomendacija, 9 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje).

¹⁶⁵Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 4 (EPK 4) Nr.⁶ 7, 9, 28 ir 30, Lietuva Nr. 9.

42. Pasiūlymas: Neteisėta migracija

Tikslas: ES vaidmens kovojant su visų formų neteisėta migracija stiprinimas ir ES išorės sienų apsaugos stiprinimas, kartu gerbiant žmogaus teises

Priemonės:¹⁶⁶

1. Aktyviai dalyvauti, pavyzdžiui, sudarant partnerystės susitarimus, Europos Sąjungai nepriklausančių šalių, iš kurių atvyksta daug migrantų, ekonominiame ir socialiniame vystymesi, siekiant šalinti pagrindines migracijos priežastis, įskaitant klimato kaitą. Šie veiksmai turėtų būti skaidrūs ir duoti apčiuopiamų rezultatų su išmatuojamu poveikiu, apie kuriuos turėtų būti aiškiai pranešta ES piliečiams (27 rekomendacija, NL 3 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos).
2. Užtikrinti visų išorės sienų apsaugą didinant FRONTEX skaidrumą ir atskaitomybę bei

stiprinant jos vaidmenį (8 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos) ir pritaikyti ES teisės aktus, kad būtų geriau sprendžiamos dabartinės neteisėtos migracijos problemos, pavyzdžiui, prekyba žmonėmis, prekyba žmonėmis, seksualinis išnaudojimas, hibridiniai išpuoliai, kuriuos vykdo valstybės, kurios naudoja migrantais kaip įrankiais, ir žmogaus teisių pažeidimai (LT 10 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos).

¹⁶⁶Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 4 (EPK 4) Nr.⁸ ir 27, Lietuva Nr. 10, Nyderlandai Nr. 3.

43. Pasiūlymas: Neteisėta migracija (a)

Tikslas: Visose valstybėse narėse vienodai taikyti bendras taisykles, susijusias su pirmuoju migrantų priėmimu

Priemonės:¹⁶⁷

1. Parengti ES masto priemones, kuriomis būtų užtikrinta visų migrantų, visų pirma nėščių moterų, vaikų, nelydimų nepilnamečių ir visų pažeidžiamų asmenų sauga ir sveikata (10 ir 38 rekomendacijos ir diskusijos darbo grupėje).
2. Didinti ES finansinę, logistinę ir operatyvinę paramą, be kita ko, vietos valdžios

institucijoms, regioniniams sprendimus priimančioms asmenims ir pilietinės visuomenės organizacijoms, skirtą pirmajam priėmimui valdyti, kuri gali padėti integruoti pabėgėlius ar teisėtus migrantus ES ir repatriuoti neteisėtus migrantus (35 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje).

¹⁶⁷Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 4 (EPK 4) Nr.¹⁰, 35 ir 38.

44. Pasiūlymas: Prieglobstis, integracija

Tikslas: Sąjungos vaidmens stiprinimas ir Europos prieglobsčio sistemos reforma remiantis solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principais

Priemonės:¹⁶⁸

1. Priimti bendras Sąjungos taisykles dėl tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo valstybėse narėse tvarkos, vienodai taikomas visiems prieglobsčio prašytojams. Taikant šias procedūras turėtų būti gerbiamas žmogaus orumas ir laikomasi tarptautinės teisės (29 rekomendacija, IT rekomendacijos 3.8 ir 4.4, p. 15 ir diskusijos darbo grupėje). Kadangi priimant prieglobsčio prašytojus nacionaliniu lygmeniu dalyvauja įvairūs subjektai, ES turėtų skatinti valstybes nares supaprastinti ir paspartinti šį procesą gerinant įvairių susijusių administracijų sąveikumą ir įsteigti vieną prieglobsčio prašytojams skirtą biurą (vieno langelio arba vieno langelio principu veikiantį centrą), kad būtų supaprastintos nacionalinės administracinės procedūros (37 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje).
2. peržiūrėti Dublino sistemą, kad būtų užtikrintas solidarumas ir teisingas atsakomybės pasidalijimas, įskaitant migrantų paskirstymą tarp valstybių narių; taip pat būtų galima apsvarstyti kitas paramos formas (33, 36, 37, 40 rekomendacijos; LT 2 rekomendacija; IT 3.8 (p. 15) ir NL 2 rekomendacijos, diskusijos darbo grupėje ir diskusijos plenariniame posėdyje).
3. Sugriežtinti Direktyvoje 2013/33/ES nustatytus minimalius prieglobsčio prašytojų priėmimo standartus taikant griežtesnes teisėkūros priemones priėmimo infrastruktūrai ir apgyvendinimui gerinti (EPT rekomendacija Nr. 31, IT rekomendacija Nr. 5.6, p. 11 ir diskusijos darbo grupėje).
4. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas nėščioms moterims, vaikams, įskaitant nelydimus nepilnamečius (38 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje).
5. Stiprinti ir didinti Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros finansinius ir žmogiškuosius išteklius bei valdymo pajėgumus siekiant koordinuoti ir valdyti prieglobsčio prašytojų perkėlimą ES valstybėse narėse, kad būtų užtikrintas teisingas paskirstymas (36 ir 37 rekomendacijos, LT 3 rekomendacija ir darbo grupės diskusijos).

¹⁶⁸Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 4 (EPK 4) Nr.²⁹, 31, 33, 36, 37, 38, 39 ir 40, Italija Nr.^{3.8}, 4.4 (p. 15) ir 5.6 (p. 11), Lietuva Nr.² ir 3, Nyderlandai Nr. 1 ir 2.

45. Pasiūlymas: Prieglobstis, integracija(bis)

Tikslas: Integracijos politikos tobulinimas visose valstybėse narėse

Priemonės:¹⁶⁹

1. ES užtikrina, be kita ko, dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms ir pilietinės visuomenės organizacijoms, kad visi prieglobsčio prašytojai ir pabėgėliai dalyvautų kalbos ir integracijos kursuose ir veikloje, taip pat profesiniame mokyme, kol nagrinėjamas jų prašymas leisti gyventi šalyje (32 rekomendacija, FR rekomendacija Nr. 13, diskusijos darbo grupėje ir diskusijos plenarinėje sesijoje).

2. Tinkamos kvalifikacijos prieglobsčio prašytojai turėtų turėti galimybę patekti į darbo rinką, jei įmanoma, siekiant sustiprinti jų savarankiškumą visoje ES (7 rekomendacija ir diskusijos darbo grupėje).

¹⁶⁹Piliečių rekomendacijos, kuriomis iš esmės grindžiamas pasiūlymas: Europos piliečių forumas Nr. 4 (EPK 4) Nr.⁷ ir 32, Prancūzija Nr. 13.

Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

46. Pasiūlymas: Švietimas

Tikslas: ES ir jos valstybės narės turėtų siekti iki 2025 m. sukurti įtraukią Europos švietimo erdvę, kurioje visi piliečiai, įskaitant kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančius žmones, turėtų vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokytis visą gyvenimą. Šiuo tikslu Europos Sąjunga ir jos valstybės narės visų pirma turėtų:

Priemonės:

1. Koordinuoti visų skirtingų švietimo programų lygį Europos Sąjungoje priimant nacionalinį, regioninį ir vietos turinį ir kurti glaudesnius švietimo sistemų ryšius, be kita ko, užtikrinant diplomų lygiavertiškumą.¹⁷⁰ Patvirtintas būtiniausias pagrindinių dalykų mokymo standartas turėtų būti patvirtintas jau pradinėje mokykloje¹⁷¹ 171. Turėtų būti nustatyta bendra kompetencija švietimo srityje, bent jau pilietinio ugdymo srityje, ir tai, kad Sąjunga naudojasi šia kompetencija, negali trukdyti valstybės narėms naudotis savo kompetencija. Diplamai ir profesinis mokymas turėtų būti patvirtinti ir abipusiai pripažįstami visose ES valstybėse narėse.¹⁷² ES taip pat turėtų pasinaudoti neformaliojo mokymosi ir savišvietos¹⁷³ bei jį siūlančių jaunimo organizacijų pripažinimu, taip pat mokymosi užsienyje laikotarpiams.
2. Plėtoti perspektyvų švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą Europoje, atsižvelgiant į visų asmenų teisę į mokymą darbo vietoje, daugiausia dėmesio skiriant šiems aspektams: pilietiniam švietimui demokratinių procesų, ES vertybių ir Europos istorijos klausimais.¹⁷⁴ Ji turėtų tapti bendru modulių, kurio būtų mokoma visose valstybėse narėse. Taip pat reikėtų gerinti ekonomikos žinias, kad būtų galima geriau suprasti Europos integracijos procesą.¹⁷⁵
 - Skaitmeniniai įgūdžiai.¹⁷⁶
 - STIAM.¹⁷⁷
 - Verslumas ir moksliniai tyrimai.

- Kritinio mąstymo ugdymas. Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis turėtų būti gerinamas siekiant užtikrinti saugumą internete ir sudaryti sąlygas visų valstybių narių piliečiams nepriklausomai įvertinti, ar informacija yra patikima, ir nustatyti melagingas naujienas, kartu pasinaudojant interneto teikiamomis galimybėmis. Toks švietimas turėtų apimti specialių kursų rengimą pagrindinio ugdymo lygmeniu ir turėtų būti siūlomas kitose viešosiose erdvėse visų amžiaus grupių piliečiams, globojant specializuotai Sąjungos lygmens įstaigai, kuri pasinaudotų visose valstybėse narėse taikoma gerąja patirtimi. ES turėtų užtikrinti, kad konkrečiai šiai veiklai skirtos lėšos būtų naudojamos pagal numatytą paskirtį.¹⁷⁸
- Socialinių emocinių įgūdžių integravimas į visus kursus mokyklų mokymo programose. Netechniniai įgūdžiai: tarpusavio klausymasis, dialogas, atsparumas, supratimas, pagarba kitiems ir jų vertinimas, kritinis mąstymas, savarankiškas mokymasis, taip pat smalsumas ir orientavimasis į rezultatus;¹⁷⁹ – Suteikti visiems galimybę daugiau sužinoti apie aplinkos tvarumą ir jo sąsajas su sveikata. Biologinė įvairovė turėtų būti privalomas dalykas mokykloje. Jis turėtų prasidėti mokykloje konkrečiomis temomis, susijusiomis su visais aplinkosaugos klausimais, ir apimti ekskursijas, kuriose būtų pristatomi atitinkami realaus gyvenimo pavyzdžiai, naudojant finansavimo programą.¹⁸⁰
- Kova su patyčiomis mokyklose ir rasizmu.

3. Remti mokytojų mokymą,¹⁸¹ kad būtų galima pasimokyti iš geriausios praktikos ir naudoti naujausius novatoriškus ir kūrybingus mokymo metodus, atspindinčius mokymo metodų raidą, įskaitant praktinę veiklą, taip pat remiantis patirtimi, kurios reikia pasimokyti iš COVID-19 pandemijos ir kitų rūšių krizių, taip pat skatinti judumo galimybes.¹⁸²
4. Siekiant patenkinti visų vaikų ir šeimų švietimo poreikius, teikti pirmenybę prieigai prie įrangos ir veiksmingam plačiajuosčiam ryšiui.¹⁸³
5. sukurti informacinę platformą, skirtą keistis žiniomis ir patirtimi Sąjungos lygmeniu, dalijantis informacija apie tarpvalstybinius švietimo ir mokymo kursus Sąjungoje, pateikiant gerosios patirties pavyzdžių ir suteikiant piliečiams galimybę pateikti naujų idėjų dėl tarpvalstybinių mainų. Ji turėtų teikti mokomąją medžiagą klimato kaitos, aplinkos ir skaitmeninio klausimais ir informaciją apie esamus specializuotus forumus pagrindinėmis temomis.¹⁸⁴ Kartu galėtų būti parengta finansavimo programa, kuria būtų remiamas platformos informacijos naudojimas ir naudojimas.

170Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 6 pakeitimas.

171Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 37 1.

172Europos piliečių forumo 3 rekomendacija.
Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 6 pakeitimas.

173Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 41 1.

174Šį aspektą išsamiau aptarė Europos demokratijos darbo grupė. Žr. 2-ojo Europos piliečių forumo 24 rekomendaciją, Belgijos nacionalinio piliečių forumo 1.1, 1.2 ir 2.12 rekomendacijas ir Italijos nacionalinio piliečių forumo rekomendaciją dėl įtraukties politikos.

175Italijos nacionalinio piliečių forumo rekomendacija dėl įtraukties politikos.

176Šį aspektą išsamiau aptarė skaitmeninės transformacijos darbo grupė. Žr. 1-ojo Europos piliečių forumo 8 ir 34 rekomendacijas.

177Italijos nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija „Jaunimo skatinimas studijuoti mokslo dalykus“.

178Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 33 ir 48 1. Šį aspektą taip pat nagrinėjo skaitmeninės transformacijos darbo grupė. Žr. 1-ojo Europos piliečių forumo 47 rekomendaciją dėl sveiko naudojimosi internetu.

179Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 5 1.

180Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 15 ir 18 1.

181Italijos nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija dėl Europos vaidmens pasaulyje

1821-ojo Europos piliečių forumo¹⁸ ir 41 rekomendacijos ir Italijos nacionalinio piliečių forumo rekomendacija dėl investicijų į instruktorių mokymą.

1831-ojo Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 17 visapusiškai skirta Skaitmeninio sektoriaus darbo grupei.

184Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 15 1. Vokietijos nacionalinio informacijos centro rekomendacija dėl „informacinės platformos, skirtos keitimuisi žiniomis ir patirtimi ES mastu“.

47. Pasiūlymas: Klausimai, susiję su Europos jaunimu

Tikslas: ES ir jos valstybės narės turi sutelkti dėmesį į konkrečius jaunimo poreikius visose atitinkamose politikos srityse, įskaitant ES regioninę politiką, kad jiems būtų sudarytos kuo geresnės sąlygos studijuoti, dirbti ir pradėti savarankišką gyvenimą, kartu įtraukiant juos į demokratinį gyvenimą ir sprendimų priėmimo procesus, be kita ko, Europos lygmeniu.

Jaunimo organizacijoms tenka svarbus vaidmuo. Kad pasiektume šį tikslą, siūlome:

Priemonės:

1. Suteikti jaunimui daugiau galimybių dalyvauti ir atstovauti demokratinuose ir sprendimų priėmimo procesuose visais lygmenimis ir remti esamas šios srities programas, be kita

ko, mokyklose organizuojant piliečių forumus su vaikais (pvz., 10–16 metų amžiaus). Europos atstovai galėtų susitikti su moksleiviais savo mokyklose, kad sustiprintų piliečių artumą ir supratimą apie

Europą nuo ankstyvo amžiaus.¹⁸⁵ Kad visi ES politikos sprendimai būtų analizuojami atsižvelgiant į jaunimo aspektą, Europos lygmeniu turėtų būti parengtas „jaunimo testas“, siekiant užtikrinti, kad bet kokiam naujam politikos ir teisėkūros pasiūlymui būtų taikomas į jaunimą orientuotas poveikio vertinimas, įskaitant konsultacijas su jaunimu.

2. Reikėtų aptarti ir apsvarstyti teisės balsuoti Europos Parlamento rinkimuose suteikimą nuo 16 metų amžiaus, taip pat pilietiškumo ir ES švietimo stiprinimą. Nacionalinės politinės partijos taip pat turėtų užtikrinti, kad jaunesni kandidatai būtų įtraukti į jų sąrašus rinkimams į Europos Parlamentą.¹⁸⁶
3. Geriau parengti jaunimą profesiniam gyvenimui, suteikti vidurinių mokyklų moksleiviams (nuo 12 metų) galimybę dalyvauti kokybės stebėjimo vizituose į pelno siekiančias ir ne pelno organizacijas, glaudžiai bendradarbiaujant mokykloms, vietos valdžios institucijoms ir atitinkamoms organizacijoms bei įmonėms.¹⁸⁷ Šie vizitai turėtų būti laikomi platesnio profesinio orientavimo formaliojo švietimo srityje proceso dalimi, kad jaunimas galėtų užmegzti pirmuosius ryšius su darbo pasauliu, kad galėtų orientuoti savo karjeros pasirinkimus ir (arba) apsvarstyti galimybę tapti verslininku.
4. Didesnis ES finansavimas pagal priemonę „NextGenerationEU“ taip pat turėtų būti skiriamas sustiprintai Europos jaunimo garantijų iniciatyvai įgyvendinti, įskaitant aktyvesnį dalyvavimą, informuotumo didinimą, tiekimo kokybės gerinimą, finansavimą ir visų valstybių narių bei atitinkamų lygmenų atitinkamų valdžios institucijų veiksmus. Kadangi jaunimo organizacijos gali geriau nustatyti jaunimo poreikius, nacionalinės vyriausybės, palaikydamos glaudų dialogą, turėtų bendradarbiauti su šiomis organizacijomis, kad užtikrintų veiksmingiausią Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą.
5. Užtikrinti, kad stažuotės ir darbo vietos jaunimui atitiktų kokybės standartus, visų pirma susijusius su darbo užmokesčiu, panaikinant minimalų darbo užmokestį

jaunimui ir visas kitas diskriminacines darbo teisės nuostatas, skirtas jaunimui, taip pat teisine priemone uždraudžiant nemokamas stažuotes darbo rinkoje ir už formaliojo švietimo ribų.¹⁸⁸

6. Užtikrinti tinkamą jaunimo gyvenimo lygį, įskaitant galimybę gauti socialinę apsaugą ir būstą. Jaunimas turėtų turėti galimybę naudotis tokio paties lygio socialine apsauga kaip ir kitos amžiaus grupės. Taip pat turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos jaunimui gauti įperkamą būstą, be kita ko, pasitelkiant ES finansavimą.¹⁸⁹
7. Reikia konkrečių priemonių, kad būtų išvengta protų nutekėjimo iš tam tikrų Sąjungos regionų ir šalių dėl nepakankamų galimybių jaunimui, kartu didinant Europos patrauklumą, kad būtų užkirstas kelias Europos talentų ir darbo jėgos nutekėjimui į trečiąsias šalis, siekiant nepakenkti teritorinei sanglaudai, visų pirma kiek tai susiję su regionais, kuriuose prarandama daug jaunų talentų, be kita ko, pasitelkiant ES finansavimą.¹⁹⁰
8. Kilus rimtai krizei (pvz., sveikatos krizei, karui), reikėtų parengti gerai parengtus planus su išsamiais scenarijais, kuriuos būtų galima lanksčiai taikyti siekiant kuo labiau sumažinti poveikį švietimui, profesiniam mokymui, perėjimui į darbo rinką ir jaunimo psichinei gerovei.¹⁹¹

¹⁸⁵Belgijos nacionalinio kontaktinio centro 6.1 rekomendacija. Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 7 pakeitimas.

¹⁸⁶Belgijos nacionalinio kontaktinio centro 7.2 rekomendacija.

¹⁸⁷Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 4 1.

¹⁸⁸Pasiūlymas papildyti 1-ojo Europos piliečių forumo rekomendacijas Nr. 1 ir 30, kurias pateikė Stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo darbo grupė.

189Pasiūlymas papildyti 1-ojo Europos piliečių forumo rekomendaciją Nr. 25, kurią pateikė Stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo darbo grupė.

190Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 28 4. Nyderlandų nacionalinio piliečių forumo („Mūsų

kultūros, jaunimo ir sporto vizija“) 1 rekomendacija. Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 6 pakeitimas.

191Europos piliečių forumo 6 rekomendacija 1.

48. Pasiūlymas: Kultūra ir mainai

Tikslas: Siekdamas puoselėti mainų kultūrą ir skatinti europinę tapatybę bei įvairovę įvairiose srityse, valstybės narės, remiamos Europos Sąjungos, turėtų:

Priemonės:¹⁹²

1. Skatinti Europos mainus įvairiose srityse, tiek fiziškai, tiek skaitmeniniu būdu, įskaitant švietimo mainus, porinius projektus, keliones ir profesinį judumą (visų pirma mokytojams ir išrinktiems vietos atstovams). Tokie mainai turėtų būti prieinami visiems visose valstybėse narėse, nepriklausomai nuo amžiaus, išsilavinimo lygio, kilmės ir finansinių išteklių.¹⁹³ Tuo tikslu Sąjunga turėtų visų pirma stiprinti esamas Sąjungos lygmens mainų ir judumo programas, pavyzdžiui, Europos solidarumo korpusą, „Erasmus+“ ir „DiscoverEU“, užtikrinti platesnį ir įvairesnį dalyvavimą tose programose ir apsvarstyti galimybę įtraukti naujų elementų, pavyzdžiui, papildomą pilietinės tarnybos tikslą, kurį skatina savanoriška veikla (Europos solidarumo korpuso atveju), ir „kultūrinės prieigos pasus“ („DiscoverEU“ atveju); Vietos ir regionų valdžios institucijos, globojamos Regionų komiteto, turi atlikti pagrindinį vaidmenį šioje srityje.
2. Skatinti daugiakalbystę kaip sąsają su kitomis kultūromis nuo ankstyvo amžiaus. Regioninėms ir mažumų kalboms reikalinga papildoma apsauga, atsižvelgiant į Europos Tarybos konvenciją dėl mažumų kalbų ir Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją. ES turėtų apsvarstyti galimybę įsteigti instituciją, kuri skatintų kalbų įvairovę Europos lygmeniu. Nuo pat pradinės mokyklos vaikai turėtų būti įpareigoti kuo aukštesniu lygiu įgyti ne savo gimtosios, o kitos aktyvios ES kalbos įgūdžius. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas Europos piliečiams bendrauti su platesnėmis kitų europiečių grupėmis ir kaip Europos sanglaudos veiksnį, valstybės narės turėtų skatinti mokytis ES valstybių narių, kurios tiesiogiai ribojasi su pasienio regionais, kalbos ir įgyti sertifikuotą anglų kalbos lygį.¹⁹⁴
3. Sudaryti galimybes dalytis Europos kultūromis, suburti žmones ir propaguoti bendrą Europos tapatybę, pavyzdžiui, organizuojant renginius ir mitingus, kuriuose dalyvautų visos tikslinės grupės ir kurie vyktų skirtingose vietose. Kaip pavyzdžius galima paminėti Pasaulio meno dienų organizavimą, Europos parodą¹⁹⁵ su edukaciniais renginiais arba Europos dienos (gegužės 9 d.) pavertimą oficialia Europos diena, skirta visiems ES piliečiams.¹⁹⁶
4. Europos kultūros paveldo ir Europos kultūros apsauga,¹⁹⁷ be kita ko, pripažįstant vietos ir regionų kultūros ir gamybos ypatumus,¹⁹⁸ įgyvendinant naujas iniciatyvas, kuriomis siekiama išsaugoti ir puoselėti kultūros paveldą, pasitelkiant judumą, kad būtų skatinamas keitimasis kultūros paveldu, ir propaguojant esamas priemones, pavyzdžiui, programą „Kūrybiška Europa“, naująjį europinį bauhausą, miestų giminiavimosi programas ir Europos kultūros sostines, laikantis darnaus vystymosi tikslų.
5. Imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad kultūros specialistai būtų pakankamai apsaugoti ES lygmeniu, ypač bet kokios būsimos krizės atveju, nustatant teisinį statusą Europos lygmeniu.

192Nyderlandų NIC („Mūsų kultūros, jaunimo ir sporto vizija“), 2 rekomendacija.

193 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 36 1. Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 6 pakeitimas. Belgijos nacionalinio informacijos centro 2.10 ir 2.11 rekomendacijos. Vokietijos nacionalinis kontaktinis centras, „Daugiau mainų galimybių studentams Europoje“. Nyderlandų NIC (mūsų kultūros, jaunimo ir sporto vizija), 1 ir 3 rekomendacijos. Italijos nacionalinis kontaktinis centras, Rekomendacija „Veikti kaip Rytų ir Vakarų santaka, skatinant kultūrinius mainus ir bendras kultūrinės iniciatyvas“.

194 Europos piliečių forumo rekomendacijos Nr. 32 ir Nr. 38 1. Nyderlandų NIC („Mūsų kultūros, jaunimo ir sporto vizija“), 3 rekomendacija.

195 Italijos nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija dėl Europos vaidmens pasaulyje

196 Prancūzijos nacionalinis kontaktinis punktas, 7 pakeitimas. Belgijos nacionalinio kontaktinio centro^{2.5}, 6.1 ir 8.7 rekomendacijos. Italijos nacionalinis kontaktinis centras, Rekomendacija dėl Europos kultūrinių vertybių ir ypatumų bei regioninių ypatumų stiprinimo.

197 Nyderlandų NIC („Mūsų kultūros, jaunimo ir sporto vizija“), 2 rekomendacija.

198 Italijos nacionalinio kontaktinio centro rekomendacija „Praėjusio šimtmečio gamybos modelio viršijimas“

49. Pasiūlymas: Sportas

Tikslas: Sportas yra labai svarbus mūsų visuomenei – puoselėti mūsų vertybes, sveiką gyvenimą ir amžių, skatinti mainų kultūrą ir puoselėti Europos paveldo įvairovę. Dėl šios priežasties valstybės narės, remiamos Europos Sąjungos, turėtų siekti:

Priemonės:

1. Pabrėžti vertybes, visų pirma lyčių lygybę, lygybę ir įtrauktį, kurios gali konkrečiai atspindėti sporto veikloje visais švietimo etapais.
2. Informuotumo apie sporto ir fizinio aktyvumo naudą sveikatai¹⁹⁹ didinimas.
3. Integruoti sporto veiklą į mainų ir judumo programas ES lygmeniu²⁰⁰.
4. Didinti dėmesį ne tik profesionaliam ir komerciniam sportui, bet ir vietos bei tradiciniam sportui, kuris yra Europos kultūros įvairovės liudytojas, siekiant propaguoti kultūros paveldą ir remti sporto čempionus neprofesionalioje aplinkoje.

5. Kartu skatinti europinės tapatybės propagavimą organizuojant daugiau tarpeuropinių sporto renginių, kuriant ES sporto komandas arba Europos sporto renginiuose rodant Europos vėliavas ar simbolius.

6. Daugiau investuoti į komunikaciją, pavyzdžiui, Europos sporto savaitę, kad piliečiai visoje ES galėtų kartu pasinaudoti geriausiomis galimybėmis.

199 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 29 1.

200 Europos piliečių forumo rekomendacija Nr. 36 1.

Galutiniai Vykdomosios valdybos svarstymai

Pagrindinis Konferencijos dėl Europos ateities tikslas buvo užtikrinti, kad Europos Sąjunga būtų pasirengusi spręsti dabartinius ir būsimus uždavinius, suteikiant piliečiams galimybę išreikšti savo susirūpinimą ir siekius ir kartu su trijų institucijų, nacionalinių parlamentų ir kitų suinteresuotųjų subjektų atstovais pateikti gaires ateičiai. Kad šis tikslas būtų pasiektas, Konferencija turėjo būti į piliečius orientuota veikla, grindžiama principu „iš apačios į viršų“, galinčia sukurti naują erdvę Europos prioritetams aptarti ir apžvelgti, ko piliečiai tikisi iš Europos Sąjungos.

Konferencijoje tikrai buvo galima atlikti šį vaidmenį. Konferencijoje dalyvavo ir piliečių forumų rekomendacijas bei pasiūlymus dėl Europos ateities rengė Europos piliečiai iš visų visuomenės sluoksnių ir visos ES, bendradarbiaudami su vėlesne plenarine asamblėja, kurią sudarė Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos nariai, taip pat visų nacionalinių parlamentų, Regionų komiteto atstovai, išrinkti regionų ir vietos atstovai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, socialiniai partneriai ir pilietinė visuomenė bei kiti pagrindiniai suinteresuotieji subjektai. Šiam procesui sukurtos priemonės ir metodika sudaro unikalų išteklių rinkinį, kuris galėtų būti būsimų piliečių dalyvavimo ir patariamąsios demokratijos ES lygmeniu veiksmų pagrindas.

Dėl daugybės renginių ir diskusijų visoje ES, interaktyvios daugiakalbės skaitmeninės platformos, Europos ir nacionalinių piliečių forumų ir Konferencijos plenarinės sesijos

Konferencija pateikė galutinę ataskaitą, įskaitant šiais metais tvariai atlikto darbo apžvalgą, taip pat plenarinės asamblėjos pateiktus pasiūlymus dėl Europos ateities. Iš šių pasiūlymų labai aišku, kad ES turi imtis veiksmų, kad sėkmingai įgyvendintų žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, sustiprintų Europos atsparumą ir jos socialinę sutartį, kartu ištaisydama nelygybę ir užtikrindama, kad Europos Sąjunga būtų sąžininga, tvari, novatoriška ir konkurencinga ekonomika, nė vieno nepaliekant nuošalyje.

Konferencijos metu įvykę geopolitiniai pokyčiai, visų pirma Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, taip pat parodė, kad ES turi tapti ryžtingesnė ir atlikti vadovaujamą vaidmenį pasaulinėje arenoje propaguojant savo vertybes ir standartus vis labiau neramiame pasaulyje.

Konferencijoje buvo pateiktos aiškos gairės šiose srityse, o trys ES institucijos dabar turi apsispręsti, kaip spręsti pareikštus susirūpinimą keliančius klausimus, siekius ir idėjas. Kitas šio proceso žingsnis – parengti konkrečius ES veiksmus, grindžiamus Konferencijos rezultatais, kurie yra įtraukti į šią galutinę ataskaitą. Todėl dabar ES institucijos išnagrinės šią ataskaitą ir tolesnius su ja susijusius veiksmus pagal savo kompetenciją ir laikydamosi Sutarčių. 2022 m. rudenį bus surengtas tolesnis renginys, kurio tikslas – informuoti piliečius apie tai, kaip institucijos vykdys savo įsipareigojimą užtikrinti, kad jie būtų išklausyti ir kad Europos ateitis būtų jų rankose.

I priedas. Keturių Europos piliečių forumų rekomendacijos

Konferencija Europos ateitis

1-asis Europos piliečių forumas. Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas / švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas / skaitmeninė transformacija

Rekomendacijos

Nuotraukos © Europos Sąjunga, 2021 m. – EP / Kentonas Thatcheris

1-asis Europos piliečių forumas. Stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas / švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas / skaitmeninė transformacija

PANELIO PRIIMTOS REKOMENDACIJOS (pridedamos PENARIJAI)

1 kryptis. Darbas Europoje

pokryptė. Darbo rinka

1. Rekomenduojame nustatyti minimalų darbo užmokestį, kad visose valstybėse narėse būtų užtikrinta panaši gyvenimo kokybė. Žinome apie pagal ES direktyvą COM(2020) 682 dedamas pastangas suderinti gyvenimo būdą. Minimalus darbo užmokestis turi užtikrinti minimalias grynąsias pajamas, kad būtų pasiektas pagrindinis tikslas: Visi, kuriems reikia pagalbos, turėtų gauti didesnes pajamas. Nustatant minimalųjį darbo užmokestį turėtų būti atsižvelgiama į šiuos aspektus:

- **ES turėtų užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą, nes šiuo metu ne visos valstybės narės tinkamai taiko darbuotojų apsaugą;**
- **ypatingą dėmesį reikėtų skirti gyvenimo lygio gerinimo stebėsenai;**
- **nustatant minimalųjį darbo užmokestį turi būti atsižvelgiama į perkamąją galią įvairiose šalyse. Reikalinga periodinės peržiūros procedūra, kad ji būtų pritaikyta prie pragyvenimo išlaidų pokyčių (pvz., atsižvelgiant į infliaciją).**

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad minimalusis darbo užmokestis stiprina socialinį teisingumą darbo rinkoje ir gerina konkrečias darbuotojų gyvenimo sąlygas visose valstybėse narėse, o tai ypač svarbu sparčiai kintančioje darbo aplinkoje, pavyzdžiui, dėl perėjimo prie skaitmeninių technologijų.

2. Jau priimtas ES teisės aktas (ES Darbo laiko direktyva 2003/88/EB), tačiau jo nepakanka, kad būtų užtikrinta sveika profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra. Pirmiausia rekomenduojame peržiūrėti esamą sistemą, siekiant užtikrinti, kad ji būtų pritaikyta prie dabartinių aplinkybių. Antra, ES turėtų įdiegti griežtesnį stebėsenos mechanizmą, kad užtikrintų jo įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas įvairiems sektoriams, kuriuose patiriamas skirtingas psichologinis ir fizinis stresas ir našta. Tačiau tuo pat metu kiti sektoriai priklauso nuo didesnio jų darbuotojų lankstumo prisitaikyti prie konkrečių įmonių poreikių.

Šią rekomendaciją teikiame dėl geresnės profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros svarbos. Geresnė profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra stiprina socialinę sanglaudą ir padeda sukurti vienodas sąlygas darbuotojams. Be to, tai daro teigiamą poveikį asmeninei darbuotojų gerovei.

pokryptis „Jaunimas ir užimtumas“

3. Rekomenduojame suderinti visų skirtingų ES švietimo programų lygį, pripažįstant nacionalinį turinį. Todėl rekomenduojame, kad visi profesiniai laipsniai būtų patvirtinti ir abipusiškai pripažinti visose ES valstybėse narėse.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad norime palengvinti Europos darbo jėgos judumą ir sumažinti administracinę naštą.

4. Rekomenduojame vidurinių mokyklų moksleiviams (nuo 12 metų) pateikti būsimos darbo rinkos apžvalgą, suteikiant jiems galimybę dalyvauti įvairiuose kokybės stebėjimo vizituose į pelno siekiančias ir ne pelno organizacijas. Siūlome skatinti įmones priimti studentus į stebėjimo stažuotes, suteikiant jiems stipendijas. Mažiau galimybių turinčiose atokiose vietovėse vietos mokyklos, valdžios institucijos, organizacijos ir įmonės turi glaudžiai bendradarbiauti siekdamos užtikrinti, kad šie stebėjimo vizitai taip pat būtų prieinami.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad norime, jog jaunimas galėtų susipažinti su įvairiomis darbo rinkos teikiamomis galimybėmis, kad galėtų geriau pasirinkti išsilavinimą bei profesinę ateitį ir suprasti, kaip svarbu pasirinkti tinkamą išsilavinimą. Tai taip pat suteiktų jiems atsakomybės ir pagarbos darbo rinkai jausmą ir padėtų jiems integruotis į darbo rinką, o tai būtų naudinga visiems.

5. Rekomenduojame įtraukti socialinių emocinių įgūdžių praktiką į visus mokymo kursus. Netechiniai įgūdžiai apima: tarpusavio klausymasis, dialogas, atsparumas, supratimas, pagarba kitiems ir jų vertinimas, kritinis mąstymas, savarankiškas mokymasis, taip pat smalsumas ir orientavimasis į rezultatus. Mokytojai turėtų būti mokomi perduoti šiuos įgūdžius glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais darbuotojais ir (arba) psichologais. Kiti įgyvendinimo pasiūlymai: mokinių mainų tarp mokyklų programų organizavimas, dalyvavimas tarpmokykliniuose sporto ir kultūros renginiuose ir t. t.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad socialiniai emociniai įgūdžiai yra būtini pagrindiniai įgūdžiai, kurie prarandami skaitmeniniame amžiuje ir kurių mūsų jaunimui būtinai reikės būsimame gyvenime. Todėl primygtinai reikalaujame, kad šie įgūdžiai būtų įtraukti į mokyklų programas, siekiant padėti jaunuoliams būti atspariems ir išvengti psichikos problemų, kurias jie gali patirti savo būsimame gyvenime, arba jas įveikti. Socialiniai įgūdžiai stiprina žmonių santykius ir taip padeda žmonėms rasti savo vietą visuomenėje.

6. Rekomenduojame rimtos krizės (sveikatos krizės, karo ir kt.) atveju parengti gerai parengtus planus su išsamiais scenarijais, kad juos būtų galima lanksčiai taikyti, siekiant kuo labiau sumažinti poveikį mūsų jaunimo švietimui, profesiniam mokymui, psichinei gerovei ir kt. švietimo ar mokymo išlaidų padidėjimas, privalomas studijų pratęsimas, negalėjimas atlikti stažuočių, psichikos sveikatos problemų padidėjimas. Šie planai turi būti įgyvendinami taip, kad poveikis jaunimui ir jo perėjimui į darbo rinką būtų kuo mažesnis.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad krizės metu jaunimas yra labai pažeidžiamoje padėtyje.

pokryptė. Skaitmeninė transformacija darbe

7. Rekomenduojame ES priimti arba sugriežtinti galiojančius teisės aktus dėl pažangaus darbo, t. y. darbo internetu ir nuotoliniu būdu, pavyzdžiui, namuose arba iš kitos internetinės prijungtos vietos. Taip pat rekomenduojame ES priimti teisės aktus, kuriais įmonės būtų skatinamos būti socialiai atsakingos ir išlaikyti kokybiškas mobiliąsias darbo vietas ES. Paskatos gali būti finansinio pobūdžio ir (arba) daryti poveikį įmonės įvaizdžiui ir jomis turėtų būti atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus aplinkos, socialinius ir valdymo (ASV) kriterijus. Šiuo tikslu ES turėtų sudaryti iš visų suinteresuotųjų šalių ekspertų sudarytą darbo grupę, kuri peržiūrėtų ir sustiprintų šiuos teisės aktus.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad turime skatinti kokybiškas mobiliąsias darbo vietas ir vengti jų perkėlimo į mažesnes sąnaudas patiriančias trečiąsias šalis. Dėl COVID-19 pandemijos ir pasaulinių ekonomikos tendencijų reikia skubiai apsaugoti darbo vietas ES ir reguliuoti mobilią darbą.

8. Rekomenduojame ES užtikrinti visų ES piliečių teisę į skaitmeninį mokymą. Visų pirma, jaunimo skaitmeniniai įgūdžiai galėtų būti stiprinami mokyklose įdiegiant ES pažymėjimą, kuris padėtų jiems pasirėngti būsimai darbo rinkai. Taip pat rekomenduojame ES lygmeniu rengti specialius darbuotojų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo mokymus, kad jie išliktų konkurencingi darbo rinkoje. Galiausiai rekomenduojame ES didinti informuotumą apie esamas skaitmenines platformas, kurios sujungia piliečius su darbdaviais ir padeda jiems rasti darbą ES, pavyzdžiui, EURES.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad sertifikuoti skaitmeniniai įgūdžiai yra labai svarbūs norint patekti į darbo rinką ir sudaryti sąlygas darbuotojams persikvalifikuoti ir išlikti konkurencingiems.

2 kryptis. Į ateitį orientuota ekonomika

pokryptė. Inovacijos ir Europos konkurencingumas

9. Rekomenduojame ES sudaryti investavimo į mokslinius tyrimus ir inovacijas galimybes įvairiems subjektams (universitetams, įmonėms, mokslinių tyrimų institutams ir kt.), siekiant plėtoti:

- naujos, tvaresnės ir biodiversifikuotos medžiagos, kurios pakeistų šiuo metu naudojamas medžiagas,
- naujoviškas esamų medžiagų naudojimas (grindžiamas, inter alia, perdirbimu ir pažangiaisiais metodais, kurių aplinkosauginis pėdsakas yra mažiausias).

Rekomenduojame, kad tai būtų nuolatinis ir ilgalaikis ES įsipareigojimas (bent iki 2050 m.).

Šią rekomendaciją pateikiame todėl, kad gyvename planetoje, kurios išteklių riboti. Jei norime turėti ateitį, turime apsaugoti klimatą ir ieškoti planetai palankių alternatyvų. Taip pat norime, kad

ES taptų lydere šioje srityje, turinčia didelį konkurencinį pranašumą tarptautinėje arenoje. Rekomendacija siekiama gauti novatoriškų rezultatų, kuriuos būtų galima plačiai taikyti ir įgyvendinti įvairiose srityse ir šalyse. Tai taip pat turėtų teigiamą poveikį ekonomikai ir darbo rinkai, nes būtų kuriamos naujos užimtumo galimybės tvarių inovacijų srityje. Jis galėtų prisidėti prie kovos su socialine nelygybe, nes dabartinės gamybos priemonės, grindžiamos išnaudojimu, pakeistų kitos, etiškesnės.

10. Rekomenduojame ES priimti nuolatinį ilgalaikį įsipareigojimą gerokai padidinti tvariai pagamintos energijos dalį naudojant įvairius atsinaujinančiuosius energijos išteklius, kurių aplinkosauginis pėdsakas yra mažiausias (remiantis bendro gyvavimo ciklo vertinimu). Be to, ES turėtų investuoti į elektros energijos infrastruktūros ir tinklo kokybės gerinimą ir išlaikymą. Taip pat rekomenduojame pripažinti, kad galimybė naudotis energija ir jos įperkamumas yra pagrindinė piliečių teisė.

Šią rekomendaciją teikiame dėl šių priežasčių:

- įvairinant energijos šaltinius (įskaitant saulės energiją, vėją, vandenį, jūros vandenį ar bet kokią kitą būsimą tvarų metodą) ES taptų labiau nepriklausoma energetikos srityje;
- taip būtų sumažintos ES piliečių išlaidos elektros energijai;
- būtų kuriamos darbo vietos ir restruktūrizuojama energijos rinka (ypač regionuose, kurie iki šiol buvo priklausomi nuo iškastinio kuro);
- tai galėtų paskatinti naujoviškų energijos tiekimo metodų mokslinę plėtrą;
- Elektros energijos infrastruktūros ir tinklo kokybė yra tokia pat svarbi kaip ir energijos šaltiniai, nes ji sudaro sąlygas sklandžiai, veiksmingai ir įperkamai paskirstyti ir perduoti energiją.

11. Rekomenduojame ES aktyviai skatinti ekologiškesnius gamybos procesus teikiant subsidijas arba kitaip atlyginant įmonėms, kurios investuoja į savo gamybos aplinkosauginių sąnaudų mažinimą. Taip pat raginame dėti pastangas atkurti poindustrines vietas ir aplink esamas vietas sukurti saugomas žaliąsias zonas. Turėtų būti reikalaujama, kad įmonės bent iš dalies finansuotų šias pastangas savo lėšomis.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes gamybos procesai yra svarbi tiekimo grandinės dalis. Padarius jas ekologiškesnes, būtų galima gerokai sumažinti mūsų poveikį klimatui. Manome, kad įmonės ir pramonės šakos turėtų būti laikomos atsakingomis už tai, kaip jos gamina savo produktus (įskaitant atsodinimą ir aplinkos apsaugos priemones). Gamybos procesų žalinimas taip pat padeda įmonėms pasirengti atečiai ir didina jų atsparumą (taip apsaugomos darbo vietos).

pokryptis „Tvari ekonomika“ ir 2.3 pokryptis „Apmokestinimas“

12. Rekomenduojame atsisakyti plastikinių pakuočių ir apibendrinti daugkartines pakuotes. Vartotojams ir įmonėms turėtų būti teikiamos paskatos, kad vartotojams nebūtų brangiau pirkti nesupakuotus produktus nei supakuotus produktus. Prie šios pertvarkos prisidedančios įmonės turėtų naudotis mokesčių lengvatomis, o kitos turėtų mokėti daugiau mokesčių. Produktai, kurių negalima pakartotinai naudoti, turėtų būti perdirbami ir (arba) biologiškai skaidūs. Būtina įsteigti viešąją instituciją arba priežiūros instituciją,

atsakingą už stebėseną, taisyklių nustatymą ir jų sklaidą visiems. Rekomenduojama šviesti ir informuoti apie šiuos veiksmus, be kita ko, socialiniuose tinkluose, tiek apie įmones, tiek apie vartotojus, siekiant ilgainiui pakeisti jų elgseną. Įmonės (pvz., statybos įmonės) turėtų būti skatinamos ir joms turėtų būti padedama rasti geriausius sprendimus dėl savo atliekų.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes visi turime būti atsakingi už savo veiksmus. Todėl turime permąstyti visus gamybos procesus. Perdirbimui reikia daug išteklių (vandens, energijos), todėl tai negali būti vienintelis sprendimas, todėl siūlome parduoti produktus dideliais kiekiais. Perdirbimas turėtų būti naudojamas tik lengvai perdirbamoms medžiagoms, ir mes iš Suomijos pavyzdžio sužinojome, kad galima perdirbti dideliu mastu.

13. Rekomenduojame visoje Europoje taikyti vienodą apmokestinimą ir suderinti mokesčių politiką visoje ES. Suderinus šią sritį, atskiroms valstybėms narėms turėtų būti palikta galimybė nustatyti savo taisykles, kartu vengiant mokesčių slėpimo. Taip bus nutraukta žalinga mokesčių praktika ir mokesčių konkurencija. Mokesčiai turėtų būti taikomi komerciniams sandoriams, kai jie vykdomi: Kai įmonė parduoda šalyje, ji turėtų mokėti mokesčius toje šalyje. Šiomis naujomis taisyklėmis būtų siekiama užkirsti kelią perkėlimui ir užtikrinti, kad gamyba ir sandoriai vyktų tarp Europos šalių.

Šią rekomendaciją teikiame siekdami apsaugoti ir plėtoti užimtumą ir ekonominę veiklą Europoje taip, kad ji būtų teisinga visoms valstybėms narėms. Tokiu būdu Europa turės bendrą supratimą apie mokesčių sistemą ir bus panaikinta absurdiška monopolinė padėtis labai didelių įmonių, kurios nemoka pakankamai mokesčių, palyginti su mažesnėmis įmonėmis. Be to, finansiniai ištekliai bus nukreipti ten, kur vykdoma komercinė veikla.

14. Rekomenduojame iš visų elektroninių prietaisų pašalinti užprogramuotą nusidėvėjimo sistemą. Pokyčiai turėtų vykti tiek individualiu, tiek komerciniu lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad prietaisus būtų galima remontuoti ir atnaujinti ilguoju laikotarpiu ir kad jie galėtų būti saugomi ilgą laiką. Rekomenduojame reklamuoti atnaujintus prietaisus. Reglamentu turėtų būti reikalaujama, kad įmonės garantuotų teisę į remontą, įskaitant programinės įrangos atnaujinimą ir atnaujinimą, taip pat ilguoju laikotarpiu perdirbti visus prietaisus. Taip pat rekomenduojama, kad kiekviena įmonė naudotų standartines jungtis.

Mes pateikiame šią rekomendaciją, nes šiuolaikiniame pasaulyje produktai paprastai trunka dvejus metus ir mes norime, kad jie turėtų daug ilgesnį gyvenimą, apie 10 metų. Šis pasiūlymas turės teigiamą poveikį klimato kaitai ir ekologijai. Tai taip pat sumažins vartotojų išlaidas ir vartotojiškumą.

15. Rekomenduojame padėti visiems per švietimą daugiau sužinoti apie mūsų aplinką ir jos sąsajas su asmens sveikata. Švietimo keliai padės kiekvienam nustatyti savo asmenines strategijas, kaip integruoti šias temas į savo kasdienį gyvenimą. Šis švietimas turėtų prasidėti mokykloje su konkrečiais dalykais, susijusiais su visais ekologiniais klausimais, ir mes turėtume toliau šviesti save visą gyvenimą (pavyzdžiui, darbe). Tai padės sumažinti atliekų kiekį, apsaugoti aplinką ir žmonių sveikatą ir skatinti sveiką, neperdirbtą vietos gamintojų produktų vartojimą vietoje. Tie, kurie nieko nedaro, kad sumažintų savo atliekas, turės nemokamai mokytis šioje srityje. Siekiant pritaikyti gyvenimo būdą, kainos turi būti

sąžiningos tiek gamintojui, tiek vartotojui. Todėl siūlome, kad smulkūs, aplinką tausojantys vietos gamintojai galėtų pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes manome, kad daugelis žmonių dar nesijaučia susirūpinę šiais klausimais. Todėl šioje srityje turi būti sukurtas švietimas visiems. Be to, vietiniai ir sveiki produktai daugeliui žmonių yra neįperkami. Turime užtikrinti, kad vietos produktai būtų plačiau prieinami visiems.

pokryptis „Žemės ūkis“ / 2.5 pokryptis „Skaitmeninė infrastruktūra“

16. rekomenduojame įgyvendinti bendrą Europos vartotojų ir maistingumo ženklavimo sistemą, kuri būtų lengvai suprantama (pvz., nurodant alergenų, kilmės šalį ir t. t.); rekomenduojame užtikrinti vykdomų autorizacijos procesų skaidrumą ir skaitmeninti informaciją apie produktą naudojant standartizuotą Europos taikomąją programą, kuri suteiktų naudotojams patogesnę prieigą prie informacijos ir suteiktų papildomos informacijos apie produktus ir gamybos grandinę. Taip pat manome, kad reikia iš tiesų nepriklausomos įstaigos, kuri reguliuotų maisto standartus visoje ES ir turėtų teisėkūros įgaliojimus užtikrinti sankcijų vykdymą.

Šias rekomendacijas teikiame todėl, kad visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę pasikliauti ta pačia maisto produktų kokybe. Maisto produktų vientisumas yra būtinas siekiant užtikrinti piliečių saugą. Šios rekomendacijos suformuluotos siekiant darniai pagerinti leidimų suteikimo procesų kontrolę ir maisto gamybos skaidrumą.

17. Rekomenduojame, kad infrastruktūra priklausytų valstybei, siekiant užkirsti kelią monopolijų atsiradimui telekomunikacijų ir interneto paslaugų sektoriuje. Interneto prieiga turėtų būti teisė; Pirmenybė turėtų būti teikiama interneto ryšio perkėlimui į „baltąsias zonas / negyvasias zonas“ (zonas, kuriose nėra interneto prieigos). Kalbant apie prieigą prie interneto ir kompiuterinės įrangos, pirmenybė teikiama vaikams ir šeimoms, ypač švietimo srityje ir ypač pandemijos metu. Reikia iniciatyvos, kuri padėtų remti nuotolinį darbą, pavyzdžiui, kuriant biuro patalpas, kuriose būtų galima naudotis sparčiu ir patikimu interneto ryšiu, arba organizuojant skaitmeninius mokymus.

Šią rekomendaciją teikiame, nes turime užtikrinti, kad skaitmeninė transformacija būtų vykdoma sąžiningai. Interneto prieiga yra demokratijos pagrindas ir visų Europos piliečių teisė.

18. Rekomenduojame gerbti vietinius vabzdžius ir apsaugoti juos nuo invazinių rūšių. Taip pat siūlome skatinti ir ginti įsipareigojimą suteikti žaliąsias erdves naujuose urbanizacijos projektuose. Raginame, kad biologinė įvairovė taptų privalomu dalyku mokyklose ir taptų mokyklos veiklos, pavyzdžiui, praktinės veiklos, objektu. Svarbu didinti visuomenės informuotumą apie biologinę įvairovę rengiant žiniasklaidos kampanijas ir visoje ES skatinamus konkursus (vietos bendruomenės lygmens konkursus). Rekomenduojame visose ES valstybėse narėse nustatyti privalomus nacionalinius tikslus, susijusius su miškų atkūrimu vietiniais medžiais ir vietos floros atkūrimu.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad biologinė įvairovė yra labai svarbi aplinkai, gyvenimo kokybei ir kovai su klimato kaita.

3 kryptis. Teisinga visuomenė

pokryptė. Socialinė apsauga

19. Rekomenduojame visoje ES skatinti lygias teises ir suderintą socialinę politiką, įskaitant sveikatos politiką, atsižvelgiant į visoje teritorijoje priimtus reglamentus ir būtiniausius reikalavimus.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad valstybėse narėse esama didelių socialinės politikos skirtumų, kuriuos reikia sumažinti, kad visiems piliečiams būtų užtikrintas deramas gyvenimas ir kad pažeidžiamiesiems asmenims dėl įvairių priežasčių (sveikatos, amžiaus, seksualinės orientacijos ir kt.) būtų teikiama būtina priežiūra ir parama.

20. Rekomenduojame skatinti socialinius ir sveikatos srities mokslinius tyrimus ES, vadovaujantis prioritetinėmis kryptimis, kurios laikomos viešojo intereso kryptimis ir kurias patvirtino valstybės narės, ir skiriant tinkamą finansavimą. Turime stiprinti kompetencijos sričių, šalių, studijų centrų (universitetų ir kt.) bendradarbiavimą.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes yra daug sričių, kuriose turime tobulinti ir gilinti savo žinias. Pandemijos patirtis rodo, kad moksliniai tyrimai yra labai svarbūs gyvenimo gerinimui, kad viešojo ir privačiojo sektorių bei valdžios institucijų bendradarbiavimas yra labai svarbus ir kad reikalinga finansinė parama.

21. Rekomenduojame, kad ES turėtų didesnę kompetenciją socialinės politikos srityje, kad visoje ES būtų suderintos minimalios taisyklės ir pensijų išmokos ir, remiantis išsamia diagnoze, būtų nustatytos naujos taisyklės ir išmokos. Minimali pensija turi būti didesnė už šalies skurdo ribą. Pensinis amžius turėtų skirtis priklausomai nuo profesijų kategorijų ir turėtų būti mažesnis psichiškai ir fiziškai sunkioms profesijoms. Kartu vyresnio amžiaus žmonėms, norintiems tęsti savanorišką darbą, turėtų būti užtikrinta teisė į darbą.

Mes pateikiame šią rekomendaciją, nes gyvenimo trukmė ilgėja, o gimstamumas mažėja. Europos gyventojai senėja, todėl turime imtis papildomų priemonių, kad išvengtume vyresnio amžiaus žmonių marginalizacijos rizikos ir užtikrintume jiems deramą gyvenimą.

22. Rekomenduojame priimti priemonių rinkinį, kuriuo būtų skatinamas gimstamumo didėjimas ir užtikrinami tinkami vaikų priežiūros sprendimai. Tokios priemonės turėtų apimti, inter alia, įperkamas ir prieinamas vaikų priežiūros paslaugas (darbo vietoje, naktį, PVM už vaikų įrangą sumažinimą), būstą, darbo stabilumą, paramą motinystei, specialią

paramą ir darbo jėgos apsaugą jaunimui ir tėvams, taip pat paramą motinoms ir tėvams, suteikiant jiems galimybę gauti žinių grįžus į darbą.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad ES būdingas mažas gimstamumas, kuris taip pat prisideda prie Europos gyventojų senėjimo ir dėl kurio reikia nedelsiant imtis veiksmų. Siūlomu dokumentų rinkiniu siekiama užtikrinti, kad jaunos šeimos turėtų reikiamą stabilumą, kad galėtų rūpintis vaikais.

23. Rekomenduojame užtikrinti socialinę paramą ir sveikatos priežiūrą pagyvenusiems žmonėms namuose ir slaugos namuose. Taip pat reikia gerinti paramą tiems, kurie rūpinasi (beveik) pagyvenusiais žmonėmis.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad ilgėja tikėtina gyvenimo trukmė ir mažėja gimstamumas; Europos gyventojai senėja, todėl turime imtis papildomų priemonių, kad išvengtume vyresnio amžiaus žmonių marginalizacijos rizikos ir užtikrintume jiems deramą gyvenimą.

24. Rekomenduojame, kad ES remtų palaikomąją slaugą ir padedamąją mirtį [eutanaziją] pagal konkrečias taisykles ir reglamentus.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes ji sumažintų pacientų ir šeimų skausmą ir užtikrintų tinkamą gyvenimo pabaigą.

pokryptė. Lygios teisės

25. Rekomenduojame, kad ES remtų tikslinę piliečių prieigą prie deramo socialinio būsto, atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius. Finansines pastangas turėtų pasidalyti privatūs paramos teikėjai, namų savininkai, būsto gavėjai, valstybių narių centrinės ir vietos valdžios institucijos ir Europos Sąjunga. Turėtų būti siekiama sudaryti palankesnes sąlygas esamo socialinio būsto statybai ir (arba) remontui, be kita ko, pasitelkiant kooperatines asociacijas, nuomą ir pirkimą. Pagalba turėtų būti teikiama remiantis aiškiais kriterijais (pvz., didžiausias subsidijuojamas plotas / asmuo, pagalbos gavėjų pajamos ir t. t.).

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad pagerinus galimybes gauti būstą būtų užtikrinta, kad ES piliečiai galėtų naudotis apčiuopiamomis lygiomis teisėmis, ir būtų prisidėta prie socialinės įtampos mažinimo. Pagrindinis ES vaidmuo – prižiūrėti paramos mechanizmą; Nacionalinės ir vietos valdžios institucijos turėtų dėti daugiau pastangų būsto problemoms spręsti.

26. Rekomenduojame ES pagerinti paramos priemonių, skirtų šeimoms su vaikais, reglamentavimą ir vienodą įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Tokios priemonės visų pirma apima: vaiko priežiūros atostogų trukmės pailginimas, vaiko gimimo pašalpos ir vaiko priežiūros pašalpos dydžio padidininimas.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes manome, kad šios priemonės palengvintų demografinę problemą, su kuria susiduria ES. Taip pat pagerėtų lyčių lygybė tarp tėvų.

27. Rekomenduojame ES imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad visos šeimos naudotųsi tomis pačiomis šeimos teisėmis visose valstybėse narėse. Šios teisės apima teisę į santuoką ir įvaikinimą.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes manome, kad visi Sąjungos piliečiai turėtų turėti lygias teises, įskaitant šeimos teises. Šeima yra pagrindinė socialinės organizacijos forma. Laiminga šeima prisideda prie sveikos visuomenės. Rekomendacija siekiama užtikrinti, kad visi piliečiai naudotųsi šeimos teisėmis, neatsižvelgiant į jų lytį, pilnametystę, etninę kilmę ar fizinę sveikatą.

pokryptis „Nuosavas kapitalas“ / 3.4 pokryptis „Galimybė sportuoti“

28. Rekomenduojame aktyviai skatinti 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją ir teikti jai didelį prioritetą, nes tai yra skubus klausimas, kurį valstybės narės turi veiksmingai spręsti. ES turėtų a) nustatyti rodiklius (požiūrius, darbo užmokesčio skirtumą, užimtumą, lyderystę ir kt.), kasmet stebėti strategiją ir skaidriai informuoti apie pasiektus rezultatus; ir b) įsteigti ombudsmeną, kuris gautų tiesioginę grįžtamąją informaciją iš piliečių.

Šią rekomendaciją teikiame, nes manome, kad lyčių lygybės padėtis ES toli gražu nėra patenkinama. Europos lygmeniu turėtų būti darna lyčių lygybės ir pilietinių teisių srityje, kad lyčių lygybės tikslai būtų pasiekti visose šalyse, o ne tik tose, kuriose kompromisas yra stipresnis. Esame įsipareigoję užtikrinti moterų, užimančių vadovaujančias pareigas ir visų rūšių profesijas, dalyvavimą ir indėlį, kad Europos Sąjunga būtų įvairi ir visavertė. Moterys yra nepalankioje padėtyje daugeliu atvejų (net jei jos yra gerai išsilavinusios / turi aukštąjį išsilavinimą ar kitas privilegijas), todėl tokia strategija yra absoliučiai būtina.

29. Rekomenduojame ES skatinti ir didinti visuomenės informuotumą apie sportą ir fizinį aktyvumą visose valstybėse narėse dėl jų naudos sveikatai. Sportas ir fizinis aktyvumas turėtų būti įtraukti į socialinę politiką, psichikos ir fizinės sveikatos politiką, taip pat į švietimo ir darbo politiką (t. y. skatinti gydytojus išrašyti sporto ir (arba) fizinio aktyvumo receptus ir, kai tai daroma, užtikrinti galimybę naudotis sporto infrastruktūra; 1 valanda darbo per savaitę fiziniam aktyvumui ir t. t.).

Rekomenduojame, nes tai ilgalaikė investicija. Investicijos į sportą ir fizinį aktyvumą mažina sveikatos priežiūros paslaugų išlaidas ir našą. Pavyzdžiui, sportas ir fizinis aktyvumas, kaip sveikatos intervencija, sutrumpintų gydymo trukmę ir padarytų jį veiksmingesnį. Ši strategija jau sėkmingai įgyvendinama kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Vokietijoje. Sportas yra būdas kurti tokias vertybes kaip įsipareigojimas, pastangos, savigarba, pagarba ar bičiulystė. Sėdimas gyvenimo būdas yra dažnesnis nei ankstesnių kartų dėl, be kita ko, daugiau darbo vietų biuruose ir (arba) laisvalaikio įpročių pokyčių.

30. Rekomenduojame, kad ES įpareigotų kiekvieną valstybę narę nustatyti minimalų darbo užmokestį, kuris būtų nustatomas atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidas jos teritorijoje ir laikomas teisingu darbo užmokesčiu, kuriuo užtikrinamos minimalios gyvenimo sąlygos, viršijančios skurdo ribą. Kiekviena valstybė narė turi imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes nesažininga, kad dirbdami negalėsime pasiekti mėnesio pabaigos. Teisingas darbo užmokestis turėtų prisidėti prie socialinės gyvenimo kokybės. Dėl nevienodo darbo užmokesčio valstybės patiria didelių išlaidų (saugumas, mokesčių slėpimas, didesnės socialinės išlaidos ir t. t.).

31. Rekomenduojame suderinti mokesčius valstybėse narėse ES lygmeniu (siekiant išvengti mokesčių rojų ES ir kovoti su perkėlimu Europos viduje), taip pat nustatyti mokesčių paskatą, kuria būtų atgrasoma nuo darbo vietų perkėlimo už Europos ribų.

Šią rekomendaciją teikiame, nes esame susirūpinę dėl darbo vietų perkėlimo už Europos ribų poveikio ir manome, kad tai užkirstų kelią mokesčių konkurencijai tarp ES valstybių narių.

4 kryptis. Mokymasis Europoje

pokryptis „Europinė tapatybė“ / 4.2 pokryptis „Skaitmeninis švietimas“

32. Rekomenduojame skatinti daugiakalbystę nuo ankstyvo amžiaus, pavyzdžiui, darželyje. Nuo pradinės mokyklos vaikams turėtų būti privaloma C1 lygį pasiekti ne savo gimtąja, o kita aktyvia ES kalba.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad daugiakalbystė yra priemonė, jungianti piliečius ir tiltas į kitas kultūras, nes ji daro kitas šalis ir jų kultūras prieinamesnes. Ji stiprina europinę tapatybę ir tarpkultūrinius mainus. Svarbu susipažinti su kitomis Europos Sąjungos kultūromis. Todėl gebėjimas gerai bendrauti dviem kalbomis padėtų sukurti bendrą Europos tapatybę ir suprasti kitas Europos kultūras. ES turi glaudžiai bendradarbiauti su švietimo įstaigomis, kad pasiektų gerų rezultatų švietimo srityje. Taip pat būtina sukurti specialią programą (pvz., skaitmenines platformas, išplėstines „Erasmus+“ programas ir kt.), kuria būtų išimtinai skatinama daugiakalbystė. Dabartinės Europos mokyklos šiuo atžvilgiu gali būti pavyzdžiu. ES turėtų sukurti daugiau tokių mokyklų ir aktyviai jas skatinti.

33. Rekomenduojame ES didinti jaunimo informuotumą apie interneto ir skaitmeninio keliamus pavojus sukuriant privalomą pradinio ugdymo dalyką. ES turėtų parengti priemones ir sukurti bendras mokymo erdves, kad jaunimas galėtų mokytis kartu.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes dabartinių iniciatyvų ar programų šioje srityje nepakanka. Be to, daugelis ES piliečių nežino apie esamas ES iniciatyvas šiose srityse. Vaikai nepakankamai žino apie interneto keliamus pavojus, todėl turėtume dėti daug daugiau pastangų, kad didintume jaunosios kartos informuotumą.

34. Rekomenduojame ES siekti, kad technologijos taptų prieinamesnės vyresnio amžiaus žmonėms, skatinant programas ir iniciatyvas, pavyzdžiui, rengiant jų poreikiams pritaikytus kursus. ES turėtų užtikrinti teisę naudotis skaitmeninėmis technologijomis tiems, kurie to nori, ir pasiūlyti alternatyvų tiems, kurie to nenori.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes ES turėtų užtikrinti, kad vyresnio amžiaus žmonės galėtų dalyvauti skaitmeniniame pasaulyje ir kad niekas nebūtų diskriminuojamas. Reikėtų įdiegti supaprastintas priemones, skirtas toms kartoms, kurios turi mažiau tam tikrų technologijų naudojimo patirties, siekiant jas integruoti į šiandienos pasaulį. Rekomenduojame geriau skatinti esamas iniciatyvas, kad piliečiai apie jas žinotų. Vyresnio amžiaus žmonės neturėtų būti diskriminuojami ES, kai kalbama apie IT priemonių naudojimą. (Kaip priedas, tai reiškia, kad piliečiai turėtų turėti galimybę gyventi be interneto tinklo). ES turėtų organizuoti ir teikti vyresnio amžiaus žmonėms nuolatinę nemokamą pagalbą, kad palengvintų prieigą prie skaitmeninių priemonių.

pokryptis „Kultūriniai mainai“ / 4.4 pokryptis „Aplinkosauginis švietimas“

35. Rekomenduojame ES sukurti platformą, kurioje švietimo tikslais būtų teikiama mokomoji medžiaga klimato kaitos, tvarumo ir aplinkos klausimais. Tokia informacija turėtų būti pagrįsta faktais, patikrinta ekspertų ir pritaikyta kiekvienai valstybei narei. Platforma:

- turėtų apimti pamokas įvairioms tikslinėms grupėms, pavyzdžiui, miesto ar kaimo vietovėse gyvenantiems žmonėms, visoms amžiaus grupėms ir visais išankstinių žinių lygmenimis;
- turėtų būti prieinama visoms valstybėms narėms ir lengvai prieinama;
- į jo įgyvendinimą turėtų būti įtrauktas skatinimo planas, į kurį turėtų būti įtrauktos atitinkamos įmonės;
- galėtų būti teikiama kartu su finansavimo programa, kuria būtų remiamas platformoje pateikiamos informacijos naudojimas ir įgyvendinimas. Šiuo finansavimu taip pat turėtų būti remiami vizitai vietoje siekiant pateikti konkrečių pavyzdžių.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad visų amžiaus grupių žmonės turi turėti prieigą prie įrodymais pagrįstos informacijos apie tai, kaip spręsti klimato kaitos, tvarumo ir aplinkos klausimus. Svarbios sąvokos, tokios kaip ekologinis pėdsakas, turi būti suprantamos visiems, ypač jaunimui, nes tai, ką mes mokomės kaip vaikai, lydi mus visą gyvenimą. Šios temos yra sudėtingos, o klaidinga informacija yra plačiai paplitusi. Mums reikia patikimo šaltinio, o ES turi patikimumo ir išteklių šiam vaidmeniui atlikti. Tai taip pat svarbu, nes žinių lygis ir prieiga prie patikimos informacijos įvairiose valstybėse narėse skiriasi.

36. Rekomenduojame ES teikti pirmenybę tam, kad mainų programos būtų prieinamos visiems (amžiaus grupėms, valstybėms narėms, švietimo lygmenims ir finansiniams pajėgumams) ir kad būtų galima rengti stažuotes ar mainus tarp sektorių, šalių, švietimo įstaigų, miestų ir įmonių. ES turėtų būti atsakinga už kultūrinių ir socialinių mainų visoje ES – tiek fizinių, tiek skaitmeninių – inicijavimą, tarpininkavimą ir finansavimą. ES turi aktyviai skatinti šias iniciatyvas ir orientuotis į tuos, kurie dar nežino apie kultūrinių ir socialinių

mainų programas. Konferencija dėl Europos ateities, į kurią piliečiai buvo atrinkti atsitiktine tvarka, yra puikus Europos mainų pavyzdys. Norime daugiau tokio pobūdžio iniciatyvų, tačiau taip pat norime mažesnio masto iniciatyvų, taip pat mainų sporto, muzikos, (socialinių) stažučių ir kt. srityse.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes svarbu sukurti priklausymo ir sanglaudos jausmą ir skatinti toleranciją mūsų nuostabiai įvairovei ir skirtingoms perspektyvoms, taip pat individualių įgūdžių ugdymui. Šis procesas plėtos draugystę, tarpusavio supratimą ir kritinį mąstymą. Norėtume skatinti visų mūsų bendruomenių narių, net ir tų, kurie iki šiol nedalyvavo tokiose iniciatyvose, dalyvavimą.

pokryptis „Kokybė, finansavimas ir galimybės mokytis“ / pokryptis „Švietimo suderinimas“

37. Rekomenduojame visoms valstybėms narėms nustatyti ir patvirtinti būtiniausius sertifikuoto pagrindinių dalykų mokymo standartus nuo pradinės mokyklos. Tikslas – užtikrinti, kad visi piliečiai turėtų vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą, kuriuo užtikrinamas teisingumas ir lygybė.

Šią rekomendaciją teikiame dėl šių priežasčių:

- Nustatius minimalųjį standartą būtų sustiprintas tėvų, mokytojų ir studentų pasitikėjimas savo švietimo sistemomis, kartu paliekant erdvės iniciatyvumui ir įvairovei.
- Jei mūsų rekomendacija bus įgyvendinta, ji sustiprins ir sustiprins bendrą Europos tapatybę, skatins sanglaudą, vienybę ir priklausymo jausmą.
- Šios rekomendacijos įgyvendinimas sustiprintų mokyklų bendradarbiavimą ir mainus visoje ES, o tai pagerintų mokytojų ir mokinių santykius ir labai palengvintų mainų programas.

38. Rekomenduojame, kad visų ES valstybių narių pradinėse mokyklose anglų kalbos būtų mokoma pagal sertifikuojamą standartą kaip pagrindinio dalyko, siekiant palengvinti ir sustiprinti Europos piliečių gebėjimą veiksmingai bendrauti.

Šią rekomendaciją teikiame dėl šių priežasčių:

- taip būtų sudarytos sąlygos didesnei vienybei ir lygybei stiprinant piliečių gebėjimą bendrauti tarpusavyje ir būtų remiama stipresnė bendra Europos tapatybė;
- tai išplėstų darbo rinką ir padarytų ją lankstesnę ir prieinamesnę, suteikdama piliečiams pasitikėjimo dirbti ir bendrauti visose kitose valstybėse narėse, kurios suteikia daugiau asmeninių ir profesinių galimybių.
- toks požiūris leistų per labai trumpą laiką išplatinti bendrą Europos kalbą;
- bendros kalbos vartojimas paspartintų keitimąsi informacija, o tai būtų naudinga Europos ir europiečių bendradarbiavimui, bendram reagavimui į krizes, humanitarinei pagalbai ir suartėjimui.

5 kryptis. Etiška ir saugi skaitmeninė transformacija

5.1 pokryptė „Skaitmeninės transformacijos demokratizavimas“ / 5.2 pokryptė „Kibernetinis saugumas“

39. Rekomenduojame, kad ES turėtų daugiau galių kovoti su neteisėtu turiniu ir kibernetiniais nusikaltimais. Rekomenduojame stiprinti Europolo / Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro pajėgumus, be kita ko:

- finansinių išteklių ir darbuotojų skaičiaus didinimas
- užtikrinti, kad kiekvienoje šalyje būtų taikomos panašios sankcijos
- užtikrinti greitą ir veiksmingą teisėtumo kontrolę;

Šią rekomendaciją teikiame siekdami užtikrinti laisvę internete ir kartu užtikrinti, kad už diskriminaciją, piktnaudžiavimą ir priekabiavimą būtų baudžiama. Pritariame Europos viešosios įstaigos idėjai, nes nenorime, kad interneto platformų reguliavimas būtų paliktas tik privačioms įmonėms. Interneto platformos turi prisiimti atsakomybę už platinamą turinį, tačiau norime užtikrinti, kad pirmenybė nebūtų teikiama jų interesams. Turinio reguliavimas ir atsakingų asmenų baudžiamasis persekiojimas turi būti greitas ir veiksmingas, kad jie taip pat turėtų atgrasomąjį poveikį piktavališkiems asmenims.

40. Rekomenduojame ES investuoti į novatorišką ir kokybišką skaitmeninę infrastruktūrą (pvz., Europoje kuriamą 5G), kad būtų užtikrintas Europos savarankiškumas ir užkirstas kelias priklausomybei nuo trečiųjų šalių ar privačių įmonių. ES taip pat turėtų skirti ypatingą dėmesį investicijoms į mažiau išsivysčiusius regionus.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad skaitmeninė infrastruktūra atlieka esminį vaidmenį Europos ekonomikoje ir kasdieniame europiečių gyvenime, kurį ji palengvina. Todėl Europai reikia aukštos kokybės skaitmeninės infrastruktūros. Jei tai priklauso nuo trečiųjų šalių, Europa gali būti neapsaugota nuo neigiamos privačių įmonių ar užsienio šalių įtakos. Todėl Europa turėtų investuoti į skaitmeninę infrastruktūrą, kad padidintų savo savarankiškumą. Taip pat svarbu užtikrinti skaitmeninę įtrauktį užtikrinant, kad investicijos būtų naudingos mažiau skaitmeniniu požiūriu išsivysčiusiems regionams.

41. Rekomenduojame ES skatinti švietimą melagingų naujienų, dezinformacijos ir saugumo internete klausimais Europos mokyklose. Ji turėtų remtis gerosios patirties pavyzdžiais iš visos ES. ES turėtų įsteigti specialią organizaciją, kuri skatintų šį darbą ir teiktų rekomendacijas švietimo sistemoms. Ji taip pat turėtų skatinti neformalųjį švietimą, taip pat novatoriškus ir kūrybingus mokymo metodus (pvz., dalyvaujamuosius žaidimus).

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad svarbu mokyklose rengti kursus apie saugumą internete ir skaitmeninio saugumo kultūrą (kovą su sukčiavimu internete, melagingomis naujienomis ir t. t.), kad visi turėtų priemonių apsisaugoti nuo grėsmių internete. Svarbu orientuotis į jaunimą, kuriam tokios grėsmės yra itin aktualios. Mokyklos taip pat gali bendrauti su tėvais, kad būtų skatinama

geroji patirtis. Šiuos kursus galima įkvėpti gerosios patirties Europoje (pvz., Suomijoje) pavyzdžiais, juos pritaikant prie kiekvienos šalies poreikių.

pokryptė. Duomenų apsauga

42. Rekomenduojame toliau riboti duomenų milžinų piktnaudžiavimą duomenimis gerinant BDAR (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) laikymąsi, kuriant labiau standartizuotus mechanizmus visoje ES ir užtikrinant, kad net ES veikiančios ne ES įmonės laikytųsi šio reglamento. Tokiame patobulinime turėtų būti aiškiai ir glaustai paaiškintos duomenų naudojimo sąlygos, kad būtų išvengta dviprasmiškumo ir papildomos informacijos apie tai, kaip ir kas naudos duomenis, teikimo ir kad sutikimas pakartotinai naudoti ir perparduoti duomenis nebūtų numatytoji galimybė. Ji turėtų užtikrinti, kad piliečio prašymu duomenys būtų visam laikui ištrinami. Ji taip pat turėtų padidinti vykdymo užtikrinimo nuoseklumą, susijusį su asmenų profiliavimu pagal jų veiklą internete. Siūlome dviejų rūšių sankcijas: bauda, proporcinga įmonės apyvartai, ir įmonės veiklos apribojimai.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad šiuo metu skaidrumas yra labai ribotas, kiek tai susiję su renkamų duomenų rūšimi, jų tvarkymu ir asmenų, kuriems jie parduodami, tapatybe. Turime dar labiau apriboti duomenų milžinų piktnaudžiavimą įgaliojimais ir užtikrinti, kad piliečiai duotų informaciją pagrįstą sutikimą tvarkyti jų duomenis.

43. Rekomenduojame sukurti nepriklausomą visos Europos agentūrą, kuri turėtų aiškiai apibrėžti įkyrų elgesį (pvz., šlamštą) ir parengti gaires, kaip piliečiai gali prieštarauti jų duomenų tvarkymui ir reikalauti juos ištrinti, visų pirma iš trečiųjų šalių. Ši agentūra turi būti įgaliota nustatyti taisyklių nesilaikančius sukčiautojus ir organizacijas ir už juos bausti. Daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų užtikrinta, jog už ES ribų įsisteigę, bet ten veikiantys subjektai laikytųsi ES taisyklių. Ją finansuotų ES institucijos ir sudarytų jungtinė nepriklausomų įstaigų (t. y. akademinės bendruomenės ekspertų ir specialistams atstovaujančių subjektų) taryba. Ji turėtų turėti sukamąjį prezidiumą. Siūlome dviejų rūšių sankcijas: bauda, proporcinga įmonių apyvartai ir įmonių veiklos apribojimams.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad nėra tvirtus įgaliojimus turinčios centrinės agentūros, kuri galėtų padėti piliečiams, ypač kai jie turi problemų ir jiems reikia pagalbos, patarimų ar paramos. Nėra aiškių ir privalomų taisyklių, kurių įmonės turėtų laikytis. Sankcijos nevykdomos arba daro nedidelį poveikį įmonėms.

44. Rekomenduojame sukurti ES sertifikavimo sistemą, pagal kurią būtų skaidriai patvirtinama atitiktis BDAR (Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui) ir užtikrinama, kad informacija apie duomenų apsaugą būtų pateikiama prieinamu, aiškiu ir paprastu būdu. Šis sertifikatas būtų privalomas ir matomas interneto svetainėse ir platformose. Jį turėtų išduoti šiuo tikslu veikiantis arba įsteigtas nepriklausomas Europos lygmens sertifikuojuojas, kuris nebūtų susijęs su nacionalinėmis vyriausybėmis ar privačiuoju sektoriumi.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad šiuo metu yra mažai arba visai nėra skaidrumo, kaip kiekviena įmonė saugo duomenis, o naudotojai ir (arba) klientai negali priimti informacija pagrįsto sprendimo.

45. Rekomenduojame geriau paaiškinti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR) ir pagerinti komunikaciją apie jį sukuriant standartinį atitikties tekstą, kuriame vartojama paprasta ir aiški kalba, kurią visi gali suprasti. Šiame tekste turėtų būti išdėstyta pagrindinė mintis ir (arba) pagrindiniai principai. Sutikimo procedūra turėtų būti labiau vizuali (pavyzdžiui, prašymas suteikti aiškų leidimą prisijungti prie telefono per taikomąją programą). Kartu turėtų būti vykdoma informacinė kampanija (ypač televizijos) ir sistemingai rengiami privalomi kursai (bent tiems, kurie dirba su duomenimis) bei teikiamos konsultacijos tiems, kuriems reikia pagalbos.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad šiuo metu BDAR formuluotė yra pernelyg neaiški ir pernelyg techninė, o informacijos kiekis yra milžiniškas ir neprieinamas visiems. Komunikacija įvairiose šalyse taip pat nėra panaši ir dažnai į ją neįtraukiamos skirtingos grupės, daugiausia vyresnio amžiaus žmonės ir žmonės, gimę iki skaitmeninio amžiaus.

pokryptė. Skaitmeninė transformacija ir sveikata

46. Rekomenduojame, kad ES klaidingos informacijos problemą spręstų dviem būdais:

- teisės aktai, kuriais socialinės žiniasklaidos įmonėms sudaromos sąlygos įdiegti mašininio mokymosi algoritmus, kuriais galima pabrėžti informacijos socialiniuose tinkluose ir naujose žiniasklaidos priemonėse patikimumą, suteikiant naudotojui patikrintus informacijos šaltinius. Rekomenduojame, kad algoritmus tikrintų ekspertai, kad būtų užtikrintas tinkamas jų veikimas;
- sukurti skaitmeninę platformą, kurioje, nepaisant politinių ir ekonominių interesų, būtų vertinama tradicinės žiniasklaidos (pvz., televizijos, spaudos, radijo) informacija ir piliečiai būtų informuojami apie informacijos kokybę netaikant jokios cenzūros. Platformai turėtų būti taikoma viešoji kontrolė ir aukščiausi skaidrumo standartai, o ES turėtų užtikrinti, kad jai skirtos lėšos būtų naudojamos pagal numatytą paskirtį.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad dalyvauja įvairių rūšių žiniasklaida, ir manome, kad sankcijos arba turinio pašalinimas galėtų lemti cenzūrą ir pakenkti saviraiškos laisvei ir spaudos laisvei. Rekomenduojame ekspertams patikrinti ir kontroliuoti tinkamą algoritmo veikimą, siekiant užtikrinti, kad jis tinkamai veiktų. Galiausiai rekomenduojame, kad platforma būtų nepolitinė ir nepriklausoma, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir saviraiškos laisvė. Be to, kadangi neįmanoma visiškai atsikratyti melagingų naujienų, šių priemonių prieinamumas piliečiams padės sumažinti jų poveikį Europoje.

47. Rekomenduojame ES įgyvendinti įvairius veiksmus, kad būtų užtikrintas sveikas naudojimasis internetu:

- pirma, ES turi spręsti infrastruktūros ir įrangos trūkumo problemą, dėl kurios piliečiai negali naudotis internetu;

- **Antra, rekomenduojame ES skatinti valstybes nares rengti mokymus internete ir kelti su tuo susijusią riziką visoms amžiaus grupėms. Tai būtų galima padaryti mokyklose pradedant rengti vaikams ir jaunimui skirtus kursus ir parengiant skirtingas mokymo programas, kad jos pasiektų suaugusius ir vyresnio amžiaus piliečius. Šių kursų turinį Europos lygmeniu turėtų nustatyti nepriklausomų ekspertų grupė.**
- **Galiausiai raginame ES imtis visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad visuomenės skaitmeninimas neatmestų vyresnio amžiaus žmonių, ir užtikrinti, kad pagrindinės paslaugos taip pat būtų prieinamos asmeniškai.**
- **ES turėtų užtikrinti, kad konkrečiai šiai veiklai skirtos lėšos būtų naudojamos pagal numatytą paskirtį.**

Šią rekomendaciją teikiame dėl infrastruktūros ir įrangos (pvz., prietaisų) trūkumo kai kuriose Europos vietose ir poreikio užtikrinti ryšį prieš šviečiant piliečius, nes žinome, kad tam tikruose regionuose ir tam tikruose profiliuose prieiga prie interneto yra ribota. Rekomenduojame organizuoti pamokas, kurios padėtų vaikams įgyti skaitmeninį raštingumą, teikti kitas programas, kurios padėtų vyresnio amžiaus žmonėms pereiti prie skaitmeninių technologijų, ir imtis veiksmų siekiant juos patikinti, kad skaitmeninė transformacija nekenkia vyresnio amžiaus žmonių teisėms.

48. Rekomenduojame ES skatinti piliečių švietimą kiekvienoje valstybėje narėje, kad būtų stiprinamas kritinis mąstymas, skepticizmas ir faktų tikrinimas ir jie būtų mokomi nepriklausomai vertinti, ar informacija yra patikima. Šis švietimas turėtų apimti specialių kursų rengimą pagrindinio ugdymo lygmeniu ir turėtų būti siūlomas kitose viešosiose erdvėse bet kokio amžiaus piliečiams, norintiems juo pasinaudoti. ES turėtų užtikrinti, kad konkrečiai šiai veiklai skirtos lėšos būtų naudojamos pagal numatytą paskirtį.

Mes pateikiame šią rekomendaciją, nes manome, kad neįmanoma visiškai atsikratyti klaidingos informacijos. Šie mokymai padės piliečiams juos atpažinti patiems. Todėl bus sumažintas klaidingos informacijos poveikis visuomenei ir patiems piliečiams. Tai taip pat suteiktų piliečiams daugiau galimybių imtis veiksmų, o ne pasikliauti institucijomis, kad gautų patikimos informacijos.

Priedas. kitos rekomendacijos, išnagrinėtos dar nepriimtoje plokštelėje

3 kryptis. Teisinga visuomenė

pokryptė. Lygios teisės

Rekomenduojame ES sukurti mažumų teisių stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmą (pvz., portalą ar biurą, kuriame žmonės galėtų teikti skundus).

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes manome, kad kiekvienas asmuo gali pareikšti savo nuomonę ir turi teisę ieškoti pagalbos ir ją gauti. Toks biuras reikalingas siekiant sumažinti įtampą tarp mažumų ir daugumos.

poašis Nuosavas kapitalas / poašis 3.4 Galimybė sportuoti

Rekomenduojame, kad ES didintų informuotumą apie fizinį aktyvumą pasitelkdama vaidmenų modeliavimą, kuriame dalyvautų visuomenės veikėjai (pvz., Parlamento organizuojami renginiai turėtų apimti tam tikrą fizinio aktyvumo ar judėjimo formą kelioms sekundėms, pvz., tempimą, vaikščiojimą ar šokinėjimą).

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes visuomenės veikėjų sutelkimas fiziniam aktyvumui padidins visuomenės informuotumą.

5 kryptis. Etiška ir saugi skaitmeninė transformacija

pokryptė. Duomenų apsauga

Rekomenduojame sukurti interneto identifikatorių, kuriame būtų saugomi asmens ir neskelbtini duomenys, tačiau jis būtų prieinamas tik valdžios institucijoms ir policijai. Interneto platformos ir pardavėjai naudosis su šiuo interneto identifikatoriumi susietą interneto kodą ir konkrečiai veiklai reikalingus duomenis. Numatytasis dalijimosi duomenimis naudojant šį identifikatorių nuostatis turėtų būti taikomas be sutikimo. Duomenys turėtų būti perduodami tik tiesiogiai susijusioms šalims, o ne trečiajai šaliai. Jei duomenys perduodami trečiajai šaliai, pilietis turėtų turėti galimybę lengvai prieštarauti. Duomenys turėtų būti prieinami tik ribotą laiką arba konkrečiam sandoriui. Leidimas naudoti duomenis turėtų būti ribotas laiko atžvilgiu arba turėtų būti aiškiai apibrėžta, ką įmonės gali daryti su duomenimis.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes šiuo metu įmonės gali rinkti visus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus duomenis, ir naudoti juos įvairiais tikslais, neatskleisdamos, kaip ir kodėl tiksliai. Todėl operatoriai gauna daugiau informacijos, nei jiems iš tikrųjų reikia, kad galėtų teikti mums paslaugas, ir tada gali perparduoti ar pakartotinai naudoti kitus duomenis be mūsų sutikimo. Kartu taip bus užtikrinta interneto naudotojų atskaitomybė, kartu išsaugant jų santykinį anonimiškumą.

2-asis Europos piliečių forumas. „Europos demokratija; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“

PANELĖ PRIĖMĖ REKOMENDACIJAS (turi būti PATEIKTA PLENARIJA)

1 kryptis. Teisių užtikrinimas ir nediskriminavimas

pokryptė „Nediskriminavimas“ / 1.2 pokryptė „Lyčių lygybė“

1. „Rekomenduojame, kad ES įtrauktų kovos su diskriminacija darbo rinkoje kriterijus (kvotas jaunimui, vyresnio amžiaus žmonėms, moterims, mažumoms). Jei įmonės atitinka šiuos kriterijus, jos gauna subsidijas arba mokesčių lengvatas.“

Rekomenduojame geriau informuoti darbuotojus šiais klausimais:

- viršvalstybinės ir nacionalinės institucijos (pvz., profesinės sąjungos);
- mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad įmonės laikytųsi galiojančių nediskriminavimo darbo vietoje taisyklių;
- kvalifikacijos programas, skirtas socialinėms grupėms, patiriančioms diskriminaciją darbo rinkoje (jaunimui, pagyvenusiems žmonėms, moterims, mažumoms).

Rekomenduojame priimti dviejų etapų ES teisės aktą. Pirma, reikėtų numatyti subsidijas tam tikrų kategorijų darbuotojų, kurie gali būti diskriminuojami, įdarbinimui. Antra, teisėkūros procedūra priimame akte turėtų būti reikalaujama, kad darbdaviai šias grupes įdarbintų minimaliam laikotarpiui.“

Iš tiesų Sąjunga yra atsakinga už tai, kad būtų išlaikyta laisvos rinkos interesų ir pažeidžiamų grupių, kurias reikia teisiškai apsaugoti, apsaugos pusiausvyra. Nevienalytės grupės yra pageidautinos įmonėms, nes jos siūlo įvairias kvalifikacijas. Subsidijos yra papildoma paskata įmonėms.

2. „Rekomenduojame ES sukurti paskatų sistemą, kuri palengvintų įperkamų vaikų darželių ir žaidimų aikštelių kūrimą didelėse ir mažosiose įmonėse. Bendros priemonės taip pat yra perspektyvus sprendimas mažosioms įmonėms pasinaudoti subsidija.

Rekomenduojame ES įpareigoti įmones steigti vaikų darželius proporcingai darbuotojų skaičiui.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes šeimos ir profesinio gyvenimo derinimas gerina darbo rezultatus, mažina nedarbą ir suteikia tėvams, ypač moterims, galimybę siekti karjeros. Siūlomu sprendimu, kuriame daugiausia dėmesio skiriama socialiniam aspektui, užtikrinamas vaikų saugumas ir mažinamas tėvų nerimas.

pokryptė. Žmogaus teisių ir gamtos bei gyvūnų teisių apsauga

3. „Rekomenduojame išsaugoti gyvūnų gerovę ir ūkininkavimo tvarumą iš dalies pakeičiant Direktyvą 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos. Reikia nustatyti išsamesnius minimalius kriterijus. Jie turi būti tikslūs, išmatuojami ir ribotos trukmės. Minimalūs kriterijai turi būti nustatyti taip, kad būtų užtikrinti aukštesni gyvūnų gerovės standartai ir kartu sudarytos sąlygos pereiti prie tvaraus klimato ir aplinkos bei ekologiško žemės ūkio.“

Kaip piliečiai, manome, kad svarbu nustatyti griežtesnius minimalius standartus, kurie būtų suderinti Sąjungoje gyvulininkystės srityje. Pripažįstame, kad pertvarka gali kelti iššūkių kai kuriuose subsidijuojamuose žemės ūkio sektoriuose ir tiems, kurie pereina prie žaliajo ir tvaraus žemės ūkio. Vis dėlto manome, kad labai svarbu užtikrinti, kad šis perėjimas įvyktų.

4. „Rekomenduojame skatinti labiau aplinką ir klimatą tausojantį žemės ūkį Europoje ir visame pasaulyje, pavyzdžiui, apmokestinant visus neigiamus išmetamuosius teršalus, pesticidus ir ekstremalų vandens naudojimą, atsižvelgiant į jų poveikį aplinkai. Visiems į Sąjungą importuojamiems žemės ūkio produktams taikomi muitai turi sudaryti sąlygas panaikinti trečiųjų šalių, kurios neatitinka tų pačių standartų kaip Sąjunga, konkurencinius pranašumus. Siekiant skatinti gyvūnams palankų žemės ūkį, rekomenduojame apmokestinti teršalus, išmetamus vežant gyvūnus dideliais atstumais.“

Sukūrę tokią sistemą manome, kad įmanoma remti perėjimą prie klimatui ir aplinkai nekenkiančio žemės ūkio.

5. „Nors pastaruoju metu platinama daug melagingų naujienų, rekomenduojame skatinti labiau nepriklausomą, objektyvesnę ir labiau subalansuotą nušvietimą žiniasklaidoje: 1. parengti ES direktyvą, kuria būtų nustatyti būtiniausi žiniasklaidos nepriklausomumo standartai; 2. Sąjungos lygmeniu skatinti ugdyti kiekvieno piliečio gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis.“

Sąjunga turi parengti direktyvą, kuria būtų užtikrintas žiniasklaidos nepriklausomumas ir saviraiškos laisvė.

6. „Rekomenduojame nutraukti masinės žemės ūkio gamybos subsidijavimą, jei dėl to nebus pereita prie klimato, ekologinio ir tvaraus žemės ūkio. Vietoj to rekomenduojame perskirstyti dotacijas tvariai pertvarkai remti.“

Užuot subsidijavus masinį ūkininkavimą, subsidijos turėtų būti nukreiptos į ūkius, kurie pereina prie naujų būtiniausių gyvūnų gerovės standartų laikymosi.

pokryptė. Teisė į privatumą

7. „Rekomenduojame, kad asmens duomenis tvarkantiems subjektams būtų suteiktas Sąjungos lygmens veiklos leidimas. Šiems subjektams taip pat turės būti atliekamas metinis išorės ir nepriklausomas duomenų apsaugos auditas. Šiems subjektams už duomenų apsaugos pažeidimus bus taikomos sankcijos, proporcingos jų metinei apyvartai, griežtesnės nei pagal dabartinį reglamentą. Leidimas turėtų būti panaikintas po dviejų pažeidimų iš eilės ir iš karto po sunkaus pažeidimo.“

Rekomenduojame tokias priemones, nes dabartinių reglamentų (BDAR) nepakanka, o subjektai turi būti geriau kontroliuojami ir jiems turi būti taikomos sankcijos, siekiant užtikrinti, kad jie nepažeistų duomenų apsaugos ir privatumo teisių.

8. „Rekomenduojame stiprinti ES kompetenciją šiose srityse: 1) švietimas duomenų apsaugos klausimais, 2) informuotumas apie duomenų apsaugą ir 3) nepilnamečių asmens duomenų apsauga. Rekomenduojame paaiškinti ir sugriežtinti BDAR nustatytas nepilnamečių duomenų tvarkymo taisykles, įskaitant taisykles dėl sutikimo, amžiaus tikrinimo ir teisėtų globėjų vykdomos kontrolės. Taip pat rekomenduojame į Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą įtraukti specialią kategoriją, skirtą neskelbtiniams nepilnamečių duomenims (pvz., teistumui, informacijai apie sveikatą, nuogumui), kad nepilnamečiai būtų apsaugoti nuo bet kokios formos prievartos ir diskriminacijos.“

Ši rekomendacija būtina, nes nepilnamečiai yra ypač pažeidžiami dėl duomenų apsaugos ir privatumo pažeidimų ir šiuo metu plačioji visuomenė (ypač nepilnamečiai, mokytojai ir teisėti globėjai) nepakankamai žino apie duomenų apsaugą. Jie visi turi išmokti naudotis internetinėmis ir neinternetinėmis duomenų paslaugomis ir kaip apsaugoti vaikų teisę į privatumą. Be to, teisėti globėjai dažnai gali sutikti, kad būtų tvarkomi vaikų duomenys, negaudami išsamios informacijos, o vaikai gali suklastoti tėvų sutikimą. Galiausiai ši rekomendacija būtina, nes nėra tikros ES masto informavimo apie duomenų apsaugą kampanijos, skirtos visų pirma nepilnamečiams, teisėtiems globėjams ir mokytojams, nors tokia kampanija yra būtina.

9. „Rekomenduojame nustatyti standartizuotą privatumo politiką ir lengvai suprantamas, glaustas ir intuityvias sutikimo formas, kuriose būtų aiškiai nurodyta, koks duomenų tvarkymas yra tikrai būtinas, o koks – neprivalomas. Rekomenduojame, kad sutikimo atšaukimas būtų paprastas, greitas ir nuolatinis. Rekomenduojame uždrausti subjektams riboti savo paslaugas daugiau nei būtina, jei nebuvo duotas sutikimas dėl neprivalomo duomenų tvarkymo.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes dabartinės ES taisyklės nėra pakankamai tikslios, sutikimo atšaukimas yra ilgas, laikinas ir sudėtingas, o subjektai nėra suinteresuoti siūlyti savo paslaugas piliečiams, kurie remiasi savo teise į duomenų apsaugą.

2 kryptis. Demokratijos ir teisinės valstybės apsauga

pokryptė. Teisinės valstybės apsauga

10. „Rekomenduojame iš dalies pakeisti Sąlygų reglamentą (2020/2092, priimtas 2020 m. gruodžio 16 d.), kad jis būtų taikomas visiems teisinės valstybės principo pažeidimams, o ne tik pažeidimams, turintiems poveikį ES biudžetui.“

Sąlygų reglamentu leidžiama sustabdyti ES lėšų išmokėjimą teisinės valstybės principą pažeidžiančioms valstybėms narėms. Tačiau pagal dabartinę formuluotę jis taikomas tik pažeidimams, kurie daro arba gali daryti poveikį Sąjungos biudžetui. Be to, dabartinė Sąlygų reglamento formuluotė apsaugo ES biudžetą ir ES institucijas, o ne atitinkamų valstybių narių piliečius. Todėl rekomenduojame iš dalies pakeisti dabartinį reglamento tekstą, kad jis apimtų visus teisinės valstybės principo pažeidimus.

11. „Rekomenduojame, kad paskelbus metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą (Komisijos mechanizmą, skirtą stebėti, kaip valstybės narės laikosi teisinės valstybės principo) ES kasmet rengtų konferencijas teisinės valstybės klausimais. Valstybės narės turėtų būti įpareigosios į Konferenciją siųsti socialiniu požiūriu įvairias nacionalines delegacijas, įskaitant piliečius ir pareigūnus.“

Ši konferencija paskatintų ES piliečių dialogą teisinės valstybės klausimais, taip pat piliečių ir ekspertų, rengiančių metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitas, dialogą. Tikime, kad abipusio pripažinimo ir dalijimosi aplinkoje dalyviai galės geriausios praktikos pavyzdžius ir idėjas gražinti į savo gimtąsias šalis. Be to, konferencijoje būtų didinamas informuotumas ir supratimas apie teisinės valstybės principą ir išvadas bei procesą, kuriais grindžiama metinė teisinės valstybės principo taikymo ataskaita. Tai taip pat pritrauktų žiniasklaidos dėmesį ir leistų piliečiams pasidalyti savo patirtimi ir palyginti ją su ataskaitos išvadomis.

pokryptis „Demokratijos apsauga ir stiprinimas“ / 2.4 pokryptis „Žiniasklaida ir dezinformacija“

12. „Rekomenduojame ES griežčiau užtikrinti savo konkurencijos taisyklių vykdymą žiniasklaidos sektoriuje, kad būtų užtikrinta žiniasklaidos pliuralizmo apsauga visose valstybėse narėse. ES turėtų užkirsti kelią didelėms žiniasklaidos monopolijoms ir politiniam paskyrimui į žiniasklaidos valdybas. Taip pat rekomenduojame į būsimą ES žiniasklaidos laisvės aktą įtraukti taisykles, kuriomis politikams būtų užkirstas kelias turėti žiniasklaidos turinį ar daryti jam didelę įtaką.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes taikant ES konkurencijos taisykles skatinama pliuralistinė žiniasklaidos aplinka, kurioje piliečiai gali rinktis. Kadangi Komisija šiuo metu rengia teisės aktus (dėl žiniasklaidos laisvės) dėl ES žiniasklaidos rinkos vientisumo, taip pat reikėtų numatyti, kad žiniasklaida nepriklausytų politikams ir nebūtų jų veikiamą.

pokryptė. Saugumas

13. „Rekomenduojame ES institucijoms atlikti svarbesnį vaidmenį naudojantis visomis turimomis priemonėmis, įskaitant nacionalinius kibernetinio saugumo centrus ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrą (ENISA), kad piliečiai, organizacijos ir institucijos būtų apsaugoti nuo naujų grėsmių, kylančių dėl kibernetinio saugumo pažeidimų ir dirbtinio intelekto naudojimo nusikalstamais tikslais. Taip pat rekomenduojame, kad Europos ir jos agentūrų direktyvos būtų tinkamai įgyvendinamos ir platinamos visose valstybėse narėse.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes piliečiai jaučiasi bejėgiai ir nežino, ką Europos Sąjunga daro kovodama su šiomis grėsmėmis. Rekomenduojame šią priemonę, nes šios grėsmės yra rimta nacionalinio ir Europos saugumo problema. Rekomenduojame šią priemonę, nes Europa turėtų būti tikra inovacijų šioje srityje varomoji jėga.

14. „Rekomenduojame, kad palaikydama santykius su išorės šalimis Sąjunga pirmiausia stiprintų savo sienoms bendras demokratines vertybes. Tik pasiekę šį tikslą rekomenduojame Sąjungai tapti mūsų demokratinio modelio ambasadore tose šalyse, kurios nori ir nori taikyti šį modelį pasitelkdamos diplomatiją ir dialogą.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes prieš žiūrėdami į išorę turime pažvelgti į vidų. Nes Europa gali ir turi padėti valstybėms narėms stiprinti savo demokratiją. Nes mes taip pat giname save rodydami pavyzdį ir remdami išorės šalių pastangas siekti demokratijos.

3 kryptis. Europos Sąjungos reforma

pokryptė. Institucinė reforma

15. „Rekomenduojame pakeisti ES institucijų pavadinimus, kad būtų paaiškintos jų funkcijos. Pavyzdžiui, Europos Sąjungos Taryba galėtų būti vadinama Europos Sąjungos Senatu. Europos Komisija gali būti vadinama Europos Sąjungos vykdomąja komisija.

Rekomenduojame šią priemonę, nes šiuo metu piliečiams sunku suprasti kiekvienos ES institucijos vaidmenį ir funkcijas. Jų pavardės neatspindi jų funkcijų. Negalima tikėtis, kad piliečiai atskirs Europos Sąjungos Tarybą, Europos Vadovų Tarybą ir Europos Tarybą. Svarbu vengti dubliavimosi.

16. „Rekomenduojame priimti Europos Parlamento rinkimų įstatymą, kuriuo būtų suderintos rinkimų sąlygos (teisės balsuoti amžius, rinkimų data, reikalavimai rinkimų apygardoms, kandidatams, politinėms partijoms ir jų finansavimui). Europos piliečiai turėtų turėti teisę balsuoti už įvairias ES lygmens partijas, kurių kiekvieną sudarytų kandidatai iš kelių valstybių narių. Pakankamu pereinamuoju laikotarpiu piliečiai vis dar galėtų balsuoti už nacionalines ir tarpvalstybines partijas.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes Sąjungai reikia ugdyti vienybės jausmą, kurį būtų galima pasiekti iš tiesų vieningais Europos Parlamento rinkimais. Šie bendri rinkimai suteiks galimybę įgalinti Europos Parlamento narius ir rinkimų kampaniją sutelkti į bendras Europos temas.

pokryptė. Sprendimų priėmimas

17. „Rekomenduojame sukurti interneto platformą, kurioje piliečiai galėtų rasti patikrintą informaciją ir jos prašyti. Platforma turėtų būti aiškiai susieta su Sąjungos institucijomis, suskirstyta pagal temas ir lengvai prieinama (pvz., sukuriant karštąją liniją). Piliečiai turėtų turėti galimybę užduoti ekspertams (pvz., mokslininkams, žurnalistams) svarbius klausimus ir gauti faktinius atsakymus iš šaltinių.“

Atvira prieiga prie faktinės informacijos yra itin svarbi mūsų visuomenei, kad piliečiai būtų gerai informuoti ir apsaugoti nuo melagingų naujienų ir dezinformacijos. Mums reikia patikimo ir nepriklausomo informacijos šaltinio, kuriam neturėtų įtakos politiniai, ekonominiai ir nacionaliniai interesai. Be to, platforma gali sukurti tiltą (t. y. tiesioginius santykius) tarp piliečių ir Sąjungos.

18. „Rekomenduojame išimtiniais atvejais surengti ES masto referendumą visiems Europos piliečiams itin svarbiais klausimais. Referendumą turėtų pradėti Europos Parlamentas ir jis turėtų būti teisiškai privalomas.“

ES piliečiai turėtų turėti daugiau tiesioginės įtakos priimant svarbius sprendimus ES klausimais. Tačiau referendumai turėtų būti rengiami tik išimtinėmis aplinkybėmis, nes dėl didelių išlaidų jų nebūtų įmanoma rengti reguliariai. Žinome, kad dėl šios rekomendacijos gali prireikti iš dalies pakeisti Sutartį ir pritaikyti nacionalines konstitucijas.

19. „Rekomenduojame sukurti daugiafunkčę skaitmeninę platformą, kurioje piliečiai galėtų balsuoti internetiniuose rinkimuose ir apklausose. Piliečiams turėtų būti suteikta galimybė motyvuoti savo balsavimą dėl svarbių klausimų ir Europos institucijų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Ši platforma turėtų būti saugi, plačiai prieinama ir gerai matoma kiekvienam piliečiui.“

Šios platformos tikslas – didinti dalyvavimą Europos politikoje ir sudaryti palankesnes sąlygas piliečiams gauti konsultacijas ir balsuoti. Esamos priemonės ir procesai nėra pakankamai matomi, todėl šioms skirtingoms funkcijoms reikia naujos integruotos priemonės. Aktyvesnis dalyvavimas lemia geresnius sprendimus, didesnę Europos piliečių tarpusavio pasitikėjimą ir apskritai geresnę Sąjungos veikimą.

20. „Rekomenduojame iš naujo įvertinti balsavimo sistemas ES institucijose, daugiausia dėmesio skiriant vieningo balsavimo klausimui. Balsų „svoris“ turėtų būti apskaičiuojamas teisingai, kad būtų apsaugoti mažų šalių interesai.“

Balsavimas vieningai yra svarbus iššūkis priimant sprendimus Sąjungoje. Atsižvelgiant į didelį valstybių narių skaičių, labai sunku pasiekti susitarimą. Prireikus Europos sutartys turėtų būti iš dalies pakeistos, kad būtų sprendžiamas vienbalsiškumo klausimas.

pokryptė Glaudesnė integracija

21. „Rekomenduojame, kad Sąjunga vykdytų viešąsias investicijas, kuriomis būtų kuriamos tinkamos darbo vietos ir gerinama bei derinama gyvenimo kokybė visoje Sąjungoje, tarp valstybių narių ir valstybių narių viduje (t. y. regionų lygmeniu). Reikia užtikrinti priežiūrą, skaidrumą ir veiksmingą komunikaciją su piliečiais įgyvendinant viešąsias investicijas ir sudaryti sąlygas piliečiams stebėti visą investavimo procesą. Siekiant geresnės gyvenimo kokybės, reikėtų investuoti į tokias sritis kaip švietimas, sveikata, būstas, fizinė infrastruktūra, pagyvenusių žmonių ir neįgaliųjų priežiūra, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės poreikius. Papildomomis investicijomis turėtų būti siekiama užtikrinti tinkamą tinkamo darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, kad būtų sudarytos sąlygos sveikam gyvenimo būdui.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes suderinus gyvenimo lygį Sąjungoje pagerės ekonominė pažanga visoje Sąjungoje ir bus sukurta vieninga Europos Sąjunga. Tai pagrindinis tolesnės Sąjungos integracijos rodiklis. Nors kai kurie iš šių mechanizmų jau įdiegti, manome, kad dar yra ką tobulinti.

22. „Rekomenduojame visoms valstybėms narėms nustatyti bendrą pagrindą, grindžiamą ekonominiais rodikliais ir gyvenimo kokybės rodikliais, kad visiems būtų suteiktos vienodos galimybės ir vienodos sąlygos sukurti bendrą ekonominę struktūrą. Svarbu, kad šis bendras pagrindas būtų nustatytas pagal aiškų ir realistišką tvarkaraštį, kurį, rekomendavus ekspertams, nustato institucijos. Su ekspertais taip pat turėtų būti konsultuojamasi dėl tokios bendros ekonominės struktūros formos. Taip pat svarbu, kad rodikliai, kuriais grindžiamas šis bendras pagrindas, būtų išsamiau apibrėžti padedant ekspertams.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes jei turėsime teisingą Sąjungą, turėsime vieningesnę Europą. Kad būtume sąžiningi, turime pasiūlyti lygias galimybes ir bendrą pagrindą visai Sąjungai. Bendrą ekonominę struktūrą bus galima sukurti tik sukūrus bendrą pagrindą.

23. „Rekomenduojame apmokestinti dideles įmones ir įmonių pajamas, kad jos prisidėtų prie viešųjų investicijų, ir naudoti apmokestinimą investicijoms į kiekvienos šalies švietimą ir vystymąsi (moksliniai tyrimai ir plėtra, stipendijos pagal programą „Erasmus“ ir kt.). Taip pat svarbu užtikrinti, kad Sąjungoje būtų panaikinti mokesčių rojai.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes ji padės užkirsti kelią mokesčių slėpimui ir mokesčių rojų kūrimui bei skatins laikytis reikalavimų.

4 kryptis. Europinės tapatybės kūrimas

pokryptė. Švietimas siekiant demokratijos

24. Rekomenduojame užtikrinti, kad švietimas demokratijos klausimais ES pagerintų ir pasiektų minimalų žinių lygį visose valstybėse narėse. Toks švietimas turėtų apimti demokratinį procesą ir bendrą informaciją apie Sąjungą, kurios turėtų būti mokoma visose Sąjungos valstybėse narėse, bet tuo neapsiriboti. Ji turėtų būti praturtinta įvairiomis koncepcijomis, skirtomis mokyti demokratinio proceso, kuris turėtų būti patrauklus ir tinkamas pagal amžių.“

Ši rekomendacija ir jos priežastys yra svarbios, nes ją įgyvendinus Sąjungoje bus užtikrintas darnesnis ir demokratiškesnis gyvenimas. Pagrindimas yra toks: jaunimas būtų mokomas demokratinio proceso; toks švietimas galėtų apriboti populizmą ir dezinformaciją viešose diskusijose; tai galėtų sumažinti diskriminaciją; ir, galiausiai, tai leistų šviesti ir mobilizuoti piliečius demokratijos labui, neapsiribojant vien tik jų pareiga balsuoti.

25. „Rekomenduojame toliau plėtoti, tobulinti ir padaryti prieinamesnes esamas ir besiformuojančias vertimo technologijas, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą, kad būtų sumažintos kalbos kliūtys ir sustiprinta bendra tapatybė bei demokratija Sąjungoje.“

Ši rekomendacija ir jos priežastys yra svarbios, nes ją įgyvendinus bus prisidėta prie bendros europinės tapatybės kūrimo gerinant visų valstybių narių piliečių bendravimą.

26. „Rekomenduojame, kad patikrinama informacija būtų lengvai suprantamai prieinama piliečiams per mobiliųjų įrenginių programėlę, kad būtų padidintas skaidrumas, viešos diskusijos ir demokratija. Ši taikomoji programa galėtų būti naudojama informacijai apie, pavyzdžiui, teisės aktus, diskusijas Sąjungoje, Sutarčių pakeitimus ir kt. skleisti.

Ši rekomendacija ir jos priežastys yra svarbios, nes ją įgyvendinus bus sudarytos palankesnės sąlygos komunikacijai, nes bus sudarytos sąlygos geriau informuotiems įvairių valstybių narių piliečių debatams naudojant taikomąją programą, kuri galėtų atlikti daug skirtingų funkcijų. Ši taikomoji programa turėtų būti suprojektuota taip, kad ji galėtų dominti visus ir galėtų padidinti smalsumą bei padaryti techninę informaciją prieinamesnę ir patrauklesnę. Paraiška turėtų būti laikoma papildomu šaltiniu, skleidžiančiu tiesiogiai Sąjungos oficialiai patikrintą informaciją, siekiant padidinti pasitikėjimą viešomis diskusijomis bei jų skaidrumą ir prisidėti prie bendros europinės tapatybės kūrimo.

pokryptė. Europos vertybės ir tapatybė

27. „Rekomenduojame ES sukurti specialų fondą, skirtą trumpalaikiai ir ilgalaikiai ES piliečių sąveikai internetu ir ne internetu (t. y. mainų programoms, forumams, susitikimams),

siekiant stiprinti europinę tapatybę. Dalyviai turėtų atstovauti Sąjungos visuomenei ir visų pirma būti atrinkti iš grupių, pasirinktų tikslingai remiantis įvairiais kriterijais, t. y. demografiniais, socialiniais ir ekonominiais bei profesiniais kriterijais. Siekiant puoselėti europinę tapatybę, turi būti aiškiai nurodyti šio fondo tikslai ir šis fondas turi būti reguliariai vertinamas.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes tokia sąveika leidžia piliečiams dalytis idėjomis, o ilgesni mainai leidžia jiems suprasti skirtingas kultūras ir dalytis patirtimi, įskaitant profesinę praktiką. Reikalingas ES fondas, nes svarbu, kad jame galėtų dalyvauti visi, įskaitant tuos, kurie paprastai jame nedalyvauja.

28. „Rekomenduojame ES skubiai investuoti į kovą su dezinformacija, remiant esamas organizacijas ir iniciatyvas, pavyzdžiui, Kovos su dezinformacija praktikos kodeksą ir Europos skaitmeninės žiniasklaidos observatoriją, taip pat panašias iniciatyvas valstybėse narėse. Būtų galima imtis įvairių atsakomųjų priemonių: faktų tikrinimas, informuotumo apie dezinformaciją didinimas, lengvai prieinamos statistikos rengimas, tinkamų sankcijų taikymas dezinformaciją skleidžiantiems asmenims pagal teisinę sistemą ir kova su dezinformacijos šaltiniais.“

Ši rekomendacija yra svarbi, nes dėl klaidingos informacijos ir dezinformacijos tiek Sąjungoje, tiek už jos ribų kyla Sąjungos piliečių konfliktai, visuomenė tampa poliarizuota, kyla pavojus demokratijai ir daroma žala ekonomikai. Atsižvelgiant į temos sudėtingumą, reikalingi dideli žmogiškieji ir finansiniai ištekliai.

29. „Rekomenduojame 1) dažniau bendrauti internetu ir ne internetu tarp ES ir jos piliečių (t. y. tiesiogiai apklausti piliečius ES klausimais ir sukurti lengvai naudojamą platformą, kuria būtų užtikrinta, kad kiekvienas pilietis galėtų bendrauti su ES institucijomis ir vadovais) ir 2) užtikrinti, kad piliečiai galėtų dalyvauti ES politikos formavimo procese, pareikšti savo nuomonę ir gauti grįžtamosios informacijos, taip pat rekomenduojame parengti chartiją ar elgesio kodeksą arba gaires ES vadovams. Kad kiekvienas pilietis galėtų dalyvauti, turėtų būti įvairių sąveikos priemonių.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes yra keletas būdų susisiekti su Europos institucijomis (interneto platformomis, atstovaujamaisiais organais), tačiau jie nėra žinomi, veiksmingi ir neskaidrūs. Prieinamumas įvairiose šalyse labai skiriasi. Dažnesnis ir geresnis bendravimas sukels atsakomybės už Europos pilietybę jausmą.

30. „Rekomenduojame migrantų integracijos procese ypatingą dėmesį skirti Europos tapatybei ir vertybėms (t. y. teisinei valstybei, demokratijai ir solidarumui). Gali būti numatytos įvairios priemonės, pavyzdžiui, programų kūrimas arba parama jau esamoms (vietos) programoms, siekiant skatinti socialinius migrantų ir ES piliečių ryšius, arba įmonių dalyvavimas programose, kuriomis remiama migrantų integracija. Tuo pat metu turėtų būti pradėtos panašios programos, kuriomis būtų didinamas Sąjungos piliečių informuotumas su migracija susijusiais klausimais.“

Ši rekomendacija yra svarbi, nes socialinės sąveikos programos gali padėti migrantams naujame gyvenime ir suteikti galimybę ne migrantams geriau suprasti kasdienį migrantų gyvenimą. Jei migrantai gyvena getuose, nėra galimybės jų integruoti į visuomenę nei nacionaliniu, nei ES lygmeniu. Reikalinga bendra politika, nes migrantai, atvykę į Sąjungos teritoriją, gali vykti į visas Sąjungos šalis. Reikėtų remti vietos iniciatyvas, nes vietos valdžios institucijos lėšas naudos veiksmingiau nei nacionaliniu lygmeniu.

pokryptė. Informacija apie ES

31. „Rekomenduojame, kad ES daugiau informuotų Europos piliečius. Šiuo tikslu Sąjunga turėtų naudotis visomis būtinomis priemonėmis, kartu gerbdama žiniasklaidos laisvę ir nepriklausomumą. Ji turėtų teikti žiniasklaidai išteklius, taip pat bendrą ir patikimą informaciją apie Sąjungos veiklą ir politiką. Sąjunga turėtų užtikrinti, kad nacionalinės ir Europos žiniasklaidos priemonės vienodai skleistų informaciją visose valstybėse narėse, ir užtikrinti, kad valstybės narės skatintų visuomeninius transliuotojus ir visuomenines spaudos agentūras spręsti Europos klausimus.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes, remiantis mūsų asmenine patirtimi ir „Eurobarometro“ duomenimis, dauguma Europos piliečių yra informuojami tradicine žiniasklaida (spauda, radiju ir televizija), o šiais kanalais šiuo metu teikiama labai mažai informacijos apie Sąjungą. Žiniasklaida, įskaitant visuomeninę žiniasklaidą, atlieka viešųjų paslaugų funkciją. Todėl būtina spręsti Europos problemas, turinčias įtakos Europos gyventojams, kad būtų galima atlikti šią funkciją. Rekomenduojame, kad skirtingose valstybėse narėse platinama informacija apie Sąjungą būtų vienoda, siekiant skatinti integraciją, ir rekomenduojame vengti skirtingos informacijos skirtingais klausimais kiekvienoje šalyje. Patogiau ir pigiau naudoti jau esamus žiniasklaidos kanalus nei sukurti naują kanalą tam pačiam rezultatui. Esamų kanalų privalumas taip pat yra tas, kad jie jau žinomi piliečiams. Joks pilietis neturėtų rinktis iš skirtingų kanalų, kad galėtų naudotis skirtingu turiniu (nacionaliniu ar europiniu).

32. „Rekomenduojame ES sukurti ir skatinti daugiakalbius internetinius forumus ir neinternetinius susitikimus, kad piliečiai galėtų pradėti diskusijas su ES atstovais, neatsižvelgiant į iškelto klausimo temą ir geografinę aprėptį. Atsakymai į klausimus, užduotus šiuose internetiniuose forumuose ir neinternetiniuose susitikimuose, turėtų būti pateikti per trumpą, aiškiai apibrėžtą laikotarpį. Visa su šiomis erdvėmis susijusi informacija turėtų būti centralizuota integruotoje oficialioje interneto svetainėje su įvairiomis funkcijomis, pavyzdžiui, dažnai užduodamų klausimų erdve, galimybe dalytis idėjomis, pasiūlymais ar susirūpinimą keliančiais klausimais su kitais piliečiais ir mechanizmu, nurodančiu, kuriems iš jų teikiama didžiausia parama. Bet kuriuo atveju prieiga prie šios svetainės turėtų būti paprasta ir turėtų būti vartojama nebiurokratinė kalba.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes tai būdas sukurti tiesioginį tiltą tarp Europos piliečių ir Europos atstovų, kad jie galėtų kalbėtis ir bendradarbiauti, suteikti piliečiams lengvą prieigą prie informacijos apie Sąjungą ir atkreipti jų dėmesį į jau turimą informaciją. Taip bus sukurta skaidresnė ir atviresnė Sąjunga, o piliečiai galės dalytis savo problemomis ir mintimis, gauti politinius atsakymus ir sprendimus, taip pat bus sudarytos sąlygos piliečiams įsitraukti į veiklą ir dalytis perspektyvomis bei patirtimi su kitais piliečiais.

33. „Rekomenduojame, kad ES institucijos ir atstovai savo komunikacijoje vartotų prieinamesnę kalbą ir vengtų biurokratiškių terminų, kartu išlaikydami teikiamos informacijos kokybę ir techninį lygį. Taip pat turėtų pritaikyti informaciją, kurią ji teikia piliečiams įvairiais komunikacijos kanalais ir įvairiai auditorijai (pvz., laikraščiams, televizijai, socialinei žiniasklaidai). Sąjunga turėtų ypač stengtis pritaikyti komunikaciją prie skaitmeninės žiniasklaidos, kad padidintų savo gebėjimą užmegzti ryšius su jaunimu.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes turėdama suprantamą informaciją Sąjunga galės pasiekti daugiau Europos piliečių, o ne tik tuos, kurie dalyvauja. Pasitelkę naujas šiuolaikines priemones, skirtas konkrečiai auditorijai, piliečiai, visų pirma jaunimas, kuris nesijaučia artimas ES ar prie jos prisirišęs, geriau supras ES veiklą ir politiką.

5 kryptis. Piliečių dalyvavimo didinimas

pokryptis. Piliečių dalyvavimas

34. „Rekomenduojame, kad nepriklausomi piliečių stebėtojai dalyvautų visuose ES sprendimų priėmimo procesuose. Turėtų būti nuolatinis piliečių atstovų forumas arba organas, kuris būtų atsakingas už naudingos ir svarbios informacijos skleidimą visiems Sąjungos piliečiams. Šie piliečiai bendrautų su visais kitais Europos piliečiais laikydamiesi principo „iš viršaus į apačią“ ir (arba) „iš apačios į viršų“, o tai padėtų toliau plėtoti piliečių ir ES institucijų dialogą.“

Akivaizdu, kad piliečiai nusipelno būti informuojami visais klausimais, todėl svarbu užtikrinti, kad politikai negalėtų nuo piliečių nuslėpti tam tikrų klausimų, kuriuos jie norėtų ignoruoti. Tokia priemonė sumažintų atotrūkį tarp piliečių ir išrinktų atstovų, nes atsirastų naujų pasitikėjimo galimybių.

35. „Rekomenduojame Sąjungai atnaujinti diskusijas dėl Europos konstitucijos siekiant parengti konstituciją, įkvėptą Sąjungos piliečių. Piliečiai turėtų turėti galimybę balsuoti už tokios konstitucijos parengimą. Siekiant išvengti bet kokio konflikto su valstybėmis narėmis, žmogaus teisių ir demokratijos vertybės turėtų būti prioritetine tvarka įtrauktos į šią Konstituciją. Rengiant tokią konstituciją reikėtų atsižvelgti į ankstesnes pastangas, dėl kurių niekada nebuvo priimta konstitucija.“

Kadangi ši konstitucija įtrauktų jaunimą į politiką Sąjungos lygmeniu ir sužlugdytų nacionalizmo jėgas, kurios tampa vis svarbesnės. Nes taip būtų bendrai apibrėžta, kas yra demokratija Europoje, ir ji būtų vienodai įgyvendinama visose valstybėse narėse. Nes Sąjunga vadovaujasi bendromis demokratijos ir žmogaus teisių vertybėmis. Todėl piliečiai turėtų galimybę dalyvauti sprendimų priėmimo procese ir labiau tapatintis su Sąjunga dalyvaudami šiame procese.

36. „Rekomenduojame, kad politikai būtų atskaitingesni už tai, kaip jie atstovauja juos išrinkusiems piliečiams. Ypač jauni žmonės yra ypač atskirti nuo politikos ir į juos nėra

rimtai žiūrima, kai jie dalyvauja. Tačiau nesavanaudiškumas yra visuotinė problema ir visų amžiaus grupių žmonės turėtų būti labiau įsitraukę nei dabar.

Todėl, kad reikia atnaujinti demokratijos apibrėžimą. Turime prisiminti, kas iš tiesų yra demokratija. Kadangi jaunimas turėjo pakankamai ir yra nusivylęs politikais, jie mato kaip elitą, kuris nesidalija savo nuomone. Todėl turime originaliai ir patraukliai sutelkti daugiau piliečių. Švietimo sistema, socialinė žiniasklaida ir visų kitų formų žiniasklaida galėtų atlikti šį vaidmenį per visą gyvenimo ciklą ir visomis kalbomis.

pokryptis. Piliečių dalyvavimas

37. „Rekomenduojame ES ryžtingiau priartėti prie piliečių. Siekiant šio tikslo valstybės narės turėtų dalyvauti skatinant piliečių dalyvavimą Sąjungoje. Sąjunga turėtų skatinti naudotis piliečių dalyvavimo mechanizmais, rengdama komercines ir reklamos kampanijas. Nacionalinės ir vietos valdžios institucijos turėtų būti įpareigosotos dalyvauti šiame procese. Sąjunga turėtų užtikrinti dalyvaujamąsias demokratijos platformų veiksmingumą.“

Rekomenduojame tai, nes esamą platformą reikia sustiprinti ir padaryti veiksmingesnę: piliečiai turi teikti daugiau grįžtamosios informacijos Sąjungai ir atvirkščiai. Sąjungoje nėra pakankamai diskusijų tiek tarp piliečių, tiek tarp vyriausybių. Kadangi piliečiai nepateikia peticijų arba dėl to, kad nežino, jog mechanizmas egzistuoja, arba dėl to, kad nemano, jog tokios peticijos gali būti patenkinamos.

38. „Rekomenduojame ES sukurti ir įgyvendinti mokykloms skirtas programas apie tai, kas daroma ES, kiek tai susiję su dalyvavimo mechanizmais. Tokios programos turėtų būti įtrauktos į mokyklų mokymo programas, susijusias su Europos pilietiškumu ir etika, pateikiant amžių atitinkantį turinį. Taip pat turėtų būti sukurtos suaugusiems skirtos programos. Mokymosi visą gyvenimą programos turėtų būti prieinamos piliečiams, kad jie daugiau žinotų apie piliečių dalyvavimo Sąjungoje galimybes.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes ji svarbi mūsų vaikų ateičiai. Piliečiai nori žinoti, kaip išreikšti savo nuomonę. Svarbu, kad jie žinotų tikslus mechanizmus ir kaip jie gali būti naudojami, kad jų balsas būtų išgirstas Sąjungoje. Tai svarbu, kad visiems Europos piliečiams būtų sudarytos vienodos sąlygos. Kaip Europos piliečiai, turime žinoti, kaip naudotis savo teisėmis. Mes, Europos piliečiai, turime teisę žinoti šią informaciją.

pokryptis. Piliečių dalyvavimas

39. „Rekomenduojame, kad Sąjunga rengtų piliečių asamblėjas. Primygtinai rekomenduojame, kad jos būtų nustatytos teisiškai privalomu ir privalomu įstatymu ar reglamentu. Šios piliečių asamblėjos turėtų būti rengiamos kas 12–18 mėnesių. Piliečių dalyvavimas turėtų būti ne privalomas, o skatinamas, o organizuojamas remiantis ribotais įgaliojimais. Dalyviai turi būti atrenkami atsitiktine tvarka pagal reprezentatyvumo kriterijus. Jie negali atstovauti jokioms organizacijoms ir negali būti kviečiami dalyvauti dėl savo

profesinės funkcijos, kai jie yra asamblėjos nariai. Prireikus ekspertai teiks paramą, kad asamblėjos nariai turėtų pakankamai informacijos svarstymams. Sprendimų priėmimas bus piliečių rankose. Sąjunga turi užtikrinti, kad politikai būtų atsidavę piliečių asamblėjose priimamiems sprendimams. Jei piliečių pasiūlymai ignoruojami arba aiškiai atmetami, Europos institucijos turi į juos atsižvelgti, nurodydamos priežastis, dėl kurių šis sprendimas buvo priimtas.“

Rekomenduojame steigti piliečių asamblėjas, nes norime, kad piliečiai jaustųsi arčiau Europos institucijų ir tiesiogiai prisidėtų prie sprendimų priėmimo kartu su politikais, kad būtų sustiprintas bendrumo jausmas ir tiesioginis veiksmingumas. Be to, norime, kad politinės partijos būtų atskaitingos piliečiams, be kita ko, už savo rinkimų programas.

Priedas. KITOS PANELIO išnagrinėtos, bet nepriimtos rekomendacijos

1 kryptis. Teisių užtikrinimas ir nediskriminavimas

pokryptė „Nediskriminavimas“ / 1.2 pokryptė „Lyčių lygybė“

„Rekomenduojame, kad ES aktyviai įtrauktų mažumas į politikos formavimą pagrindiniais valstybės institucijų (pvz., policijos ir NVO) aspektais. Rekomenduojame Sąjungai įsteigti patariamąją tarybą, kurią tiesiogiai rinktų mažumos. Ją turėtų sudaryti daugiausia mažumų atstovai, įskaitant NVO atstovus. Ji turėtų atlikti mokymo vaidmenį informuojant valstybės tarnautojus apie mažumų poreikius. Ši institucija turėtų turėti veto teisę mažumų klausimais.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes mažumų balsai nėra pakankamai išgirsti. Jie turėtų reikšti savo nuomonę savo vardu, savarankiškai ir profesionaliai; Štai kodėl mes turime bendrą atstovavimą balsuodami ir ekspertizę.

2 kryptis. Demokratijos ir teisinės valstybės apsauga

pokryptis „Demokratijos apsauga ir stiprinimas“ / 2.4 pokryptis „Žiniasklaida ir dezinformacija“

„Rekomenduojame Europos lygmeniu įsteigti audiovizualinės, spausdintinės ir skaitmeninės žiniasklaidos stebėsenos agentūrą. Ši agentūra turėtų patikrinti, ar nacionalinė žiniasklaida laikosi nešališko ir objektyvaus turinio rengimo proceso. Siekdama užkirsti kelią dezinformacijai, Agentūra turėtų numatyti nacionalinės žiniasklaidos patikimumo vertinimo sistemą. Ši reitingavimo sistema turėtų būti lengvai suprantama piliečiams.“

Rekomenduojame šią priemonę, nes mums reikia įvertinti žiniasklaidą ir jos patikimumą, taip pat žiniasklaidos įvairovę Sąjungos šalyse. Europos agentūra būtų objektyviausia įstaiga tokiai misijai vykdyti. Be to, tokia vertinimo sistema leidžia piliečiams priimti informacija pagrįstus sprendimus ir

skatina žiniasklaidą teikti patikimą informaciją. Jei reitingų sistemos nepakanka žiniasklaidos patikimumui užtikrinti, agentūrai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai taikyti sankcijas.

5 kryptis. Piliečių dalyvavimo didinimas

pokryptis. Piliečių dalyvavimas

„Rekomenduojame sukurti piliečiams atstovaujantį organą, kuris svariai prisidėtų prie sprendimų priėmimo proceso ir jį aptartų visais atvejais, kai Europos piliečiams svarbus klausimas sprendžiamas ES lygmeniu (priklausomai nuo piliečių sprendimo, galbūt atliekant apklausą). Tai turėtų būti nevienalytė grupė, kurią sudarytų apie 100 piliečių iš visų ES šalių ir kurioje kiekvienai šaliai būtų atstovaujama vienodai. Tai turėtų būti rotacinė grupė, kurios nariai būtų reguliariai keičiami.“

Kadangi svarbu vengti tokių problemų kaip korupcija, kurios gali kilti dėl nuolatinio atstovaujamojo organo, ir labai svarbu, kad tokiame organui būtų vienodai atstovaujama visoms šalims, kad būtų išvengta nesąžiningos sprendimų priėmimo galios. Kadangi šis veikimo būdas padėtų išvengti problemų, susijusių su nuotolinių technologijų diegimu ar nuolatiniu naudojimu.

3-iasis Europos piliečių forumas. „Klimato kaita ir aplinka. Sveikata“

PANELIO PRIIMTOS REKOMENDACIJOS (pridedamos PENARIJAI)

1 kryptis. Geresnis gyvenimo būdas

pokryptė. Sveika gyvensena

1. Rekomenduojame ES teikti subsidijas ekologiniam ūkininkavimui, įskaitant paskatas ekologiškiems pesticidams, kad ekologiški produktai taptų įperkamesni. Be to, ES turi remti ūkininkų švietimą ekologinio ir tvaraus ūkininkavimo srityje, taip pat reikėtų vengti monokultūrinio ūkininkavimo. Maži ekologiniai ūkiai, neintensyvūs ūkiai ir ūkiai, turintys trumpas tiekimo grandines, turėtų būti remiami, kad būtų konkurencingesni.

Subsidijuojant ekologiškus produktus jie taptų prieinamesni. Turėtume padėti prekybos centrams, kurių tiekimo grandinės trumpesnės, ir smulkiesiems ūkininkams turėti galimybių parduoti savo produktus. Tai praplečia prieigą prie šviežių produktų. Kita vertus, mažos neekologiškų produktų kainos neatspindi jų daromos žalos.

2. Rekomenduojame vertikaliojo žemės ūkio inovacijas finansuoti ES investicijomis.

Vertikalus žemės ūkis leidžia mums sutaupyti žemės plotą, kuris galėtų būti naudojamas miškininkystei. Ji taip pat nereikalauja pesticidų, todėl mes galime gaminti daugiau ekologiškų maisto produktų. Be to, jam nedaro poveikio nepalankios oro sąlygos, kurios dėl klimato kaitos tampa vis dažnesnės, ir dėl to trumpėja tiekimo grandinės.

3. ES turėtų nustatyti būtiniausius maisto kokybės, maisto atsekamumo ir sezoninių produktų vartojimo mokyklų valgyklose standartus. Todėl sveiki ingredientai mokyklų valgyklose turėtų būti subsidijuojami, kad studentai galėtų gauti prieinamą ir kokybišką maistą.

Mes įgyjame įpročius nuo ankstyvo amžiaus, kurie formuoja mūsų požiūrį į sveikatą; Mokykloje turėtų būti skatinami geri įpročiai, o mokiniai galėtų juos atkartoti namuose. Tai taip pat socialinio teisingumo klausimas: Kiekvienas mokinytis ES turėtų turėti teisę į kokybišką maistą mokykloje.

4. Rekomenduojame investuoti į naujus dviračių takus ir tobulinti esamus, kad dviračiai būtų saugūs ir patrauklūs, taip pat užtikrinti, kad mokymai apie kelių eismo taisykles būtų

naudingi visoms amžiaus grupėms Europoje, ypač e. dviračių naudotojams ir asmenims, neturintiems vairuotojo pažymėjimų. Turėtų būti reikalaujama, kad elektrinių dviračių gamintojai pateiktų informaciją apie elektrinių dviračių naudojimą ir su juo susijusią riziką. Dviratininkams turėtų būti suteikta teisinė apsauga transporto priemonės avarijos atveju (žr. Nyderlandų teisės aktus). Mes pasisakome už zonas be automobilių miestuose (nedarant žalos komercinėms zonoms). Apskritai rekomenduojame dviratininkams ir pėstiesiems suteikti pirmenybę ir papildomas teises, palyginti su motorinėmis transporto priemonėmis, kartu užtikrinant kelių eismo saugumą ir kelių eismo taisyklių laikymąsi.

Šios rekomendacijos yra svarbios, nes dviračių transportas yra naudingas asmens ir visuomenės sveikatai, oro kokybei, triukšmo lygiui, klimatui ir eismui miestų centruose. Dviratininkai ir pėstieji turi jaustis saugūs, atsižvelgiant į riziką, susijusią su dažnesniu elektrinių dviračių naudojimu. Kartais dviračių takų trūksta arba jie yra prastos būklės.

5. Rekomenduojame integruoti maisto gamybą į viešąjį švietimą. Rekomenduojame subsidijuoti ir remti sodų kūrimą mokyklose, jei įmanoma, ir miesto sodininkystės projektus viešosiose ir privačiose erdvėse. Miestų planavimo sistemose turi būti integruotas erdvės, vandens ir pagalbinių infrastruktūros poreikis. Pavyzdžiui, senos automobilių stovėjimo aikštelės galėtų būti naudojamos žalinimo projektams, vertikalieji sodininkystės projektai galėtų būti vykdomi pastatuose arba statybos leidimų gavimas galėtų priklausyti nuo žaliųjų erdvių integravimo. Rekomenduojame valstybėms narėms dalytis novatoriška patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais.

Sodininkystės projektais skatinamas miestų ir jų gyventojų atsparumas, suburiant įvairaus amžiaus ir socialinių grupių žmones. Dėl žaliųjų erdvių plitimo gerėja gyvenimo kokybė, oro kokybė, psichinė ir fizinė sveikata bei aplinka.

pokryptė. Aplinkosauginis švietimas

6. Rekomenduojame ES priimti direktyvą, kuria būtų reikalaujama, kad miestų plėtros programos atitiktų konkrečius aplinkosaugos reikalavimus, kad miestai taptų ekologiškesni. ši direktyva turėtų būti taikoma privačiai ir viešajai nuosavybei bei erdvėms, įskaitant statomus naujus pastatus. Joje turi būti nustatyti minimalūs standartai siekiant užtikrinti, kad pastatai ir erdvės būtų kuo ekologiškesni. Šiuo atveju būdvardis „žaliasis“ reiškia atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, mažesnę energijos suvartojimą, mažą išmetamo CO₂ kiekį ir įrenginių įtraukimą į architektūros projektus.

Ekologiškesni miestai aktyviai prisideda prie klimato kaitos poveikio, ypač išmetamo CO₂ ir ozono kiekio, kuris daro neigiamą poveikį piliečių sveikatai, mažinimo. Investuojant į ekologiškesnius miestus prisidedama prie tvarios bendruomenės plėtros, kuri teikia ilgalaikę ekonominę ir socialinę naudą.

7. Rekomenduojame ES, padedant valstybėms narėms, parengti, priimti ir įgyvendinti bendrą Europos chartiją, kurioje būtų nagrinėjami sudėtingi aplinkos klausimai. Chartija suteiks pagrindą valstybėms narėms rengti reguliarias informavimo ir mokymo kampanijas,

kurios bus platinamos visais esamais žiniasklaidos kanalais ir šiuo tikslu sukurtame naujame informacijos portale. Šios kampanijos turėtų būti organizuojamos visoje ES ir visais lygmenimis, siekiant didinti visų piliečių informuotumą aplinkosaugos klausimais.

Dėl nepakankamo valstybių narių veiksmų koordinavimo mažėja esamų kampanijų veiksmingumas ir lėtėja pastangos spręsti pasaulinę klimato kaitos problemą. Bendra chartija skatins valstybių narių veiksmų planų sinergiją ir užtikrins veiksmingesnes pastangas. Be to, bus užtikrinta, kad piliečiams būtų teikiama nuosekli ir vienoda informacija apie jų kasdienių veiksmų poveikį, pavyzdžiui, apie jų transporto rūšies pasirinkimą ir jų atliekų tvarkymą.

2 kryptis. Mūsų aplinkos ir sveikatos apsauga

pokryptė. Sveika gamtinė aplinka

8. Rekomenduojame taikyti vienodą ekologinių balų sistemą, pagal kurią būtų rodomas bendras kiekvieno ES įsigyto gaminio aplinkosauginis pėdsakas. Trečiųjų šalių produktai turi skaidriai atitikti šią ekologinių rodiklių sistemą. Ši sistema turėtų būti grindžiama aiškiais klasifikavimo kriterijais, taikomais patiems gaminiams, ir joje turėtų būti naudojamas, pavyzdžiui, QR kodas, kuriuo pateikiama išsamesnė informacija apie gaminį.

Ši informacija apie gaminio gyvavimo ciklą yra labai svarbi visiems ES piliečiams, kad pirkdami vartotojai įgytų daugiau galių. Taip ES piliečiai galės priimti atsakingus sprendimus, kuriais bus prisidedama prie jų aplinkos apsaugos.

9. Rekomenduojame daugiau investuoti į naujų aplinką tausojančių energijos šaltinių tyrimus ir, kai šie nauji šaltiniai bus pradėti naudoti, papildomai investuoti į esamus optimalius energijos gamybos sprendimus. Taip pat rekomenduojame skaidriai informuoti ir šviesti Europos piliečius apie konkrečius energijos šaltinius. Primygtinai rekomenduojame atsižvelgti į visą ekologinį ir socialinį energijos gamybos proceso poveikį dabartinėms ir būsimoms kartoms.

Gaminant energiją išmetama labai daug anglies dioksido ir kitų toksinių medžiagų, dėl kurių blogėja klimato ir oro kokybė. Siekdami laikytis ES gairių, IPCC ataskaitų rekomendacijų ir COP 26 tikslų, turime stiprinti mokslinius tyrimus ir investicijas, kad būtų pasiekta neutralaus poveikio klimatui energijos gamyba.

pokryptė. Mūsų biologinės įvairovės apsauga

10. Rekomenduojame drastiškai sumažinti cheminių pesticidų ir trąšų naudojimą visų rūšių žemės ūkyje užtikrinant griežtesnį bendrų standartų taikymą, spartinant natūralių alternatyvų mokslinius tyrimus ir remiant naujų sprendimų priėmimą, įskaitant ūkininkų mokymą.

Nors padaryta pažanga trąšų ir alternatyvių pesticidų srityje, dauguma jų dar nėra tinkami naudoti dideliuose ūkiuose. Todėl reikia tvaresnių pastangų naujiems sprendimams kurti. Moksliniai tyrimai turėtų būti skatinami viešosiomis išlaidomis ir griežtesniais pesticidų ir trąšų naudojimo standartais. Mokslinių tyrimų rezultatai turi būti sparčiai skleidžiami ES lygmeniu.

11. Rekomenduojame išplėsti saugomas teritorijas, kad būtų išsaugota biologinė įvairovė (žinduoliai, paukščiai, vabzdžiai ir augalai), ir stiprinti teisinę valstybę, susijusią su žmogaus įsikišimu į šias teritorijas. Saugomos teritorijos bus laikomos ne tik salomis, bet ir ekologiškesnėmis miesto teritorijomis, laikantis suderintų ES standartų.

Biologinė įvairovė labai kenčia nuo miškų naikinimo. Saugomų teritorijų kūrimas yra vienas iš pagrindinių sausumos biologinės įvairovės apsaugos būdų. Tačiau sunku išsaugoti saugomas teritorijas netoli užterštų miestų arba išvengti žmogaus įsikišimo, kai aplinkinės teritorijos palieka mažai vietos gamtai. Turime žalinti gyvenamuosius rajonus ir integruoti juos į juos supančią gamtą.

12. Rekomenduojame nukreipti bendrąsias subsidijas žemės ūkiui daugiausia į projektus, susijusius su tvaraus žemės ūkio vystymu, integruojant pagarbą gamtai ir darbuotojams. Paramos gavėjai turėtų laikytis aiškių aplinkosaugos standartų ir būti griežtai stebimi.

Manome, kad reikėtų skatinti tik tvarų žemės ūkį, o tai reiškia, kad reikia perskirstyti lėšas, kurios šiuo metu naudojamos bendroms subsidijoms. Be to, galima padidinti naudojamų lėšų veiksmingumą sutelkiant dėmesį į pokyčius skatinančius projektus ir novatoriškus sprendimus, o ne į metinius mokėjimus. Turėtų būti užtikrinta geresnė žemės ūkio veiklos ir projektų ekologinio poveikio stebėsena. Darbuotojų žmogaus teisės taip pat turi būti laikomos neatsiejama tvarumo dalimi.

13. Rekomenduojame ES užtikrinti sąžiningą konkurenciją dėl aplinką tausojančių žemės ūkio produktų nustatant aukštesnius standartus tiek ES, tiek importuojamiems produktams, užtikrinant jų atsekamumą, ženklumą ir kokybės kontrolę.

Dėl mažesnio tvarių žemės ūkio produktų našumo mažėja jų sąnaudų konkurencingumas. Importuojami produktai turėtų atitikti tuos pačius griežtus standartus dėl jų gamybos ekologinio poveikio. Mūsų valdžios institucijos turėtų galėti užtikrinti importuojamų žemės ūkio produktų atsekamumą.

14. Rekomenduojame greitai ir masiškai atkurti miškus ir juos įveisti ES optimizuojant žemės naudojimą. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas nukirstų arba sunaikintų miškų atkūrimui ir miškų įveisimui nualintuose dirvožemiuose. Turėtų būti skatinami nauji ir atsakingesni geresnio medienos naudojimo sprendimai, pavyzdžiui, siekiant pakeisti plastiką ir kitas chemines medžiagas, pasiekti didesnę energijos vartojimo efektyvumą naudojant biomasę ir perdirbti medienos produktus.

Miškų atkūrimas daro aiškų teigiamą poveikį aplinkai ir biologinei įvairovei apskritai. Tuo pačiu metu turime naudoti mažiau medienos, kad galėtume šildyti save, bet daugiau, kad ją paverstume didelės pridėtinės vertės produktais; pavyzdžiui, norint pakeisti plastiką, labai svarbu naudoti medieną.

pokryptis „Saugūs ir sveiki maisto produktai“

15. Rekomenduojame greitai ir palaipsniui pašalinti netvarias maisto pakuotes, įskaitant plastikines pakuotes ir pakuotes, pagamintas iš kitų biologiškai neskaidžių medžiagų. Šiuo tikslu siūlome teikti finansines paskatas įmonėms, kurios pereina prie visiškai biologiškai skaidžių pakuočių formų, investuoti į alternatyvų paiešką ir nustatyti sankcijas įmonėms, kurios nenaudoja biologiškai skaidžių pakuočių.

Plastiko atliekų, ypač mikroplastiko, vis daugėja ir jos pamažu nyksta. Plastiko vartojimas kenkia maisto kokybei ir saugai ir kartu kelia pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai. Be to, galiojantys ES teisės aktai, kuriais siekiama sumažinti biologiškai neskaidžių pakuočių kiekį, yra nepakankami.

16. Rekomenduojame palaipsniui atsisakyti intensyvaus veisimo, be kita ko, nutraukti blogėjančias gyvūnų gyvenimo sąlygas. Siūlome nustatyti bendrus gyvulininkystės standartus (pvz., didžiausią gyvūnų skaičių, tinkamą lauko erdvę) ir daugiau investuoti į neintensyvius metodus (ekstensyvų ir tvarų žemės ūkį), siūlant finansines paskatas ir mokymus ūkininkams, kad būtų remiama ši plėtra.

Laipsniškas intensyvaus žemės ūkio atsisakymas sumažins aplinkos taršos lygį ir sustiprins gamtos apsaugą. Be to, laipsniškai atsisakius intensyvios gyvulininkystės sumažės vaistų, reikalingų kovai su gyvūnų ligomis, kiekis ir pagerės mūsų mitybos kokybė. Intensyvus ūkininkavimas taip pat nepaiso gyvūnų gerovės, tačiau yra tvaresnių ūkininkavimo formų, pavyzdžiui, ekstensyvusis ūkininkavimas; reikia teikti subsidijas ūkininkams, siekiant padėti jiems judėti šia kryptimi.

17. Rekomenduojame sugriežtinti draudimo be reikalo naudoti antibiotikus ir kitus veterinarinius vaistus pašarų prieduose kontrolę: Paverskime šią iniciatyvą realybe! Siūlome leisti naudoti antibiotikus gyvulininkystėje tik tada, kai tai tikrai būtina, siekiant apsaugoti gyvūnų sveikatą ir gerovę, o ne prevenciškai. Be to, reikia daugiau investuoti į veiksmingesnių antibiotikų paiešką, kuriant alternatyvas ir kartu remiantis šioje srityje vykdomais moksliniais tyrimais.

Žmogaus atsparumas antibiotikams sumažėja vartojant maistą, gautą iš gyvūnų, kuriems buvo skirti antibiotikai. Be to, reikia laiko sukurti tinkamas alternatyvas esamiems antibiotikams ir užtikrinti, kad ūkininkai būtų informuoti ir norėtų juos naudoti. Pripažįstame, kad yra Europos direktyvų dėl antibiotikų; tačiau jos nebuvo vienodai įgyvendintos visose valstybėse narėse. Galiausiai, veterinariniai vaistai netinkamai naudojami dopingo tikslais; todėl griežtesni gyvūnų gerovės teisės aktai padidins gyvūnų gerovę ir pagerins gyvūnų gyvenimo kokybę.

18. Rekomenduojame ES teisės aktuose nustatyti reikalavimą deklaruoti hormoninių medžiagų ir endokrininę sistemą ardančių medžiagų naudojimą maisto gamyboje, kad būtų nurodyta naudojamo galutinio produkto rūšis, kiekis ir poveikis. Etiketės, kuriose aiškiai nurodomos sudėtyje esančios medžiagos ir jų naudojimo priežastys, turi būti pateikiamos ant visų atitinkamų maisto produktų pakuočių. Be to, reikėtų paspartinti hormoninių medžiagų ir endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikio žmonių sveikatai mokslinius tyrimus.

Šiuo metu maisto produktų, visų pirma hormoninių medžiagų ir endokrininę sistemą ardančių medžiagų, atsekamumas yra nepakankamas. Manome, kad maisto gamybos skaidrumas yra būtinas siekiant užtikrinti atskaitomybę. Kita vertus, vartotojai turėtų turėti galimybę žinoti visą savo vartojamo maisto sudėtį ir laisvai pasirinkti, ką valgyti. Be to, nepakanka mokslinių tyrimų dėl maisto produktų, kurių sudėtyje yra hormoninių medžiagų ir endokrininę sistemą ardančių medžiagų, vartojimo poveikio žmonėms (ir galimos rizikos).

19. Rekomenduojame neskatinti vartoti perdirbtų maisto produktų taikant mokesčius nesveikam maistui ir investuojant gautas lėšas į sveiką maistą. Siūlome sukurti Europos masto sveikų maisto produktų vertinimo sistemą, pagrįstą geriausia valstybių narių patirtimi, ir ženklinti maisto produktus, kad vartotojai būtų informuojami apie jų poveikį sveikatai.

Tokiu būdu surinktos lėšos gali būti naudojamos informuotumo didinimo priemonėms ir reklaminėms kampanijoms kurti, sveikai mitybai švietimo sektoriuje teikti pirmenybę ir užtikrinti, kad nesveikas maistas būtų mažiau matomas prekybos centruose. Investicijos į sveiką maistą taip pat padeda gerinti bendrą gyventojų sveikatą ir taip sumažinti viešųjų išlaidų, reikalingų sveikatos problemoms, kylančioms dėl prastos mitybos, spręsti, lygį. Be to, manome, kad mokesčiai ir subsidijos paskatins įmones gaminti sveikesnį maistą.

3 kryptis. mūsų ekonomikos ir vartojimo perorientavimas

pokryptė. Perprodukcijos ir perteklinio vartojimo reguliavimas

20. Rekomenduojame ES imtis daugiau priemonių, kad vartotojai galėtų ilgiau naudoti produktus, ir skatinti juos tai daryti. ES turėtų kovoti su suplanuotu nusidėvėjimu pratęsdama gaminio garantiją ir nustatydamą didžiausią atsarginių dalių kainą pasibaigus garantijos laikotarpiui. Visos valstybės narės, kaip ir Švedija, turėtų sumažinti mokesčius už remonto paslaugas. Turėtų būti reikalaujama, kad gamintojai nurodytų numatomą savo gaminių naudojimo trukmę. ES turėtų interneto svetainėje ir vykdydama švietimo veiklą teikti informaciją apie tai, kaip pakartotinai naudoti ir taisyti gaminius.

Mūsų atliekų visuomenė nėra tvari, nes joje susidaro per daug atliekų. Įgyvendindami siūlomas priemones pereisime prie visuomenės, kurioje produktai būtų pakartotinai naudojami ir taisomi, o jų skaičius mažėtų, taip sumažindami perteklinį vartojimą.

21. Rekomenduojame ES taikyti griežtesnius aplinkos apsaugos standartus ir užtikrinti sąžiningas darbo sąlygas visoje gamybos grandinėje. ES gamybos standartai turėtų būti tvaresni, labiau suderinti visose valstybėse narėse ir taikomi importuojamoms prekėms. Šie standartai taip pat turi būti socialinio pobūdžio, įskaitant deramas darbuotojų pajamas ir patenkinamas darbo sąlygas gamyklose. Šių standartų neatitinkančioms prekėms turėtų būti taikomos tam tikros pasekmės.

Svarbu nustatyti ekologiniu ir socialiniu požiūriu vienodus gamybos standartus Europoje, siekiant užtikrinti, kad visi siūlomi produktai būtų gaminami tvariai. Šios priemonės yra labai svarbios siekiant perorientuoti mūsų ekonomiką ir pakeisti gamybos verslo modelius.

22. Rekomenduojame ES ir valstybėms narėms nustatyti priemones, kuriomis būtų ribojama aplinkai kenksmingų produktų reklama. Nedidelio patvarumo gaminiams turėtų būti taikoma privaloma atsakomybės nebuvimo sąlyga visų formų reklamoje, rodančioje, kad jie yra žalingi aplinkai. ES turėtų uždrausti produktų, kurie apskritai nėra tvarūs, reklamą.

Reklama skatina vartojimą; aplinkai kenkiantys produktai neturėtų būti reklamuojami. Tokiu būdu vartotojai bus mažiau linkę pirkti aplinkai kenksmingus produktus.

23. Rekomenduojame ES sukurti ir plėtoti užstato sistemos infrastruktūrą, skirtą visoms pirminėms pakuotėms, pagamintoms iš stiklo, plastiko, aliuminio ir kt., vienodai visoje ES. Kai įmanoma, gamintojai turėtų pakartotinai naudoti grąžinamąsias pakuotes jas sterilizuodami, o ne paprasčiausiai perdirbdami. Be maisto ir gėrimų pakuočių, prietaisais taip pat turėtų apimti kitų rūšių butelius ir talpyklas, pvz., šampūno butelius.

Šiuo metu vartotojai išmeta per daug pakuočių, teršia ir naikina mūsų ekosistemas. Užstato grąžinimo sistemos padeda mažinti atliekų kiekį, nes skatina piliečius grąžinti pakuotes, o ne jas išmesti. Sukūrę šį įrenginį, naudosime mažiau išteklių; bus sumažintas susidarančių atliekų kiekis.

pokryptė. Atliekų kiekio mažinimas

24. Rekomenduojame skatinti aktyvesnę žiedinės ekonomikos politikos įgyvendinimą Europos lygmeniu, orientuojantis tiek į įmones, tiek į piliečius, teikiant finansines paskatas tiems, kurie jos laikosi.

Daugelis žmonių neteks darbo, jei gamybos įmonės sumažins savo darbo jėgą arba net nutrauks mokėjimus / uždarymą. Bedarbių perkvalifikavimo priemonėmis bus skatinama aplinką tausojanti praktika, kartu mažinant nedarbą ir skatinant diversifikuotos ekonomikos modernizavimą.

25. Rekomenduojame ES reglamentuoti aplinkai saugių pakuočių (t. y. pakuočių, pagamintų iš biologiškai skaidžių ar perdirbamų arba tvaresnių medžiagų, jei įmanoma) naudojimą ir (arba) mažiau didelių gabaritų pakuočių naudojimą, taip pat naudojant QR kodą, kuriame pateikiama atitinkama informacija apie perdirbimo ir (arba) šalinimo procesą po naudojimo.

Ši rekomendacija lems mažesnę pakuočių kiekį, mažiau atliekų, taigi ir mažesnę taršą; todėl aplinka bus švaresnė ir galiausiai anglies pėdsakas bus mažesnis. Mokesčių našta gamintojams taip pat bus mažesnė.

pokryptė. Sąžiningi produktai, vienoda prieiga ir sąžiningas vartojimas

26. Rekomenduojame Europos Sąjungai sukurti teisinę sistemą, kuria būtų užtikrinta, kad visi Europos vartotojai turėtų įperkamus ir geresnių galimybių gauti kokybiškų vietos maisto produktų.

Iš tiesų šiuo metu ES lygmeniu nėra bendro aiškinimo, kas turėtų būti laikoma vietos ir aukštos kokybės maistu. Šią spragą reikia užpildyti.

Prastos kokybės produktų importas daro tiesioginį neigiamą poveikį aplinkai. Kovodami su klimato kaita turime šalinti visas jos priežastis, įskaitant žemos kokybės produktų importą: reikia sumažinti vežimo atstumą ir populiarinti sezoninius produktus.

Ši rekomendacija yra daug žadanti, nes ji galėtų būti taikoma ir ne maisto produktams.

27. Rekomenduojame, kad Europos Sąjunga, pasitelkdama finansavimo programas, skatintų mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, siekdama užtikrinti, kad Europos rinkoje būtų tvaresnių ir įperkamesnių produktų. Europos Sąjunga taip pat turi rengti konsultacijas su piliečiais visais sprendimų priėmimo lygmenimis, įskaitant vietos lygmenį, kad nustatytų jų tvarių produktų poreikius.

Manome, kad tvarių produktų mokslinių tyrimų nepakanka ir kad reikia skubiai skirti daugiau finansinių išteklių moksliniams tyrimams, kad europiečiai galėtų gauti įperkamesnius tvarius produktus.

Piliečiai turi dalyvauti sprendimų priėmimo procese. Mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų programa turi būti rengiama kartu su piliečiais. Jie turėtų būti informuojami apie tolesnius veiksmus ir rezultatus.

28. Rekomenduojame Europos Sąjungai nustatyti į bendrąją rinką patenkančių mados prekių reguliavimo mechanizmą. Šis mechanizmas būtų sukurtas siekiant skatinti geresnį vartojimą taikant rodiklį, kuriuo užtikrinama, kad produktas atitiktų tvarumo kriterijus.

Mados sektorius, kuris gamina per daug prastos kokybės prekių už Europos ribų, netaiko etikos standartų ir nesivadovauja tvaria elgsena.

Turime rasti teisingą mechanizmą, kuris leistų vartotojams vartoti daugiau. Tačiau svarbu nedidinti mokesčių, nes tai turėtų neigiamų pasekmių vartotojams, nes sumažėtų jų perkamoji galia.

Vartotojai turėtų žinoti, kokiomis sąlygomis gaminami jų perkami produktai ir ar jie atitinka tvarius kokybės standartus.

4 kryptis. Tvarios visuomenės link

Sub-ašis 4.1 Atsinaujanti energija, dabar

29. Rekomenduojame ES imtis veiksmų, kad pereinamuoju laikotarpiu CO2 filtrai taptų privalomi, ypač anglimis kūrenamoms elektrinėms, jei ir toliau naudosis įprastinę energiją. Be to, rekomenduojame, kad ES teiktų finansinę paramą valstybėms narėms, kurios neturi finansinių išteklių CO2 filtrams įdiegti. Parama teikiama su sąlyga, kad laikomasi ES klimato politikos, susijusios su Paryžiaus susitarimu, žaliuoju kursu ir bet kokiais naujais klimato teisės aktais.

Tai konkretus žingsnis, kurio reikia imtis kartu nuolat investuojant į energijos gamybos saugumo mokslinius tyrimus, kuriais siekiama padėti ES valstybėms narėms palaipsniui pasiekti bendrus CO2 mažinimo tikslus.

Žinome, kad naudojant tradicinį kurą išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, todėl ES valstybės narės turi sumažinti šios rūšies energijos naudojimą, kad būtų laikomasi Paryžiaus susitarimo. Kadangi negalima nedelsiant sustabdyti CO2 išmetimo ir vis dar esame priklausomi nuo anglų, turime imtis veiksmų trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu.

Išmetamo CO2 kiekio mažinimas yra bendras visų piliečių interesas tiek ES, tiek už jos ribų; ES, kaip institucija, turi savo atsakomybę, o institucija teikia rekomendacijas ir leidžia rasti sprendimus, nes valstybės narės pačios negali pasiekti tikslų.

30. Rekomenduojame mažinti intensyvią pramoninę gyvulininkystę, kad būtų sumažinta metano gamyba ir vandens tarša. Šiuo tikslu ES peržiūri savo bendrą žemės ūkio politiką, kad subsidijos būtų skiriamos tvariam ir vietos žemės ūkiui, be kita ko, taikant ženklinimo sistemą, pagal kurią vartotojai galėtų atpažinti tvarius mėsos produktus. Taip pat raginame ES investuoti į būdus, kaip pakartotinai panaudoti gyvulininkystės ir kitų pramonės šakų atliekas.

Gyventojų skaičius auga, dėl to ateityje padidės mėsos paklausa. Todėl reikia mažinti mėsos vartojimą.

Kadangi metanas išskiria šiltnamio efektą sukeliančias dujas, manome, kad natūralu pradėti mažinti gyvulių išmetamų teršalų kiekį.

Visi žinome, kad reikėtų vartoti mažiau mėsos, todėl reikėtų atitinkamai sumažinti galvijų skaičių.

31. Nors žaliojo vandenilio gamyba yra brangus procesas, nes 25 proc. vandenilio pagaminti reikia 75 proc. energijos, šios rūšies energija turi daug teigiamų aspektų. Geriausias sprendimas galėtų būti energijos be CO2 gamyba kartu plėtojant žaliąjį vandenilį. Vėjo energija turėtų būti naudojama žaliajam vandeniliui gaminti, o ES turėtų daugiau investuoti ir didinti vėjo energijos gamybą bei ją saugoti būsimiems poreikiams.

Žaliasis vandenilis yra lankstus ir prireikus gali būti laikomas naudojimui. Tai nesukelia CO2 taršos.

pokryptė. Pakeitimų rėmimas

32. Rekomenduojame ES įdiegti prievartos ir atlygio sistemą, skirtą kovai su tarša, įskaitant vandenį, dirvožemį, orą ir radiaciją. Baudos teršėjams turi būti skiriamos kartu su privaloma specializuotos organizacijos, specialiai sukurtos padėti subjektams pašalinti taršą ir atkurti ekosistemą, parama. Ši specializuota organizacija turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį užkertant kelią taršai ir ją kontroliuojant.

Kadangi svarbu sutelkti dėmesį į teršėjų atsakomybę ir skatinti subjektus mažinti taršą siekiant nulinės taršos. Labai svarbu turėti sveiką planetą, nes ji yra tiesiogiai susijusi su mūsų gerove ir mūsų būsimu egzistavimu.

33. Rekomenduojame ES sukurti specialią interneto svetainę ir (arba) platformą, kurią patikrintų įvairūs ekspertai ir kurioje būtų pateikiama įvairi ir reguliariai atnaujinama aplinkos srities mokslinė informacija ir kuri būtų lengvai prieinama ir skaidri visiems piliečiams. Ši interneto svetainė ir (arba) platforma bus susieta su forumu, kuriame piliečiai ir ekspertai galės bendrauti. Taip pat primygtinai rekomenduojame pradėti žiniasklaidos kampaniją šiai svetainei ir (arba) platformai reklamuoti (pvz., socialiniuose tinkluose, pvz., „YouTube“, „TikTok“ ir „LinkedIn“).

Visiems piliečiams reikia nepriklausomų, mokslškai pagrįstų informacijos šaltinių, kad jie galėtų suprasti klimato kaitos problemas (jos pasekmės ir tai, ką reikia padaryti, kad jos būtų panaikintos), taip pat kovoti su melagingomis naujienomis. Žiniasklaidos kampanija informuos juos apie šios platformos ir (arba) interneto svetainės egzistavimą. Taip pat svarbu, kad interneto svetainėje ir (arba) platformoje pateikta informacija būtų suprantama visiems piliečiams, o norintieji pagilinti temą turėtų prieigą prie pradinės medžiagos.

34. Rekomenduojame ES sumažinti importuojamų prekių, kurios neatitinka ES aplinkosauginio pėdsako standartų, kiekį.

Taip užtikriname, kad į ES importuojamos prekės turėtų ekologiškesnį pėdsaką. Tikslas - sumažinti taršą visame pasaulyje. Taip pat svarbu pateikti šalims standartus, kurių jos turi laikytis, jei nori eksportuoti prekes į ES.

35. Rekomenduojame ES skatinti, remti ir sudaryti palankesnes sąlygas dialogui klimato kaitos klausimais visais sprendimų priėmimo lygmenimis – nuo pačių vietos (piliečių) iki pasaulinio (nacionalinio, tarptautinio ir tarpžemyninio) lygmens, kad būtų sprendžiami visoms susijusioms šalims susirūpinimą keliantys klausimai.

Kadangi dialogas ir konsensusas yra geriausias būdas spręsti klimato kaitos problemas: jei šalys supranta viena kitą, yra daugiau noro rasti bendrą sutarimą.

poašis. Aplinką tausojantis transportas

36. Rekomenduojame ES finansiškai remti Europos valstybes nares, kad būtų pagerintas kaimo vietovių sujungiamumas. Tam reikia plėtoti Europos viešojo transporto tinklą, grindžiamą prieinamomis kainomis (pirmenybę teikiant geležinkeliams) ir paskatomis naudotis viešuoju transportu. Šiuo tikslu interneto ryšys kaimo vietovėse taip pat turėtų būti plėtojamas per trumpą ir realistišką laikotarpį.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad tarp kaimo ir miesto vietovių nėra vienodos prieigos prie viešojo transporto ir interneto ryšio. Bendras Europos projektas būtų sustiprintas, nes visi piliečiai jaustų, kad turi tas pačias teises. Viešojo transporto tinklo ir interneto ryšio stiprinimas paskatintų žmones persikelti į kaimo vietas. Šis procesas sumažintų taršą, nes mažiau žmonių gyventų perpildytuose miestuose.

37. Rekomenduojame tobulinti esamą transporto infrastruktūrą, kuri nebenaudojama arba kurią dar galima tobulinti ekologiniu požiūriu (elektra varomų traukinių įrengimas). Šis procesas turi būti vykdomas nepažeidžiant aplinkosaugos požiūriu saugomų teritorijų.

Pagerinus esamą infrastruktūrą būtų išvengta pernelyg didelių išteklių išlaidų ir žalos saugomoms teritorijoms, kurios yra svarbios biologinės įvairovės išsaugojimui. Padidinus geležinkelių infrastruktūrą sumažėtų išmetamas CO₂ kiekis ir būtų skatinamas gyventojų judumas iš miesto į kaimo vietas.

38. Rekomenduojame ES skatinti pirkti elektra varomas transporto priemones, kurių baterijų naudojimo trukmė yra gera. Šiuo tikslu ES galėtų teikti paskatas visoms valstybėms narėms ir gerinti elektros energijos infrastruktūrą. Kartu ES turėtų investuoti į kitų švarių technologijų, pavyzdžiui, biokuro ir vandenilio, skirtų sunkiai elektrifikuojamoms transporto priemonėms, pavyzdžiui, laivams ir sunkvežimiams, kūrimą.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad elektra yra greičiausias būdas sumažinti transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį kartu su kitais energijos šaltiniais, pvz., vandeniliu ir biodegalais. Greičiausias, ekonomiškiausias ir įgyvendinamas sprendimas iš tiesų yra elektra, po jos seka biokuras. Ilguoju laikotarpiu žaliasis vandenilis turėtų atlikti papildomą vaidmenį įtraukiant transporto rūšis, kurių negalima elektrifikuoti.

5 kryptis Priežiūra visiems

pokryptė. Sveikatos priežiūros sistemos stiprinimas

39. Rekomenduojame Europos Sąjungai užtikrinti bendrus sveikatos standartus, tačiau taip pat pasisakome už deramą minimalų darbo užmokestį, maksimalias darbo valandas ir

vienodus sveikatos priežiūros specialistų mokymo standartus, susijusius su tomis pačiomis kvalifikacijomis visoje Europos Sąjungoje.

Jei neturėsime bendrų sveikatos priežiūros, darbo užmokesčio ir sveikatos priežiūros specialistų mokymo standartų, skirtumai tarp valstybių narių gali lemti nesubalansuotą padėtį visoje Europos Sąjungoje. Sveikatos priežiūros standartizavimas galėtų padėti sukurti stipresnę, veiksmingesnę ir atsparesnę sistemą (COVID-19 krizės pavyzdys, susijęs su mūsų sistemų stabilumu). Tai taip pat palengvintų dalijimąsi žiniomis ir informacija sveikatos priežiūros specialistų sektoriuje.

40. Rekomenduojame Europos Sąjungai užtikrinti, kad gydymas visoje ES būtų vienodos kokybės ir sąžiningomis vietos sąnaudomis. Tai būtų galima užtikrinti, pavyzdžiui, išplečiant Europos vaistų agentūros (EMA) kompetenciją arba įsteigiant naują Europos specializuotą viešųjų pirkimų agentūrą, kuri būtų kompetentinga derėtis dėl tinkamesnių vaistų kainų visoms valstybėms narėms ir jas gauti. Monopolijos rizika farmacijos pramonėje turi būti kuo mažesnė.

Vienodu gydymu ir gydymu užtikrinamos vienodos visų Europos piliečių teisės į sveikatą ES. Didesni pirkimo pajėgumai užtikrina geresnes pirkimo sąlygas. Tačiau tai neturėtų lemti monopolinių struktūrų ir farmacijos lobistinės veiklos. COVID-19 krizės valdymas buvo geras visos Europos Sąjungos bendradarbiavimu grindžiamo sveikatos valdymo pavyzdys.

41. Rekomenduojame sukurti Europos sveikatos priežiūros duomenų bazę, kurioje būtų galima susipažinti su mediciniais įrašais ekstremaliosios situacijos ar ligos atveju. Dalyvavimas turėtų būti savanoriškas ir turėtų būti užtikrinta asmens duomenų apsauga.

Prieiga prie duomenų ir jų naudojimas leidžia greitai reaguoti tais atvejais, kai gyvybei gresia pavojus. Piratavimas ar netinkamas naudojimas yra didelė grėsmė tokiai Europos sveikatos priežiūros duomenų bazės sistemai, todėl reikia apsaugoti duomenis, o dalyvavimas tebėra neprivalomas, ir akivaizdu, kad reikia užkirsti kelią su saugumu susijusioms grėsmėms.

42. Rekomenduojame Europos Sąjungai toliau plėtoti ir sinchronizuoti esamas sveikatos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, kaip tai daroma pagal esamą programą „Europos horizontas“. Tyrimų rezultatai turėtų būti laisvai prieinami visose valstybėse narėse.

Mokslinis bendradarbiavimas ES lygmeniu galėtų praturtinti atskirų tyrėjų mokslinius pajėgumus ir žinias. Dalijimasis žiniomis galėtų, pavyzdžiui, padėti anksti diagnozuoti ir geriau gydyti sunkias ir gyvybei pavojingas ligas visoje Europoje. Tai taip pat skatintų Europos savarankiškumą vaistų ir įrangos srityje.

43. Rekomenduojame Europos Sąjungai padidinti savo biudžetą bendriems sveikatos mokslinių tyrimų ir inovacijų projektams (nemažinant biudžeto kitoms su sveikata susijusioms ES programoms). Tai taip pat sustiprintų visas Europos mokslo ir mokslinių tyrimų institucijas.

Sveikatos moksliniai tyrimai ir investicijos ilgainiui sustiprins profilaktinę mediciną ir sumažins su sveikata susijusias išlaidas. Didesnis finansavimas galėtų užkirsti kelią protų nutekėjimui iš Europos į kitas išsivysčiusias šalis, kurių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros biudžetas sveikatos srityje yra didesnis. Šis finansavimas neturėtų būti skiriamas iš esamų sveikatos priežiūros finansinių išteklių.

pokryptė Platesnė sveikatos vizija

44. Rekomenduojame visose valstybėse narėse tą pačią savaitę surengti Sveikatos savaitę kaip ES iniciatyvą, skirtą visiems sveikatos klausimams, daugiausia dėmesio skiriant psichikos sveikatai. Šią savaitę bus bendrai aptariamoms ir propaguojamos visos pagrindinės su psichikos sveikata susijusios temos, taip pat kitos jau įgyvendinamos iniciatyvos, pavyzdžiui, „Mental Health Europe“.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad visi Europos piliečiai turi jaustis priimtini ir įtraukti, ypač jei jie turi psichikos sveikatos problemų. Be to, reikia standartizuoti psichikos sveikatos problemas ir didinti informuotumą apie jas, taip pat užkirsti kelią susijusioms socialinėms problemoms, pavyzdžiui, diskriminacijai. Be to, kadangi dėl pandemijos padaugėjo psichikos sveikatos problemų ir tikėtina, kad jos tęsis, ši iniciatyva yra dar svarbesnė.

45. Rekomenduojame, kad moteriški higienos produktai nebebūtų laikomi prabangos produktais apmokestinimo požiūriu, nes jie yra būtini produktai. Taip pat rekomenduojame, kad hormoninės kontracepcijos priemonės, naudojamos dėl medicininių priežasčių, pavyzdžiui, fibromialgija ir endometriozė, būtų apmokestinamos kaip reguliarius medicininis gydymas. Taip pat rekomenduojame, kad Europos Sąjunga skatintų pagalbinio apvaisinimo gydymo derinimą visoms moterims (vienišėms ar susituokusioms) visose valstybėse narėse.

Kai kuriose Europos šalyse moteriškos higienos produktai apmokestinami kaip prabangos produktai, o tai yra nesąžininga. Kai kurie hormoniniai kontraceptikai naudojami medicininiais tikslais, todėl jie turėtų būti atitinkamai apmokestinami. Kadangi moterų reprodukciniam gydymui, pvz., apvaisinimui in vitro ir kiaušinių užšaldymui, skirtingose valstybėse narėse taikomos skirtingos tinkamumo sąlygos, Europos Sąjunga turi stengtis jas suderinti.

46. Rekomenduojame Europos Sąjungai laikytis tvirtos pozicijos ir skatinti visas valstybes nares prireikus į savo mokyklų mokymo programas įtraukti klausimus, susijusius su psichikos sveikata ir lytiniu švietimu. Siekdama padėti valstybėms narėms įtraukti šiuos klausimus į mokyklų mokymo programas, Europos Sąjunga turėtų parengti ir pateikti standartinę psichikos sveikatos ir seksualinių klausimų mokymo programą.

Reikia mažinti diskriminaciją ir tabu, susijusius su psichikos sveikatos klausimais. Taip pat reikia vengti dezinformacijos ir nemokslinių metodų. Be to, lytinis švietimas yra labai svarbus sveikam gyvenimui ir bendruomenei ir padeda išvengti tokių problemų kaip paauglių nėštumas.

47. Rekomenduojame Europos Sąjungai sukurti geresnę komunikacijos apie visas savo psichikos sveikatos iniciatyvas sistemą, t. y. visuomenės sveikatos portalą apie gerą patirtį valstybėse narėse ir visiems piliečiams. Europos Parlamento nariai galėtų vieni kitiems pristatyti šią geriausią patirtį, kad ji būtų geriau žinoma visose valstybėse narėse.

Piliečiai nėra gerai informuoti apie ES iniciatyvas, o dalijimasis geriausia patirtimi suteikia mums galimybę mokytis vieniems iš kitų.

pokryptė. Vienodos galimybės visiems naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis

48. Rekomenduojame ES nustatyti ir skatinti minimalius kokybiškos dantų priežiūros, įskaitant profilaktiką, standartus visoms ES valstybėms narėms. Vaikai, mažas pajamas gaunančios grupės ir kitos pažeidžiamos grupės turėtų turėti galimybę nemokamai naudotis dantų priežiūros paslaugomis. Per 15–20 metų ES turėtų užtikrinti, kad dantų priežiūra už prieinamą kainą būtų prieinama visiems.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad šiuo metu daugeliui ES gyvenančių žmonių dantų priežiūra nėra įperkama. Dantų priežiūros ir dantų profilaktikos trūkumas turi įtakos jų sveikatai ir gyvenimo perspektyvoms. ES pirmiausia turėtų nustatyti minimalius dantų priežiūros standartus ir reikalauti nemokamos dantų priežiūros vaikams ir mažas pajamas gaunančioms grupėms. Galų gale, kiekvienas turėtų turėti teisę į kokybišką dantų priežiūrą.

49. Rekomenduojame sveikatą ir sveikatos priežiūrą įtraukti į ES ir jos valstybių narių pasidalijamąją kompetenciją. Siekiant įtraukti šią naują pasidalijamąją kompetenciją, būtina iš dalies pakeisti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 4 straipsnį.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes Europos Sąjunga šiuo metu neturi pakankamai galių priimti teisės aktus sveikatos priežiūros srityje. COVID-19 pandemija parodė, kad ES turi aktyviau dalyvauti sveikatos politikoje. Šis Sutarties pakeitimas leis ES dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti sveikatos priežiūrą visiems ES piliečiams ir paskelbti privalomus reglamentus ir sprendimus.

50. Rekomenduojame ES pasiūlyti nemokamus pirmosios pagalbos teikimo visiems ES piliečiams kursus. ES galėtų apsvarstyti galimybę nustatyti, kad šie kursai būtų privalomi studentams ir darbo vietoje (tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuose). Šie kursai taip pat turi būti praktiški, pasikartojantys ir tinkami pagal amžių. Be to, visose ES valstybėse narėse viešose vietose turėtų būti prieinamas minimalus defibriliatorių skaičius.

Rekomenduojame tai todėl, kad daugelis Europos Sąjungos žmonių nėra pasirengę veikti, kai asmeniui reikia pagalbos, ir todėl, kad jie nėra susipažinę su pirmosios pagalbos metodais. Dėl to prarandama daug gyvybių. Kai kuriose viešose vietose nėra defibriliatorių.

51. Rekomenduojame Europos Sąjungai užtikrinti, kad privatūs sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai nepagrįstai nesinaudotų viešosiomis lėšomis ir nesinaudotų visuomenės sveikatos sistemų ištekiais. Europos Sąjunga turėtų pateikti valstybėms narėms tvirtas rekomendacijas padidinti visuomenės sveikatos priežiūros finansavimą.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės privalo visiems savo piliečiams užtikrinti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Be to, tvirtesnė visuomenės sveikatos sistema taip pat reiškia geresnį pasirengimą būsimoms pandemijoms.

Priedas. kitos rekomendacijos, išnagrinėtos dar nepriimtoje plokštelėje

1 kryptis. Geresnis gyvenimo būdas

pokryptė. Sveika gyvensena

Rekomenduojame ES pateikti rekomendaciją visoms valstybėms narėms dėl geriausios praktikos draudžiant arba ribojant alkoholio ir tabako reklamą visų formų žiniasklaidoje ir visoms amžiaus grupėms, ypatingą dėmesį skiriant jaunajai auditorijai. ES turėtų užtikrinti teisės aktų, kuriais ribojamas šių produktų pardavimas nepilnamečiams, vykdymą. Visos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įgyvendintos teisinės nuostatos dėl rūkymo viešosiose erdvėse, visų pirma mokyklose, taikant sankcijas, ir sukurti rūkantiems asmenims skirtas zonas.

Sveikatai kenkiantis gyvenimo būdas negali būti rodomas reklamoje ir turėtų būti mažiau matomas viešajame gyvenime. Be to, kadangi alkoholis ir tabakas yra vienos iš dažniausiai naudojamų kenksmingų medžiagų, šia rekomendacija bus užkirstas kelias netinkamam jų naudojimui.

Rekomenduojame ES skatinti valstybės nares į nacionalines mokyklų mokymo programas įtraukti kursus, kuriuose būtų mokoma, kaip tvariai, sveikai ir skaniai gaminti maistą. Šiuo tikslu ES gali internete ir spaudoje pateikti sveikos mitybos vadovus. Jaunimas turėtų būti pasiekiamas aktyvia reklama tradicinėje ir socialinėje žiniasklaidoje. Taip pat turėtų būti šviesti tėvus, kad jie sužinotų, kaip geriausia vartoti maistą, kad būtų laikomasi sveikos gyvensenos. Moksliniai tyrimai šioje srityje turėtų būti skatinami ir praturtinami.

Maisto gaminimo ir mitybos pamokos mokyklose pagerintų jaunimo sveikatą ir atgrasytų nuo greito maisto vartojimo. Jaunų žmonių švietimas leistų jiems paaiškinti tėvams, ko jie išmoko. Be to, tėvų švietimas apie sveiką gyvenimo būdą leistų jiems rodyti pavyzdį savo vaikams.

Rekomenduojame sustiprinti Europos Komisijos viešą sveikos gyvensenos kampaniją „HealthyLifestyle4All“, taip pat teigiamą socialinės veiklos poveikį pateikiant konkrečių pavyzdžių ir išsamią strategiją. Reikėtų apibrėžti gerai struktūruotoms tikslinėms grupėms skirtas informavimo kampanijas ir kiekvienai iš šių grupių pasirinkti tinkamas komunikacijos priemones. Be to, svarbu sukurti atlygio ir paskatų sistemas teigiamam

elgesiui skatinti. Kampanijose turėtų dalyvauti nuomonės formuotojai, įžymybės ar valdžios institucijos. Jos turi pabrėžti dvejopą naudą sveikatai, aplinkai ir klimatui. Be to, visose valstybėse narėse turėtų būti teikiamos subsidijos nemokamai viešajai sporto infrastruktūrai skatinti.

Sveikesnis gyvenimo būdas turi teigiamą poveikį sveikatos priežiūros sistemai, nes sumažina sveikatos problemas. Fizinė sveikata veikia psichinę sveikatą ir laimę. Dabartinės kampanijos nėra pakankamai žinomos. Jie yra efektyvesni ir motyvuojantys, kai dalyvauja asmenybės ir nuomonės formuotojai.

Rekomenduojame vykdyti informavimo apie sveiką mitybą ir mitybą kampaniją. ES turėtų skatinti priimti didesnius mėsos ir cukraus mokesčius valstybėse narėse. Ji turėtų išnagrinėti galimybes atskirti sveikus maisto produktus nuo sveikatai kenksmingų maisto produktų ir jiems taikyti diferencijuotą PVM. Rekomenduojame ant sveikatai labai kenksmingų gaminių (pvz., tabako gaminių) pateikti labai aiškius įspėjamuosius ženklus. Be to, rekomenduojame visoje Europoje taikyti mitybos vertinimo sistemą, pagal kurią būtų teikiama atitinkama informacija ir QR kodas, kad vartotojai galėtų priimti geriau informacija pagrįstus sprendimus. Išnagrinėti galimybes užtikrinti, kad sveikas maistas būtų pigesnis už nesveiką maistą, ir didinti paskatas ūkininkams gaminti sveikus produktus.

Sveika mityba yra sveiko gyvenimo pagrindas. Būtina įsikišti tiek iš gamintojų, tiek iš vartotojų pusės. Sveikų produktų gamyba taip pat daro teigiamą poveikį aplinkai ir gali padėti remti vietos ūkininkus. Didėjant sveiko maisto gamybai, mažėja kainos ir didėja paklausa.

pokryptė. Aplinkosauginis švietimas

Rekomenduojame ES sukurti finansavimo mechanizmą, kuriuo būtų skatinama įtraukti ilgalaikę švietimo aplinkos klausimais programą į pradinį ir vidurinį mokyklų vaikams skirtas nacionalines švietimo sistemas. Šis finansavimo mechanizmas turėtų apimti finansavimą tėvams, kuriems reikia finansinės paramos.

Dabartinėse švietimo sistemose nėra pakankamai praktinių elementų, kurie palengvintų tiesioginę ir gilią vaikų ir aplinkos sąveiką. Esamos trumpalaikės programos yra nevienalytės ir neskatina būtino požiūrio pasikeitimo. Tėvai turėtų būti remiami siekiant užtikrinti, kad visi vaikai galėtų vienodai naudotis programa ir kad nė vienas iš jų nebūtų pašalintas dėl finansinių priežasčių.

2 kryptis. Mūsų aplinkos ir sveikatos apsauga

pokryptė. Sveika gamtinė aplinka

Rekomenduojame visoje ES nedelsiant įgyvendinti aukščiausią įmanomą vandens kokybės standartą. Siekdami taupyti vandenį, siūlome atlygio sistemą, grindžiamą vandens kainodara, kad būtų skatinamas ir skatinamas mažesnis vartojimas, pavyzdžiui: 1) sukuriant

dinamišką sistemą, kuri atgrasytų vartotoją nuo vidutinio suvartojamo vandens kiekio viršijimo (pvz., 10 proc. padidėjus vandens suvartojimui kaina padidėja 11 proc.), 2) sukuriant gamybos įmonių užteršto vandens kvotų rinkos sistemą, kuri būtų panaši į jau veikiančią anglies dioksido išmetimo leidimų rinką.

Ši rekomendacija pagrįsta tuo, kad kainų padidėjimas skatina visus naudotojus priimti labiau informacija pagrįstus sprendimus. Atsižvelgdami į skirtingas ES šalių realijas ir siekdami sukurti socialiai teisingą sistemą, galime remti skurdesnius žmones jų vandentvarkos srityje bendrai investuodami į vandens tiekimo infrastruktūrą ir mokslinius tyrimus.

3 kryptis. mūsų ekonomikos ir vartojimo perorientavimas

pokryptė. Perprodukcijos ir perteklinio vartojimo reguliavimas

Rekomenduojame ES skirti baudas įmonėms, kurios pašalina neparduotus produktus, pagamintus dėl perteklinės gamybos.

Kai kuriais atvejais įmonės mano, kad ekonomiškai efektyviau šalinti neparduotas prekes, o ne jas perdirbti ar pakartotinai naudoti. Todėl svarbu atgrasyti nuo perteklinės gamybos skiriant baudas, kad ši praktika nebebūtų pelninga gamintojams.

pokryptė. Atliekų kiekio mažinimas

Rekomenduojame ES parengti ir įgyvendinti namų ūkiams ir piliečiams skirtą atliekų tvarkymo politiką, atkreipiant dėmesį į faktinį jų susidarančių atliekų kiekį ir įtraukiant būtinas priemones, kuriomis būtų didinamas piliečių informuotumas apie atliekų susidarymo mažinimo ir rūšiuojamojo atliekų surinkimo naudą. Priemonės, skirtos nepalankioje socialinėje padėtyje esančioms šeimoms (pvz., jaunoms šeimoms su vaikais, pagyvenusiems žmonėms ir kt.), taip pat turėtų būti įgyvendinamos laikantis principo „nė vieno nepalikti nuošalyje“.

Tokios politikos tikslas – sukurti vienodą požiūrį į atliekų tvarkymą namų ūkiuose; juo taip pat palengvinama aplinkos apsauga mažinant atliekų kiekį, toliau skatinama žiedinė ekonomika ir didinamas atliekų surinkimo veiksmingumas. Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tai, kad juo didinamas informuotumas ir stiprinamas atsakomybės už aplinką jausmas.

Rekomenduojame ES skatinti laisvą konkurenciją ir skatinti privatųjį sektorių aktyviau prisidėti prie atliekų, įskaitant nuotekas, tvarkymo ir atliekų perdirbimo bei naudojimo veiklos.

ES yra tinkamas lygmuo šiai rekomendacijai įgyvendinti, nes ji papildo Atliekų pagrindų direktyvą ir Žiedinės ekonomikos veiksmų planą. Be to, rekomendacijos įgyvendinimas sustiprins novatoriškus

atliekų tvarkymo sprendimus, pagerins atliekų tvarkymo kokybę ir padidins tvarkomų atliekų kiekį, nes šioje veikloje dalyvaus daugiau įmonių.

pokryptė. Sąžiningi produktai, vienoda prieiga ir sąžiningas vartojimas

Rekomenduojame perkelti pramonės šakas į Europos Sąjungą, kad būtų tiekiami aukštos kokybės sąžiningos prekybos produktai ir daroma įtaka klimato klausimams.

Europos Sąjunga turi praktinės patirties, kuri turi būti skatinama jos pačios rinkoje.

Dėl pramonės šakų perkėlimo už ES ribų, visų pirma į Aziją, taip pat perkeliama tam tikri profesiniai įgūdžiai. Ši rekomendacija susijusi su Europos darbuotojų profesiniu mokymu. Pabrėžiame, kad reikia vengti perkėlimo iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų išvengta nesąžiningos konkurencijos.

Pastebėjome, kad masinis pramonės perkėlimas visame pasaulyje daro poveikį Europos pramonei. Todėl vietos gamyba pagerins piliečių sveikatą ir aplinką.

4 kryptis. Tvarios visuomenės link

poašis. Aplinką tausojantis transportas

Rekomenduojame dideliems miestams skirti baudas arba subsidijas, atsižvelgiant į jų viešojo transporto (elektra varomų transporto priemonių, ekologiško viešojo transporto, pėsčiųjų zonų kūrimo, dviračių naudojimo skatinimo ir kt.) aplinkosauginį veiksmingumą ir taršą. Visų pirma miesto vietos valdžios institucijoms taikomos baudos ar subsidijos turėtų būti nustatomos remiantis ekologinio transporto pokyčiais, palyginti su pradine padėtimi tame mieste. Būtent Europos Sąjunga savo teisės aktais turėtų apibrėžti taršos priemonių veiksmingumo rodiklius ir nustatyti proporcingą mažinimą. Šiuo atžvilgiu reikėtų atsižvelgti į kiekvieno miesto pradinę padėtį.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad miestai nukentėjo nuo oro taršos, kuri sukėlė sveikatos problemų. Plėtojant ekologišką transportą pagerėtų žmonių gyvenimas bei sveikata ir sumažėtų šiltnamio efektas. Subsidijos ir sankcijos yra veiksmingos priemonės, kuriomis skatinami pokyčiai ir sudaromos palankesnės sąlygos prisitaikyti prie skirtingų situacijų skirtinguose miestuose.

Rekomenduojame ES teisės aktais apriboti ir reglamentuoti trumpųjų nuotolių skrydžių ir kruizinių laivų naudojimą. Žmonėms turėtų būti pasiūlytos aplinką tausojančios transporto alternatyvos. Viena iš šių alternatyvų turėtų būti geležinkelio standartizavimas siekiant sujungti Europos sostines. Taip pat rekomenduojame ES skirti subsidijas, kad prekių vežimas, įskaitant vežimą traukiniais ir laivais (trumpų kelionių atveju), taptų ekologiškesnis.

Mes pateikiame šią rekomendaciją, nes trumpos kelionės yra pernelyg dažnos, taršios ir lengvai pakeičiamos. Apribojus kruizinių laivų skaičių sumažėtų jūrų tarša (didelė aplinkosaugos

problema), taip pat neigiamas poveikis pakrančių miestams. Todėl turime įdiegti įperkamesnes alternatyvas taršesniems sprendimams. Vienodas geležinkelių vėžės plotis pagerintų geležinkelių jungtis tarp Europos sostinių.

5 kryptis. Rūpinimasis visais

pokryptė Platesnė sveikatos vizija

Rekomenduojame, kad Europos Sąjunga, laikydamosi savo programos „HealthyLife4All“, taip pat skatintų tokias iniciatyvas kaip sporto socialiniai renginiai, sporto veikla mokykloje, dvimetės olimpiados, kuriose gali dalyvauti įvairaus amžiaus žmonės, ir sportas [ne profesionalams]. Taip pat rekomenduojame sukurti nemokamą Europos sporto programėlę kolektyvinei sporto veiklai skatinti. Ši programa turėtų padėti žmonėms susitikti per sportą. Be to, šios iniciatyvos turėtų būti plačiai viešinamos ir skleidžiamos.

Siekdama pagerinti Europos gyventojų sveikatą, Europos Sąjunga turi skatinti sportą ir sveiką gyvenseną. Be to, gyventojai labai dažnai nežino apie sporto ir sveikos gyvensenos santykį. Programa yra svarbi, nes žmonės yra labiau linkę žaisti sportą, jei jie tai daro kartu.

4-asis Europos piliečių forumas. „ES pasaulyje. Migracija“

PLENARINĖS SESIJOS PRIIMTOS REKOMENDACIJOS

1 kryptis. Savarankiškumas ir stabilumas

pokryptis. ES autonomija

1. Rekomenduojame toliau skatinti ir finansiškai remti strateginius Europos gamybos produktus (pvz., žemės ūkio produktus, puslaidininkius, medicinos produktus arba novatoriškas skaitmenines ir aplinkosaugos technologijas), kad jie būtų prieinami ir pasiekiami Europos vartotojams ir kad būtų kuo labiau sumažinta priklausomybė nuo ne Europos tiekėjų. Tokia parama galėtų būti teikiama, inter alia, struktūrinėmis ir regioninėmis priemonėmis, parama pramonės šakų ir tiekimo grandinių išlaikymui Sąjungoje, mokesčių lengvatomis, subsidijomis, aktyvia MVĮ politika arba švietimo programomis, kad Europoje būtų išsaugota atitinkama kvalifikacija ir darbo vietos. Vis dėlto aktyvi pramonės politika turėtų būti atranki ir orientuota į novatoriškus produktus arba produktus, kurie yra būtini pagrindinėms prekėms ir paslaugoms užtikrinti.

Rekomenduojame šias priemones, nes Europa yra pernelyg priklausoma nuo ne Europos tiekėjų pagrindinėse srityse, kurios gali sukelti diplomatinis konfliktus ir lemti pagrindinių ar strategiškai svarbių produktų ar paslaugų trūkumą. Kadangi gamybos sąnaudos Sąjungoje paprastai yra didesnės nei kitose pasaulio šalyse, aktyvaus skatinimo ir paramos šioms produktams politika suteiks europiečiams galimybę pirkti konkurencingus Europos produktus ir bus skatinama tai daryti. Ši politika taip pat sustiprins Europos konkurencingumą ir padės išlaikyti ateities pramonės šakas ir darbo vietas Europoje. Be to, didesnis gamybos regionalizavimas sumažins transporto išlaidas ir padės išvengti aplinkos būklės blogėjimo.

2. Rekomenduojame Sąjungai sumažinti savo priklausomybę nuo naftos ir dujų importo. Tai turėtų būti daroma aktyviai remiant viešojo transporto ir energijos vartojimo efektyvumo projektus, Europos greitųjų krovinių vežimo geležinkeliais tinklą, švarios ir atsinaujinančios energijos (įskaitant saulės ir vėjo energiją) tiekimo plėtrą, taip pat alternatyvias technologijas (pvz., vandenilį arba energijos gavimą iš atliekų). Europos Sąjunga taip pat turėtų skatinti keisti mąstyseną ir pereiti nuo asmeninių automobilių prie viešojo transporto, bendro automobilių naudojimo elektra varomomis transporto priemonėmis ir dviračių transporto.

Rekomenduojame šias priemones, nes jomis skatinama Europos autonomija mažinant jos išorės priklausomybę ir siekiant plataus užmojo klimato ir CO₂ mažinimo tikslų. Jos taip pat sudarys sąlygas Europai tapti svarbia ateities technologijų dalyve, stiprinti savo ekonomiką ir kurti darbo vietas.

3. Rekomenduojame ES lygmeniu priimti teisės aktą, kuriuo būtų užtikrinta, kad visi ES gamybos ir tiekimo procesai ir importuojamos prekės atitiktų Europos kokybės, etikos ir tvarumo standartus, taip pat visus taikytinus ES žmogaus teisių standartus, ir kad šiuos kriterijus atitinkantys produktai būtų sertifikuojami.

Rekomenduojame šias priemones, nes jos suteikia vartotojams ir prekyautojams lengvą prieigą prie informacijos apie perkamus ar parduodamus produktus. Norėdami tai padaryti, tiesiog peržiūrėkite sertifikavimo sistemą. Sertifikavimas taip pat sumažina atotrūkį tarp pigių ir brangių rinkoje esančių produktų. Pigūs produktai neatitiks reikalaujamų kriterijų, todėl negalės prisistatyti kaip geros kokybės. Laikantis sertifikavimo kriterijų, bus saugoma aplinka, taupomi ištekliai ir skatinamas atsakingas vartojimas.

4. Rekomenduojame įgyvendinti Europos programą, skirtą remti smulkius vietas gamintojus strateginiuose sektoriuose visose valstybėse narėse. Šiems gamintojams būtų naudingas profesinis mokymas, finansinė parama teikiant subsidijas ir (kai Sąjungoje yra žaliavų) paskata gaminti daugiau reikalavimus atitinkančių prekių importo sąskaita.

Rekomenduojame šias priemones, nes remdama Sąjungoje esančių strateginių sektorių gamintojus Sąjunga gali įgyti ekonominę nepriklausomybę šiuose sektoriuose. Tai gali tik paskatinti viso gamybos proceso stiprinimą, taigi ir inovacijas. Tai lems tvaresnę žaliavų gamybą Sąjungoje, dėl kurios sumažės transporto išlaidos ir bus apsaugota aplinka.

5. Rekomenduojame gerinti žmogaus teisių įgyvendinimą Europos lygmeniu: didinti šalių, kurios reikiamu mastu nesilaiko Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) arba Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, informuotumą; Užtikrinti griežtą stebėseną, kurią koordinuotų Europos Sąjunga ir Teisingumo rezultatų suvestinė, kiek įvairiose valstybėse narėse geriamos žmogaus teisės, ir užtikrinti, kad jų būtų griežtai laikomasi taikant įvairių formų sankcijas.

Rekomenduojame šias priemones, nes valstybės narės, ratifikuodamos Europos žmogaus teisių konvenciją, jau pripažino žmogaus teises, tačiau dabar būtina pagerinti jų pripažinimą kiekvienoje valstybėje narėje, kad žmogaus teisės būtų žinomos ir aktyviai įgyvendinamos tose valstybėse narėse.

6. Rekomenduojame pradėti peržiūrą ir intensyvią komunikacijos kampaniją Europos lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad EURES (Europos užimtumo tarnybų tinklas), ES imigracijos portalas ir trečiųjų šalių piliečiams skirta Europos įgūdžių profiliavimo priemonė būtų geriau žinomi Europos piliečiams ir kad ES įmonės jais dažniau naudotųsi skelbdamos ir viešindamos savo laisvas darbo vietas.

Rekomenduojame nekurti naujos interneto platformos, kurioje būtų skelbiama apie laisvas darbo vietas jauniems europiečiams. Tokių iniciatyvų Europos lygmeniu jau yra daugiau nei pakankamai. Manome, kad siekiant didinti informuotumą apie esamą darbo jėgą ir užimtumo galimybes Europos lygmeniu, geriau pagerinti tai, kas jau yra.

pokryptė. Sienos

7. Rekomenduojame sukurti ES darbo jėgos migracijos mechanizmą, grindžiamą realiais Europos darbo rinkų poreikiais. Europos Sąjungoje ir trečiosiose šalyse turėtų būti sukurta bendra profesinių ir akademinių kvalifikacijų pripažinimo sistema. Kvalifikuotiems migrantams turėtų būti teikiami profesinės kvalifikacijos pasiūlymai, taip pat kultūrinės ir kalbinės integracijos pasiūlymai. Prieglobsčio prašytojai, turintys tinkamą kvalifikaciją, turėtų turėti galimybę patekti į darbo rinką. Turėtų būti sukurta integruota agentūra, kurios pagrindas galėtų būti Europos užimtumo tarnybų tinklas.

Rekomenduojame šias priemones, nes Europai reikia kvalifikuotos darbo jėgos tam tikruose sektoriuose, kuriuose neįmanoma visiškai patenkinti ES darbuotojų paklausos. Šiuo metu nėra pakankamai perspektyvių būdų teisėtai prašyti darbo leidimo ES. Europos profesinių ir akademinių kvalifikacijų pripažinimo sistema padės patenkinti šiuos poreikius ir supaprastinti darbo jėgos migraciją Sąjungoje ir darbuotojų imigraciją iš Sąjungai nepriklausančių šalių. Todėl būtų galima geriau patenkinti darbo jėgos paklausą ir geriau valdyti neteisėtą imigraciją. Darbo jėgos imigracijos mechanizmo atvėrimas prieglobsčio prašytojams paspartintų jų integraciją į Europos ekonomiką ir visuomenę.

8. Rekomenduojame Europos Sąjungai sugriežtinti savo teisės aktus, kad FRONTEX būtų suteikta daugiau galių ir nepriklausomumo. Todėl ji galės įsikišti visose valstybėse narėse, kad užtikrintų visų Sąjungos išorės sienų apsaugą. Vis dėlto Sąjunga turėtų atlikti FRONTEX organizacinių procesų auditą, nes FRONTEX turi veikti visiškai skaidriai, kad būtų išvengta bet kokio piktnaudžiavimo.

Rekomenduojame šias priemones, nes, mūsų nuomone, nepriimtina, kad FRONTEX būtų neleidžiama patekti prie sienų, ypač kai pažeidžiamos žmogaus teisės. Norime užtikrinti, kad FRONTEX taikytų ES teisės aktus. Pati FRONTEX turi būti tikrinama ir inspektuojama, kad būtų išvengta bet kokio netinkamo elgesio joje.

9. Rekomenduojame Europos Sąjungai organizuoti, visų pirma ekonominių migrantų atveju, galimybę pasirinkti piliečius kilmės šalyje (remiantis įrodytais jų įgūdžiais, patirtimi ir kt.), kad būtų galima nustatyti, kas galėtų atvykti dirbti į Sąjungą, atsižvelgiant į ekonomikos poreikius ir priimančiosios šalies laisvas darbo vietas. Šie atrankos kriterijai turi būti vieši ir prieinami visiems. Šiuo tikslu turėtų būti įsteigta Europos (internetinė) imigracijos agentūra.

Rekomenduojame šias priemones, nes tokiu būdu nebereikėtų neteisėtai kirsti sienų. Į ES atvykstančių asmenų srautas būtų kontroliuojamas, o tai sumažintų spaudimą pasienyje ir kartu palengvintų priimančiųjų šalių darbo jėgos poreikių tenkinimą.

10. Rekomenduojame Europos Sąjungai užtikrinti, kad priėmimo politika ir infrastruktūra prie visų sienų būtų vienodos, būtų gerbiamos žmogaus teisės ir užtikrinamas visų migrantų (įskaitant, pavyzdžiui, nėščias moteris ir vaikus) saugumas ir sveikata.

Rekomenduojame šias priemones, nes teikiame didelę svarbą vienodam požiūriui į migrantus prie visų sienų. Norime neleisti, kad migrantai pernelyg ilgai liktų pasienyje, o valstybės narės nebūtų priblokštos migrantų srauto. Valstybės narės turi būti gerai pasirengusios juos priimti.

2 kryptis. ES kaip tarptautinė partnerė

pokryptė. Etikos požiūriu grindžiama prekyba ir santykiai

11. Rekomenduojame ES nustatyti apribojimus produktų importui iš šalių, kuriose leidžiamas vaikų darbas. Šiuo tikslu turėtų būti sudarytas juodasis bendrovių sąrašas, kuris turėtų būti reguliariai atnaujinamas atsižvelgiant į pokyčius. Taip pat rekomenduojame, kad vaikams, kurie nustoja dirbti, būtų užtikrinta laipsniška prieiga prie švietimo ir kad vartotojai būtų informuojami apie vaikų darbą pasitelkiant informaciją, kurią oficialiai platina Europos Sąjunga, pavyzdžiui, per kampanijas ar pasakojimus.

Rekomenduojame šias priemones, nes esame įsitikinę, kad yra ryšys tarp nepakankamo išsilavinimo ir vaikų darbo. Šia rekomendacija norime didinti vartotojų informuotumą ir mažinti vaikų pagamintų produktų paklausą, kad ši praktika galiausiai išnyktų.

12. Rekomenduojame Europos Sąjungai užmegzti partnerystes su besivystančiomis šalimis, kad būtų remiama jų infrastruktūra ir dalijamasi patirtimi mainais už abipusiai naudingus prekybos susitarimus, kurie padėtų joms pereiti prie žaliųjų energijos šaltinių.

Rekomenduojame šias priemones siekiant palengvinti besivystančių šalių perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių pasitelkiant prekybos partnerystes ir diplomatinis susitarimus. Tokiu būdu Europos Sąjunga ir besivystančios šalys plėtotų gerus ilgalaikius santykius, kurie padėtų kovoti su klimato kaita.

13. Rekomenduojame, kad Europos Sąjunga reikalautų ant visų vartojimo prekių nurodyti Europos poveikio aplinkai rodiklį (ecoscope). Ekologiniai rodikliai būtų apskaičiuojami remiantis gamybos ir transporto išmetamais teršalais ir atsižvelgiant į turinio kenksmingumą, remiantis pavojingų produktų sąrašu. Ekologinį rodiklį turėtų valdyti ir kontroliuoti Europos institucija.

Rekomenduojame šias priemones, kad Europos vartotojai būtų geriau informuoti apie jų perkamų produktų aplinkosauginį pėdsaką. Pagal ekologinį rodiklį būtų lengva visoje Europoje bendru mastu nurodyti, koks ekologiškas produktas. Ekologinis rodiklis turėtų turėti QR kodą kitoje produkto pusėje, kad būtų galima susipažinti su papildoma informacija apie jo aplinkosauginį pėdsaką.

pokryptė. Tarptautiniai klimato politikos veiksmai

14. Rekomenduojame Europos Sąjungai priimti strategiją, kad ji taptų savarankiškesnė energijos gamybos srityje. Europos institucija, vienijanti šiuo metu už energetiką atsakingas Europos institucijas, turėtų koordinuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą atsižvelgdama į valstybių narių poreikius, pajėgumus ir išteklius ir gerbdama jų suverenumą. Siekdamas įgyvendinti šią strategiją, institucijos skatintų keistis žiniomis.

Rekomenduojame šias priemones, nes dabartinė mūsų priklausomybė daro mus pažeidžiamus politinės įtampos su šalimis, iš kurių importuojame energiją, atveju. Šiuo metu susiduriame su elektros energijos krize. Vis dėlto tokiu koordinavimu turėtų būti gerbiamas kiekvienos šalies suverenitetas.

15. Rekomenduojame griežtinti atliekų eksporto ES viduje ir už jos ribų aplinkosaugos standartus, taip pat griežtesnę kontrolę ir sankcijas, kad būtų sustabdytas neteisėtas eksportas. ES turėtų skatinti valstybes nares toliau perdirbti savo atliekas ir naudoti jas energijai gaminti.

Rekomenduojame šias priemones, kad šalys, šalinančios savo atliekas kitų šalių nenaudai, nebedarytų žalos aplinkai, ypač tais atvejais, kai visiškai nesilaikoma aplinkosaugos standartų.

16. Rekomenduojame ES ryžtingiau skatinti vykdomą žaliąją pertvarką, siekiant panaikinti taršias pakuotes. Tai turėtų būti daroma skatinant mažinti pakuočių kiekį arba skatinant naudoti ekologiškesnes pakuotes. Kad mažos įmonės galėtų prisitaikyti, jos turėtų gauti paramą ir koregavimus.

Rekomenduojame šias priemones, nes turime sumažinti gamtos išteklių, ypač žaliavų iš Sąjungai nepriklausančių šalių, naudojimą. Taip pat turime sumažinti europiečių daromą žalą mūsų planetai ir jos klimatui. Labai svarbu labiau remti mažąsias įmones, kad jos galėtų prisitaikyti nedidindamos savo kainų.

17. Rekomenduojame Europos Sąjungos šalims kartu rimčiau apsvarstyti branduolinės energijos klausimą. Reikia glaudžiau bendradarbiauti siekiant įvertinti branduolinės energijos naudojimą ir jos vaidmenį Europos žaliosios energetikos pertvarkoje.

Rekomenduojame šias priemones, nes branduolinis klausimas negali būti išspręstas atskirai. Šiuo metu pusėje valstybių narių yra daugiau kaip 100 reaktorių ir statomi nauji reaktoriai. Kadangi turime bendrą elektros energijos tinklą, jų gaminama mažo anglies dioksido kiekio elektros energija yra naudinga visiems europiečiams ir didina mūsų žemyno energetinį savarankiškumą. Be to, branduolinių atliekų atsisakymas arba avarija paveiktų kelias šalis. Nepriklausomai nuo to, ar bus nuspręsta naudoti branduolinę energiją, ar ne, europiečiai turi ją aptarti kartu ir apibrėžti labiau suderintas strategijas, kartu gerbdami nacionalinį suverenumą.

pokryptė. Europos vertybių propagavimas

18. ES turėtų būti arčiau piliečių. Rekomenduojame ES plėtoti ir stiprinti ryšius su piliečiais ir vietos institucijomis, pavyzdžiui, vietos valdžios institucijomis, mokyklomis ir savivaldybėmis. Tikslas – padidinti skaidrumą, užmegzti ryšius su piliečiais, geriau juos informuoti apie konkrečias ES iniciatyvas ir geriau perduoti bendrą ES informaciją.

Rekomenduojame šias priemones, nes dabartinė informacija apie ES nėra pakankamai prieinama visoms socialinėms grupėms ir nedaro poveikio paprastiems piliečiams. Jie dažnai yra nuobodūs, sunkiai suprantami ir nedraugiški. Ši padėtis turi pasikeisti, kad piliečiai turėtų aiškią ES veiksmų ir vaidmens viziją. Siekiant pritraukti visuomenės susidomėjimą, informacija apie ES turi būti lengvai randama, motyvuojanti, įdomi ir rašoma kasdiene kalba. Štai mūsų pasiūlymai: Europos politikų vizitų į mokyklas organizavimas, radijo kampanijos tinklalaidėmis, laiškais, spaudos straipsniais, reklaminiais autobusais ir socialine žiniasklaida, vietos piliečių asamblėjos ir specialios darbo grupės ES komunikacijai gerinti sukūrimas. Šios priemonės suteiks piliečiams galimybę gauti informacijos apie ES, kurios nefiltruoja nacionalinė žiniasklaida.

19. Rekomenduojame užtikrinti aktyvesnį piliečių dalyvavimą ES politikoje. Siūlome organizuoti renginius, kuriuose tiesiogiai dalyvautų piliečiai, kaip numatyta Konferencijoje dėl Europos ateities. Jos turėtų būti organizuojamos nacionaliniu, vietos ir Europos lygmenimis. ES turėtų parengti nuoseklią šių renginių strategiją ir centralizuotas gaires.

Rekomenduojame šias priemones, nes šios dalyvaujamosios demokratijos pratybos suteiks teisingą informaciją apie ES ir pagerins ES politikos kokybę. Renginiai turėtų būti organizuojami taip, kad būtų propaguojamos pagrindinės Sąjungos vertybės – demokratija ir piliečių dalyvavimas. Šie renginiai suteiktų galimybę politikams įrodyti piliečiams, kad jiems svarbu, jog piliečiai būtų informuojami apie dabartinius įvykius ir kad jie dalyvautų juos apibrėžiant. Centralizuotomis gairėmis bus užtikrintas nacionalinių ir vietos konferencijų nuoseklumas ir vienodumas.

3 kryptis. Stipri ES taikiame pasaulyje

pokryptė. Saugumas ir gynyba

20. Rekomenduojame, kad būsimos „Europos Sąjungos jungtinės ginkluotosios pajėgos“ visų pirma būtų naudojamos gynybos tikslais. Neįtraukiami bet kokie agresyvūs kariniai veiksmai. Europoje tai leistų suteikti pagalbą krizės atveju, ypač stichinės nelaimės atveju. Už Europos sienų tai sudarytų sąlygas išteklius naudoti teritorijose, kuriose susiklostė išskirtinės aplinkybės, išimtinai pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos teisinius įgaliojimus, taigi laikantis tarptautinės teisės.

Jei ši rekomendacija būtų įgyvendinta, Europos Sąjunga galėtų būti laikoma patikima, atskaitinga, stipria ir taikia partnere tarptautinėje arenoje. Todėl jos didesni pajėgumai reaguoti į krizines situacijas savo šalyje ir užsienyje turėtų padėti apsaugoti jos pagrindines vertybes.

pokryptė. ES sprendimų priėmimas ir užsienio politika

21. Rekomenduojame, kad sprendimai visose srityse, kuriose priimami vieningai, dabar būtų priimami kvalifikuota balsų dauguma. Vienintelės išimtys turėtų būti naujų valstybių narių priėmimas į Sąjungą ir pagrindinių Sąjungos principų, įtvirtintų Lisabonos sutarties 2 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pakeitimas.

Tai sustiprintų ES poziciją pasaulyje, nes ji būtų vieninga trečiųjų šalių atžvilgiu, ir palengvintų jos reagavimo pajėgumus apskritai, o ypač reagavimą į krizes.

22. Rekomenduojame Europos Sąjungai stiprinti savo gebėjimus taikyti sankcijas valstybėms narėms, vyriausybėms, subjektams, grupėms ar organizacijoms, taip pat asmenims, kurie nesilaiko jos pagrindinių principų, susitarimų ir teisės aktų. Būtina skubiai įgyvendinti esamas sankcijas ir veiksmingai užtikrinti jų vykdymą. Trečiosioms šalims taikomos sankcijos turėtų būti proporcingos veiksams, dėl kurių jos buvo taikytos, veiksmingos ir taikomos laiku.

Kad ES būtų patikima ir patikima, ji turi taikyti sankcijas tiems, kurie pažeidžia jos principus. Tos sankcijos turėtų būti taikomos veiksmingai ir operatyviai ir turėtų būti tikrinamos.

pokryptis. Kaimyninės šalys ir plėtra

23. Rekomenduojame Europos Sąjungai skirti specialų biudžetą švietimo programų, skirtų ES veikimui ir jos vertybėms, kūrimui. Tada šios programos bus pasiūlytos toms valstybėms narėms, kurios to pageidauja, kad jos būtų įtrauktos į jų mokyklų (pradinio ir vidurinio ugdymo bei universitetų) mokymo programas. Be to, studentams, norintiems studijuoti kitoje Europos šalyje pagal programą „Erasmus“, galėtų būti pasiūlytas specialus kursas apie ES ir jos veikimą. Šį kursą pasirinkusiems studentams būtų teikiama pirmenybė pasinaudoti šiomis „Erasmus“ programomis.

Rekomenduojame šias priemones, kad būtų sustiprintas priklausymo ES jausmas. Tokiu būdu piliečiai geriau susitapatins su Sąjunga ir perduos jos vertybes. Be to, šios priemonės padidins skaidrumą, susijusį su ES veikimu ir dalyvavimo joje nauda, taip pat su kova su antieuropietiškais judėjimais. Šios priemonės turėtų atgrasyti valstybes nares nuo išstojimo iš ES.

24. Rekomenduojame ES santykiuose su kitomis šalimis labiau pasinaudoti savo politine ir ekonomine įtaka, kad tam tikros valstybės narės nepatirtų dvišalio ekonominio, politinio ir socialinio spaudimo.

Rekomenduojame šias priemones dėl trijų priežasčių. Pirma, jie sustiprins vienybės jausmą ES. Antra, vienašalis atsakas bus aiškus, tvirtas ir greitas atsakas siekiant išvengti bet kokio trečiųjų

šalių bauginimo ar represijų prieš ES valstybes nares. Galiausiai jos sustiprins Sąjungos saugumą ir užtikrins, kad nė viena valstybė narė nesijaustų apleista ar ignoruojama. Dvišalės reakcijos skaldo ES ir yra trūkumas, kuriuo trečiosios šalys naudojasi prieš mus.

25. Rekomenduojame ES patobulinti savo komunikacijos strategiją. Viena vertus, ES turėtų didinti savo matomumą socialinėje žiniasklaidoje ir aktyviai propaguoti jos turinį. Kita vertus, ji turėtų toliau rengti metines konferencijas, pavyzdžiui, Konferenciją dėl Europos ateities. Taip pat rekomenduojame toliau skatinti inovacijas propaguojant prieinamą Europos socialinį tinklą.

Šie pasiūlymai ne tik pasiektų jaunimą, bet ir padidintų Europos piliečių susidomėjimą ir dalyvavimą pasitelkiant patrauklesnę ir veiksmingesnę komunikacijos priemonę. Organizuojant renginius, pavyzdžiui, Konferenciją dėl Europos ateities, turėtų būti sudarytos sąlygos piliečiams aktyviau dalyvauti sprendimų priėmimo procese ir užtikrinti, kad jų balsas būtų išgirstas.

26. Rekomenduojame valstybėms narėms patvirtinti tvirtą viziją ir bendrą strategiją, kaip suderinti ir įtvirtinti europinę tapatybę ir vienybę prieš toliau plečiant Sąjungą.

Manome, kad prieš svarstant kitų šalių integraciją būtina stiprinti ES ir valstybių narių santykius. Kuo daugiau valstybių narių yra ES, tuo sudėtingiau bus priimti sprendimus; Todėl sprendimų priėmimo procesuose svarbu iš naujo išnagrinėti vieningo balsavimo galimybę.

4 kryptis. Migracija žmogiškuoju požiūriu

pokryptė. Emigracijos priežasčių šalinimas

27. Rekomenduojame Europos Sąjungai aktyviai dalyvauti trečiųjų šalių ir šalių, iš kurių atvyksta didžiausi migrantų srautai, ekonominiame vystymesi. Padedama atitinkamų institucijų (vietos NVO ir vietos politikų, vietoje dirbančių ekspertų ir kt.), ES turėtų ieškoti būdų, kaip taikiai ir veiksmingai įsikišti šalyse, iš kurių atvyksta didžiausi migrantų srautai ir kurios sutiko su bendradarbiavimo sąlygomis. Šios intervencinės priemonės turėtų turėti apčiuopiamą ir išmatuojamą poveikį, kuris turėtų būti aiškiai pabrėžtas, kad Europos piliečiai galėtų suprasti Sąjungos paramos vystymuisi politiką. Todėl ES paramos vystymuisi veiksmai turėtų tapti labiau matomi.

Net jei ES dirba tarptautinio vystymosi srityje, ji turi tęsti savo darbą ir investuoti į savo tarptautinės vystymosi politikos skaidrumą ir matomumą.

28. Rekomenduojame sukurti bendrą Europos darbo sąlygų suderinimo visoje Sąjungoje sistemą (minimalus darbo užmokestis, darbo laikas ir t. t.). ES turėtų siekti sukurti bendrus pagrindinius darbo standartus, kad piliečiai neišvyktų iš savo šalies ieškoti geresnių darbo sąlygų kitur. Laikydamosi šių standartų, ES turėtų stiprinti profesinių sąjungų vaidmenį

tarpvalstybinio lygmeniu. Taip ES pripažintų, kad vidaus ekonominė migracija (ES piliečių migracija) yra rimta problema.

Ši rekomendacija grindžiama išvada, kad daug žmonių ES migruoja dėl ekonominių priežasčių, nes darbo sąlygos valstybėse narėse skiriasi. Mes remiame laisvą piliečių judėjimą, tačiau manome, kad ES piliečių migracija tarp skirtingų valstybių narių, kai jos nenorima, vyksta dėl ekonominių priežasčių. Todėl svarbu sukurti bendrą darbo sistemą.

pokryptė. Žmogiškieji aspektai

29. Rekomenduojame įgyvendinti solidarumo principu grindžiamą bendrą migracijos politiką. Norime atkreipti dėmesį į pabėgėlių problemą. Bendra procedūra visoms ES valstybėms narėms turėtų būti grindžiama praktika, kuri pasirodė esanti veiksmingiausia visose ES šalyse. Šią procedūrą turėtų aktyviai įgyvendinti nacionalinės valdžios institucijos ir ES administracija.

Pabėgėlių problema aktuali visoms valstybėms narėms. Šiuo metu šios valstybės taiko pernelyg skirtingą praktiką, o tai daro neigiamą poveikį pabėgėliams ir ES piliečiams. Todėl būtina laikytis nuoseklaus ir vienodo požiūrio.

30. Rekomenduojame ES dėti daugiau pastangų siekiant informuoti ir šviesti valstybių narių piliečius su migracija susijusiais klausimais. Tai turėtų būti pasiekta kuo anksčiau pradinės mokyklos pradžioje šviečiant vaikus tokiais klausimais kaip migracija ir integracija. Jei šį ankstyvąjį ugdymą derintume su NVO ir jaunimo organizacijų veikla, taip pat su plataus masto žiniasklaidos kampanijomis, galėtume visiškai pasiekti savo tikslą. Be to, būtų galima naudoti daug komunikacijos priemonių: lankstinukai, televizija, socialiniai tinklai ir kt.

Svarbu parodyti, kad migracija taip pat turi daug teigiamų aspektų, pavyzdžiui, papildomą darbą. Norėtume pabrėžti, kad svarbu didinti informuotumą apie abu procesus, kad piliečiai suprastų migracijos priežastis ir pasekmes, siekiant panaikinti stigmatizaciją, atsirandančią dėl to, kad jie suvokiami kaip migrantai.

pokryptė. Sienos

31. Rekomenduojame Direktyvą 2013/33/ES, kuria nustatomos minimalios normos dėl prieglobsčio prašytojų priėmimo valstybėse narėse, pakeisti privalomu ES reglamentu, kuris būtų vienodai taikomas visose valstybėse narėse. Pirmenybė turėtų būti teikiama priėmimo ir apgyvendinimo infrastruktūros gerinimui. Rekomenduojame sukurti specialią reglamento įgyvendinimui skirtą ES stebėsenos įstaigą.

Iš tiesų direktyva nėra vienodai įgyvendinama visose valstybėse narėse. Neturėtų būti dubliuojamos sąlygos Morijos pabėgėlių stovykloje. Todėl rekomenduojamas reglamentas turėtų

būti įgyvendintas ir į jį turėtų būti įtrauktos privalomos sankcijos. Stebėsenos įstaiga turėtų būti tvirta ir patikima.

32. Rekomenduojame ES užtikrinti, kad visi prieglobsčio prašytojai ir pabėgėliai dalyvautų kalbos ir integracijos kursuose, kol nagrinėjamas jų prašymas leisti gyventi šalyje. Kursai turėtų būti privalomi, nemokami ir apimti asmeninę pagalbą pradinei integracijai. Jie turėtų prasidėti per dvi savaites nuo prašymo dėl gyvenamosios vietos pateikimo. Taip pat turėtų būti įdiegti paskatų ir sankcijų mechanizmai.

Kalbos mokymasis ir atvykimo šalies kultūros, istorijos ir etikos supratimas yra esminis integracijos žingsnis. Laikotarpis iki pradinio integracijos proceso pradžios daro neigiamą poveikį socialinei migrantų asimiliacijai. Sankcijų mechanizmai gali padėti nustatyti migrantų norą integruotis.

5 kryptis. Atsakomybė ir solidarumas ES

pokryptė. Migrantų pasiskirstymas

33. Rekomenduojame pakeisti Dublino sistemą teisiškai privaloma sutartimi, kad būtų užtikrintas teisingas, subalansuotas ir proporcingas prieglobsčio prašytojų paskirstymas ES remiantis solidarumu ir teisingumu. Šiuo metu pabėgėliai turi prašyti prieglobsčio pirmojoje atvykimo valstybėje narėje. Šis sistemos pakeitimas turėtų būti kuo greitesnis. Europos Komisijos pasiūlymas dėl naujo ES migracijos ir prieglobsčio pakto nuo 2020 m. yra gera pradžia ir turėtų būti teisinės formos, nes į jį įtrauktos pabėgėlių paskirstymo ES valstybėms narėms kvotos.

Rekomenduojame tai, nes dabartinė Dublino sistema neatitinka solidarumo ir teisingumo principų. Tai sunki našta valstybėms narėms, esančioms netoli ES išorės sienų, kurias prieglobsčio prašytojai kerta, kad patektų į jos teritoriją. Visos valstybės narės turi prisiimti atsakomybę už pabėgėlių srautų į ES valdymą. ES yra bendrų vertybių bendrija ir turi veikti atitinkamai.

34. Rekomenduojame, kad ES padėtų savo valstybėms narėms greičiau ir laikantis bendrų standartų nagrinėti prieglobsčio prašymus. Be to, pabėgėliams turėtų būti suteiktas humanitarinis būstas. Kad būtų galima iškrauti atvykimo šalis ir išnagrinėti jų prieglobsčio prašymus kitur, rekomenduojame po pirmojo atvykimo į ES pabėgėlius greitai ir veiksmingai perkelti į skirtingas valstybes nares. Šiuo tikslu reikalinga ES finansinė ir organizacinė parama iš ES prieglobsčio agentūros. Asmenys, kurių prieglobsčio prašymai buvo atmesti, turi būti veiksmingai grąžinti į jų kilmės šalį, jei jų kilmės šalis laikoma saugia.

Rekomenduojame tai, nes prieglobsčio procedūros šiuo metu trunka per ilgai ir įvairiose valstybėse narėse gali skirtis. Paspirtindami prieglobsčio procedūras, pabėgėliai mažiau laiko praleidžia laukdami galutinio sprendimo laikino apgyvendinimo įstaigose. Prieglobsčio prašytojai gali būti integruojami greičiau.

35. Rekomenduojame teikti tvirtą ES finansinę, logistinę ir operatyvinę paramą pirminio priėmimo valdymui, kad būtų galima integruoti arba repatriuoti neteisėtus migrantus. Šios paramos gavėjai yra ES pasienio valstybės, kurioms tenka migracijos srauto našta.

Dėl savo geografinės padėties kai kurios valstybės ypač labiausiai kenčia nuo migrantų antplūdžio.

36. Rekomenduojame sustiprinti ES prieglobsčio agentūros įgaliojimus, kad prieglobsčio prašytojai valstybėse narėse būtų paskirstyti teisingai. Taip turėtų būti atsižvelgiama į šių prieglobsčio prašytojų poreikius, taip pat į valstybių narių logistinius ir ekonominius pajėgumus ir jų poreikius darbo rinkoje.

Koordinuotas ir centralizuotai valdomas prieglobsčio prašytojų paskirstymas, kurį valstybės narės ir jų piliečiai laiko teisingu, padeda išvengti chaotiškų situacijų ir socialinės įtampos ir stiprina valstybių narių solidarumą.

pokryptė. Bendras požiūris į prieglobstį

37. Rekomenduojame arba sukurti visapusišką Europos instituciją, arba sustiprinti ES prieglobsčio agentūrą, kad ji galėtų nagrinėti prieglobsčio prašymus visoje Europos Sąjungoje ir priimti sprendimus remdamasi vienodais standartais. Ši agentūra taip pat turėtų būti atsakinga už teisingą pabėgėlių paskirstymą. Ji taip pat turėtų apibrėžti saugias ir nesaugias kilmės šalis ir būti atsakinga už prieglobsčio prašytojų, kurių prašymai buvo atmesti, grąžinimą.

Dabartinei prieglobsčio politikai būdinga neaiški atsakomybė ir skirtingi ES valstybių narių standartai. Todėl skirtingose valstybėse narėse prieglobsčio procedūros traktuojamos nevienodai. Be to, Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra šiuo metu naudojami tik įgaliojimu daryti įtaką. Ji gali tik patarti valstybėms narėms prieglobsčio klausimais.

38. Rekomenduojame visose ES valstybėse narėse nedelsiant įsteigti specializuotus prieglobsčio centrus nelydimiems nepilnamečiams. Tikslas – kuo greičiau apgyvendinti nepilnamečius ir jais rūpintis atsižvelgiant į jų specialiuosius poreikius.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes:

- 1) daug nepilnamečių gali būti traumuojami (nes jie yra iš konflikto zonų);
- 2) skirtingi vaikai turi skirtingus poreikius (priklausomai nuo amžiaus, sveikatos ir kt.);
- (3) jei ši rekomendacija būtų įgyvendinta, būtų užtikrinta, kad pažeidžiami ir traumuoti nepilnamečiai kuo greičiau gautų visą būtiną priežiūrą;
- 4) šie nepilnamečiai yra būsimi Europos piliečiai, todėl, jei su jais bus tinkamai elgiamasi, jie turėtų teigiamai prisidėti prie Europos ateities.

39. Rekomenduojame sukurti bendrą, greitą ir skaidrią prieglobsčio prašymų nagrinėjimo sistemą. Šis procesas turėtų apimti būtiniausius standartus ir būti vienodai taikomas visose valstybėse narėse.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes:

- 1) jei ši rekomendacija būtų įgyvendinta, prieglobsčio prašymai būtų nagrinėjami greičiau ir skaidriau;
- 2) dabartinių procedūrų lėtumas lemia neteisėtumą ir nusikalstamumą;
- 3) mūsų rekomendacijoje numatyti minimalūs standartai turėtų apimti pagarbą prieglobsčio prašytojų žmogaus teisėms, sveikatos ir švietimo poreikiams;
- 4) įgyvendinus šią rekomendaciją būtų sudarytos geresnės galimybės įsidarbinti ir apsirūpinti, o tai leistų teigiamai prisidėti prie Europos visuomenės; prieglobsčio prašytojai, kurių užimtumo statusas yra įteisintas, yra mažiau linkę patirti prievartą savo darbo aplinkoje; tai galėtų tik paskatinti visų susijusių asmenų integraciją;
- 5) ilgesnis buvimas prieglobsčio centruose daro neigiamą poveikį gyventojų psichikos sveikatai ir gerovei.

40. Primygtinai rekomenduojame išsamiai peržiūrėti visus susitarimus ir teisės aktus, kuriais reglamentuojamas prieglobstis ir imigracija Europoje. Rekomenduojame laikytis Europos masto požiūrio.

Mes teikiame šią rekomendaciją, nes:

- 1) nuo 2015 m. visi galiojantys susitarimai yra netaikytini, nepraktiški ir netinkami;
- 2) ES turėtų būti laikoma pagrindine agentūra, kuri prižiūri visas kitas agentūras ir NVO, kurių užduotis yra tiesiogiai spręsti prieglobsčio klausimus;
- 3) labiausiai nuo šios padėties kenčia tos valstybės narės, kurios iš esmės yra paliktos vienos spręsti šią problemą; kai kurių valstybių narių pasirinkimai „à la carte“ nesuteikia vienybės įvaizdžio;
- 4) nauji tiksliniai teisės aktai pagerintų visų prieglobsčio prašytojų ateitį ir sustiprintų Europos vienybę;
- 5) dėl dabartinių teisės aktų trūkumų kyla konfliktų ir trūksta suderinimo visoje Europoje, taip pat didėja Europos piliečių netolerancija migrantams.
- 6) Griežtesni ir tinkami teisės aktai sumažintų nusikalstamumą ir piktnaudžiavimą dabartine prieglobsčio sistema.

Priedas. KITOS PANELIO pateiktos, bet nepriimtos rekomendacijos

1 kryptis. Savarankiškumas ir stabilumas

pokryptis. ES autonomija

Besivystančioms šalims paprašius, rekomenduojame, kad ekonominės plėtros intervencijos programos būtų rengiamos remiantis partnerystėmis, pritaikytomis kiekvienos šalies poreikiams, ir (arba) remiantis prekybos susitarimais. Tam pirmiausia reikia įvertinti atitinkamų šalių ekonominį potencialą, o po to suteikti joms ekonominę paramą ir būtiną profesinį mokymą.

Dėl to padidėtų pramonės nepriklausomumas ir pagerėtų bendra migracijos padėtis, nes būtų kuriamos darbo vietos; tai taip pat padėtų sudaryti geresnius prekybos susitarimus besivystančiose šalyse.

2 kryptis. ES kaip tarptautinė partnerė

pokryptė. Etinė prekybos santykių perspektyva

Rekomenduojame ES nustatyti taisykles, pagal kurias būtų reikalaujama, kad įmonės atliktų savo tiekimo grandinės auditą ir reguliariai pateiktų išsamią audito ataskaitą, taip pat nuostatas, pagal kurias būtų atlyginama už importą arba jis būtų ribojamas remiantis etikos kriterijais. Įmonės turėtų pateikti vidaus ir (arba) išorės audito ataskaitą, priklausomai nuo jų dydžio.

Reikia plėtoti etinį prekybos su ES aspektą. Tai galima padaryti stebint įmonių veiklą tarptautinėse tiekimo grandinėse ir skatinant įmones elgtis pagal etikos kriterijus, pavyzdžiui, susijusius su pavojingais produktais, teisėmis ir darbo sąlygomis, vaikų darbu ir aplinkos apsauga. Ši rekomendacija nebūtų taikoma tiesiogiai vartotojo perkamiems internetiniams produktams.

3 kryptis. Stipri ES taikiame pasaulyje

pokryptė. Saugumas ir gynyba

Rekomenduojame persvarstyti dabartinę Europos saugumo struktūrą, kad ji taptų veiksmingesne ir efektyvesne viršvalstybine struktūra su didesniais pajėgumais, siekiant sukurti bendrą Europos Sąjungos kariuomenę. Šiuo tikslu nacionalinės ginkluotosios pajėgos turėtų būti palaipsniui sujungtos ir pertvarkytos. Siekiama, kad šis karinių pajėgumų sujungimas visoje Europos Sąjungoje taip pat skatintų ilgalaikę Europos integraciją. Norint sukurti bendrą Europos Sąjungos kariuomenę, taip pat reikėtų naujo bendradarbiavimo susitarimo su ES valstybėmis narėmis ir NATO narėmis, nepriklausančiomis Europai.

Jei ši rekomendacija bus įgyvendinta, manome, kad Europos Sąjungos karinės struktūros taps ekonomiškai efektyvesnės ir galės geriau reaguoti ir prireikus imtis veiksmų. Šis integruotas požiūris sustiprintų Europos Sąjungos gebėjimą imtis ryžtingų ir koordinuotų veiksmų kritinėse situacijose.

4 kryptis. Emigracija žmogišku požiūriu

pokryptė. Emigracijos priežasčių šalinimas

Rekomenduojame ES parengti veiksmų protokolą, kad būtų galima numatyti kitą migracijos krizę, t. y. pabėgėlių dėl klimato kaitos krizę. Pagal Protokolą ES turi išplėsti pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų apibrėžtį, kad ji apimtų klimato kaitos paveiktus žmones. Kadangi daugelio migrantų kilmės šalis taps netinkama gyventi, protokolu taip pat turi būti užtikrinta, kad klimato kaitos paveiktose vietovėse būtų rasta naujų naudojimo būdų, siekiant remti iš šių vietovių išvykusius žmones. Pavyzdžiui, užtvindytos teritorijos galėtų būti naudojamos vėjo elektrinių parkams kurti.

Šią rekomendaciją teikiame, nes visi esame atsakingi už klimato krizę. Todėl mes esame atsakingi už tuos, kurie yra labiausiai paveikti. Net jei neturime prognozių ar konkrečių duomenų apie būsimus pabėgėlius, klimato kaita neabejotinai paveiks milijonus žmonių.

pokryptė. Žmogiškieji aspektai

Rekomenduojame nedelsiant stiprinti ir finansuoti teisėtus ir humanitarinius kelius bei transporto priemones, kad pabėgėliai galėtų organizuotai judėti iš krizės zonų. Speciali Europos kelių saugumo sistema turėtų būti sukurta ir reguliuojama specialiai tam tikslui įsteigtos įstaigos. Ši agentūra turi būti įsteigta pagal teisėkūros procedūrą ir turėti specialius įgaliojimus, kaip apibrėžta jos darbo tvarkos taisyklėse.

Prekyba žmonėmis ir neteisėtas migrantų gabenimas yra rimtos problemos, kurias reikia spręsti. Mūsų rekomendacija neabejotinai sumažintų šiuos susirūpinimą keliančius klausimus.

pokryptė. Sienos

Rekomenduojame Europos direktyva užtikrinti, kad kiekvienoje valstybėje narėje kiekvienoje gyvenimo srityje gyventų ne daugiau kaip 30 proc. trečiųjų šalių gyventojų. Tikimasi, kad šis tikslas bus pasiektas iki 2030 m., o ES valstybės narės turi gauti paramą šiam tikslui įgyvendinti.

Šią rekomendaciją teikiame todėl, kad teisingesnis geografinis pasiskirstymas padės vietos gyventojams geriau priimti migrantus ir taip sudaryti jiems sąlygas geriau integruotis. Ši procentinė dalis grindžiama neseniai Danijoje pasiektu politiniu susitarimu.

II A– Nacionaliniai forumai: Belgija

Čiarasite visas 50 piliečių forumo, surengto remiant Ministro Pirmininko pavaduotojai ir užsienio reikalų ministrei Sophie Wilmès, rekomendacijas, kaip Belgijos federalinės vyriausybės indėlį į Konferenciją dėl Europos atėjimo. Šio forumo tema buvo „Kaip labiau įtraukti piliečius į Europos demokratiją“. Puikiai suprantant, kad Konferencijos taikymo sritis yra platesnė nei vien tik ES reikalai, šio forumo tema paaiškina, kodėl tiek daug aiškių nuorodų daroma į ES ir jos institucijas. Prireikus daroma nuoroda į Europą apskritai.

Siekiant išsivelti į visą piliečių indėlį, šioje ataskaitoje pateikiamos visos rekomendacijos, įskaitant tas, dėl kurių galutinio balsavimo dėl visų rekomendacijų metunesurinkta paprasta balsų dauguma. Jie yra aiškiai atpažįstami dėl **raudonos ir paryškintos spalvos procento**. Kitaip tariant, kai kurios rekomendacijos prieštarauja viena kitai ir net per galutines diskusijas piliečiai dėl jų nepasiekė galutinių rezultatų. Šios rekomendacijos yra atpažįstamos, nes jos pateikiamos *kursyvu*. Kalbant apie vieną rekomendaciją, padalijimas buvo toks aiškus, kad balsavimas baigėsi *ex aequo, tai pažymėta oranžine spalva ir pusjuodžiu šriftu*. Piliečiai pritaria tam, kad nuomonės dėl šių rekomendacijų skyrėsi. Todėl jie siūlo Konferencijos dėl Europos ateities organams ir ES institucijoms būti budriems įgyvendinant šias rekomendacijas, nes balsavimas yra tam tikras padalijimas.

1. Komunikacija

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Komunikatas dėl ES yra nepatenkinamas	1.1 Siūlome, kad kursai apie Europos Sąjungą būtų įtraukti į mokyklų mokymo programas nuo trečiojo pradinės mokyklos lygio. Tikslas – pasiekti visus piliečius ir pagerinti žinias apie Europos Sąjungą.	88.4%
	1.2 Europos Sąjunga ir ypač Komisija įvairių valstybių narių švietimo ministerijoms turėtų pateikti mokomąją medžiagą apie Europos veikimą. Šiuose mokymo kursuose turėtų būti ne tik paaiškintas institucijų veikimas, sudėtis ir įgaliojimai, bet ir pateikta trumpa Europos integracijos istorijos apžvalga. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas aiškios ir suprantamos, prieinamos kalbos, taip pat švietimo priemonių, pavyzdžiui, dokumentinių filmų, klipų ar mokyklų televizijos programų, naudojimui visomis 24 kalbomis.	95.0%
2. Europos projektas lieka svetimas piliečiams	2.1 Siūlome, kad Europos institucijos savo komunikacijoje geriau paaiškintų, kas priklauso ES kompetencijai, bet taip pat ir kas nepriklauso jos kompetencijai.	97.6%
	2.2 Europos Sąjunga į savo komunikatą turėtų įtraukti žinomus kasdienio europiečių gyvenimo pavyzdžius. Šie paaiškinimai turėtų būti perduodami valstybėse narėse sudarant Europos institucijų ir nacionalinių visuomeninių televizijos kanalų susitarimus, kad jie pasiektų plačią auditoriją.	80.5%
	2.3 Be to, valstybių narių piliečiai turėtų būti reguliariai informuojami (pavyzdžiui, vaizdo įrašais) apie Europos Sąjungos vaidmenį kitose valstybėse narėse. Todėl diskusijose dėl Europos ateities būtų geriau atsižvelgiama į Europos pranašumus ir trūkumus.	85.7%
	2.4 Siekdami sustiprinti europinę tapatybę, siūlome reguliariai priminti ir skelbti informaciją apie tai, koks būtų europiečių gyvenimas be ES ir kokie būtų konkretūs jos laimėjimai.	92.7%
	2.5 Taip pat siūlome Europos dieną (gegužės 9 d.) paskelbti Europos valstybine švente visiems ES piliečiams.	81.4%
	2.6 Rekomenduojame Europos institucijoms dar daugiau dėmesio skirti informacijos apie Europos lygmeniu nagrinėjamas prioritетines temas supaprastinimui, supratimui ir prieinamumui.	97.6%
	2.7 Rekomenduojame Europos Sąjungai pateikti suvestinę, kurioje būtų nurodyti kiekvienai šaliai ES kiekvienai prioritetinei temai skirti ištekliai. Visa tokia informacija turėtų būti prieinama Europos Sąjungos interneto svetainėje.	93.0%
	2.8 Rekomenduojame, kad Europos Sąjunga aiškiai pristatytų vykdomą teisėkūros darbą. Visa tokia informacija turėtų būti prieinama Europos Sąjungos interneto svetainėje.	90.7%

	2.9 Norime, kad Europos institucijos būtų prieinamesnės europiečiams. Turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos jiems dalyvauti diskusijose Europos Parlamento sesijų metu.	79.0%
	2.10 Rekomenduojame programoje "Erasmus" dalyvauti visiems studentams, nepriklausomai nuo jų išsilavinimo (profesinės technikos, pakaitinio mokymosi). Visiems turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti Europos mainuose.	79.5%
	2.11 Rekomenduojame sudaryti sąlygas dirbantiems gyventojams pasinaudoti Europos mainų programomis, neatsižvelgiant į veiklos sektorių, taip pat ir vietos įmonėms. Visiems turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti Europos mainuose.	83.7%
	2.12 Rekomenduojame visiems Europos piliečiams rengti Europos pilietiškumo kursus.	83.7%
3. ES teisės aktai valstybėse narėse taikomi nevienodai.	3.1 Rekomenduojame ES labiau naudotis tiesiogiai valstybėse narėse taikomais teisės aktais. Tai sumažintų nacionalinius Europos teisės aktų įgyvendinimo skirtumus, o tai silpnina Europos projektą. Tai taip pat leistų pasinaudoti svarbiausiais Europos laimėjimais, pavyzdžiui, vidaus rinka, euru ir Šengeno erdve.	81.4%
4. Europos demokratijai iškilo grėsmė.	4.1 Rekomenduojame, kad ES komunikatas dėl Europos demokratijos negailestingai ir nedviprasmiškai primintų, ką jis reiškia europiečiams Europoje.	78.0%
	4.2 ES sutarčių, prie kurių valstybės narės prisijungė įstodamos į ES, vertybės ir principai yra neatšaukiami. Jų apsauga turi būti ir toliau užtikrinama.	81.0%
	4.3 Sutarčių vertybes ir principus saugo Europos Teisingumo Teismas ir valstybės narės negali jų kvestionuoti.	81.0%
5. Informacija apie ES nėra lengvai prieinama ir suprantama	5.1 Rekomenduojame sustiprinti informacijos Europos klausimais tikrinimą. Ši institucijų platinama ir tikrinama informacija turi būti lengvai prieinama Europos visuomenei ir kiekvienos valstybės narės nacionalinei žiniasklaidai.	83.3%
6. Nacionalinė žiniasklaida dažnai perteikia neigiamą ES įvaizdį	6.1 ES taip pat turi aktyviau dalyvauti kasdieniame europiečių gyvenime, aktyviau komunikuodama. (Pavyzdžiui, remiant tokias renginius kaip kultūros renginiai, kurie suburia piliečius ir leidžia jiems didžiuotis, kad jie yra ES piliečiai. Ataskaitų teikimas ir erzimas taip pat suteiktų europiečiams galimybę susipažinti su kontekstine informacija apie ES).	85.7%
7. Piliečiai nežino, kas jiems atstovauja Europos Parlamente.	7.1 Rekomenduojame, kad parlamentarai apie save geriau žinotų savo kilmės šalyje, ypač ne rinkimų laikotarpiu. Jie turi būti prieinamesni. Jų balsavimo Europos Parlamente priežastys turi būti lengviau prieinamos Europos piliečiams Europos Sąjungos interneto svetainėje.	92.7%
	7.2 Rekomenduojame nacionalinėms politinėms partijoms užtikrinti, kad į Europos Parlamento rinkimams pateiktus sąrašus	74.4%

	būtų įtraukti nauji kandidatai. Toks mandatas neturėtų būti laikomas atlygiu už gerą ir lojalią tarnybą nacionalinėje politikoje.	
8. ES komunikacija yra pernelyg vienoda; jame neatsižvelgiama į gyventojų įvairovę.	8.1 Kad būtų pasiekta pakankamai plati ir įvairi auditorija, rekomenduojame, kad ES, vykdydama įtraukią komunikaciją, atsižvelgtų į tikslinių asmenų švietimo statusą ir galimą jų negalią nuo pat koncepcijos kūrimo etapo. Be to, rekomenduojame į šio komunikato perdavimą įtraukti asmenis ir organizacijas (gatvių pedagogus, kaimynų darbuotojus, CPAS, pilietinę visuomenę).	73.2%
	8.2 Kad būtų pasiekta darbo jėga, rekomenduojame daugiau investuoti į esamų komunikacijos kanalų naudojimą, kad būtų periodiškai teikiama tinkama informacija apie ES, pavyzdžiui, pasitelkiant aiškinamąsias programas. Be to, rekomenduojame pasikliauti ambasadoriais (asmenimis ir organizacijomis), propaguojančiais ES projektą.	83.7%
	8.3 Siekiant užmegzti ryšius su jaunimu ir studentais, rekomenduojame naudotis ne tik esamais kanalais, pavyzdžiui, švietimu ir atitinkamais jaunimo judėjimais, bet ir ambasadoriais, visų pirma orientuojantis į nuomonės formuotojus, kurie gali pasiekti jaunimą per socialinę žiniasklaidą. Kita rekomendacija būtų surengti visos Europos konkursą, siekiant sukurti jaunimui patrauklų animacinį personažą, kuris jiems siųstų europietišką žinią.	69.8%
	8.4 Vyresnio amžiaus žmonėms rekomenduojame naudotis tais pačiais kanalais, kurie siūlomi dirbantiems gyventojams. Be to, rekomenduojame siekti tinkamos skaitmeninės ir neskaitmeninės komunikacijos (spausdinimo, radijo, tiesioginių renginių) pusiausvyros, kad būtų patenkinti visų, įskaitant tuos, kurie skaitmeninėje aplinkoje yra mažiau patogūs, ir tuos, kurie visuomenėje yra mažiau judūs, poreikiai.	85.7%
	8.5 Rekomenduojame, kad daugelyje valstybių narių jau rengiamuose integracijos kursuose ES įsipareigotų įtraukti "naujuosius europiečius" (žmones, kurie pagal vieną ar kitą teisėtos imigracijos procedūrą gyvena ES) ir galėtų informuoti juos apie kitus tradicinius ES komunikacijos kanalus. Galiausiai, mes taip pat rekomenduojame suteikti vietos vietos asociatyviam pasauliui.	76.7%
	8.6 Taip pat rekomenduojame ES išvesti į gatves užtikrinant įtraukią komunikaciją. Pavyzdžiui, galėtų būti naudojami (skaitmeniniai) informaciniai stendai, taip pat naujos ryšio priemonės, pavyzdžiui, QR kodai ir tradicinės priemonės.	62.8%
	8.7 Kitos rekomendacijos būtų padaryti ES labiau matomą (pateikiant mažus filmus ar infografikus), sukurti Europos sporto judėjimą, kad būtų sukurtas ryšys ir (arba) bendrumo jausmas ir kad Europos himnas būtų geriau žinomas.	68.2%

2. Dezinformacija

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Žiniasklaidoje vis labiau plinta dezinformacijos rizika	1.1 Rekomenduojame aiškiai ir prieinamai peržiūrėti žiniasklaidos finansavimo modelį ir privalomą pajamų srautų skelbimą. Žiniasklaidos finansavimo modelis iš tiesų skatina juos sensacingai, taigi ir skelbti iš konteksto išimtą informaciją, paverčiant ją dezinformacija.	73.8%
	1.2 Rekomenduojame žiniasklaidai privalomai nurodyti šaltinius pateikiant nuorodas jiems patikrinti. To nepadarius, informacija turi būti paženklinta kaip nepatikrinta.	90.2%
	1.3 Rekomenduojame, kad Europos kovos su dezinformacija reguliavimo institucija (žr. 2 punktą) taip pat būtų atsakinga už faktų tikrintojų akreditavimą.	85.4%
	1.4 Rekomenduojame kiekvienoje valstybėje narėje įsteigti nepriklausomą instituciją, kuri tikrintų žiniasklaidos neutralumą. Šią instituciją turėtų finansuoti ir kontroliuoti Europos Sąjunga.	75.6%
	1.5 Rekomenduojame skleisti informaciją apie oficialių Europos Sąjungos interneto svetainių URL adresus, kad piliečiai būtų tikri dėl informacijos kilmės.	90.2%
2. Daugelis piliečių abejoja žiniasklaidos neutralumu	2.1 Rekomenduojame sukurti Europos kovos su dezinformacija reguliavimo instituciją. Šios reguliavimo institucijos užduotis, be kita ko, būtų nustatyti neutralumo ženklo kriterijus ir prireikus nustatyti sankcijų ar paskatų sistemą, susijusią su neutralumo standartų laikymusi. Taip pat būtų galima apsvarstyti galimybę laikytis etikos chartijos. Ženkla suteiktą nepriklausoma nacionalinė institucija ir juo būtų atsižvelgiama į žiniasklaidos taikomas kovos su dezinformacija priemones.	87.5%
	2.2 Rekomenduojame sukurti Europos karštąją liniją, kuria naudodamiesi piliečiai galėtų pranešti apie dezinformaciją, susijusią su Europos kompetencija (politine ir ekonomine).	82.1%
3. Piliečiai nežino apie jiems kylančią dezinformacijos riziką.	3.1 Rekomenduojame įpareigoti platformas skelbti aiškiai ir suprantamą informaciją apie dezinformacijos riziką, su kuria susiduria jų naudotojai. Ši informacija turėtų būti automatiškai perduodama, kai tik atidaroma sąskaita.	85.7%
	3.2 Rekomenduojame privalomą mokymą naudotis žiniasklaidos priemonėmis nuo ankstyvo amžiaus ir pritaikyti jį prie įvairių švietimo sistemos lygmenų.	74.4%

	3.3 Rekomenduojame ES pradėti pakartotines kovas su dezinformacija kampanijas. Šios kampanijos gali būti identifikuojamos pagal logotipą arba talismaną. Europos Sąjunga galėtų priversti socialinius tinklus tai perduoti transliacijų tarpais.	87.5%
4. Kovos su dezinformacija priemonių nepakanka.	4.1 Rekomenduojame skelbti informaciją apie algoritmus, pagal kuriuos platformos naudotojai gauna pranešimus aiškia ir suprantama kalba.	83.3%
	4.2 Mes rekomenduojame, kad vartotojai galėtų lengvai išjungti algoritmus, kurie sustiprina elgesio šališkumą. Taip pat būtų galima išnagrinėti įpareigojimą suteikti naudotojams prieigą prie kitų šaltinių, kuriuose ginamos skirtingos pozicijos tuo pačiu klausimu.	80.0%
	4.3 Rekomenduojame ES remti socialinės žiniasklaidos platformos, atitinkančios jos pačios neutralumo ir kovos su dezinformacija standartus, kūrimą. Kita vertus, daugiakalbė platforma, sukurta siekiant remti Konferenciją dėl Europos ateities, galėtų būti papildyta naujomis funkcijomis.	56.4%

3. Piliečių forumai

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Sunku užtikrinti piliečių forumo reprezentatyvumą. Galų gale dalyvauja tik nedidelė gyventojų dalis.	1.1 Rekomenduojame vadovautis naujausiu moksliniu darbu svarstomosios demokratijos srityje, kiek tai susiję su atranka, plėtra ir moksliniu atrankos metodo patvirtinimu, kad būtų užtikrintas geriausias įmanomas reprezentatyvumas.	89.7%
	1.2 Rekomenduojame, kad prie stalo būtų pakankamai žmonių, kad būtų užtikrinta nuomonių ir profilių įvairovė, įskaitant žmones, kurie yra tiesiogiai susiję su šia tema, bet jais neapsiribojant.	90.2%
	1.3 Be tradicinių kriterijų, tokių kaip lytis, amžius, gyvenamoji vieta ar išsilavinimo lygis, rekomenduojame į atrankos kriterijus įtraukti tėvystės kriterijų (t. y. ar asmuo turi vaikų, ar ne?).	33.3%
	1.4 Rekomenduojame nustatyti kvotas pagal geografines vietas, t. y. nustatyti, kad Europos piliečių forumą turėtų sudaryti X asmenų iš kiekvienos Europos geografinės vietovės (turi būti nustatyta), kad šis forumas iš tiesų būtų kvalifikuotas kaip europinis ir tinkamai apsvaistytas.	73.2%
	1.5 Rekomenduojame naudoti gyventojų registrus (arba jų atitikmenis, priklausomai nuo šalies) kaip pagrindines	70.0%

	duomenų bazes burtų traukimui, kad visiems būtų suteikta vienoda galimybė būti pasirinktiems ir kad gyventojai susidomėtų tam tikra tema.	
	1.6 Rekomenduojame dalyviams gauti kompensaciją, kad jie galėtų įvertinti savo investicijas ir pritraukti žmones, kurie nedalyvautų, jei jiems nebūtų atlyginta.	87.5%
	1.7 Rekomenduojame informuoti - gana minimaliai: nei per daug informacijos, nei per daug sudėtingos informacijos - pirmiausia dalyviai per ekspertų pristatymus, siekiant užtikrinti, kad net ir žmonės, neturintys išankstinių žinių, jaustųsi patogiai dalyvaudami diskusijose.	82.9%
	1.7.2 Rekomenduojame iš anksto pranešti apie piliečių forumo temą, kad žmonės žinotų, kokią temą jie yra įsipareigoję aptarti.	78.6%
	1.8 Mes rekomenduojame, kad iš piliečių nebūtų reikalaujama dalyvauti.	97.6%
	2.1 Rekomenduojame, kad Europos piliečių forumo posėdžiai būtų mišraus formato (dabartiniai ir (arba) nuotoliniai). Žmonės, kurie negali fiziškai keliauti, taip pat gali dalyvauti.	70.0%
2. Sunku organizuoti forumą Europos lygmeniu.	2.2 Rekomenduojame, kad Europos Sąjunga, siekdama užtikrinti lengvesnę prieigą ir organizacinę struktūrą, deleguotų piliečių forumų (Europos temomis) organizavimą įvairiems valdymo lygmenims nacionaliniu lygmeniu.	69.0%
	2.3 Rekomenduojame kiekvienam Europos lygmeniu organizuojamam forumui pasirinkti tik vieną temą. Visi dalyviai turės aptarti tą pačią temą, nesvarbu, iš kur jie kilę Europoje.	80.5%
3. Neleisti, kad piliečių forumas būtų netinkamai naudojamas kitais nei deklaruotais tikslais.	3.1 Rekomenduojame, kad kiekvienas pilietis galėtų pateikti temą diskusijai ir kad ši teisė nebūtų palikta tik politiniam pasauliui ar lobistų pasauliui.	82.1%
	3.2 Rekomenduojame, kad iniciatyvos teisė priklausytų Europos Parlamentui, kad jis apibrėžtų svarstytiną temą ir priimtų tekstus, kurių reikia siekiant atsižvelgti į po svarstymų pateiktas rekomendacijas.	63.4%
4. Sunku nuspręsti, kaip geriausiai organizuoti geresnio atstovavimo piliečiams procesą.	4.1.1 Rekomenduojame kartu su Parlamentu įsteigti nuolatinį piliečių forumą konkrečioms užduotims atlikti. Jis būtų reguliariai atnaujinamas. Tai leistų suburti piliečius ilguoju laikotarpiu ir skirti pakankamai laiko diskusijoms. Laikas suteikia galimybę debatams suteikti niuansų ir pasiekti bendrą sutarimą. Kartu su šiuo nuolatiniu forumu ad hoc piliečių forumai aptaria nuolatinio forumo pasirinktas temas. Siūlome vadovautis vokiškai kalbančios bendruomenės modeliu.	54.8%

	4.1.2 Rekomenduojame įsteigti tik vieną ar daugiau nenuolatinių Europos piliečių forumų, kurie posėdžiautų tik tam tikra tema tam tikrą laikotarpį.	58.5%
	4.2 Rekomenduojame neorganizuoti Europos piliečių forumų skubiais klausimais, nes reikia pakankamai laiko diskusijų kokybei užtikrinti.	63.4%
5. Pernelyg dažnai piliečiai, dalyvaujantys dalyvaujamąsios demokratijos iniciatyvose kaip piliečių forumai, negauna grįžtamosios informacijos apie tolesnę veiklą, susijusią su jų darbu, nei trumpuoju, nei ilguoju laikotarpiu.	5.1 Rekomenduojame teikti piliečiams grįžtamąją informaciją apie tolesnius veiksmus, kurių imtasi (arba ne) atsižvelgiant į rekomendacijas, pateiktas po Europos piliečių forumų. Jei rekomendacijų nesilaikoma, susijusios Europos institucijos turi pagrįsti savo sprendimą (pvz., kompetencijos stoka). Šiuo tikslu rekomenduojame per visą forumo procesą reguliariai rašyti santraukas.	97.5%
	6.1 Rekomenduojame organizuoti piliečių forumus, kuriuose dalyvautų ir vaikai nuo mažens (pvz., 10-16 metų), siekiant didinti jų informuotumą apie dalyvavimą ir diskusijas. Tai gali būti organizuojama mokyklose.	59.5%

4. Referendumai

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
	0.1 Rekomenduojame Europos lygmeniu rengti referendumus Europos klausimais.	73.3%
1. Referendumo kultūra valstybėse narėse labai skiriasi	1.1 Rekomenduojame užsakyti mokslinius tyrimus, kaip Europoje sukurti bendrą referendumų kultūrą.	70.7%
	1.2 Rekomenduojame (nepriklausomiems ekspertams) atlikti tyrimą dėl būtinybės ir galimybės surengti referendumą tam tikru klausimu Europos lygmeniu.	77.5%
2. Referendume užduoto klausimo formuluotė gali turėti neigiamą poveikį, nes į jį galima atsakyti tik žodžiu „taip“ arba „ne“, o tai dažnai poliarizuoja diskusijas ir visuomenę.	2.1 Rekomenduojame įsteigti mokslinį komitetą, kuris apsvarstytų, kaip kuo objektyviau užduoti klausimus, dėl kurių būtų rengiamas Europos referendumas.	87.2%
	2.2 Rekomenduojame užduoti klausimus su keliais atsakymų variantais, neapsiribojant paprasta alternatyva tarp "taip" ir "ne", kad būtų galima pridėti niuansų ar net susieti sąlygas su "taip" ir "ne" (t. y. "taip, jei...", "ne, jei...").	65.0%
	2.3 Rekomenduojame apskaičiuojant bet kokią daugumą	75.0%

	(paprastą daugumą arba absoliučią daugumą) neatsižvelgti į tuščius balsus. Vis dar turi būti pakankamai balsų (turi būti gerbiamas kvorumas).	
Temos pasirinkimas taip pat yra subtilus.	2.4.1 Rekomenduojame, kad klausimas, užduotas Europos referendume, priklausytų bet kuriam Europos klausimui, priklausančiam Europos Sąjungos kompetencijai.	87.5%
	2.4.2 Rekomenduojame neįtraukti temų, dėl kurių gali kilti konfliktų tarp valstybių narių.	39.0%
	2.5 Rekomenduojame aiškiai suformuluoti techninius ir sudėtingus klausimus, nes žmonės gali būti pakankamai informuoti.	77.5%
3. Referendumas nėra demokratinė priemonė, jei tik politinis pasaulis gali nuspręsti jį surengti.	3.1 Rekomenduojame, kad Europos Parlamentas turėtų iniciatyvos teisę organizuoti Europos referendumus ir galėtų įgyvendinti jų rezultatus (Europos Komisija ir Taryba turėtų sekti jų pavyzdžiu be galimybės blokuoti).	67.5%
	3.2 Rekomenduojame, kad iniciatyvą taip pat galėtų pateikti patys piliečiai (pvz., laikytis taisyklių, panašių į tas, kurios taikomos Europos piliečių iniciatyvai).	77.5%
	3.3 Mes rekomenduojame, kad neutrali institucija būtų atsakinga už praktinį Europos referendumo organizavimą.	75.0%
4. Turi būti aiškiai apibrėžtas konsultacinis arba privalomasis referendumo aspektas.	4.1.1 Rekomenduojame, kad Europos referendumo rezultatai būtų privalomi tik tada, kai įvykdomos tam tikros dalyvavimo sąlygos.	92.7%
	4.1.2 Rekomenduojame, kad referendumo rezultatai būtų privalomi tik pasiekus tam tikrą balsų daugumą (51/49, 70/30). Šios sąlygos nustatomos prieš kiekvieną referendumą.	72.5%
	4.2 Rekomenduojame, kad Europos referendumo rezultatai būtų privalomi, jei jo organizavimo iniciatyvą imtųsi piliečiai (kurie šiuo tikslu būtų surinkę tam tikrą skaičių parašų), tačiau orientaciniai, jei iniciatyvą imtųsi politinė institucija.	47.5%
	4.3 Rekomenduojame nustatyti, kad Europos referendumo rezultatai būtų privalomi tik tam tikrais klausimais, bet ne tais, dėl kurių balsavimo pasekmės galėtų būti labai rimtos.	40.0%
5. Žmonės dažnai turi mažai informacijos prieš balsuodami	5.1 Rekomenduojame, kad prieš bet kokią Europos referendumą visuomenė būtų aiškiai informuojama apie balsavimo rezultatų poveikį jų kasdieniam gyvenimui brošiūromis, kaip tai daroma Šveicarijoje, ir (arba)	97.5%

referendume. Kartu labai svarbu stebėti pateiktą informaciją, kad būtų išvengta žalingos įtakos (vidaus ar užsienio) balsavimui.	informacinėmis sesijomis.	
	5.2 Rekomenduojame kiekvienam Europos referendumui sudaryti mokslinį komitetą, kuris užtikrintų teikiamos informacijos neutralumą.	87.2%
6. Nors referendume visi gyventojai kviečiami balsuoti tiesiogiai (kitais nei piliečių forume), visada pasitaiko tam tikro, daugiau ar mažiau svarbaus, neatvykimo į darbą atvejų.	6.1.1 Rekomenduojame, kad dalyvavimas Europos referendume būtų privalomas.	43.6%
	6.1.2 Rekomenduojame, kad balsavimas Europos referendume būtų savanoriškas.	52.5%
	6.2 Siekiant sumažinti neatvykimo į darbą atvejų skaičių, rekomenduojame leisti ne tik balsuoti popieriuje, bet ir elektroniniu būdu (ar net kitais būdais, pavyzdžiui, balsuojant paštu). Elektroninis balsavimas yra ypač įdomus atostogaujantiems žmonėms, jis taip pat skatina žmones, kurie yra mažiau suinteresuoti balsuoti, nes kelionės apribojimų nebėra.	90.0%
7. Pernelyg dažnai piliečiai, dalyvaujantys referendumų pobūdžio dalyvaujamąsias demokratijos iniciatyvose, negauna grįžtamosios informacijos apie tolesnius veiksmus po jų balsavimo nei trumpuoju, nei ilguoju laikotarpiu.	7.1 Rekomenduojame teikti piliečiams grįžtamąją informaciją apie tolesnius veiksmus, kurių imtasi (arba ne) dėl piliečių per Europos referendumą priimto sprendimo.	92.5%

5. Esamos priemonės

5.1. Europos Parlamento rinkimai.

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Skirtingose valstybėse narėse galioja skirtingi teisės aktai	1.1 Siūlome nustatyti privalomą balsavimą Europos Parlamente, tačiau suteikti piliečiams pakankamai informacijos, kad jie galėtų suprasti to priežastis.	50.0%
	1.2 Rekomenduojame kuo labiau suvienodinti rinkimų į Europos Parlamentą taisykles visose šalyse, įskaitant minimalų amžių.	87.2%
2. Europos piliečių	2.1.1 Siūlome, kad EP nariai būtų įvairaus amžiaus ir kilmės.	82.1%

amžius, kilmė ir lytis skiriasi nepakankamai.		
	2.1.2 Siūlome, kad EP nariai sąmoningai rinktųsi karjerą Europoje, o ne vien dėl to, kad jie baigia savo karjerą.	82.5%
	2.1.3 Siūlome pasirinkti subalansuotą būdų pasiskirstymą įtraukioje pateiktuose mechanizmų sąrašuose. Turimi nustatyti šiuos kriterijus ir patikrinti, ar jų laikomasi nustatant kvotas. Jei kandidatas atsisako mandato, jo vietą užims kitas tos pačios lyties kandidatas pirmumo tvarka.	82.5%
	2.1.4 Rekomenduojame į Europos sąrašus įtrauktiems kandidatams, jei jie bus išrinkti, vykdyti savo įgaliojimus.	89.2%
3. Balsuojame už Europos Parlamentą ir neturime teisės pareikšti nuomonės dėl komiteto sudėties.	3.1 Siūlome Sutarties pakeitimą, pagal kurį Europos Komisijos pirmininką galėtų skirti didžiausia Europos Parlamento partija.	48.6%
	3.2 Rekomenduojame užtikrinti didesnę Europos Komisijos sudėties skaidrumą pagal tam tikras pagrindines taisykles, kad sudėtis atspindėtų piliečių nuomonę ir piliečiai žinotų, kaip vyko atranka.	88.9%
4. Nėra daug informacijos apie kandidatus, mažai žinoma apie juos ir jų programą bei politinę frakciją, kuriai jie atstovaus Europos Parlamente.	4.1 Siūlome Europos kandidatams įvairiais kanalais vietos lygmeniu konkrečiau pristatyti savo tikslus ir programas (komunikatas).	84.2%

1.2 Europos ombudsmenas

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Svetainėje kitomis nei anglų kalbomis informacija pateikiama tik anglų kalba pirmuose dviejuose puslapiuose. Dėl to kyla kliūčių anglų kalbos nemokantiems piliečiams.	1.1 Siūlome informaciją pradžios tinklalapyje pateikti kiekvieno piliečio kalba ir, jei jos neįmanoma išversti, paskelbti naujienas anglų kalba kitur interneto svetainėje.	89.2%
2. Ombudsmenas nedalyvauja skiriant sankciją ir galimą kompensaciją skundo pateikėjui	2.1 Siūlome, kad ombudsmenas dalyvautų sprendimo/baudos/kompensacijos paieškos ir įgyvendinimo procese ir turėtų galimybę pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu.	71.1%
3. Kartais registracijos svetainėje patvirtinimo terminas yra labai ilgas	3.1 Siūlome taikyti skubaus patvirtinimo sistemą.	47.4%

(patvirtinimo e. paštas). Kartais jis trunka 24 valandas ir demotyvuoja judantį pilietį.		
4. Kai pateikiame skundą, mūsų klausia: Ar atlikote visas įmanomas procedūras? Pilietis ne visada žino visas procedūras ir negali atsakyti į klausimą.	4.1 Siūlome įtraukti nuorodą į paprastą kitų procedūrų pristatymą ir (arba) paaiškinimą.	89.5%
5. Tarpininko svetainė yra gerai parengta, tačiau ji nėra europietiško prekės ženklo, todėl kyla klausimų piliečiams (ar aš esu tinkamoje svetainėje, ar tai patikima? ...).	5.1 Siūlome peržiūrėti paveldo vietos grafinę chartiją ir ją labiau suderinti su ES chartija (pirmoji rekomendacija: pakelti Europos vėliavą puslapio viršuje). Pirmą kartą spustelėjus turi būti aišku, kad pilietis yra institucijų ombudsmeno interneto svetainėje.	78.4%

5.1.3 Viešos konsultacijos

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Pasikeitė konsultacijų svetainė, o pilietis pirmiausia siunčiamas į pasenusią svetainę. Jūs turite ieškoti rasti naujos svetainės adresą.	1.1. Siūlome ištrinti seną svetainę ir pirmiausia nurodyti naują svetainę.	81.6%
2. Konsultacijų gairės (anglų kalba) ir nuomonės (piliečių redaktoriaus kalba) nėra išverstos į piliečių skaitytojų kalbą.	2.1. Primygtinai rekomenduojame išversti veiksmų gaires į piliečių kalbą. Planas anglų kalba blokuoja bet kurį pilietį, kuris nedalyvauja anglais.	81.6%
	2.2. Mes siūlome įdėti skirtuką / piktogramą "automatinis vertimas" į kiekvieną apžvalgą, kurioje pateikiamos nuorodos į atvirojo kodo vertimo variklį, pvz., "Google" versti arba giliai.	65.8%
3. Turite užsiprenumeruoti informaciją apie tolesnius veiksmus, susijusius su konsultacijomis	3.1. Siūlome automatiškai siųsti tolesnius proceso veiksmus visiems, kurie sureagavo, su galimybe atsisakyti prenumeratos.	89.5%
4. Mes nežinome, ar nuomonių skaičius viena kryptimi turi įtakos komitetui, ar panašios nuomonės laikomos viena nuomone (koeficientas ar ne). Jei tam tikra prasme svarbus nuomonių skaičius, esame susirūpinę dėl lobistų / aktyvistų	4.1. Rekomenduojame svetainėje pateikti aiškią informaciją apie tai.	81.6%
	4.2. Jei nuomonių skaičius viena kryptimi daro poveikį, rekomenduojame sukurti sistemą, pagal kurią būtų galima filtruoti lobistus, aktyvistus, dideles įmones ir t. t., kad jiems nebūtų suteikta pernelyg didelė svarba.	60.5%

/ didelių įmonių svarbos konsultacijose ir iš tiesų dėl veiksmų, kurių ES ėmėsi piliečių ir savanoriškos veiklos sektoriaus atžvilgiu.	4.3. Rekomenduojame sukurti dirbtinio intelekto programinę įrangą, kuri reitinguotų skirtingas nuomones ir skaičiuotų priešingas ar palankias nuomones.	47.4%
	4.4. Siūlome organizuoti ryšius tarp piliečių ir asociacijų (karininkų): turėti vietų, kuriose piliečiai galėtų pareikšti savo nuomonę, t. y. Europos namus, kurie galėtų padėti skleisti piliečių nuomonę Europos lygmeniu. Šios vietos turėtų būti skirtingose vietose, vietos lygmeniu, perkeltos.	62.2%
5. Pranešimo forma neaiški: Yra atviras klausimas ir klausimynas. Koks yra kiekvieno dokumento vaidmuo, ką reikėtų atlikti?	5.1 Paaiškinkite šią informaciją svetainėje.	81.6%
6. Yra per daug įgūdžių lygių, kai kalbama apie įrankius	6.1 Siūlome įsteigti dispečerinį centrą, kuris teiktų užklausas kompetentingai institucijai.	78.9%

5.1.4 Europos piliečių iniciatyva

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Piliečius, kurie neturi interneto, sunkiau pasiekti.	1.1 Siūlome, kad vietos valdžios institucijos ar bibliotekos, kurios yra nepriklausomos nuo vyriausybės, galėtų dalyvauti skleidžiant šią iniciatyvą ir renkant parašus. Tiek elektroniniu būdu, tiek popieriuje. ES turėtų įvertinti šį tinklą pagal šalis ir suteikti galimybę juo naudotis inicijuojantiems piliečiams.	71.1%
2. Šalių, kurioms reikia dalyvauti, skaičius yra per mažas, kad gautų pakankamą paramą.	2.1 Siūlome padidinti šalių, iš kurių renkami parašai, skaičių iki 13 šalių, kad pasiūlymas būtų labiau remiamas. Parašų skaičius turi būti proporcingas gyventojų skaičiui.	64.9%
3. Parašų rinkimo išlaidos ir pastangos yra didelės	3.1 Siūlome skirti ES finansavimą šioms iniciatyvoms remti.	71.1%
	3.2 Siūlome įsteigti instituciją, kuri palengvintų įvairių šalių veiksmų koordinavimą.	75.7%
4. Piliečiams ši procedūra yra sudėtinga.	4.1 Siūlome įsteigti pagalbos tarnybą, kuri padėtų piliečiams užbaigti šį procesą.	83.8%
5. Piliečių iniciatyvos rezultatai nėra aiškūs.	5.1 Siūlome įpareigoti Europos Komisiją aptarti ir vykdyti tolesnę su pasiūlymu susijusią veiklą, o ne tik atsakyti ir patvirtinti gavimą. Jei Komisija nusprendžia nesiimti veiksmų dėl pasiūlymo, ji turi tai pagrįsti.	100.0%

	5.2 Siūlome surengti konsultacijas su piliečiais, kai gaunama Europos piliečių iniciatyva, ir paprašyti jų nuomonės prieš komitetui imantis tolesnių veiksmų dėl jos. Taip būtų išvengta tik kraštutinių nuomonių ir (arba) balsų už iniciatyvą ir nepasirašiusių asmenų nuomonių. Be to, jei visi piliečiai pateiks savo nuomonę, pasiūlymas turės didesnę reikšmę ES lygmeniu ir su juo susijusiems tolesniems veiksams.	55.3%
--	--	-------

5.1.5 Teisė pateikti peticiją

Problemos	Rekomendacijos	Remia (%)
1. Europos Komisija turi galutinį sprendimą, nėra tikrumo dėl rezultato	1.1 Siūlome, kad komitetas laikytųsi Europos Parlamento rekomendacijos.	81.1%
2. Nelabai skaidrus sprendimo priėmimo procesas ir motyvacija.	2.1 Siūlome reguliariai informuoti peticiją pateikusį asmenį apie padarytą pažangą ir priimtus sprendimus. Galutinėje išvadoje taip pat turi būti nurodyti ją pagrindžiantys motyvai.	94.4%
3. Piliečiams sunku įrodyti, kad reikia naujų teisės aktų.	3.1 Rekomenduojame, kad peticija taip pat būtų naudojama kaip priemonė naujų teisės aktų poreikiui įrodyti.	78.4%

II B Nacionaliniai forumai: Prancūzija

L'avenir est entre vos mains

Contribution citoyenne à
la Conférence sur l'avenir
de l'Europe

Šis dokumentas yra Prancūzijos surengtos ataskaitos dėl piliečių indėlio į Konferenciją dėl Europos ateities santrauka. Visą ataskaitos versiją prancūzų kalba galima rasti šiuo adresu:

<https://participation-citoyenne.gouv.fr/sites/default/files/2021-11/20211126%20-%20COFE%20-%20Report%20final.pdf>

WAVESTONE

Santrauka

II B Nacionaliniai forumai: Prancūzija 197

Įžanga 199

Pagrindinių rezultatų pristatymas 202

Regioninių konferencijų grupių pristatymas 204

Įsipareigojimai ir metodinis šališkumas 206

1 dalis. Regioninių konferencijų dėl Europos ateities rezultatų pristatymas 212

Antroji dalis: Konsultacijų „Žodis jaunimui“ rezultatų pristatymas 223

Išvada 227

1. Pagrindiniai kolegijos organizavimo proceso principai 236

2. Dalyvių atranka ir dalyvavimo būdas 237

3. Grupės darbo organizavimas 240

4. Darbo programa 240

5. Pateiktos rekomendacijos 242

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas 242

Europa pasaulyje 247

6. Galutinis dalyvių vertinimas 249

Ižanga

Konferencija dėl Europos ateities yra beprecedentė piliečių dalyvavimo iniciatyva, suteikianti galimybę konsultuotis su 27 Europos Sąjungos valstybių narių piliečiais, kad jie būtų sprendimų, kurie bus priimami ateinančiais metais ir dešimtmečiais, dėmesio centre. Tokiu būdu ES piliečiai raginami išsakyti savo nuomonę, siūlyti pokyčius ir konkrečius veiksmų būdus, kurie sudarys sąlygas Europai nustatyti naujus užmojus ir spręsti pasaulinius uždavinius, su kuriais ji šiandien susiduria.

Prancūzijos vyriausybė remia trijų Konferencijoje dėl Europos ateities pirmininkaujančių valstybių narių grupės iniciatyvas, visų pirma skatindama savo piliečius svariai prisidėti prie interneto platformos ir organizuoti renginius visoje Prancūzijoje.

Kartu su šiomis Europos iniciatyvomis vyriausybė norėjo vykdyti dalyvaujamąją veiklą nacionaliniu lygmeniu.

Padedama Ryšių su Parlamentu ir piliečių dalyvavimo ministerijos (MRPCC) ir tarpžinybinio piliečių dalyvavimo centro (CIPC) ekspertinių žinių, Europos ir užsienio reikalų ministerija (MEAE) surengė piliečių pratybas, grindžiamas tvirtomis metodinėmis partijomis (žr. toliau „Metodiniai išipareigojimai ir partijos“). Įgyvendindama schemą MEAE rėmėsi paslaugų konsorciumu, kurį sudarė Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ir Harris Interactive. Galiausiai regioninės prefektūros atliko svarbų vaidmenį visoje šalyje organizuojant 18 konferencijų.

Per šias konsultacijas dalyviams buvo užduotas vienas klausimas: „Kaip *Prancūzijos piliečiai, kokių pokyčių norite Europai?*“ (plg. IV priedą „Dalyvavimo įgaliojimai“).

Šios nacionalinės pratybos vyko kaip 18 regioninių konferencijų 13-oje didmiesčių regionų ir 5-iose Prancūzijos užjūrio regionuose, kurios vyko tris savaitgalius 2021 m. rugsėjo ir spalio mėn. ir kuriose burtais dalyvavo 30–50 piliečių (iš viso 746). Po to šių 18 regioninių forumų apibendrinimas buvo atliktas nacionalinėje konferencijoje, kuri 2021 m. spalio 15–17 d. vyko Ekonomikos, socialinių ir aplinkos reikalų taryboje (EESRK Paryžiuje) ir subūrė 98 piliečius savanorius iš regioninių konferencijų dalyvių.

Be to, siekdama atkreipti dėmesį į Prancūzijos jaunimo nuomonę rengiantis 2022-iesiems – Europos jaunimo metams, Europos ir užsienio reikalų ministerija, bendradarbiaudama su „Make.org“, surengė internetines konsultacijas „Žodis jaunimui“. Daugiau kaip 50 000 15–35 m. jaunuolių išreiškė savo idėjas ir prioritetus Europai 2035 m.

Šioje ataskaitoje pateikiami pagrindiniai dviejų Vyriausybės surengtų konsultacijų rezultatai.

Konsultacijų metodika

Įdarbinant regioninėse konferencijose dalyvaujančius piliečius buvo vykdoma atsitiktinė dalyvių atranka burtų keliu atrenkant jų telefono numerius ir tikslinga profilių atranka, kad būtų pasiektas kuo reprezentatyvesnis kiekvienos teritorijos įvairovės forumas.

Regioninių forumų metu dalyviai kalbėjo pagal kintamą grupių darbo laiką, pagal 6–8 piliečių lentelę, kartu su tarpininku ir pristatymo laiku plenarinėje sesijoje. Svarstymų metu dalyvavo ekspertai, kurie atsakė į piliečių klausimus ir suteikė informacijos, kartu užtikrindami neutralią poziciją.

Piliečiai pirmiausia buvo pakviesti aptarti savo dabartinį požiūrį į Europą. **2035 m. grupėse, o vėliau plenariniame posėdyje jie išreiškė savo pageidavimus dėl Europos. Šie diskaleido nustatyti nuo 3 iki 8**

pageidavimų kiekviename regione. Po to piliečiai, atsižvelgdami į kiekvieną iš šių pageidavimų, suformulavo **pakeitimus**, kurie, jų nuomone, yra būtini norint pasiekti norimą Europą, ir pateikė konkrečių pasiūlymų, kuriuos reikia įgyvendinti. Šio proceso rezultatas – iš viso 515 pakeitimų ir 1 301 konkretus pasiūlymas nacionaliniu lygmeniu.

Po kiekvienos regioninės konferencijos buvo parengta regioninė apibendrinamoji ataskaita visiems dalyviams prieš nacionalinę konferenciją.

Nacionalinėje apibendrinamojoje konferencijoje dalyvavo 98 piliečiai, burtų keliu išrinkti iš 18 regionų pranešėjų. Siekiant užtikrinti nacionalinio forumo įvairovę, 6 piliečiai burtų keliu buvo atrinkti iš Prancūzijos metropolijos ir Reunjono regioninių konferencijų savanorių ir 4 piliečiai – į ultramarinų konferencijas, atsižvelgiant į paritetą ir amžiaus įvairovę kiekviename regioniniame burtų traukime (žr. II priedą).

Rengiantis nacionalinei konferencijai, regioninėse konferencijose nustatyti 515 pakeitimai buvo išanalizuoti ir suderinti, kai jų pagrindinis ketinimas buvo panašus arba artimas, siekiant sudaryti 14 idėjų grupių, atspindinčių bendrą norą Europai (žr. 6 skirsnį). Šie 14 pageidavimų Europai buvo pagrindas 98 nacionalinės konferencijos dalyviams, kurių misija buvo praturtinti regionuose atliktą darbą ir, padedant maždaug 20 ekspertų, palyginti Europos pageidavimus, pokyčius ir pasiūlymus, kad būtų sudarytas prioritetinių pokyčių sąrašas. Kiekviena frakcija galiausiai atrinko 3 pagrindinius pakeitimus, iš kurių pirmasis buvo pateiktas balsavimui visiems 98 piliečiams, nustatant galutinį 14 prioritetinių pakeitimų eiliškumą. Apibendrinamojoje ataskaitoje apibendrinamas visas šios konferencijos darbas.

2021 m. gegužės–liepos mėn. kartu su „Make.org“ vyko internetinės konsultacijos „Word to Youth“. Dalyvavo daugiau kaip 50 000 dalyvių ir pateikė beveik 3 000 pasiūlymų Europai. Remiantis visomis jaunų piliečių reakcijomis, buvo galima nustatyti 35 pagrindines idėjas, iš kurių 22 buvo plačiai pripažintos, o 13 dalyvių buvo prieštaringos (žr. 11 dalį).

Išvežimo vieta ir rūpestingumo pareiga

Šią ataskaitą piliečiai vyriausybei pateiks 2021 m. lapkričio 29 d., dalyvaujant Prancūzijos išrinktiems Konferencijos dėl Europos ateities plenarinės asamblėjos nariams. Jis bus trijų pirmininkaujančių valstybių narių grupės narys Prancūzijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai (PFUE) laikotarpiu.

Baigiantis EESRK surengtai nacionalinei apibendrinamajai konferencijai ir siekiant patenkinti didelius piliečių lūkesčius, buvo įsteigtas piliečių tęstinio darbo komitetas, įkūnijantis dalyvių teisę imtis tolesnių veiksmų. Šis komitetas, kurį sudaro 15 narių – 14 regioninių konferencijų atstovų ir konsultacijų „Žodis jaunimui“ atstovas – bus atsakingas už piliečių informavimą apie jų pasiūlymų ateitį. Kiekviename Konferencijos plenarinės sesijos posėdyje vienas ar daugiau Tęstinio darbo komiteto narių atstovaus Prancūzijai, kad atkreiptų dėmesį į šiame pranešime išdėstytus pasiūlymus ir kartu parengtą bendrą poziciją su visais atstovaujamais Europos piliečiais.

Visi Prancūzijos konsultacijų dokumentai bus vieši ir prieinami visiems Prancūzijos valstybės piliečių dalyvavimo platformoje: dalyvavimo įgaliojimai, regioninės santraukos, nacionalinė sintezė, garanto ataskaita ir galutinė ataskaita.

Pagrindinių rezultatų pristatymas

(originalas buvo iliustruotas)

Panorama de la contribution française à la conférence sur l'avenir de l'Europe

Les citoyens tirés au sort devaient répondre à la question :
« En tant que citoyens français, quels changements souhaitez-vous pour l'Europe ? »

TOP 10 DES CHANGEMENTS PRIORITAIRES POUR L'EUROPE DE 2035

1. Développer la **sobriété énergétique** pour consommer moins en arrêtant le superflu

2. Renforcer la **défense et la sécurité communes** de l'Union européenne

3. Favoriser la **performance économique collective** à travers une industrie autonome, compétitive et valorisée par l'UE

4. Mettre en place un **pouvoir citoyen** à plusieurs échelons : participation, décision, contrôle

5. Tendre vers une **fédération d'États d'Europe** dotée de compétences fortes dans des domaines d'intérêt commun

6. Proposer des **programmes d'échanges** tout au long de la vie

Source : Changements ayant recueilli le plus de votes lors de la conférence nationale sur l'Avenir de l'Europe (15-17 octobre 2021).

Šaltinis: Pakeitimai, dėl kurių dauguma balsavo Nacionalinėje konferencijoje dėl Europos ateities (2021 m. spalio 15–17 d.)

Prancūzijos indėlio į Konferenciją dėl Europos ateities apžvalga

Burtų keliu išrinkti piliečiai turėjo atsakyti į klausimą: „Kaip Prancūzijos piliečiai, kokių pokyčių norite Europai?“

10 svarbiausių prioritetinių pokyčių Europoje nuo 2035 m.

1. Plėtoti **energijos blaivumą**, kad suvartotumėte mažiau, sustabdydami nereikalingus

2. Europos Sąjungos gynybos ir **bendro saugumostiprinimas**

3. **Kolektyvinės ekonominės** veiklos rezultatųskatinimas pasitelkiant autonomišką, konkurencingą ir ES stiprinamą pramonę

4. **Piliečių** galiosstiprinimas keliais lygmenimis: dalyvavimas, sprendimų priėmimas, stebėsena

5. Siekis sukurti**Europos valstybių**, turinčių didelę kompetenciją bendrų interesų srityse, **federaciją**

6. Visą gyvenimą trunkančiųmainų programų siūlymas

7. Partager les cultures européennes par des **manifestations et des événements fédérateurs**

8. Harmoniser la **santé** et la rendre accessible à tous les Européens par une politique commune de santé

9. Développer et piloter au niveau européen les **filières stratégiques** pour assurer notre souveraineté

10. Améliorer la **protection des milieux et des écosystèmes** et créer des **zones protégées** au cœur des zones urbaines, périurbaines et rurales

7. Dalijimasis Europos kultūromis vienijant **renginius ir renginius**

8. Suderinti sveikatą ir padaryti ją prieinamą visiems europiečiams įgyvendinant bendrą sveikatos politiką

9. Plėtoti ir valdyti strateginius sektorius Europos lygmeniu, kad būtų užtikrintas mūsų suverenumas

10. Gerinti **aplinkos ir ekosistemų** apsaugą ir kurti **saugomas** teritorijas miesto, priemiesčių ir kaimo vietovių centre

Consultation en ligne « Parole aux jeunes »

Le 9 mai 2021, le secrétaire d'État chargé des Affaires européennes a lancé une consultation « Parole aux Jeunes » menée par Make.org qui s'est déroulée entre mai et juillet 2021.

50 000 jeunes âgés de 15 à 30 ans ont répondu à la question : « Quelles sont vos **priorités pour l'Europe de demain ?** », avec 2 918 propositions déposées.

Les **idées plébiscitées** par les **Jeunes français** dans le cadre de cette consultation en ligne s'intègrent à la contribution citoyenne à la Conférence sur l'avenir de l'Europe (cf. détails dans la 2e partie de ce rapport)

Internetinė konsultacija "Žodis jaunimui"

2021 m. gegužės 9 d. už Europos reikalus atsakingas valstybės sekretorius pradėjo „Word to Young People“ konsultaciją, kuriai vadovavo „Make.org“ ir kuri vyko 2021 m. gegužės–liepos mėn.

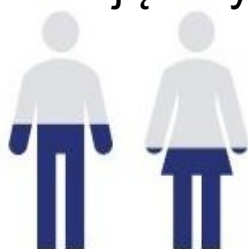
50 000 15–30 metų jaunuolių atsakė į klausimą: „Kokie jūsų ateities Europos prioritetai?“ – pateikta 2918 pasiūlymų.

Šiose internetinėse konsultacijose Prancūzijos animo pripažintos idėjos yra piliečių indėlio į Konferenciją dėl Europos ateities dalis (išsamesnė informacija pateikta šios ataskaitos 2 dalyje).

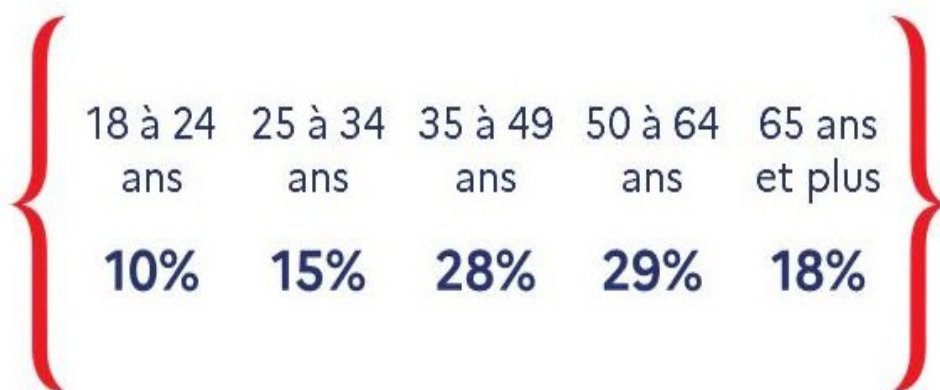
Regioninių konferencijų grupių pristatymas

Įvairi 746 piliečių grupė

18 regioninių konferencijų dalyvių apžvalga

60% 40%

Ūkininkai ir ūkininkai

Amatininkai – Prekiautojai – Verslininkai

Vyresnioji vadovybė – laisvųjų profesijų atstovai

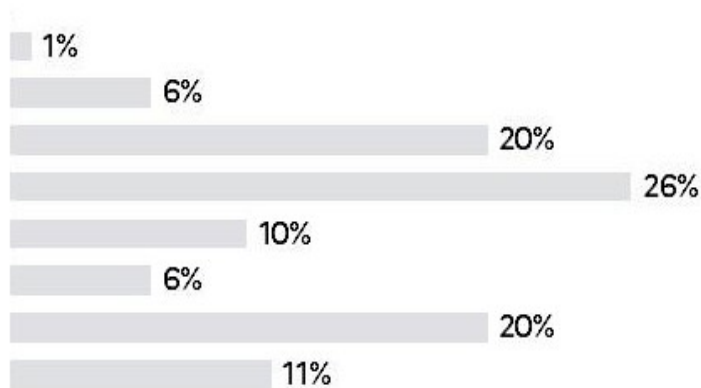
Tarpinės profesijos

Darbuotojai

Darbuotojai

Išėjęs į pensiją

Kiti neaktyvūs

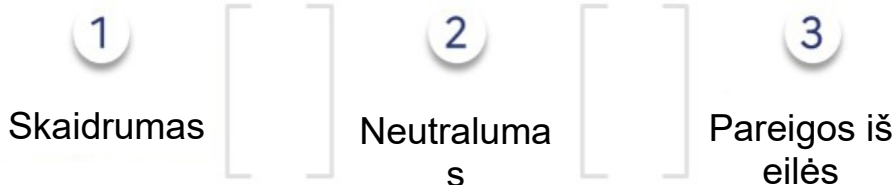
Konferencijos dėl Europos ateities visoje Prancūzijoje

18 regioninių konferencijų, 13 – Prancūzijos metropolijoje ir 5 – užsienyje

Įsipareigojimai ir metodinis šališkumas

Valstybės įsipareigojimai

Metodinės šalys

	Territorialisation et proximité	- Consultations organisées dans 13 régions métropolitaines et 5 régions d'outre-mer - Une consultation nationale de synthèse
	Diversité des profils et tirage au sort	- Tirage au sort par génération aléatoire de numéros de téléphone - Panels représentatifs de la diversité de la population et des points de vue sur l'Europe
	Transparence de la démarche	- Supervision par un collège de 3 garants - Publication en ligne de l'ensemble des documents de synthèse
	Débat ouvert sans thématique imposée	- Liberté totale des thèmes traités laissée aux citoyens - Absence de cadrage thématique
	Expertise inversée	- Pas d'apport d'information préalable - Réflexion collective basée sur le vécu et les opinions des citoyens, apport d'expertise sur demande des citoyens
	Collégialité et gouvernance agile-	- Gouvernance hebdomadaire avec l'ensemble des parties prenantes
	Devoir de suite	- Mise en place d'un comité de suivi citoyen - Engagement du gouvernement à porter la parole citoyenne dans l'exercice européen

a. Valstybės įsipareigojimai dalyvaujamajai demokratijai

Prancūzijos dalyvavimas Konferencijoje dėl Europos ateities yra dalis valstybės įsipareigojimų dėl dalyvaujamosios demokratijos, kurie grindžiami trimis principais: **skaidrumas, neutralumas ir rūpestingumo pareiga.**

Nedalyvavimopprincipas įpareigoja organizatorių laikytis griežtos metodikos. Piliečių dalyvavimo būdas turi suteikti piliečiams galimybę dalyvauti geriausiomis sąlygomis ir laisvai bei argumentuotai pareikšti savo nuomonę.

Skaidrumas

Konferenciją organizuojanti grupė yra įsipareigojusi užtikrinti, kad visa informacija apie konsultacijas būtų prieinama piliečiams:

- sistema, pagal kurią vyksta konsultacijos; • įsipareigojimai piliečiams;
- konsultacijų tikslai;
- Konsultacijų rezultatai.

Taigi Konferencijos dėl Europos ateities metodika buvo nustatyta siekiant nuolatinio tikslo užtikrinti skaidrumą piliečiams. Buvo aiškiai išdėstyta atsitiktine tvarka atrinktų piliečių įdarbinimo metodika, metodinis šališkumas ir piliečių kalbos traktavimas. Konferencijos pabaigoje dalyviai taip pat gavo e. laišką, kuriame apibendrinama jų regioninė konferencija. Be to, visi darbiniai ir pasitraukimo dokumentai schemos pabaigoje bus viešai paskelbti Valstybės piliečių dalyvavimo platformoje.^{xiii}

XIII www.participation-citoyenne.gouv.fr

Neutralumas

Konsultacijų metu organizuojančioji grupė turi užtikrinti, kad ji išliktų neutrali sudarydama palankesnes sąlygas posėdžiams ir rengdama rezultatų santraukas. Sistemos suinteresuotieji subjektai – tarpininkai, fasilitatoriai, ekspertai – neturėtų reikšti savo nuomonės ar siekti, kad diskusijos vyktų subjektyviai.

Neutralumo tikslo buvo siekiama visais pasirengimo šioms konsultacijoms etapais, visų pirma užtikrinant nešališką dalyvių atranką, visišką procedūrų laisvę ir rėmėjų ar suinteresuotųjų subjektų įtakos piliečių balsui trūkumą. Šis neutralumo reikalavimas buvo įgyvendintas objektyviu ir skaidriu dalyvių įdarbinimo procesu, nuosekliu metodiniu šališkumu (apversta kompetencija, diskusijų teminio formavimo stoka) ir ypatingą dėmesį skiriant įvairių pranešėjų (pagalbininkų, pagalbininkų, ekspertų) pozicijai. Galiausiai organizatorių grupė užtikrino, kad visi pareiškimai būtų vertinami ir kad piliečių pasiūlymai nebūtų filtruojami.

Trijų garantų komisija, kurią skiria Nacionalinės Asamblėjos, Europos Parlamento ir Vyriausybės pirmininkai, taip pat užtikrino, kad būtų pareikštos visos nuomonės ir į jas būtų atsižvelgta.

Pareigos iš eilės

Piliečiai, nepriklausomai nuo to, ar jie dalyvavo konsultacijose, ar ne, turi teisę būti informuoti apie tai, kas buvo atrinkta iš jų pasiūlymų, ir apie su jais susijusias nuomones, taip pat apie tai, dėl kokių priežasčių. Tai vadinama **pareiga veikti nedelsiant**.

Tarpžinybinis piliečių dalyvavimo centras (CIPC) ir Tarpžinybinis viešosios transformacijos direktoratas (DITP) ją apibrėžia kaip viešojo sprendimus priimančio subjekto įsipareigojimą pateikti piliečiams aiškų ir įskaitomą atsakymą dėl planuojamų tolesnių veiksmų pokonsultacijų. Concretement, pareiga imtis tolesnių veiksmų – grįžti pas piliečius ir paaiškinti jiems, kaip atsižvelgiama į jų indėlius ir kaip jis daro poveikį administracijos sprendimams ir praktikai.

Vyriausybė pradėjo vykdyti šią pareigą Konferencijoje dėl Europos ateities ir paskelbė apie plataus užmojo tolesnių veiksmų mechanizmą kitoje šios ataskaitos dalyje aprašytos nacionalinės konferencijos pabaigoje (žr. „Metodologijos partijos“).

b. Metodiniai metodai

Šie trys valstybės įsipareigojimai konsultacijų metodikoje atsispindėjo kaip **septyni** dideli metodiniai nukrypimai.

1. Teritorizacija ir artumas

Nacionalinis Konferencijos dėl Europos ateities komponentas buvo 18 regioninių konferencijų 13-oje didmiesčių regionų ir penkiose Prancūzijos užjūrio regionuose, po kurių Paryžiuje buvo surengta nacionalinė konferencija. Nusprendus organizuoti forumus vietos lygmeniu, buvo siekiama **kuo labiau suartinti** piliečius. Šis šališkumas taip pat praturtino konsultacijas, parodydamas teritorijų sutarimo ir nesutarimo įvairiais klausimais kryptis.

2. Piliečių profilių įvairovė ir burtų traukimas

Prieš prasidedant procesui buvo nustatytas tikslas įdarbinti 50 piliečių kiekvienoje regioninėje konferencijoje, išskyrus ultramarinių konferencijas Martinikoje, Majote, Gvadelupoje ir Gajanoje, kurios dalyvavo po 30–40 piliečių, ir konferenciją „Grand Est“, kurioje taip pat dalyvavo 5 Vokietijos piliečiai iš trijų kaimyninių žemių. Atsitiktinės kartos telefono numeriai suteikė galimybę burtų keliu atrinkti piliečius, pakviestus dalyvauti regioninėse konferencijose.

Kad atitiktų reikalavimus, burtų keliu traukiami piliečiai turėjo būti vyresni nei 18 metų amžiaus ir būti nuolatiniai Prancūzijos gyventojai arba nuolatiniai gyventojai. Kiekvienas regioninis piliečių forumas turėjo **atstovauti regiono gyventojų įvairovei** ir sutelkti įvairias **nuomones apie Europą**. Tiksliai atrankos burtų keliu metodika pateikta II priede.

3. Metodo skaidrumas

Visą procesą stebėjouž Europos reikalus atsakingo valstybės sekretoriaus, Nacionalinės Asamblėjos pirmininko ir Europos Parlamento pirmininko paskirtų trijų garantų komisija, kad būtų užtikrintas jo neutralumas ir reguliarumas. Garantai visų pirma: patikrino atsitiktinai atrinktų piliečių įdarbinimo nuoširdumą, pateikė rekomendacijas dėl ekspertų atrankos ir užtikrino, kad diskusijos būtų tinkamai surengtos vietoje. Procedūros pabaigoje garantai paskelbs savo nuomonę apie konsultacijas. Šis dokumentas bus paskelbtas Valstybės piliečių dalyvavimo platformoje.

Valstybės piliečių dalyvavimo platformoje taip pat bus skelbiama: 18 regioninių konferencijų santraukos, visų regioninės konferencijose pareiktų pokyčių apibendrinamasis dokumentas, nacionalinės konferencijos santrauka ir galiausiai Vyriausybei pateikta galutinė ataskaita.

4. Atviri debatai be primestų temų

Per šias nacionalines konsultacijas dalyvaujantiems piliečiams buvo iškeltas vienas klausimas: „Kaip *Prancūzijos piliečiai, kokių pokyčių norite Europai?*“

Per šį procesą ir įdiegtą metodiką piliečiai galėjo patys nustatyti pageidaujamų pokyčių darbotvarkę, nevaržomi konkrečios temos ar išankstinio norminio formulavimo.

Taip buvo siekiama, kad regioninių konferencijų piliečiai galėtų visiškai laisvai spręsti jiems rūpimus klausimus. Todėl Europos ir užsienio reikalų ministerija, atsakinga už nacionalinę Konferencijos dėl Europos ateities dalį, nusprendė parengti papildomą požiūrį į Europos pratybas, suskirstytas į devynias temas: klimato kaita ir aplinka; sveikata; stipresnė ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas; ES pasaulyje; vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas; skaitmeninė transformacija; Europos demokratija; migracija; švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas; Kitos idėjos.^{XIV}

Taigi regioninių konferencijų mainų temas apibrėžė patys piliečiai, o ne renginio rėmėjas.

5. Atvirkštinė ekspertizė

Siekiant kuo mažiau paveikti dalyvius nustatant jų pageidavimus Europai, buvo nuspręsta išanksto **neteikti** informacijos ar ekspertinių žinių (pvz., apie Europos Sąjungos „actuel“ projektą, jos kompetenciją ar institucijų veikimą), o pradėti nuo pačių piliečių klausimų. Šis metodinis šališkumas grindžiamas atvirkštinės kompetencijos principu, pagal kurį **kolektyviniai svarstymai** grindžiami piliečių patirtimi ir nuomonėmis, o po to jie apklausia ekspertus, kad paremtų jų diskusijas ir įtvirtintų jų darbo hipotezes.

Šiam tikslui pasiekti įvairiuose regionuose buvo pasitelkti ekspertai (vidutiniškai trys), ypač iš akademinio pasaulio ir „Europe Direct“ informacijos centrų atitinkamose teritorijose. Šeštadieniais ir sekmadieniais jie atsakinėjo į piliečių klausimus ir kalbėjo tik jų prašymu. Taip pat buvo galima naudotis **faktų tikrintojais**, kad būtų galima greitai patikrinti faktinius piliečių klausimus.

EESRK vykusioje nacionalinėje apibendrinamojoje konferencijoje darbo grupėse dalyvavo 19 aukšto lygio ekspertų iš akademinės bendruomenės, ekspertų grupių ir diplomatinio korpuso. Šie ekspertai visą savaitgalį lydėjo grupę, todėl jie galėjo gilinti regionuose išreikštus pokyčius.

6. Kolegialumas ir aktyvus valdymas

Visą procesą bendraisuorganizavo Europos ir užsienio reikalų ministerija (MEAE), remiant Tarpžinybinio piliečių dalyvavimo centro (CIPC), Tarpžinybinio viešosios transformacijos direktorato (DITP) ir ministerijos, atsakingos už ryšius su Parlamentu ir piliečių dalyvavimą (MRPC), dalyvaujamąją strategiją. Schemą

XIV <https://futureu.europa.eu/processes?locale=fr>

įgyvendino iš Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ir Harris Interactive sudarytas konsorciumas, kuris, bendradarbiaudamas su regioninėmis prefektūromis, vietos lygmeniu organizavo regionines konferencijas ir taip valdė procesą, palengvino konferencijas, traukė burtus piliečiams ir rengė ataskaitų bei santraukų projektus.

Sukurtas **specialus projekto grupės, kuriai pirmininkauja MEAE ir kurioje dalyvauja ICPC, MRPC ir paslaugas teikiantis konsorciumas, valdymas.**

7. Tolesnė pareiga ir sąsaja su Europos pratybomis

Nacionalinės konferencijos progabuvo paskelbti keli **Prancūzijos institucijų pareigos imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Konferencijai dėl Europos ateities skirtomis pratybomis, elementai:**

M y raskaidriai ir visiems prieinama visa informacija apie procesą, šis dokumentas ir regioninių bei nacionalinių konferencijų apibendrinamosios ataskaitos naujojoje piliečių dalyvavimo platformoje, sukurtoje grįžimo į Vyriausybę proga;

-Renginio, kurio tikslas – 2021 m. lapkričio mėn. pateikti ataskaitą vyriausybei dėl Konferencijos dėl Europos ateities nacionalinės dalies galutinės ataskaitos, organizavimas;

Piliečių **stebėsenos** komiteto įsteigimas siekiant užtikrinti, kad tolesni veiksmai, susiję su veiklos pradžia, atitiktų pateiktus pasiūlymus. Komitetą sudarys 15 piliečių, įskaitant 14 regioninių konferencijų dalyvių ir vieną konsultacijų „Žodis jaunimui“ dalyvį;

-Prancūzijos indėlio į Konferenciją dėl Europos ateities pristatymas Europos institucijoms 2022 m. sausio mėn.;

Prancūzijos piliečių pasiūlymai bus įtraukti į bendrus valstybių narių ir Europos institucijų svarstymus. Kaip 2022 m. pirmąjį pusmetį Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti šalis, Prancūzija turės pareikšti savo piliečių nuomonę, kartu siekdama nustatyti bendrą poziciją visame žemyne.

1 dalis. Regioninių konferencijų dėl Europos ateities rezultatų pristatymas

Kiekvienoje iš 18 regioninių konferencijų piliečiai individualiai, o vėliau grupėmis išreiškė pageidavimus dėl 2035 m. Europos. Kiekviename regione atsirado 3–8 norų grupės, todėl **visoje Prancūzijoje iš viso buvo 101** pageidaujama Europa. Tada piliečiai suformulavo pakeitimus, kurie, jų nuomone, yra būtini norint pasiekti norimą Europą, ir juos iliustravo konkrečiais veiksmais. Šio proceso rezultatas – iš viso **515 pokyčių** ir **1 301 konkretus veiksmas** visoje Prancūzijoje.

Savaitėmis tarp regioninių konferencijų ir nacionalinės konferencijos projekto grupė atliko darbą, kad 515 pakeitimų būtų pergrupuoti į nuoseklias grupes. Visi regionuose išreikšti pokyčiai buvo išanalizuoti leksikologiškai ir suartinti, kai jų pagrindiniai ketinimai atrodė panašūs arba artimi, kad būtų sudarytos darbo grupės nacionalinei konferencijai, turinčiai bendrą norą Europai. Galiausiai, **regionuose nustatyti** pokyčiai buvo suskirstyti į 14 skirtingų Europos norų.

Linkėjimai
Europai 2035
m.

Pokyčiai siekiant
šios
pageidaujamos
Europos

Konkretūs
pasiūlymai šioms
pokyčiams įgyvendinti

Klausimas piliečiams	Ko norėtumėte iš 2035 m. Europos?	Kokių pokyčių reikia norint pasiekti šią norimą Europą?	Kokius konkrečius pasiūlymus pateiktumėte šioms pokyčiams įgyvendinti?
Regioninių konferencijų rezultatai	101 pageidavimas	515 pakeitimų	1301 konkretus pasiūlymas
	Organizacinė grupė užsakė 515 regioninių pakeitimų pagal 14 nuoseklių pageidavimų	Nacionalinės konferencijos dalyvių pokyčių grupavimas, prioritetų nustatymas ir detalizavimas	
Nacionalinės konferencijos rezultatai	14 pageidavimų	80 pakeitimų	Pagrindiniai kiekvieno pakeitimo įgyvendinimo etapai ir sėkmės kriterijai

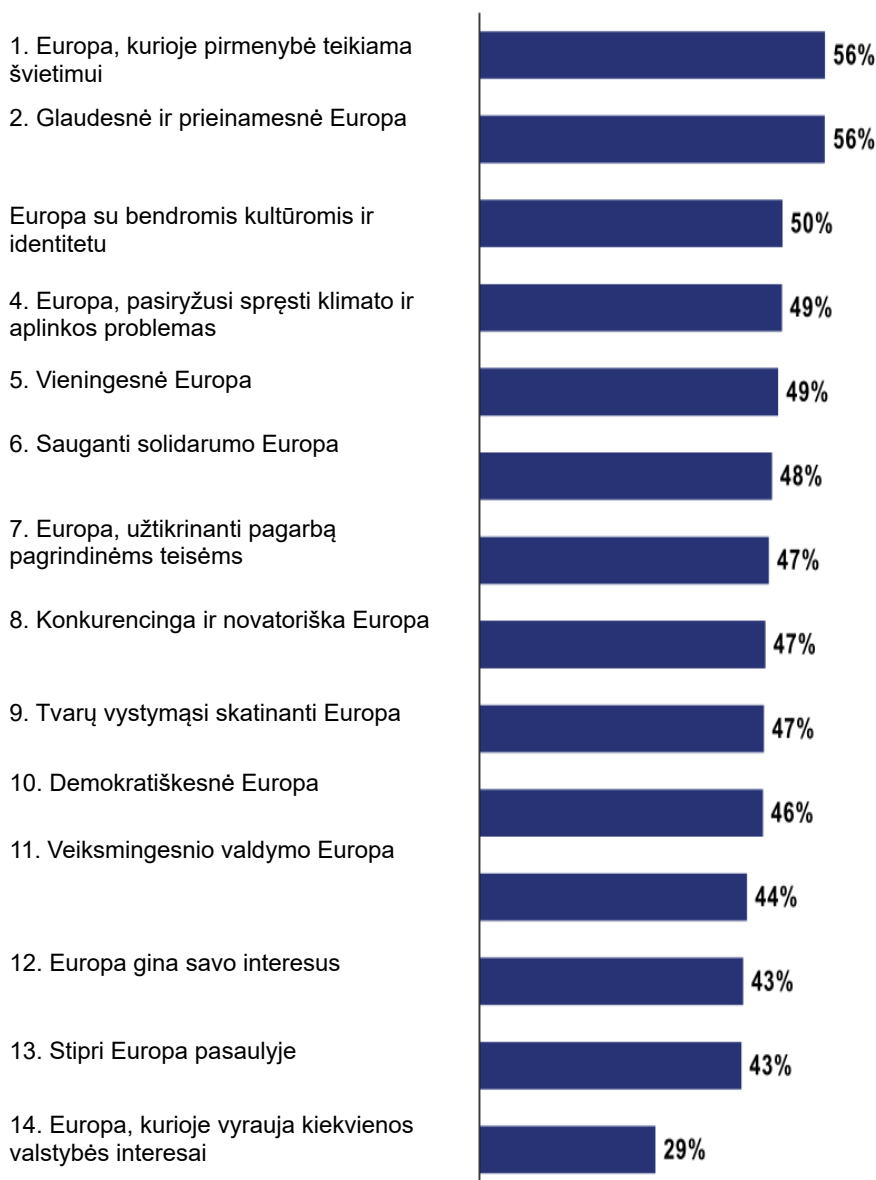
a. 14 Europos norų reitingavimas

Kiekvienos regioninės konferencijos pabaigoje dalyvaujantys piliečiai balsavo už tai, kad būtų pritarta įvairių darbo grupių nustatytiems pokyčiams.

Remiantis grupėmis, sudarytomis prieš nacionalinę apibendrinamąją konferenciją, balsuojant dėl pokyčių kiekviename regione galima nustatyti Europos, kuri buvo populiariausia tarp piliečių, pageidavimus. Todėl pageidavimai „Europa, kurioje pirmenybė teikiama švietimui“ ir „artimesnė ir prieinamesnė Europa“ buvo plačiai pripažinti, o pokyčiams regioninėse konferencijose pritarė vidutiniškai 56 proc. piliečių.

Europos pageidavimų eiliškumas pagal populiarumo lygį

Kokius pokyčius norėtumėte matyti įgyvendintus?

b. 14 prioritetinių pokyčių, susijusių su nacionaline konferencija, pristatymas

Nacionalinėje apibendrinamojoje konferencijoje 100 dalyvavusių piliečių dirbo vienoje iš 14 nustatytų pageidavimų grupių. Darbo pabaigoje kiekviena grupė pasirinko **prioritetinį pakeitimą, kuris turi būti įgyvendintas iki 2035 m., kad būtų** atstovaujamos Europos suvaldytos. Šie 14 prioritetinių pakeitimų buvo pasiūlyti 100 piliečių balsuoti paskutinę nacionalinės konferencijos dieną. Šio balsavimo rezultatai pateikiami toliau mažėjančia tvarka pagal už kiekvieną pakeitimą gautų balsų skaičių.

Pokytis, už kurį daugiausia balsavo 100 nacionalinės konferencijos piliečių, buvo „Energetikos blaivumo didinimas, kad būtų suvartojama mažiau energijos, stabdant perteklinį vartojimą“.

14 esminių pokyčių Europai 2035 m.

- (1) Plėtoti energijos blaivumą, kad sunaudotų mažiau nereikalingų ir nereikalingų
- (2) Europos Sąjungos bendros gynybos ir saugumo stiprinimas
- (3) Kolektyvinės ekonominės veiklos rezultatų skatinimas pasitelkiant autonomišką ir konkurencingą pramonę, kurią vertina Europos Sąjunga
- (4) Piliečių galios įtvirtinimas keliais lygmenimis: dalyvavimas, sprendimas, kontrolė
- (5) Siekti sukurti Europos valstybių, turinčių didelę kompetencijų bendrų interesų srityse, federaciją
- (6) Pasiūlyti visą gyvenimą trunkančių mainų programas
- (7) Dalijimasis Europos kultūromis per vienijančius renginius ir renginius
- (8) Suderinti sveikatą ir padaryti ją prieinamą visiems europiečiams įgyvendinant bendrą sveikatos politiką
- (9) Plėtoti ir valdyti strateginius sektorius Europos lygmeniu, kad būtų užtikrintas mūsų suverenumas
- (10) Gerinti aplinkos ir ekosistemų apsaugą ir kurti saugomas teritorijas miesto, priemiesčių ir kaimo vietovių centre
- (11) Europos informacijos centrų steigimas teritorijose siekiant išklausyti piliečius ir juos konsultuoti
- (12) Suvienodinti 27 valstybių narių Europos Parlamento rinkimų metodą ir pagerinti piliečių artumą, dabartinius rinkimus pakeičiant vienmandačiais rinkimais regionų lygmeniu.
- (13) Bendros politikos, skirtos migrantų (įskaitant neteisėtus migrantus) priėmimui ir socialinei bei profesinei integracijai gerinti, nustatymas
- (14) Įvairių Europos regionų specifinių savybių (maisto produktų etikečių, amatų gaminių, tradicijų) išsaugojimas, siekiant išvengti gyvenimo būdo standartizavimo ir užtikrinti produktų atsekamumą ir kokybę

Kiekvieno prioritetinio pakeitimo atveju atitinkamos grupės piliečiai pateikė pakeitimo apibrėžtį, pasiūlė konkrečius jo įgyvendinimo veiksmus ir nurodė jo sėkmės iki 2035 m. kriterijus.

1 pakeitimas. Plėtoti energijos blaivumą, kad būtų suvartojama mažiau, sustabdant nereikalingus

Asocijuotosios Europos noras: Europa, pasiryžusi spręsti klimato ir aplinkos problemas

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Atsinaujinančios energijos plėtra, mažesnis energijos suvartojimas

Šio pakeitimo tikslas – skatinti mažinti energijos vartojimą Europoje ir plėtoti atsinaujinančiąją energiją. Piliečiai pirmenybę teikia tam, kad Europa ir jos gyventojai ryžtingai spręstų klimato ir aplinkos problemas.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Šį pokytį atspindi plataus užmojo mokslinių tyrimų programų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energija, rengimas ir Europos investicinių fondų, kurie tiesiogiai dalyvauja sektoriaus įmonių kapitale, naudojimas.

Piliečiams šis pokytis būtų sėkmingas, jei būtų nustatyti privalomi energijos suvartojimo mažinimo tikslai ir pagrindiniai blaivumo rodikliai, pavyzdžiui, Europos automobilių parko dalis arba mėsos suvartojimas. Taip pat siekiama sėkmingai nustatyti konkreitiems sektoriams skirtas vartojimo kvotas, kuriomis būtų atsižvelgiama į įmonių vartojimo svyravimus ir užtikrinamas jų duomenų konfidencialumas.

2 kabinimas – Europos Sąjungos bendros gynybos ir saugumo stiprinimas

Asocijuotosios Europos noras: Stipri Europa pasaulyje

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos armija, strateginė autonomija

Šiuo pakeitimu reaguojama į vieningą piliečių valią pasiekti autonomiją gynybos ir saugumo srityje Europoje, kad nebūtų priklausoma nuo užsienio valstybių.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Šio pokyčio sėkmė visų pirma reikštų, kad piliečiams būtų paskirtas už gynybą ir saugumą atsakingas Europos Komisijos narys.

Gynybos srityje nuolatinės, reaguojančios ir prognozuojamos kariuomenės sukūrimas bet kurioje pasaulio vietoje leistų Europai apsaugoti savo sienas ir prireikus įsikišti trečiųjų šalių prašymu.

Kalbant apie saugumą, piliečių akyse Europa turėtų užtikrinti savotiekimo saugumą ir apsaugoti savo strateginius mokslinius tyrimus prioritetiniuose sektoriuose, pavyzdžiui, pašto, saugumo, medicinos ir aplinkos sektoriuose. Geresnė išorės sienų apsauga taip pat turėtų padėti pažaboti neteisėtą

imigraciją ir prekybą žmonėmis.

3 pakeitimas. Kolektyvinės ekonominės veiklos rezultatų skatinimas pasitelkiant savarankišką ir konkurencingą pramonę, kurią vertina Europos Sąjunga

Asocijuotosios Europos noras: Europa gina savo interesus

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai:

Pirmenybė Europai, praktinės patirties apsauga, Europos čempionų ugdymas

Šiuo pakeitimu siekiama trijų tikslų: stiprinti **Europos pirmenybės politiką** ES, užtikrinti **būtiniausių prekių ir praktinės patirties apsaugą** ir kurti Europos lyderius.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Norint pasiekti šiuos tikslus, visų pirma reikia įgyvendinti „**Europos preferencijų**“ politiką skelbiant konkursus ir įvesti **anglies dioksido** mokestį importui.

Praktinės patirties apsauga padidintų užsienio įmonių išpirkimų ir investicijų kontrolę ir padėtų plėtoti **perkėlimo pagalbą**.

Galiausiai „Europos lyderių“ sukūrimas reiškia Europos **pramonės aljansų** strateginiuose sektoriuose skatinimą ir viešųjų investicijų į rizikos kapitalą didinimą.

Šių pokyčių sėkmė piliečiams pasireiškia kuriant Europos pramonės aljansus pagrindiniuose sektoriuose, didinant įmonių perkėlimo atvejų skaičių ir gerinant prekybos balansą.

4 pakeitimas. Daugiapakopės piliečių galios kūrimas. dalyvavimas, sprendimų priėmimas, stebėseną

Asocijuotosios Europos noras: Demokratiškesnė Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: aktyvesnis dalyvavimas rinkimuose, Europos pasitenkinimo barometras, konsultacijų su piliečiais apibendrinimas

Atsižvelgdami į šį pokytį, piliečiai siūlo įgyti „visapusiškos piliečių patirties“ *Uropeans*, meluodami apie jų **dalyvavimą** visuose sprendimų priėmimo proceso etapuose. Ji atspindi piliečių norą **būti išgirstiems** ir daryti įtaką viešajai politikai, turinčiai įtakos jų kasdieniam gyvenimui.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Pagrindinis tikslas – kad piliečiai plėtotų ir palaikytų piliečių dalyvavimo iniciatyvas. Šiuo tikslu būtų galima įgyvendinti keletą svertų: **nuolatinių** teisėkūros rūmų įsteigimas, **piliečių įgaliojimų** įtraukimas į Europos sutarties **bateisės aktų, dėl kurių buvo konsultuojamasi su piliečiais, sertifikavimo ženklo sukūrimas.**

Šio pokyčio sėkmę parodytų tokių rodiklių kaip dalyvavimas **rinkimuose**, Europos Sąjungoje **reikštas susidomėjimas** ir pasitikėjimas bei **Europos interneto svetainių pakartotinis platinimas** pažanga. Sprendimų, priimtų piliečių dalyvavimo, skaičiaus padidėjimas ir dažnesnis **Europos piliečių iniciatyvų (EPI)** naudojimas taip pat rodo sėkmę.

5 pakeitimas. Siekis sukurti Europos valstybių, turinčių didelę kompetenciją bendrų interesų srityse, federaciją

Asocijuotosios Europos noras: Vieningesnė Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: institucinis suvienijimas, išrinktoji Pirmininkė, ES kompetencijos stiprinimas

Šis pokytis atspindi piliečių siekį **suvienyti Europos politines institucijas**. Rodomas valstybių federacijos modelis, kuriuo siekiama stiprinti **pasidalijamąją arba išimtinę Europos Sąjungos kompetenciją, tačiau nesiekama sukurti federacinės valstybės.**

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Viduje šis pokytis galėtų apimti **piliečių dalyvavimo plėtojimą, Europos ministerijų kūrimą** valstybėse narėse ir, ilgainiui, Europos Komisijos pirmininko **rinkimus** remiantis **visuotine rinkimų teise.**

Išorėje Europos balsas užsienyje būtų stiprinamas **dalyvaujant vienam Europos atstovui tarptautinėje arenoje.**

Šiai valstybių federacijai taip pat būtų naudingas didesnis **Europos biudžetas**, siekiantis 10 proc. BVP (palyginti su 2 proc. šiuo metu).

6 pakeitimas. Visą gyvenimą trunkančių mainų programų siūlymas

Asocijuotosios Europos noras: Europa, kurioje švietimui skiriama daugiausia dėmesio

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Mokyklų mainai, „Erasmus“

Plačiai pripažįstama, kad šis pokytis atspindi susitikimų ir patirčių užsienyje, kaip galingo Europos jausmų fermento, svarbą piliečių akyse. Siekiama pereiti nuo akademinių žinių priegyvo, patyrusio ir jautraus požiūrio į Europą ir suprasti švietimą plačiaja prasme bei mokymąsį visą gyvenimą.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Tokio pokyčio sėkmę daugiausia lemia platesnė judumo pasiūla, įskaitant, inter alia, mokyklų mainus, porinius projektus, keliones ir profesinį judumą. Piliečiams šis pasiūlymas turi būti prieinamas visiems, ypač žmonėms su mažais ištekliais ar negalia. Pavyzdžiui, programa „Erasmus“ galėtų apimti visus europiečius be amžiaus ar išteklių apribojimų. Šios programos turi būti įsivaizduojamos kaip įvairios, įtraukios ir prieinamos taikant supaprastintas administracines procedūras.

Be judumo, taip pat buvo paminėta, kad svarbu plėtoti švietimo sistemų sąsajas (diplomų lygiavertiškumą ir kt.) ir didinti Europos patrauklumą, kad būtų išvengta talentų nutekėjimo į užsienį.

7 pakeitimas. Dalijimasis Europos kultūromis vienijančiais renginiais

Asocijuotosios Europos noras: Europa su bendromis kultūromis ir identiteta

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos festivalis, Europos valstybinė šventė, Pasaulinė Europos paroda

Šiuo pokyčiu siekiama sukurti ir gyventi europietišką dvasią per bendrą patirtį, renginius ir šventinius renginius.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Piliečių įsivaizduojami renginiai turėtų būti linksmi, vienijantys ir populiarūs, kad jais galėtų dalytis kuo daugiau žmonių. Šiuo tikslu jie turėtų įtraukti visą auditoriją (įskaitant vaikus, mokyklų auditoriją, jaunimą ir programos „Erasmus“ studentus) ir vykti įvairiose vietose (pensijų namuose, mokyklose, viešojo administravimo įstaigose, kalėjimuose ir kt.).

Deu x renginiai visų pirma buvo numatyti siekiant suburti europiečius: surengti visuotinę Europos parodą, kuri atstovautų visoms valstybėms narėms, ir gegužės 9 d. perorganizuoti Europos dieną, kuri apimtų pedagoginį renginį, „kad nepamirštume su Europa ir jos vertybėmis susijusios taikos“. Tuo pat metu Europos atstovai savo mokyklose galėtų susitikti su moksleiviais iš žemyno, kad nuo ankstyvo amžiaus sustiprintų piliečių artumą ir supratimą apie Europą.

8 pakeitimas. Suderinti sveikatą ir padaryti ją prieinamą visiems europiečiams įgyvendinant bendrą sveikatos politiką

Asocijuotosios Europos noras: Sauganti solidarumo Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: visuotinė sveikatos apsauga, priežiūros suderinimas, sveikata kaip pagrindinė teisė

Siekiant visiems europiečiams užtikrinti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir patenkinti „apsaugos ir solidarumo poreikį“, vienbalsiai pasiūlyta viršvalstybinė **sveikatos priežiūros sistema**. Tai būtų grindžiamateisingu valstybių narių tarpusavio finansavimu ir būtų grindžiama geriausiomis Sąjungos sistemomis. Toks pokytis atspindi piliečių norą, kad Europa imtųsi aktyvesnio vaidmens saugant savo gyventojus, ypač sveikatos srityje, kurioje veiksmai iki šiol laikomi pernelyg nedrąsiais.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Siekiant įgyvendinti šį pokytį, buvo patvirtintas **visuotinės Europos socialinės apsaugos** principas. Tačiau nebuvo įmanoma nuspręsti, kaip ši sistema turėtų būti įgyvendinta. Nors kai kurie pasisako už „duomenų centralizavimą, kad [Europos] sveikatos priežiūros darbuotojai galėtų susipažinti su visa paciento ligos istorija“, kiti šią priemonę laiko „papildomu laisvės atėmimu ir kontrolės sistema“.

Vis dėlto nustatyta, kad **reguliavimo reikalavimų** šioje srityje skaidrumas ir **suderinimas** visame žemyne ir Europos **sveikatos planas** yra būtinos bet kokių reikšmingų pokyčių sąlygos.

9 pakeitimas. Strateginių sektorių plėtojimas ir išbandymas Europos lygmeniu siekiant užtikrinti mūsų suverenumą

Asocijuotosios Europos noras: Konkurencinga ir novatoriška Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos lyderių ugdymas, užsienio investicijų kontrolė, skaitmeninis ir energetinis savarankiškumas

Europos lygmeniu bandomi strateginiais laikomi sektoriai, pavyzdžiui, sveikatos, maisto, energetikos, skaitmeniniai, gynybos, transporto ar medžiagų, atitinka piliečių nustatytą **suverenumo poreikį**. Šiloterija apribotą konkurenciją tarp Europos įmonių, paskatintų **žemyno čempionų atsiradimą** ir reindustrializuotų **Europą**, teikdama pirmenybę Europai.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Siekiant šio suverenumo, Europos **institucijai** galėtų būti pavestavardovauti šiems sektoriams išduodant

leidimus užsienio konkurentams perimti Europos bendroves ir užtikrinant, kad importuojami produktai atitiktų tuos pačius standartus kaip ir ES gamyba. Vidutinės trukmės laikotarpiu 30–50 **proc.** Europos vartojimo šiuose strateginiuose sektoriuose turėtų būti **pagaminama žemyne**, o ilguoju laikotarpiu – iki **70 proc.** Šių kriterijų laikymasis leistų užtikrinti Europos pramonės modelio **savarankiškumą** ir įtaką ar net eksportą.

10 pakeitimas. Gerinti aplinkos ir ekosistemų apsaugą ir kurti saugomas teritorijas miesto, priemiesčių ir kaimo vietovių centre

Asocijuotosios Europos noras: Tvarų vystymąsi skatinanti Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: ekologiškesnė urbanizacija, pagarba dirvožemiui ir jo apsauga

Siekama apriboti **neigiamą urbanizacijos poveikį dirvožemiui**. Imantis ryžtingų veiksmų būtų galima **apriboti** roplius, susijusius su dirvožemio, pavyzdžiui, nuošliaužų, naikinimu, ir **pagerinti** gyvenimo kokybę miestų teritorijose, visų pirma sodinant medžius.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Buvo pasiūlyta imtis veiksmų dviem lygmenimis: pirma, **pakeisti tendenciją** statyti naujas **konstrukcijas**, kad būtų sumažintas dirvožemio sandarinimo greitis, ir, antra, **pagerinti dirvožemio atkūrimą**, kad būtų galima „sugrąžinti gamtai tai, kas jai padarė poveikį“.

11 pakeitimas. Europos informacijos centrų steigimas teritorijose siekianti išklausti piliečius ir juos konsultuoti

Asocijuotosios Europos noras: Glaudesnė ir prieinamesnė Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos namai, vietos Europos referentas, geresnė prieiga prie informacijos

Šio pakeitimo tikslas – pateikti konkrečius atsakymus į daugelio dalyvių pastebėtą **nepakankamą Europos jono įkūnijimą** kasdieniame gyvenime ir siekti priartinti Europą prie jos piliečių.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Siekiant sumažinti šį atotrūkį tarp ES ir piliečių, kiekvienoje srityje galėtų būti paskirtas **specialus** ryšių punktas, kurio užduotis būtų išklausti piliečius ir juos konsultuoti. Šio informacijos centro teikiama informacija galėtų būti socialinio ir ekonominio pobūdžio, visų pirma informacija apie galimybę gauti Europos pagalbą arba informaciją, pavyzdžiui, apie lobistų vaidmenį. Teikiama informacija būtų skirta tiek plačiajai visuomenei, tiek specialistams, visų pirma siekiant konsultuoti MVĮ ir padėti projektų savininkams gauti ES lėšų. Ilgainiui dėl šio pokyčio galėtų būti sukurtos **Europai skirtos** vietos, panašios į esamus Europos namus,

tačiau savivaldybių lygmeniu būtų galima sukurti puikų teritorinį tinklą.

Šiopokyčio sėkmė būtų visiška, jei kiekvienas pilietis kaip *prirodymą žinotų* apie šio referento egzistavimą ir šią Europai skirtą išteklių vietą, kuri suteiktų išteklių, išklaustyti, informuoti ir patartų.

Changement 12 – Europos Parlamento rinkimų metodo suvienodinimas dvidešimt šeštoje valstybėje narėje ir piliečių artumo didinimas dabartinius rinkimus pakeičiant vienmendačiais rinkimais regionų lygmeniu

Asocijuotosios Europos noras: Veiksmingesnio valdymo Europa

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: instituciniai pokyčiai, piliečių tolesni veiksmai, susiję su veiksmais per visą kadenciją

Šis pakeitimas atspindi piliečių norą stiprinti savo **artumą išrinktiems atstovams** ir stebėti savorinkimus per visą savo kadenciją. Juo reaguojama į plačiai paplitusią išvadą, kad išrinkti Europos Parlamento atstovai nepakankamai atsižvelgia į piliečiams susirūpinimą keliančius klausimus imdamiesi konkrečių veiksmų.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Rinkimų metodo pakeitimas reikštų **balsavimo sistemos suvienodinimą Europos** lygmeniu ir perėjimą nuo nacionalinių rinkimų apygardų prie regioninių rinkimų apygardų, kuris, kaip numatoma, bus įmanomas iki 2035 m.

Changing 13 – Bendros politikos, kuria siekiama gerinti migrantų (įskaitant neteisėtus migrantus) priėmimą ir socialinę bei profesinę integraciją, nustatymas

Asocijuotosios Europos noras: Europa, užtikrinanti pagarbą pagrindinėms teisėms

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos migracijos valdyba, užtikrinanti deramą priėmimą visoje Europoje

Šiuopakeitimusi siekiama pagerinti migrantų priėmimą Europos Sąjungoje – problemą, kurią piliečiai vieningai įvardijo kaip **nepaprastą padėtį**. Susiklosčius dabatinei padėčiai, **bendros, suderintos ir solidarumu grindžiamos imigracijos politikos** sukūrimas, regis, yra pagrindinė taikos užtikrinimo priemonė.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Tokio pokyčio sėkmė lemtų laipsnišką bendros migrantų priėmimo politikos įgyvendinimą.

Komisijai turėtų būti pateikta piliečių iniciatyva, kuri vidutinės trukmės laikotarpiu leistų

priimti **bendrą standartą**, nustatantį migrantų priėmimo ir socialinės integracijos sistemą. Ilgainiui šis standartas būtų remiamas įsteigiant **specializuotą Europos imigracijos** biurą ir pripažįstant migracijos politiką Europos Sąjungos kompetencija.

14 skyrius. Įvairių Europos regionų specifinių savybių (maisto produktų etikečių, amatininkų produkcijos, tradicijų) išsaugojimas, siekiant išvengti gyvenimo būdo standartizavimo ir užtikrinti produktų atsekamumą ir kokybę

Souhait iš asocijuotosios Europos: Europa, kurioje vyrauja kiekvienos valstybės interesai

Ką reiškia šis pokytis?

Raktažodžiai: Europos ženklai, kuriais vertinama kultūrų ir tradicijų įvairovė

Šio pokyčio tikslas – išsaugoti **Europos tradicijų ir kūrinių įvairovę** ir išvengti gyvenimo būdo standartizavimo, kuris dažnai vadinamas Europos Sąjungos kritika.

Kokie yra pagrindiniai žingsniai ir sėkmės kriterijai?

Piliečiams pagrindinis tikslas – padaryti esamą duomenų bazę, kurioje būtų išvardyti įvairūs **Europos ir nacionaliniai ženklai, prieinamesnė**. Šiuo tikslu *siūloma trimis paspaudimais* sukurti interneto svetainę: vienu spustelėjimu pateksite į svetainę, kitu – į Europos Sąjungos regionų žemėlapi, o paskutiniu – į kiekvieno regiono etikečių aprašymą.

Šio pokyčio sėkmė būtų geresnis informavimas apie esamus laimėjimus, dėl kurio piliečiai geriau **žinotų** apie Europos kultūrų įvairovę.

Antroji dalis: Konsultacijų „Žodis jaunimui“ rezultatų pristatymas

Konsultacijų datos

nuo 2021 05 09 iki 2021 07 18

Dalyvavimo duomenys

50 008 dalyviai

2 918 pasiūlymų

338 330 balsų

Konsultacijos „Kalbėjimas su jaunimu“ buvo pradėtos Valstybinio Europos reikalų sekretoriato iniciatyva. Šios konsultacijos vyksta vykstant Konferencijai dėl Europos ateities – precedento neturinčiam dalyvaujamosios demokratijos procesui, kuriam vadovauja Europos institucijos ir kurio tikslas – sudaryti sąlygas visiems Europos piliečiams pareikšti savo nuomonę apie tai, ko jie tikisi iš Europos Sąjungos. Konsultacijų metu įgyta patirtimi bus remiamasi Konferencijos dėl Europos ateities ir Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos darbe.

4 pagrindinės pamokos

1. Masinis jaunimo mobilizavimas: Konsultacijose dalyvavo daugiau kaip **50 000 jaunų Prancūzijos piliečių** iš visų teritorijų.

2. **Svarbiausi sutarimai susiję su Europos kovos su klimato kaita politika, gamybos perkėlimu į Europą, Europos demokratijos atgaivinimu, ES svarba pasaulyje** (ekonomika, moksliniai tyrimai, žmogaus teisės, diplomatija).

3. Sveikesnė ir vieningesnė Europa idėja įgyvendinama per visą konsultacijų procesą, siekiant bendro sutarimo keliais klausimais:

Ekonominiuoju žvilgtelėjus stipresnė Europa (visų pirma persikeliant) Kinijai arba Jungtinėms Valstijoms

Diplomatinė Europa, svarbesnė tarptautinėje arenoje

Europa pirmauja kovoje su klimato kaita pasaulyje

Jaunystės suburta Europa

Mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje vieninga Europa

4. Jaunimui patarė **keturioms idėjoms, papildančioms piliečių forumų idėjas**:

Aplinką tausojanti ir socialiai atsakinga Europos ekonomika

Europa, geografiškai labiau sujungta geležinkeliais

Fiskališkai teisingesnė Europa

Tvirti ES veiksmai moterų teisių srityje

22 pripažintos ir 13 prieštarinių idėjų pagal 9 Konferencijos dėl Europos ateities temas

Pripažintos idėjos grindžiamos pasiūlymais, kuriems labai pritarė konsultacijų dalyviai. Labiausiai pritariama pripažintiems pasiūlymams, kuriems išnaudojama vidutiniškai 79 proc. „už“ atiduotų balsų.

Kontroveršios idėjos formuojamos iš pasiūlymų, dėl kurių konsultacijose daugiausia diskutavo participants, išlaikant pusiausvyrą tarp balsų už ir prieš. Per konsultacijas daugiausia diskutuota dėl prieštarinių pasiūlymų: vidutiniškai 40 proc. „už“ ir 38 proc. „prieš“.

Išanalizavus šiuos pasiūlymus nustatytos 22 populiarios ir 13 prieštarinių idėjų. Šios 22 idėjos buvo pripažintos, o 13 prieštarinių idėjų buvo suskirstytos į 9 kryptis, atitinkančias pagrindines Konferencijos dėl Europos ateities temas.

Populiarių ir prieštaringų idėjų sintezė

Klimato kaita ir aplinka			
● Tvirtesnės Europos aplinkos politikos kūrimas	● Pažanga siekiant tvaresnio žemės ūkio	● Ryžtingesni veiksmai siekiant apsaugoti biologinę įvairovę	
● Geležinkelių transporto plėtra ES	● Energetikos pertvarkos spartinimas	● Apriboti pakavimą ir pagerinti atliekų tvarkymą	
🌱 Aplinkosauginio sąmoningumo didinimas	🌱 Skatinti ekologiškai atsakingus statybos procesus	🌱 i branduolinę energetiką	
Europos demokratija			
➡ Geresnė komunikacija apie ES vaidmenį ir darbą	● Europos Sąjungos demokratinio veikimo keitimas	🌱 Kova su dezinformacija	
🏛️ Paversti Europą federacija	🏛️ Valstybėms narėms paliekama daugiau autonomijos	🏛️ Stipresnės Europos vykdomosios valdžios kūrimas	
🏛️ Suteikti jaunimui vietą Europos institucijose			
Ekonomika, socialinis teisingumas ir užimtumas			
● Gamybos perkėlimas į Europą siekiant didesnės autonomijos	🌱 i prekybos didinimas	● Kova su mokesčių vengimu ir mokesčių vengimu	
🏛️ Europos darbo užmokesčio suderinimas	🏛️ Įvesti universalias pajamas	🏛️ Perorientuoti Europą į antikapitalistinį modelį	
Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas		Skaitmeninė transformacija	
● Sudaryti sąlygas jaunimui daugiau keistis informacija su kitomis ES šalimis	🌱 Skatinti ne anglų kalbos mokymąsi	🌱 i mokslinius, skaitmeninius ir aplinkos tyrimus	🌱 Informuotumo apie skaitmeninį formatą ir jo keliamus pavojus didinimas
🏛️ Užtikrinti, kad Europos jaunimo viešnagės būtų privalomos		🏛️ Kriptovaliutų plėtra Europoje	
Vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas		Sveikata	
● ES veiksmų pagarbos žmogaus teisėms srityje stiprinimas	🌱	🌱 Investavimas į sveikatą	🌱 Pagerinti mūsų maisto produktų kokybę
ES pasaulyje		Imigracija	
● Sudaryti sąlygas ES sverti tarptautiniu mastu	🏛️ Europos ginkluotųjų pajėgų kūrimas	🏛️ Sumažinti arba lydėti imigraciją į Europą	

➡ Pagrindinė idėja (pripažinta daugiau kaip 10 pasiūlymų)

🌱 Unikali idėja (<10 pasiūlymų)

🏛️ Prieštaringa idėja (3 prieštaringi pasiūlymai)

Išvada

Trumpai tariant, jums Europa 2035 m. turēs būti...“:

Piliečių atsakymaiš nacionalinės konferencijos į paskutinį klausimą:

Trumpai tarīant, jums Europa 2035 m. turēs būti... “

II C Nacionaliniai forumai: Vokietija

Nacionalinis piliečių forumas dėl Europos ateities Berlyne

-Piliečių rekomendacijos -

Sausio 5, 8, 15 ir 16 d. Vokietija surengė nacionalinį piliečių forumą dėl Europos ateities. Piliečių atrankos procesas vyko po sluoksniškos atsitiktinės Europos piliečių forumų dalyvių atrankos. Dalyvauti pakviesta 12 000 Vokietijos piliečių; Šimtas iš jų buvo atrinkti, atsižvelgiant į dabartinius Vokietijos Federacinės Respublikos surašymo duomenis, siekiant atspindėti Vokietijos visuomenės ir visų gyventojų įvairovę. Nacionalinio piliečių forumo metu dalyviai aptarė penkias temas: ES pasaulyje; stipresnė ekonomika; klimato kaita ir aplinka; socialinis teisingumas; Europos vertybės ir teisinė valstybė. Po to jie parengė konkrečias rekomendacijas kiekvienai iš šių temų, kurios buvo priimtose sausio 16 d. galutinėje plenarinėje sesijoje: www.youtube.com/watch?v=cefqmarZXzY

1 grupė:

Užsienio prekybos interesų susiejimas su klimato politikos priemonėmis

Rekomenduojama, kad ES (visų pirma Europos Komisija) pradėtų įgyvendinti investicijų klimatui nekenkiančias technologijas ir inovacijas paketą, įskaitant finansavimo programas. Šis paketas turėtų būti finansuojamas iš su klimatu susijusių importo muitų, kurie būtų konkrečiai paskirstyti ir perkelti kaip finansinė kompensacija už žalą klimatui. Atsižvelgiant į tai, būtų sukurta tam tikrų produktų tvarumo vertinimo taškų sistema. Aiški ES pozicija ir stipri bei novatoriška Europa padėtų siekti pasaulinių kovos su klimato kaita tikslų. Tai padėtų sustiprinti Europos Sąjungos, kaip pasaulinio pionieriaus ir atsakingo modelio, užtikrinančio gerovę ir galinčio paskatinti ilgalaikius pokyčius pasauliniu mastu, vaidmenį. Šie tikslai mums yra svarbūs, nes ES svariai prisideda prie kovos su klimato kaita, kuri ilginiui galėtų atlikti svarbų vaidmenį kuriant taiką pasaulyje.

2 apskritasis stalas.

Sukurti paskatas pradėti gamybą ES, visų pirma susijusią su prekėmis

Siekiant palengvinti prekių gamybą ES, rekomenduojame paspartinti standartizuoti patvirtinimo procedūras, sumažinti biurokratiją ir teikti subsidijas ES steigiamoms įmonėms ir (arba) ES steigiamoms gamybos vietoms. ES turėtų masiškai skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, kad būtų sumažintos energijos sąnaudos.

Šiomis priemonėmis norime sutrumpinti tiekimo grandines ir padaryti jas palankesnes klimatui, padėti stiprinti ES ir kurti darbo vietas ten, kur gerbiamos žmogaus teisės.

Šie tikslai mums yra svarbūs, nes perkėlus gamybą į ES taptų savarankiškesnė tarptautiniu mastu ir mažiau politiškai pažeidžiama.

1 grupė:

„Digi-Score“ – taškų sistema siekiant tvirtos ES masto skaitmeninės ekonomikos

Siūlome įdiegti viešai prieinamą skaitmeninę suvestinę „Dig i-Score“, kurią valdytų Europos Komisija (Ryšių tinklų, turinio ir technologijų GD). Tai būtų tiksli reitingavimo sistema, pagal kurią būtų galima nustatyti ir palyginti dabartinį ES įmonių skaitmeninės brandos lygį. Šiuo pasiūlymu norime skatinti didesnę skaitmeninimą visoje Europoje. Įmonės, kurių skaitmeninis balas yra žemas, turėtų teisę gauti tikslinę paramą, kad padėtų joms pasivyti kitus.

Cir tikslas mums yra svarbūs, nes jie padėtų sudaryti sąlygas didesniai našumui, efektyvumui ir pardavimui ir taip sustiprintų Europos, kaip gamybos pagrindo, vaidmenį.

2 apskritasis stalas.

Informacijos platforma, skirta keitimuisi žiniomis ir patirtimi visoje ES

Rekomenduojame ES sukurti informacinę platformą, skirtą keistis žiniomis ir patirtimi ES lygmeniu. Mūsų tikslas – dalytis informacija apie ES vykdomą tarpvalstybinę švietimo ir mokymo veiklą, pateikti gerosios patirties pavyzdžių ir suteikti piliečiams galimybę pristatyti naujas tarpvalstybinių mainų idėjas. Be to, papildoma informacija galėtų būti teikiama esamuose techninių ekspertų forumuose (pvz., energetikos, aplinkos ar skaitmeninimo klausimais).

Nemanome, kad tai svarbu, nes piliečiams reikia skaidrumo, susijusio su esama tarpvalstybine švietimo ir mokymo veikla. Jiems turėtų būti teikiamos geresnės ES lygmens gairės dėl esamų forumų ir platformų.

1 grupė:

Gaminių gyvavimo trukmės garantijų reglamentas

Rekomenduojame ES priimti teisės aktus, kuriais būtų nustatyta ilgesnė kiekvieno ES gaminamo ir parduodamo produkto naudojimo trukmė ir kurie šiuo atžvilgiu būtų skaidrūs vartotojų atžvilgiu.

Ištekliai yra riboti, todėl būtų sutaupyta pinigų ir sumažėtų atliekų kiekis, o tai būtų naudinga aplinkai, klimatui ir vartotojams.

Taip norime paskatinti gamintojus pateiktirinkai patvaresnius ir pataisomus gaminius.

2 apskritasis stalas.

ES ilgalaikė tvaraus vartojimo ir gyvenimo būdo kampanija

Rekomenduojame, kad Europos įstaiga, įskaitant filialus ES šalyse, turėtų savo išteklius ir vadovautų šiai kampanijai.

Mūsų tikslas – užtikrinti, kad visi ES piliečiai atpažintų save bendroje tapatybėje, geriau suvoktų tvaraus vartojimo ir gyvenimo būdo poreikį ir juos taikytų.

Šie tikslai mums yra svarbūs, nes norime pažadinti vidinę motyvaciją tvariam gyvenimo būdui.

1 grupė:

Daugiau mainų galimybių studentams Europoje

Rekomenduojame Europos Sąjungai priimti tik programą „Erasmus“, bet ir reglamentą dėl 14–25 metų amžiaus moksleivių ir studentų mainų programos, neatsižvelgiant į jų kilmę, lytį ir išsilavinimo lygį. Šią mainų programą turi sistemingai įgyvendinti ir skatinti vietos mokyklos. Kiekvienas studentas turėtų turėti galimybę dalyvauti mainų programoje bet kuriuo mokymosi metu. Šiuo tikslu Europos Komisija turėtų pateikti pasiūlymą Europos Parlamentui ir Europos Vadovų Tarybai.

Mūsų tikslas – suteikti moksleiviams ir studentams galimybę dalyvauti mainų programose visoje Europoje, neatsižvelgiant į jų akademinius rezultatus ir tėvų finansinę paramą. Europos mainų kultūrą turėtų būti puoselėjama mokykliniame amžiuje. Visų pirma svarbu, kad mainų programos būtų lengvai prieinamos ir be biurokratijos. Šia mainų programa norime užtikrinti Europos solidarumą ir sumažinti kalbos barjerus. Šiuo požiūriu reikia atsižvelgti į švietimo lygybę ir dalyvavimą švietime, kad būtų stiprinami tarpkultūriniai ir bendravimo įgūdžiai.

Šie tikslai mums svarbūs, nes jie gali padėti skatinti Europos sanglaudą, stiprinti pagarbą ir bendradarbiavimą ir nuo ankstyvo amžiaus skleisti Europos vertybes, kad Europos įvairovė būtų galima vertinti kaip galimybę.

2 apskritasis stalas.

Su darbu susijusio bazinio darbo užmokesčio nustatymas

Rekomenduojame, kad už užimtumą ir socialines teises atsakingas Europos Komisijos narys pateiktų Europos Parlamentui pasiūlymą nustatyti bazinį darbo užmokestį, susijusį su užimtumu visose valstybėse narėse. Šį bazinį darbo užmokestį turėtų sudaryti minimalios pajamos, kurių pakaktų pragyvenimui užtikrinti, ir specialus priedas prie užimtumo.

Mūsų tikslas – užtikrinti, kad darbo rezultatai ir darbo užmokestis būtų suderinami ES, siekiant stiprinti socialinį teisingumą. Šis tikslas mums svarbus, nes juo būtų užtikrinta, kad darbo rinkoje būtų laikomasi pagrindinio ES principo: panašios gyvenimo ir darbo sąlygos, neatsižvelgiant į asmens gyvenamąją vietą ir profesiją.

1 grupė:

Europos vertybių įkūnijimas ir informavimas apie jas pasitelkiant emocijas

Rekomenduojame konkretesnes Europos vertybes iremociingiau apie jas informuoti. Tai būtų galima pasiekti, pavyzdžiui, pasitelkiant „integracijos“ paketą, apimantį žiniasklaidą, interaktyvius elementus ir aktyvesnį piliečių dalyvavimą.

Mūsų tikslas – kad visi ES gyventojai žinotų bendras vertybes ir kad jos taptų jų nuosavybe.

Šis tikslas mums svarbus, nes jis yra mūsų sambūvio vertybių bendruomenės pagrindas. Šios vertybės yra per mažai žinomos, nes trūksta asmeninio ryšio. Turime užmegzti šį ryšį.

2 apskritasis stalas.

„Gyvenimas ES“

Rekomenduojame ES sukurti savo televizijos švietimo ir informavimo programą, kad visi ES piliečiai būtų geriau informuoti apie mūsų bendras vertybes ir visiems būtų užtikrinta lengva ir nekliudoma prieiga prie šios informacijos. Šie tikslai mums svarbūs, nes norime geriau suprasti kiekvienos ES šalies viešąją nuomonę. Tokiu būdu norime stiprinti bendrą pagrindą ir padėti suburti piliečius, kad būtų skatinamas didesnis solidarumas, ir mokyti juos teisinės valstybės, kad būtų išsaugota demokratija.

II D Nacionaliniai forumai: Italija

Panel of citizens responsible for formulating recommendations for the Conference on the Future of Europe, 2022 m. kovo 11–12 d.

Apibendrinamoji ataskaita

Roma, 2022 m. kovo 16 d.

Turinys

II D Nacionaliniai forumai: Italija 234

1. Pagrindiniai kolegijos organizavimo proceso principai 236
2. Dalyvių atranka ir dalyvavimo būdas 237
3. Grupės darbo organizavimas 240
4. Darbo programa 240
5. Pateiktos rekomendacijos 242

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas 242

1. Pranoksta praėjusio šimtmečio gamybos modelį 242
2. Generacinės ir įtraukios gamybos taisyklės 243
3. Augimo vertinimas pagal gyventojų laimę, o ne pagal produktų kiekį 243
4. Didesnė valstybių integracija 244
5. Įtraukties politika 245
6. Užimtumas 246

Europa pasaulyje 247

1. Europinės tapatybės stiprinimas 247
 2. Ekonomikos ir institucijų stiprinimas 247
 3. Bendradarbiavimas ir partnerystės 248
 4. Politinis ir kultūrinis orientyras 249
6. Galutinis dalyvių vertinimas 249

1. Pagrindiniai grupės organizacinio proceso principai

Visas forumo įgyvendinimo procesas parengtas taip, kad atitiktų Konferencijoje dėl Europos ateities pateiktose Nacionalinių piliečių forumų gairėse pateiktus nurodymus. Konkrečiau:

- **Tikslas:**

Visi pakviesti dalyvauti forume asmenys užpildė dalyvavimo klausimyną, kuriame nurodyti projekto tikslai ir uždaviniai, taip pat pateiktos konkrečios nuorodos į Konferenciją dėl Europos ateities, aptartos temos ir dalyvavimo sąlygos.

- **Skaidrumas:**

Visi iniciatyvą pristatantys dokumentai dalyviams buvo pateikti įvairiomis priemonėmis, visada pateikiant nuorodą į oficialią konferencijos svetainę. Visiems dalyviams dokumentai buvo išsiųsti e. paštu.

- **Įtraukumas:**

Kvietimas dalyvauti buvo išsiųstas įvairiais kanalais: pvz., e. paštu **SWG** bendruomenės nariams ir per „Twitter“ ir „LinkedIn“ išplatinant nuorodą į paraiškos formą. Dėl to iš viso buvo suteikta daugiau kaip 400 prieigos prie paraiškos formos ir 245 paraiškos. Dalyvių atranka (atsitiktinė) buvo vykdoma taip, kad būtų užtikrintas skirtingos lyties, amžiaus, socialinės kilmės, gyvenamosios vietos ir užimtumo statuso asmenų dalyvavimas.

- **Reprezentatyvumas:**

Nors imties dydis nėra statistiškai reprezentatyvus, imtis buvo sudaryta taip, kad būtų pasiektas didžiausias dalyvių heterogeniškumas, siekiant atkurti tikslinės auditorijos mikrokosmą.

- **Informacija:**

Visi dalyviai gavo įvairios informacijos apie konferenciją ir forumo metu aptartas temas. Įvadinėje dalyje dalyviams buvo priminta apie projekto tikslus ir sąlygas, laikantis neutralumo ir išsamumo principų. Visi dalyviai turėjo galimybę prašyti daugiau informacijos ir informacijos apie renginį tiesioginiais projektų vadovų, dirbančių **Komisijos tarnybų darbo grupėje, telefono numeriais.**

- **Svarstymų grupės:**

Pagrindinis viso proceso tikslas buvo parengti bendrai kuriamas rekomendacijas, kurios būtų skirtos Europos Sąjungai ir kurioms plačiai pritartų dalyviai. Darbo organizavimobūdas ir grupių vadovavimas lėmė procesą, kurio metu daugiausia dėmesio buvo skiriama dalyvių indikacijų rinkimui, apdorojimui ir sintezei, taip pat pačių grupių atliekamam jų tikrinimui ir patvirtinimui kitame darbo posėdyje.

- **Tvarkaraštis:**

Darbo sesijų metu buvo sukurta atpalaiduojanti atmosfera, suteikianti dalyviams daug laiko giliau įsigilinti į temas, kuriomis jie buvo pakviesti diskutuoti, pareikšti savo nuomonę ir išklausti kitų. Dėl tos pačios priežasties buvo nuspręsta šias dvi pagrindines grupes padalyti į du pogrupius. Be to, darbas buvo paskirstytas per dvi dienas, kad suformuluotos idėjos galėtų pailsėti.

- **Tollesni veiksmai:**

Paskutinę dieną visos grupės patikrino ir patvirtino pirmąją rekomendaciją, pateiktą per pirmąjį darbo etapą, projektą. Kaite rezultatai ataskaita buvo pateikta Ministrų Tarybai pirmininkaujančios valstybės

narės Europos teminiam skyriui ir gautas atitinkamas leidimas, galutinė rekomendacijų redakcija buvo perduota visiems forumo dalyviams. Visais atvejais dalyviai buvo kviečiami toliau stebėti konferencijos veiklą interneto svetainėje ir per atnaujinimus, kurie bus paskelbti.

- **Sąžiningumas:**

Visą darbo procesą nepriklausomai vykdė SWG, priklausomai nuogautos informacijos. Ministrų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės Europos teminis skyrius buvonoat informuojamas apie įvairius iniciatyvos etapus ir rezultatus.

- **Privatumo apsauga:**

Buvo visiškai užtikrintas dalyvių privatumas. Kad galėtų dalyvauti komisijos veikloje, visi kandidatai turėjo pasirašytis aktais reikalaujamą informuoto asmens sutikimo formą.

- **Vertinimas:**

Proceso pabaigoje visiems dalyviams buvo išsiųstas klausimynas jų patirčiai įvertinti. Rezultatai apibendrinami šioje ataskaitoje.

2. Dalyvių atranka ir dalyvavimo būdas

Atranka

Prieš renginį vykusio komunikacijos etapo tikslas buvo atrinkti ne mažiau kaip 50 Italijos piliečių, norinčių dalyvauti iniciatyvoje.

Šiuo tikslu buvo sukurta trumpa savarankiškos paraiškos forma – klausimynas, kuristuri būtiųpildytas internetu SWG platformojeir kuriamevisoiniciatyvos suinteresuotosios šalys galėjo pateiktiparaiškas, nurodydamos duomenis, kuriuos reikia įtraukti į grupes, iš kurių pareiškėja buvo atrinkti atsitiktine tvarka. Būtinose dalyvavimo sąlygos: turėti interneto ryšį, įrenginį su mikrofonu ir vaizdo kamera, taip pat pasirašyti konferencijos chartiją.

Paraiškos forma buvo paskelbta socialiniuose tinkluose iš SWG paskyrų. Šiuo tikslu tinkle „Twitter“ paskelbti šeši įrašai, o tinkle „LinkedIn“ – vienas, ir gauti šie rezultatai:

Socialinis tinklas	Datos	Peržiūrų skaičius	Prieiga prie paraiškos formos
 Twitter	6 etatai kovo 8–10 d.	889	31
 LinkedIn	1 pranešimas kovo 8 d.	410	25

Tuo pat metu SWG bendruomenės nariai buvo pakviesti teikti paraiškas pagalkvietimo strategiją, kuria siekiama užtikrinti kuo didesnę Italijos gyventojų atstovavimą ne tik socialinių ypatumų, bet ir idėjų, kultūrinių orientacijų ir vertybių požiūriu.

Paraiškas galima teikti nuo 2022 m. kovo 8 d. 8.00 val. iki kovo 10 d. 16.00 val. Iš viso per šį procesą suteikta 420 prieigos prie paraiškos formos galimybių ir gauti 225 išsamūs prašymai.

Iš viso reikalavimus atitiko 140 asmenų, iš kurių 70 buvo atrinkti remiantis kriterijumi, kuriuo siekiama užtikrinti lyčių, geografinio pasiskirstymo, amžiaus ir išsilavinimo lygio pusiausvyrą.

Vykdant kandidatų atrankos procedūrą ypatingas dėmesys buvo skiriamas sąžiningos dalyvių atrankos tikimybės principui ir atsitiktiniu kriterijumi grindžiamoms procedūroms.

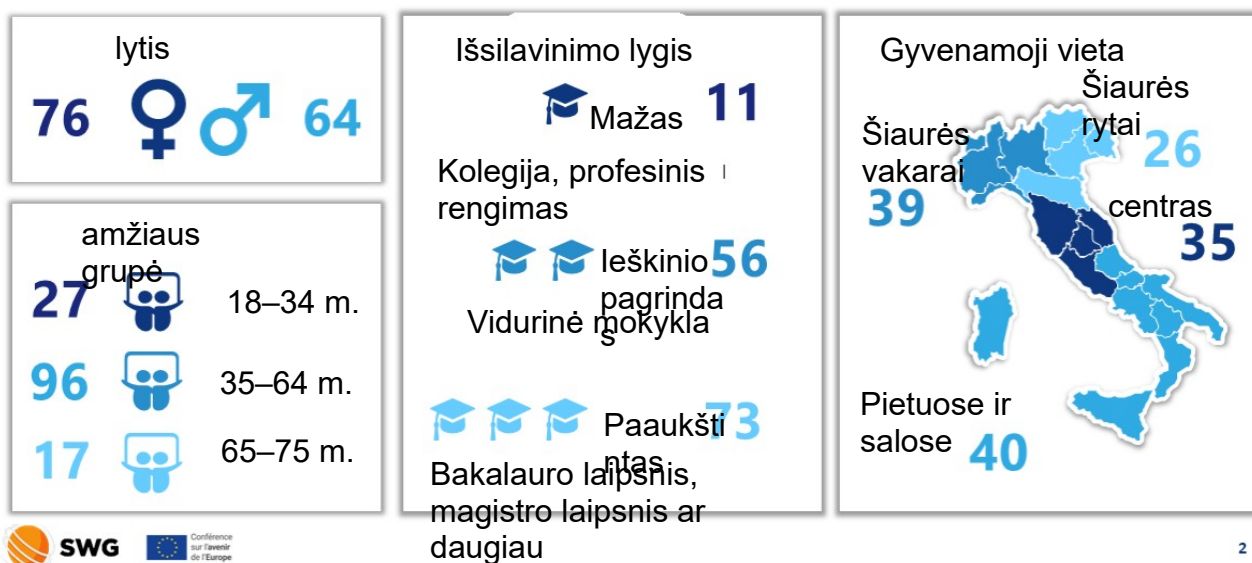
Atrankos atsitiktinumas buvo pagrindinis projekto elementas siekiant užtikrinti prieigos proceso sąžiningumą. Tačiau, atsižvelgiant į iniciatyvos dvasią, atrodė svarbu parengti strategiją, kuria būtų

siekiama ne tik įtraukti kuo daugiau žmonių, bet ir užtikrinti kuo didesnę atrinktų asmenų nevienalytiškumą, kad būtų skatinama kuo didesnė įtrauktis.

Apibendrinant, reikalavimus atitinkantys asmenys pasiskirstė taip:

Reikalavimus atitinkančių kandidatų paskirstymas

140

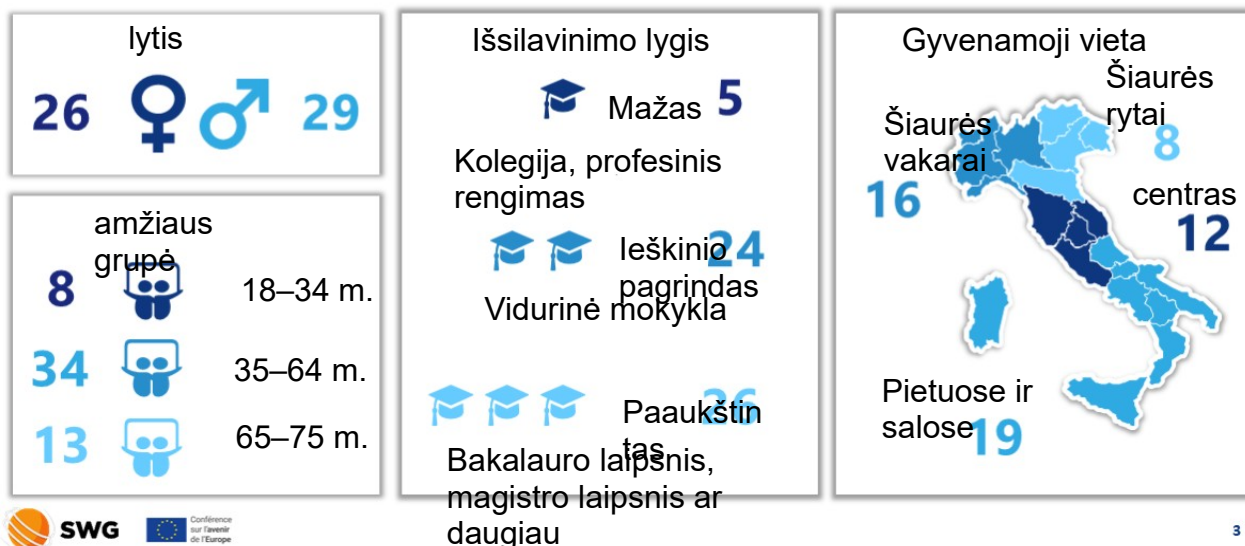
2

Atrinkus 70 kandidatų, renginio rytą jiems buvo paskambinta telefonu, kad būtų patvirtintas jų dalyvavimas. Šiuos skambučius SWG kontaktinis centras atliko taikydamas kompiuterizuotos telefoninės apklausos (CATI) metodą. Iš viso šio etapo pabaigoje 59 asmenys patvirtino savo dalyvavimą ir buvo užregistruoti. **Iš jų 55 aktyviai dalyvavo forume.**

Diskusijos dalyvių pasiskirstymas pagal socialinę sritį ir amžių buvo toks:

Aktyviųjų dalyvių pasiskirstymas

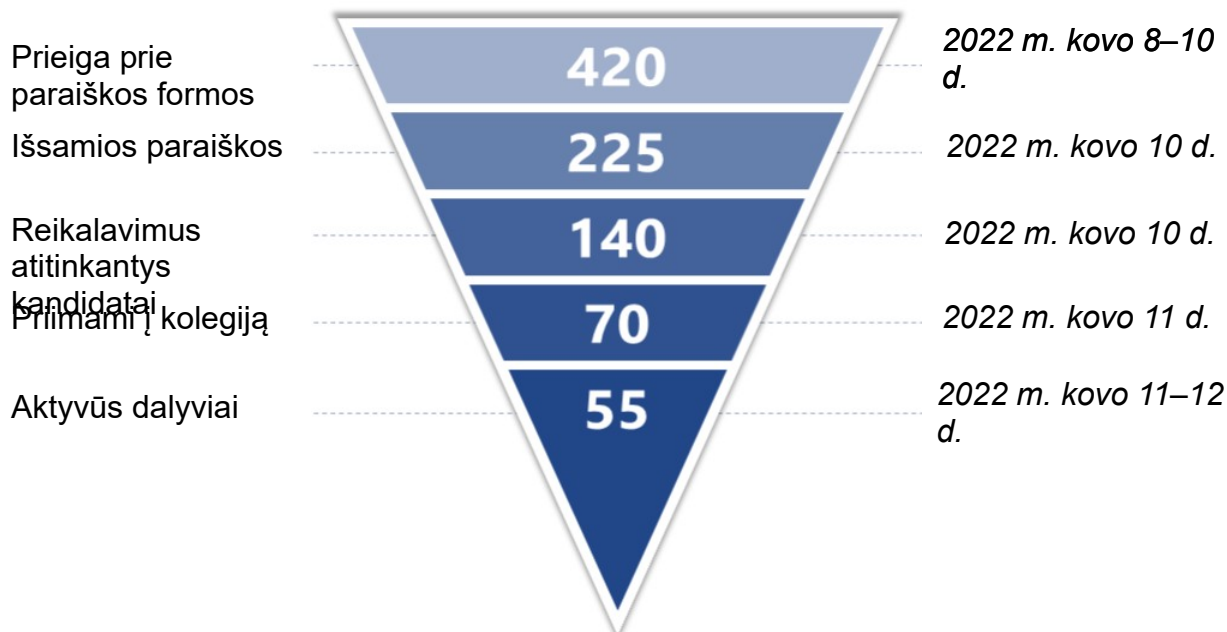
55

3

Trumpai tariant, atrankos proceso etapų rezultatai yra tokie:

Paraiškų teikimo procesas

Ryšių įranga

Siekiant nuo pat pradžių užtikrinti aukštą motyvacijos ir dalyvavimo lygį, visiems dalyviams buvo pateikti šie dokumentai:

- **Konferencijos dėl Europos ateities ir nacionalinių forumų informacijos suvestinė;**
- Konferencijos dėl Europos ateities **chartija**;
- **temų, kurios bus aptariamose forumų metu;**
- **Dalyvavimui būtina techninė ir organizacinė informacija.**

3. Grupės darbo organizavimas

Siekiant sudaryti sąlygas kuo didesniai dalyvavimui, įskaitant asmenis, turinčius „professionnels“ įsipareigojimų, grupė buvo organizuojama du pusdienius iš eilės, įskaitant vieną savaitgaliais, pagal šį tvarkaraštį:

- **Kovo 11 d., penktadienis, 16.00–20.00 val.**
- **Kovo 12 d., šeštadienis, 10.00–12.00 val.**

Šio pasirinkimo tikslas buvo, viena vertus, sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojams dalyvauti iniciatyvoje ir, kita vertus, padalyti dalyvavimo laiką, kad būtų skatinamas didesnis dėmesys ir dalyvavimas, taip pat tolesnis pateiktų temų ir pasiūlymų svarstymas. Forumo dalyviai, naudodamiesi platforma „GoToMeeting“, prisijungė prie dviejų darbo sesijų ir buvo suskirstyti į keturias grupes (po dvi kiekvienai teminei sričiai), kurioms vadovavo **SWG** moderatorius ir už intervencinių veiksmų protokolų rengimą atsakingo asmens pavaduotojai. Diskusijų vedėjai moderavo grupes taikydami dvi skirtingas diskusijų kryptis (po vieną kiekvienai teminei sričiai), siekdami kuo labiau įtraukti visus atrinktus žmones ir užtikrinti kuo didesnę įtrauktį ir neutralumą grindžiamą požiūrį.

4. Darbo programa

Pirmoji sesija (2022 m. kovo 11 d., penktadienis)

- 15.00 val. – Virtualios salės atidarymas ir galimybė dalyviams prisijungti prie platformos, kad patikrintų, ar tinkamai veikia jų garso ir vaizdo sistemos.
- 16.00 val. – moderatoriaus įžanginis žodis: iniciatyvos priežasčių paaiškinimas ir darbo struktūros aprašymas.
- 16.15 – Dalyvių suskirstymas į grupes pagal paraiškų teikimo etape nurodytus pageidavimus.
- 16.20 – Grupės diskusijos pradžia.
- 20:00 – Sesijos pabaiga.

Antroji sesija (2022 m. kovo 12 d., šeštadienis)

- 10 val. – Darbo atnaujinimas perskaičius pirmosios dienos darbo rezultatus.
- 10.15 val. – Diskusijos tęsinys, išsamios diskusijos ir dalyvių pastabos.
- 12.00 – Darbo pabaiga.

5. Pateiktos rekomendacijos

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas

1. *Pranoksta praėjusio šimtmečio gamybos modelį*

Ekspertų grupė laikėsi nuomonės, kad naujausi pasauliniai įvykiai (COVID-19 pandemija ir Rusijos bei Ukrainos konfliktas) taria maiparodė dabartinio Europos gamybos modelio ribas, ir pabrėžė, kad reikia peržiūrėti požiūrį, kurį daugelis apibūdina kaip „priklausantį praėjusiam amžiui“.

Įrodymai, kad Europa yra priklausoma nuo energijos ir maisto importui iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių, taip pat atradimas (pandemijos metu), kad vien tik neįmanoma pagaminti tiek medicinos priemonių ir vakcinų, kiek reikia kovai su viruso plitimu, sudarė įspūdį, kad mūsų ekonomikos sistema patyrė struktūrinių trūkumų, susijusių su nepakankamu savarankiškumu.

Be to, dalyviai aiškiai mano, kad stipresnė ekonomika, galinti kurti darbo vietas socialinio teisingumo kontekste, turi turėti galimybę įgyti didelį technologinį turtą. Šiuo tikslu labai svarbu remti švietimo sistemą, kurioje vis daugiau dėmesio skiriama su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiems dalykams.

Technologinės inovacijos, tvari energetika, taip pat turizmas ir kultūra yra trys pagrindiniai rytojaus Europos ekonomikos plėtros elementai, ypatingą dėmesį skiriant pagrindinės gamybos išlaikymui, kad būtų išvengta pernelyg didelės priklausomybės nuo trečiųjų šalių rizikos, susijusios su būtiniausių produktų ir žaliavų tiekimu.

Rekomendacijos Brief

- 1. Imtis efektyvių veiksmų klimato kaitos ir alternatyvios energijos srityse.**
- 2. Investuoti į turizmo ir kultūros ekonomiką, taip pat įvertinant daugybę mažų lankytinų vietų Europoje.**
- 3. Dėmesys technologijoms ir inovacijoms kaip augimo varomajai jėgai.**
- 4. Mažinti priklausomybę nuo kitų šalių žaliavų, energijos šaltinių ir žemės ūkio.**
- 5. Skatinti jaunimą studijuoti mokslinius dalykus.**

2. *Generacinės ir įtraukios gamybos taisyklės*

Norėdami peržengti praėjusio šimtmečio ekonominės logikos ribas, taip pat turime peržiūrėti įmonių veiklą reglamentuojančias taisykles ir procedūras. Yra keturios rekomendacijos šia kryptimi, kurios visos atitinka bendrą logiką: viena vertus, supaprastinti taisykles ir, kita vertus, išlaikyti didelį budrumą kovojant su pažeidimais (ypač dėl klastojimo ir nesąžiningos konkurencijos).

Daug dėmesio skiriama poreikiui nustatyti ekonomines taisykles, kurios visų pirma

būtų generatyvinės, kuo labiau sumažinant pasirinkimus, dėl kurių reikia normalizuoti gamybos procesus (pavojinga konkrečiai vietos gamyba, turinti galias kultūrinės šaknis), taip pat žemės ūkio prekių naikinimui dėl poreikio išlaikyti iš anksto nustatytus gamybos kiekius.

Rekomendacijos Brief

- 1. Sumažinti biurokratiją (leidimus, sertifikavimą).**
- 2. Sumažinti produktų standartizavimą ir pripažinti vietos ir regionų ypatumus kultūros ir gamybos požiūriu (pagarbą gamybos tradicijoms).**
- 3. Viršyti žemės ūkio gamybos kvotų logiką ir dėl to sunaikinti produkcijos perteklių.**
- 4. Kova su klastojimu ir nesąžininga konkurencija.**

3. Augimo vertinimas pagal gyventojų laimę, o ne pagal produktų kiekį

Skirti dėmesį praėjusio šimtmečio gamybos modeliui reiškia ne tik keisti gamybos metodus, bet ir kurti naują kultūrą, kurioje augimo rodikliai būtų orientuoti ne tik į pagamintų prekių kiekį, bet ir į gebėjimą užtikrinti piliečiams laimės tikslą. Šioje naujoje ekonomikoje poveikio ir investicijų aspektai negali būti orientuoti į prekes, bet daugiausia dėmesio turi būti skiriama žmonėms. Tai reiškia, kad reikia pereiti nuo rodiklių sistemos, grindžiamos pagamintų prekių kiekiu (BVP), prie sistemos, kuria galima įvertinti žmonių gerovę (BIB – bendroji vidaus laimė).

REKOMENDACIJA Puslapio apačioje

- 1. Plėtoti ekonomiką, kurioje daugiau dėmesio būtų skiriama laimės (bendrosios vidaus laimės) nei prekių (bendrojo vidaus produkto) gamybai.**

4. Didesnė valstybių integracija

Visiems, net ir tiems, kurie yra mažiau patenkinti dabartine organizacija ir iki šiol Europos Sąjungos pasiektais rezultatais, aišku, kad sąjungos nepakanka ir kad Europa turi gebėti vystytis stiprindama nuoseklią politinę vienybę, gebėti derėtis vienu balsu išorėje ir veikti be didesnio vidinio solidarumo. Stipresnė Sąjunga yra esminis Europos Sąjungos politinės, komercinės ir gamybinės galios stiprinimo aspektas: pagrindinių teisės aktų vienodumą ir integruotą bei nuoseklią įmonių ir piliečių apmokestinimo sistemą, kurioje būtų suderinti piliečiams mokami atlyginimai ir teikiamos paslaugos. Tik taip turėsime Europą, galinčią sumažinti socialinius skirtumus ir skatinti gyvenimo kokybę.

Tai reiškia, kad nereikia grįžti prie pastarųjų metų pasiekimų ir išsaugoti gerovės valstybės koncepcijos, kuri, pasak forumo narių, yra labiausiai giriamą pasaulį ir labiausiai susirūpinusi dėl lygių galimybių ir socialinio teisingumo užtikrinimo savo piliečiams.

Rekomendacijos Brief

1. Nedarykite kompromisų dėl socialinių teisių (visuomenės sveikatos, visuomenės švietimo, darbo politikos).
2. Konsoliduoti tai, kas buvo padaryta bendros valiutos ir mokėjimo sistemų bei telekomunikacijų sujungimo srityje.

Tačiau šiandien atrodo, kad visko, kas buvo padaryta praėjusiu metu, nebepakanka, ir ateities Europa turi padaryti lemiamą šuolį valstybių narių integracijos srityje, vadovaudamasi vidaus vizija, kuri grindžiama ne konkurencija, o bendradarbiavimu, užtikrinant, kad kiekvienas Europos pilietis galėtų naudotis tomis pačiomis garantijomis ir galimybėmis sistemomis visose Sąjungos valstybėse narėse.

Rekomendacijos Brief

1. Peržengti valstybių savanaudiškumą ir tendenciją siekti individualios naudos kitų sąskaita.
2. Sukurti sistemą, pagal kurią visose šalyse būtų taikomi vienodi įstatymai, mokesčių sistemos, muitai ir rinkliavos.
3. Koordinuoti skirtingų valstybių mokesčių režimai, ypač susiję su įmonėmis (laisvųjų zonų nebuvimas arba maži mokesčiai).
4. Nuoseklios produktų kainos ir vienodos perkamosios galios užtikrinimas skirtingose valstybėse.
5. Sumažinti darbo užmokesčio skirtumus tarp skirtingų valstybių ir geografinių regionų toje pačioje šalyje.
6. Kelių valstybių narių valstybės skolą padaryti bendra atsakomybe.

5. Įtraukties politika

Teisinga Europa, galinti pasiūlyti savo piliečiams laimę, yra įtrauki Europa, kurivisada daug dėmesio skiria kovai su nelygybe. Rekomendacijose išdėstyti tolesni veiksmai siekiant ilgalaikių tikslų (pvz., lyčių lygybės) ir nustatyti nauji reikalavimai, susiję su šiuolaikinės visuomenės kultūriniais pokyčiais (skaitmenine nelygybe ir teise gyventi sveikoje aplinkoje).

Rekomendacijos Brief

- 1. Užtikrinti visišką lyčių lygybę, be kita ko, stiprinant vaiko priežiūros atostogas ir vaikų priežiūros paslaugas.**
- 2. Kova su skaitmenine nelygybe.**
- 3. Užtikrinti, kad visi Europos piliečiai galėtų gyventi sveikoje ir tvarioje aplinkoje.**
- 4. Užtikrinti socialinio judumo galimybes ir todėl turėti visas galimybes savirealizacijai ir apsisprendimui.**
- 5. Kartų kaitos skatinimas visais lygmenimis.**
- 6. Subalansuotai valdyti pabėgėlių ir migrantų priėmimą tarp skirtingų valstybių.**

Vėlgi, atrodo, kad mokyklų ir švietimo politikos vaidmuo yra labai svarbus ne tik siekiant suteikti jaunimui įgūdžių, kurių jiems reikia norint patekti į darbo rinką, bet ir kurti Europos kultūrą. Sukūrus institucijų Europą, labai svarbu sukurti tautų Europą. Šiuo atžvilgiu pabrėžiama bendros kalbos svarba, kad būtų sudarytos sąlygos įvairių šalių piliečių dialogui ir vienodoms galimybėms naudotis paslaugomis. Svajonė apie esperanto žlugimą, Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos sukėlė abejonių dėl galimybės priimti kaip bendrą kalbą anglų kalbą, kuri yra pagrindinė tarptautinių santykių kalba, taip pat mokslo ir ekonomikos sistemoje.

Rekomendacijos Brief

- 1. Skatinti priimti bendrą kalbą.**
- 2. Investuoti į mokyklas ir mokyti Europos istorijos, o ne kiekvienos tautos, taip pat mokyti politinės ekonomijos ir pilietinio ugdymo.**
- 3. Prieiga prie kultūros, švietimo ir studentų bei įvairių valstybių narių piliečių mainų.**

Įtraukties politika atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant, kad piliečiai galėtų pasinaudoti galimybėmis. Šiuo atžvilgiu forumo dalyviai pabrėžė, kad Italija dažnai negalėjo panaudoti šiam tikslui skirtų ES lėšų. Įtrauktis ir prieinamumas reiškia, kad Europos institucijos turi būti arčiau savo piliečių, o šios sąvokos neatsiejamoms nuo išsamesnės informacijos ir didesnio informuotumo apie Europos piliečių teises. Šiuo požiūriu išryškėjo tiesioginių ES institucijų ir piliečių santykių, kuriems nebūtinai turi tarpininkauti valstybės narės, svarba.

Rekomendacijos Brief

1. Skatinti naudoti ES lėšas nelygybei mažinti.
2. Accessibilitė ir Europos institucijų artumas piliečiams.
3. Aiškiai informuoti piliečius apie jų teises ir galimybes ir skatinti tiesioginę piliečių prieigą prie jų.

6. Užimtumas

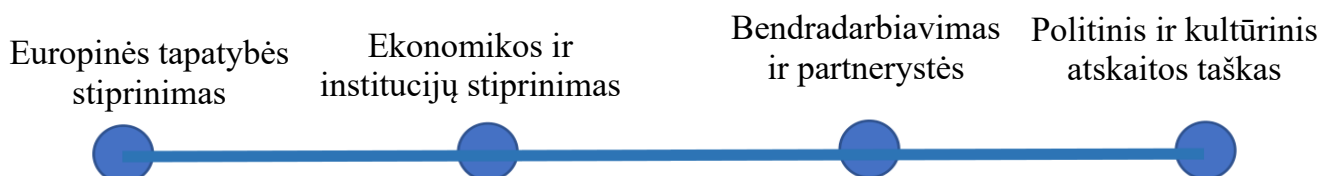
Užimtumo klausimas nuolat iškyla kaip kompleksinis elementas ir tiesioginis Europos Sąjungos noro imtis veiksmų pagal jos rekomendacijas poveikis. Diskusijų tarp dalyvių metu buvo aišku, kad užimtumo klausimas yra piliečių gyvenimo pagrindas, tačiau jis susijęs su ekonomikos ir socialinio teisingumo klausimų stiprinimu. Labai laukiama Europos Sąjungos, kurioje aktyvi darbo politika išlieka svarbiausia ir vis labiau koordinuojama.

Rekomendacijos Brief

1. Skatinti darbuotojų tarpusavio prekybą Europoje per Europos užimtumo centrą.
2. Integruoti užimtumo politiką ES lygmeniu.
3. Teikti paskatas įmonėms, siūlančioms darbo vietas.

Europa pasaulyje

Pastarojo meto tarptautiniai įvykiai, visų pirma Rusijos ir Ukrainos karas, turėjo didelės įtakos suvokimui, kokią vaidmenį Europa turės atlikti tarptautiniu lygmeniu. Surinktos rekomendacijose daugiausia dėmesio skirta Sąjungos stiprinimui (tiek tapatybės, tiek ekonominės galios požiūriu) ir jos, kaip pavyzdinio ir atsigaunančio santykių su kitomis šalimis modelio, įtvirtinimui.

1. Europinės tapatybės stiprinimas

Tam, kad Europos Sąjunga būtų pripažinta už savo sienų, ji visų pirma turi parodyti netik ekonominę ir finansinę, bet ir tapatybės bei vertybių sanglaudą nuobodžiu lygmeniu. Tapatybė kuriama ne patvirtinant, o vertinant vietos ypatumus bendrų esminių vertybių sistemoje.

Taip pat buvo atsižvelgta į galimą Sąjungos perimetro išplėtimą šiomis aplinkybėmis: kai kurių ekspertų grupės narių nuomone, tai neturėtų vykti nediferencijuotai, o daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama abipusiam kultūros ir vertybių pripažinimui, o ne ekonominiams standartams.

Rekomendacijos Brief

1. Stiprinti Europos kultūrinės vertybes ir ypatumus, taip pat regioninius ypatumus.
2. Įsteigti Europos kultūros institutą, kuris skatintų pagarbos ir abipusio praturtinimo kultūrą tarp skirtingų valstybių piliečių.
3. Iš naujo apibrėžti narystės naujose šalyse kandidatėse principus, stiprinant tokius veiksnius kaip kultūrinis identitetas ir vertybės.

2. Ekonomikos ir institucijų stiprinimas

Rytdienos Europa raginama imtis vadovaujamo vaidmens tarptautiniu lygmeniu, o šį vaidmenį galima prisiimti tik turint stiprią Sąjungą, kuri būtų nepriklausoma nuo kitų šalių. Plačiai pripažįstama, kad ES šalyse trūksta žaliavų, tačiau atrodo labai svarbu, kad ES galėtų užtikrinti didesnę nepriklausomybę energijos tiekimo, žemės ūkio ir technologinių produktų srityse.

Tam reikia konkrečių investicijų, kad būtų galima pasivyti tokias sritis kaip technologijos (šiuo metu neatrodo, kad Europos Sąjunga atliktų pagrindinį vaidmenį), taip pat maisto ir energetikos sektorius.

Rusijos ir Ukrainos karas taip pat iškėlė į diskusijų centrą integruotos Europos gynybos politikos, turinčios specifinę tapatybę ir didesnę autonomiją NATO atžvilgiu, svarbą, nekvestionuojant jos narystės.

Galiausiai tam reikia konkrečių ateities sprendimų ir didelių investicijų į mokslą ir mokslinius tyrimus, kad būtų pagerinti jaunų europiečių įgūdžiai.

Rekomendacijos Brief

1. **Vidaus gamybos pajėgumų** stiprinimas. maisto grandinė (ypač kviečiai) ir technologijos (mikroprocesoriai).
2. Tipinių regioninių ir Europos kūrinių vertinimas.
3. Stiprinti Europos pramonės klasterius (pvz., plieno).
4. Stiprinti vietos energijos gamybą ekologiniu požiūriu (dujų, saulės, vėjo).
5. Plėtoti kosmines technologijas.
6. Sukurti Europos mokslines laboratorijas (Europosvirusų banką).
7. Sukurti bendrą Europos kariuomenę, veikiančią NATO sistemoje, bet taip pat prisidėti prie jos peržengimo.
8. Investuoti į instruktorių mokymą (Europos mokytojų mainai, programa „Erasmus mokytojams“).
9. Didinti Europos mokslo darbuotojų judumą kuriant naujas Europos mokslo įstaigas.
10. Skatinti novatoriškų startuolių kūrimąsi.

3. Bendradarbiavimas ir partnerystės

Rytojaus Europos vizija yra ne tvirtovė, ginanti savo turtus, o veikėjas, žinant tarptautinę sceną, gebančią palaikyti dialogą su visomis pasaulio šalimis. Dialogas, kuris prasideda nuo prekybos galios ir kuriuo turėtų būti siekiama pirmą kartą ekonomikos srityje ir kurį galima sustiprinti užmezgant didelio tarptautinio masto partnerystes ir projektus.

Visa tai daroma siekiant bendradarbiauti ir atkreipti dėmesį į pažeidžiamiausius pasaulio regionus, įgyvendinant ad hoc projektus, kuriais siekiama atkreipti dėmesį į skurdžiausias šalis, taip pat kultūrinius ir ekonominius mainus su Rytų šalimis.

Ypatingas dėmesys taip pat skiriamas migracijos temai, geresniam šalių bendradarbiavimui ir bendrų prašymų ir asmenų valdymo procedūrų taikymui.

Rekomendacijos Brief

1. Didinti eksportą.
2. Skatinti tarptautinius Europos turizmo maršrutus.
3. Sukurti derybų prekybos sistemą Europos lygmeniu (ne atskirai kaip valstybės ar įmonės, bet kaip Sąjunga), kad būtų galima turėti didesnę derybinę galią, tačiau su apribojimais, susijusiais su pagarba žmogaus teisėms.
4. Vykdyti svarbius tarptautinius projektus, tokius kaip Tarptautinė kosminė stotis.
5. Finansuoti **projektus Afrikoje, kuriais siekiama statyti mokyklas ir ligonines**, nesivadovaujant kolonijiniu požiūriu, bet daugiausia dėmesio skiriant pagarbai Europos vertybėms ir teisėms.
6. Investuoti į mokymą vietoje (ypač moterų) skurdžiausiose šalyse.
7. Skatinti technikų ir instruktorių mainus.

8. Sukurti bendrų taisyklių dėl migrantų patekimo sistemą, kurioje būtų numatyti skirtingi humanitarinės irekonominės migracijos procesai ir teisingas paskirstymas tarp skirtingų valstybių, tačiau būtų nustatytos bendros taisyklės (elgesio ir užimtumo nustatymas ir kontrolė).

4. Politinis ir kultūrinis orientyras

Pirmiau aprašytame scenarijuje Europa raginama pateikti aiškų politinį ir kultūrinį orientyrą pasauliniu lygmeniu teisių ir etikos požiūriu, rodant pavyzdį priimančioms sprendimus, kuriais siekiama užtikrinti sveiką aplinką, pagarbą žmogaus teisėms ir Rytų bei Vakarų dialogą.

Rekomendacijos Brief

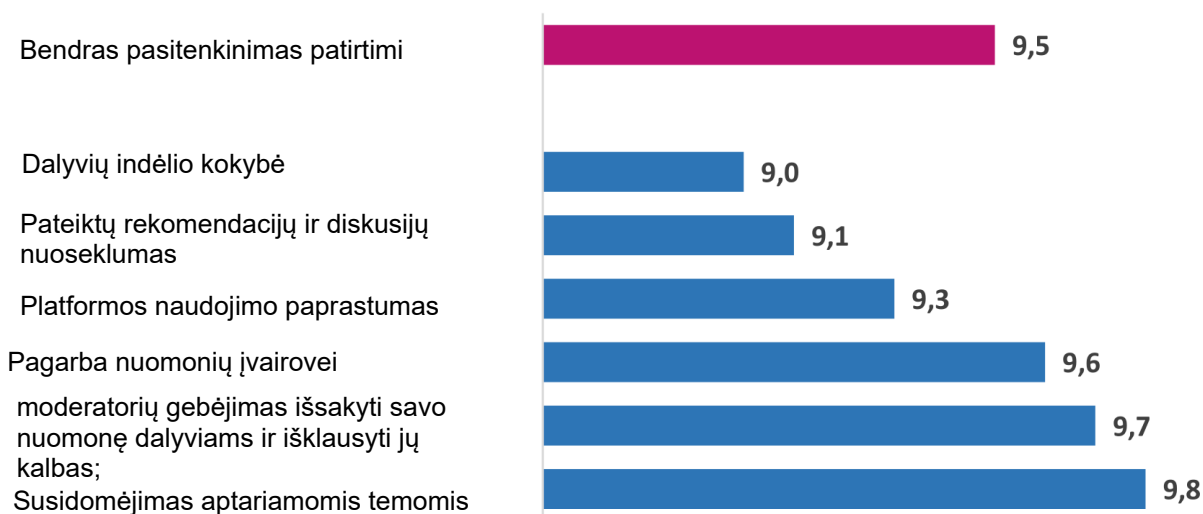
- 1. Pirmauti kaip žaliajam žemynui, pasiekti nulinį išmetamųjų teršalų kiekį, palyginti su kitais, ir didinti švarios energijos (vėjo ir saulės) gamybą.**
- 2. Eksporto technologija nulinio poveikio prekėms gaminti.**
- 3. veikti kaip santaka (viešoji vieta, agora) tarp Rytų ir Vakarų, skatinant kultūrinius mainus ir bendras kultūrines iniciatyvas (pvz., Pasaulio meno dienas, kurios bus pakaitomis organizuojamos įvairiose Europos sostinėse, vykdant meninę programą, kurioje dalyvaus Vakarų ir Rytų menininkai).**
- 4. Sukurti Europos migracijos procesų valdymo etikos modelį, kuriuo būtų galima dalytis tarptautiniu mastu.**

6. Galutinis dalyvių vertinimas

Darbdienų pabaigoje visų dalyvių buvo paprašyta užpildyti trumpą klausimą savopatirčiai įvertinti. Vertinimo klausimynas buvo išsiųstas praėjus dviem dienoms po forumo pabaigos, kad visi dalyviai turėtų laiko atsitraukti nuo patirties ir galėtų pateikti objektyvesnį atsakymą.

Surinkti rezultatai rodo ypač didelį pasitenkinimą tieksusidomėjimu, tiek dalyvavimo paprastumu ir įsiklausymo bei įtraukties jausmu.

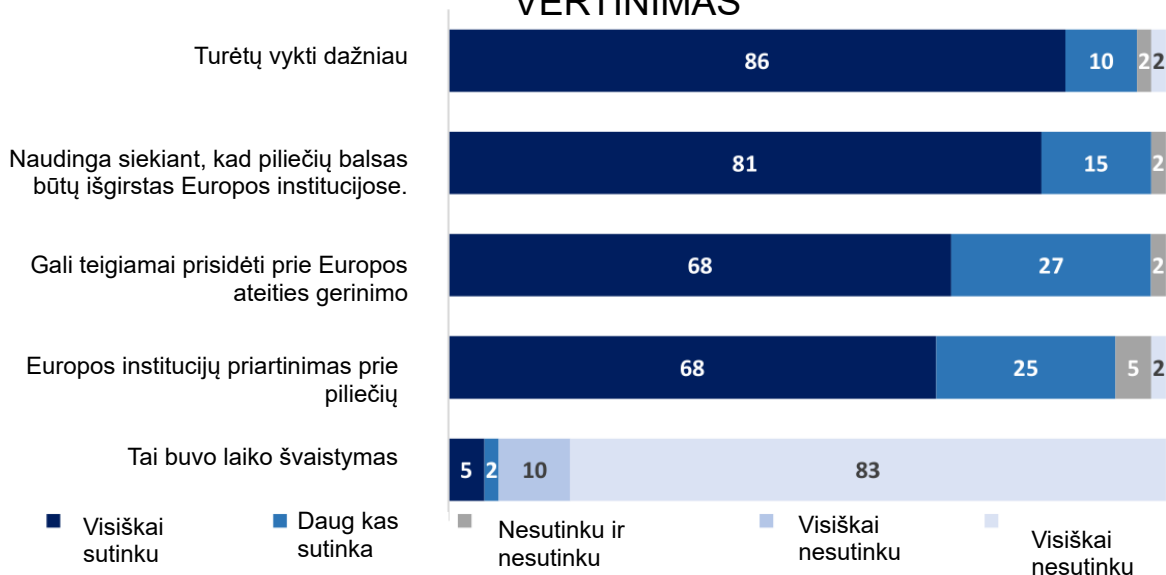
Pasitenkinimas dalyvavimu grupėje

Nors dalyviai iš pradžių turėjo skirtingos patirties, įgūdžių ir motyvacijos, jie jautėsi aktyviai įsitraukę: 98 proc. vertinimo klausimyno respondentų manė, kad jie aktyviai dalyvavo ir teigiamai prisidėjo prie diskusijų.

Apskritai šios patirties, kuri visų pirma buvo suvokiama kaip galimybė aktyviai dalyvauti ir kuri suteikė didesnio artumo Europos institucijoms jausmą, naudingumas buvo labai jaučiamas. Dėl to beveik visi respondentai prašė, kad tokio pobūdžio iniciatyva laikui bėgant būtų kartojama.

„Konferencijos dėl Europos ateities ITALIJOS PANELIO“ INTERESO VERTINIMAS

Dalyviai nurodė, kad jei tokia iniciatyva būtų reorganizuota, jiene tik norėtų dalyvauti, bet ir rekomenduotų savo draugams dalyvauti.

II E Nacionaliniai forumai: Lietuva

Lietuvos piliečių forumas dėl Europos ateities

Ataskaita

Šią ataskaitą sudaro keturios dalys. Pirmajame trumpai pristatoma renginio eiga. Antrajame pateikiamos Piliečių forumo ES ir Lietuvos politikos klausimais dalyvių pateiktos rekomendacijos. Trečiojoje pateikiama trumpa diskusijų grupėse ir pagrindinių forumo rezultatų analizė. Ketvirtajame lyginami piliečių forumo ir Lietuvos piliečių apklausų apie Europos padėtį ir ateitį rezultatai.

1. Nacionalinio piliečių forumo veikla

Benacionalinių piliečių forumų organizavimo Konferencijos dėl Europos ateities kontekste gairių, 2021 m. gruodžio mėn. Užsienio reikalų ministerijos (MAE) prašymu bendrovė „Kantar TNS LT“ parengė stratifikuotos atsitiktinės Lietuvos gyventojų reprezentatyviosios imties atrankos metodiką, pagal kurią bendrovė „Kantar TNS“ atrinko 25 18–65 m. amžiaus Lietuvos piliečius, atstovaujančius skirtingoms Lietuvos socialinėms ir ekonominėms grupėms ir geografiniams regionams.

Sausio 4 d. atrinkti piliečiai buvo pakviesti į virtualią įvadinę sesiją, kurios metu buvo pristatyta nacionalinio piliečių forumo idėja ir pasikeista nuomonėmis Europos ateičiai aktualiausiomis temomis. Renginio pabaigoje dalyviai gavo informacinį dokumentą, kuriame išsamiai aprašytos aptartos temos ir informacijos šaltiniai.

Sausio 15 d. EAO, kurį organizavo EAO Rytų Europos studijų centras (RESC) ir Kantar TNS LT rinkimų institutas, buvo surengtas nacionalinis piliečių forumas dėl Europos ateities, kuriame tiesiogiai dalyvavo 25 atrinkti piliečiai.

Dalyviai aptarė du su ES politika susijusius klausimus: **ES vaidmuo ir kompetencija** užsienio politikos srityje, taip pat **ekonominis ES vaidmuo**. Šio renginio metu kiekvienas iš šių klausimų buvo aptartas atskiroje sesijoje, kurios pradžioje ES klausimų ekspertai Linas Kojala (RESC) ir Ramūnas Vilpišauskas (Vilniaus universiteto profesorius) trumpai supažindino piliečius su aktualiais įvykiais ir sesijos tematika. Diskusijos metu piliečiai galėjo užduoti klausimus ir pareikšti savo nuomonę. Po ekspertų pristatymų dalyviai buvo suskirstyti į tris mažesnes atstovų grupes, kad aptartų kitą su sesijos tema susijusį klausimą. Svarstyti šie užsienio politikos klausimai:

1.1. Ar reikalinga savarankiška ES gynybos ir užsienio reikalų politika?

1.2. Kokie turėtų būti ES santykiai su kaimyninėmis Rytų Europos šalimis, Šiaurės Afrika ir Turkija?

1.3. Kokia turėtų būti ES migracijos politika?

Posėdyje dėl ES ekonominio vaidmens buvo aptartieji klausimai:

2.1. Ar reikėtų persikirstyti daugiau lėšų iš ES biudžeto, iš ES bendros skolos?

2.2. Ar socialiniai standartai turėtų būti reglamentuojami ES lygmeniu?

XV Piliečių, atstovaujančių Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestus bei Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos rajonus (apskričių), imtis, remiantis Lietuvos statistikos departamento (Lietuvos statistikos departamento) duomenimis.

2.3. Kaip sustiprinti ES ekonomiką?

Sesijos pabaigoje kiekviena grupė turėjo suformuluoti pagrindines diskusijos išvadas, padaryti pagrindinius pareiškimus ar pateikti konkrečių pasiūlymų ES politikos klausimais. Diskusijos su visa komisija metu kiekvienos grupės atstovas pristatė šias išvadas kitiems dalyviams. Tie, kurie buvo kitų grupės galėjo išdrįstiklausimus ir užbaigti pasiūlymus su savo idėjomis. Po pristatymų ir svarstymų kiekvienas pilietis iš šių išvadų balsavo po du balsus, balsuodamas už svarbiausią pasiūlymą ar deklaraciją dėl Lietuvos vaidmens stiprinant ES ir ES sėkmės net visoje Europoje; o kitas balsuoja už deklaraciją ar pasiūlymą, kuris, jų nuomone, yra pats svarbiausias asmeniškai, atsižvelgiant į jų, kaip ES gyventojų, interesus. Po šio balsavimo forume vyko diskusijos ir buvo pateikta naujausia informacija apie pagrindines diskusijų metu iškeltas idėjas.

Kitą savaitę po renginio ekspertai išnagrinėjo diskusijų turinį ir atskleidė piliečių pasiūlytų idėjų esmę. Sausio 25 d. įvyko virtuali apibendrinamoji sesija ir piliečiams buvo pateiktos rekomendacijos, parengtos atsižvelgiant į diskusijų turinį. Piliečiams buvo suteikta galimybė pasakyti, ar jie pritaria rekomendacijoms, jas papildyti iš esmės ir įvertinti. Visi dalyviai turėjo šią galimybę praėjus savaitei po sumuojamosios sesijos, išsiųsdami savo nuomonės ir komentarus raštu forumo organizatoriams.

2. Nacionalinio piliečių forumo rezultatai

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami piliečių forumo rezultatai, darbo grupių dalyvių pateiktos rekomendacijos ir jų pozicijos dėl ES vaidmens užsienio politikoje ir ekonomikoje.

Pirmoji sesija: ES vaidmuo ir kompetencija užsienio politikoje

1. Raginame ES parengti veiksmingesnę politiką Kinijos atžvilgiu. Lietuvai reikia ryžtingesnės paramos, tačiau ji taip pat turėtų geriau suderinti savo poziciją su ES pozicija. Siekiant užtikrinti geresnę interesų pusiausvyrą ES ir tai, kad būtų vykdoma tik viena politika Kinijos atžvilgiu, taip pat kitais užsienio politikos klausimais, rekomenduojame apsvarstyti galimybę įsteigti ES užsienio reikalų ministro pareigybę.
2. Sutinkame migrantų kvotų klausimą vėl įtraukti į ES lygmens darbotvarkę.
3. Rekomenduojame ES lygmeniu įsteigti specialią komisiją migracijos klausimams spręsti, kuri užtikrintų greitesnį reagavimą į migracijos krizes, taip pat valstybių narių teisę paaiškinti ir ginti savo nacionalinius interesus ir kuriparengtų bei įgyvendintų bendras migracijos valdymo gaires.
4. Rekomenduojame stiprinti ekonominius ir humanitarinius ryšius su Šiaurės Afrikos šalimis, nepamirštant politinės tikrovės, visų pirma siekiant sumažinti Kinijos, Rusijos ir kitų valstybių įtaką šiame regione.
5. Rekomenduojame stiprinti ryšius su Rytų Europa ir skatinti ekonomines priemones asmeniniu lygmeniu.
6. Raginame, kad ES užsienio subjektams taikomos sankcijos būtų griežtesnės, tikslingesnės ir apimtų svarbius valstybes, kuriai taikomos sankcijos, veikėjus (pvz., politinius lyderius).
7. Primygtinai raginame, kad ES bendra užsienio ir saugumo politika būtų grindžiama pagrindiniu įvairių ES valstybių narių ir Europos regionų bei visuomenių solidarumo principu.
8. Rekomenduojame ES peržiūrėti savo atvirumo migracijai politiką, dėl kurios kilo saugumo problemų, padaugėjo nusikalstamumo ir visuomenėje susiformavo komunitarizmas.
9. Kviečiame Lietuvą aktyviau kalbėti migracijos politikos klausimais ir pradėti diskusijas su migracija susijusiais klausimais.
10. Raginame vykdyti aktyvią ir griežtą ES politiką valstybių, kurios naudoja migracijos srautus kaip ginklą hibridiniuose išpuoliuose, atžvilgiu: viena vertus, taikant griežtesnes sankcijas ir, kita vertus, bendradarbiaujant su jomis siekiant deeskaluoti padėtį.

Antrasis posėdis: ES ekonominis vaidmuo

1. Rekomenduojame ES stiprinti būtiniausių prekių tiekimo saugumą įvairiomis priemonėmis: teikti pirmenybę ES vidaus prekybai, skatinti pažangiųjų technologijų gamybą ir toliau įvairinti importo šaltinius. Taip pat rekomenduojame ieškoti naujų eksporto rinkų.
2. Rekomenduojame peržiūrėti derybų dėl gamtinių dujų sutarčių praktiką, atsižvelgiant tiek į trumpalaikes, tiek į ilgalaikes sutartis. Rekomenduojame toliau įvairinti energijos tiekimo šaltinius.
3. Rekomenduojame žaliojo kurso priemones ir jų įgyvendinimą vertinti atsižvelgiant į galimą neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį. Siekiant įgyvendinti žaliojo kurso tikslus, rekomenduojame naudoti ne tik atsinaujinančiuosius energijos išteklius, bet ir branduolinę energiją bei gamtines dujas.
4. Pabrėžiame, jog ypač svarbu, kad visos valstybės narės laikytųsi ES teisės viršenybės principo. Raginame Lietuvą šiuo klausimu laikytis aiškos principinės pozicijos.
5. Rekomenduojame Lietuvai aktyviau naudotis geriausia ES šalių patirtimi siekiant aukštesnių socialinių standartų, ekonominės plėtros ir subalansuoto bei tvaraus vystymosi.
6. Rekomenduojame daugiau dėmesio skirti kibernetinio saugumo stiprinimui, taip pat duomenų ir infrastruktūros apsaugai.
7. Rekomenduojame, kad ES ir valstybės narės teiktų pirmenybę pagrindinių ekonominių žinių plėtojimui tarp piliečių, švietimui ir informacijos sklaidai.
8. Rekomenduojame į naujus ES prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo socialinius, darbo ir sveikatos standartus. Rekomenduojame ES lygmeniu parengti gaires, ką daryti ir ko nedaryti socialinės žiniasklaidos platformoms, valdančioms vartotojų asmens duomenis ir informaciją.
9. Rekomenduojame toliau svarstyti bendro skolinimosi ES lygmeniu galimybę, kad būtų užtikrintos kuo geresnės skolinimosi sąlygos. Taip pat rekomenduojame parengti finansiškai patikimą ir atsakingą politiką, kad būtų sumažintas valstybių narių įsiskolinimo poreikis.
10. Rekomenduojame stiprinti ES lėšų įsisavinimo ir naudojimo stebėseną, padedant vietos valdžios institucijoms nustatyti tikrą lėšų panaudojimo koregavimo praktiką. Kadangi tai galėtų būti įtakos objektyviai ES lėšų gavėjų padėčiai, skaidrumo ir lankstumo reikalavimų ryšys yra ypač svarbus.
11. Rekomenduojame Lietuvai toliau aktyviai skatinti ekonominę plėtrą ir investicijas šalies regionuose.

3. Diskusijos nacionaliniame piliečių forume ir rezultatų analizė

Nacionalinis piliečių forumas aptarė aktualiausius Lietuvos klausimus (plačiai aptartus nacionaliniu lygmeniu politinėje arenoje ir žiniasklaidoje) ir kaip juos spręsti. Bendras balsavimas dėl pagrindinių komisijos išvadų parodė, kad beveik 45 proc. visų per dvi sesijas atiduotų balsų buvo skirti pasiūlymams, susijusiems su dviem temomis: santykiais su Kinija ir migracijos srautų kontrolė (žr. toliau pateiktą lentelę). Daug dėmesio skirta ir energetikos politikos klausimui. Buvo pateiktas tik vienas pasiūlymas, tačiau už jį balsavo beveik 10 proc. dalyvių. Šių balsavimų rezultatai rodo, kad piliečių nuomonė apie Europos ateitį gali turėti lemiamos reikšmės šiandienos politiniams klausimams ir naujienoms (nacionaliniu lygmeniu).

Rekomendacija	Balsavimas
Pirmoji sesija: ES vaidmuo ir kompetencija užsienio politikoje	
1. Raginame ES parengti veiksmingesnę politiką Kinijos atžvilgiu. Dabartinės paramos Lietuvai nepakanka, tačiau Lietuva taip pat nepakankamai suderino savo poziciją su ES partnerių pozicija. Siekiant užtikrinti geresnę interesų pusiausvyrą ES ir tai, kad būtų vykdoma tik viena politika Kinijos atžvilgiu, taip pat kitais užsienio politikos klausimais, rekomenduojame apsvaistyti galimybę įsteigti ES užsienio reikalų ministro pareigybę.	11 (22,9 proc.) yra svarbūs visai Europai: 8; asmeniškai: 3
2. Raginame į darbotvarkę vėl įtraukti migrantų kvotų ES lygmeniu klausimą.	9 (18,8 proc.) svarbūs visai Europai: 9

3. Rekomenduojame ES lygmeniu įsteigti specialią komisiją migracijos klausimams spręsti, kuri užtikrintų greitesnį reagavimą į migracijos krizes, taip pat valstybių narių teisę paaiškinti ir ginti savo nacionalinius interesus ir parengti bei įgyvendinti bendras migracijos valdymo gaires.	7 (14,6 proc.) svarbūs visai Europai: 3; asmeniškai: 4
4. Rekomenduojame stiprinti ekonominius ir humanitarinius ryšius su Šiaurės Afrikos šalimis, nepamirštant politinės tikrovės, visų pirma siekiant sumažinti Kinijos, Rusijos ir kitų regiono valstybių įtaką.	6 (12,5 proc.) svarbūs kaip individualūs asmenys: 6
5. Rekomenduojame stiprinti ryšius su Rytų Europa ir taikyti žmonių lygmens ekonomines priemones.	5 (10,4 proc.) asmeniškai svarbūs: 5
Antrasis posėdis: ES ekonominis vaidmuo	
1. Rekomenduojame ES imtis įvairių priemonių, kad būtų padidintas būtiniausių prekių tiekimo saugumas: teikti pirmenybę ES vidaus prekybai, skatinti pažangiųjų technologijų gamybą ES ir toliau įvairinti importo šaltinius. Taip pat rekomenduojame ieškoti naujų eksporto rinkų.	9 (19,6 proc.) svarbūs visai Europai: 3; asmeniškai: 6
2. Rekomenduojame peržiūrėti derybų dėl gamtinių dujų sutarčių praktiką, kurios tikslai būtų tiek trumpalaikės, tiek ilgalaikės sutartys. Rekomenduojame toliau įvairinti energijos tiekimo šaltinius.	9 (19,6 proc.) svarbūs visai Europai: 9
3. Rekomenduojame įvertinti žaliojo kurso priemones ir jų įgyvendinimą atsižvelgiant į galimą neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį. Siekiant įgyvendinti žaliojo kurso tikslus, rekomenduojame naudoti ne tik atsinaujinančiuosius energijos išteklius, bet ir branduolinę energiją bei gamtines dujas.	6 (13 proc.) svarbūs kaip individualūs asmenys: 6
4. Pabrėžiame, jog svarbu, kad visos valstybės narės laikytųsi ES teisės viršenybės principo. Raginame Lietuvą šiuo klausimu laikytis aiškos principinės pozicijos.	4 (8,7 proc.) svarbūs visai Europai: 2; asmeniškai: 2

Be to, piliečiams svarbiausi klausimai, t. y. santykiai su Kinija, migracija ar energetika, nėra trumpalaikiai: jų rezoliucija turės esminį poveikį ilgalaikiai Europos ateičiai. Be to, tikimybė, kad piliečiai, mąstantys apie ateitį, pirmenybę teiks tam, kas šiuo metu svarbu, nekelia problemų. Kadangi ateities kūrimas šiandien prasideda nuo daugybės mažų žingsnių, piliečių lūkesčių suvokimas trumpuoju laikotarpiu yra būtina sąlyga, kad būtų galima užtikrinti tvirtą procesų kontrolę ilguoju laikotarpiu ir problemų sprendimą. Toliau pateikta pagrindinių nacionalinio piliečių forumo rezultatų analizė grindžiama būtent šia pastaba.

Daugiausia balsų (11, beveik 12 proc.) surinkusiai rezoliucijai ES **reikia veiksmingesnės politikos Kinijos atžvilgiu**. Šioje bendroje išvadoje buvo pateikti keli konkretesni teiginiai. Pirmia, dalyviai pabrėžė, kad šiame etape ES parama Lietuvai, susidūrusiai su Kinijos ekonominiu spaudimu, buvo nepakankama. Antra, išvadą pateikusios grupės atstovai pabrėžė, kad pati Lietuva turėtų dėti daugiau pastangų, kad suderintų savo politiką Kinijos atžvilgiu su ES partnerių politika, ypač todėl, kad visai ES svarbu tęsti prekybą su Kinija. Trečia, piliečiai iškėlė mintį, kad pozicijų koordinavimas ir bendros politikos Kinijos atžvilgiu plėtojimas visų pirma galėtų būti veiksmingesnis, jei būtų sukurta ES užsienio reikalų ministro funkcija. Aštuoni dalyviai pareiškė, kad ši išvada yra ypač svarbi visai Europai, o trys kiti dalyviai pareiškė, kad ji yra svarbi jiems asmeniškai.

Santykių su Kinija problemaglaudžiai susijusi su dviem kitais pasiūlymais, už kuriuos balsavodaug piliečių. Devyni dalyviai balsavo užantrojoje sesijoje padarytą išvadą, kad **ES turi stiprinti tiekimo saugumą (trys dalyviai nurodė, kad tai ypač svarbu visai Europai, o šeši kiti teigė, kad tai ypač svarbu jiems asmeniškai)**. Ši išvada taip pat apėmė keletą aspektų. Pirma, piliečiai pabrėžė, kad pirmenybę reikia teikti ES rinkoms su patikimais tiekėjais ir produktais, kuriems taikomi aukšti standartai. Antra, dalyviai pabrėžė, kad reikia skatinti pažangiųjų technologijų gamybos pajėgumus pačioje Europoje. Trečia, piliečiai išreiškė paramą didesniai importo šaltinių įvairinimui. Rengdami šias rekomendacijas, diskusijos dalyviai nuolat rėmėsi Kinijos veiksmu: grėsmės saugumui, susijusios su Kinijos prekėmis, priklausomybė nuo Kinijos žaliavų, reikalingų pažangioms technologijoms gaminti, taip pat Kinijos technologijų kopijavimas ir jos rinkoje veikiančių Vakarų įmonių vagystės praktika. Pasiūlymas **plėtoti ES ekonominį ir humanitarinį bendradarbiavimą su Šiaurės Afrikos šalimis** taip pat surinko šešis balsus (svarbius asmeniškai), nes šiame regione svarbu sumažinti Kinijos, Rusijos ir kitų nedraugiškų valstybių įtaką.

Balsavimo rezultataitai pat atspindėjo piliečių susirūpinimą migracijos klausimais. Dvi iš trijų išvadų, už kurias užsienio politikos srityje buvo atiduotadaugiausia balsų, buvo skirtos migracijai. Devyni dalyviai balsavo už pasiūlymą, kad **ES grįžtų prie privalomų migrantų priėmimo kvotų valstybės narėms sistemos sukūrimo (visi pabrėžė, kad šis pasiūlymas yra ypač svarbus Europai)**. Šią išvadą padarę dalyviai sutarė, kad nacionalinės kvotos turėtų būti grindžiamos gyventojų skaičiumi ir kad turėtų būti teikiamas ES bendras finansavimas, kad būtų patenkinti pagal šias kvotas skiriami migrantų poreikiai. Septynios valstybės narės vis dar balsavo už pasiūlymą **ES lygmeniu įsteigti nuolatinę techninę komisiją migracijos problemoms spręsti, į kurią būtų deleguojami valstybių narių atstovai (trys dalyviai manė, kad šis pasiūlymas yra ypač svarbus visai Europai, keturios – kad jis svarbus jiems asmeniškai)**. Dalyviai pabrėžė, kad toks organas galėtų sudaryti sąlygas ES greičiau reaguoti į migracijos krizes, kartu užtikrinant pusiausvyrą tarp tinkamos pagarbos bendriesiems ES principams ir valstybių narių teisės ginti savo nacionalinius interesus ir saugumą.

Diskusijų dėl migracijos politikos metu dalyviai aptarė dvi skirtingas migracijos srautų valdymo krizes: 2016 m. – migracijos krizę Viduržemio jūroje, o 2021 m. – hibridinį išpuolį Baltarusijoje prieš Lietuvą, Latviją ir Lenkiją, per kurį Minskas panaudojo dotaciją iš srautų iš Artimųjų Rytų ir Afrikos. Keletas ekspertų grupių narių teigė, kad 2016 m. krizė jiems atrodė tolima ir neįdomi tiek visai Lietuvai, tiek jiems asmeniškai, ir nemanė, kad pasiūlymas įvesti migrantų kvotų sistemą yra tinkamas. Pasak dalyvių, hibridinio išpuolio patirtis suartino migracijos klausimą Rytų Europoje ir privertė priartėti prie kvotų kaip tinkamos, veiksmingos ir solidarumu grindžiamos migracijos politikos priemonės. Kai kurie dalyviai nurodė, kad 2021 m. krizės įkarštyje tapo sunku atskirti pabėgėlius, migrantus ir grėsmę keliančius asmenis nuo tų, kurie atsidūrė šalies teritorijoje. Visi diskusijos dalyviai sutarė, kad dabartinėje "atviroje" ES migracijos politikoje nepakankamai atsižvelgiama į migracijos keliamas grėsmes, valstybių narių nacionalinius interesus, jų gebėjimą integruoti migrantus ir kt.

Apibendrinant galima teigti, kad dukarščiausių 2021 m. Lietuvos naujienų elementai – santykiai su Kinija ir migracijos srautų valdymas – skatina Lietuvos piliečius reikalauti, kad ES aktyviau dalyvautų ir turėtų veiksmingesnę bendrą politiką. Piliečiai yra susirūpinę dėl Kinijos politikos ir didėjančios jos įtakos Europoje ir ES kaimyninėse šalyse. Reikia pripažinti, kad dėl Bendrijos ekonominės įtakos Europaturieškoti tinkamų ir subalansuotų politikos priemonių. Piliečių nuomone, pagrindinis sprendimas yra stiprinti ES bendros užsienio politikos priemones, pramonės politiką ir bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis. Be to, piliečiai manė, kad vienas ES lygmens veiksmas ir galima nauja migracijos kvotų sistema tikriausiai yra tinkamiausias būdas išvengti migracijos keliamų grėsmių saugumui ir greitai

bei veiksmingai kontroliuoti migracijos srautus į Europą. Forumo dalyvių nuomone, geriausias atsakas į didėjančią Kinijos spaudimą ir Baltarusijos hibridinį išpuolį būtų gilesnė ir stipresnė ES bendra politika.

Šią nuomonę dėl aptariamų krizių galima palyginti su energetikos ir klimato klausimų grupės pasiūlymais. 2021 m. pabaigoje daug Lietuvos piliečių turėjo tiesiogiai susidoroti su kylančiomis šildymo kainomis, o energijos kainų krizė greitai pasirodė esanti viena svarbiausių naujienų Lietuvai. Susirūpinimas dėl energijos kainų taip pat atsispindėjo dalyvių balsavime: Devyni piliečiai netgi balsavo už išvadą, kad ši tema yra svarbiausia visai Europai. Pagrindinė dalyvių rekomendacija buvo **peržiūrėti dabartinę valstybių narių praktiką sudarant energijos tiekimo sutartis su įvairiais tiekėjais ir stengiantis sudaryti tiek trumpalaikes, tiek ilgalaikes sutartis**. Kitaip tariant, piliečiai pritarė energijos tiekimo šaltinių įvairinimo politikai, tačiau nepateikė rekomendacijų dėl bendros ES politikos ir nerekomendavo toliau integruoti energetikos politikos.

Klimatopolitikos srityje piliečiai rekomendavo **įvertinti žaliojo kurso priemones**, atsižvelgiant į numatomą socialinį ir ekonominį poveikį ir jų taikymo sritį. Šis pasiūlymas sulaukė šešių dalyvių balsų, kurių kiekvienas manė, kad svarbu būti asmeniniu. Keli dalyviai išreiškė susirūpinimą dėl pernelyg spartaus žaliosios pertvarkos tempo ir teigė, kad Lietuva turėtų tiksliau įvertinti, ar politikos naratyvas pakenktų šalies ir jos piliečių interesams. Kai kurie dalyviai taip pat atnaujino poreikį naudoti ne tik atsinaujinančiųjų išteklių energiją, bet ir branduolinę energiją bei gamtines dujas. Grįsdami šią poziciją jie nurodė Vokietijos sprendimą toliau naudoti gamtines dujas, taip pat naujos kartos vadinamųjų modulinių branduolinių reaktorių potencialą. Todėl klimato politikos srityje ekspertų grupė pirmenybę teikė valstybių narių politikai, atitinkančiai nacionalinius poreikius, o ne plataus užmojo bendrai ES klimato valdymo politikai.

Atsižvelgiant į palyginti nedidelį forumo dalyvių skaičių ir skirtingą piliečių atsaką (t. y. veiksmų vieningumą ar didesnę lankstumą) į įvairias krizes, būtų neteisinga šiuo atveju apsvaistyti sumuojamąsias ir plačiai taikomas priemones. Tačiau ši nuomonių formavimo dinamika gali paskatinti pasiūlyti įdomių temų būsimoms Lietuvos piliečių nuomonės tyrimams ES integracijos klausimais, kuriuose reikėtų atsižvelgti į piliečių nuomonę apie autonomišką ES politiką, institucinės tvarkos pokyčius ir skirtumus.

4. Piliečių forumo rezultatai platesniame viešosios nuomonės kontekste Lietuvoje

Siekiant kontekstualizuoti nacionalinio piliečių forumo rezultatus, paskutinėje dalyje jie trumpai palyginami su dviejų dabartinių nuomonių apklausų rezultatais, taip pat sutartiniais kito parengiamojo darbo, susijusio su Konferencija dėl Europos ateities, rezultatais. Pirmojoje šios ataskaitos dalyje daugiausia dėmesio skiriama 2020 m. spalio ir lapkričio mėn. ES [piliečių obarometro apklausai](#) dėl būsimos konferencijos iš Europos; antroji – dėl paskutinės [standartinės „Eurobarometro“ apklausos](#), atliktos 2021 m. vasarą. Kadangi kuriant tyrimų klausimą buvo susiję su kitais politikos klausimais ir piliečių lūkesčiais dėl pačios konferencijos, toliau pateikiamas palyginimas su klausimais, kurie iš tikrųjų buvo aptarti forume. Konferencijos dėl Europos ateities parengiamojo darbo rezultatai buvo nagrinėjami remiantis RESC parengta preliminarą šio darbo ataskaita, kurioje pateikiami piliečių, dalyvavusių darbe įvairiais ES politikos klausimais, pareiškimai.

„Eurobarometro“ apklausų rezultatai rodo, kad piliečių forumo dalyvių diskusijos ir balsavimai gana atitinka vyraujančias Lietuvos visuomenės nuomones. Forumo dalyvių rekomendacijos stiprinti bendrą

užsienio ir migracijos politiką, priimant sprendimus ES lygmeniu, atitinka platesnio masto viešosios nuomonės tyrimų išvadas:

Lietuvos piliečiai ES bendrągynybos politiką remia labiau nei ES vidurkis (90 proc., palyginti su 78 proc.);

Lietuvos piliečiai ES bendrą migracijos politiką remia labiau nei ES vidurkis (76 proc., palyginti su 71 proc.); šis skirtumas neviršija paklaidos ribos);

Lietuvos piliečiai migraciją laiko viena iš dviejų pagrindinių ES problemų;

Lietuvos piliečiai labiau domisi problemų sprendimu ES lygmeniu (49 proc., palyginti su 42 proc.).

Konferencijos dėl Europos ateities parengiamuosiuose renginiuose dalyvavę Lietuvos piliečiai taip pat pabrėžė bendradarbiavimogynybos srityje svarbą ir tai, kad ES bendra migracijos politika ir ES užsienio politika yra sritys, kuriose Lietuvai būtų naudinga griežtesnė ES intervencija.

„Eurobarometro“ tyrimų duomenys galėtų padėti sužinoti ES dalyvių nuomonę apie santykius su Kinija ir energijos kainas: Lietuviai labiau nei ES vidurkis nerimauja dėl pasaulio šalių santykių nutrūkimo ir dėl to didėjančios politinės įtampos (33 proc., palyginti su 18 proc.). Ekspertų grupės išvados dėl poreikio vykdyti platesnio užmojo politiką Kinijos atžvilgiu taip pat sutampa su pirmiau minėta pozicija, kuria pritariama ES lygmens sprendimų priėmimui ir bendrai ES gynybos politikai. Kita vertus, diskusijų dalyvių susirūpinimas dėl įvairių sprendimų mažinti energijos kainas gali būti susijęs su tuo, kad lietuviai daug labiau nei ES vidurkis nerimauja dėl didėjančios infliacijos ir kylančių kainų (53 proc., palyginti su 23 proc.). Jautrumą didėjančiai infliacijai lemia tai, kad kainų didėjimo kontrolė atrodo svarbesnė nei bendros ES politikos ar kitų politikos tikslų rengimas.

"Eurobarometro" duomenys taip pat rodo įdomų lietuvių požiūrį į migracijos klausimą pokytį iš politinės perspektyvos. 2020 m. apklausoje Lietuvos piliečiai nurodė, kad migracija rečiau nei ES vidurkis yra didelis iššūkis ES atečiai (16 proc., palyginti su 27 proc.); 2021 m. apklausoje 32 proc. Lietuvos respondentų manė, kad migracija yra viena iš pagrindinių ES problemų (palyginti su 25 proc. vidurkiu visoje ES). Nors šis perspektyvos pokytis gali būti susijęs su klausimo formuluotės skirtumais, jis sutampa su tuo, ką diskusijų dalyviai pasakė diskusijoje apie jų nuomonių migracijos klausimais raidą.

Be to, palyginus piliečių forumo rezultatus su „Eurobarometro“ duomenimis, matyti, kad, viena vertus, forumo dalyvių požiūris į ES politiką yra palyginti atsargus, o, kita vertus, skiriasi nuo susirūpinimo klimato kaitos klausimais. Nors podiumo diskusijos dalyviai ragino įvertinti, ar žaliasis kursas yra pernelyg plataus užmojo ir nepakenks Lietuvos interesams, "Eurobarometro" tyrimų duomenimis, lietuviai klimato kaitą nuosekliai įvardija kaip vieną iš pagrindinių ES iššūkių. 2020 m. apklausoje 47 proc. Lietuvos respondentų nurodė, kad klimatas yra vienas iš svarbiausių iššūkių Europos atečiai (palyginti su 45 proc. ES vidurkiu); 2021 m. apklausoje taip pasielgė 28 proc. Lietuvos respondentų (palyginti su 25 proc. ES vidurkiu). Reikėtų pabrėžti, kad kituose parengiamuosiuose Konferencijos dėl Europos ateities renginiuose dalyvavę piliečiai klimato politiką taip pat nurodė kaip vieną iš sričių, kuriose Lietuva būtų labiausiai suinteresuota griežtesne ES intervencija. Šį neatitikimą tikriausiai galima paaiškinti forumo dalyvių balsavimo motyvacija: Visi balsavę už rekomendaciją iš naujo įvertinti žaliojo kurso priemones nurodė, kad ši tema jiems yra svarbi asmeniniu požiūriu. Kitaip tariant, asmeninis pasipriešinimas nebūtų nesuderinamas su išvada, kad klimato kaita yra vienas iš svarbiausių ES politikos uždavinių.

II F Nacionaliniai forumai: Nyderlandai

Mūsų Europos vizija

Nuomonės, idėjos ir rekomendacijos

Temos

- Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas
- Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas
- Europos demokratija
- Skaitmeninė transformacija
- Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

2021 m. gruodžio 3 d.

Šis dokumentas yra pranešimo „Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen“ („Mūsų Europos vizija: Nuomonės, idėjos ir rekomendacijos“), kuris 2021 m. gruodžio 3 d. buvo paskelbtas nyderlandų kalba adresu www.kijkopeuropa.nl. Šis vertimas yra supaprastinta ataskaitos versija, kurioje vertimo tikslais buvo pakeistas originalus pateikimas (ilustracijos ir kiti grafiniai elementai).

Mūsų vizija...

Ataskaitos santrauka: Trumpai apie visas rekomendacijas

Per piliečių dialogą „Europos vizija“ surinkome Nyderlandų piliečių nuomones ir idėjas apie Europos ateitį. Dėl to pirmosioms penkioms temoms Europos Sąjungai buvo pateiktos šios rekomendacijos.

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas

Svarbu, kad ES saugotų teisinę valstybę. Tuo pat metu olandai mano, kad reiktų atkreipti dėmesį į Europos tradicijų ir kultūrų įvairovę. Bendradarbiavimas ES viduje gali duoti įvairios naudos, tačiau jis turi suteikti pridėtinės vertės visiems suinteresuotiesiems subjektams. Tai taip pat taikoma dalijimuisi saugumo informacija. Dalijimasis visa informacija greitai daro bendradarbiavimą neveiksmingą.

1. Užtikrinkite, kad visi galėtų jaustis laisvi ir saugūs
2. Plėtoti ES tik tuo atveju, jei ji suteiks pridėtinės vertės
3. Bendradarbiauti daugiausia kovojant su tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas

Olandaimano, kad yra daug galimybių stiprinti Europos ekonomiką. Tačiau šalys ne visada gali būti lyginamos viena su kita. Visų pirma mokesčių sistema turėtų būti teisingesnė ir aiškesnė. Europoje turėtų būti daugiau dėmesio skirti savo stipriosioms pusėms, pavyzdžiui, kokybei ir įvairovei. ES šalys taip pat gali bendradarbiauti siekdamos užtikrinti lygias galimybes Europos darbo rinkoje.

4. Atsižvelgimas į bendrumus ir skirtumus
5. Labiau išnaudoti Europos pranašumus
6. Teisingos ir aiškos mokesčių sistemos kūrimas
7. Užtikrinti, kad visi galėtų dalyvauti **Europos**

demokratijoje

Olandai neturi žinoti visko apie Europos Sąjungą, bet nori daugiau skaidrumo ir daugiau informacijos. Pavyzdžiui, susipažinimas su kitų ES šalių nuomonėmis gali padėti susidaryti geresnį vaizdą. Be to, Nyderlandai mano, kad ES turėtų dažniau ir, pageidautina, nuolat palaikyti dialogą su piliečiais. Šiuo atžvilgiu svarbu ne tik atsižvelgti į skirtingus interesus, bet ir priimti sprendimus greičiau nei šiuo metu.

1. Geresnė Europos apžvalga
2. Rasti naujų būdų, kaip nuolat išklausti piliečius
3. Būtiskaisiais ir aiškesniais priimančiais sprendimus
4. Kad būtų galima greičiau išspręsti kebliausius klausimus

Skaitmeninė transformacija

Visuomenė vis labiau priklauso nuo interneto, o didelės technologijų įmonės tampa vis galingesnės. Olandams tai dažnai kelia nerimą. Todėl ES naudinga parengti Europos (privatumo) taisykles ir standartus. Tačiau svarbu, kad visi galėtų suprasti ir taikyti šias taisykles ir standartus. Olandai pageidauja gauti paramą ir informaciją iš nacionalinių valdžios institucijų jų gimtąja kalba.

1. Greito, saugaus ir stabilaus interneto užtikrinimas visur
2. Aiškių taisyklių ir standartų nustatymas interneto bendrovėms
3. Privatumo taisyklių taikymas kartu su praktiniu įgyvendinimu ir paaiškinimais

Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Užsienyje studijuojantis jaunimasturėtų turėti galimybę iš priimančiosios šalies mokytis daugiau nei dabar. šalis, turinčios žemesnį žinių lygį, neturėtų prarasti visų savo talentų, qui eiti į užsienį. Olandai mano, kad tokius klausimus kaip kultūra ir piktnaudžiavimas sport turėtų spręsti pačios valstybės narės. Ir jie mano, kad labai svarbu turėti savo nacionalinę kalbą. Apskritai Europoje kiekvienas žmogus pirmiausia turi jaustis laisvas ir sugebėti būti savimi.

1. Skatinti studentus mokytis užsienyje protingai
2. Prioritetas paliekamas valstybėms narėms spręsti tokius klausimus kaip kultūra ir sportas
3. Užtikrinti, kad europiečiai geriau pažintų ir gerbtų vieni kitus

Jžanga

Rugsėjo 1 d. – lapkričio mėn. viduryje vykęs piliečių dialogas „Europos vizija“ suteikė galimybę visiems Nyderlandų piliečiams pareikšti savo nuomonę ir idėjas apie Europos ateitį. Nyderlandai pateikia Europos Sąjungai (ES) rekomendacijas, dėl kurių buvo surengtas dialogas, taip pat pareikštas idėjas ir nuomones. Šiame pranešime daugiausia dėmesio skiriame pirmosioms penkioms temoms. Kitos keturios temos bus nagrinėjamos būsimoje ataskaitoje 2022 m. pradžioje. **„Europos vizija“**

Europos Sąjunga nori, kad jos piliečiai jai pasakytų, ką jie galvoja apie Europą. Todėl ES organizuoja Konferenciją dėl Europos ateities. Tada visos Europos Sąjungos piliečių nuomonės ir idėjos bus įtrauktos į Europos ateities planus. Konferencijoje Nyderlandai nacionaliniu lygmeniu surengė piliečių dialogą „Europos vizija“.

Dialogas „Europos vizija“ prasidėjo rugsėjo 1 d. internetiniu nuomonių ir idėjų rinkiniu, surengus reprezentatyvią apklausą. Siekdamį pagilinti pradinius forumo apklausos rezultatus ir pateikti konkrečių rekomendacijų, surengėme internetinius teminius dialogus. Kiekvienas, norintis dalyvauti, gali tai padaryti. Taip pat vykome į šalį aptarti su jaunimu ir kitomis (sunkiai pasiekiamomis) grupėmis.

Nuo moksleivių, vidurinių mokyklų profesinių mokyklų moksleivių ir studentų iki ministro, ūkininkų ir migrantų
Spalio ir lapkričio mėn. iš viso surengti aštuoni teminiai dialogai internetu – vidutiniškai 30 dialogų viename posėdyje. Taip pat surengėme internetinį teminį dialogą ir septyni teminius dialogus vietojėsu įvairiomis Nyderlandų piliečių grupėmis. Mes palaikėme dialogą su Turkijos bendruomenės šiedame ir buvome pakviesti Piėzo fondo savanorių Zoetermeer mieste. Posėdžio pabaigoje taip pat dalyvavo užsienio reikalų ministras Benas Knapenas. Ministras diskutavo su dalyviais apie dialogą ir pareikštas nuomones dėl Europos ateities. Galiausiai surengėme šešis susitikimus su įvairiomis jaunimo grupėmis. Pavyzdžiui, mes buvome pasveikinti Helmondo vidurinėje mokykloje, Doetinchemo profesinėje vidurinėje mokykloje ir Leideno universitete.

„Visada išsakiau savo nuomonę priešaiskavinę. Todėl maniau, kad turėčiau dalyvauti.“

Teminio dialogo dalyvis ***Apie šią***

ataskaitą

Remdamiesi pastaraisiais mėnesiais gautomis idėjomis ir nuomonėmis, parengėme keletą rekomendacijų, kurias Nyderlandų piliečiai teikia Europos Sąjungai. Diskusijų tarp Nyderlandų piliečių metu vyko įdomūs pasikeitimai nuomonėmis ir buvo pateiktos novatoriškos idėjos. Pasiūlymai taip pat buvo pateikti per komisiją ir viešą tyrimą. Kai kurios iš šių idėjų įtrauktos į šį pranešimą. Todėl šio pranešimo turinys yra Nyderlandų balsas: Mūsų Europos vizija.

Kadangi Europos šalių ir piliečių nuomonės skiriasi, žinoma, mes ne visada sutariame ir Nyderlanduose. Šie nuomonių skirtumai yra labai vertingi: Tai svarbus demokratijos bruožas. Rekomendacijos parengtos remiantis dažniausiai apklausos „Europos vizija“ dalyvių išsakytomis idėjomis ir nuomonėmis. Taip pat aprašome susirūpinimą keliančius klausimus, idėjas ir jausmus, kurie gali būti mažiau paplitę, tačiau atkreipė mūsų dėmesį per dialogus ir internetinę apklausą.

„Buvo malonu kalbėtis mažose grupėse su rėmėjais ir oponentais. Tailabaiskiriasi nuo to, kaip paprastai diskusijos vyksta socialiniuose tinkluose.“

Teminio dialogo dalyvis

Konferencijoje dėl Europos ateities buvo nustatytos devynios temos. Šios temos taip pat yra dialogo su Nyderlandų piliečiais „Europos vizijos“ pagrindas. Spalio mėn. paskelbėme tarpinę ataskaitą, kurioje pateikiama pirminė nustatytų faktų apžvalga ir papildomi klausimai, pagrįsti ekspertų grupės apklausa. Šioje antrojoje ataskaitoje išdėstome nuomones, idėjas ir rekomendacijas pirmosiomis penkiomis temomis, rengiantis gruodžio mėn. vykšančiam Konferencijos dėl Europos ateities plenariniam posėdžiui. Kita ataskaita, apimanti likusias keturias temas, bus paskelbta sausio mėn. viduryje.

Dabartinė ataskaita – 2021 m. gruodžio mėn.

- Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas
- Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas
- Europos demokratija
- Skaitmeninė transformacija
- Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Kita ataskaita – 2022 m. sausio mėn.

- Klimato kaita ir aplinka
- Migracija
- Sveikata
- ES pasaulyje

Tolėsni veiksmai

- Konferencijoje dėl Europos ateities sutelkiamos visų ES piliečių idėjos, nuomonės ir rekomendacijos. Posėdžiai bus skirti ne tik visų dialogų su Cito Yen nacionalinio lygmens klausimais rezultatams, bet ir kitų Konferencijos kontekste pradėtų iniciatyvų rezultatams. Pavyzdžiui, taip pat yra Europos piliečių forumų, o visi ES piliečiai (taigi ir Nyderlandų piliečiai) gali naudotis Europos skaitmenine platforma.

„Gera, kad ES imasi šios iniciatyvos. Tikiuosi, kad jį rezultatus tikrai bus atsižvelgta.“

Teminio dialogo dalyvis

- Konferencija baigsis 2022 m. pavasarį. Tada Nyderlandai parengs galutinę piliečių dialogo ataskaitą: šios ataskaitos ir toliau nurodytos ataskaitos (įskaitant kitas temas) rinkinys. Konferencijos pabaigoje Konferencijos prezidiumui bus pateiktos rekomendacijos: Europos Parlamento, Ministrų Tarybos ir Europos Komisijos pirmininkai. Jie įsipareigojo išnagrinėti būdus, kaip įgyvendinti rekomendacijas. Nyderlandų vyriausybei rezultatai taip pat yra vertingas indėlis formuojant Nyderlandų Europos politiką.
- Apibendrinant, procesas iki 2022 m. pavasario bus organizuojamas taip:

*Chronologija***Europos vizija**

Rugsėjo 1 d.	Spalio 12 d.	Spalio 22–23 d.	lapkričio 15 d.	Gruodžio 17–18 d.	Sausio 21–22 d.	Balandžio 22–24 d.		
Idėjų rinkimas internetu								
	Teminiai dialogai							
		Tarpiniai rezultatai (tarpinė ataskaita)		Tarpinė ataskaita „Ekonomika“ ir „Demokratija“	Tarpinė ataskaita „Klimatas“ ir „ES pasaulyje“	Galutinė ataskaita „Mūsų vizija Europai“		
		↓		↓	↓	↓		
		Konferencijos posėdis		Konferencijos posėdis	Konferencijos posėdis	Konferencijos pabaiga	→	Rekomendacijos pirmininkams • Europos Parlamentas • Europos Komisija • Ministrų Taryba
				^	^	^		
Daugiau nuomonių ir idėjų dėl Europos ateities:								
Piliečių dialogai			Europos piliečių forumai		Europos skaitmeninė platforma (taip pat skirta Nyderlandų piliečiams)			

Paiškinimai dėl skaitymo paprastumo

Šioje ataskaitoje nagrinėjome penkias temas. Kiekvienai temai paeiliui išvardijome:

rekomendacijos, grindžiamos visomis piliečių dialogo kryptimis;

nuomonių, idėjų ir nuomonių, kuriomis buvo pasikeista (internetu ir dalyvaujant fiziškai) teminių dialogų metu, ir internetinės apklausos metu pateiktų pasiūlymų apžvalga žodžiais ir vaizdais.

Apklausoje naudotos metodikos aprašymas pateikiamas šios ataskaitos pabaigoje.

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas

ES stebi teisinės valstybės principo taikymą visose ES šalyse ir stengiasi mažinti nelygybę ES. ES taip pat nori apsaugoti visus europiečius nuo terorizmo ir nusikalstamumo. Siekdama šio tikslo, ES nustato priemones ir taisykles, o ES šalys intensyviai bendradarbiauja.

Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų saugumo ir teisinės valstybės vizija

6proc. olandų mano, kad saugumas ir teisinė valstybė yra svarbus klausimas ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Užtikrinkite, kad visi galėtų jaustis laisvi ir saugūs

78 proc. Nyderlandų žmonių mano, kad ES svarbu apsaugoti teisinę valstybę ir mūsų pagrindines teises bei laisves. Taip pat daug dėmesio skiriame vartotojų teisių apsaugai: Didžioji dauguma piliečių mano, kad gerai, jog ES įpareigoja gamintojus etiketėse pateikti tą pačią informaciją visose šalyse. Tačiau daugelis Nyderlandų žmonių mano, kad ES turi atkreipti dėmesį į (valdymo) tradicijų ir kultūrų skirtumus Europoje. Taip yra iš dalies dėl to, kad priešingu atveju būtų sunku veiksmingai bendradarbiauti. Manome, jog ypač svarbu, kad visi Europoje jaustųsi laisvi ir saugūs. Tai apima stogą virš galvos, bet ir švietimą bei priežiūrą. Taip pat svarbu žinoti, kad Europos parduotuvėse esantys produktai yra

Visada saugu.

2. Plėtoti ES tik tuo atveju, jei ji suteiks pridėtinės vertės

44 proc. Nyderlandų gyventojų nemano, kad ES turėtų plėstis į daugiau šalių. Kita vertus, 25 proc. pritaria plėtrai. Matome, kad tarp dabartinių valstybių narių jau vyksta daug diskusijų. Daugelis olandų mano, kad pirmiausia turime sutelkti dėmesį į šį klausimą. O jei į Europos Sąjungą įstos naujos šalys, jos tikrai turi sugebėti patenkinti mūsų sąlygas. Šiandien ir ateityje. Daugelis Nyderlandų mano, kad dabartinės valstybės narės taip pat turėtų matyti plėtos pridėtinę vertę. Mes taip pat manome, kad yra ir kitų galimybių dirbti kartu kaip saugumo ir stabilumo šalis. Pavyzdžiui, kartais esame susirūpinę dėl Rusijos įtakos šalims prie rytinės ES sienos. Svarbu, kad ES į tai atkreiptų dėmesį.

„Plėtra turėtų būti orientuota ne į sąnaudas ir naudą, o į stabilumo viziją.“

3. Išankstinis bendradarbiavimas kovojant su tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu

6,8proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES šalių saugumo tarnybos turėtų dalytis savo informacija. Tačiau manome, kad svarbu, jog šalys taip pat galėtų iš dalies pačios nuspręsti, kokią informacijos nori pateikti, ar ne. Dalijimasis visa informacija greitai daro bendradarbiavimą neveiksmingą. Šiandien ES yra tokia didelė, kad turime toliau kritiškai nagrinėti, kur gaunama arba gali būti gaunama neskelbtina informacija. Norime ir toliau būti tikri, kad mūsų privatumas yra apsaugotas. Manome, kad visų pirma tikslinga bendradarbiauti kovojant su sunkiais tarptautiniais nusikaltimais, pvz., elektroniniais nusikaltimais, prekyba narkotikais ir terorizmu.

Jei vieną kartą sudeginsite raudoną šviesą Nyderlanduose, tikrai nėra jokios priežasties, kad tai būtų žinoma Ispanijoje.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Jei sankcionuosite taisyklių nesilaikančią šalį, pirmosios aukos bus neturtingiausi tos šalies žmonės. Todėl geriau kalbėti, nei bausti.“

„Pirmiausia turime užtikrinti stabilumą dabartiniame klube. Ir tik tada pagalvokite apie plėtrą.“

„Taip pat turime kritiškai išnagrinėti savo teisinės valstybės principą. Taip pat yra vienas ar kitas gedimas.“

IDEA: „Nustatyti griežtas sąžiningumo taisykles visos Europos politikams, kad jiems nebūtų pernelyg lengva daryti įtaką.“

IDEA: „ES šalių policijos ir teisminių institucijų bendradarbiavimo stiprinimas“.

Doetinchemoprofesinė vidurinė mokykla: „Tie, kurie nori būti ES dalimi, privalo laikytis taisyklių“

Doetinchemo Graafschap koledže apie 20 slaugytojų studentų diskutavo apie tai, kas, jų nuomone, yra didžiausia ES nauda: laisvoji rinka, euras kaip bendravaluta ir tai, kad kaip europietis jis gali lengvai įsikurti ir dirbti kitose ES šalyse. „Ir tai, kad ES šalys gali remti viena kitą mutuodamos. Sąjunga yra stiprybė“, - sakė vienas iš dalyvavusių studentų. Taip pat buvo pateikta nuoroda į taisyklių 1 portance punktą. Jei šalys jų nepaiso, dažnai sunku jas griežtai sanuoti. Pasak studentų, tai gali būti naudinga, jei tai taps šiek tiek lengviau. Vienas iš jų taip pat paminėjo atgrasomąjį poveikį. „Jei taikote griežtas sankcijas, kitos šalys mato, kas gali nutikti, jei nesilaikysite taisyklių.“

Hindustanis iš Surinamo į Utrechtą: „Kartais trūksta pasitikėjimo teisine valstybe“

Asha fondas yra indistų savanorių organizacija iš Surinamo Utrechto savivaldybėje. Visų pirma teminio dialogo dalyviai aptarė piliečių teisių svarbą: teisėtumą, taisyklės galvą, taip pat, pavyzdžiui, teisę į nediskriminavimą. Pasak dalyvaujančių savanorių, turi būti nustatytos taisyklės, kuriomis būtų apsaugotos šios Europos piliečių teisės. Ne visada aišku, kas šiuo metu reglamentuojama Nyderlanduose ir kas reglamentuojama Europos lygmeniu. Todėl kartais sunku pasitikėti valdžios institucijomis. Ypač dėl to, kad kartais valdžios institucijose yra tam tikrų sutrikimų. "Galite pasakyti, kad valdžia turi mane ginti, bet kartais jie sugeba sėti pagaie, kaip buvo pašalpų atveju", - sakė vienas iš dalyvių. "ES turėtų užtikrinti, kad taisyklių iš tikrųjų būtų laikomasi", - sakė kitas dalyvis.

Stipresnė ekonomika, didesnis socialinis teisingumas ir didesnis užimtumas

Mažosios ir vidutinės įmonės yra Europos ekonomikos pagrindas. Todėl ES nori, kad ES šalys bendradarbiautų rengdamos ekonomikos gaivinimo planus, kad po COVID-19 krizės taptų ekonomiškai stipresnės. Ilgainiui ES tikslas – užtikrinti, kad Europos ekonomika taptų sveikesnė, ekologiškesnė ir labiau skaitmeninė. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų ekonomikos ir užimtumo vizija

61 proc. Nyderlandų mano, kad ekonomika ir užimtumas yra svarbus klausimas ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Atsižvelgimas į bendrumus ir skirtumus

71 proc. Nyderlandų mano, kad ES turėtų užtikrinti, kad įmonės glaudžiau bendradarbiautų siekdamos stiprinti Europos ekonomiką. Tačiau tik nedidelė šių žmonių dalis mano, kad ES turi mokėti daugiau pinigų įmonėms. Visų pirma manome, kad bendradarbiavimas gali būti veiksmingesnis. Šiandien matome, kad skirtingos įmonės investuoja į tas pačias naujas technologijas, kartais net viešosiomis lėšomis. Jei turėtume europinę ekonomikos viziją, galėtume veiksmingiau panaudoti šiuos pinigus. Tačiau tai darant ypatingas dėmesys ir toliau turėtų būti skiriamas šalių skirtumams.

„Nyderlandų žemės ūkio sektorius yra toks modernus. Tai ne visada įmanoma palyginti su kitomis šalimis.“

2. Labiau išnaudoti Europos pranašumus

Olandai mano, kad yra daug galimybių stiprinti Europos ekonomiką, tačiau reikia priimti sprendimus. Todėl manome, kad ES turėtų sutelkti dėmesį į savo stipriąsias puses. Pavyzdžiui, mes manome, kad Europa yra gera tokias sritis kaip skaitmeninimas, tvarumas ir infrastruktūra. Ir kas galbūt svarbiau: Mes pasisakome už kokybę ir įvairovę. Būtent dėl mūsų žemyno įvairovės, turėdami skirtingas nuomones ir idėjas, turime daug daugiau išnaudoti kaip ekonominį pranašumą. Būtent dėl to Europa gali išsiskirti, pavyzdžiui, iš Kinijos ekonomikos.

3. Teisingos ir aiškos mokesčių sistemos kūrimas

82 proc. olandų mano, kad ES šalys turi kolektyviai užtikrinti, kad visos ES įmonės mokėtų sąžiningus mokesčius. Tai apima labai dideles įmones. Šiandien jie kartais persikelia į kitas šalis dėl paprastos priežasties, kad ten moka mažiau mokesčių. ES turėtų kovoti su šiuo reiškiniu, pavyzdžiui, nustatydama minimalų tarifą visoms šalims. Kita vertus, manome, kad apmokestinimas yra kompetencija, kuri priklauso šalims, turinčioms savo tikslus ir kontekstą. Manome, kad apmokestinimas paprastai yra sudėtingas klausimas. Būtent dėl šios priežasties norėtume geresnės mokesčių sistemos, kuri būtų teisinga ir aiški visiems Europoje.

„Augalaivisur turi būti vienodos formos, tačiau mokesčių taisyklės skiriasi. Tai beprotiška, ar ne?“

4. Užtikrinti, kad visi galėtų dalyvauti

71 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES turėtų padėti didinti užimtumą. Šiuo atžvilgiu manome, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tikroms grupėms, pavyzdžiui, jaunimui ir žmonėms, kurie yra toli nuo darbo rinkos. Tai galima padaryti nustatant taisykles arba teikiant subsidijas įmonėms, taip pat teikiant konkrečių paramą darbdaviams ir darbuotojams. Galvojame, pavyzdžiui, apie informuotumo didinimo veiksmus arba labai praktinius klausimus. Gali būti, kad kai kuriais atvejais tokia parama gali būti veiksmingiau organizuojama ES lygmeniu, o kitais atvejais tai veikiau yra pačių valstybių narių užduotis. Galiausiai ES šalys turėtų bendradarbiauti, kad užtikrintų lygias galimybes Europos darbo rinkoje.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Spartinti automatizavimą Europoje, kad čia vėl būtų gaminamos šiuo metu iš Kinijos atvežamos prekės.“

Paimkite Bitcoins ir kitų cryptocurrencies revoliucija rimtai. Tie, kurie domisi juo yra traktuojami kaip mokesčių vengėjai, o šio tipo blockchain technologija yra ateitis.

„Akininkai nėra vieninteliai Europos ekonomikos dalyviai. Neįmanoma nieko padaryti be darbuotojų. "Europa turi labiau rūpintis neįgaliaisiais. Dabar jiems pernelyg sunku rasti tinkamą darbą.“

Daugelis Europos taisyklių yra sudėtingos ir reguliariai keičiamos. Dėl to įmonėms sunku diegti inovacijas.“

„Jei mano įmonėje būtų atliekami pertvarkymo darbai, mano vietinis rangovas būtų galėjęs dirbti jau ilgą laiką. Bet pirmiausia turėjau paskelbti Europos konkursą. Tai gėda.

Internetinio dialogo dalyviai: „Bendrai galvokime apie didelį verslą“

Vieno iš teminių internetinių dialogų metu kilo diskusija apie didėjančią didelių įmonių galią. Kai kurie dalyviai norėtų, ES imtųsi ryžtingesnių veiksmų šioje srityje. Iš tiesų, kai kurios įmonės kartais gauna didelį pelną, už kurį jos moka mažus mokesčius dėl sudėtingų įmonių. Kiti dalyviai ragino pažvelgti į dalykus savo ensemble: Šios įmonės turiaukštą užimtumo lygį ir yra naudingos šalies ekonomikai. "Mes neturime jų persekioti", - sakė vienas. Vienas dalyvis manė, kad bet kuriuo atveju svarbu, jog ES šalys kartu apsvarstytų šį klausimą. „Šiuo metu didelės įmonės gali konkuruoti tarp šalių. Todėl turime parodyti vieningesnį frontą kaip ES.“

Ūkininkai, kurie atsižvelgia į gamtą: Tikslų, o ne kvotų nustatymas

Boeren Natuur yra žemės ūkio grupių asociacija. Nedidelė narių grupė, be kita ko, aptarė ūkininkams taikomas ES taisykles. Viena vertus, jie mano, kad ES atneša daug teigiamų dalykų, pavyzdžiui, lengvas eksportas į kitas šalis. Kita vertus, jie mano, kad politika dažnai gali būti dar aiškesnė. "Tačiau visi vis daugiau ir daugiau dirba ta pačiakryptimi", - sakė kažkas. Visų pirma galima tobulinti procedūras: jos dažnai vis dar yra labai administracinės ir užima daug laiko. Vieno dalyvio nuomone, taisyklės neturėtų būti pernelyg išsamios. „Teikti pirmenybę aiškiems tikslams, pvz., švaram vandeniui. Tada galime patys nuspręsti, kokio pločio yra spraga.

Europos demokratija

ES ragina europiečius balsuoti ir taip pat nori įtraukti juos į Europos sprendimų priėmimo procesą ir politiką ne rinkimų laikotarpiu. ES taip pat imasi demokratijos stiprinimo iniciatyvų, pavyzdžiui, rengia veiksmų planą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama laisviems ir sąžiningiems rinkimams ir spaudos laisvei. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų Europos demokratijos vizija

60 proc. olandų mano, kad Europos demokratija yra svarbus klausimas ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Geresnė Europos apžvalga

Olandainurodo, kad Europa žiniasklaidoje dažnai pasirodo krizės atveju. Kita vertus, mes turime mažai informacijos apie kasdienes sprendimus. Mums, kaip piliečiams, nereikia visko žinoti, bet norint susidaryti gerą nuomonę, būtų gerai turėti geresnę apžvalgą. Pavyzdžiui, būtų įdomu dažniau išgirsti kitų šalių nuomonę apie ES. Šiuo atžvilgiu svarbų vaidmenį gali atlikti žiniasklaida ir švietimas. Žiniasklaida turi sugebėti pati priimti sprendimus. Kadangi olandai mano, kad spaudos laisvė yra labai svarbi mūsų demokratijai.

„Daugumą laiko apie ES girdime tik krizės atveju. Būtent dėl šios priežasties nuotaikos Europos atžvilgiu išlieka neigiamos.“

2. Rasti naujų būdų, kaip nuolat išklausyti piliečius

51 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES nepakankamai žino, kas vyksta visuomenėje. Siekdama tai pagerinti, ES turėtų dažniau ir, pageidautina, nuolat bendradarbiauti su piliečiais. Todėl daugelis Nyderlandų žmonių mano, kad Konferencija dėl Europos ateities yra gera iniciatyva. Referendumi taip pat gali būti vertinga priemonė, tačiau olandų nuomonės šiuo klausimais skiriasi. Kai kurioms temoms taip pat kartais reikia turėti konkrečių žinių. Bet kuriuo atveju bendravimas su piliečiais neturėtų būti tik formalumas. Mums svarbu, kad į mus būtų žiūrima rimtai.

3. Būti skaidresniems ir aiškesniems priimant sprendimus

Olandai kartais Europą laiko gana sudėtinga. Ne visi turi tokio paties lygio žinių apie ES. ES turi turėti daugiau partnerių. Norime, kad ES taptų skaidresnė ir kad būtų lengviau gauti naujausią informaciją. Nyderlandų valdžios institucijoms taip pat turi atlikti tam tikrą vaidmenį šioje srityje. Daugelis Nyderlandų žmonių domisi Europos sprendimais, tačiau mano, kad oficialius kanalus yra pernelyg sunku rasti arba jie yra pernelyg sudėtingi. Be to, kiekvienas turi skirtingus interesus ir poreikius. Todėl turėtume turėti galimybę pasirinkti temas, apie kurias norime sužinoti daugiau. Jaunuoliai dažnai domisi Europa, tačiau jie mato mažai informacijos apie tai, pavyzdžiui, savo socialiniuose tinkluose.

„Vengrijoje atostogaudamas pamačiau didelį ženklą šalia naujos miškos plantacijos, kuriame teigiama: Norsskeptškai vertinu Europą, vis dar didžiojoje.“

4. Kad būtų galima greičiau išspręsti keblias problemas

Olandams sunku suprasti, kaip veikia Europos demokratija, tačiau jiems atrodo, kad sprendimų priėmimas ES dažnai yra labai lėtas. Europos Parlamento rinkimuose matome aljansų tarp nacionalinių partijų. Taip pat gali būti kitų būdų Europos interesams ginti. Maždaug trečdalis Nyderlandų gyventojų mano, kad Europos Parlamento rinkimuose turėtų būti galima balsuoti už užsienio kandidatus. Maždaug tiek pat piliečių mano, kad tai neturėtų būti įmanoma. Svarbiausia, kad būtų pakankamai atsižvelgta į skirtingus susijusius interesus. Ir tuo pačiu metu, kad įmanoma išspręsti keblus klausimus greičiau nei yra šiandien.

„Norėčiau, kad per rinkimus su kuo nors susitapatinčiau ir žinočiau, ką jis reiškia. Jis neturi būti“

tautietis.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Pašalinti šalių veto teisę. Sprendimą turi priimti dauguma.“

„Svarbiems sprendimams priimti sukurkite tikslines piliečių grupes, galbūt net(pusiau) privaloma tvarka, kaip tai daroma Jungtinių Amerikos Valstijų prisiekusiųjų atveju.“

„Užtikrinti, kad ES politikai ir pareigūnai reguliariai keliautų į atokius regionus“ ir neliktų visiškai užsidarę savo Briuselio burbulė.“

IDEA: „Tiesą sakant, kiekvienoje televizijos laidoje Europai turėtų būti skirta po kelias minutes. Arba galėtume išleisti Europai skirtą dienraštį arba savaitinį laikraštį.“

IDEA: „Europos politikams gali tekti dažniau dalyvauti televizijos programose.“

„Kaip jaunas žmogus beveik nieko neskaitau apie Europą. Tačiau man smalsu sužinoti daugiau, bet nereikia per daug stengtis gauti informacijos.“

Jaunieji „Coalitie-Y“ nariai Utrechte: Diskusija dėl referendumų naudojimo

"Coalitie-Y" nariai - įvairių jaunimo organizacijų bendradarbiavimas - surengė gyvas diskusijas dėl referendumų naudojimo. Oponentai paminėjo riziką, kad diskusijos vyks ten, kur viskas yra juoda arba balta, o temos dažnai yra daug sudėtingesnės. Vienas iš dalyvių taip pat pareiškė: „Galime balsuoti už ES ir būti kandidatais. Referendumai iš tikrųjų kenkia šiam principui." Referendumų rėmėjai teigė manantys, kad politikos formuotojams naudinga žinoti, ką piliečiai mano apie konkrečią temą: tai galėtų padėti pateikti gaires. Referendumai taip pat galėtų padėti didinti bendrą visuomenės informuotumą apie ES: kokios yra darbotvarkės temos ir kokie sprendimai turi būti priimti.

Socialiniai savanoriai: „Reikia geresnio šalių tarpusavio supratimo.“

Piëzofondą Zoetermeer mieste sudaro savanoriai, kurie įvairiais būdais aktyviai veikia socialinio dalyvavimo srityje. Teminio dialogo dalyviai išreiškė susirūpinimą dėl didėjančio atotrūkio Europoje. Tai, pavyzdžiui, yra požiūris į LGBTQbendruomenę. Jei šalys nesupranta savokonkrečių požiūrių, sunku bendradarbiauti. "Dėl šios priežasties labai svarbu išmokti būti geriau žinomais", - sakė vienas dalyvis. „Šiandien tiesiog nežinome, ką žmonės galvoja kitose šalyse. Mes nepakankamai suprantame savo šalių kultūrą ir kontekstą. Tačiau tai labai svarbu, jei norime kartu priimti gerus sprendimus.“

Skaitmeninė transformacija

Virtualiame pasaulyje interneto ryšio, saugumo ir gyvybės apsaugos reikalavimai tampavys aukštesni. Šiuo atžvilgiu ES jaučiasi atsakinga ir yra įsipareigojusi užtikrinti, kad skaitmeninėje visuomenėje niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Be to, ES investuoja į visuomenės uždavinių skaitmeninius sprendimus. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos - Mūsų virtuali pasaulėžiūra

4% Neerlandais gyventojų mano, kad virtualus pasaulis yra svarbi tema ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Greito, saugaus ir stabilaus interneto užtikrinimas visur

6proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES turėtų užtikrinti, kad visi Europoje turėtų prieigą priespartaus irsaugausinternetu. Mes visi matome, kad internetas vaidina vis svarbesnį vaidmenį mūsų gyvenime. Mūsų vaikaigimstasu skaitmeniniu išsilavinimu. Ir komunikacija vis labiau judalink interneto, tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu. Kartais esame susirūpinę dėl didelės priklausomybės nuo interneto. Todėl daugelis olandų mano, kad ES turi geriausias galimybes tam skirti lėšų, jei jos naudojamos veiksmingai. Apsauga nuo nusikaltimų internete, mūsų nuomone, yra svarbiausias klausimas, kurį reikia spręsti Europos lygmeniu. Tačiau taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į kovą su nusikaltimais internete nacionaliniu lygmeniu.

„Kibernetinio išpuolio prieš mūsųvandens apsaugos sistemą idėja verčia mane jaustis pažeidžiamą.“

2. Aiškių taisyklių ir standartų nustatymas interneto bendrovėms

75 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES turėtų užtikrinti, kad perkant internetu visose ES šalyse būtų užtikrinamas vienodas saugumo lygis. Mes visi vis dažniau perkame iš užsienio ir tokiu būdu dalijamės neskelbtiniais asmens duomenimis. Kartais tai atrodo pavojinga. Sunku nustatyti, kurios svetainės yra patikimos. Gerai, kad ES rengia Europos privatumo taisykles ir standartus, kuriuos gali suprasti visi. Didelių interneto bendrovių galia taip pat yra nuolatinis mūsų susirūpinimo šaltinis. Manome, kad esame atsakingi už tai, kad mūsų duomenys būtų naudojami atsargiai. Tačiau taip pat manome, kad ES gali atlikti tam tikrą vaidmenį šioje srityje. ES šalys turi bendradarbiauti siekdamos užtikrinti, kad tokios įmonės kaip „Google“ ir „Facebook“ neturėtų per daug galios.

Susidūrę su pasaulinio masto veikėjais, tokiais kaip „Facebook“, esame palyginti neturtingi kaip maža šalis.

3. Privatumo taisyklių taikymas kartu su praktiniu įgyvendinimu ir paaiškinimais

Įvedus Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR), olandai žino, kad visidarbų užmokesčiai turi atitikti tuos pačius privatumo įstatymus ir taisykles. Mes juspatikiname, kad geratuo pasikliauti, nes privatumo apsauga yra svarbusklausimas. Kai kurie Nyderlandų žmonės visada mano, kadprivatumo apsaugos taisyklės kartais yra perdėtos arba nelogiškos. Be to, šis teisės aktas gali sukurti daug darbo verslininkams. Todėl manome, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti praktiniam privatumo teisės aktų įgyvendinimui: parama ir informacija piliečiams ir įmonėms. Visų pirma manome, kad valstybės narės turi atlikti tam tikrą vaidmenį. Privatumo klausimus ar klausimus geriausiai tvarko mūsų nacionalinės institucijos savo kalba.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

IDEA: „Programuotojams ir įmonėms nustatyti griežtesnius kriterijus uždraudžiant pavojingas programavimo kalbas.“

„Suteikti nemokamą Europos antivirusinę programinę įrangą, kad būtų sukurta Europos ugniasienė.“

„Kai kurtu sieną į Vokietiją, staiga nebeturiu mobiliojo telefono tinklo. Bet taine beturėtų įvykti, ar ne?“

Naudodami "iPhone" galime stebėti visus savo judesius. Mes taip pat turime savo atsakomybės dalį.

„Nepraktiška kiekvienoje šalyje pildyti skirtingą privatumo formą.“

IDEA: „Reikėtų sukurti Europos kibernetinę policiją. Akivaizdu, kad tai naudinga ES.“

Internetinio dialogo dalyviai: „Kokybiška interneto prieiga visur taip pat naudinga mums patiems“

Vieno išteminių internetinių dialogų metu kilo įdomi diskusija apie ES vaidmenį virtualiojo pasaulyje. Visos valstybės narės sutiko, kad svarbu turėti gerą interneto ryšį visoje Europoje. Tačiau ar ES turi spręsti šį klausimą? Keli dalyviai nurodė, kad tai yra užduotis, už kurią visų pirma atsakingos atskiros valstybės narės. Kitas dalyvis pabrėžė, kad stabilus ir kokybiškas internetas užsienyje taip pat naudingas Nyderlandams: „Iš prekybos su kitomis ES šalimis uždirbame milijardus. Todėl mums svarbu, kad šios šalys gerai veiktų.“

Mokiniai iš Helmondo: „Tokios pačios taisyklės ir sankcijos kibernetiniams nusikaltėliams“

Dr. Knippenbergo koledže Helmonde 15 ir 16 metų moksleiviai aptarė nusikalstamumo internete problemą. Apie tai nuolat girdime naujienose. Pavyzdžiui, kai įmonėje įvyko duomenų nutekėjimas. Arba kai tokia šalis kaip Rusija ar Kinija bando pavogti duomenis. Kadangi kibernetiniai nusikaltėliai dažnai veikia tarpvalstybiniu mastu, prasminga, kad Europos šalys bendradarbiautų. Atsižvelgdamos į tai, jos svarsto ne tik taisyklių rengimą, bet ir sankcijų apibrėžimą. Jei Rusijos kibernetiniai piratai bandys įsibrauti į mūsų šalį, ES turi imtis ryžtingų priemonių, kad užkirstų jiems kelią.

Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

ES šalys yra tiesiogiai atsakingos už švietimą, kultūrą, jaunimą ir sportą. ES gali juos remti ir remis šioje srityje, pavyzdžiui, skatindama kokybišką švietimą, daugiakalbystę, kultūros paveldo apsaugą ir paramą kultūros ir sporto sektoriams. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto vizija

45 proc. olandų mano, kad švietimas yra svarbi tema ir kad ES turi įsikišti šioje srityje. Jaunimo, kultūros ir sporto sektoriuose šis skaičius atitinkamai yra 39 proc., 23 proc. ir 19 proc.

1. Skatinti studentus mokytis užsienyje protingai

Daugelis olandų mano, kad studijos užsienyje daro teigiamą poveikį jaunimui. Tai prisideda prie asmeninio tobulėjimo. Be to, studijos užsienyje gali padėti europiečiams geriau suprasti vieniems kitus. Ji taip pat gali prisidėti prie geresnės integracijos. Todėl daugelis Nyderlandų žmonių teigiamai vertina tai, kad yra programa „Erasmus“, kuria skatinama studijuoti užsienyje. Tačiau taip pat manome, kad ES turėtų ir toliau kritiškai vertinti šį klausimą. Praktiškai, pavyzdžiui, atrodo, kad tarptautiniai studentai dažniausiai lieka tarpusavyje ir ne visada daug sužino apie šalį, kurioje jie yra. ES taip pat turi užkirsti kelią tam, kad šalys, turinčios mažiau žinių, „ištuštintų“, nes visi talentai vyksta studijuoti į užsienį.

„Taip pat plėtoti mainų programas vidurinio profesinio mokymo lygmeniu.“

2. Prioritetas paliekamas valstybėms narėms spręsti tokius klausimus kaip kultūra ir sportas

58 proc. olandų mano, kad ES turėtų geriau apsaugoti Europos kultūros paveldą. Mes galvojame, pavyzdžiui, apie šventyklas Graikijoje. Kita vertus, mes manome, kad vietos kultūra pirmiausia yra pačių šalių atsakomybė. Tas pats pasakytina, pavyzdžiui, apie piktnaudžiavimą sporte. Manome, kad tai svarbus klausimas, bet ne pagrindinė ES misija. Europa būtinai turi nustatyti prioritetus, o kitiems klausimams spręsti reikia didelių finansinių išteklių. Kartais galime prisidėti finansiškai, tačiau kartais galime bendradarbiauti ir kitais būdais, pavyzdžiui, keisdami žinias ir idėjas.

„Kultūros apsauga yra pačių šalių atsakomybė. Tačiau jei ignoruojamas pasaulinis paveldas, manau, kad ES turi įsikišti.“

3. Užtikrinti, kad europiečiai geriau pažintų ir gerbtų vieni kitus

Olandams patinka, kai kiti europiečiai gerai kalba angliškai. Tai supaprastins situaciją, kai būsim užsienyje. Taip pat, pavyzdžiui, kai norime bendrauti su darbuotojais migrantais Nyderlanduose. Tuo pat metu daugelis olandų mano, jog labai svarbu, kad mes ir toliau kalbėtume ir vertintume savo kalbą. Todėl taip pat norime, kad būtų gerbiami kiti skirtumai Europoje. Nesvarbu, ar tai kultūra, švietimas ar sportas, kiekvienas žmogus turi jaustis laisvai ir sugebėti būti savimi. Skirtumai kartais gali sukelti įtampą, tačiau jie taip pat daro Europos žemyną turtingą. Todėl daugelis olandų mano, kad šalims turėtų būti suteikta laiko susipažinti su savo atitinkamais įpročiais ir idėjomis.

„Man ES yra tarsi draugų grupė. Mes gerbiame savo skirtumus ir galiu paprašyti pagalbos, jei man to reikia.“

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

IDEA: „Be vietos mokymo programos, visuose švietimo lygmenyse turėtų būti įdiegta bendra Europos mokymo programa.“

IDEA: Be kultūros sostinės, kiekvienais metais taip pat turėtumėte pasirinkti sostinę (ar šalį) švietimo, jaunimo ir sporto srityje.

„ES mus vienija būtent tai, kad visi turime savo nacionalinę kultūrą. Ir todėl negali būti susirinkę po vienos kultūros

vėliava.

„Užuot pabrėžus neigiamus dalykus, geriau stengtis skatinti sportą.“

„Esu čia integruotas, moku mokesčius, bet esu ir esu Lotynų Amerikos pilietis. Man patinka mano kalba, muzika ir maistas. Tai ne apie Europą.“

„Per daug kalbame apie Europos ekonomiką. Per mažai gerovės.“

Leideno universiteto studentai: „Kalba yra svarbi, tačiau ji turi likti laisvas pasirinkimas“

Leideno universitete istorijos studentai kalbėjosi tarpusavyje. Jie mano, kad svarbu l' es gens kalbėti keliomis kalbomis. Jų nuomone, kelių kalbų mokėjimas puikiai tinka asmeniniam tobulėjimui ir prekybos bei politiniams santykiams ES. Tačiau jie mano, kad kalbos turėtų būti siūlomos mokykloje ir neturėtų būti privalomos. Be to, jie mano, kad antroji kalba nebūtinai turi būti Europos kalba. "Jei gyvenate Rytų Europoje ir pasirenkate mokytis rusų kalbos, tai jūsų teisė", - sakė vienas iš dalyvių.

Šiedamo turkų bendruomenė: "Sąžiningų užimtumo galimybių užtikrinimas visiems jauniems žmonėms" Hakderio fonde
Šiedame vietos turkų bendruomenė aptarė sąžiningų užimtumo galimybių svarbą visiems. Visi dalyviai sutarė, kad ES turėtų įpareigoti įmones siūlyti stažuotes ar darbą jaunimui, turinčiam ribotas galimybes. Jie nurodė, kad jauni migrantai visų pirma susiduria su sunkumais ieškodami stažuotės ar darbo. „Kartais jie net nedrįsta vykti į GP, nes baiminasi, kad už vizitą turės sumokėti patys. Jau nekalbant apie drąsą kreiptis dėl stažuotės ar darbo", - sakė vienas iš dalyvių. „Įmonėms reikia skirti daugiau dėmesio, o ES gali jas paskatinti tai daryti.“

Apklausiai naudotos metodikos aprašymas

Europos vizijos ieškojimą sudaro įvairių formų susijęs dialogas, kuriuo siekiama sužinoti Nyderlandų piliečių nuomoneiridėjas apie Europos ir ES ateitį. Šiame skyriuje aprašoma metodika, naudojama siekiant užtikrinti, kad susijusios dialogo formos atitiktų Konferencijoje dėl Europos ateities nacionaliniams piliečių forumams taikomas gaires.

CSusijusių dialogo formų pradžia Naudojamos šios dialogo formos:

4. Grupės apklausa

Nyderlandų gyventojų reprezentatyviosios imties tyrimas.

5. Nuodugnūs teminiai dialogai internetu

Kiekvieną kartą buvo rengiami dialogai su Nyderlandų žmonių grupe, siekiant pagilinti pirmosios tarpinės ataskaitos „Mūsų vizija Europai“ (2021 m. spalio 8 d.) išvadas, kuriose pateikiama pirmojirezultatų apžvalga ir papildomi klausimai.

6. Dialogai su konkrečiomis grupėmis

Susitikimai su Nyderlandų žmonėmis, kurie nėra įpratę dalyvauti (internetinėse) apklausose ir forumuose.

7. Dialogai su jaunimu

Susitikimai jaunimui aktualiausiomis Europos temomis.

8. Vieša internetinė apklausa: Klausimynas ir "Swipen naar de toekomst" (Šveicarija į ateitį)

Grupės apklausos klausimyną taip pat galėtų užpildyti visi Nyderlandų žmonės, įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis. Šis klausimynas buvo prieinamas nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. lapkričio 14 d. Be to, per tą patį laikotarpį kiekvienas olandas galėjo dalyvauti veiksmu "Swipen naar de toekomst" ("Swiper to the future"), internetinėje priemonėje su 20 patvirtinimų.

1. Grupės apklausa

Rugsėjo 1 d. prasidėjo Nyderlandų piliečių dialogas „Europos vizija“, kuriame dalyvavodaug piliečių. Šiame apklausos metodikos aprašyme trumpai paaiškiname šios grupės apklausos struktūrą ir įgyvendinimą.

Tikslas ir tikslinė grupė

Kampanija „Europos vizija“ prasidėjo internetiniu klausimynu apie tai, kaip Nyderlandų žmonės mato Europos ateitį. Šis klausimynas buvo pateiktas atstovų grupei ir jame taip pat gali dalyvauti visi Nyderlandų piliečiai (įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis). Be to, kiekvienas asmuo galėjo dalyvauti veiksmu "Swipen naar de toekomst" (Šveicarija į ateitį), internetiniame įrankyje, pristatančiame 20 tvirtinimų. Forumo apklausos rezultatai buvo panaudoti keliuose teminiuose dialoguose, surengtuose vykdant tolesnę veiklą, susijusią su Europos piliečių dialogo vizijos procesu.

Į grupės apklausos tikslinę populiaciją įtraukti visi 18 metų ir vyresni Nyderlandų piliečiai, kurie tuo metu, kai buvo pradėtas tyrimas vietoje, gyventojų registre buvo registruoti kaip gyventojai. Nyderlandų nacionalinės statistikos tarnybos (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) duomenimis, 2021 m. sausio 1 d. šioje tikslinėje grupėje buvo 14 190 874 asmenys. Žemutinė 18 metų riba atitinka rinkėjų daugumą. Mes tai vadiname grupės apklausos populiacija.

Darbas vietoje

Daugiau nei 100 000 dalyvių iš visos šalies (ISO sertifikuotas "Research Keurmerk groep", "Nederlandse Marktonderzoek Associatie") buvo naudojamas skaitmeniniam "vidutinio olandų" vaizdui gauti. Šie dalyviai užsiregistravo į apklausos grupę, kad reguliariai pateiktų savo nuomonę įvairiomis temomis. Be vidinės motyvacijos prisidėti, jiems mokama už atsakymus į klausimynus. Keli moksliniai tyrimai rodo, kad respondentai, gaunantys kompensaciją už klausimyno pildymą, nepateikia labai skirtingų atsakymų (šaltinis: Ar apklausos paskatų naudojimas pablogina duomenų kokybę?, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Darbas vietoje pradėtas 2021 m. rugpjūčio 11 d. ir baigtas 2021 m. rugsėjo 19 d. Įgyvendinimui naudotas tikvienas duomenų rinkimo metodas, t. y. internetinė apklausa. Apklausos komisijos nariai gavo e. laišką su asmenine nuoroda į internetinį klausimyną. Po dviejų savaitių dalyviai gavo priminimą. Kvietimai dalyvauti buvo siunčiami dalimis ir sluoksniais (užtikrinant vienodą pogrupių pasiskirstymą), kol buvo pasiektas reikiamas respondentų skaičius.

Ėminių ėmimas ir paskirstymas

Apklausos struktūra grindžiama principu, kad, siekiant užtikrinti gerą statistinį patikimumą, apklausoje turi dalyvauti mažiau kaip 3 600 respondentų. Be to, šis skaičius leidžia gerai paskirstyti skirtingas bendrąsias gyventojų charakteristikas. Yra ne vienas olandas. Todėl iš anksto užtikrinome, kad imtis būtų tinkamai pasiskirsčius pagal tam tikras charakteristikas. Nyderlandai yra palyginti maža šalis, tačiau nuomonės gali skirtis priklausomai nuo regiono. Poziciją temų atžvilgiu ir joms teikiamą svarbą gali (iš dalies) nulemti regionas, kuriame gyvenama. Pavyzdžiui, kaimo vietovių gyventojai saugumo temą gali suprasti kitaip nei miesto vietovių gyventojai. Nyderlandų socialinio ir kultūros planavimo biuro atlikti tyrimai taip pat rodo, kad aukštesnio lygio išsilavinimą turintys asmenys dažniau remia ES nei žemesnio lygio išsilavinimą turintys asmenys ir kad jaunimas dažniau palankiai vertina ES nei vyresnio amžiaus žmonės (šaltinis: Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?, Nyderlandų socialinio ir kultūrinio planavimo biuras, Haga, 2019 m.).

Dėl šios priežasties, siekdami užtikrinti imties reprezentatyvumą, proporcingai padalijome šias tris charakteristikas: 1) gyvenimas COROP regionuose, 2) amžius ir 3) išsilavinimo lygis. Imties pasiskirstymas taip pat buvo pateiktas pagal šias bendrąsias charakteristikas: lytis, kilmė, pagrindinė profesija, politinė orientacija.

COROP regionai buvo sukurti remiantis mazgo principu (širdis, turinti traukos sritį arba regional funkciją), remiantis žmonių, kurie važinėja į darbą, srautais. Kai kurie mazgo principo pažeidimai buvo pripažinti, kad regionai laikytųsi provincijų ribų. Reorganizavus savivaldybes už COROP ribų, paskirstymas buvo pakoreguotas (šaltinis: Nyderlandų nacionalinė statistikos tarnyba). COROP regionuose užtikrinome tinkamą pasiskirstymą pagal amžiaus grupes: 18-34 metai, 35-54 metai, 55-75 metai ir daugiau nei 75 metai.

Galiausiai užtikrinome reprezentatyvų švietimo lygių pasiskirstymą. Imtyje respondentų pakeitimas atitinka aukščiausio išsilavinimo lygio pasiskirstymą nacionaliniu lygmeniu, kuris yra toks:

Aukščiausias išsilavinimo lygis

Mažas: pradinis ugdymas, parengiamasis profesinis rengimas, vidurinio vidurinio ugdymo / ikiuniversitetinio ugdymo 1–3 metai, vidurinis profesinis rengimas 1 lygis	32,1 %
Tarpinis: vidurinis bendrasis vidurinis ugdymas / ikiuniversitetinis ugdymas, vidurinis profesinis mokymas (2–4 lygmenys)	44,6 %
Didelis: aukštasis profesinis mokymas arba universitetinis išsilavinimas	22,9 %
Nežinoma	0,4 %

Atsakymų dažnis

Iš viso apklausoje dalyvavo 4 086 žmonės. Todėl 3 600 visiškai užpildytų klausimynų tikslas yra pasiektas.

COROP regionų ir amžiaus atsakymai 18–34 m.		nuo 35 iki 54 metų	55–75 metai	vyresni nei 75 metų
Į šiaurę nuo Drentės	11	14	17	5
Į pietryčius nuo Drentės	10	12	14	4
Pietvakarių Drentė	7	10	11	3
Flevolando	29	33	28	6
Šiaurės Fryzija	20	22	25	8
Pietryčių Fryzija	12	13	14	3
Pietvakarių Fryzija	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Pietvakarių Gelderlandas	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Rytų Groningenas	7	10	12	3
Kiti miestai Groningenas	36	26	28	8
Centrinis Limburgas	13	17	21	7

Šiaurės Limburgas	17	20	23	7
Pietų Limburgas	38	40	52	17
Šiaurės Brabanto centras	34	35	35	11

COROP regionų ir amžiaus atsakymai	18–34 m.	nuo 35 iki 54 metų	55–75 metai	vyresni nei 75 metų
Šiaurės rytų Brabantas	41	43	51	14
Vakarų Šiaurės Brabantas	40	47	49	15
Šiaurės Brabanto pietrytinė dalis	55	56	58	18
Harlemo aglomeracija	13	18	18	7
Alkmaras ir apylinkės	14	19	19	6
Didysis Amsterdamas	116	104	88	23
Gooi ir Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Šiaurės Olandijos kyšulys	22	27	30	9
Zaano regionas	11	13	12	3
Šiaurės Overeiselis	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Pietvakarių Overeiselis	10	11	12	3
Utrechte	96	100	89	27
Žemėlapis Zeeland	16	21	23	8
Zelandas Flandrija	6	8	9	3
Leideno ir svogūnėlių regiono aglomeracija	30	31	31	10
Kategorijos "Hagos aglomeracijos" straipsniai	63	70	57	18
Delftas ir Vestlandas	19	15	15	4

Grand Rijnmond	103	107	99	31
Rytų Pietų Olandija	22	24	25	8
Pietryčių Olandija	24	26	26	9

Atsakymai pagal išsilavinimo lygį

Mažas	1382	34 %
Tarpinis	1747	43 %
Aukštas	915	22 %
Nežinoma	42	1 %

Patikimumas ir reprezentatyvumas

Atsižvelgiant į 4 086 respondentų skaičių, galima pateikti visos tiriamosios visumos, kurios bendro pasitikėjimo lygis yra 95 proc., o paklaidos riba – 1,53 proc., pastabas. Rezultatų patikimumo lygis ir paklaida nustatomi pagal imties dydį. Kuo didesnė imtis, tuo patikimesni ir tikslesni rezultatai gali būti ekstrapoliuojami visai tiriamajai visumai.

Patikimumo lygis apibrėžiamas kaip 1 (100 %), atėmus reikšmingumo lygį. Įprasta pasikliauti 5 proc. reikšmingumo lygiu. Tai vadinama 95 proc. pasiklojimo lygiu. Kitaip tariant, jei tyrimas būtų kartojamas tokiu pačiu būdu ir tokiais pačiomis sąlygomis, 95 proc. atvejų rezultatai būtų identiški.

Tikslumas (išreikštas kaip paklaidos riba) rodo verčių intervalą, kuriame yra faktinė tiriamosios visumos vertė. Kitaip tariant: koks būtų didžiausias skirtumas tarp statistramsčio rezultatų ir rezultatų, kurie būtų gauti iš visos populiacijos? 1,53 % paklaidos riba reiškia, kad faktinė visos tiriamosios visumos vertė gali būti 1,53 % maksimalausimumo didesnė arba mažesnė už imties vertę. Pavyzdžiui, jei iš asmenų imties apklausos matyti, kad 50 proc. respondentų tam tikrą temą laiko svarbia, faktinė procentinė dalis yra 1,53 proc. didesnė arba mažesnė nei 50 proc., t. y. 48,47–51,53 proc. Ne didesnė kaip 5 % paklaida yra įprasta ir visuotinai pripažįstama kiekybiniuose (statistiniuose) tyrimuose.

Be patikimumo, svarbus imties reprezentatyvumas. Kadangi kvietimai dalyvauti buvo išsiųsti partijomis ir sluoksniuota forma, rezultatai atspindi COROP regiono charakteristikas ir amžiaus grupes pagal COROP regioną. Atsakymai taip pat yra reprezentatyvūs pagal įgytą išsilavinimą, palyginti su aukščiausiu nacionaliniu lygiu pasiektu išsilavinimu.

Kitos bendrosios charakteristikos

Forumo dalyviams buvo užduota papildomų su kontekstu susijusių klausimų. Tai, be kita ko, lytis, pozicija ES atžvilgiu, kilmė, pagrindinė profesija ir politinė partija, už kurią asmuo balsuotų rinkimų atveju.

49 proc. respondentų yra vyrai, 50 proc. – moterys, o 1 proc. nenori atsakyti į šį klausimą.

51 proc. respondentų mano, kad gerai, jog Nyderlandai yra ES narė, 13 proc. mano, kad tai blogas dalykas, o 36 proc. yra neutralūs arba neturi nuomonės.

95 proc. respondentų gimė Nyderlanduose. 89 proc. respondentų nurodė, kad abu tėvai gimė Nyderlanduose. 5 proc. gimė dviem tėvams, kurie patys gimė užsienyje.

Respondentų politinė orientacija

Šalis %

VVD (Liaudies laisvės ir demokratijos partija)	14 %
PVV (Laisvės partija)	13 %
SP (Socialistų partija)	8 %
D66 (Demokratai 66)	6 %
Krikščionių demokratų apeliacinis skundas (CDA)	6 %
PvdA (Darbo partija)	6 %
Partij voor de Dieren (Gyvūnų partija)	4 %
GroenLinks (Žalioji kairė)	4 %
ChristenUnie (Krikščionių sąjunga)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (ūkininkų ir piliečių judėjimas)	2 %
Demokratijos forumas (Forum for Democracy)	2 %
SGP (Reformuota politinė partija)	2 %
Voltas	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Kitos išlaidos	2 %

Balsavimas baltais balsais	3 %
Nenorėčiau atsakyti	13 %
Aš nebalsuoju	5 %

Kokia jūsų dabartinė pagrindinė profesija?

Profesija	%
Mokinys/studentas	6 %
Ne visą darbo dieną dirbantis darbuotojas	16 %
Visą darbo dieną dirbantis darbuotojas	31 %
Nepriklausomas rangovas	3 %
Namų šeimininkė	5 %
Darbo ieškantis asmuo	2 %
Savanoris	2 %
Nedarbingas dėl darbo	6 %
Išėjęs į pensiją	27 %
Kitos išlaidos	1 %
Nenorėčiau atsakyti	1 %

Klausimynas

Klausimyną ir šią ataskaitą Užsienio reikalų ministerijos prašymu parengė nepriklausoma išorės organizacija. Klausimyno struktūra yra modulinė ir jį sudaro šie klausimų blokai, atitinkantys Konferencijoje dėl Europos ateities nustatytas temas:

Svarbūs klausimai ir Europos vaidmuo

Klimato kaita ir aplinka

Sveikata

Ekonomika ir užimtumas

Europos Sąjungos vaidmuo pasaulyje

Saugumas ir teisinė valstybė

Virtualus pasaulis

Europos demokratija

Migracija ir pabėgėliai

Švietimas / kultūra / jaunimas / sportas

Rengiant klausimyną didelis dėmesys buvo skiriamas klausimų kokybei, patikimumui ir pagrįstumui. Todėl buvo siekiama neutraliai ir nedirektyviai suformuluoti klausimus, teiginius ir atsakymų variantus ir buvo patikrinta, ar klausimai suformuluoti suprantama kalba (B1 lygis).

Klausimynas buvo patikrintas atliekant kokybės testus per tiesioginius pokalbius su tikslinei grupei priklausančiais partiniais įpantų testais. Tai leido mums ištirti, kaip klausimus supranta įvairių tipų respondentai. Jei atrodė, kad klausimas yra pernelyg didelis (pernelyg sudėtingas) pažinimo krūvis, jis buvo pritaikytas.

Analizės metodai

Šiame tyrime buvo naudojami du analizės metodai:

Univariantų analizė

Aprašomieji statistiniai duomenys naudojami tyrimo kintamiesiems apibūdinti. Šiame tyrime naudojami dažniai ir vidurkiai.

Dviejų kintamųjų analizė

Atliekant dviejų kintamųjų analizę nagrinėjamas ryšys tarp dviejų kintamųjų, t. y. ryšys tarp skirtingų temų svarbos ir klausimo, ar ES turėtų įsikišti šioje srityje, taip pat bendra amžiaus charakteristika. Buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, ar skirtingos amžiaus grupės teikia skirtingą svarbą tam tikrai temai ir ar nuomonės skiriasi dėl to, koku mastu tai yra temos, dėl kurių ES turi imtis veiksmų.

Informacijos skelbimas ir išsamumas

Šioje ataskaitoje pateikiami (vaizdiniai) visų apklausos grupės respondentų užduotų klausimų rezultatai. Atsakant į kai kuriuos klausimus respondentui buvo suteikta galimybė pateikti atvirus (t. y. iš anksto nenustatytus) atsakymus. Atviri atsakymai buvo suskirstyti į kategorijas ir įtrauktį leidinį. Į idėjas, kuriomis respondentai pasidalijo nemokamuose komentaruose, atsižvelgiama įvairiuose teminiuose dialoguose, organizuojamuose vykdamas tolesnę veiklą, susijusią su piliečių dialogu „Europos vizija“.

2. Nuodugnūs teminiai dialogai internetu

Konferencijoje dėl Europos ateities svarbiausios temos buvo pagilintos aštuoniuose internetiniuose teminiuose dialoguose. Šių dialogų tikslas buvo išsiaiškinti išreikštų nuomonių priežastis, taip pat jų motyvus ir jausmus. Kokie yra suvokiami rūpesčiai ir galimybės? Diskusijų sesijos taip pat suteikė dalyviams galimybę teikti pasiūlymus ir idėjas šiomis temomis, taip pat kelti klausimus, kurie nėra konferencijos dalis, tačiau vis tiek jiems yra svarbūs.

Teminiai dialogai vyko spalio 12–14 d. ir lapkričio 9–11 d. Spalio mėn. surengti keturi teminiai dialogai internetu tema „Ekonomika“ ir „Demokratija“. Lapkričio mėn. buvo surengti keturi internetiniai teminiai dialogai „Klimatas“ ir „ES pasaulyje“. Kiekvienoje diskusijoje dalyvavo 29 žmonės (iš viso 231). Dalyviai buvo įdarbinti iš komisijos narių (žr. 1 punktą) ir socialiniuose tinkluose.

3. Dialogai su konkrečiomis grupėmis

On iš kai kurių Nyderlandų žmonių grupių žino, kad jie mažiau įpratę dalyvauti apklausose ir (internetinėse) grupėse. Siekiant susidaryti reprezentatyvų „Nyderlandų balso“ įvaizdį, buvo svarbu, kad šie piliečiai taip pat galėtų pareikšti savo idėjas ir nuomones. Todėl taip pat surengėme keletą dialogų vietoje dėl Europos vizijos tyrimo. Nuomonėmis ir idėjomis, kurias galėjome surinkti, buvo remiamasi (be kita ko) rengiant rekomendacijas.

Tikslinės grupės

Sunkiai pasiekiamos tikslinės grupės negali būti apibrėžtos vienareikšmiškai. Tyrimai ir patirtis leidžia mums žinoti, kad neVakarų kilmės olandų žmonės daug mažiau dalyvauja apklausose ir diskusijose. Kadangi tai yra svarbi grupė (14 proc. olandų¹), jie buvo atrinkti dalyvauti dialoge dėl Europos vizijos. Tie patys argumentai buvo taikomi ir **menkai išsilavinusiems asmenims**. Tai taip pat didelė grupė (2,5 mln. olandų²), kuri iš dalies sutampa su migrantų grupe (39 proc.). Galiausiai buvo surengtas dialogas su grupe žmonių, kurie nedažnai dalyvauja apklausose ir diskusijose, **kurie kritiškai vertina Europą, tačiau kuriems ji atlieka svarbų profesinį vaidmenį**. Buvo atrinkti žemės ūkio sektoriaus verslininkai.

Į minėtas grupes buvo kreipiamasi per organizacijas, kurių narės jos yra, pavyzdžiui, migrantų organizacijas, advokatų asociacijas ir profesines organizacijas. Kadangi mes apribojome dialogų skaičių iki aštuonių, negalėjome būti visiškai "išsamūs". Dėl to dalyvių pasirinkimas yra šiek tiek savavališkas. Kad padarytume šį pasirinkimą, mes taip pat atsižvelgėme į entuziazmą dalyvauti ir padėti mobilizuoti savo bazę, taip pat į praktinius klausimus, tokius kaip prieinamumas pagal datas ir vietas.

Buvo surengti dialogai vietoje su šių organizacijų nariais:

- Hakder Foundation, Alevi bendruomenė, Šidamas
- Asha Foundation, Hindu bendruomenė, Utrechtas (du diskusijų posėdžiai)

Piëzo, Pilietinės visuomenės organizacija, Zoetermeer

- Taal doet Meer, žemo išsilavinimo žmonių organizacija, Utrechtas
- BoerenNatuur, žemės ūkio grupių asociacija
- Marokkanen Dialog Overvecht, Maroko bendruomenė, Utrechtas
- „Moterys už laisvę“, migrantų kilmės moterų teisių gynimo organizacija, Haga

Iš viso šiuose susitikimuose dalyvavo 110 žmonių.

4. Dialogai su jaunimu

Jaunimas yra Konferencijos dėl Europos ateities prioritetinė tikslinė grupė. Siekiant aktyviai skatinti juos dalyvauti piliečių dialoge „Europos vizija“ ir užtikrinti, kad šios grupės nuomonės ir idėjos būtų išklaustos, buvo surengti penki konkrečiai jaunimui skirti fizinių diskusijų posėdžiai. Dėl su koronavirusu susijusių ribojamųjų priemonių nebuvo galima surengti planuoto šeštojo susitikimo su jaunuais.

Posėdžiai vyko šiose institucijose:

Leideno universiteto Istorijos studentų asociacija

Dr. Knippenbergo koledžas, vidurinis išsilavinimas, Helmondas

Coalitie-Y, Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos jaunimo platforma

Graafschap koledžas, profesinis vidurinis ugdymas, Doetinchem

CSG Jan Arentsz, vidurinis ugdymas, daugiausia dėmesio skiriant technologiniams dalykams, Alkmaras

Diskusijų posėdžiuose iš viso dalyvavo 95 jaunuoliai.

Naudojami techninės priežiūros metodai

Internetiniai teminiai dialogai, dialogai su konkrečiomis grupėmis ir dialogai su jaunimu buvo vykdomi taikant vadinamąjį „Sokratinio“ pokalbio metodą. Šis metodas daugelį metų buvo naudojamas Dialogo dieną, kai žmonės iš viso Nyderlandų bendrauja jiems rūpimais klausimais. Sokrato priežiūros metode moderatorius atsižvelgia į šiuos principus:

Tegul kitas pasakoja savo istoriją

- Neatsakykite iš karto su kita istorija
- Elkitės pagarbiai
- Kalbėti iš savo požiūrio taško ("Aš randu", o ne "jie sako")
- Paprašykite daugiau paaiškinimų, jei išreikštos nuomonės yra tik bendro pobūdžio.
- Venkite sprendimų ir analizuokite juos
- Suteikite tylos akimirkų, jei žmonėms reikia šiek tiek pagalvoti

Dialogų metu naudojamas šis ritmas: skirtumai – konvergencija – skirtumai. Principas yra tas, kad pirmiausia turite skirtis (tiesiogiai išreikšti individualius jausmus ir nuomones), kad galėtumėte susiliesti (kalbėti apie galimus laisvumus) ir galiausiai vėl išsiskirti (pvz., Rinkti individualias rekomendacijas). Patirtis ir teorija rodo, kad šis ritmas garantuoja optimalų dialogo srutą.

Visus dialogus vedė profesionalūs tarpininkai.

5. Vieša internetinė apklausa: Klausimynas ir "Swipen naar de toekomst" (Šveicarija į ateitį)

Grupės apklausos klausimyne taip pat galėjo dalyvauti visi Nyderlandų žmonės, įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis. Šis questionnaire buvo prieinamas nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. lapkričio 14 d. Be to, per tą patį laikotarpį kiekvienas olandas galėjo dalyvauti veiksmo "Swipen naar de toekomst" ("Swiper to the future"), internetinėje priemonėje su 20 patvirtinimų.

Atsakymai ir naudojimas

Klausimyną iš viso užpildė 1 967 dalyviai, o ekrano nuskaitymo priemonę – 6 968 dalyviai. Klausimynas ir ekrano skaitymo priemonė buvo prieinami visiems: nebuvo tinkamų dalyvavimo sąlygų ar atrankos kriterijų. Klausimyne buvo galima perduoti klausimus (privalomų klausimų nebuvo), kad atsakymų skaičius būtų kuo didesnis. Dalyviai pasirinko "Aš nenoriu atsakyti" daug dažniau nei reprezentatyvios grupės apklausoje.

Atviro klausimyno ir ekrano nuskaitymo priemonės dalyvių bendrosios savybės daugeliu atžvilgių skiriasi nuo reprezentatyvios grupės dalyvių savybių. Kitaip nei grupės apklausos atveju, atvirojo klausimyno ir ekrano nuskaitymo priemonės rezultatai nėra reprezentatyvūs. Atviros internetinės apklausos rezultatai buvo panaudoti grupės apklausai užbaigti. Jose apžvelgiami Nyderlanduose sklaidžiami jausmai ir idėjos. Įvesties laukeliuose nurodyti pasiūlymai dėl patobulinimų buvo naudojami skiltyje „Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje“. Ekrano nuskaitymo įrankis buvo naudojamas siekiant geriau suprasti tam tikrus Nyderlanduose cirkuliuojančius jausmus. Į šiuos rezultatus buvo atsižvelgta rengiant rekomendacijas. Dėl reprezentatyvumo reikalavimo šioje ataskaitoje į internetinės apklausos rezultatus atsižvelgta ribotai.

Šią ataskaitą skelbia Užsienio reikalų ministerija. www.kijkopeuropa.nl

Nyderlandų nacionalinė vyriausybė

Mūsų Europos vizija

2022 m. sausio mėn. ataskaita

Nuomonės, idėjos ir rekomendacijos

Temos

- Klimato kaita ir aplinka
- Migracija
- Sveikata
- ES pasaulyje
-

• 2022 m. sausio 14 d.

•

• Šis dokumentas yra pranešimo „Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen“ („Mūsų Europos vizija: Nuomonės, idėjos ir rekomendacijos“), kuris 2022 m. sausio 14 d. buvo paskelbtas nyderlandų kalba adresu www.kijkopeuropa.nl. Šis vertimas yrasupaprastinta ataskaitos versija, kurioje vertimo tikslais buvo pakeistas originalus pristatymas (ilustracijos ir kiti grafiniai elementai).

Mūsų vizija...

Ataskaitos santrauka: Trumpai apie visas rekomendacijas

Per piliečių dialogą „Europos vizija“ surinkome Nyderlandų piliečių nuomones ir idėjas apie Europos ateitį. Todėl Europos Sąjungai pateiktos šios rekomendacijos dėl paskutinių keturių temų (iš visų devynių temų).

Klimato kaita ir aplinka

- 1. Aiškos Europos požiūrio į klimato kaitą krypties pasirinkimas**
- 2. Užtikrinti, kad šalys ir įmonės glaudžiau bendradarbiautų ieškodamos tikslinių sprendimų**
- 3. Sąžiningos ir praktiškos CO2 sistemos sukūrimas**
- 4. Aiškiau ir pozityviau informuoti apie požiūrį į klimatą**

Nyderlandaimano, kad ES turi atlikti pagrindinį vaidmenį kovojant su klimato kaita. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė pačioms pasirinkti, tačiau jos vis tiek turi bendradarbiauti, kad pasiektų tuos pačius tikslus. Užuo rodymams pirštus viena į kitą, ES šalys turėtų daugiau energijos skirti keitimuisi žiniomis ir bendrų sprendimų paieškai. Išmetamo CO2 kiekio apmokestinimo sistema gali būti veiksminga, tačiau ji taip pat turi būti teisinga, praktiška ir aiški. Apskritai Nyderlandai mano, kad ES turėtų veiksmingiau ir pozityviau informuoti apie klimatą.

Migracija

- 1. Neleisti, kad diskusijos pabėgėlių klausimu taptų mažiau niuansų**
- 2. Apibrėžti, kas yra teisingas ir praktinis pabėgėlių pasiskirstymas**
- 3. Žinių ir patirties panaudojimas siekiant padėti regionams, iš kurių atvyksta pabėgėliai**

Olandaimano, kad svarbu atskirti žmones, bėgančius iš pavojaingų vietovių, ir ekonominius pabėgėlius. Diskusijoms apie migraciją ir integraciją dažnai trūksta niuansų. Norint teisingai paskirstyti pabėgėlius Europoje, ES reikia susitarti dėl aiškių kriterijų, atsižvelgiant tiek į valstybes nares, tiek į pabėgusius žmones. Galiausiai Nyderlandai siūlo, kad ES remtų regionus, iš kurių atvyksta pabėgėliai, ne tik finansiškai, bet ir per žinias.

Sveikata

- 1. Geriau kontroliuoti pandemijos valdymą**
- 2. Užtikrinti įperkamus ir patikimus vaistų prieinamumą visiems**
- 3. Visų pirma šalys turi stengtis gerinti savo sveikatos priežiūros sistemas ir užtikrinti, kad jos būtų teisingesnės.**

Nyderlandaimano, kad ES šalys turi glaudžiau bendradarbiauti kovodamos su pandemija. Koronaviruso krizės valdymo būdas kartais kelia painiavą. Taisyklės turėtų būti nuoseklesnės ir neturėtų būti visur vienodos. Kalbant apie vakcinas ar vaistus, olandai nori, kad kainos išliktų kuo mažesnės, tačiau nori, kad būtų galima pasikliauti kokybiška ir atsakinga gamyba. Be to, manome, kad svarbu, jog didelės įmonės nepiktnaudžiautų savo galia, ir manome, kad sveikatos priežiūra visų pirma turėtų likti nacionaliniu lygmeniu.

ES vaidmuo pasaulyje

1. ES stiprybės panaudojimas sprendžiant svarbiausius tarptautinius klausimus, visų pirma

2. Europos viduje ir už jos ribų rinkitės bendradarbiavimą, o ne kovą

3. Sąmoningai teikti pagalbą konflikto atveju

Nyderlandų nuomone, bendradarbiaujant Europos lygmeniu daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama svarbiausiems bendriems interesams. Šiuo požiūriu taip pat reikia atsižvelgti į ES bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis. Be klimato kaitos ir koronaviruso pandemijos, tai apima, pavyzdžiui, tarptautinį saugumą ir Europos ekonomikos apsaugą nuo nesąžiningos prekybos praktikos. Europoje ir už jos ribų olandai pirmenybę teikia bendradarbiavimui, o ne kovai. Kalbant apie požiūrį į konfliktus, visada pageidautina juos išspręsti nesinaudojant smurtu.

Ižanga

Rugsėjo 1 d. – lapkričio mėn. viduryje vykęs piliečių dialogas „Europos vizija“ suteikė galimybę visiems olandams pasidalyti nuomonėmis ir idėjomis apie Europos ateitį. Nyderlandai pateikia Europos Sąjungai (ES) rekomendacijas, dėl kurių buvo surengtas dialogas, taip pat pareikštas idėjas ir nuomones. Šiame pranešime aptariame paskutines keturias temas (iš devynių). Pirmosios penkios temos jau aptartos 2021 m. gruodžio 3 d. paskelbtoje ataskaitoje.

„Europos vizija“

Europos Sąjunga nori, kad jos piliečiai jai pasakytų, ką jie galvoja apie Europą. Todėl ES organizuoja Konferenciją dėl Europos ateities. Tada visos Europos Sąjungos piliečių nuomonės ir idėjos bus įtrauktos į Europos ateities planus. Konferencijoje Nyderlandai nacionaliniu lygmeniu surengė piliečių dialogą „Europos vizija“.

Dialogas „Europos vizija“ prasidėjo rugsėjo 1 d. internetiniu nuomonių ir idėjų rinkiniu, surengus reprezentatyvią apklausą. Siekdami pagilinti pradinio forumo apklausos rezultatus ir pateikti konkrečių rekomendacijų, surengėme internetinius teminius dialogus. Kiekvienas, norintis dalyvauti, gali tai padaryti. Taip pat vykome į šalį aptarti su jaunimu ir kitomis (sunkiai pasiekiamomis) grupėmis.

Nuo moksleivių, vidurinių mokyklų profesinių mokyklų moksleivių ir studentų iki ministro, ūkininkų ir migrantų

Spalio ir lapkričio mėn. įvyko iš viso aštuoni teminiai dialogai internetu, kurių kiekvienam dalyvavo 30 dalyvių. Taip pat surengėme internetinį teminį dialogą ir septynis teminius dialogus vietoje su įvairiomis Nyderlandų piliečių grupėmis. Mes palaikėme dialogą su Turkijos bendruomene šiedame ir buvome pakviesti Piëzo fondo savanorių Zoetermeer mieste. Pastarąjį kartą dialogo pabaigoje taip pat dalyvavo užsienio reikalų ministras Benas Knapenas. Ministras diskutavo su dalyviais apie dialogą ir pareikštas nuomones dėl Europos ateities. Galiausiai surengėme šešis susitikimus su įvairiomis jaunimo grupėmis. Pavyzdžiui, mes buvome pasveikinti Helmondo vidurinėje mokykloje, Doetinchemo profesinėje vidurinėje mokykloje ir Leideno universitete.

„Tai susiję su mūsų vaikų ateitimi. Todėl manau, kad svarbu dalyvauti.“

Teminio dialogo dalyvis

Apie šią ataskaitą

Remdamiesi pastaraisiais mėnesiais gautomis idėjomis ir nuomonėmis, parengėme keletą rekomendacijų, kurias Nyderlandų piliečiai siunčia į Europos Sąjungą. Diskusijų tarp Nyderlandų piliečių metu vyko įdomūs pasikeitimai nuomonėmis ir buvo pateiktos novatoriškos idėjos bei pasiūlymai. Kai kurios iš šių idėjų ir pasiūlymų buvo įtrauktos į šį pranešimą. Todėl šio pranešimo turinys yra Nyderlandų balsas: Mūsų Europos vizija.

Kadangi Europos šalių ir piliečių nuomonės skiriasi, žinoma, mes ne visada sutariame ir Nyderlanduose. Šie nuomonių skirtumai yra labai vertingi: Tai svarbus demokratijos bruožas. Rekomendacijos parengtos remiantis dažniausiai apklausos „Europos vizija“ dalyvių išsakytomis idėjomis ir nuomonėmis. Taip pat aprašome susirūpinimą keliančius klausimus, idėjas ir jausmus, kurie gali būti mažiau paplitę, tačiau atkreipė mūsų dėmesį per dialogus ir internetinę apklausą.

*„Man patiko, kad galėjau pareikšti savo nuomonę klausimais, kurie, mano nuomone, yra svarbūs.
Ir jautė jausmą, kad yra išklausomas.“*

Teminio dialogo dalyvis

Konferencijoje dėl Europos ateities nustatytos devynios temos. Šios temos taip pat yra dialogo su Nyderlandų piliečiais „Europos vizija“ pagrindas. Spalio mėn. paskelbėme tarpinę ataskaitą, kurioje pateikiama pirminė nustatytų faktų apžvalga ir papildomi klausimai, pagrįsti ekspertų grupės apklausa. Gruodžio mėn. pradžioje buvo paskelbta nauja ataskaita, kurioje pateiktos nuomonės, idėjos ir rekomendacijos pirmosiomis penkiomis temomis. Šiame pranešime nagrinėjamos likusios keturios temos.

Ankstesnė ataskaita. 2021 m. gruodžio mėn.

Vertybės ir teisės, teisinė valstybė ir saugumas

Nėra stipresnės ekonomikos, socialinio teisingumo ir užimtumo Europos demokratija

Skaitmeninė transformacija

Švietimas, kultūra, jaunimas ir sportas

Dabartinis įnašas – 2022 m. sausio mėn.

Klimato kaita ir aplinka

Migracija

Sveikata

ES pasaulyje

Tolesni veiksmai

Konferencijoje dėl Europos ateities sutelkiamos visų ES piliečių idėjos, nuomonės ir rekomendacijos. Posėdžiai bus skirti ne tik visų piliečių dialogų nacionaliniu lygmeniu rezultatams, bet ir kitų pagal Konferenciją pradėtų iniciatyvų rezultatams. Pavyzdžiui, taip pat yra Europos piliečių forumų, o visi ES piliečiai (taigi ir Nyderlandų piliečiai) gali naudotis Europos skaitmenine platforma.

„Tikiuosi, kad ES vadovai atsižvelgs į mano nuomonę. Tai padės jiems priimti teisingus sprendimus.

Teminio dialogo dalyvis

Cantplūdisbaigsis 2022 m. pavasarį. Tada Nyderlandai parengs galutinę piliečių dialogoataskaitą: šios ir ankstesnės ataskaitos rinkinys, įskaitant rekomendacijas dėl visų devynių temų. Konferencijos pabaigoje Konferencijos prezidentui bus pateiktos rekomendacijos: Europos Parlamento, Ministrų Tarybos ir Europos Komisijos pirmininkai. Jie įsipareigojo išnagrinėti būdus, kaip įgyvendinti rekomendacijas. Nyderlandų vyriausybei rezultatai taip pat yra vertingas indėlis formuojant Nyderlandų Europos politiką.

Apibendrinant, procesas iki 2022 m. pavasario bus organizuojamas taip:

Tvarkaraštis

Europos vizija

Rugsėjo 1 d.	Spalio 12 d.	Spalio 22–23 d.	lapkričio 15 d.	Gruodžio 3 d.	Sausio 14 d.	Sausio 21–22 d.	vasario	Vasario 18–19 d.	Kovo 11–12 d.	Balandžio 22–24 d.		
Idėjų rinkimas internetu												
	Teminiai dialogai											
		Tarpiniai rezultatai (tarpinė ataskaita)		Tarpinė ataskaita „Ekonomika“ ir „Demokratija“	Tarpinė ataskaita „Klimatas“ ir „ES pasaulyje“		Galutinė ataskaita „Mūsų vizija Europai“					
		↓				↓		↓	↓	↓		
		Konferencijos posėdis				Konferencijos posėdis		Konferencijos posėdis	(galbūt) konferencijos posėdis	Konferencijos baigiamasis renginys	→	Rekomendacijos pirmininkams • Europos Parlamentas • Europos Komisija • Ministrų Taryba
						Λ		Λ		Λ		
				Daugiau nuomonių ir idėjų dėl Europos ateities:								
Piliečių dialogai					Europos piliečių forumai			Europos skaitmeninė platforma (taip pat skirta Nyderlandų piliečiams)				

Paiškinimai dėl skaitymo paprastumo

Šiame pranešime nagrinėjome keturias temas. Kiekvienai temai paeiliui išvardijome:

rekomendacijos, grindžiamos visomis piliečių dialogo kryptimis;

diskusijos internetu ir vietoje ir idėjos: nuomonių, idėjų ir nuomonių, kuriomis buvo pasikeista (internetu ir dalyvaujant fiziškai) teminių dialogų metu, apžvalga.

Apklausoje naudotos metodikos aprašymas pateikiamas šios ataskaitos pabaigoje.

Klimato kaita ir aplinka

Rekomendacijos. Mūsų klimato kaitos ir aplinkos vizija

71 proc. olandų mano, kad klimato kaita ir aplinka yrasvarbus klausimas ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. 68proc. Naujosios Zelandijos gyventojų, pasirinkę aiškią Europos požiūrio į klimato kaitą kryptį, mano, kad ES turi atlikti pagrindinį vaidmenį kovojant su klimato kaita. Klimato kaita yra problema ir nė viena šalis negali jos išspręsti viena. Net jei Nyderlandų nuomonė dėl klimato kaitos skiriasi, manome, kad ES vis tiek turi turėti aiškesnę ateities viziją. Nepaisant žaliojo kurso, šiuo metu matome, kad valstybės narės dažnai nėra suderintos. Nors šalys turi turėti galimybę ir toliau pasirinkti, jos turi bendradarbiauti, kad pasiektų tuos pačius tikslus. Taip pat manome, kad mes, kaip piliečiai, taip pat prisiimame dalį atsakomybės, pavyzdžiui, pritaikydami savo vartojimo įpročius.

„Nyderlandai nori atsisakyti gamtinių dujų, o Vokietijoje gamtinių dujų naudojimas ypač skatinamas. Kartais jūs to nebesuprantate.“

2. Užtikrinti, kad šalys ir įmonės glaudžiau bendradarbiautų ieškodamos tikslinių sprendimų

Kalbant apie klimato kaitą ir aplinką, olandai mano, kad šalys dažnai rodo pirštus. Dažnai daugiausia dėmesio skiriama skirtumams, pavyzdžiui, tarp neturtingų ir turtingų ES šalių. Arba tarp labai industrializuotų ar silpnai industrializuotų šalių. Norėtume pabandyti pasiekti susitarimą. Panašios įvairių šalių įmonės galėtų, pavyzdžiui, keistis žiniomis ir kartu galvoti apie sprendimus. Tokiu būdu skurdesnės šalys galėtų aktyviau dalyvauti sprendžiant klimato kaitos problemą. Jie galėtų dalyvauti svarstymuose ir taip pat galėtų pasinaudoti bendrais sprendimais.

„Kitas žingsnis klimato kaitos srityje turi būti ne lenktynės, o bendradarbiavimas.“

3. Sąžiningos ir praktiškos CO2 sistemos sukūrimas

ES požiūryje į klimato kaitą daug dėmesio skiriama išmetamo CO2 kiekio mažinimui. Nyderlandai mano, kad šiuo tikslu reikalinga geresnė sistema, kuri leistų sąžiningai apmokestinti tiek gamintojus, tiek vartotojus. Olandai nesutaria, ar šalys, turinčios daugiausiai gyventojų, turi teisę išmesti daugiau CO2. Pavyzdžiui, kai kurios šalys turi labai taršią pramonę. Kita vertus, kitos šalys turi daug galimybių gaminti žaliąją energiją. Reikėtų atsižvelgti į šiuos skirtumus. Kad tai netaptų pernelyg sudėtinga, nes sistema turi būti suprantama visiems.

„Pramoninės šalys daug eksportuoja. Ar jie turi mokėti tik CO2 mokestį? Mano nuomone, vartotojas taip pat turėtų mokėti.“

4. Aiškiau ir pozityviau kalbėdamas apie klimato kaitą, "Néer Landais" daug girdi apie klimato kaitą ir daug apie ją skaito. Nepaisant to, daugeliui žmonių tai tebėra abstrakti ir sudėtinga tema. Dažnai manoma, kad tai kainuoja daug pinigų, o požiūris į klimato kaitą taip pat sukuria galimybių. Pavyzdžiui, galvojame apie vietos maisto gamybos skatinimą ir naujų bei tvarių technologijų kūrimą. ES galėtų dažniau ir veiksmingiau nustatyti šį aspektą. Taip pat manome, kad valstybių narių vyriausybės vadovai galėtų patys rodyti geresnį pavyzdį. Mažesnės kelionės, pavyzdžiui, tarp Briuselio ir Strasbūro, ir dažnesni susitikimai internetu, pavyzdžiui, galėtų padėti remti tvarumą.

„Tvarumas vis dar pernelyg dažnai vertinamas kaip kaina. Tai turėtų būti vertinama kaip galimybė, o ne grėsmė.“

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Turėtume laikyti išmetamą CO2 kiekį ne teise, o nepatogiu padariniu.“

„Manau, kad Europoje daugiau laiko praleidžiame kalbėdami apie klimato kaitą nei imdamiesi realių veiksmų šiai problemai spręsti.“

„Griežtesnės klimato taisyklės galiausiai taip pat galėtų būti naudingos mums. Kaip žemynas, užsiimantis prekyba, turime stengtis pamatyti galimybes.

„Negalime laukti kitų žemynų. Neturime laiko laukti.

IDEA: *„Finansinį atlygį gaunančios šalys, jei jos įrodo, kad jų gamta ir biologinė įvairovė didėja.“*

IDEA: *„Gamtai palankaus turizmo skatinimas neturtinguose ES regionuose“.*

Doetinchem profesinės vidurinės mokyklos moksleiviai: „Kelionės dideliais atstumais turi būti prieinamos visiems.“

Disertacija, kad skrydžiai ES viduje turėtų tapti brangesni, buvo pateikta Doetinchemo Graafschap koledžo studentams. Kai kurie studentai sutiko, manydami, kad brangesni bilietai paskatins žmones ieškoti pigesnių alternatyvų. Be to, buvo pažymėta, kad tada ES turėtų užtikrinti, kad būtų siūlomos ekologiškesnės galimybės, pavyzdžiui, geresnės geležinkelių jungtys. Kiti dalyviai nurodė, kad jie nepritaria didesnės oro susisiekimo kainoms. "Turtingi žmonės yra tie, kurie šiandien keliauja labiausiai, ir jie galės lengvai sumokėti už tai", - sakė vienas dalyvis. „Didelės kainos netrukdysiems keliauti. Nors tolimos atostogos taps neįmanomos "įprastiems" piliečiams.

Gamtai palankūs ūkininkai: „ES galėtų prisidėti skleidžiant žinias apie tvarius sprendimus.“

„BoerenNatuur“ yra ūkininkų grupių asociacija. Teminio dialogo metu daugiausia dėmesio buvo skiriama klimato kaitos ir aplinkos temai.

Dalyvių teigimu, tikėtina, kad pagerės ES teisės aktų ir kitų teisės aktų taikymas įvairiose šalyse. Kaip pavyzdys buvo nurodytas azoto dokumentų rinkinys. ES teisės aktuose tik teigiama, kad gamtinė zona „negali blogėti“. Tačiau Pietų Europoje ši sąvoka aiškinama visiškai kitaip nei Nyderlanduose." Dauguma dalyvavusiųjų sutiko, kad Europa turi atlikti pagrindinį vaidmenį kovojant su klimato kaita. Neturime būti patenkinti kalbomis, turime iekti rezultatų. Ypač keičiantis žiniomis, sako ūkininkai. „Žemės ūkio sektoriuje ieškome sprendimų, kaip užtikrinti geresnį žemės ūkį. ES turi padėti greitai skleisti žinias šioje srityje.“

Migration (Migracija ir pabėgėliai)

ES valstybių narių sienos yra atviros. Todėl ES bendradarbiauja, pavyzdžiui, išorės sienų valdymo ir kovos su neteisėtu migrantų gabenimu srityse. Taip pat diskutuojama dėl teisingo pabėgėlių paskirstymo tarp įvairių ES valstybių narių. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų migracijos ir pabėgėlių vizija

65 proc. olandų mano, kad migracija ir pabėgėliai yra svarbus klausimas ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Išvengti per mažai niuansų diskusijose pabėgėlių klausimu

70 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad reikia geriau apsaugoti Europos išorės sienas. 72 proc. iš jų taip pat mano, kad tai reiškia, jog daugiau pabėgėlių bus išsiųsti atgal į nesaugias šalis. Olandai mano, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti priežastims, dėl kurių žmonės bėga iš nesaugios šalies. Šios priežastys kartais yra susijusios su klimato kaita, kartais su karais. Diskusijose pabėgėlių klausimu šios aplinkybės dažnai minimos tik iš dalies. Apie pridėtinę vertę, kurią šie pabėgėliai atneša į šalį, taip pat retai diskutuojama. Galiausiai manome, kad ES turi aiškiau atskirti prie sienų atvykstančius žmones iš nesaugių regionų ir ekonominius pabėgėlius. Apibendrinant, manome, kad diskusijose dėl migracijos ir pabėgėlių paprastai trūksta konteksto ir niuansų. Europos politikai galėtų ištaisyti šią padėtį rodydami pavyzdį.

„Turime ir toliau laikyti pabėgėlius visų pirma savo bendražygiais. Nes beveik niekas nepaliks nelaimės ištikto žmogaus.“

2. Apibrėžti, kas yra teisingas ir praktinis pabėgėlių pasiskirstymas

Europos imigracijos tarnyba turėtų užtikrinti, kad pabėgėliai būtų teisingai paskirstyti tarp ES valstybių narių. Olandai taip pat mano, kad reikėtų nustatyti aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų apibrėžiama, kas yra teisingas paskirstymas. Pavyzdžiui, gera socialinė sistema gali padaryti šalį patrauklią piliečiams, tačiau ir kiti veiksniai yra svarbūs tiek pabėgėliams, tiek susijusiems žmonėms. Nyderlanduose susiduriame su būsto trūkumu, o kai kurioms šalims ar sektoriams tiesiog reikia daugiau darbuotojų migrantų. Manome, kad ES svarbu į tai atsižvelgti skirstant pabėgėlius. Aiškūs mechanizmai užtikrina ne tik skaidrumą, bet ir mažesnę užginčijimą, o tai galiausiai naudinga visiems.

„Pabėgėliai taip pat turi turėti galimybę išreikšti savo talentus kelionės tikslo šalyje.“

3. Žinių ir patirties panaudojimas siekiant padėti pabėgėlių kilmės regionams

67 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES turi dėti daugiau pastangų, kad padėtų nesaugiems regionams sustabdyti pabėgėlių srautus. Mes suprantame, kad pabėgėliai nepalieka savo šalies savo pasirinkimu. Todėl turime išnagrinėti priežastis, pvz., klimato kaitą ar konfliktus, dėl kurių regionai tampa nesaugūs arba negyvybingi. ES gali padėti pabėgėlių regionams ne tik teikdama finansinę paramą, bet ir pasitelkdama žinias. Pavyzdžiui, Nyderlanduose turime stiprių žemės ūkio įgūdžių. Dėl šiuolaikinių žemės ūkio technologijų galime padėti kitoms šalims geriau susidoroti su sausromis ir druskėjimu. Ir žmonės, kurie rado prieglobstį Europoje, gali mokytis Europos šalyje ir tada patys padėti savo kilmės šalims.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„ES turi nustatyti spartesnes prieglobsčio procedūras. Tai suteiks daugiau erdvės žmonėms, kuriems to tikrai reikia.

„Pažįstu daug aplinkinių jaunuolių, kurie nori nusipirkti namą, bet neranda nieko baisaus, o pabėgėliams siūlomas būstas. Man sunku su tuo sutikti.

„Klimato kaita ir toliau lems gyventojų perkėlimą. Mes negalime sustabdyti šių srautų, bet mes tikriausiai galime juos geriau reguliuoti.

„Gyvenu Betuvėje. Kriaušių ir obuolių sezono metu mums tiesiog reikia daug darbuotojų migrantų.

„Nesaugūs regionai nėra nesaugūs, valdžios institucijos dažnai yra nepatikimos. Kaip mes galime žinoti, kur eina mūsų pagalba ir pinigai?

IDEA: *„Taip pat apsvarstykite vietos strategijas, pavyzdžiui, piliečių dalyvavimą priimančią pabėgėlius vietoje ir vietos integracijos iniciatyvų finansavimą.“*

IDEA: *„Isteigti mini namus miestuose, kuriuose atvykę pabėgėliai galėtų gyventi. Tai sumažintų spaudimą būsto rinkai ir padidintų visuomenės paramą šių žmonių priėmimui.“*

Savanoriai, kurie patys yra pabėgėliai: „Europoje žmonės dažnai lieka vienas nuo kito nutolę.“

Taal Doet Meer ("Kalba daro dalykus lengvesnius") yra savanoriška organizacija, užtikrinanti, kad nauji Utrechto alofonų gyventojai galėtų dalyvauti visuomenėje. Teminiame dialoge su šia organizacija daugiausia dėmesio skirta ne tik migracijai, bet ir visų pirma integracijai. Keletas dalyvių atvyko į Nyderlandus kaip pabėgėliai, įskaitant vieną iš Sirijos. „Po septynerių metų vis dar nesijaučiu olandė. Aš taip pat neradau darbo, nors įgijau magistro laipsnį. Pažymiu, kad Europos šalys pirmiausia rūpinasi savimi ir nėra labai atviros kitoms šalims ir kultūroms.“ Kitas dalyvis pažymėjo, kad europiečiai dažnai lieka nutolę vienas nuo kito. „Dauguma žmonių yra vieni; Kiekvienas lieka savo kampe. Manau, kad turime kalbėtis vieni su kitais ir galime mokytis vieni iš kitų.

Jaunimas iš Nacionalinės jaunimo tarybos: *„Žmonės turėtų būti įleidžiami tik tuo atveju, jei jais galima pasirūpinti.“*

Utrechte vyko įvairių Nacionalinės jaunimo tarybos (CNJ) darbo grupių narių diskusija. Dalyviai (16–23 m.) manė, kad paskirstant pabėgėlius Europoje reikėtų atsižvelgti į keletą aspektų, pavyzdžiui, gyventojų skaičių, šalies dydį, gerovę ir prieglobsčio prašytojų centrų skaičių. "Pabėgėliai turėtų būti įleidžiami į šalį tik tuo atveju, jei su jais bus tinkamai elgiamasi", - sakė jis.

Jaunimas taip pat mano, kad turi būti pasekmių, kai šalys nevykdo savo įsipareigojimų dėl pabėgėlių. Pavyzdžiui, jie turi būti nubausti. "Ir pabėgėliai taip pat turi turėti savo nuomonę, kur jie ketina eiti", - sakė kažkas. Pavyzdžiui, jei jie kažkur jau turi šeimą, mes negalime jų siųsti kitur.

Sveikata

(Sveikatos priežiūra)

Nors už sveikatos priežiūrą visų pirma atsakingos atskiros šalys, ją galima remti ir stiprinti įgyvendinant Europos politiką, pavyzdžiui, reaguojant į COVID-19 pandemiją ar kitas (būsimas) sveikatos krizes arba vykdant partnerystės principu grindžiamus sunkių ligų mokslinius tyrimus. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos - Mūsų sveikatos priežiūros vizija

64proc. olandų mano, kad sveikatos priežiūra yra svarbi tema ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. Geriau kontroliuoti pandemijos valdymą

83 proc. Nyderlandų mano, kad ES šalys turi glaudžiau bendradarbiauti, kad užkirstų kelią užkrečiamosios ligos plitimui visame pasaulyje. Todėl, kad virusas nepaiso sienų. Tai matome dabartinės pandemijos metu. ES politika kartais painiojama. Tai nėra gerai taisyklėms. Manome, kad taisyklės, kuriomis siekiama kovoti su viruso plitimu Europoje, turi būti geriau koordinuojamos, nebūtinai visur vienodos. Turi būti vietos vietos pasirinkimui. Ne tik dėl to, kad užterštumo rodikliai gali skirtis, bet ir dėl to, kad Europoje yra daug pasėlių. Kai kurios priemonės kai kuriose šalyse yra veiksmingesnės nei kitose.

„Gyvenu Nyderlanduose, prie sienos su Vokietija. Skirtingos priemonės, kurių abi šalys ėmėsi kovodamos su koronavirusu, verčia mane išprotėti.“

2. Užtikrinti įperkamų ir patikimų vaistų prieinamumą visiems

71 proc. Nyderlandų gyventojų mano, kad ES turi užtikrinti, kad vaistų kūrimui, gamybai ir tiekimui reikėtų mažiau trečiųjų šalių. Bet jei tai reiškia, kad ilgiau laukti gauti narkotikus, nuomonės yra suskirstytos. Nyderlandų nuomone, vaistų gamyba ir platinimas yra sudėtingas klausimas. Viena vertus, Nyderlanduose smarkiai didėja sveikatos priežiūros išlaidos, todėl manome, kad svarbu, jog jos būtų kuo mažesnės. Kita vertus, norime turėti galimybę pasitikėti vaistais, net jei jie gaunami iš tolo. Jie turi būti ne tik kokybiški, bet ir gaminami tvariai ir etiškai atsakingai. Apskritai manome, kad svarbūs vaistai turėtų būti prieinami visiems, įskaitant skurdesnes šalis.

„Sveikatos priežiūros išlaidos jau dabar yra neįperkamos. Todėl taip pat turime stengtis pirkti naujus vaistus už mažiausią įmanomą kainą.“

3. Šalys turi dėti visas pastangas, kad pagerintų savo sveikatos priežiūros sistemas ir užtikrintų, kad jos būtų teisingesnės.

Olandams labai rūpi sveikatos priežiūra ir ši priežiūra neapsiriboja COVID-19 pandemijos poveikiu. Mes žinome, pavyzdžiui, apie struktūrines pajėgumų problemas ligoninėse. Kai kurie Nyderlandais nepasitiki rinkos jėgų poveikiu sveikatos priežiūros sektoriui. Mes suprantame, kad farmacijos įmonės turi susigrąžinti savo investicijas ir kad sveikatos draudimo fondai nori pigios sveikatos priežiūros, tačiau didelės įmonės neturėtų piktnaudžiauti savo galia. ES turėtų priimti su tuo susijusias taisykles. Taip pat manome, kad sveikatos priežiūra visų pirma yra nacionalinis klausimas. Šalys geriau žino, kokios problemos ir prioritetai yra vietos lygmeniu. Tačiau manome, kad svarbu, jog Europos šalys galėtų mokytis vienos iš kitų, kad būtų pagerinta sveikatos priežiūra.

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Kalbant apie vaistų prieinamumą Europoje, taip pat galėtume būti šiek tiek ekonomiškесni. Šiandien mes išmetame per daug.“

„Labai gerai, kad Vokietija priėmė COVID-19 sergančius pacientus iš Nyderlandų. Norėčiau, kad Europoje būtų daugiau tokio solidarumo.“

„Kad ir kur ES gyventumėte ir ar būtumėte turtingas, ar neturtingas, kiekvienas turi teisę į kokybišką priežiūrą.“

„Perkant vaistus reikia atsižvelgti ne tik į išlaidas, bet ir į etiką. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, neturėtų būti naudojamas vaikų darbas.“

IDEA: *„Gerinti europiečių sveikatą užtikrinant, kad jie patirtų mažiau streso. Pavyzdžiui, sutrumpinti darbo savaitės trukmę.“*

IDEA: *„Sudaryti sąlygas jaunimui priimti sveikesnius sprendimus pasitelkiant rimtus papildytos realybės žaidimus.“*

Maroko kilmės Utrechto gyventojai: *„Sveikata gali ateiti už tam tikrą kainą.“*

Marokkaans Dialoog Overvecht (MDO) fondas (Maroko dialogas Overvecht) yra skirtas Maroko bendruomenės dalyvavimui Utrechto Overvecht rajone. Šiuo tikslu ji skatina dialogą kaimyninėse šalyse ir taip kovoja su nelygybe. Teminio dialogo „Europos vizija“ dalyviai mano, kad Europos bendradarbiavimas yra labai naudingas. Tačiau kai kurios iš jų mano, kad Nyderlandai kartais yra pernelyg priklausomi nuo kitų šalių. Šiuo atžvilgiu kaip pavyzdys buvo nurodytas COVID-19 krizės valdymas. Pasak dalyvių, po daugybės konsultacijų Europoje Nyderlandai pradėjo skiepytis nuo COVID-19 per vėlai. "Galbūt tai kainuos brangiau, jei Nyderlandai norės patys nuspręsti daugiau", - sakė jis. Bet tai susiję su sveikata, tai gali kainuoti šiek tiek daugiau.

Dyra Helmondo studentai: *„Geriau išmintingai mokytis vieniems iš kitų, nei laikytis to paties požiūrio.“*

Dr. Knippenbergo koledže Helmonde maždaug 16 metų moksleiviai aptarė Europos COVID-19 pandemijos valdymą. Kai kurie mano, kad ES valstybės narės turėjo kartu apibrėžti skiepavimo programą. Dauguma dalyvių manė, kad pačios šalys geriau suprato, ko reikia ir kas veikia. Todėl, jų nuomone, jiems geriau nuspręsti, kas tinka gyventojams. Pavyzdžiui, jie geriau žino, kuriuose sektoriuose pirmiausia reikia skiepytis, o kuriuose – laukti. "Natūraliai labai gerai, kad šalys konsultuojasi viena su kita", - sakė vienas iš studentų. „Jei kelios šalys laikosi savo požiūrio, jos gali stebėti, ką daro kitos šalys, ir mokytis vienos iš kitų.“

ES vaidmuo pasaulyje

Pasaulis susiduria su dideliais iššūkiais. ES yra įsitikinusi, kad tokie klausimai kaip klimato kaita ir pandemijos gali būti sprendžiami tik bendradarbiaujant pasauliniu mastu. Šiuo atžvilgiu ES nori aiškiai pareikšti savo nuomonę pasaulinėje arenoje kartu su, pavyzdžiui, JAV ir Kinija. Kokia Nyderlandų nuomonė šiuo klausimu?

Rekomendacijos. Mūsų vizija apie ES vaidmenį pasaulyje

56 proc. Nyderlandų mano, kad ES vaidmuo pasaulyje yra svarbi tema ir kad ES turi įsikišti šioje srityje.

1. ES galios panaudojimas daugiausia pagrindinių tarptautinių temų kontekste

Tai, kad jos sukūrimas daugiau kaip 75 metus padėjo taikiai gyventi europiečiams, daugelio olandų nuomone, yra pagrindinė ES pridėtinė vertė. Olandai taip pat mano, kad ES galia glūdi bendrame pagrindinių tarptautinių iššūkių valdyme. Šiuo atžvilgiu galvojame, pavyzdžiui, apie klimato kaitą, COVID-19 pandemiją ir pabėgėlių krizę. ES valstybės narės taip pat gali daryti didesnę poveikį trečiosioms šalims bendrai sudarydamos ES tarptautinius susitarimus. Manome, kad mūsų šalis yra per maža, kad galėtų savarankiškai pakeisti šias sritis. Nepaisant to, olandai nori, kad Nyderlandai ir toliau galėtų priimti savo sprendimus, pagrįstus savokultūra ir interesais. Todėl bendradarbiaujant Europoje taip pat visų pirma turi būti užtikrintas veiksmingumas ir įgaliojimai veikti.

„Paprastiau sudaryti bendradarbiavimo susitarimus ES, o ne kaip vienai šaliai.“

2. Europos viduje ir už jos ribų rinkitės bendradarbiavimą, o ne kovą

66 proc. olandų mano, kad ES turėtų sudaryti stipresnį bloką nei kiti tarptautiniai blokai. Mes susiduriame supusiausvyros silpnėjimu pasaulyje. Tokios šalys kaip Kinija ir Rusija nuolat plečia savo galią įvairiose srityse. Esame dėl to labai susirūpinę. Todėl ES turi skirti daugiau dėmesio, pavyzdžiui, tarptautiniam saugumui ir Europos ekonomikos apsaugai nuo nesąžiningos prekybos praktikos. Šiuo atžvilgiu manome, kad svarbu, jog valstybės narės geriau ir greičiau koordinuotų veiksmus. Taip galėsime užtikrinti, kad mūsų balsas būtų aiškiau girdimas. Tai, kad esame stipresni kartu kaip Europos šalys, nereiškia, kad norime eiti į konfliktą. Taip pat norime, kad, kiek įmanoma, būtų gerai bendradarbiaujama su trečiosiomis šalimis.

„Vidaus ginčų ir konfliktų mažinimas padidins ES prestižą ir įtaką pasaulinėje arenoje.“

3. Sąmoningai teikti pagalbą konflikto atveju

Stiprinant ES vaidmenį tarptautinėje arenoje, 50 proc. olandų mano, kad konfliktų sprendimas visame pasaulyje yra svarbus klausimas. Geriausias būdas reaguoti į konfliktus, jų nuomone, sunku nustatyti. Ankstesnė patirtis parodė, kad karinė intervencija šalyje visada yra naudinga. Pavyzdžiui, tai gali lemti netikėtai dideles išlaidas ir sukurti papildomų pabėgėlių. Atsižvelgdamos į šį vietinį poveikį, šalys turėtų pačios nuspręsti, ar dalyvauti kare. Apskritai mus domina glaudesnis Europos kariuomenių bendradarbiavimas: manome, jog svarbu, kad Europa galėtų gerai apsiginti. Bet mes visada norime išspręsti konfliktus nesinaudodami smurtu.

„Kai Afganistanas buvo evakuotas, kiekviena šalis veikė savo kampe. Galėjome padaryti geriau, ar ne?“

Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje

„Prieš imdamasi veiksmų prieš kitus, ES pirmiausia turi sutvarkyti savo reikalus.“

„Masiškai pirkdami Kinijos produktus kaip europiečiai remiame pačią Kiniją.“

„Jungtinės Valstijos ir toliau atlieka labai svarbų vaidmenį ginant Europą.“

„Būti ES nare taip pat reiškia sėdėti prie derybų stalo. Tai leidžia aptarti svarbius sprendimus.“

„ES turi liautis save laikiusi izoliuotu subjektu, nes taip nėra. Ji yra Europos valstybių narių asociacija ir turėtų taip elgtis.“

IDEA: *„Kaip ir įprastoje pasaulinėje klimato kaitos konferencijoje, taip pat turėtų būti surengta žmogaus teisių konferencija.“*

IDEA: *„Padaryti Europos kariuomenę veiksmingesnę, pavyzdžiui, dažniau bendrai perkant įrangą.“*

Olandijos ir Maroko moterys: „Žmogaus teisių propagavimas“

„Moterys už laisvę“ Nyderlandų fondas, kovojantis su priverstinėmis santuokomis, seksualine priespauda ir merginų bei moterų iš bicultūrinės aplinkos finansiniu išnaudojimu. Bendradarbiaujant su šiuo fondu buvo surengtas susitikimas su Nyderlandų ir Maroko moterų grupe. Dalyviai manė, kad šiuo metu ES yra pernelyg priklausoma nuo Rusijos ir Kinijos. "Matome, kad ES apskritai nedrįsta nieko siūlyti, bijodama sankcijų", - sakė vienas iš jų. Kaip pavyzdys buvo nurodyta narkotikų gamyba, kuri dažnai gali būti labai brangi. "Konflikto atveju Kinija gali išjungti čiaupą, ir mes nieko neturėsime", - sakė vienas dalyvis. Taip pat buvo iškeltas žmogaus teisių klausimas. "Mes visi elgiamės taip, tarsi manytume, kad tai labai svarbu, bet mes nekreipiame dėmesio į tai, ką Kinija daro uigūrams", - sakė jis.

Alkmaro technikos mokyklos studentai: "Jokios bendros armijos".

Teminio dialogo metu Alkmaro Jan Arentz technikumui studentai aptarė bendros Europos kariuomenės privalumus ir trūkumus. Dalyviai nurodė, kad jie nėra rėmėjai. „Kai ES šalis ginčijasi su trečiąja šalimi, turėtume turėti galimybę automatiškai dalyvauti kare. Manau, kad šalys turi pačiosapsispręsti", - sakė jis. Trečiojo pasaulinio karo galimybė nustumtą šalį. Studentai nemano, kad ši galimybė yra labai didelė, tačiau jie mano, kad jei mes ten pateksime, vis tiek būtų galima greitai rasti sprendimą. „Kariuomenės taip pat gali gerai dirbti kartu. Mano nuomone, Europos kariuomenės nereikia.“

Tyrimo taikytą metodiką

„Visio nde l'Europe“ papildo įvairios glaudžiai susijusių dialogų formos, kurios sudaro sąlygas rinkti Nyderlandų piliečių nuomones ir idėjas apie Europos ir ES ateitį. Šiame skyriuje aprašoma, kaip šie glaudžiai susiję dialogai vyksta laikantis nacionalinių piliečių forumų gairių Konferencijos dėl Europos ateities kontekste.

Glaudžiai susijusių dialogų struktūra

Organizuojamos šios dialogo formos:

6. Grupės apklausa

Internetinė reprezentatyvios Nyderlandų gyventojų dalies apklausa.

7. Nuodugnūs teminiai dialogai internetu

Dialogai, kuriuose pateikti pirmosios tarpinės ataskaitos „Mūsų vizija Europai. nuomonės, idėjos ir rekomendacijos“ (2021 m. spalio 8 d.) buvo išsamiai aptartos su Nyderlandų žmonių grupe.

8. Dialogai su konkrečiomis grupėmis

Susitikimai su Nyderlandų žmonėmis, kurie nėra įpratę dalyvauti apklausose ar (internetinėse) grupėse.

9. Dialogai su jaunimu

Susitikimai, kuriuose aptariamos šiems jaunuoliams aktualiausios Europos temos.

10. Vieša internetinė apklausa: Klausimynas ir "Swipen naar de toekomst" (Šveicarija)

Grupės apklausos klausimyną taip pat galėtų užpildyti visi Nyderlandų žmonės, įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis. Šis klausimynas buvo prieinamas nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. lapkričio 14 d. Be to, per tą patį laikotarpį kiekvienas olandas galėjo dalyvauti veiksmu "Swipen naar de toekomst" ("Swiper to the future"), internetinėje priemonėje su 20 patvirtinimų.

1. Grupės apklausa

Rugsėjo 1 d. prasidėjo Nyderlandų piliečių dialogas „Europos vizija“, kuriame dalyvavo daug piliečių. Šiame apklausos metodikos aprašyme trumpai paaiškiname šios grupės apklausos struktūrą ir įgyvendinimą.

Tikslas ir tikslinė grupė

Apklausa „Europos vizija“ pradėta nuo internetinio klausimyno apie tai, kaip Nyderlandų žmonės mato Europos ateitį. Šis klausimynas buvo pateiktas atstovų grupei ir jame taip pat gali dalyvauti visi Nyderlandų gyventojai (įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis). Be to, kiekvienas asmuo galėjo dalyvauti veiksmu "Swipen naar de toekomst" ("Swiper to the future"), internetinėje priemonėje su 20 patvirtinimų. Forumo apklausos rezultatai buvo panaudoti keliuose teminiuose dialoguose, surengtuose vykdamas tolesnę veiklą, susijusią su Europos piliečių dialogo vizijos procesu.

Į grupės apklausos tikslinę populiaciją įtraukti visi 18 metų ir vyresni Nyderlandų piliečiai, kurie tuo metu, kai buvo pradėtas tyrimas vietoje, gyventojų registre buvo registruoti kaip gyventojai. Nyderlandų nacionalinės statistikos tarnybos (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) duomenimis, 2021 m. sausio 1 d. šioje tikslinėje grupėje buvo 14 190 874 asmenys. Žemutinė 18 metų riba atitinka rinkėjų daugumą. Mes tai vadiname grupės apklausos populiacija.

Darbas vietoje

Daugiau nei 100 000 dalyvių iš visos šalies (ISO sertifikuotas "Research Keurmerk groep", "Nederlandse Marktonderzoek Associatie") buvo naudojamas skaitmeniniam "vidutinio olandų" vaizdui gauti. Šie dalyviai užsiregistravo į apklausos grupę, kad reguliariai pateiktų savo nuomonę įvairiomis temomis. Be vidinės motyvacijos prisidėti, jiems mokama už atsakymus į klausimynus. Keli moksliniai tyrimai rodo, kad respondentai, gaunantys kompensaciją už klausimyno pildymą, nepateikia labai skirtingų atsakymų (šaltinis: *Ar apklausos paskatų naudojimas pablogina duomenų kokybę?*, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Darbas vietoje pradėtas 2021 m. rugpjūčio 11 d. ir baigtas 2021 m. rugsėjo 19 d. Įgyvendinimui naudotas tikvienas duomenų rinkimo metodas, t. y. internetinė apklausa. Apklausos komisijos nariai gavo e. laišką su asmenine nuoroda į internetinį klausimyną. Po dviejų savaitių dalyviai gavo priminimą. Kvietimai dalyvauti buvo siunčiami dalimis ir sluoksniais (užtikrinant vienodą pogrupių pasiskirstymą), kol buvo pasiektas reikiamas respondentų skaičius.

Ėminių ėmimas ir paskirstymas

Apklausos struktūra grindžiama principu, kad, siekiant užtikrinti gerą statistinį patikimumą, apklausoje turi dalyvauti mažiau kaip 3 600 respondentų. Be to, šis skaičius leidžia gerai paskirstyti skirtingas bendrąsias gyventojų charakteristikas. Yra ne vienas olandas. Todėl anksto užtikrinome, kad imtis būtų tinkamai pasiskirsčiusi pagal tam tikras charakteristikas. Nyderlandai yra palyginti maža šalis, tačiau nuomonės gali skirtis priklausomai nuo regiono. Poziciją temų atžvilgiu ir joms teikiamą svarbą gali (iš dalies) nulemti regionas, kuriame gyvenama. Pavyzdžiui, kaimo vietovių gyventojai saugumo temą gali suprasti kitaip nei miesto vietovių gyventojai. Nyderlandų socialinio ir kultūros planavimo biuro atlikti tyrimai taip pat rodo, kad aukštesnio lygio išsilavinimą turintys asmenys dažniau remia ES nei žemesnio lygio išsilavinimą turintys asmenys ir kad jaunimas dažniau palankiai vertina ES nei vyresnio amžiaus žmonės (šaltinis: *Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?*, Nyderlandų socialinio ir kultūrinio planavimo biuras, Haga, 2019 m.).

Dėl šios priežasties, siekdami užtikrinti imties reprezentatyvumą, proporcingai padalijome šias tris charakteristikas: 1) gyvenimas COROP regionuose, 2) amžius ir 3) išsilavinimo lygis. Imties pasiskirstymas taip pat buvo pateiktas pagal šias bendrąsias charakteristikas: lytis, kilmė, pagrindinė profesija, politinė orientacija.

COROP regionai buvo sukurti remiantis mazgo principu (širdis, turinti traukos sritį arba regional funkciją), remiantis žmonių, kurie važinėja į darbą, srautais. Kai kurie mazgo principo pažeidimai buvo pripažinti, kad regionai laikytųsi provincijų ribų. Reorganizavus savivaldybes už COROP ribų, paskirstymas buvo pakoreguotas (šaltinis: Nyderlandų nacionalinė statistikos tarnyba). COROP regionuose užtikrinome tinkamą pasiskirstymą pagal amžiaus grupes: 18-34 metai, 35-54 metai, 55-75 metai ir daugiau nei 75 metai.

Galiausiai užtikrinome reprezentatyvų švietimo lygių pasiskirstymą. Imtyje respondentų pasiskirstymas atitinka aukščiausio išsilavinimo lygio pasiskirstymą nacionaliniu lygmeniu, kuris yra toks:

Aukščiausias išsilavinimo lygis

Mažas: pradinis ugdymas, parengiamasis profesinis rengimas, vidurinio vidurinio ugdymo / ikiuniversitetinio ugdymo 1–3 metai, vidurinis profesinis rengimas 1 lygis	32,1 %
Tarpinis: vidurinis bendrasis vidurinis ugdymas / ikiuniversitetinis ugdymas, vidurinis profesinis mokymas (2–4 lygmenys)	44,6 %
Didelis: aukštasis profesinis mokymas arba universitetinis išsilavinimas	22,9 %
Nežinoma	0,4 %

Atsakymų dažnis

Iš viso apklausoje dalyvavo 4 086 žmonės. Todėl 3 600 visiškai užpildytų klausimynų tikslas yra pasiektas.

COROP regionų ir amžiaus atsakymai	18–34 m.	nuo 35 iki 54 metų	55–75 metai	vyresni nei 75 metų
Į šiaurę nuo Drentės	11	14	17	5
Į pietryčius nuo Drentės	10	12	14	4
Pietvakarių Drentė	7	10	11	3
Flevolando	29	33	28	6
Šiaurės Fryzija	20	22	25	8
Pietryčių Fryzija	12	13	14	3
Pietvakarių Fryzija	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Pietvakarių Gelderlandas	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Rytų Groningenas	7	10	12	3
Kiti miestai Groningenas	36	26	28	8

Centrinis Limburgas	13	17	21	7
Šiaurės Limburgas	17	20	23	7
Pietų Limburgas	38	40	52	17
Šiaurės Brabanto centras	34	35	35	11
Šiaurės rytų Brabantas	41	43	51	14
Vakarų Šiaurės Brabantas	40	47	49	15
Šiaurės Brabanto pietrytinė dalis	55	56	58	18
Harlemo aglomeracija	13	18	18	7
Alkmaras ir apylinkės	14	19	19	6
Didysis Amsterdamas	116	104	88	23
Gooi ir Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Šiaurės Olandijos kyšulys	22	27	30	9
Zaano regionas	11	13	12	3
Šiaurės Overeiselis	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Pietvakarių Overeiselis	10	11	12	3
Utrechte	96	100	89	27
Žemėlapis Zeeland	16	21	23	8
Zelandas Flandrija	6	8	9	3
Leideno ir svogūnėlių regiono aglomeracija	30	31	31	10
Kategorijos "Hagos aglomeracijos" straipsniai	63	70	57	18
Delftas ir Vestlandas	19	15	15	4
Grand Rijnmond	103	107	99	31

Konferencija dėl Europos ateities ?? GALUTINIŲ REZULTATŲ ATASKAITA

Rytų Pietų Olandija	22	24	25	8
Pietryčių Olandija	24	26	26	9

Atsakymai pagal išsilavinimo lygį

Mažas	1382	34 %
Tarpinis	1747	43 %
Aukštas	915	22 %
Nežinoma	42	1 %

Patikimumas ir reprezentatyvumas

Atsižvelgiant į 4 086 respondentų skaičių, galima pateikti visos tiriamosios visumos, kurios bendro pasitikėjimo lygis yra 95 proc., o paklaidos riba – 1,53 proc., pastabas. Rezultatų patikimumo lygis ir paklaida nustatomi pagal imties dydį. Kuo didesnė imtis, tuo patikimesni ir tikslesni rezultatai gali būti ekstrapoliuojami visai tiriamajai visumai.

Patikimumo lygis apibrėžiamas kaip 1 (100 %), atėmus reikšmingumo lygį. Įprasta pasikliauti 5 proc. reikšmingumo lygiu. Tai vadinama 95 proc. pasiklovimo lygiu. Kitaip tariant, jei tyrimas būtų kartojamas tokiu pačiu būdu ir tokiomis pačiomis sąlygomis, 95 proc. atvejų rezultatai būtų identiški.

Tikslumas (išreikštas kaip paklaidos riba) rodo verčių intervalą, kuriame yra faktinė tiriamosios visumos vertė. Kitaip tariant: koks būtų didžiausias skirtumas tarp statistinės rezultato ir rezultato, kurie būtų gauti iš visos populiacijos? 1,53 % paklaidos riba reiškia, kad faktinė visos tiriamosios visumos vertė gali būti 1,53 % maksimalausimumo didesnė arba mažesnė už imties vertę. Pavyzdžiui, jei iš asmenų imties apklausos matyti, kad 50 proc. respondentų tam tikrą temą laiko svarbia, faktinė procentinė dalis yra 1,53 proc. didesnė arba mažesnė nei 50 proc., t. y. 48,47–51,53 proc. Ne didesnė kaip 5 % paklaida yra įprasta ir visuotinai pripažįstama kiekybiniuose (statistiniuose) tyrimuose.

Be patikimumo, svarbus imties reprezentatyvumas. Kadangi kvietimai dalyvauti buvo išsiųsti partijomis ir sluoksniuota forma, rezultatai yra reprezentatyvūs pagal COROP regiono ir amžiaus grupių ypatumus pagal COROP regioną. Atsakymai taip pat yra reprezentatyvūs įgyto išsilavinimo atžvilgiu, palyginti su aukščiausiu nacionaliniu lygmeniu pasiektu išsilavinimo lygiu.

Kitos bendrosios charakteristikos

Forumo dalyviams buvo užduota papildomų su kontekstu susijusių klausimų. Tai, be kita ko, lytis, pozicija ES atžvilgiu, kilmė, pagrindinė profesija ir politinė partija, už kurią asmuo balsuotų rinkimų atveju.

49 proc. respondentų yra vyrai, 50 proc. – moterys, o 1 proc. nenori atsakyti į šį klausimą.

51 proc. respondentų mano, kad gerai, jog Nyderlandai yra ES narė, 13 proc. mano, kad tai blogas dalykas, o 36 proc. yra neutralūs arba neturi nuomonės.

95 proc. respondentų gimė Nyderlanduose. 89 proc. respondentų nurodė, kad abu tėvai gimė Nyderlanduose. 5 proc. gimė dviem tėvams, kurie patys gimė užsienyje.

Respondentų politinė orientacija

Šalis	%
VVD (Liaudies laisvės ir demokratijos partija)	14 %
PVV (Laisvės partija)	13 %
SP (Socialistų partija)	8 %
D66 (Demokratai 66)	6 %
Krikščionių demokratų apeliacinis skundas (CDA)	6 %
PvdA (Darbo partija)	6 %
Partij voor de Dieren (Gyvūnų partija)	4 %
GroenLinks (Žalioji kairė)	4 %
ChristenUnie (Krikščionių sąjunga)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (ūkininkų ir piliečių judėjimas)	2 %
Demokratijos forumas (Forum for Democracy)	2 %
SGP (Reformuota politinė partija)	2 %
Voltas	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Kitos išlaidos	2 %
Balsavimas baltais balsais	3 %
Nenorėčiau atsakyti	13 %
Aš nebalsuoju	5 %

Kokia jūsų dabartinė pagrindinė profesija?

Profesija	%
Mokinys/studentas	6 %
Ne visą darbo dieną dirbantis darbuotojas	16 %
Visą darbo dieną dirbantis darbuotojas	31 %
Nepriklausomas rangovas	3 %
Namų šeimininkė	5 %
Darbo ieškantis asmuo	2 %
Savanoris	2 %
Nedarbingas dėl darbo	6 %
Išėjęs į pensiją	27 %
Kitos išlaidos	1 %
Nenorėčiau atsakyti	1 %

Klausimynas

Klausimyną ir šią ataskaitą Užsienio reikalų ministerijos prašymu parengė nepriklausoma išorės organizacija. Klausimyno struktūra yra modulinė ir jį sudaro šie klausimų blokai, atitinkantys Konferencijoje dėl Europos ateities nustatytas temas:

- Svarbūs klausimai ir Europos vaidmuo
- Klimato kaita ir aplinka
- Sveikata
- Ekonomika ir užimtumas
- Europos Sąjungos vaidmuo pasaulyje
- Saugumas ir teisinė valstybė
- Virtualusis pasaulis
- Europos demokratija
- Migracija ir pabėgėliai
- Švietimas / kultūra / jaunimas / sportas

Rengiant klausimyną didelis dėmesys buvo skiriamas klausimų kokybei, patikimumui ir pagrįstumui. Todėl buvo siekiama neutraliai ir nedirektyviai suformuluoti klausimus, teiginius ir atsakymų variantus ir buvo patikrinta, ar klausimai suformuluoti suprantama kalba (B1 lygis).

Klausimynas buvo patikrintas atliekant kokybės testus per tiesioginius pokalbius su tikslinei grupei priklausančiais partiniais įpantų testais. Tai leido mums ištirti, kaip klausimus supranta įvairių tipų respondentai. Jei atrodė, kad klausimas yra pernelyg didelis (pernelyg sudėtingas) pažinimo krūvis, jis buvo pritaikytas.

Analizės metodai

Šiame tyrime buvo naudojami du analizės metodai:

Univariantų analizė

Aprašomieji statistiniai duomenys naudojami tyrimo kintamiesiems apibūdinti. Šiame tyrime naudojami dažniai ir vidurkiai.

Dviejų kintamųjų analizė

Atliekant dviejų kintamųjų analizę nagrinėjamas ryšys tarp dviejų kintamųjų, t. y. ryšys tarp skirtingų temų svarbos ir klausimo, ar ES turėtų įsikišti šioje srityje, taip pat bendra amžiaus charakteristika. Buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, ar skirtingos amžiaus grupės teikia skirtingą svarbą tam tikrai temai ir ar nuomonės skiriasi dėl to, koku mastu tai yra temos, dėl kurių ES turi imtis veiksmų.

Informacijos skelbimas ir išsamumas

Šioje ataskaitoje pateikiami visų tyrimo grupės respondentų užduotų klausimų rezultatai. Atsakant į kai kuriuos klausimus respondentui buvo suteikta galimybė pateikti „atvirus“ (t. y. iš anksto nenustatytus) atsakymus. Atviri atsakymai buvo suskirstyti į kategorijas ir įtraukti į leidinį. Į idėjas, kuriomis respondentai pasidalijo nemokamuose komentaruose, atsižvelgiama įvairiuose teminiuose dialoguose, organizuojamuose vykdant tolesnę veiklą, susijusią su piliečių dialogu „Europos vizija“.

2. Nuodugnūs teminiai dialogai internetu

Konferencijoje dėl Europos ateities svarbiausios temos buvo pagilintos aštuoniuose internetiniuose teminiuose dialoguose.

Šių dialogų tikslas buvo išsiaiškinti išreikštų *nuomonių priežastis*, taip pat jų motyvus ir jausmus. Kokie yra suvokiami rūpesčiai ir galimybės? Diskusijų sesijos taip pat suteikė dalyviams galimybę teikti pasiūlymus ir idėjas šiomis temomis, taip pat kelti klausimus, kurie nėra konferencijos dalis, tačiau vis tiek jiems yra svarbūs.

Teminiai dialogai vyko spalio 12–14 d. ir lapkričio 9–11 d. Spalio mėn. surengti keturi teminiai dialogai internetu tema „Ekonomika“ ir „Demokratija“.

Lapkričio mėn. buvo surengti keturi teminiai dialogai internetu tema „Klimatas“ ir „ES Viduržemio jūros regione“.

Kiekvienoje diskusijoje dalyvavo vidutiniškai 29 žmonės (iš viso 231). Dalyviai buvo įdarbinti iš komisijos narių (žr. 1 punktą) ir socialiniuose tinkluose.

3. Dialogai su konkrečiomis grupėmis

On iš kai kurių Nyderlandų žmonių grupių žino, kad jie mažiau įpratę dalyvauti apklausose ir (internetinėse) grupėse. Siekiant susidaryti reprezentatyvų „Nyderlandų balso“ įvaizdį, buvo svarbu, kad šie piliečiai taip pat galėtų pareikšti savo idėjas ir nuomones. Todėl taip pat surengėme keletą dialogų vietoje dėl Europos vizijos tyrimo. Nuomonėmis ir idėjomis, kurias galėjome surinkti, buvo remiamasi (be kita ko) rengiant rekomendacijas.

Tikslinės grupės

Sunkiai pasiekiamos tikslinės grupės negali būti apibrėžtos vienareikšmiškai. Tyrimai ir patirtis leidžia mums žinoti, kad ne **Vakarų** kilmės olandų žmonės daug mažiau dalyvauja apklausose ir diskusijose. Kadangi tai yra didelė grupė (14 proc. Neerlandais¹), jie buvo atrinkti dalyvauti dialoge dėl Europos vizijos. Tie patys argumentai buvo taikomi ir **menkai** išsilavinusiems asmenims. Tai taip pat didelė grupė (2,5 mln. Nyderlandų liūčių 2), kuri iš dalies sutampa su migrantų grupe (39 proc.). Galiausiai buvo surengtas dialogas su grupe žmonių, kurie nedažnai dalyvauja apklausose ir diskusijose, **kurie kritiškai vertina Europą, tačiau kuriems ji atlieka svarbų profesinį vaidmenį**. Buvo atrinkti žemės ūkio sektoriaus verslininkai.

Į minėtas grupes buvo kreipiamasi per organizacijas, kurių narės jos yra, pavyzdžiui, migrantų organizacijas, advokatų asociacijas ir profesines organizacijas. Kadangi mes apribojome dialogų skaičių iki aštuonių, negalėjome būti visiškai „išsamūs“. Dėl to dalyvių pasirinkimas yra šiek tiek savavališkas. Kad padarytume šį pasirinkimą, mes taip pat atsižvelgėme į entuziazmą dalyvauti ir padėti mobilizuoti savo bazę, taip pat į praktinius klausimus, tokius kaip prieinamumas pagal datas ir vietą.

Buvo surengti dialogai vietoje su šių organizacijų nariais:

- Hakder Foundation, Alevi bendruomenė, Šidamas
- Asha Foundation, Hindu bendruomenė, Utrechtas (du diskusijų posėdžiai)
- Piëzo, Pilietinės visuomenės organizacija, Zoetermeer
- Taal doet Meer, žemo išsilavinimo žmonių organizacija, Utrechtas
- BoerenNatuur, žemės ūkio grupių asociacija
- Marokkanen Dialoog Overvecht, Maroko bendruomenė, Utrechtas
- „Moterys už laisvę“, migrantų kilmės moterų teisių gynimo organizacija, Haga

Iš viso šiuose susitikimuose dalyvavo 110 žmonių.

4. Dialogai su jaunimu

Jaunimas yra Konferencijos dėl Europos ateities prioritetinė tikslinė grupė. Siekiant paskatinti juos dalyvauti piliečių dialoge „Europos vizija“ ir užtikrinti, kad šios grupės nuomonės ir idėjos būtų išklaustos, buvo surengti šeši fiziniai diskusijų posėdžiai, skirti būtent jaunimui.

Posėdžiai vyko šiose institucijose:

- Leidenio universiteto Istorijos studentų asociacija
- Dr. Knippenbergo koledžas, vidurinis išsilavinimas, Helmondas

Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos Jaunimo platforma „Coalitie-Y“

- Graafschap koledžas, profesinis vidurinis ugdymas, Doetinchem
- CSG Jan Arentsz, vidurinė mokykla, kurioje daugiausia dėmesio skiriama technologiniams dalykams, Alkmaar
- Nacionalinė jaunimo taryba (posėdis vyko ne vietoje)

Diskusijų posėdžiuose iš viso dalyvavo 110 jaunuolių.

Naudojami techninės priežiūros metodai

Internetiniai teminiai dialogai, dialogai su konkrečiomis grupėmis ir dialogai su jaunimu buvo vykdomi taikant vadinamąjį „Sokratinio“ pokalbio metodą. Šis metodas daugelį metų buvo naudojamas Dialogo dieną, kai žmonės iš viso Nyderlandų bendrauja jiems rūpimais klausimais. Sokrato priežiūros metode moderatorius atsižvelgia į šiuos principus:

Tegul kitas pasakoja savo istoriją

- Neatsakykite iš karto su kita istorija
- Elkitės pagarbiai
- Kalbėti iš savo požiūrio taško ("Aš randu", o ne "jie sako")
- Paprašykite daugiau paaiškinimų, jei išreikštos nuomonės yra tik bendro pobūdžio.
- Venkite sprendimų ir analizuokite juos
- Suteikite tylos akimirklų, jei žmonėms reikia šiek tiek pagalvoti

Dialogų metu naudojamas šis ritmas: skirtumai – konvergencija – skirtumai. Principas yra tas, kad pirmiausia turite skirtis (tiesiogiai išreikšti individualius jausmus ir nuomones), kad galėtumėte susiliesti (kalbėti apie galimus laisvumus) ir galiausiai vėl išsiskirti (pvz., Rinkti individualias rekomendacijas). Patirtis ir teorija rodo, kad šis ritmas garantuoja optimalų dialogo srutą.

Visus dialogus vedė profesionalūs tarpininkai.

5. Vieša internetinė apklausa: Klausimynas ir "Swipen naar de toekomst" (Šveicarija teitj)

Grupės apklausos klausimyne taip pat galėjo dalyvauti visi Nyderlandų žmonės, įskaitant užsienyje gyvenančius asmenis. Tas klausimynas buvo prieinamas nuo 2021 m. rugsėjo¹d. iki 2021 m. lapkričio 14 d.; Be to, per tą patį laikotarpį kiekvienas olandas galėjo dalyvauti veiksmu "Swipen naar de toekomst" ("Swiper to the future"), internetinėje priemonėje su 20 patvirtinimų.

Atsakymai ir naudojimas

Klausimyną iš viso užpildė 1 967 dalyviai, o ekrano nuskaitymo priemonę – 6 968 dalyviai. Klausimynas ir ekrano skaitymo priemonė buvo prieinami visiems: nebuvo tinkamų dalyvavimo sąlygų ar atrankos kriterijų. Klausimyne buvo galima perduoti klausimus (privalomų klausimų nebuvo), kad atsakymų skaičius būtų kuo didesnis. Dalyviai pasirinko "Aš nenoriu atsakyti" daug dažniau nei reprezentatyvios grupės apklausoje.

Atviro klausimyno ir ekrano nuskaitymo priemonės dalyvių bendrosios savybės daugeliu atžvilgių skiriasi nuo reprezentatyvios grupės dalyvių savybių. Kitaip nei grupės apklausos atveju, atvirojo klausimyno ir ekrano skaitymo priemonės rezultatai nėra reprezentatyvūs. Atviros internetinės apklausos rezultatai buvo panaudoti grupės apklausai užbaigti. Jose apžvelgiami Nyderlanduose sleidžiami jausmai ir idėjos. Įvesties laukeliuose nurodyti pasiūlymai dėl patobulinimų buvo naudojami skiltyje „Diskusijos ir idėjos internete ir vietoje“. Ekrano nuskaitymo įrankis buvo naudojamas siekiant geriau suprasti tam tikrus Nyderlanduose cirkuliuojančius jausmus. Į šiuos rezultatus buvo atsižvelgta rengiant rekomendacijas. Dėl reprezentatyvumo reikalavimo šioje ataskaitoje į internetinės apklausos rezultatus atsižvelgta ribotai.

Šią ataskaitą skelbia Užsienio reikalų ministerija. www.kijkopeuropa.nl

Nuorodos į nacionalinių renginių rezultatus

- [Belgija](#)
- [Bulgarija](#)
- [Čekijos Respublika](#)
- [Danija](#)
- [Liemagne](#)
- [Estija](#)
- [Airija](#)
- [Graikija](#)
- [Ispanija](#)
- [Prancūzija](#)
- [Kroatija](#)
- [Italija](#)
- [Kipras](#)
- [Latvija](#)
- [Lietuva](#)
- [Liuksemburgas](#)
- [Vengrija](#)
- [Malta](#)
- [Nyderlandai](#)
- [Austrija](#)
- [Lenkija](#)
- [Portugalija](#)
- [Rumunija](#)
- [Slovėnija](#)
- [Slovakija](#)
- [Suomija](#)
- [Švedija](#)

Nuoroda į daugiakalbės skaitmeninės platformos ataskaitą

[Konferencijos dėl Europos ateities daugiakalbės skaitmeninė platforma. 2022 m. vasario mėn. ataskaita](#)

V – Konferencijos dėl Europos ateities bendrapirmininkiai ir Jungtinio sekretoriato nariai

Europos Parlamentas	ES Taryba	Europos Komisija
Konferencijos dėl Europos ateities bendrapirmininkiai		
VERHOFSTADT Vaikinas	BEAUNE Clément (2022 m. sausio–birželio mėn.) DOVŽAN Gašper (2021 m. liepos–gruodžio mėn.) ZACARIAS Ana Paula (2021 m. kovo–birželio mėn.)	ŠUICA Dubravka
Jungtinio sekretoriato nariai		
MCLAUGHLIN Guillaume (viena iš vadovų)	ARPIO Marta (viena iš vadovų)	SCICLUNA Colin (bendra galva)
CORBETT Richard	ELBELTAGY Dalia	BUSIA molis
EVSTATIEVA-SHORE Vesela	JAANSALU Liis	GRASSI Mattia
HOFKAMP Jelmer	RHLALOU Rebecca	GYORFI Izabella
PIEROT Rémi	RICEPUTI Matteo	HOEKE Susanne
PIORUN Magdalena	STOYANOV Miroslav	NOWACZEK Krzysztof
RECHARD Danièle	VAN LAMSWEERDE Marie-Charlotte	PALOTAI Viktorija
RUHRMANN Katrin (buvusi bendravadovė)		RICARD-NIHOUL Gaëtane
POPTCHEVA Eva-Maria (buvusi narė)		BEREMLIYSKY Anguel (buvęs narys)

PDF ISBN 978-92-824-8655-9 doi:10.2860/25889 QC-05-22-131-EN-N Print ISBN 978-92-824-8729-7 doi:10.2860/533066 QC-05-22-131-EN-C

© Europos Sąjunga, 2022 m. Įgaliotas pakartotinis naudojimas, vidutinės trukmės laikotarpio pirminis pareiškimas.